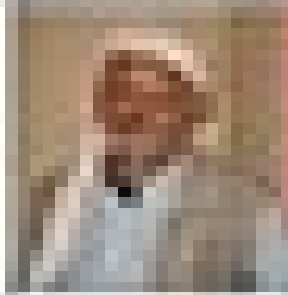
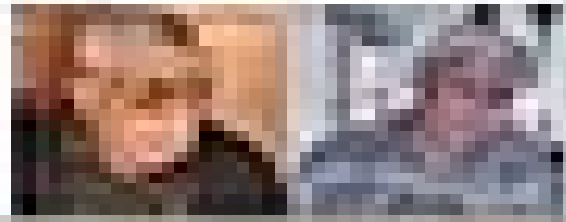

Omer Dacan

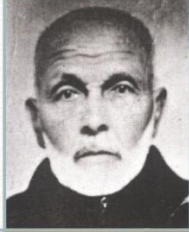
ESKİLERİN
HAYATLARI

AGABEYLER ANLATIYOR

2

Yayın

Ömer Özcan

**RİSALE-İ NUR
HİZMETKARLARI**

AĞABEYLER ANLATIYOR 2

 NESİL

AĞABEYLER ANLATIYOR - 2

Risale-i Nur Hizmetkârları

Ömer Özcan

Jenerik

Yayın Yönetmeni: Ali Erdoğan
Yayın Danışmanı: Metin Karabaşoğlu
Editör: Ali Erdoğan - İkrâm Arslan
İç Tasarım: Ahmet Ay
Kapak Tasarımı: Yasin Özcan
ISBN: 978-975-269-469-9

Sanayi Cad., Bilge Sk., No: 2 Yenibosna
34196 Bahçelievler / İstanbul
Tel: (0212) 551 32 25
Faks: (0212) 551 26 59
www.nesilyayinlari.com
nesil@nesilyayinlari.com

© Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak **Nesil Basım Yayın Gıda Tic. ve San. A.Ş.**'ye aittir. İzinsiz, kısmen ya da tamamen çoğaltılıp yayınlanamaz.

Dijital Edisyon Editörü: Uğur Turan
Dijital Yayın Tarihi: Şubat 2013
Bu eserin e-kitap çevrimi **Nesil Digital** tarafından yapılmıştır.
www.nesildigital.com

Ömer Özcan

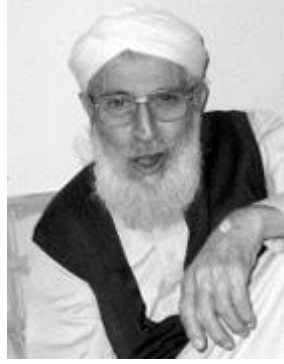
ozcannurs@hotmail.com

1950 yılında Milas'ta doğdu. Ortaokul ve lise eğitimini İzmir'de tamamladı. 1968 senesinde lise ikinci sınıfta okurken Risale-i Nurları tanımakla şereflendi. 1973 yılında "Ankara Erkek Yüksek Teknik öğretmen Okulu"ndan (bugünkü adıyla Teknik Eğitim Fakültesi) mezun oldu. Ankara'da beş sene kadar Bayram Yüksel Ağabeyin nezaretindeki muhtelif dersane-i Nuriyelerde kaldı. 1984 yılına kadar Zonguldak'ta öğretmenlik yaptı. Sonra İzmir'e, mezun olduğu liseye öğretmen olarak tayin oldu. 2000 senesinde aynı okuldan emekli oldu. Evli ve iki Çocuk babasıdır.

YAYINLANMIŞ ESERLERİ

- Ağabeyler Anlatıyor / 1-2-3-4-5

ABDURRAHMAN TOPRAKLI

1924'de Eskişehir'de doğdu. Askerlik görevini yaptıktan sonra 1948 yılında Üstad Hazretleri'yle tanışma bahtıyarlığına erdi. 1961'de yakın arkadaşı Ahmet Aktaş'la birlikte Medine-i Münevvere'ye yerleşti.

Üstad'la ilk tanışma ziyaretini şöyle anlatır: "Üstad'ı 1948'de ziyaret ettim. Sesi kısılmıştı, dolayısıyla konuşmasını herkes anlayamıyordu. Tercümanla vasıtasıyla anlaştık. Bize ilk sözü: 'Risale-i Nur'u çok okuyun, bilhassa Sözler'i'. Aslında her ziyaretine gelene söylediği şeylerdi bunlar. Fazla konuşmazdı Üstad: 'Eserler benim değil, Kur'an'ın malıdır, çok okuyun' dedi. Bu ilk ziyaretimden sonra Üstad Hazretleri'ni Emirdağı'nda ve Eskişehir'de beş altı kez ziyaret ettim."

Ocak 2007. Hac farızası için kutsal topraklardayız.

18 Ocak 2007. Bir gece vakti. Yatsı namazını Mescid-i Nebevi'de kıldık. Resûlullahın Kabr-i Şeriflerini ziyaret ettikten sonra, Hüseyin Nazilli, Süleyman Algan, Celal Ayriç, Mahmut Tokmak ve diğerleri. Topluca, koşar adım dersanenin yoluna düştük. İçeri girince, sürpriz bir şekilde umre ziyareti için gelen Mehmed Fırıncı Ağabey'le karşılaştık.

Dersler okunup bittikten sonra, yirmi beş senedir Medine hizmetleriyle ismi bütünleşen Selahaddin Yeşilyurt Ağabey: "Aramızda Üstad'ımızı görmüş, elini öpmüş iki ağabeyimiz var..." deyince, elmas bulmuş madenci gibi gözlerim parladı. Fırıncı Ağabey'i genelde herkes tanıyordu, peki diğeri kimdi acaba? Diğer ağabeyin Abdurrahman Topraklı olduğunu öğrendik. Hemen tanıştık. Yan odada hatıralarınıistirham ettim. Allah'tan Hacı arkadaşım Süleyman Algan'ın kayıt cihazı yanında idi. Nasip oldu, yaşlı bir

ağabeyimizin hatıralarını da kaydetme imkânı bulduk. Bu vesile ile Medine hizmetlerinin tarihî inkişafı hakkında da malumat sahibi olduk.

Kendisi Medine hizmetlerinde kadim bir ağabeyimiz. Evini Risale-i Nur derslerinin yapıldığı bir dersane hükmüne getirmiş. Bunu şöyle ifade ediyor: “Medine’ye dünya için değil, hizmet için geldim.” Hatıralarını kendisinden dinleyelim:

Abdurrahman Topraklı Anlatıyor:

Üstad’ın Tasarrufu ile Gittik

-Medine’ye hicretiniz nasıl oldu?

Üstad’ın manevî tasarrufunu anlatacağım size:

-Biz Ahmet Aktaş’la Eskişehir’den birbirimize çok yakın arkadaşık. Ahmet Üstad’ımızın has talebelerindendir. Üstad onu çok severdi. Üstad’ın gizli kahramanları vardır ya, yazılı değildir, işte onlardan biriydi Ahmet. Medine’de vefat etti. Burada onbin sahabeyle yatıyor.

*Abdurrahman Topraklı Ağabey’den hatıraları alırken,
Medine Dersanesi’nde Fırıncı Ağabey de bulundu.*

1960 yılında ihtilal olmuştu. O dönemde büyük baskı vardı dindarlar üzerinde. Ama ihtilâlciler zamanla milletin de kendilerine küstüğünü anladılar.

Sonra bunlar “herkes istediği yere seyahat edebilir” diye bir karar çıkardılar. Yalnız Ankara’dan izin alınma şartı vardı. İşte biz o zaman

Ahmet'le birlikte, "Hah tamam" dedik ve buraya gelmek için girişimlerimize başladık. Ankara'da Suudi Arabistan Başkonsolosluğuna giderek selam verdik. Derdimizi, isteğimizi anlattık. Adam güldü, "İzin veremeyiz kardeşim, yok böyle bir şey" dedi. Biz şok olmuştuk. Ancak bakanlıktan filan bir istek gelirse o zaman mümkün olabileceğini söyledi. Başımızı bükerek dışarı çıktık ve başladık düşünmeye. Canımız çok sıkılmıştı. Artık bir Hızır bekliyorduk.

Karşıdan birisi şöyle bir baktı bize ve yaklaştı yanımıza: "Siz nereye gideceksiniz?" dedi.

"Medine-i Münevvere'ye ziyarete gidecektik, fakat katiyen olmaz dediler" dedik.

Güldü. "Siz Şam'a gidin, oradan alacaksınız izni" dedi.

Adamı tanıımıyorduk. Ama kendinden emin bir şekilde "alacaksınız" diye kesin bir ifade kullanıyordu. Tasarruf var ya, biz de sonradan anlamıştık bunu. Çok sevindik tabi.

Sonra Urfa'ya geldik ve birkaç gün Urfa'da misafir olduk. Oradan Şam'a gitmek kolaydı, pasaportlarımız var zaten. Kardeşlerin yardımıyla önce Halep'e, oradan da Şam'a gittik. Şam'da taksiye binerek bir Türk oteline gittik. Üç gün o otelde kaldık. O zaman Suriye parası kıymetliydi. Otelde Osmanlılardan kalma bir Arnavut, bir de hademesi vardı. Bize "ne işiniz var burada?" diye sordu. Biz de durumu anlattıktan sonra; "Bizi Suudi Arabistan Sefaret'ine götürür müsün?" dedik. "Götürürüm, ben sefarettekilerin hepsini bilirim, tanırım" dedi.

Bizim Eskişehir Müftüsünün damadı da o zaman Şam'da bulunuyordu. Akşam da onu ziyaret edecektik. Gittik, selam ve hasbihalden sonra, dedik: "Bizim bir derdimiz var, Medine'ye gitmek istiyoruz, izin almamız lazım. Bize yardımcı ol. Neticede sefarete gittik, izin isteğimizi anlattık. Elhamdülillah işimiz halloldu.

Üç dört gün sonra atladık tayyareye, Medine'ye vardık. Sene 1961. Havaalanına indik, müthiş bir sıcak vardı. Benim bu ikinci Medine ziyaretimdi. 1956 yılında da gelmiştim Medine'ye. Neyse kontroller yapıldı, taşıyıcı hamallar bulduk, eşyalarla birlikte daha önceki ziyaretimden tanıdığım rehberin yanına gittik. Orada Eskişehirli de vardı. Süleyman Murat bunlardan biriydi. Onunla görüştük, babası manevî davetle gelenlerdendi. Biz henüz bekârdık o zaman.

Ahmed'in babasının manevî çeşmesi açıktı. Bana Eskişehir'de iken kulağıma demişti: "Siz orada evleneceksiniz." Nitekim bu daha sonra gerçekleşti. Nihayet Medine'ye yerleştik. Gelenler.. gidenler.. görüşmeler...

Para Kazanmak İçin Gelmedik, Hizmet İçin Geldik

-Medine'ye niçin geldiniz? Ali Ulvi Kurucu Ağabey'le münasebetleriniz nasıldı?

-Ali Ulvi Efendi, bizden çok daha evvel 1939'da henüz 17 yaşlarında iken ailesiyle birlikte yerleşmişlerdi. Kendisi Kur'an hafızıydı. Mısır'daki El Ezher Üniversitesini bitirdikten sonra, burada Medine Kütüphanesinin Müdürlüğünü yaptı.

Ali Ulvi Efendi ile devamlı görüşüyorduk. Gelen ziyaretçilere çok kitaplar dağıtırdı. Üstad Hazretleri Eskişehir'den Saatçı Şükrü Efendi ile, Ali Efendiye kitaplar gönderirdi. Bu kitaplar hiçbir problemle karşılaşmadan ulaşırdı. Ali Efendi bize, Üstad'ın bu himmetini hayretle anlatırdı. Kitapların hiç kontrolsüz açılmadan gelmesini anlatırdı. Yolda bizim bavullar da hiç açılmadı. Üstad'ın himmeti vardı. Getirdiğimiz bütün kitaplar Arapça Risalelerdi. Hatta Ahmed'in annesi bir çuvala doldurmuştu. Hiç dokunulmadan getirdik Medine'ye. İşte hizmetler bu şekilde hızlanarak devam etti. İlk Risale-i Nur dersleri evlerimizde yapılırdı.

Mustafa Acet de üç sene kaldı burada. Üstad'a yirmi sene hizmet etme şerefine nail olmuş bir zattır. Ondandır çok istifade ettik. Burada vefat etti. Kabri Cennet-i Baki'dedir.

-Burada nasıl geçiminizi nasıl temin ederdiniz?

-Benim de Ahmed'in de her şeyimiz vardı. Burada evlendik. İki çocuğum vardı. İkisi de vefat ettiler, bir daha da olmadı. Eğer dünyaya çalışsaydık, şimdi Avrupa'da yaşırdık. Bize burada çok ortaklık teklifleri geldi. Onlara: "Kusura bakmayın, biz para kazanmak için gelmedik. Biz buraya hizmet için geldik..." diyerek hep geri çevirdik. Yoksa şimdi zengindik. Ama yapılan hizmetler, hele o Ahmed'in yaptığı hizmetler... Dersler okurduk, başlangıçta hiç cemaat yoktu. Sonradan on beş-yirmi kişi olurduk derslerde. "Ahmed ne yapacağız, kimse yok?" dediğim de: "Sen ne zannediyorsun, Üstad'ın tasarrufu yanımızdadır, hatta kendisi yanımızdadır.

Ruhaniler, cinniler, melekler dolduruyor buraları” derdi. Evet bakınız bugün dört katlı mülk bir dersanemiz var artık.

Selahaddin Yeşilyurt, Medine Hizmetlerini Anlattı^[1]

Selahaddin Yeşilyurt ODTÜ (Ankara Ortadoğu Teknik Üniversitesi) Elektronik Mühendisliği Fakültesi mezunudur. Selahaddin Yeşilyurt Ağabey ile Ankara’da talebe iken çok beraberliğimiz olmuştu. Otuzbeş sene sonra Medine’de tekrar buluştuk. Burada çok hizmetleri var. Kendisinden Medine’deki Risale-i Nur hizmetlerinin tarihçesini özetlemesini rica ettim. Çok mütevazı olduğundan, ancak ısrar ederek şu bilgileri alabildik:

-Medine hizmetlerinin inkişafını kısaca anlatırmısınız?

-Ali Ulvi Kurucu 1922 Konya doğumludur. 1939’da Medine’ye yerleşir ailesiyle. Sonra Mısır’da El Ezher Üniversitesi’nde eğitimini yapıyor. Aynı zamanda Suudi vatandaşına da geçiyor.

1957’de Atıf Ural’ın teklifi ve Üstad Hazretleri’nin tensibiyle Tarihçe-i Hayat’ın “Önsöz”ünü yazmıştır. Medine’de bulunan “Sultan Mahmud” ve “Şeyhülislam Arif Hikmet Kütüphaneleri”nin Müdürlüğünü yaparak 1985 yılında emekli olmuştur. Ama kütüphane şimdiki Mescid-i Nebevi’nin karşısındaki binada değil, ondan önceki eski binada idi. İşte ilk hizmetler Ali Ulvi Kurucu zamanında başlamıştır. Daha sonra ise, 1961’de Abdurrahman Topraklı Ağabey’in gayretleri, 1973 itibaren de Cidde’den Bekir Berk Ağabey’in de desteği ile hizmetler inkişaf etti. Ben 1982’de buraya geldim. Daha sonra 1986’da Mustafa Acet Ağabey de geldi ve büyük hizmetlere vesile oldu. 1992’de ağabeyim Mustafa Yeşilyurt’un da Medine’ye taşınmasıyla bizlerde hep beraber hizmetin inkişafı noktasında Allah kabul etsin gayret sarf ettik.

Selahaddin Yeşilyurt (Solda).

1982'den itibaren Medine hizmetlerinin içinde bulunuyor.

2006 yılının sonuna kadar dersane olarak hep kiralık yerlerde kaldık. 2007'nin başında, yani işte şu sıralarda, şimdi içinde bulunduğumuz bu dört katlı binaya, mülkünü satın alarak taşındık. Allah nasip etti. Burada hac ve Ramazan aylarında çok kalabalıklar olur. Buranın yerli halkından da derslerimize iştirakler vardır. Cuma günleri Arapça Risale dersleri olur, kitap dağıtılarak bu dersler takip edilir. Şu anda Medine, Mekke ve Cidde'de dersanelerimiz vardır.

-Siz ve Ağabey'iniz Mustafa Yeşilyurt nasıl geldiniz Medine'ye?

-Ben ilk defa 1976'da hac için geldim buraya... geri döndüm. 1980 de Mescid-i Nebevinin elektrik tesisatının yenilenme işlerini bir Türk firması almıştı, bana teklif geldi. Ama başka bir arkadaşı torpille aldılar. Fakat işler bir türlü ilerlemeyince, apar topar beni çağırdılar. Böylece 1982'de gelmiş oldum Medine'ye. Şu anda Mescid-i Nebevinin altındaki otoparkın işlerini yürütüyorum. Ağabeyim Mustafa Yeşilyurt inşaat mühendisidir. Medine çevre yollarının inşaatında çalıştı. Şu anda Mescid-i Nebevinin bakım işlerini yürütüyor.

**Bediüzzaman Hazretleri “Hac ve Umre” Adlı
Suudi Dergisinde^[2]**

Suudi Arabistan'da yayınlanan "Hac ve Umre" isimli derginin Temmuz-2006 sayısında, Bediüzzaman Said Nursî ve Risale-i Nur hakkında bir yazı yayınlandı. Abdülbaki Ahmed Hanif tarafından kaleme alınan "Yüz Otuz Beş risalesiyle Şaşkın Gönülleri İmanla Diriltten Bediüzzaman Said Nursî," başlıklı makalede, Said Nursî'nin, Kur'an-ı Kerimi temel referans noktası olarak yazdığı bu eserleri okuyan Müslüman Türk toplumunun İslâm'a ve Kur'an'a sımsıkı sarıldığı ifade edildi.

Yazıda devamla:

"Bediüzzaman lakabıyla tanınan Said Nursî'nin Risale-i Nur isimli eserlerini okuyan gençlerin, mazideki köklü değerlerine olan bağlılıklarının artması yanında, bu eserlerden aldıkları mesajla yaptıkları iman ve Kur'an hizmeti dile getiriliyor.

Geçmişte Osmanlı'da kullanılan Arap harflerinin kullanımından vazgeçilip Latin alfabesine geçildiğine işaret edilen yazıda, bu tarz uygulamalarla Türk milletini batılılaştırma ve Batı medeniyetine yönelterek geçmişiyle olan köprülerin yıkılarak, asıl amacın İslâmiyet'le olan bağlarını kopartmak olduğu yorumuna yer verildi. Bütün bunlara rağmen Kur'an'ın bir tefsiri olan bu eserlerin okunduğu ve okuyan Nur talebelerinin iman ve Kur'an hakikatlerine daha güçlü bir şekilde sarıldıkları ifade edildi.

Bediüzzaman'ın kısa biyografisine de yer verilen yazıda "Küçüklüğünde Fıkıh, Fıkıh Usulü, Tefsir ve Belagat ilimleriyle alakalı 90'dan temel İslâmi eseri ezberine aldığı bilgisine yer verilerek, doğumundan vefatına kadar yaşadığı hadiseler hakkında bilgi aktarıldı.

[1]. Çok kıymetli bir nur talebesi olan Selahaddin Yeşilyurt, bu hatıraları vermesinden sonra, tam bir sene daha yaşadı. Bir hac döneminden öteki hac döneme kadar... Milyonda bir kişide görülen hastalığı olduğunu biliyorduk. 25 Aralık 2007 tarihinde Medine Ansar Hastanesinde kader hükmünü icra etti... Gece yarısı ruhunu Rahmana teslim eyledi. Şimdi Resulullah'a komşu olarak, on bin sahabenin arasında, Cennetü'l-Baki' Kabristanında yatmaktadır. Allah gani rahmetler eylesin. Âmin..."

[2]. Risale-i Nur Araştırma Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

ABDULKADİR BADILLI

Abdulkadir Badilli Ağabey 1936 yılında Urfa'nın merkeze bağlı Şeyhzeliha Köyü'nde dünyaya geldi. Badilli Aşireti mensubudur. Bediüzzaman Hazretleri'ni ilk defa 1953 yılında Isparta'da ziyaret etmiştir. "Mufasssal Tarihçe-i Hayat", "Risale-i Nur'un Kudsî Kaynakları" gibi çalışmaları bulunmaktadır.

Bir e-mail ile çalışmalarımı ve maksadımı kendilerine özet olarak arzettim. Tavsiyelerini istedim. Sonra Üstad Hazretleri'ni görmüş birisi olarak, yayınlanmamış hatıralarını istirham ettim. Bana bir cevabi mektup yazdılar.

Mektubunda, hakikaten çok dikkat edilmesi gereken bazı tavsiyeleri vardı. İşte Badilli Ağabey'in mektubu ve kendilerine yazdığım cevap:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Kardeşim Ömer Özcan;

Uzun zamandan beri çalışıp topladığınız "Hatırat-ı Üstad" mahsul ve harmanını safileştirip umumun istifadesine arzetmeye dair fikriniz güzeldir. Niyetiniz hasendir. Fakat – sizin de belirttiğiniz gibi– toplanmış olan hatıraların mutlaka bir süzgeçten geçirilmesi gerekecektir. Çünkü rivayet yoluyla gelen hatıralarda, bazen ballandırma tabir edilen mübalağalı bir üslûp hâkim oluyor. Yani, öz olan bir hatıra, cazip bir kılıf, bir ambalaj ile takdim edilmek istenir. Hele hatıralar ikinci elden alınırsa, daha çok dikkat etmek lazım. Bir de rivayet edeni belli olmayan, ya da ravisi yaşlanmış ve hafıza kaybına uğramış olan hatıralar, mutlaka bir teraziden geçirilmesi gerekmektedir.

Bu hususa bir misal vermek istiyorum: Son Şahitler-3, sh. 132’de kayıtlı ve sonra, İsmail Mutlu’nun “Sorularla Bediüzzaman Said Nursî” sh. 414 te yazılı bir rivayet ve hatıra var. Bu rivayet Emirdağlı Hacı Ali Kılıçalp’ten nakledilmiştir. Son Osmanlı Şeyhülislam’ı Mustafa Sabri Efendi’ye nispet edilen hatıraya göre Sabri Efendi şöyle der: “Ben Şeyhülislâm olunca, ortada bizim Said (Bediüzzaman) üç ay görünmez oldu. Üç ay sonra karşılaştığımızda, kendisinin nerelerde olduğunu sordum. O da: ‘Nefsimi terbiye etmekle meşguldüm. Nefsim bana: ‘Sen mutlaka Şeyhülislâm olmalıydın’ diye eziyet ediyordu. Onun için nefsimi terbiye etmekle meşgûl oldum” ilh..

İşte bu rivayet, hiç de Hz. Üstad’ın hayatıyla, mesleğiyle ve vaziyetiyle uygun düşmemektedir. Zira, öncelikle bahsi geçen hadise 1920’lerdedir. Gerek mezkûr tarihte ve gerekse öncesinde ve sonrasında Üstad’a bir çok makam ve mevkiler teklif edildiği halde, hiç birisini kabul etmemiştir. Kaldı ki söz konusu tarih Hz. Üstad’ın, Yeni Said merhalesine girdiği tarihtir. Rivayette ileri sürülen şey, asla mümkün değildir. Evet, bu fakirin kanaatı böyledir.

İstersen, yukarıdaki bu yazımı neşredeceğin kitabın bir tarafına dercedebilirsin.

Bir de benden bazı hatıralar istemişsin. Ben, bence en mühim olan hatıralarımı kendim yazarak Necmeddin Şahiner’e göndermiştim ve bunlar “Son Şahitler”de yayınlandılar. Daha sonra “Mufassal Tarihçe” isimli çalışmamda hatırıma gelenleri de kaydettim. Oradan istifade edebilirsiniz.

Kardeşiniz Abdulkadir Badıllı

* * *

Aziz Muhterem Abdulkadir Badıllı Ağabey!

Cevabî mektubunuzdaki meslek ve meşrep hassasiyetinizi ve tavsiyelerinizi “Ale’r-Re’si ve’l-Ayni” kabul ediyorum. Sizin gibi bu hassasiyeti taşıyan ve incelikleri hemen görebilen

Ağabey'lerimize Allah'tan hayırlı uzun ömürler niyaz ediyorum. Nur Risalelerinin dalga dalga bütün dünyaya yayılmaya başladığı bir dönemde, Aziz Üstad'ımızın tarz ve metodunun muhafazası için, sizin gibi Ağabey'leri bir sigorta hükmünde gördüğümüzü ifade etmek isterim.

Çalışmalarımda üç hususa büyük özen göstermeye çalıştım:

A) Anlatılan her hatıranın karşılığını Külliyyat'tan aradım. "Acaba esasata aykırılık var mı?" diye.

B) Bâtılı tasvir eden menfice bahisleri tayyettim.

C) İhtilaflı meseleleri de yazılanlardan çıkardım.

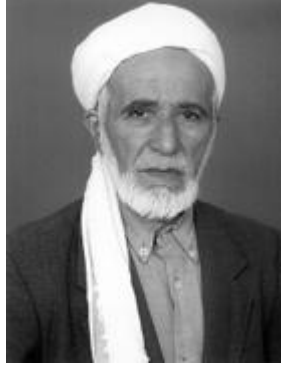
Buna rağmen muhakkak hatalar, eksiklikler, fazlalıklar vardır. Bu sebeple sizin de tavsiye ettiğiniz gibi ehliyetli bir hey'etin kontrolundan geçirmeden yayınlamak gibi bir endişem yoktur. Hatta hemen yayınlamak gibi bir acelem de yok. Hiçbir maddî kazanç aklımın ucundan bile geçmiyor. Maksadım Aziz Üstad'ımıza ait hatıraların unutulup kaybolmaması ve neşrolunanların te'yid edilmesidir. Biliyorum ki bu hizmetin duayeni muhterem Necmeddin Şâhiner ve sizin gibi birkaç kıymetli Ağabey'den başka bu hususta maalesef fazla bir çalışma yok. Bu notların ileride, gelecek nesillere mukayeseli akademik çalışmalar yapmaları için, büyük bir kaynak olacağı ümidini taşıyorum. O sebeble yapılan çalışmaları çok kıymetli görüyorum ve takdir ediyorum.

Muhterem Ağabey'ciğim, "Şeyhülislamlık" meselesi hakkındaki ifadeniz hakikaten çok önemli, inşaallah çalışmalarım arasına alacağım. Buna benzer hatıralarla iştiraklerinizi çok arzu ederdim. Selâm eder, ellerinizden öper, dualarınızı istirham ederim.

Ömer Özcan

23.05.2004

ABDÜLKADİR ZEYBEK

1938’de Isparta’nın Sav Kasabası’nda doğdu. Halen Sav’da ikamet eden Abdülkadir Zeybek, Risale-i Nur’da adı geçen Sav kahramanlarından Hafız Mehmed Gül’ün, kızı tarafından torunudur. Abdülkadir Ağabey, Üstad Bediüzzaman Hazretlerini gerek çocuk yaşlarında ve gerekse gençliğinde defalarca görmüştür. Henüz çocuk yaşlarından itibaren, senelerce Risaleleri yazarak istinsah etmiştir. Dedesi gibi kendisi de hafızdır. Sıkıntılar ve baskınlar içinde çok sayıda talebe ve hafız yetiştirerek, dedesinin, “mübarek hafızlık ünvanlarını daimileştirmiştir.”

Abdülkadir Zeybek Ağabey’in, o dönemin yaşayan şahitlerinden birisi olduğunu bildiğimizden; dedesi, kendisi ve Sav hakkında hatıralar rica ettim. Bizi kırmadı. Halen hayatta olan 1920 doğumlu Sav’lı Hasan Kurt Ağabey’imizle beraber yardımcı oldular. Zaten Sav’da iki canlı tarih kaldı. Hazırladıkları hatıralarını, inci gibi bir Osmanlıca ile yazıp gönderdiler. Görüntülü kayıtlarını da aldık. Abdülkadir Ağabey Senirkent’te ikamet eden Ali İhsan Tola ile İslamköy’ünde yaşayan Hasan Ergünel Ağabeylere de yazdıklarını tashih ettirmiştir. Tâ ki en küçük bir hata yapılmasın. Bu, hayattaki dört Ağabey’imiz, hatıralarda bahsi geçen, vefat etmiş ağabeylerimizi ve hâdiseleri yakından bilmektedirler.

Bu uzun ve yorucu çalışmanın sonucunda Isparta ve Sav kahramanları hakkında çok kıymetli bilgiler ve hatıralar elde ettik. Bunları, bu kitap içinde, üç başlık halinde: “Abdülkadir Zeybek, Ali İhsan Tola, Hafız Mehmed Gül” olarak düzenledik. Kitap alfabetik sırayla düzenlenmiştir. Ancak bir istisna olarak, ‘Abdülkadir

Zeybek'ten hemen sonra, 'Hafız Mehmed Gül' maddesi okunsa belki daha istifadeli olabilir.

Abdülkadir Zeybek Anlatıyor:

Atalarımız Sav Köyü'ne Çok 'Seyyid' Getirmişler

Hayatım hep Sav'da geçti. Risale-i Nur'u Üstad'ın Kastamonu Hayatı sıralarında anlamaya başladım. Üstad Hazretlerini Isparta'ya geldikten sonra, 1950 tarihlerinde gördüm. Dedemi ve Kastamonu Hayatından itibaren Sav'da yaşananları iyi hatırlarım. Barla Hayatı ve öncesini yaşamadım.

Babam Hüseyin Zeybek bu hizmete çok taraftardı, yalnız ilmi yoktu. Hafız Mehmed'in kızı olan Annem Hatice Gül (Zeybek) ise; hem ilmi vardı, hem de benim hizmetim aksamam diye, yapmam gereken dünya işlerini bile üzerine almıştı. Mesela:

1960'dan sonra Hüsrev Efendi bana: "Sen hafız-ı Kur'ansın, çocukları okutacaksın" diye görev vermişti. Ondan sonra, Sav'da on beş sene boyunca talebe okutmuşumdur. Onlara Kur'an ve Risale-i Nur çalıştırdım. Yirmiyi aşkın da hafız yetiştirdim. Bunlar evimde ve dersanede olurdu. Bazen baskına da uğradığımız oluyordu. Allah kabul etsin... Ben evin tek oğluydum. Kız kardeşlerimiz evlendi gittiler. Annem babam tarla işleriyle başbaşa yalnız kaldılar. Annem bazen işlerden bunalıyor, sinirleniyordu. Yine bir gün böyle tarlada iken darlanıyor. "Gideyim şu oğlana bir kızayım, darılayım..." diye düşünüyor. Ben de evde talebeleri okutuyordum. Talebelerden kimisi Kur'anı ezberliyor, kimi Risale ezberliyor, kimisi yazıyor... kimi namaz öğreniyor, içerisi sanki cennet bahçesi... Biz bu halde iken annem geliyor, bakıyor... "Eyvah! ben ne yaptım, oğlumun hizmetini bozacağım..." deyip dönüp gidiyor. Annem nur hizmetleri için böyle fedakar bir insandı.

Sav isminin nereden geldiğini bilmiyorum. Resulullah'a salat ve selamı akla getiriyor. Üstad buraya "Sava Karyesi" de derdi. Buralarda eskiden Rumlar vardı. Isparta'da da çoktu. O zamandan mı kaldı bilmiyorum. Hükümet her yerin adını değiştirdi buraya dokunmadılar. Isparta halkı ta Osmanlı öncelerinden beri çok dindarmış. Hacca gittiklerinde; memleketimizde Seyyid sülalesi yaşasın diye, Hicazdan Seyyid olan çocuklardan çok getirmişler

buralara. Sav isminin bununla bir alakası var mı bilmiyorum. Yalnız Atalarımız bu bölgeye ve Sav Köyü'ne çok Seyyid getirmişler.

Hatıraları Tam Kavrayabilmek İçin

Anlatacağım hatıraları tam kavrayabilmek için, o günkü, yani 1950'den önceki şartları iyi bilmek lazım. Onun için O zamanki imkansızlıkları biraz hatırlatayım önce:

O tarihlerde; Hiçbir dini faaliyete izin verilmiyordu, hatta ezan okumak bile yasaktı. Manen böyle olduğu gibi maddeten de durum aynıydı. Devlet-millet fakir, para yok, yollar yok, bugünkü teknoloji hiç yok. Her şey el marifeti ve insan gücü ile yapılıyor. Vasıtalar ise; at, öküz, at ve öküz arabalarıydı. Kıtık ve yoksulluk had safhada. Yollar çamur içinde, gece karanlık, elektrik yok, asfalt yok. Dersler ve hizmetler için gelip gitmek bin türlü müşkülât içinde. Gaz lambaları var. Fakat piyasada gaz yok. Gazyağı muhtarlığa geliyor, dağıtım oradan yapılıyor, verilen miktar yetmiyordu. Devlet açacağı yolları bile askerliğini yapmış olan vatandaşlara yaptırıyordu. O zaman belli bir yaşa kadar olanlara 'yol vergisi' vardı. Para bulamayanlar ise bedenlen çalışıp ödemekle mükellef idiler bu vergiyi. Netice olarak, devlet ile vatandaş arasında güvensizlik sürüp gidiyordu.

O günkü sıkıntılara bir numune olarak Sav'da yaşadığımız ve çok iyi hatırladığım bir ahvali anlatayım önce: 1943-44 yıllarında köyümüzde en önemli ihtiyaç okuldu. Bir okul yapılıp çocukların okutulması lazımdı. Bunun için, Sav'ın dışına bugünkü taşımali sistem gibi bir büyük okul düşünölmüş, yapımı ustaya verilmişti. Yapımına başlandı, ama para yok, malzeme yok. İnşaat taşları, kumları, angarya suretinde insanların ellerinde ve hayvanların sırtlarında toplanıyordu. Kireç ihtiyacı taş ocağı açılarak karşılanıyor, kireç yapılıyordu. Kirecin pişmesi için kadınlar sırtlarında dağlardan çalılar getiriyordu. Fakat bu angarya sadece gariban vatandaşa yaptırılıyor, idarecilerin koltuğuna saklanarak bu angarya işlerden kurtulanlar oluyordu. Onların yüzünden diğér çalışan vatandaşların şevkleri kırılıyordu. "Ben şu ana kadar çalıştım, çalışmayanlar var onları götürün" diye itirazlar başladı mı, jandarmalar zoruyla angaryalara devam ettiriliyordu.

Böyle sıkıntılar içinde nihayet okul bitti. Fakat okulun hem köy dışına yapılmasından, hem de dindar milletin idareye olan güvensizliğinden dolayı, ancak on çocuktan birisi gidebildi bu okula. Ta ki 1950'den sonra köye de okul yapıp gerektiğinde ezan okuyabilen, namaz da kılabilen öğretmenler tayin edilinceye kadar bu böyle devam etti. 1950'den sonra, vatandaş çocuğunu okula göndermeye, halk ve devlet birbiriyle kaynaşıp, barışmaya başladı.

İşte böyle sıkıntılı ve yoksulluk döneminde Sav'da Nurlara hizmet başlamıştır. Bu yokluklar ve meşakkatler içinde Sav Köyü'nde halkın hemen hepsi, eli kalem tutan herkes, Erkek-kadın, genç-ihtiyar herkes Risale-i Nur'u yazıp okuyordu. Fakat bir taraftan da taharri ve arama ve baskınlar yapıliyordu her an.

Üstad Sav'ı Neden Çok Seviyordu?

Hazreti Üstad'ın Sav'ı sevmesi ise, bin kalemle yazıya herkesin iştirak etmesinin yanında; Sav'lıların müzevirlik yani ispiyonculuk yapmayıp, münafıkane davranmayıp, hizmetlere hiç engel çıkarmamalarındandır. Sav'lıların en avamı, en cahili bile, hizmetlere yanaşmasa da, hiçbir zaman hizmet edenleri rahatsız edici bir harekette bulunmamıştır.

Bu sebeble Üstad Sav'ın avam cahil, ihtiyar ve genç hepsine sürekli dua etmiştir. Teksir makinesi İbrahim Gül'ün evinde on seneden fazla çalıştı. Hem de en sıkı dönemdi.. O makine çalışırken köyümüzün elemanları yetmezdi. O sebeble Tâhirî Mutlu, Ali İhsan Tola... gibi Ağabey'ler senelerce burada durdular. Bunlara: "Yahu siz kimsiniz? Burada ne yapıyorsunuz? Ne işiniz var Sav'da?" diyen olmazdı. Yani köyümüzde teksir makinesinin bulunduğu, teksir yapıldığı herkes tarafından bilindiği halde, hiç kimse ispiyonculuk yapmazdı. Üstad'ımız bundan dolayı; Sav'ın avamına, havassına; ihtiyarına, gencine; emvatına ahyasına; taşına, toprağına... dualarda bulunurdu.

Sav Köyü'nde iki hoca ve bir hacıdan başka herkesin evinde Risale-i Nur yazılmıştır. Bu hususta mektup da var zaten. Evet o zaman ilmi enaniyetten o kişiler alakalanmadı ise de, şimdi onların torunlarından hizmete kucak açan çokları vardır. Hatta evini dersane

yapanlar da var. Allah kendilerinden razı olsun, bunların hizmetleri inşaallah o sözü çoktan telafi etmiştir.

Üstad'dan Gelen Mektuplar Okununca Köylüler Ağlardı

Üstad Hazretleri Kastamonu'da iken Sav'a mektupları gelirdi. Onları okuyup dinleyenlerin aralarında bulunurdum. Herkes Üstad'ın mektuplarını pür dikkat, heyecanla dinlerdi, ağlayanlar olurdu büyüklerimizden. Mektup bir mahallede okunur, öbür mahallelere götürülür, oralarda da okunurdu. Tüm cemaatin haberi olurdu. Ben o zaman çocuktum, gördüklerimi anlatıyorum. Üstad'ın Barla Hayatını fazla hatırlayamam, ama Kastamonu hayatını çok iyi hatırlıyorum. Daha sonraları da Üstad'ımızın ve yanında bulunan genç delikanlı talebelerden Zübeyir, Ceylan, Bayram, Sungur vs... müdafaalarını okuyup duyduğumuz zaman çok haz duyup heyecanlanıyorduk, ağlıyorduk.

(Soldan sağa) Hasan Kurt, Ömer Özcan, Abdülkadir Zeybek:
Sav'da Hazret-i Üstad zamanından kalan, çok kıymetli iki canlı tarih.
Hasan Kurt Ağabey'in evinin bahçesi.

Üstad'dan gelen mektuplar Kastamonu'dan Isparta'ya, oradan da Sav'a gelirdi. Sav'da çoğaltılırdı. Şimdi fotokopilerle, baskılarla oyuncak haline gelen bu iş o zaman çok zahmetli idi. Hepsi el yazısı ile yazılırdı. İcabında bir mektup için üç-beş saat, hatta bir iki gün uğraşılırdı. Köylünün hepsinin de iş gücü sahibi olduğunu düşünün.

Bu mektuplar, aynen Şimdi Türkiye’de olan biten nasıl duyuruluyorsa, o zaman da, Risale-i Nur’la alakadar olanlara gönderilirdi. Yanlış hatırlamıyorsam o zaman Türkiye’nin muhtelif yerlerinden elli kadar adres vardı. Yani Risale-i Nur’la alakalı işlerden haberleŐen elli merkezî yer... İşte o mektuplar veya risaleler Sav’da yazılır, Isparta’ya götürülürdü. Hüsrev Efendi o mektupları gözden geçirir. nce okunamayacak olanların, eksik ve hatalarını düzeltir. Sonra onları zarflara koyardı.

Tahliye postaları vardı, hizmet yerlerine uğrayanlar. Onlar vasıtasıyla gerekli yerlere; evre köylere elden, uzaklar için postanelere dağıtırlardı. Yalnız hep aynı postaneden değil de, belli bir düzen içerisinde evre postanelerden de gönderilirdi. İşte bu fahri postalar her gün uğrarlar; “Ağabey gidecek bir Şey var mı?” diye sorarlardı. Çünkü, yazıcılar sokaklarda falan dolaŐmazlardı. Mektuplar, belli etmeden postanelere verilirdi. Eğer bir mektup, nur talebelerine ait olduğu anlaŐılırsa, hemen el konulur, açılır, okunurdu. Kim tarafından yazılmıŐsa, hemen mahkemeye sevk edilirdi. Onun için mektupların duyulmadan, bilinmeden gönderilmesi lazımdır. Bu Şekilde mektup risaleler on beş-yirmi günde, en geç bir ay içerisinde o adreslere ulaşırdı.

İŞte Risale-i Nur, dönemin siyasetçilerinin, “biz bu işi durdurduk” dedikleri bir devirde böyle inkişaf etmiştir. Onun için stad’ımız Sav’a, çok ama çok dua etmişlerdir.

Bu hizmet aşkı Sav Köyü’nde olduğu gibi Isparta’nın diğer merkez köylerinde de bulunuyordu. Kuleönü, Bykhacılar, Kkhacılar, Çobanisa, Dariren, İslamköy’, Atabey. Atabey’de; Tâhirî Mutlu, Kulennde Sarıbıak Mustafa ve kardeşi Büyük Ruhlu Küçük Ali ve Hafız Mustafa, Bedre’de; Santral Sabri, Eğirdir’de; ilingir Ali, Isparta merkezde; Hüsrev Efendi, Urgancı Hilmi, Boyacı Rüşdü... Bunların hepsi bir bütün halinde hizmet verirlerdi. evre köylere hizmet için ziyaret ederlerdi.

Üstad’a Bir Mektup Götürdüm

Hazreti stad 1950’lerde Isparta’daki evlerinde iken kendisine bir mektup götürme Őansım olmuştu. Üstad Hazretleri evinin avlusuna inmiŐ, bir yere gitmek üzere idi. Ayaküstü mektubu eline verdim ve

mübarek ellerini öptüm, bana dualarda bulundu. Daha sonra Sav'a geldiğinde ve yollarda taksi ile geçerken rastladıkça görüyorduk.

Hazret-i Üstad Isparta'ya ikamet etmek için yeni geldiği sıralarda, Cuma günleri namaz için camilere çıkardı. Fakat hangi camide kılacağı bilinmezdi. Değişik camilere giderdi. Isparta halkı hiç görmediği Bediüzzaman'ı görebilmek için hangi camiye gidecek diye merakla takip ederlerdi. Ve hangi camiye giderse cemaat yollara kadar taşar, gayet hoş bir ortam içinde namaz kılınırdı. Namazdan sonra cemaat iki tarafı boşaltarak yolu açarlardı. Hazret-i Üstad da her iki taraftaki cemaati iki eliyle selamlayarak giderdi. Taksiler konvoy halinde bekler, şoförler "Bediüzzaman benim arabaya binse" diye merakla beklerlerdi. Üstad iyi kötü seçmeden mütevazı bir taksiye binip evine giderdi.

Hazret-i Üstad'ın bu mütevazı halini çekemeyen ve siyasete mal edip kargaşa çıkarmak isteyen bir gazeteci, bir Cuma günü Isparta'ya geliyor. Hazret-i Üstad da o Cuma günü talebelerine: "Ben hastayım, kim gelirse gelsin sakın ziyarete almayın" diye tembih ediyor. Gazeteci bir o camiye koşuyor.. bir ötekine... fakat Bediüzzaman'ı bulamıyor. Sonra Üstad'ın evine geliyor. Talebeleri: "Üstad hasta, kimseyi kabul etmiyor" deyince dönüp gidiyor. Üstad bu sebeple cumalara çıkmaz olmuştu. Çünkü, Üstad'ımız hem daima şaşaaadan kaçır, hem de emniyeti düşünürdü. Hem malum Üstad Hazretleri Şafii'dir.

Üstad Hazretleri'nin Sav Köyü'ne Ziyaretleri

Üstad Hazretleri Sav'da geceleyerek hiç ikamet etmemiştir. Ancak Isparta'da ikamet ettiğı 1953'den sonra, defalarca ziyarete bulunmuştur. Fakat bazen yolda bir Sav'lı görse onunla selam gönderip: "Ben Sav'a ziyarete geliyordum, size vekalet veriyorum, köyünüze benim selamımı götürün, bana da dua etsinler" diyerek yoldan döndükleri de vakidir. Köye ziyarete geldiğinde köyün meydanlığına kadar gelirdi. Fakat erkek kadın hemen toplaşırlar, elini öpeceğiz diye izdiham olurdu. Üstad bundan rahatsız olurdu.

Bir defasında, o korkulu zamanda evinde teksir makinesini bulunduran Amcam, daha doğrusu büyük amcaoğlu İbrahim Gül hastaydı. Üstad onu ziyarete gelmiştir.

Başka bir zaman da hususan Mustafa Gül amcamı ziyarete gelmiştir. Mustafa Gül amcamın bir trafik hadisesinden ayağında çarpılma olmuştu ve ayağı şişmişti, yürüyemiyordu. Üstad manen haberdar oluyor, köyün meydanlığına kadar geliyor ve Mustafa Gül amcamı çağırıyor. Gül amca yürüyemediğinden bir merkeple meydana geliyor. Hazreti Üstad da ona dualar ederek teselli ediyor ve köyden ayrılıyor.

Bir keresinde de Marangoz Ahmed'in kabrini ziyaret etmeye, birkaç talebesiyle beraber geliyor. Kabrin başında Sûre-i Amme ve birkaç kısa sûre okutup, duasını kendisi yaparak ayrılıyor.

Hazreti Üstad Sav ziyaretlerinde hiçbir kimsenin evine çıkmamıştır. Sadece Hacı Hafız Mehmed'in torunu Hafız Ahmed Avşar'ın evine bir defacık çıkmıştır. Onun da sebebi: Ahmed Avşar; "Üstad'ım, evimin üst katını dersane yaptım" demesiyledir. Dersaneye hürmeten Ahmed Avşar'ın evine çıkıyor... onbeş dakikalık bir süre içinde Risale-i Nur okutuyor, dinliyor ve sonra ayrılıyor.

Sinoplu Hasan Atıf Egemen'in Sav'da Kalması

1943'lü yıllarda Sinoplu Hasan Atıf Egemen, Sav'da Hasan Can'ın evinde sekiz ay kalmıştır. Hiç dışarı çıkmadan devamlı olarak Nur Risalelerini yazmakla meşguldü. Hasan Can ise, Denizli Mahkemesi'nde Üstad'la beraber kelepçelenen Ağabey'imizdi. Çok yaşlı idi. Yolda, mahkemeye giderken, adeta Üstad'ın sırtında, Üstad'a dayanarak gidiyor... Üstad onu taşıyor... Hasan Can doksan yaşına kadar yaşayan bir Ağabey'imizdi. Evi ise, Sav'ın en üst kısmında idi.

Hasan Atıf'ın Sav'a gelmesinin sebebi ise: Sinop'ta hizmet edememiş, çevresindeki sert mizaçlı insanlardan sıkılmış. Bunun üzerine Kastamonu'da bulunan Hazreti Üstad'ı ziyarete gidiyor. Üstad ona: "Seni Sinop'a göndereyim" diyor. "Üstad beni tekrar Sinop'a mı gönderecek" diye bir hal almış onda. Sonunda, Hazreti Üstad: "Isparta'ya git, Hüsrev sana bir yer ayarlasın" diyor.

Hasan Atıf Isparta'ya geliyor. Hüsrev Efendi de onu, Sav'a, Hasan Can'ın evinde kalmak üzere gönderiyor. Hasan Can, Hasan Atıf'ı evinin alt katına yerleştiriyor. Ve orada hemen yazıya yazarak hizmete, başlıyor. Sekiz ay burada kaldı. Gayet okunaklı ve çok

güzel Osmanlıca hattı vardı. Geldikten birkaç gün sonra Hasan Can; “gel seni bahçelerimizi gezdireyim, canın sıkılmasın” diyor. Köyün üst kısımlarındaki bahçelere ve orada bulunan Sinap’a çıkarıyor. Orada Sinap” isminde bir yatır evliyaullah vardır. Hatta orada kuduz hastalığına iyi geldiğine inanılan şifalı bir su da vardır. Hasan Atıf, Sav’daki Sinap’a çıkınca Üstad’ın kendisine latif ifadesini hatırlıyor, tebessüm ediyor. Zira, ‘Sinop’ ve ‘Sinap’ bir harf ile birbirinden ayrılıyordu. Bilahare Denizli Aydın arasında bulunan Sultanhisar’da ömrünü tamamlamıştır.

Hasan Atıf, bizim Sav’da sekiz ay kalıp ayrıldıktan sonra, Denizli Homa’ya taşınır. Her nasılsa, bir yanlışlıkla, bir karakol başçavuşunun sinsi hareket etmesiyle bir fitne başlar orada. O başçavuş; “ben çok aşıkım...” diyerek Hasan Atıf rahmetliyi yumuşatmış. Ve Beşinci Şuâ’yı ondan almış. O da hemen doğru karakola ve savcıya şikayette bulunmuş. İşte 1943 Denizli mahkemesi böyle başlar.

Hasan Atıf Sav’da kaldığı için burayı çok incelediler. Denizli Mahkemesi sırasında bütün Sav’ı aradılar taradılar. Dedem Hafız Mehmed o zaman erken tedbir almıştı. Dedemin evi o kadar sıkı aranıyor ki, yüklük dediğimiz yerleri bile boşalttırıp, lamba yaktırıp her tarafı, karanlık yerleri de arıyorlar. Tedbir alındığı halde buradan sekiz kişi gitmiştir Denizli’ye. Sav Köyü’nden Denizli Mahkemesi’ne gidenler şunlardır: Hasan Can –o zaman yaşı seksenin üzerindeydi-, Savalı Ahmed, Ali Gül, Salih Yıldız, Mustafa Yıldız, Hüseyin Beşli, Mehmed Soylu ve oğlu Ahmed Soylu. O sıkılığa rağmen her akşam dersler yapılır, hizmetler ihmal edilmezdi. Hacı Hafız Mehmed Avşar’ın evine de çok kere baskına geldiler. Fakat onun evinin iki kapısı vardı. Nöbetçi bırakılırdı. Baskın anında bahçe tarafındaki kapıdan halk boşalıverirdi. Bunlar çok olurdu o zamanlarda. Size yaşanan bizim de müşahede ettiğimiz bazı hadiselerden bahsedeyim:

Hizmetle Alakalı En Küçük İhmal Yaşanmazdı

1946’larda çok sıkı takibat ve baskınlar devri olmasına rağmen hizmetle alakalı en ufak bir ihmal yaşanmazdı. Bir yere ulaştırılacak

bir eser, yapılması gereken bir hizmet hiçbir tekasül gösterilmeden yerine getirilirdi.

Hazreti Üstad Emirdağı'ndan Isparta'ya haber gönderiyor. "Elli kadar Zülfikar Mecmuası Emirdağı'na gönderiniz." Hüsrev Efendi hemen halen hayatta olan Sav'lı Hasan Kurt Ağabey'imizi çağırıyor. Sırtına götürebileceği kadar bir çuvala kitapları yüklüyor. Hasan Ağabey dağlardan, derelerden, patika yollardan giderek, otuzbeş kilometrelik yolu, ana yola da uğramadan yaya olarak geçip vazifesini yapıyor. Kitapları Eğridir'deki Ali Çilingir'e teslim ediyor. O da Emirdağı'na gönderiyor.

Aynı zamanda Hasan Feyzi'nin yazmış olduğu Risale-i Nur hakkındaki bir manzumenin on kadarını Hüsrev Efendi, Hasan Kurt Ağabey'imize teslim ediyor. "Eğridir'den dönüşte Barla, Bedre, Atabey, Kuleönü'ne uğrayarak bunları dağıt" diye veriyor. Hasan Ağabey'imiz Eğirdir'de Çilingir Ali Efendiye, Barla'da Sıddık Süleyman'a, Bedre'de Santral Sabri'ye, Atabey'de Tahiri Mutlu'ya, Kuleönünde ise Büyük ruhlu Küçük Ali Efendi'ye teslim ediyor. Üstad bu manzumeler için: "Ben dua makamında okuyorum, çünkü o manzumeler ilhamla yazılmış, sizler de dua makamında okuyunuz" buyurmuş.

Hüsrev Efendi'nin ihlas ve rıza-i İlâhî noktasında hizmeti çok sebkât etmiştir. Hazreti Üstad'la beraber Eskişehir, Denizli, Afyon, Isparta hapishanelerinde bulunmuştur. Bilhassa Isparta Hapishanesi'nde defalarca yatmıştır. 1971 sıkıyönetim döneminde otuz beş talebeyle birlikte tekrar Eskişehir Hapishanesi'nde yatmıştır. Yaşlılık ve hastalık raporu alınarak tahliye edilmiş, sonra çıkan af kanunu ile davası düşmüştür.

Hüsrev ve Tahirî Ağabey'lerin Şaşırtan İfadeleri

Teksir makinesiyle alakalı enteresan bir hâtıra:

Hüsrev Efendi'nin kalemiyle yazılmış, teksir edilmiş bir eser savcılığa intikal ettirilmiş. Hüsrev Efendi savcılığa ifadeye çağrılıyor. "Sen mi yazdın bunu?" "Evet ben yazdım" diyor. Sonra soruyorlar ve cevap veriyor, "Kim yardım ediyor?" "Atabeyli Tâhirî Mutlu." "Makine nerede?" "Tahirî Mutlu'nun evinde." Mahkeme açılmaya devam ediyor. Bu arada Hüsrev Efendi Sav'a acele haber gönderiyor.

“Sav’da bulunan teksir makinesini hemen Atabeyli Tahirî Mutlu’nun evine bırakınız” diye. Hemen o gece makine Sav’dan alınıp bir hayvanın sırtına yükletilerek otuz kilometre mesafede bulunan Atabey’deki Tâhirî Mutlu’nun evine bırakılıyor. Elbette ertesi günü Tahirî Mutlu’nun evine taharri düzenleniyor, ve makine orada müsadere ediliyor. Mahkeme Tahirî Mutlu ile Hüsrev Efendi’yi celp ediyor. “Bu eserleri siz mi teksir ediyorsunuz?” “Evet!” “Parayı nereden buluyorsunuz?” “Kendi paramızla kâğıt mürekkep alıyoruz, teksir ediyoruz eserleri, kâğıt mürekkep bedeline dağıtıyoruz, onunla tekrar kâğıt mürekkep alıp devam ediyoruz.” Savcı ve hakim birbirine bakıyorlar. “Hayatımızda bu kadar rahat bir şekilde suçlarını itiraf eden böyle sanık görmedik”, diyerek hayretler içinde kalıyorlar.

Hizmette İnayet Vardı

Bu hizmetin bir inayet altında olduğunu gösteren bir hatıra:

Bir torba dolusu risale, Sav’da Ali Gül amcama tashih etmesi için veriliyor. Ali Gül onları tashih ediyor. Ve kendi ellerimle Üstad Hazretleri’ne teslim edeyim düşüncesiyle tedbirsizce bir torbaya doldurup Isparta’ya Üstad’ım’ızın evine geliyor. O günlerde Üstad’ımızın evinin karşısına gelen gideni devamlı gözetleyen polis var. Polis hemen Ali Gül’ün elinden tutuyor, ‘burada ne işin var’ diyerek karakola götürüyor. Torba da omzunda asılı. Ama kapıdan girerken Ali Gül torbayı karakolun kapısının dışına bırakıyor. Kendisini sorgulayacak hâkimin karşısına çıkarılıyor. Komiser “niçin geldin buraya?” diye soruyor. Amcam Ali Gül, birkaç kelime ile kısaca dolaylı bir şeyler beyan ediyor. Ve, Komiser “bir daha oraya gitme” deyip, Amcam Ali Gül’ü salıveriyor. Böylece Amcam çıkarken torbasını tekrar omzuna alır ve çıkar gider. Torbaya bakmak akıllarına bile gelmiyor, böylece bir torba dolusu Risale-i Nur müsadere kurtulmuş oluyor.

Acip Bir Hadise

Kuleönlü Sarıbiçak Mustafa vardı. Küçük Ali Ağabey’imizin ağabeyidir. Risalelerde Barla Lâhikası’nda, İhtiyarlar Risalesi’nde... ismi geçer. Çok gayretli bir ağabeyimizdi. Yalnız o biraz meczuptu,

fakat keşfi de açık birisiydi. Devamlı dolaşır, dersler yapardı. Halk sohbetine doyamaz, insanlar derslerinden kalkamazdı.

O zatta bir hassasiyet vardı, tıpkı Üstad gibi. Risale-i Nur'a bir hücum oldu mu hasta oluyordu. Sene 1945'ler olsa gerek. Bir gün Sav'a geliyor ve bir eve misafir oluyor. İkinci vaktine kadar orada ders yapıyor. Ders bitiyor, ikinci namazını kılmak için kalkıyorlar. Sünneti kılıyorlar, o imam olmaya geçiyor. Fakat birden, 'pat!' diye yere düşüyor. Halk: "Hocam çok mu rahatsızsınız?" derken: "Hemen burayı terk edin! Çabuk burayı terk edin! Baskın geliyor!" diye bağıyor. "Benim koluma biriniz girsin, beni şu büyük tepeye çıkarın" diyor. Benim bu hatırayı dinlediğim Hasan Çavuş -ki, halen Sav'da hayattadır, bu hatırayı o yazmıştır- koluna giriyor ve onu tepeye bırakıyor. Hakikaten az sonra baskına geliyorlar, evi didik didik aramaya başlıyorlar. İşte o günler böyle idi.

Bazı Talebelerde Keşf ve Kerametler Açılmıştı

O zamanda bazı talebelerde keşif ve kerametler açılmıştı. Çobanisa Köyü'nden Ahmed isminde bir talebe vardı. Ben bu hadiseyi bizzat kendisinden dinledim. Ahmed Efendi bir akşam toplu bir sohbet ve zikir esnasında gözünü bir noktaya diyor, bir zaman bakıyor. Hiçbir kimseye bir şey söylemiyor. Ders bitiyor ve herkes evine gidiyor. Sabahleyin yanına bir arkadaşını çağırıyor "Isparta'ya gideceğiz" diyor ve gidiyorlar. Isparta'nın Karaağaç Mahallesi'ne varıyorlar.

Orada, başlıyor akşam gördüklerini takip etmeye. Yani bir noktaya baktığında gördüklerini, omzunda bir çuval kitap olan birisi o yolları yürümüş. İşte şuradan geçti, şu sokaktan çıktı, şu duvardan atladı, şu bahçeye girdi, şuraya gömdü" diyor. Bahçenin sahibi de bahçesinde imiş. "Amca küreyin varsa şurayı eşelim" diyor. İçi kitap dolu çuvalı çıkarıyorlar. O çuvalı oraya gömen kimse babasından kalan kitapları korkusundan oraya gömmüş. Çünkü o dönemlerde, Risale-i Nur hatta Kur'an-ı Kerim dahi araştırılıp soruşturuluyordu. Ben bu hadiseyi, keşfi gören Ahmed Efendi'den bizzat dinledim.

Eşkıya "Koruk Efe" Nur Talebesi Oluyor

Hazreti Üstad Barla'da iken, Çobanisa Köyü'nde yaşayan Koruk Efe isminde çok meşhur bir eşkiya vardı ki, bu hatırayı bizzat kendi ağzından dinledim.

Bu adam eşkiyalıktan temin ettiği bir atı Barlalılara veresiye satmış. Bilahare atın parasını almak üzere Barla'ya gidiyor. Fakat atı sattığı adam tarlalara gitmiş. Onu beklerken Barla sokaklarında Barla insanlarıyla sohbet etmeye başlamış. Birden, dağ gezisinden dönen Hazreti Üstad'ı, üstünde siyah cüppe ve beyaz sarıkla evine girdiğini görüyor. Koruk Efe "bu kimdir?" diye soruyor. Barlalılar: "Şarktan gelme çok değerli bir âlimdir" diyorlar. Koruk Efe'nin âlimlerle bir işi yok aslında. Aklına takılan, "bu adam şarklı olduğuna göre, belki yanında antika silah veya kasatura gibi şeyler vardır" diye düşünüyor. Ve Hazreti Üstad'ın evine çıkıyor, kapısını çalıyor. Üstad kapıyı açıyor, "buyurun" diyor. "Hocam sizin şarklı olduğunuzu duydum, ben antika meraklısıyım, tabanca kasatura gibi bir şeyin varsa alıvereyim" diyor. Hazreti Üstad onun yüzüne bakarak, sana "Yâ Bâki, Entel Bâki" vereyim diyor. Cahil eşkiya bu ne demek diye düşünürken, Üstad o mübarek esmanın tefsirini yapıveriyor. "Seni, beni ve bütün âlemleri yaratan Hâlık'ımın dostluğunu vereyim" diyor. Koruk Efe o güne kadar böyle bir hitaba muhatap olmadığından kendine bir heyecan basıyor. Kriz gelip yere düşüyor. Bir müddet baygın kaldıktan sonra gözlerini açıyor. Hazreti Üstad yerinden kalkıyor tavana astığı enva-i çeşit üzümlerden bir çingil koparıp birer birer tanelerini ağzına veriyor. Sonra kolundan tutup kaldırıyor. "Haydi ben sana müsaade ediyorum, o atın parasını alma. 'Yâ Bâki, Entel Bâki' okuyarak evine git" diyor. Kapısından dışarıya çıkarıyor. At parasını almaya geldiğini söylemediği halde Hazreti Üstad'ın: "O atın parasını alma" demesi ve "Yâ Bâki, Entel Bâki" münacatının manasını vakarla ve ciddiyetle ona anlatması, Koruk Efe'nin içini hıçkırıklarla doldurmuş. "Şu Barlanın sokaklarına çıkayım da bağıra bağıra bir ağlayayım" diyor.

Barla'dan uzaklaşınca başlıyor bağırarak ağlamaya, içi boşalmıyor. Sessiz sessiz içinden ağlıyor, fakat içi yine boşalmıyor. "Ben ne yaptım bu güne kadar, bu ömrü niye boşa geçirdim, bunca günahlar işledim..." deyip pişmanlıkla "Yâ Bâki, Entel Bâki" okuyarak evine geliyor. Barla'ya eşkiya olarak giden Koruk Efe, Çobanisa Köyü'ne tam bir Müslüman ve Nur Talebesi olarak dönüyor.

Koruk Efe Nur Talebesi olduktan bir müddet sonra, başındaki takke yüzünden iki jandarma tutup onu karakola götürüyorlar. O zaman şapka kanununa muhalefetten mahkemeye veriyorlardı. Koruk Efe savcıya ifade verirken şöyle diyor: “Ben eşkıyalık, hırsızlık yaptım tuttunuz; sarhoş gezdim, karı-kız peşinde ahlaksızlık yaptım tuttunuz buraya getirdiniz. Tamam bu yollar yanlış imiş, anladık. Bari Müslümanlığı yaşayayım dedim, tuttunuz yine buraya getirdiniz. Yahu savcı bey! Bana bir yol gösterin de oraya gideyim!” deyince savcı jandarmalara: “Bu adamı niye getirdiniz” diyerek salıveriyor.

Üstad’ın Yalana Karşı Hassasiyeti

Çobanisa Köyü’nde, Koruk Efe’nin birdenbire Müslümanca yaşamaya başlayıp nur hizmetleriyle ilgilenmesi, aynı Çobanisa Köyü’nden “Ala Deli” lakaplı bir adamın hayretine gidiyor. “Barla’daki bu hoca nasıl birisi ki, böyle bir eşkıya, birden nur talebesi oluverdi. Şu hocaya bir de ben gideyim” diyor. Barla’ya gidiyor, Hz. Üstad’ın evini soruyor. Barlalılar: “Şimdi evinde olmaz, biraz sonra namaz için mescide gelir, o zaman arkasında cemaat olursun, hem görüşürsün” diyorlar. Nitekim öyle oluyor. Namazdan sonra Üstad: “Seni eve götürüyüm de Risale-i Nur’dan vereyim” diyor. Giderlerken eski alışkanlığından adamın ağzından yalan bir söz çıkıyor. Üstad Hazretleri: “Burada kal!” diyerek onu evine almıyor. Yine de bir başkası ile eserleri gönderiyor. Burada Üstad’ımızın yalana karşı hassasiyetini anlamalıyız. Bu hatırayı da bizzat yaşayan “Ala Deli” denilen adamdan işitmiştim.

Risale-i Nur Kendini Koruduğu Gibi, Seni de Korur

1958’de askere gittim. Askerliğimin acemiliğini iki ay İzmir’de yaptıktan sonra, Erzurum Aşkale’ye gittim. Orada şoförlüğü kazandım. İstanbul’da da iki ay iş makineleri kursu gördüm. Greyder operatörü olarak tekrar Aşkale’ye geldim. Askerliğimi orada bitirdim.

Gelibolulu hafız bir arkadaşım vardı, beraber aynı bölükte askeriz. O karargahta yazıcı idi. Risale- i Nur’u duymuş ama, henüz görmemiş. İzne ayrılacaktım, bana; “Risale getir de okuyalım” dedi.

Ben Aşkale'den Sav'a izne geldim. Büyüklerim bana: "Ona büyük kitap götürme de küçüklerden götür" diye tavsiyede bulundular. Ben de; "İhlâs Risalesi, Küçük Sözler, İktisat, Uhuvvet gibi..." cep kitaplarından götürdüm, arkadaşşıma verdim. O bölük yazıcısı idi. Kitapları ihtiyatsızca masasına koyuyor. Bunu paşanın biri görünce; "Nereden aldın bunları, kim verdi sana?.." diye soruşturmaya başlıyor. İş Tugay Kumandanı'na kadar ulaşmış. Arkadaş kitapları kapıp bana getirdi, durumu anlattı. "Al bunları sakla" dedi. Ben de sakladım.

Sabah dokuz içtimasından sonra, hemen her tarafta alarm... O gün de Bölük Çavuşu bana: "Sen bulaşıkhane de kal. Tabakları güzelce bir yıka. Bugün içtimaaya çıkma" dedi. İşte Risale-i Nur insanı hiç sıkıntıya sokmaz. Kendini koruduğu gibi, seni de korur. Neyse dışarıda büyük bir içtima olmuş. Bölük Kumandanı, üst üste bağırarak: "İçinizde Nurcu var mı?.. İçinizde Nurcu var mı?.. İçinizde Nurcu var mı?.." diye üst üste defalarca sormuş. Tabi herkes birbirine bakmış. Benim Risale-i Nur okuduğumu kimse söylememiş. Sonra Bölük Kumandanı: "Sakın ha! Bediüzzaman'ın kitaplarından kimse bulundurmasın, buralarda görünmesin, çok sıkı takibat var..." diye tembihlemiş. Dağılmışlar. Öylece bize hiçbir şey olmadı elhamdülillah. Yalnız iki tane yedek subay vardı. İkisi de İstanbullu idi. Birisi Ermeni, diğeri Müslümandı. Onlar öyle bir peşime düştüler ki günlerce, "İlla bu kitaplardan bize de ver" diye yalvardılar. Ne kadar, "siz bu kitapların kıymetini bilemezsiniz" dediysem de, "İlla ki ver!" dediler. "Bir kötü hareket yapmayacaksanız vereyim madem" dedim. Artık ne ettiklerini bilmiyorum.

Askerdeyken Üstad Vefat Etti, Çok Ağladım.

Ben Aşkale'de asker iken 1960 Mart ayında o çok üzüntülü haber geldi. Çok ağladım askerde. Derdimi anlayacak bir kimsem de yoktu. Terhis olduktan sonra, bari Üstad'ımın kabrini ziyaret ederek döneyim diye Diyarbakır üzerinden Urfa'ya hareket ettim.

Akşam namazı sıralarında Urfa'ya geldim. Bir otele yerleştim. Otelciye dedim: "Askerden yeni geliyorum. Sizden bir ricam var. Bediüzzaman Hazretleri bu Urfa'da vefat etti. Buraya defnedildi. Ben onun kabrini ziyaret etmek istiyorum." Tuttu kolumdan beni çıkardı

yukarıya. “Bediüzzaman Hazretleri burada, bu odada vefat etti. Bu odayı kimseye açmıyorum” dedi. Ve Üstad’ın kabrinin yerini bana tarif etti. Baktım oralarda ihtiyar bir adam var. Adam o kadar korkmuş ki, şurada diyemedi bana. Sırtı kabre dönük, eliyle tam arkasını işaret etti. Ben anladım. Ama o günlerde de çok şiddetli takipler varmış. Kabrin etrafına demir çerçeveler takmışlar. Cam yoktu daha. Başımı çerçeveden içeri soktum. Bembeyaz mermerden bir kabir. Başucuna, Üstad’ın: “Faniyim... fani olanı istemem. Acizim aciz olanı istemem... ilh.” şiirini yazmışlar. Küçük bir kitaplık yapmışlar. İçerisine birkaç tane kitap koymuşlar. O kitaplığın üzerinde iki yumruğum büyüklüğünde bir kuş oturuyordu. Ben orada iki saat kadar kaldım. Kur’an okudum. Sonra oradan ayrıldım. Isparta’ya geldim. Bir hafta geçmedi, Üstad’ımızın kabrini oradan kaldırdılar.

Başefendiden Çeneme Şiddetli Bir Yumruk Yedim

1960’da askerden geldikten sonra, belki de Türkiye’de ilk dersanelerden birini, şuradaki Tepecik camisinin yanına yaptırdım. Allah razı olsun. Komşularım baktılar, çok talebelerim vardı. Çok muazzam hizmetler nasip oluyordu orada. Fakat her kemalin bir zevali vardır ya...

1964 yılının sonlarıydı. Ali İhsan Tola Ağabey’ler bir düğün vesilesiyle yirmi kişi kadar Sav’a geliyorlar. O zaman kalabalık bir cemaatle benim dersanemi de ziyaret geldiler. Yanlarında bir mektup getirmişler. Yeni yazı ile bir kardeşimiz yazmış. “Ey nurcu kardeşlerim!” diye başlayan takriz şeklinde çok güzel bir mektuptu. Gelenlerle Risale-i Nur’dan bir bölümle birlikte o mektup okundu. Bu mektup hoşuma gitmişti. “Bunu bize bırakın da gelenlere okuyalım” dedim. Onu rulo yapmış yukarı bir rafa koymuştum.

Derviş bir adam vardı. Bizim yanımızda öğrenmeye çalışırdı. Pek de öğrenemezdi. Takke çok yasaktı o zaman. Takke giyenleri polis yakalar, 24 saat içeri atardı. İşte o derviş. Başında takke elinde bir bohça ile görülünce, polis; “ne var bu bohçada?” diye açtırıyor. Kitaplar çıkıyor ortaya. Polis: “Bunları ben de öğrenmek istiyorum. Sen bunları yerini bana bir tarif et” diyor. O da, benim dersanemi tarif etmiş. O polis işi karakola aksettiriyor. Geldiler, bizi apar topar götürdüler. Bir anda Kur’an’ları, kitapları toplamaya başladılar. O

zavallı mübarek çocuklar ağlayarak arkamda kaldılar. Beni aldılar, epey gittikten sonra: “Yahu bu hocanın evini niye aramadık biz?” deyip döndüler. Evimi de aradılar.

İşte bu baskında o mektubu da bulmuşlardı. Yeni yazıyla olduğu için hemen okudular. Mektup için benimle epey uğraştılar. Başçavuş uğraştı, savcılık uğraştı... Yazanı da bilmiyorum. Kalabalık bir cemaat getirmişti bana. Bilsem de onların ismini verir miyim hiç. Zaten bizi cemiyet içersine sokmak istiyorlardı. Beni karakola götürdüler. O gün tutuklama işlemlerini bitiremediler. Nezarete hapsettiler. Yalnız sabaha kadar askerler bana iyi baktılar. “Karnın acıktı mı? Su verelim mi?” tarzında sürekli ilgilendiler.

Sav Kahramanlarından İsmail Gül'ün Oğlu Said Gül ve Ömer Özcan

Sabah oldu. Nezarete iken duyuyorum, Başçavuş bağırdı: “Jandarma hocayı al gel!” dedi. Baştan alttan almaya başladı: “Hocam, 24 saattir buradasın, bizden bir sıkıntı gördün mü?” “Görmedim başefendi sağ olun” dedim. “Öyleyse şu mektup işini halledelim de güle güle ayrılalım” dedi. Dedim: “Başefendi, ben yalan söylemem. daha evvel dediğim gibi, ne yazanı biliyorum, ne de getireni...” Birden değişti. “Hocam, siz çok yanlış hareket ediyorsunuz. Bu Said-i Kürdi var ya; şarka gidiyor, ‘evlenin çoğalın’; buralara geliyor, ‘ahir zamandır, evlenmeyin çocuk yapmayın’ diyor. Gayesi Kürtleri çoğaltıp, Kürt devleti kurmak. Siz bunu bilmiyorsunuz!..” diye kuru iftiralar atmaya başladı. Şöyle dinledim.. dinledim.. “Başefendi! Bunlar hiçbir kitabında ve konuşmalarında

yoktur... tam tersi böyle bir şeye eskiden mani olmuştur...” diyecek oldum. Birden bağırды: “Ulan! Sen burada bana bu Kürt’ü mü müdafaa ediyorsun?” dedi. Geldi yanıma, çeneme şiddetli bir yumruk attı. Allah’tan, bende hiç, ama hiç bir korkma, panik olmadı. Bağırarak: “Demek ben burada yalnızım diye beni döveceksin ha?..” dedim, bir adım üzerine yürüdüm. Korktu mu artık bilmiyorum. “Çık dışarı!” dedi. “Jandarma! Götür, kapat bunu. Konuştur bunu!..” dedi. Jandarma götürdü beni, tekrar nezarete kapattı, kendisi de kayboldu gitti.

On bir ay yattıktan sonra beni bıraktılar. O zaman bir mahkemelerin içtihat kararı varmış. Nurcu olduğun belli oldu mu, en az altı ay ceza veriyorlardı. Ancak bu cezayı hemen vermiyorlardı, daha ziyade epey yattıktan sonra veriyorlardı. Toplam hapis süresi çok geçiyordu. Bana da altı ay vermişlerdi o zaman, on bir ay yattım. O zaman muvakkaten evlere alındı dersler. Durmak yoktu. Sonra benim yerime Osman Dikçar ve şimdi Medine’de yaşayan Said Gül dersanede hizmete devam ettiler. Said Gül benim sağ kolumdu zaten. Sonra onlar da basıldılar. Said Gül ve Babası İsmail Gül’ü benim yanıma hapishaneye gönderdiler.

1977’de çıkan af kanunuyla o sabıkam kalmadı. Kırk yaşından sonra imtihana girdim, resmi göreve başladım. Sav’da şu aşağıdaki Tepecik camisinde imam oldum. Yirmi üç sene imamlık yaptıktan sonra askerliğimi de ödeyerek 2000’de emekli oldum. Hizmetlere devam ediyoruz.

Hizmette Çalışanların Hedeflerinde Ne Vardı Acaba?

Şimdi soralım: Bu Risale-i Nur hizmetleri için çalışanların hedeflerinde ne vardı acaba? Bediüzzaman’la herhangi bir cibilli akrabalık mı? Veya cibilli bir milliyet mi? Veya siyasi bir hedef mi? Veya bir cemiyet sevdası mı? Yok! Yok! Risale-i Nur’u okuyanlar ve hatta okumayanlar bile, artık bunu apaçık görüyorlar. Sadece Allah rızası için, insanların imanla kabre girmesinin hizmeti ve gayreti vardır.

Gençlere iki önemli tavsiyem var. Birincisi: İhlâsı muhafaza etmek. Risale-i Nur’u başkası için değil, kendi nefsimiz için okumak. İkincisi

de: Osmanlıcayı okumaları ve yazmalarıdır.

AHMET EMİN SAĞBAŞ

1946 yılında Afyonkarahisar'ın Dinar ilçesine bağlı Yüksel Köyü'nde dünyaya geldi. İlkokulu kendi köyünde tamamladı. Bu arada Risale-i Nur talebesi bazı hafız ve hoca efendilerden Kur'an-ı Kerîm ve Arapça dersleri aldı. Daha sonra Isparta İmam-Hatip Okulunu bitiren Ahmet Emin Sağbaş, yüksek öğrenimini ise, Konya Yüksek İslam Enstitüsü'nde tamamladı. Halen Akşehir'de İlçe Müftüsü olarak çalışmaktadır.

Isparta İmam Hatip Okulu'ndaki öğrencilik yıllarında bizzat Üstad Hazretleri'nin isteği üzerine, Ahmet Gümüş ve Ali Zeybek ile beraber üç sene müddetle aynı evde kalmıştır. Söz konusu ev Üstad Hazretleri'nin kaldığı evin elli metre yakınında bulunuyordu. Hatıralarda, Üstad Hazretleri yakın talebelerinden Bayram Ağabey'e bizzat talimat vererek onlarla ilgilenmesini istediği ifade edilmektedir. Kendilerinden arzumuz ve isteğimiz üzerine gördüğü ve yaşadığı hadiseleri yazıp göndermiştir.

Ahmet Emin Sağbaş Anlatıyor:

Babam Beni Üstad'a, Üstad da Bayram Ağabey'e Emanet Etti

İlçemiz Dinar, bağlı bulunduğumuz Afyon'dan Isparta'ya daha yakındır. Resmi işlerimiz dışındaki diğer bütün işler Isparta'da görülür. Rahmetli babam da sık sık Isparta'ya gidip geldiği için, Üstad'ımız Bediüzzaman'a karşı büyük bir sevgi duymaya başlamıştı. Onu görebilmek için Denizli, Afyon, Emirdağ hapishanelerinde ziyaretlerine giderdi. Son olarak Emirdağ'da

Bayram Ağabey vasıtasıyla Üstad'ı ziyaret etmişti. O ziyaretinde Üstad'ımıza, benim henüz ilkokulda okuduğumu belirterek, ilkokulu bitirdiğimde kendisine emanet edeceğini söylemiş. Üstad'ımız da kabul etmişler. Nihayet ben 1958 senesinde İlkokulu bitirdim. Babam beni Üstad'ın talebesi olan hafız bir hocaefendinin yanına gönderdi. Hususi olarak Kur'an-ı Kerim ve Arapça dersleri aldım.

Bir sene sonra, 1959 senesinde, babam beni yanına alarak Isparta'ya götürdü. Bir gece otelde kaldık. Sabahleyin saat 10 sularında şu an müze olarak kullanılan vakıf evinde Üstad'ımızı ziyaret ettik. O anda kapıda Üstad'ımızla görüştük. Merhum babam Üstad'ımıza beni göstererek: "Üstad'ım emaneti getirdim" dedi. Üstad'ımız da elini omzuma atarak, beni kucakladı ve başımdan öptü. Ben de elini öptüm. Bana: "Kur'an-ı Kerim okudun mu?" dedi. Ben de: "Evet Üstad'ım, Kur'an-ı Kerim ve tecvit okudum, ezberler yaptım ve Arapça okudum" deyince; Babam: "Üstad'ım! Medresede mi kalsın, hafız mı olsun, yoksa İmam-Hatip Okuluna mı gitsin?" dedi. Üstad'ımız:

"Hemen, doğru İmam-Hatip Okuluna gitsin" dedi.

Yanımızda bulunan Bayram Yüksel abiye dönerek, "Bayram, kardeşim, geçenlerde Konya'dan gelen ve İmam-Hatip'e kayıt olan Ahmet Gümüş kardeşimizin yanına yerleştirin, beraber kalsınlar" diye emir buyurdular.

Üstad Hazretleri beni Bayram Yüksel Ağabey'e emanet etmişti. Bayram Ağabey beni alarak Ahmet Gümüş Ağabey'in kaldığı eve götürdü, bizi tanıştırdı. Isparta İmam Hatip Okulu'na da kaydımızı yaptırdık. Bayram Ağabey, Üstad'ın emriyle, bir velim olarak benimle çok ilgilenmiştir. Hatta babam çok defa parayı, yani harçlığımı ona verir, ben de ondan alırdım.

Üç Sene Müddetince Üstad'ımıza Çok Yakın Bir Evde Kaldık

Ahmet Gümüş Ağabey Risale-i Nur eserlerini okuduğu gerekçesiyle, Konya İmam-Hatip Okulu'ndan tasdikname ile uzaklaştırılmıştı. Kendisi İstanbul, Ankara ve Adana İmam-Hatip okullarına müracaat etmiş, fakat kabul edilmemişti. O da, Konya İmam-Hatip Okulu'nda Arapça hocası olan, Üstad'ımızın kardeşi Abdülmecid Ağabey'e

müracaat etmiş. Abdülmecid Ağabey de, Ahmet Gümüş'ü Isparta'ya, Üstad'ımıza göndermişti. Üstad'ımız da Ahmet Gümüş Ağabey'e: "İmam-Hatip Okulunun müdürüne git, benim selamımı söyle, seni okula kaydetsin" demiş. Bunun üzerine Ahmet Gümüş Ağabey de okula giderek Müdür beye: "Üstad'ımın selamı var, ben Konya İmam-Hatip'ten tasdikname ile geldim, beni okula kayıt etmenizi istediler" demiş. Müdür bey: "Hangi Üstad" deyince; "Üstad'ımız Bediüzzaman" der Ahmet Gümüş. Müdür bey hemen ayağa kalkar ve Ahmet Ağabey'in gözünden öperek, "Seni aldım yavrum, sen ki bana Üstad'dan selam getirdin, beni müdürlükten de alsalar yine seni aldım" diyerek kaydını yapmış. Ahmet Gümüş Ağabey ve Ali Zeybek'le birlikte üç kişi, üç sene müddetince, Üstad'ımızın evine elli metre yakınlıkta bir evde kaldık. Bu beraberliğimiz Hazreti Üstad'ın emriyle olmuştu.

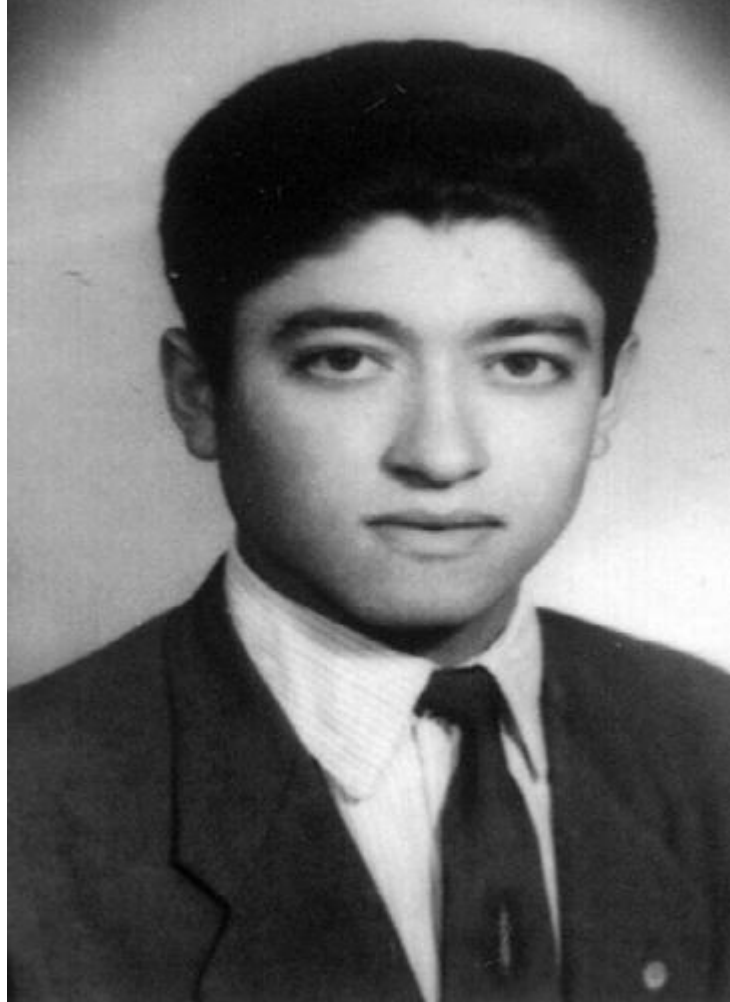
Gönüllerde taht kuran Üstad Bediüzzaman, son zamanlarını Isparta'da şu anda ziyaretlere açık olan evinde geçirmiştir. 1959-1960 yıllarında sanki ziyaretçi akınına uğruyordu. Çok defa doğudan büyük âlim ve müderrisler gelerek günlerce görüşmek için Isparta'da kalırlardı. Üstad göz hapsinde olduğu için, çoğu zaman bekleyen polisler nezaretinde ancak kapıda, giriş ve çıkışlarında ziyaret edilebilirdi. Bizim evimiz Üstad'ın evine elli metre mesafede olduğundan biz bunları görebiliyorduk.

İmam-Hatip Talebelerine Çok Şefkat Gösterirdi

Isparta İmam Hatip Okulunda okuduğumuz dönemde, gerek Risale-i Nur derslerine gittiğimizde ve gerekse diğer zamanlarda Üstad'ımızı ziyaret ederdim. Üstad'ımız çok defa saat 10.00 sıralarında faytonla gezintiye çıkar, 16.00 gibi eve dönerdi. Biz o saatleri bildiğimiz için, kendisini çok defa kapıda ziyaret ederdik. Kendisi de İmam-Hatip talebelerine karşı çok şefkat gösterirdi. Bunun için Üstad'ımız bazen; tam öğle vaktinde, talebeler yemekten döndükleri sırada, saat 13.00 ile 13.30 arasında, okulun yanından geçirdi. Bütün talebeler de avlu duvarının üzerine çıkarlar ve Üstad'ı selamlardı. Üstad'ımız da ellerini kaldırarak, "Selamün Aleyküm" diyerek oradan geçirdi. Bu muhteşem manzara bizim bütün arkadaşlarımız tarafından pek çok

sevinçle karşılanırdı. şimdi görüştüğümüz o arkadaşlarımız hala o hatıraları unutamıyorlar, unutulması da mümkün değildir.

Aynı senelerde okulda talebe iken, Üstad'ımızın mahkemesinin olduğunu duyduk, bir arkadaşımla beraber adliyeye gittik. Biraz sonra Üstad'ımızı jandarmalar getirdiler ve saat 13.00 gibi içeri girdiler. Biz de arkalarından girdik. Üstad'ımız önce koridorda oturtuldu. Mahkeme 13.30'da başlayacaktı, yarım saat vardı. Biz de Üstad'ımızın karşısında bir yer bulduk ve tam karşısında yarım saat doya doya Onu seyrettik. O an çok tatlı bir andı. Üstad'ımızın üzerinde deve tüyü rengine cüppe, başında sarık ve ayağında yemeni vardı. Bu haliyle çok ciddi ve vakur bir duruşu vardı. Bir komutan edasıyla karşımızda duruyordu. Bu fotoğraf hala hayalimde, gözümün önünde canlanmaktadır.

*Ahmet Emin Sağbaş.
Isparta İmam Hatip Okulu talebesi iken...*

Mahkeme başladı, içeri girdik. Duruşma fazla sürmedi. Üstad müdafaasını yazılı olarak sundu ve mahkeme duruşmayı başka bir tarihe erteledi. Burada dikkatimizi çeken bir şey vardı.

Hiç bir kimseyi içeri almadıkları halde, bize küçük talebe diye bir şey dememeleri idi.

O zaman Üstad'ın evinin önündeki 'Said Nursî Sokağı' çıkmaz sokaktı. Kapıda iki tane sivil polis bekler ve devriye gezerlerdi. Üstad'la bir görüşmemizde yine polisler sokakta devriye geziyordu. Üstad'ımız bana dönerek: "Evladım, sen bizim böyle tarassut altında olduğumuza bakma. Bir gün gelecek, Risale-i Nur hürriyetine kavuşacak, serbestçe yazılacak, bütün dünyada okunacak ve kitapçılarda serbestçe açıktan satılacaktır. Radyo, Risale-i Nuru bütün dünyaya ilan edecek, okullarda ders kitabı halinde okutulacaktır. Siz de okuyacaksınız" dedi. Üstad'ın verdiği müjdeyi ben bizzat yaşadım. Zira Konya Yüksek İslam Enstitüsü'ndeki öğrencilik yıllarımda, Arapça Tasavvuf ve Pedagoji hocamız Ahmet Hamdi Savlu idi. Bu değerli hocamız teksir olarak dağıttığı kitaplarına, Risale-i Nur'dan pasajlar koyarak bizlere okutmuştu.

Ahmet Gümüş ile Beraber Üstad'ımızı Urfa'ya Uğurladık

Daha öncede arzettiğim gibi Ahmet Gümüş Ağabey ve Ali Zeybek'le beraber üç sene Üstad'ımıza çok yakın bir evde kaldık. O sene Ramazan ayında, sahurda sabah namazı arasında, Üstad'ın odasında ders yapılırdı, Ahmet Ağabey'imiz bu derse katılırdı. Biz de ondan bilgiler alırdık. Bir gün Üstad'ımızın çok hasta olduğunu bildirerek, "ziyaretine gidelim" dedi. Beraberce gittik. Ağabey'ler avlu içerisinde bekliyor ve Üstad'ın yanına kimseyi almıyorlardı. Avlu içerisinde konuşmalar devam ediyordu. Hararetli konuşma arasında Bayram Ağabey söze karışarak "Üstad'ımızın rahatsızlığı çok ciddi, 'Urfa'ya gitmemiz lazımdır' diyor, ne yapacağız, bu araba Urfa'ya gitmez." "Üstad'a tekrar arz edelim" dediler. Bayram Ağabey tekrar Üstad'ın yanına çıktı, ama üzüntü ile döndü. Üstad'ın; "Gerekirse başka bir araba bulun, hazırlığınızı yapın, gitmemiz lazım" dediğini söyledi. Hemen araba için hazırlıklar başladı. Lastikler, yağ kontrol edildi, temizlik yapıldı.

Bir ara Bayram Ağabey dedi ki: “Bir şey aklıma geldi, mesainin bitmesini bekleyelim. Mesai bitince Üstad’ımıza, ‘Üstad’ım, mesai bitti, izin alamıyoruz’ deriz ve bugün kalırız” dedi. Üstad Isparta’da göz hapsinde olduğu için, her çıkışlarında emniyet ve vilayetten izin alma mecburiyetleri vardı, izin almadan çıkmaları mümkün değildi. Biraz sonra yine Üstad’a çıktı, bu sefer biraz daha heyecanlı geldi. Üstad: “Bayram, izin Allah’tandır. Bu gün izinsiz çıkacağız, emir var, bahane istemiyorum, hemen çıkmalıyız” demiş. Ağabey hemen yukarı çıktılar. Üstad’ımızı ikinci kattan kollarına girerek getirdiler ve arabaya bindirdiler. Biraz sonra da Isparta’dan uğurladık. O gidiş, son gidişti.

Ağabeylerden Hatıralar

Bazı Ağabey’lerle görüşmelerim olmuştur. Bunlardan bazılarını bir hatıra olarak arz etmek istiyorum. Belki istifadesi olur.

Üstad 19 Defa Zehirlenmiştir

Bayram Yüksel Ağabey anlatıyor: Üstad hayatında 19 defa zehirlenmiştir. Bu zehirler sol böğründe ceviz büyüklüğünde, yemyeşil bir ur halinde toplanırdı. Çamaşırlarını değiştirirken görüyordum. Nihayet cenazesi yıkanırken ve kefenlenirken bu zehir mübarek vücuduna dağıldı. O kısmın yemyeşil olduğunu gördüm.

Üstad, Konya’da Mevlana Müzesinin dışında, Üçler Mezarlığı’na bakan tarafında tek kabir halinde bulunan, Şair Şem-i’nin mezarının yakınında durarak; Mevlana’ya Fatiha okumuştur. Ayakta titreyerek: “Aman Yarabbi! Aman Yarabbi! Kabrimin böyle olmasını istemem!” dedikten sonra, bana dönerek: “Bayram, Mevlana’nın ruhaniyeti burada yoktur” demiştir.

“Benim kabrimi az insanlar bilecek” sözünü üç beş defa Üstad’dan duydum. Fakat bütün dünyanın tanıdığı Üstad’ın, kabrinin, nasıl az insanlar tarafından bilineceğini, akıllarımız almıyordu. Üstad’a da soramadık. Ancak Urfa’dan kabir kaldırılınca anlayabildik.

Nurcular Hapishaneden Uçtular, Vuramadık

Terzi Mehmet Ağabey anlatıyor: Isparta’da, hayatının son zamanlarında, Risale-i Nurda ismi geçen Terzi Mehmet Abiyi ziyaret etmiştim. O, talebelik yıllarımızda ev komşumuzdu. Kendisine Risale-i Nur’da geçmeyen hatıralarını sordum. Dedi ki:

Biz sekiz arkadaş Isparta cezaevinde idik, sıra ile ikişer saat Cevşenü’l-Kebir okuma nöbeti tutardık. Gece ve gündüz her kardeşimiz sıra ile ikişer saat cevşen okurdu. Yine bir gece Mustafa Ezener adlı kardeşimiz nöbette idi. Bir sesle aniden uyandık. Karakolda, hapishane etrafındaki askerler silah atıyorlardı. Biraz sonra hapishane müdürü geldi, “Kim uçtu?” diye sordu. Biz de, “Kimse uçmadı, biz yatıyorduk, bir kardeşimiz uyanıktı” dedik. Biraz sonra savcı geldi, aynı soruyu tekrarladı. Artık sabaha kadar uyuyamamıştık. Sabahleyin bizi doğru mahkemeye çağırdılar. Savcı ve hakimler hep aynı soruyu soruyorlardı: “Kim uçtu, nasıl uçtunuz, nasıl geri geldiniz?” diyorlardı. Şahitlik yapan askerler de yeminle: “Vallahi, onları bembeyaz giyinmiş, başlarında sarıkları, beyaz cübbeleri ile beraber pencereden uçarken gördük. Silah attık, ama vuramadık, birbiri arkalarına uçtular, gittiler” diyorlardı. Askerler böyle ifadeler verdiler. Savcı ve hakimler... hepsi şaşkınlık içindeydi. Ve nihayet sekiz kişi beraber, hepimizi tahliye ettiler, biz de evlerimize döndük.

O zaman Emirdağ’da olan Üstad’a bir mektup yazdık, vaziyeti anlattık. Cevaben Üstad’ımız dedi ki: “Allah’ın size bir ihsanıdır. O askerlere sizin uçtuğunuzu göstermiş. Siz de sabahleyin hapishaneden uçmuşsunuz” diyerek taltif etmişti.

Afyon Mahkemesi’nde Üstad’ın Şiddetli Müdafaası

Sabri Halıcı Ağabey anlatıyor: Konya Yüksek İslam Enstitüsü’nde talebe idik. Kürt Sabri diye bilinen, meşhur Sabri Halıcı Ağabey’imiz anlatmıştı:

Konya’ya gelme sebeblerimden birisi de Üstad’a yakın olmaktı. Üstad’ı hep cezaevlerinde görmek istedim, nasip olmadı. Onu görebilmek için hapishaneye girmeyi göze almıştım. İşte böyle bir anda iki tane polis gelerek evimi arayacaklarını söylediler. Aradılar ve beni karakola götürdüler. Başkomiser komşumdu. Bana

meselenin ciddiyetini anlatarak: “Sabri kardeşim, dikkat et. Bediüzzaman ellidokuz arkadaşı ile beraber Afyon cezaevine getirilmiş. Yarın Afyon da mahkemesi var. Seni de nurcu diyerek giyaben idam cezası ile yargılanmak üzere çağırmışlar. Sen nurcu değilsin değil mi?” diye üç defa aynı soruyu sordu. Ben de sırf Üstad ile görüşmek için, “evet nurcuyum” dedim. Komiserin canı çok sıkılmıştı, “Yapacak bir şeyim kalmadı” dedi ve beni askerlerin gözetiminde trenle Afyona gönderdiler.

Ertesi günü mahkemeye çıktık. Gerçekten dediği gibi, ben dahil dört kişi de dahil idamla yargılanıyor. Tam altmış üç kişi mahkemeye çıkarıldık. Hakimler Üstad’a değişik sorular sordular. Üstad önümde, ben onun arkasında oturuyordum. Biraz daha ileri giderek değişik şekilde Üstad’a hakaret içeren kelimeler kullanılınca ben dayanamadım. Kendi kendime: “Üstad bunlara cevap vermeyecek, bana müsaade etse de ben bir cevap versem...” gibi şeyler kalbimden geçti. Biraz sonra Üstad celallendi, bir anda ayağa fırladı, başladı müdafaaya. Artık hep Üstad konuşuyordu, hakimler susmuştu: “Bunları kim getirdi, bunlar hırsızlık mı yapmış, adam mı öldürmüşler, kız mı kaçırmışlar, hükümeti mi devirmişler, ne yapmışlar, nerede şahitler? Yalanlarla dolanlarla bu masum insanları getirdiniz, bunların çocukları yok mu, bunların rızıklarını kim temin edecek, o babasız insanların vebalini kim taşıyacak?” Tarzında şiddetli ifadelerinden sonra geriye dönerek, bana: “Nasıl Sabri kardeşim oldu mu?” dedi. Sanki kalbimden geçenleri okumuştum. Çok mahcup olmuştum. Sonra yerine oturdu: “Bu katiplerin kabahati ne, huzur-u ilahide sizde mi şahitlik edeceksiniz, bu masanın sandalyenin kabahati ne?” diyerek hem konuşuyor, hem de bacak bacak üzerine atarak, cebinde ipi kopmuş tesbihini dizmeye başlamıştı...

Neticede idamı istenen dört kişiye altışar ay hapis, diğer elli dokuz kişiyi de tahliye kararı ile salıverdiler. Bunlar hayatta unutulmayan günlerdi. Benim en büyük sevincim Üstad ile beraber hapishanede kalmaktı.

Yavrum Bu Zatı Allah Zaten Yakmaz Ki...

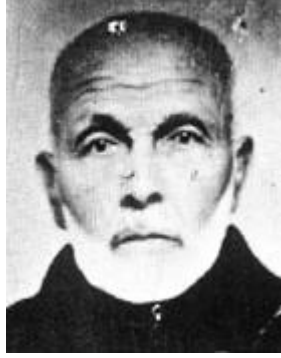
İmam-Hatip ikinci sınıfta talebe iken, beraber kaldığımız Ali Zeybek kardeşimizle birlikte Türkçe dersinde, öğretmen gelmeden önce tahtaya Üstad'tan bir vecize yazmak istedik.

“Ben İman ve Kur'an yolunda dünyamı da feda ettim, ahiretimi de. Gözümde ne cennet sevdası var, ne de cehennem korkusu. Eğer cemiyetin imanını selamette görmezsem, cenneti de istemem. Orası da bana zindan olur. Eğer cemiyetin imanını selamette görürsem cehennemin alevler içerisinde yanmaya razıyım. Çünkü vücudum yanarken, gönlüm gül gülistan olur.” vecizesini tahtaya yazdık.

Türkçe öğretmenimiz hanımefendi kapıdan girdi, daha oturmadan yazıyı okudu. Çok duygulanmıştı, tekrar okudu. Bize dönerek; “Yavrum bu zatı Allah zaten yakmaz ki, çünkü kendisini cemiyete adanmış” dedi ve yerine oturdu. Hayli duygulanmıştı, “Kim yazdı” diye sordu. Ben ayağa kalkarak, “Hocam ben yazdım” dedim. Cep defterini bana vererek, “Lütfen şu defterime aynısını yazıver” dedi. Sonra, “Bu kimindir?” diye sordu. Ben de “Muhammed İkbâl” diyerek cevap verdim ve yazdım. O gün bir saatlik dersini bu cümle ile bitirdi. Çok güzel bir yorumunu bize anlattı.

Bir kaç gün sonra Ali Zeybek arkadaşım ile öğretmenimizi teneffüste ziyaret ettik. Ben: “Hocam özür dilerim, o geçen ki yazdığım söz Muhammed İkbâl'in değil, Bediüzzaman'ındır. Talebelerin huzurunda yanlış anlaşılır, sizi zor durumda bırakırız diye, böyle bir taktik kullandık” dedim. Özrümüzü beyan edince çok sevindi. Teşekkür etti, “Bu küçük yaşta iyi düşünmüşsün” dedi. Bir iki hafta sonra kendisine Tesettür Risalesi'ni verdik, memnuniyetle kabul etti. Bize, kendisinin namaz kıldığını, İmam-Hatip Okulu'na geldiği için sevindiğini belirtmişti.

AHMED NAZİF ÇELEBİ

1891'de İnebolu'da doğdu. Risale-i Nur hizmetlerinin İnebolu'daki sembol isimlerindendir. Risale-i Nur'da pek çok yerde ismi ve mektupları yer alan bu kahraman ağabeyimizin yaptığı hizmetler, bilhassa teksir makinesiyle yaptığı tab' hizmetleri, Üstad'ımız tarafından takdir ve sena ile bahsedilmektedir. Nazif Çelebi Ağabey 1964 senesinde vefat etmiştir. Kabirleri oğlu Selahaddin Çelebi ile aynı kabristandadır.

Kendisini elbette ki göremedik. Onu, Onu görenler bize anlattılar. O tarihî hizmetlerin, teksirlerin yapıldığı evini gezdik. Ve gözlerimize inanamadık: Bu ev, sanki o günün şartlarına göre, tam bu hizmet için yapılmış. Adeta labirenti andıran iç içe odalar; gizli geçitler; dolaptan dolaba geçişler; karmakarışık merdivenlerden üst ve alt katlara inişler-çıkışlar. Ve teksir makinesinin bulunduğu tavan arası. Tavan arasından zemine inerken biz bile yolumuzu kaybettik. Ne yazık ki bu ev şimdi metruk ve harabe bir halde bulunuyor. Biraz tanıtabilmek için, her cepheden fotoğraflarını çekmeye çalıştık.

Bediüzzaman'ı Nasıl Tanıdı?

Ahmed Nazif Çelebi, Bediüzzaman ismini henüz on yedi yaşlarında iken duymuş ve kalbine nakşetmiş. 1908'de İstanbul'da bulunan Bediüzzaman Hazretleri, 31 mart hadisesinden sonra kurulan Divan-ı Harp Mahkemesi'nde beraat eder ve Van'a dönmek üzere yola çıkar. Trabzon'a kadar deniz yoluyla olan Van yolculuğu sırasında, İnebolu'ya da uğrar. İşte o sırada çarşıda bulunan Nazif Çelebi, Bediüzzaman'la göz göze gelir ve selamlaşırlar. Kalbi heyecan içinde çırpınır, içinden ılık bir akıntı geçer genç Çelebi'nin. İşte o gün o

kadarla kalmıştır. Bu hadiseyi Nazif Çelebi Ağabey Kastamonu Lahikası'nda kendi kalemıyla şöyle izah etmektedir:

“...o zaman on yedi yaşında bulunduğum ve çok cahil ve çocukluk devresinde iken, bu mübarek isim kalbimde yer tutmuş. Ve bu kalbî muhabbet hürmet için olacak ki, bin üç yüz yirmi altı (1326) senesinde Hazret-i Üstad'ın, Bediüzzaman Said-i Kürdî lâkabı altında Karadeniz seyahatinde iki hizmetkârıyla İnebolu'yu ziyaret ederek, o zaman İnebolu'nun meşhur ulemasından Hacı Ziya ve diğer ulema arasında vapura teşyi edildiği sırada tesadüfen çarşıda karşılaştığım ve çok derin muhabbet hissiyle bu mübarek zâta selâm durarak mütebessim ve nuranî simalarıyla ve keskin nazarlarıyla selâmlarına ve mânevî nazarlarıyla iltifatlarına mazhar olduğum günden beri artan muhabbet ve alâkamı, otuz senelik hatırımdan kat'iyen silinmediğini aynelyakîn görüyordum. (Kastamonu Lahikası)

Nazif Çelebi, tam otuz sene sonra, İnebolu'da bir kahvehanede, zavallı bir sarhoştan; “Ya Rab! Bana bir mürşid-i kâmil ihsan buyur” diye, yana yakıla aradığı mürşidin Kastamonu'ya geldiğini duyar. Nazif Ağabey için bu kısmını da Kastamonu Lâhikasında şöyle açıklamaktadır:

“...on seneden beri Cenab-ı Rabbu'l-Âlemîn Hazretleri'nden niyazımda, daima beş vakit dualarımda, “Ya Rab! Bana bir mürşid-i kâmil ihsan buyur” niyazında iken, bundan üç sene evvel yani hicri bin 1357 ve miladi 1938 senesinde, İnebolu'da bir kahvede, Kastamonulu bir zavallı sarhoşun sitayişle bahsettiği bir zatın Kastamonu'da mevcudiyeti ve menfî olarak bulunduğunu işittim. Dikkat ettim ve tahkik ve ta'mik ettim. Anladım ki; otuz senedir kalbimde saklı olarak taşıdığım o zamanki Said-i Kürdî olduğunu hayretle öğrendim. Ve kalbimdeki sevgi günler geçtikçe ateşlendiğini hissettiğimden, her tehlikeyi göze alarak ziyaret edip, mübarek ellerini öpmek lazım ve şart olduğunu bildim. Ve ziyaretimde, Eski Said'in ism-i mübarekleri Bediüzzaman Said Nursî ve Risale-i Nur'un müellifi ve sahibi olarak buldum. Kemal-i aşk ve ihlâsla sarıldım. Ve benim yegâne mürşidim ve rehberim ve büyük üstadım o Risale-i Nur'dur dedim. (Kastamonu Lâhikası)

Aynı sayfanın altına Risale-i Nur'un bu büyük talebesi için Bediüzzaman Hazretleri şu dipnotunu koymuştur: “Evet bazı ehl-i velayetin ileride talebesi olacak zatlar, daha dünyaya gelmeden,

hiss-i kabl-el vukuun inkişafıyla kerametkârane keşfettikleri gibi; Risale-i Nur'un talebelerinin mühimlerinden birkaç zât dahi, çok zaman evvel, bir hiss-i kabl-el vuku' ile, ileride Said ile alâkadar bir surette bir Nur'a hizmet edeceğini hissetmişler. İşte, onların birisi de Nazif'tir."

Çok Celalli ve Haşmetli Bir İnsandı

O zamanlarda bütün Türkiye'de sadece iki yerde teksir makinesi bulunmaktaydı. Birisi, Isparta-Sav'da İbrahim Gül'ün evinde, Diğer ise "Küçük Isparta İnebolu"dadır. O da "Ahmed Nazif Çelebi" Ağabey'imizin evinde, tavan arasında bulunuyordu. Teksir konusunda İnebolu Isparta'dan daha kıdemlidir. Tarih itibariyle makine ile tab işi ilk önce İnebolu'da başlamıştır. Sonra Tâhirî Ağabey tarafından Isparta'ya da bir makine alınmıştır.

Sol baştaki Nazif Çelebi Ağabey'in efsanevi evi

1978 İnebolu seyahatimizde Denizli Hapsinde Hazret-i Üstad'la ve Nazif Çelebi Ağabey'le beraber yatan Gülcü Hüseyin ve Salih Uğurtan anlattılar: "Nazif Ağabey İnebolu'nun eşrafındandır. Çok celalli ve haşmetli bir insan idi. Adeta bastığı yer titrer, çarşıdan geçerken herkes hürmetle temennaya dururdu. Ahmed Nazif Çelebi Ağabey'imiz İnebolu da çok saygın bir insandı..." Böyle söylediler, Salih ve Gülcü Hüseyin Ağabeyler.

İşte böyle bir zat, Bediüzzaman'a talebe olduktan sonra oğlu Selahaddin ve etrafındaki Nur Talebeleri'yle beraber öyle gayretli ve ihlâslı hizmetlerde bulunuyorlar ki; Bediüzzaman'ın dilinden, İnebolu şehrini "Küçük Isparta" namıyla şerefendiriyorlardı. Salih ve Gülcü Hüseyin Ağabeyler, teksir yapılan eserleri ciltlettikten sonra, kasalar içinde gemilerle Anadolu'ya sevk ettiklerini de söylediler.

İnebolu ziyaretimizde beni en çok hayretlere düşüren bir şey oldu: Pek çok Nur Talebesi tarafından varlığı ve ehemmiyeti pek fark edilmediğini zannettiğim, Nazif Çelebi Ağabey'in, o dillere destan hizmetlerini yaptığı evi ve bu evin özellikleri oldu.

Teksir makinesinin bulunduğu çatı arası. Nazif Ağabey sabahlara kadar ayağında tokyo terliklerle Risaleleri bu tavan arasında tab' etmiş.

Hayret Verici Bir Ev

23.07.1998'deki İnebolu ziyaretimizde Gülcü Hüseyin ve Salih Ağabeyler bizi Nazif Çelebi Ağabey'imizin evini gezdirdiler. Dört katlı eski bir Rum evi olan bu bina, şu anda metrûk bir vaziyette. Şimdiki sahibi de Almanya'da bulunan bir zatmış.

Evi gezerken hayret hayret içinde kaldık. Bu ev, o dönemin baskın ve tarassutları düşünülürse, sanki o günkü şartlara göre tam da bu hizmet için yapılmış. Labirent gibi bir yapı; İç içe odalar, gizli geçitler, dolaptan dolaba geçişler, karmakarışık merdivenlerden alt ve üst katlara iniş çıkışlar. Ve teksir makinesinin bulunduğu tavan arası. Burası ayakta dik durulamayacak kadar alçak. Kahraman Ahmed Nazif Ağabey, ayağında terliklerle sabahlara kadar burada iki büklüm olarak risaleleri teksir edermiş. Bütün Anadolu'ya neşriyatı buradan gerçekleştirmişler. "İman tekniğe meydan okudu" sözüne masadak olmuşlar.

Meselenin en garip tarafı da: Bu evin karşısında, o zamanın Hükümet Binası, onun önünde Jandarma Karakolu, bir bina ötedeki sokakta da Polis Karakolu'nun bulunuyor olmasıdır. Daha da hayret verici bir inayet ise: Bu ev, polis ve jandarma tarafından defalarca basıldığı, arandığı halde, teksir makinesinin kat'iyyen bulunamamasıdır. Bütün bunları hadiseleri bizzat yaşayan Salih Uğurtan ve Gülcü Hüseyin Ağabey'ler anlattılar bize.

Hakikaten makine odasının bulunması mümkün değildi. Biz dahi tavan arasından zemin kat'a inerken yolumuzu kaybettik. İnebolu'ya gidenler bu evi mutlaka gezmelidirler.

Abdullah Yeğın Ağabey'e konuyu açtığımda, "şu anda bu evin sahibinin Almanya'da olduğunu, inşaallah zamanla alınabileceğini..." söyledi.

ALİ İHSAN TOLA

1927 yılında Senirkent'te dünyaya geldi. Orman İşletme Mühendisidir. 1950'de Risale-i Nur ve Üstad Bediüzzaman'ı tanıdıktan sonra mühendislik mesleğini bırakıp iman ve Kur'an hizmetleriyle meşgul olmaya başladı. Bir ara Sav'da bulunan teksir makinesiyle olan tab işlerinde bulunmuştur. Ankara'da Risale-i Nur eserlerinin yeni harflere çevrilerek matbaalarda basılmasında da büyük emeği geçmiştir.

Hazret-i Üstad onu, daha çok siyasi alanlarda istihdam etmiştir. Dayısının oğlu olan Tahsin Tola Adnan Menderes döneminde Demokrat Parti milletvekili olmuştu. Bu itibarla Hazret-i Üstad Ali İhsan Tola'yı dayızadesi milletvekili Tahsin Tola ile birlikte vazifelendirmiştir. 1953'ten 1956 tarihine kadar olan zaman içerisinde Risale-i Nur'un Lâtin harflerine çevrilerek matbaalarda basılması hususunda onlarla fikir alışverişinde bulunarak düşüncelerinden istifade etmiştir.

O tarihlerde kâğıt bulunmazdı. Kâğıt karaborsada aşırı fiyatlarla, on kat fazlasına satılmaktaydı. Buna rağmen onun, bir yolunu bularak, kâğıt temini hususunda hizmetleri olmuştur. O sıralarda Ankara'nın en büyük matbaalarından olan "Doğuş Matbaası" ve "Yeni Matbaa" gibi müesseselerde Risale-i Nur basılmakta idi. Fakat zaman zaman bir takım yasaklama ve engellemeler devam etmiştir. Buna rağmen eserlerin tamamı Üstad Hazretleri hayatta iken yeni harflerle basılmıştır.

Ali İhsan Tola Ağabey'imiz; Kur'an eczanesinden alınan Risale-i Nur'daki imani hakikatlerle insanlığın ruh dünyasına hizmet ederken, kâinat eczanesinden aldığı ot ve çiçeklerden, bal ve çeşitli yağ

karışımlarından yaptığı ilâçlarla insanın fiziki âlemine hizmette de muvaffak olmuştur.

Bu hatıraları, Sav Köyü'nden Abdülkadir Zeybek Ağabey, bizim namımıza üç kere Senirkent'e giderek bizzat yazmış ve Ali İhsan Ağabey'e tashih ettirmişlerdir. Kendilerine teşekkür ederim.

Ali İhsan Tola Anlatıyor:

Yemeyi İçmeyi Terk Edersen Nefsine Hizmet Ettiremezsin

1950'li yıllardı. Sav Köyü'nde teksir ettiğimiz İşâratü'l-İ'câz Mecmuası'nı yazıp bitirdikten sonra tashih için bir nüsha Isparta'ya Üstad'a Hazretleri'ne götürdüm. Üstad beni Isparta'daki evinde, odasının kapısında karşıladı. Mübarek ellerini öptüm ve eseri teslim ettim. O sıralarda kendi nefsimi tezkiye için oruçla riyazet yapmaktaydım. Hazret-i Üstad bana şöyle dedi: “Hizmet zamanı yemeyi içmeyi terk edersen, nefsine hizmet ettiremezsin, bu dalalet olur. İhtiyacı olan gıdayı verir de, hizmet-i îmaniyede çalıştırırsan, Allah rızası için cihad olur. Ben dahi tashih hizmetlerinin çok olduğu şu günlerde gözlerim yoruluyor. Gözlerimin yorgunluğunu gidermek için kuzu etinden köfte yaptırmayı için Bayram'ı gönderdim.” dedi. Ve köfteler geldiğinde bir tane de bana yedirdi.

Sonra İşâratü'l-İ'câz Mecmuası'nın tashihi başladı. O sırada ben dışarıda başka bir işle meşgul iken tashihe başlanmıştı. Odaya girdiğimde bir nüsha da bana verildi. Takip ederken kafama bir mesele takıldı: Sûre-i Bakara'nın baş âyeti olan “Elim-Lâm-Mim” kelimesinin izahı. Ben girmeden okunmuş, “keşke ben de duysaydım” diye iradesiz içinden geçiriyordum. Hemen Hazret-i Üstad; “Keçeli sen sonradan geldin, okunan yerlerden anladığın kadar yeter” dedi. “Peki Üstad'ım” dedim. Ama iradesiz aynı şey aklıma tekrar geldi. Hazret-i Üstad yine hissetti ve aynı cevabı verdi. Sonra kitaptan on sayfa okundu ve “Fatıha” denildi.

Hazret-i Üstad yemek yemeyi tesbihat manasına getirerek “sen tesbihat yapmamışsındır” diyerek, “mutfağa buyurun” dediler. Mutfağa geçerek mutfakta bulunan suda ıslatılmış kuru ekmek ile yumurta yemeğinden yemeye başladım. Hazret-i Üstad diğer

talebeleriyle birer birer yiyecek erzak gönderiyordu bana. Ceylan büyükçe bir ekmek getirdi: “Ağabey bu ekmek seninle tesbihat yapacak” dedi. Arkasından Tahirî Mutlu Ağabey büyükçe bir teneke içinde yağ-zeytinler getirdi: “Bu zeytinler seninle tesbihat yapacaklar.” Onun da arkasından Zübeyir bardak içinde üzüm taneleri getirdi: “Ağabey bu üzüm taneleri seninle tesbihat yapacaklar” deyince, ben gönlümden dedim: “Haydi Ceylan ve Zübeyir gençler, belki benimle şaka ediyorlar. Yaşlı başlı Tâhir Ağabey de mi benimle şaka ediyor” derken kafam çalıştı, jeton düştü. Hazret-i Üstad hissimi açık seçik bana izah etmiş bulunuyordu. Evet ben bundan anladım ki, hakaik-i imaniye büyük bir sofraya-i İlâhî’dir. Bana düşense hâfıza-i midemin aldığı kadardır. İşte Hazret-i Üstad bütün bu olan faaliyetlerle bana ders veriyordu. Bilahare ben müsaade istedim, Sav yoluna girdim. Sav’daki hizmete döndüm.

Hazreti Üstad’ın Uzaktan Gelen İkaz Sesi

Sav’a giderken çok enteresan bir hal ile daha karşılaştım.

Şöyle ki: Sav’a yaya olarak gidiyordum. Gittiğimi de kimseye hissettirmek istemiyordum. O günlerde hizmet arkadaşım olan Sav’lı Mustafa Gül Ağabey, Sav yolunun kenarından bir üzüm bağı almıştı. Bağını ben biliyordum. Tebriken bir salkım üzüm alayım diye şarampolden atladım. Fakat daha bağa ayağımı atar atmaz; Hazreti Üstad’dan kulağıma öyle bir ses geldi ki, sanki hoparlörden çıkıyor: “Ali İhsan! Sen benim mutfağa, bardak içinde gönderdiğim üzümleri yemedin, Mustafa Gül’ün bağına mı giriyorsun?.” Bu şekilde üç kere tekrar etti. Ben ayağımı ne geriye çekebiliyordum ne de ileriye atabiliyordum, dona kalmıştım. Zorluk içinde yere yıkıldım ve kendimi şarampole attım. Çok derinden ve özden hislenmişim.

Sav’daki teksir yaptığımız eve geldim. Arkadaşlarım bir korku geçirdiğimi yüzümden bildiler. “Ne oldu sana! Bir şeyden mi korktun?” diye ısrarla sordular. Ben bu sırlı meseleyi ifşa etmek istemedim. “Yaya geldiğim için yorgunluktandır” diye atlattım. Fakat seneler sonra 1986’da Mustafa Gül Ağabey hastalanmıştı. Vefatından iki gün evvel ziyaretine gittim. Hoşâmediden sonra dedim: “1950’lerde, teksir makinesiyle çalıştığımız günlerde, senin bağına girip, tebriken

bir salkım üzüm koparayım derken, başımdan böyle bir hâl geçti” diye Mustafa Gül Ağabey’e bu sırlı hatırayı anlattım.

Mustafa gül Ağabey cevaben: “Kardeşim Ali İhsan Efendi! Buna benzer bir hal bende de vuku bulmuştu. Afyon Hapishanesi’nde mevkuftum. Kaldığımız yer hapishanenin en üst katı idi. Diğer mevkuf arkadaşların tayinatı bana geliyordu. Ben ise onlara dağıtıyordum. Bir gün tayin’ler içinde hamursuz tabir edilen küçük bir ekmek çıkmıştı. “Bunu ben yiyeyim” diye rafın altına koydum. Anında kulağıma Hazreti Üstad’dan ciddi ve vakarlı öyle bir ses geldi ki: “Mustafa ekmeği gasp etme, tevzi et!” tekrar “Mustafa ekmeği gasp etme, tevzi et!” Yine aynı ses “Mustafa ekmeği gasp etme, tevzi et!” Ben hemen ekmeği aldım diğer tayinlerin içine koydum. “Peki Üstad’ım” dedim, ses öyle kesildi.

Evet bunlar hizmet-i imâniye ve Kur’aniye’de ciddi ve samimi çalışmaların cilveleridir. Hizmete aynen devam edilse bunlar her zaman yaşanır. Hazreti Üstad zahirde görünen hizmetin kerametlerini kendi üzerine almamış, hizmete bırakmıştır. Ciddi ve samimi hizmet eden, hizmetinin kerametini her zaman görür ve görmüştür.

Yetmiş Günlük Riyazete Girdim

Ali İhsan Tola Ağabey’in hayret verici bir hatırası:

Bir meczubiyet hissi ile “bakalım ne kadar açlığa dayanabileceğim?” diye hiç iftar etmeden oruca başladım. Hiç yemeden içmeden yetmiş güne ulaştım. Bu arada dayıoğlu Mebus Dr. Tahsin Tola ve birkaç mebus arkadaşıyla gelip, “Seni hastaneye götürüp tedavi ettireceğiz” dediler. Ben: “Madem öyle, Hazreti Üstad’a gidelim” dedim. Ve Hazreti Üstad’ın Barla’daki evine vardık. Durumu gören Hazreti Üstad: “Resul-ü Ekrem Efendimiz (a.s.m.) senin orucunu açman için Medine’den hurma göndermiş” diyerek bir paket hurma verdi bana. Hurmalardan yemeye başladım. Oradakiler: “Aman efendim hasta olur...” demeye başladılar. Hazreti Üstad: “Ona ilişmeyin, yesin. Ali İhsan hasta değil, siz hastasınız” deyince, Dr. Tahsin Tola ve arkadaşları âdeta hayretler içinde secdeye kapandılar. Hiçbir sıkıntı görmeden eski halime geldim.

Ben bu hali yaşarken diğer yakınımnda bulunanlar hayrete düşüyorlardı. “Yoksa biz görmeden bir şeyler yiyor mu?” diye sayılı ve tartılı üzüm ve sair erzak odama getirip bırakıyorlardı. Onları alıp götürdüklerinde hiç eksilmediğini görürlerdi. Lillahilhamd ne kilomda, ne vücudumda, ne aklımda aşırı bir değişiklik görmedim.

Ali İhsan Tola

Hazreti Üstad beni bir dış ülkeye bir yere gönderecek gibiydi. Aslında ben bu riyazeti, oralarda olabilecek aksi bir durumu göz önüne alarak kendimi hazırlamak için yapmıştım. Her ne ise ben bu sırlı işi hariçte hiç kimseye söylemedim. Fakat Hazreti Üstad’a vardığımda, bu durumu Allah rahmet etsin Demirci Salih görmüştü. Başkalarına da o söylemiş.

İnsanlık Âlemine Faydalı Olmaya Çalışıyoruz

İşte o günlerden bu yana otlardan, çiçeklerden, bal karışımlarından ve çeşitli yağ karışımlarından insanlık âlemine faydalı olmaya çalışıyoruz. Risale-i Nur’da izah edildiği gibi, kâinat bir Eczahane-i Kübra âlemidir. Allahu Teâlâ her şeyi yerli yerinde yaratmıştır. İnsan vücudunda bulunan hücreler ve cihazlar bitki ve otlardan küçücük birer numunelerdir.

Meselâ: Ceviz meyvesi, dışında bir kabuk, içinde kılcal damarlar, altı sert kemik. İçinde meyvenin yenecek kısmı. İnsanın başına, beynine ne kadar da benziyor. Elbetteki onun yenmesi, insana ve

beynine faydalı olacaktır. Keza fındığın kalbe benzemesi, ve keza fasulyenin böbreklere benzemesi ve yine limondan narenciyeye kadar her şeyde insan bünyesine faydalar sunulmuş, aynı zamanda rızık olarak tayin edilmiştir. Risale-i Nur'da tefsir edilmiş, bir âyet-i kerimede: “Yedi gök, yer ve bunlarda bulunan herkes O’nu tesbih eder. O’nu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ne var ki siz, onların tesbihini anlamazsınız. O, halimdir, bağışlayıcıdır.” buyruluyor (İsra: 44). Risale-i Nur’un da izah ettiği bu ayetten ders almamız lâzım. Kâinat zerrelere adedince Allahu Teâlâya hamd ve senada bulunmamız lâzım ve zaruridir.

Şimdi mâdenlerden de istifade yönü bilinmeye başlandı. Bazı madenleri üzerimizde taşıdıkça vücudun hücrelerinde bir kısım rahatsızlıkları onunla tedavi etmek mümkün oluyor. Bu araştırma daha da genişleyecek. Bunlar âmiyane tabirle koca karı ilacı değildir. Kâinatın Eczahane-i Kübrası’ndan Allahu Teâlâ Hazretleri’nin kullarına ihsan buyurduğu şifa ve devalardır.

Cenab-ı Hakk’ın Şeriat-ı Fitriyesi Vardır Ki... Hiç Kimse O Kanundan Yakasını Kurtaramaz

1970’li yıllarda beni ziyaret için gelenlerden dolayı, bir kısım siyasilerin gözüne iliştik. Risale-i Nur hakkında propaganda yapıyor; “yanına gelenlere sekir verici otlardan içiriyor” diye asılsız ithamlarla beni tevkif ettiler. Yüz üç gün hapisanede yattım. Bu ithamlara rağmen adliye idarecilerinin bazılarının çocuklarının ve aile efradının rahatsızlıklarında, bana bir şey soruldukça yardımcı olmaya çalıştım. Ve Allah’ın izniyle şifa bulanlar oldu.

Ben tahliye olduktan sonra ders günümüzde bir gün hâkimler geldiler. Derse katıldılar. “Biz kanun-u Medeniye ile yargıladığımız için ters düşüyoruz..” gibi sözlerde bulundular. Ben de âcizane dedim ki: “Allah-u Teâlânın Kur’an’da buyurduğu hukuk her yerde ve herkese şâmindir. Sadece adliyeyi teşmil etmez. Siz ölçü ve tartı vazifesindesiniz, haklıya haksıza iyi dikkat ediniz.”

“Bir de Allah-u Teâlânın Şeriat-ı Fitriyesi vardır ki... Ondan hiç kimse yakasını kurtaramaz. Bir suçlu ne kadar suçunu saklasa ispat ettirmese de şeriat-ı fitriye onu affetmez. Bu itibarla siz ve mahkeme ettikleriniz ondan kurtulamazsınız.” dedim. O anda kapı çaldı. Kapıyı

açtık. İzmir tarafından gelmiş kolu kesik bir misafir. “Buyur” ettim. Dedim: “Buyurun, bu misafire kolunun niye koptuğunu siz sorun” dedim. Ve sordular. “Kumaş fabrikasında çalışırken defosuz kumaşları defolu göstererek iskarta adına kendimize satmak için kumaşlara yağ sürüyordum. Bu arada kolumu makineye kaptırdım” diye cevap verince, “buyurun bir şüpheniz kaldı mı?” dedim. Ve ikna oldular.

Savcı Bey, hanımının başı ağrıdığını ve ona faydalı bir ilaç verilmesi teklifinde bulundu. Ben âcizane ona dedim: “Senin hanımının ilacı şariat-ı fitriyece başını örtmektir” dedim. “Sen biliyor musun benim hanımın başı açık olduğunu?” dedi. Ben de: “Baş ağrımının sebeplerinden birisinin başın soğuk almasından ve aşırı güneş altında kalmasından olacağını söylüyorum” dedim.

Çam ve Katran Ağaçları Kesildiğinde Tola Ağabey’e Ziyaretimiz

Isparta “Senirkent”te oturan “Ali İhsan Tola” Ağabey’imizi ilk defa 1980’li yılların ortalarında ziyaret etmiştik. “Koca Yusuf” Ağabeylerle İzmir’den gelmiş ve Ali İhsan Ağabey’i de alarak traktörle “Çam Dağı”na çıkmıştık. Kaderin bir cilvesi son ziyaretimiz de yine Yusuf Ağabey’le beraber “Çam Dağı”ndaki ağaçların katledilmesi ile alâkalı oldu. 2000 yılının son günlerinde hâin ellerce kesilen Azîz Üstad’ımızın hatıraları olan bu ağaçların kat’li kalbimizi dağladı. Ama bir iki hafta sonraki ziyaretimizde Ali İhsan Ağabey’i dinledikten sonra, hadiseye farklı bakmaya başladık. Tola Ağabey şimdiye kadar Üstad’ımızın hatıralarını taşıyan mekanlara dört tecavüz vuku bulunduğunu açıkladı. Ve bunların kader-i İlâhiye bakan derin sırlarını şu şekilde izah etti:

Dört Tecavüz

Tola Ağabey dört tecavüzden bahsetti

Birincisi: Üstad’ımız Barla’da iken kendi eliyle tamir ettiği Rum Mahallesi’ndeki mescidini yıktılar.

Çam Dağında, Kesilen Çam Ağacı

İkincisi: 27 Mayıs İhtilâli oldu, saat yedi buçukta radyodan ilan edildi, beş dakika sonra Barlaya geldiler. Üstad'ımızın "Çınar Ağacı"na çıktığı merdivenleri kırdılar. O zaman Sıddık Süleyman, ağlayarak bana geldi. Ben de "niye ağlıyorsun, insanlar oraya ayakkabıları ile çıkmaya başlamışlardı. Kaderin fetvası var" demiştim.

Üçüncüsü: Yine 27 mayıs ihtilâlinden sonra, Üstad'ımızın Urfa'daki kabrini kırarak kaçırdılar.

Dördüncü ise: Şimdi yapılan "çam ve katran" ağaçlarının kesilmesidir.

Ben elli beş senedir kuru katran ağacını o şekilde hatırlıyorum, Üstad zamanında da öyle kuru imiş. Çam ağacı ise en tepeden; bir taraftan boğaza bakar, diğer taraftan denize. Bunlara daha önce kaç kere balta vurdular, yıkamadılar. Görmüşsünüzdür bellerinde balta izleri vardır. Devlete "Çam Dağı"nın milli park olması için kaç kere müracaat ettik kabul etmediler.

Bu ağaçların katli hususunda; kader cihetine bakmak lazım. Kimin kestiğini düğmelerine kadar tarif edebilirim. Demek ki kâinattaki fitrî kanunlar böyle iktiza ediyordu. Yoksa bu ağaçlar lâ aletta'yîn (kader hükmünü vermeksizin) kesilemez. Kader âdalet etti demek ki. Ben hukukçulara ders yaptığım zaman başka hiç kimseyi almam. Yukarıda da anlattım.

Bir gün böyle bir ders esnasında adalet hususunda sorular soruldu. Tam o anda kapı çaldı, ben de hilâf-ı âdet geleni içeriye aldım. Baktık adamın kolu kesik. Helâllik isteyerek nasıl olduğunu anlatmasını

söyledim. Adam anlattı: “Bir kumaş fabrikasında çalışırdım. Çok kıymetli kumaşlar geçerken mahsus üstlerine yağ damlatır, sonra da özürlü diye onları, çok ucuza satın alırdık. İşte bir gün makine kolumu kaptı ve bu hale geldim.” diye anlattı, sorulan suale de canlı bir cevap gelmiş, kaderin adaleti ortaya çıkmıştı.

Kesilen ağaçlarda da insanlar hangi hareketleri ile kadere fetva verdirdiler onu düşünmek lâzım. Belki de bilen bilmeyen geliyordu, o ağaçlara kutsallık verilmeye başlanmıştı.

ALİ OSMAN ÖZTOP

1913 tarihinde dünyaya geldi. Isparta Atabeylidir. Maruz kaldığı yılanlık hastalığından dolayı henüz 20 yaşlarında iken sakat kalmıştır. Bunun için Alil Ali, Kötürüm Ali gibi lakaplarla bilinir. Hemşerisi Tahirî Mutlu Ağabey vesilesiyle nur hizmetlerini tanımıştır. Allah ayaklarını almış, fakat ona adeta manevî kanatlar vermiştir. Kısa ömründe, yarım vücuduyla hizmette adeta uçmuştur. Çok faal ve hızlı bir hizmet hayatı vardır. Dünyasına bedel, ahiret yüzüne gülmüştür. Zira vefat ettiğinde, Üstad'ı onun için şöyle der: “..Tebrik ediyorum ki, vazifesini tam yapmış ve şimdi de Nur kahramanları Hâfız Ali ve Hâfız Mustafa yanında duama dâhildir.” Emirdağ Lâhikası'nda adı: “Alil Ali, Kötürüm Ali, Ali Osman, Demirbaş Ali Osman” şeklinde çokça geçmektedir. Ali Osman Öztıp 1950 tarihinde daha henüz 37 yaşında iken vefat etmiştir. Mezarı Atabey'dedir. Bana sorulsa ki: “Bir nur talebesinin hayatını filme alalım?” Aklıma gelen ilk isimlerden birisi, “Alil Ali” olurdu.

Hatıraları müsvedde olarak yazan Ali Osman Ağabey'imizin yeğeni Ali Rıza Atadal'dır. Kendisi 38 yıllık kadim dostumdur. Ankara ODTÜ mezunudur. Dayısının vefat yıllarında doğmuş ve hizmet bayrağını onun bıraktığı yerden alarak devam ettirmektedir. Ona tam bir hayırlı halef olmuştur. Yazdığı hatıraları düzenlendikten sonra tekrar kendisine vererek tashih ettirdim.

Ali Rıza Atadal Anlatıyor:

Genç Yaşında Kötürüm Oldu

Dayım kötürüm (Alil) Ali Isparta'nın Atabey ilçesinde 1329 (1913) tarihinde doğmuş ve 20 ekim 1950'de daha 37 yaşında iken vefat

etmiştir. Mezarı Atabeydedir. (Atabey, Agros ve Aras diye de bilinir. Her üç isim de Risale-i Nur'da geçmektedir.) İlkokulu bitirdikten sonra bağ-bahçe işleriyle meşgul olmaya başlar. Boylu poslu olan genç Ali Osman tahminen 20 yaşlarında iken, halk arasında “yılancık” diye bilinen bir hastalık vücuduna arız olmuş ve birkaç sene içerisinde bacaklarının kas ve sinirleri tamamen zayıflayarak yürüyemez bir hale gelmiştir. Artık kötürüm olmuştur, bir daha hiç yürüyemez. Çare olarak; yere dayanıp yürüyebilmesi için, altına deriden bir altlık, ellerine de birer ellik verilmiş. Bu şekilde önce ayaklarını öne atıyor, sonra elleriyle yere dayanarak vücudunu ileriye doğru verip yürüyebiliyormuş.

Risale-i Nur'u Tâhirî Mutlu Tanıtır

Kötürüm olan dayımın hayatı evinde böyle geçerken, tahminen 1938-1939'lu senelerde Risale-i Nur'u tanımakla şereflenir. Hemşehrisi Tâhirî Mutlu Ağabey bizzat eve gelerek dayımla meşgul olmaya başlar ve Risale-i Nur'u ona tanıtır. Zaten bekar olan dayım Ali Osman, artık o tarihten itibaren kendini tamamen nurların hizmetine vakfeder. Bedenî hayatı bir anda yıkılan dayımın, manevî hayatı birden ayağa kalkmıştır. Üstad'ına yazdığı bir mektubunda: “Allah'ıma şu dünyadaki bütün zerreler adedince hamd olsun. Şu zamanın hatta mazi ve müstakbelin de en büyük ve en mühim uleması olan Risale-i Nur'u bizlere bahşetmiş.” diyerek hayatını iman ile hayatlandırmış, yarım vücuduyla, kısa ömründe, sanki on ayakla hizmete koşmuştur.

Nurlarla ayaklanan Alil Ali, Tâhirî Ağabey'in getirdiği nur risalelerinin yazılıp çoğaltılması ve yakını olan eski arkadaşlarına risaleleri tanıtmakla meşgul olmaya başlar. Dayım aynı zamanda kitap ciltlemeyi iyi bildiği için, diğer ağabeylerin yazdıkları kitaplar da ona gelir, onları da ciltlermiş.

Atabey'de, Tâhirî Ağabey'le beraber nurları tanıttıkları ciddi gayret sahibi talebeler burada bilinen lakaplarıyla şunlardır: Câranların Şükrü Özbek, İmamların Hilmi Uysal, Tatarın Abdullah Çavuş Sualp. Ben bu ağabeylerin ilk ikisini çocukluğumda dedemlerin mahallesine gidip gelirken tanırdım. Bu fedakarlar gizli olarak hem nurları yazarlar, hem de çocuklara Kur'an öğretmekle meşgul olurlardı.

Nurları tanıdıktan sonra da asıl Abdullah Çavuş Ağabey’le çok sıkı münasebetlerim olmuştur. Onun hakkında zaten Kastamonu ve Emirdağ Lahikaları’nda bir hayli bahis yer almaktadır.

Yoksulluk İçinde Hizmet Etti

Burada Annem Ayşe Atadal’dan dinlediğim bir hatırayı arz edeyim. Ta ki o günkü hizmet şartlarının zorluğunu tekrar hatırlayalım:

Annem anlatıyor: “O tarihlerde en küçük bir ihbar olduğunda, gelip evleri basıyorlar ve yazılan risaleleri imha ediyorlardı. Bu sebeple risaleler ekseriyetle geceleri, kandil veya gaz lambasının ışığı ile yazılıyordu. Ancak şüphe çekmemek için dışarıya ışık sızdırılmadan yazılması lazımdır. Ali Osman da o yazanlardan biridir. Ev eski, ahşap, her taraftan soğuk alırdı. Yakacak odun ve kömür de fazla olmazdı. Bu sebeble akşamdan yanan sobanın kor halindeki ateşi, mangaldaki külün içine alınır ve mangaldaki kor ateş çabuk sönmesin diye de üzeri külle örtülürdü. Ali Osman yazdıkça üşüyen parmaklarını, sadece parmaklarını bu külü açarak ısıtırdı. Üşüdükçe tekrar ısıtır ve bu şekilde sabaha kadar yazıya devam ederdi.

Rahmetli Ali Osman Ağabey’im bu şartlarda çok fazla hizmet etmiştir. Bu ihlâslı fedakarlığı bana çok tesir ederdi. Arada bir parça nurlardan okuyuverdiğinde; ‘sanki ağzından cennet balı akıyor gibi tatlı lezzet alırdım.”

İşte dayımdan sekiz yaş küçük olan annem Ağabey’i Ali Osman’ı böyle anlatırdı. Cenab-ı Hak cümlesine gani rahmetler eylesin. Amin.”

Eğirdir’de Musa (a.s.) Gibi Korunur

Dayım, Atabey’de anne babasının evinde böyle hizmet ederken, Eğirdir’e birisinin gitmesi icap eder. Ağabey’ler Üstad’ımızla da istişare ederek, bekar olduğu için dayımın gitmesini uygun görürler. Ve Eğirdir’de hizmet etmesine karar verirler. Dayım Alil Ali nihayet Eğridir’e taşınır. Orada Çilingir Ali Savran, Kazım Ağabey vs. ile hizmete devam ederler. Burada hizmetler enteresan bir inayet-i ilahiye ile cereyan eder. Şöyle ki:

Şimdiki gibi her yerde nur dersaneleri olmadığı için evler kullanılır. Nur talebelerinin evleri de hem genişlik, hem de emniyet bakımından müsait değildir. Eğirdir halkı da ekseriyetle Halk Partili olmasıyla meşhur olduğu için, nurların tanıtılması ve yazdırma hizmetleri oldukça zor şartlarda yapılmaktadır.

Orada ikamet eden büyük dayım Hasan İnce vardır. Yani, dayım Ali Osman'ın ve annemin dayısı olan büyük dayımız. Onun iki katlı, o günkü şartlara göre güzel ve geniş olan bir evi vardır. Fakat büyük dayım Halk Partilidir ve Eğirdir Halk Partililerin de başıdır.

Kaderin tecellisine bakın ki; büyük dayımızın hanımı olan yengemiz Şehriban İnce, 'Musa'nın (a.s.) Asiye'si gibi' çok safi, salabetli ve dindar bir hanımdır. Yeğeni olan kötürüm Ali Osman dayımı oraya yerleştirir. Hizmetlerin kendi evinde yapılmasını ısrarla ister. Ve evinin, hem de üst katını hizmetler için ayırır. Büyük dayımız da buna mecburen muvafakat eder. Artık ilçenin Halk Partisi Başkanı'nın evi dersane-i nuriye olmuştur. O andan itibaren bu ev arama ve baskınlardan -şikayet bile olsa- müberra ve mahfuzdur. Burada arama ve baskın yapılamazdı. Çünkü o günkü idarecilere göre; en emniyetli şahıs, elbetteki kendi partilerinin başkanı olan şahsın evidir. İşte kaderin tecellisi; Allah (CC) geçmiş devirlerde Musa'yı (a.s.) hangi saraylarda büyütmüşse, benzer bir tecellisi Eğirdir gibi bir yerde görülür. Ve o günkü dehşetli şartlarda böyle bir evde Kur'an nurları çoğaltılır, her tarafa neşredilir.

Üç-dört sene gibi uzunca bir müddet büyük dayımızın evi böylece nur dersanesi olur. Orada Eğirdir köylerinden gelen bir çok insan nurları tanır ve imanlarını arttırırlar. Bu insanlar köylerine dönerken dayım onlara okumaları ve yazmaları için birer risale verir. Onlar da yazdıklarını ertesi pazar getirirler. Dayım da tashihatlarını yapar, ciltler ve yazmaları için onlara başka risaleler verir. Böylece epeyce bir nur talebesi yetişmiş olur. Sonra dayımı merkezî bir köy olan İmrahor'a taşırlar. Bir müddet de orada hizmetlere devam eder.

Eğirdir'deki bu hizmetleri Üstad'ımız bakınız nasıl tahsin ve tebrik ediyor:

“Atabeyli alîl (kötürüm) Ali Osman'ın yazdığı uzun mektubu ve Asâyı Mûsâ Risalesi ve Nurların neşrinde cidden tesirli çalışması ve hizmet-i Nuriyede çok çalışkan Çilingir Ali ile ve dayısı Hasan'ın ona yardım etmesi ve mübarek hülyaları ve tevacukları bizleri

ferahlandırdı. Eğirdir kasabasını bana ziyade sevdirdi. Cenab-ı Erhamürrâhimîn onlardan razı olsun.” (Emirdağ Lâhikası)

“Sâlisen: Hüsrev’in mektubunda, Atabeyli Kötürüm Ali ve Eğirdirli Kâzım’ın Nurlara tam şevkle hizmetleri, hattâ ruhanîleri de onları tebrike ve tahsine sevkeder.” (Emirdağ Lâhikası)

“Atabey kardeşlerimizden, Lütfü vârislerinden Ali Osman’ın mektubundaki sualine cevap vermeye vakit bulamadık.” (Emirdağ Lâhikası)

“Alîl Ali Osman ve Çilingir Ali, Nur’un pek çalışkan kardeşlerimizin tebriklerini ruh u canımızla hem bayramlarını, hem Leyle-i Kadir’lerini, hem hârika ve kıymetli ve çok sevablı hizmet-i Nuriyelerini tebrik ediyoruz ve muvaffakiyetlerine ve mahfuziyetlerine dua ediyoruz. Onlar, Nur dairesini ebede kadar bir cihette minnetdar ettiler, Allah razı olsun, âmîn! Ali Osman, mektubunda isimleri bulunan kardeş ve hemşirelerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz ve dualarını istiyoruz. Ve mübarek bir kardeşimiz olan Kâzım’ın ruhuna Cenab-ı Hak binler rahmet eylesin ve kabrini pürnur etsin, âmîn!

Ali Osman’ın mübarek kaleminin bir kerametidir ki; gönderdiği onbeş parça risalecikler, aynı vakitte Konya Medrese-i Nuriyesinin iki mühim şakirdi geldiler, aynı o risaleler bize lâzımdır dediler, onlara verildi. Ali Osman’a daha geniş bir sahada sevab kazandıracaklar. Umuma birer birer selâm ve dua ediyoruz.” (Emirdağ Lâhikası)

“Sâlisen: Nur santralı Sabri’nin, Lâhika’ya girecek güzel mektubu ve Ali Osman ve Çilingir Ali’nin Nurların neşrindeki kudsî hizmetleri ... ve Eğirdir köylerinde Ali Osman’ın ve Halil İbrahim’in tasdikiyle çok hâlis Nurcuların yetişmesi... Cenab-ı Hak onların umumundan razı olsun. Hususî ve ayrı ayrı mektub yazamadığımdan gücenmesinler.” (Emirdağ Lâhikası)

Hasan Feyzi’nin Yerini Demirbaş Ali Osman Doldurur

Emirdağ Lâhikası’nda Denizli Kahramanı Hasan Feyzi’nin vefatı münasebetiyle Üstad’ımızın bir mektubu vardır. Bu mektupta Üstad Hazretleri Hasan Feyzi’yi müjdelerle taziye ettikten sonra, mektubun

hâşiyesinde onun yerini Ali Osman'ın doldurmasını tavsiye ediyor. Şöyle ki:

“...İnşâallah Cenab-ı Hak onun vazifesini dünyada gördürecek Nur dairesinde çok Hasan Feyzi'leri yetiştirecek.” (Haşiye)

“(Haşiye): Bu merhum kardeşimizin Nur'a ait müteaddid vazifelerini tamamen görecek ve şakirdlerin tensibiyle ve meşveretiyle intihab edilecek bir yeni kahraman bulununcaya kadar, o vazifeleri taksimü'l-a'mal suretinde herbir şakird bir vazifesini yapmağa başlasın. Demirbaş Ali Osman, bu vazife Isparta'da sana düştü. Hem oradaki kardeşlerin meşvereti ile, onun yeri boş kalmamak için Nur'la onun gibi çok alâkadar birisi, şimdilik Denizli Hüsrev'i vaziyetini alsın. Ona hediye ettiğim takkeyi muhafaza etsin, tâ hakikî sahib çıkasıya kadar.” (Emirdağ Lâhikası)

Malum ve Meş'um Afyon Hapsinde

Bu arada 1948'lere gelinmiştir. Malum ve Meş'um Afyon Hapishanesine Üstad'ımızla beraber nur talebeleri toplattırılmaya başlanır. 6 Mart 1948'de, o civardaki bir çok nur talebesiyle beraber, dayımı da kötürüm olmasına rağmen tevkif ederler. Sadece iki hafta kadar hapiste kaldıktan sonra, 22 Mart 1948 günü tahkikatı yürüten Afyon Cumhuriyet Savcılığı, o güne kadar tevkif edilmiş 48 nur talebesinden otuzu hakkında takipsizlik kararı vererek, otuz kişiyi serbest bıraktırır. Dayımda bunlardan biridir. Bu arada ağabeylerden bazıları tutuklanma tarihlerine göre kimisi iki ay, kimisi de birer ay, hatta bir iki hafta kadar kalıp çıkıyorlar.

Fakat, bilahare incelemeyi yürüten Afyon Sorgu Hakimliği ise, Üstad'la beraber 49 maznunun evrakını yeniden incelemiş ve 26 Mayıs 1948 günü verdiği kararla, savcının serbest bıraktığı 30 kişinin men-i muhakemelerini reddederek, gayr-ı mevkuf-tutuksuz- olarak ağır cezada muhakeme edilmelerini karara bağlamıştır. Dayım Alil Ali de bu otuz kişi içindedir. Ve gayr-ı mevkuf-tutuksuz- olarak mahkemeye çağrılır. Fakat ani gelen bir kararla, sakat olduğu için, onun muhakemesi gıyabi olarak yürütülecektir. “Bizzat gelmesine lüzum yoktur” denilince, tekrar Atabey'e döner.

Mahkeme 6 Aralık 1948'de verdiği kararla Üstad'ımızla beraber 18 nur talebesine altışar ay ceza verir. Diğerlerinin masumiyetlerine

hükmedilip, beraat verilir. Dayım da gıyabi beraat alanlardandır.

Bu mahkeme temyiz ile beraber uzun süre devam eder. Neticede bu şekilde mahkeme devam ederken iktidarı ele alan Demokrat Parti Hükümeti, umumi af ilân etti. Afyon Mahkemesi de af kanununun daire-i şümulüne girdiği için dosya ortadan kaldırıldı. Afyon Mahkemesi, ehl-i vukufun raporuna istinaden de, Haziran 1956 tarihinde, ittifakla Nurların beraetine ve serbestiyetine karar verdi. Karar kat'ileşti. Artık bu tarihten sonra, merkez-i hükûmette, Risale-i Nur Mecmuaları matbaalarda tab edilmeye başladı.

Tâhirî Mutlu Kötürüm Ali'yi Anlatıyor

Burada Tâhirî Mutlu Ağabey'imizden bizzat dinlediğim güzel bir hatırayı nakledeyim:

Afyon Hapishanesi'nden Üstad'ımızla beraber bütün ağabeyler 22 Mart 1948 günü mahkemeye giderler. Dayım da mevkuf-tutuklu-olarak aralarında. Herkes ikşer ikişer kelepçelenir. Hatta Üstad'ımız Sav'lı bir ihtiyar ile kelepçelenir. Jandarmaların refakatinde bütün grup hapishaneden mahkemeye doğru hareket eder. Fakat Dayım kötürüm olduğu için arkalarında kalır. Tek başına arkalardan sürünerek, kendini çeke çeke mahkeme binasına kadar gelir. Önden giden Üstad ve Ağabeyler muhakeme edilecek olan binanın üst katına çıkarlar. Salonun dış sofa kısmında merdivenin başında mahkeme saatini beklemektedirler.

Dayım ise arkadan gelmiştir. Üst kata çıkması lazımdır. Merdivenlerden çıkmaya başlar. Evvela vücudunu bir üst basamağa alıp, sonra ayaklarını çekerek, geri geri, "tık.. tık.. tık.." diye ses çıkararak tırmanmaktadır. Manzara çok dokunaklıdır. Yukarıdan bu manzarayı Üstad'la beraber seyreden Ağabey'lerin bazıları: "İşte en sakatımız dahi buraya gelmiş idamla yargılanıyoruz!" diye hüzünlenirler. Üstad'ımızın da gözleri yaşarmıştır. İşte tam bu esnada, Üstad'ımız gür bir sesle bütün topluluğa hitaben: "Korkmayınız kardeşlerim! İnşallah bu Nurlar parlayacaklar" der. Tâhirî Ağabey: "Bizim, idamla yargılandığımız mahkemede, bu kadar dehşetli şartlar içinde, Üstad'ımızdan çıkan bu sözün münasebetini bir anda kuramadık. Hatta, 'acaba Üstad'ımız hapishanenin o dehşetli tecridhanesinde muvazeneyi mi bozdu?' diye endişelenmiştik. Sonra zaman o sözü tefsir etti ki; aynı hakikat bir

müjde imiş. Mübarek Üstad'ımız ilham ve ihtarlarla bize bu müjdeleri veriyormuş."

Vefatı ve İki Kere Kılınan Cenaze Namazı

Nihayet dayımın son seneleri daha da ciddi hastalıklarla geçer. Esbab dairesinde yaşıyoruz. O, zor, soğuk şartlar ve çok kitap ciltlemekle meşguliyet esnasında aldığı selülozik tozlar, onun tüberküloz (verem) olmasına vesile olur. Nur talebeleri ağabeyler ve ev halkı tedavisi için çok uğraşırlar. Fakat takdir-i İlahi öyle hüküm vermiştir. Nihayet 10 Ekim 1950 günü Rahmet-i İlahiye'ye ve O'nun Resulü'ne kavuşur.

Üstad'ımız dayımı şu mektupla taziye eder:

"Râbian: Ali Osman'ın vefatıyla hem akrabasını, hem Medreset-üz Zehra ve Nur dairesini taziye ediyorum. Ve onu da tebrik ediyorum ki, vazifesini tam yapmış ve şimdi de Nur kahramanları Hafız Ali ve Hafız Mustafa yanında duama dâhildir. Umum kardeşlerime binler selam. El Bâki Hüvel Bâki. Said Nursî" (Emirdağ Lâhikası)

Civardaki birçok nur talebeleri ve memleket halkından kalabalık bir cemaatle Atabey'de defnedilir. Defnedildiği gece cenaze namazını kıldırın memleketimizin hocasına rüyasında görünür: "Hafız Efendi benim cenaze namazımda, 'Sübhanek' okunurken, 've celle senâüke'yi unuttunuz. Cemaati toplayıp lütfen namazımı tekrar kıldırınız" der. Hocaefendi de hakikaten unuttuğunu hatırlar ve namazı tekrar kılarlar. Hatta uzak yerlerden gelip cenaze namazına yetişemeyen birkaç nur talebesi de cenaze namazını kılmış olurlar.

Cenab-ı Rabbim, Üstad'ımız ve cümle nur talebeleriyle beraber ona gani rahmetler eylesin ve bizleri de hâlis nur talebeliğine muvaffak kılarak, onların şefaatlerine mazhar ve saadet-i ebediyede beraber eylesin. Âmin.. Âmin.. Âmin..

Ali Osman Öztop'un Atabey'deki kabri

Ali Osman'ın Üstad'ına Yazdığı Bir Mektup

Alil Ali Osman Ağabey'imiz yazdığı bu samimi mektubunda, Aziz Üstad'ına hem hizmetlerini arz ediyor; hem de hal ve hastalığına karşı Nurlarda bulunduğu teselliye anlatıyor:

“Çok Aziz, çok sevgili ve çok muhterem ve şefkatli Üstad'ım Efendim Hazretleri!

Mübarek şuhur-u selaselerinizi tebrikle mübarek el ve etek ve bizlere yümn-ü bereket bahşeden kadem-i mübarekelerinize yüzümü ve gözümü sürerek hürmetlerle bûs ederim. Bu fakir âciz talebeniz iki gün evvel mübarek aylara tebrikiniz olan mübarek kendi yazınız tebdil edilmeden iki mübarek mektubunuzu aldım.

Birisi Kahraman Tâhirî ve İnebolu ve Kastamonu kahramanlarından aldığınız teberrüklerin tevafukunu bahseden..

İkincisi: Bizlerin sa'y ü gayretlerini arttıran bu mübarek aylarda beş vecihle sevap kazandıran Zülfikâr Mu'cize-i Kur'anî ve Ahmed'i'ye çalışmamıza dair müjde ve beşaretleriniz..

Üçüncüsü: Canlı canlı mektubunuz olan Kahraman Tâhirî Ağabey'imizin bu mektuplarla beraber gelerek, bir akşam hanemizde kalarak, siz sevgili Üstad'ımız Hazretleri'nin karşıdan selamlaşmalarınızla cismen bizimle görüşür gibi bu âciz pür-kusur talebenizi tarifinde aciz bir derecede memnun ederek bu mükerrer tebriklerin bir günde gelmesini hakkında büyük bir nimet bilerek kabul ettim. Cenab-ı Hak her ikinizden ebediyen razı olsun. Âmin.

Sevgili Üstad'ım! Biz, mübarek nurlarınızı burada ümmi talebeniz Çilingir vasıtasıyla herkese hatta her eve ulaştırıp okutmakta ve

neşrine çalışmaktayız ve nurlar takdir edilmektedirler. Cenab-ı Hakk'ın lûtfu ve siz sevgili Üstad'ımızın dua-i himmetleri ve nurların tesiriyle Cenab-ı Hak bizlere yoldaş verip bu hafta iki tane Asâ-yı Mûsa siz sevgili Üstad'ımızın mübarek elleriyle tashih ettiğiniz bir müsveddeden tashih ediyoruz. Ve bu arada tashih için gelecek arkadaşlarım gelinceye kadar da ikinci vazife Zülfikar'ı yazıyorum. Onuncu Söz zeyliyle ve Yirmibeşinci Söz zeyilleriyle beraber hemen bitmek üzere. Yetmiş sayfa kadar bir şey kaldı. Ondan sonra Ondokuzuncu Söz'ü Cenab-ı Hakk'ın müsadeseyle ve dualarınız himmetiyle bu mübarek şuhurlarda hitam buldururum inşaallah.

Sevgili Üstad'ım! Senelerden beri Nur içinde bulunduğum halde ve bütün ömrümü ona sarf edip hattâ başka eski güzel tefsir görüp içerisinde bazı ihtiyaç görülen mes'ele olup okunması lâzım iken, dikkatin zayi' olmaması için Risale-i Nur'dan anladığım ve aldığım feyiz kâfi diye onları okumaya bile vakit geçirmediğim halde Nurları takdirime dair kalemim kalbimdeki takdir ve tahsinlere tercümanlık yapıp hiç bir vecize yazamamaklığım ve bir kısım yeni kardeşlerimin mektuplarındaki güzel tahsinler görüp kendimi Risale-i Nur'dan uzak görüp bu güzel Nurlar kalbimde bir ilham açmayıp, açtı ise de kalemim tercüman olamadığına müteessir oluyorum. Anlıyorum ki; her kardeşim terakki edip, kendimi de tedennide görüyorum. Risale-i Nur'dan aldığım izahla ben kendime yine büyük bir lütuf olduğunu anlayarak kabul ediyorum. Çünkü sıhhatım yâr olsa idi ben de bir kısım emsalim gibi mübarek Nurların kevser şerbetlerini siz sâkî olan sevgili Üstad'ımdan alıp sizlerle temas edemezdim, biliyorum. Bu kusurlu talebeniz fakir aileye mensub, ibtidaiye tahsilimden başka tahsilim olmayıp, onbeş-onsekiz senedir de mariza-i bedenimin şiddetli ızdırapları yüzünden ve tahsilin açtığı fikir ve zekâ kapıları kapanıp bilgilerimi unutmuşum. Şu on senedir de bulunduğum haneden bir tarafa çıkamayıp, anlamak istediğim müşkillerimi anlamak için hiç bir âlimin yanına varamıyorum. Allah'ıma şu dünyadaki bütün zerratlar adedince hamdolsun, şu zamanın hattâ mazi ve müstakbelin de en büyük ve en mühim üleması olan Risale-i Nur'u bizlere bahşetmiş."

Nur Şakirdlerinden, Atabey'li **Alil Ali Osman**

(El yazması Osmanlıca Emirdağ Lâhikası 196/30)

AV. GÜLTEKİN SARIGÜL

Avukat Gültekin Sarıgül, 1937’de Antalya’nın Korkuteli ilçesinin Başpınar Köyü’nde dünyaya geldi. Liseyi Antalya’da bitirdikten sonra, 1956’da Ankara Hukuk Fakültesine yazıldı. Aynı sene ilk defa Bediüzzaman ismini duydu ve Risale-i Nur’u okumaya başladı. 1959’da Isparta’da bulunan Üstad’ı ziyaret etti, iltifatına ve hayır dualarına mazhar oldu.

“Risale-i Nur davaları” denince akla ilk gelen isimlerden biri olan Av. Gültekin Sarıgül, 1963 senesinde avukatlık ruhsatnamesini aldı. Aynı sene rahmetli Av. Bekir Berk ile beraber ilk duruşmasına girdi. Burdur’da girdiği bu dava, bir Risale-i Nur davasıdır.

“Bütün Vaktimi Risale-i Nur Davalarına Hasredeceğim”

Esasen daha avukat olmadan, 1961’de Sivas’ta askerliğini yapmakta iken, bir gün yanlarına Av. Bekir Berk gelir ve kendisine şöyle bir teklifte bulunur:

“Kardeşim ben henüz bu davalar için vakf-ı hayat etmedim. Ama bu mahkemeden sonra dünyevî davaları bırakıp, Allah lütfederse vaktimi sadece Risale-i Nur davalarına hasredeceğim... Sen de kendini ona göre hazırla. İnşallah bu davaları beraber takip edelim.” Gültekin Ağabey hiç düşünmeden cevap verir:

“Evet! Ben de öyle düşünüyorum.”

Aralarında 11 sene yaş ve kıdem farkı olan bu iki büyük avukat, bu şekilde kendilerini nur davalarına adanmışlardı. Şüphesiz bu bir istihdam-ı İlahiydi.

Risale-i Nur hakkında, 1958 senesinin başından 1991 sonlarına kadar 3 binden fazla dava açılmıştır. Bazen aynı anda 3 yüze yakın mahkeme devam etmiştir. Duruşma sayısının çokluğunu artık siz hesap edin.

Bunlar aklın alamayacağı şeylerdi. Aklın idrak edemeyeceği başka şeyler de oluyordu o tarihlerde: Mesela bir kişi beraat ediyor; aynı şahıs, tekrar tekrar, üst üste 20-30 defa daha aynı ithamla mahkemeye veriliyordu. Olacak şey değildi! Ama olmuştu... Bu güzel memlekette, sanki birileri kırmızı renk görmüş boğalar gibi çıldırmıştı. O birileri tarihte eşi benzeri görülmemiş dramatik sahneler yaşatmıştı bu mübarek Anadolu topraklarında. Ama unuttukları bir şey vardı: Nur Talebeleri bunların hikmetini biliyordu. Çünkü bu hikmetler Risale-i Nur'da ilan ediliyordu. Hem Nur Talebeleri devletine küsmezdi.

Avukat Gültekin Bey, bu hatıralarında cemaatin o günkü kısıtlı imkânlarını anlattı:

“Borç Alıp Öyle Çıkıyorduk Yola”

“Davalar o kadar çoktu ki hakkından gelinecek gibi değildi. Bu sebeple dünyevî, ticarî kazançlar için davalar alamadık. Çoğu zaman yol paralarını bile veremiyordu cemaat, borç alıp öyle çıkıyorduk yola. Yoksulluk vardı o zaman. Bir pantolon, bir ayakkabı, bir elbise alacak paramız dahi olmazdı. Bir keresinde Bayram Yüksel Ağabey, Kilis'ten, giyilmiş bir pardösü getirmişti bana...”

Evet, imkânlar kısıtlı ve yük oldukça ağırdı. İki avukatın vazifeden kaçma lüksleri hiç yoktu. Hem kaçmaya vakitleri de yoktu. Bu vazife onlara nasip olmuştu. Aslında istihdam-ı İlâhi vardı, Allah onlara hizmet ettiriyordu.

İşte Avukat Gültekin Sarıgül, bu şartlarla 28 yıl boyunca 3 bine yakın davayı takip etti. Başlangıçta beraber yola çıktıkları Rahmetli Avukat Bekir Berk, 1973'te Türkiye'den ayrılıp Cidde'ye yerleşince, davalar tamamen üzerine kaldı; ta ki 1991'de 163. madde kaldırılincaya kadar. Bütün bunlar bu hatıralarda aktarılacaktır. Ama tamamı değil, bazı örnekleri... Tamamını anlatmak için ayrı bir kitap yazmak gerekir.

Bu Kahramanların Hatıraları Kayda Geçirilmeli

Gültekin Sarıgül'ün iki de hapisane hayatı var. İlk olarak 1967 senesinde, yedi ay Van cezaevinde kaldı. Daha sonra 1971 yılında, İzmir Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından tevkif edildi. Bir sene ceza aldı ve avukatlık ruhsatı iptal edildi. Fakat daha sonra af kanunu çıkınca mesleğine geri döndü.

Bu hatıralar bir devre ışık tutuyor. Bir zaman bir dostum, Risale-i Nur'u yeni tanımıştı. Tarihçe-i Hayatı okurken, bir ara samimi ve safiyane bir şekilde: "Aklım almıyor! Nasıl olur böyle bir şey? Bir insan kitap yazdı veya okudu diye bir ömür boyu baskı altına alınıp takip edilir mi? Acaba bunda biraz mübalağa mı var?" demişti. Ben o devirleri 68'den beri biraz yaşamış birisi olarak, bu sözlerle baştan çok üzüldüm. Fakat sonradan düşündüm: "Demek ki gelecek nesiller, bu demokratik ortamlarda, bunları anlamakta güçlük çekecekler, idrakleri zorlanacak. Öyleyse halen hayatta olan bu kahramanların hatıralarının kayda geçirilmesi lazımdır" diyerek, kendime vazife çıkardım. Bu üzüntüm bana daha ciddi bir çalışma şevki verdi.

Bizimle hatıralarını paylaşan ve özel ilgilenen Gültekin Bey'e ve arşivi ile çalışmalarımızda bizlere yardımcı olan DOST TV'ye teşekkür ederim. Burada yer alan hatıralar Gültekin Bey'in kendisine tashih ettirilmiştir.

Av. Gültekin Sarıgül Ağabey'imizin bizimle paylaştığı hatıralardan bazılarını, kendi dilinden sizlere aktarıyoruz:

Bediüzzaman'ı ve Risale-i Nur'u Nasıl Tanıdım?

1956'ya kadar Bediüzzaman'ı ve Risale-i Nur'u duymamıştım. Halbuki 1952-54 yıllarında Antalya'da küçük kitaplar neşredilmiş, bunlardan benim haberim olmamıştı. Şimdiki Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel'in babası, Suphi Türel Bey, Mahalli basın olarak İleri Gazetesi'ni çıkarıyordu. İleri Gazetesi, Demokrat Parti'yi destekleyen Mahalli bir gazete idi. Meğerse orada eski bir ağabeyimiz varmış; Recep Unaz.

Bediüzzaman ve talebeleri için açılan Afyon Mahkemesi, 1952'de beraatla neticelenince gazeteler bunu yazmamış. Zaten o tarihlerde hep böyle oluyordu. Nur talebeleri baskına uğradığında yazıyorlar,

beraat ettiklerinde ise yazmıyorlardı. Nur cemaatine bu haberler ancak lâhika mektuplarıyla ulaştırılabiliyordu.

Recep Unaz Ağabey’imiz, Suphi Bey’den ricada bulunarak, bu beraat haberini neşretmesini istemiş, Suphi Bey de “tamam” demişti. İleri Gazetesi’nde sür manşetten: “Adnan Menderes’e teşekkürler. Afyon Ağır Ceza Mahkemesinden Bediüzzaman ve Nur Talebeleri beraat ettiler” şeklinde bir haber çıkmıştı.

Bu haber çıkar çıkmaz Recep Ağabey hemen bir nüshasını alıp Isparta’ya, Üstad’a göndermiş. Üstad Hazretleri çok memnun olmuş, adeta çocuklar gibi sevinmiş. Düşünün o günkü şartları, bir mahalli gazetede çıkan müspet bir haber Üstad’ı nasıl sevindiriyor. Artık ona göre tasavvur etmek lazım.

Suphi Türel: Antalya İleri gazetesinin sahibi

Üstad, gazetenin sahibi Suphi Bey’i yanına davet edip onu talebeliğine kabul etmiş. Tabi aile hayatı itibarı ile Suphi Bey’in kendine göre bir çevresi var. Bu sebeplerden dolayı, İslam’ın ibadet gibi pratik bazı cihetlerini yerine getiremiyormuş. Bunun için Üstad, ona biraz da ikaz ve nasihatlerde bulunduktan sonra, “Mademki böyle bir hizmete vesile oldun, şimdiye kadar kitaplarımın neşri için kimseye yetki vermemiştim; ama sana veriyorum” demiş.

İşte ilk defa, “Gençlik Rehberi, Hutbe-i Şâmiye, İhlâs Risaleleri, Uhuvvet Risalesi ve Küçük Sözler” İleri matbaasında, bu şekilde neşredilmiş. Hatta Gençlik Rehberi gazetede tefrika (dizi yazı) halinde neşrediliyormuş. Ama bizim haberimiz yok bunlardan...

‘Sıtkı Üstad Bediüzzaman’ın Muhteşem Hafızasını Anlattı

1956'da liseden mezun olunca Ankara Hukuk Fakültesine yazıldım. Fakat devam mecburiyeti olmadığı için genellikle Antalya'da bulunurdum. Antalya'da Şehir Kütüphanesi vardır; şimdiki Merkez Bankası'nın bulunduğu yerde. Tek katlı, güzel bir bina idi. O kütüphanenin Sıtkı Tekelioğlu diye bir müdürü vardı. Bastonla gezen ufak-tefek, bir adamdı. Abdülhamit Han zamanında mülkiyeyi bitirmişti. Üç lisan bilirdi: Arapça, Farsça ve Fransızca. Ayaklı kütüphane denilirdi kendisine. Ben arada sırada gider kendisine bazı sorular sorardım. Gayet tatminkâr cevaplar verirdi. Biz ona "Sıtkı Üstad" derdik.

Bir gün 1956'da yine bu kütüphaneye gittim. Ortada bir masa vardı. Masanın üzerinde bir İleri Gazetesi vardı. Şuna bir bakayım, dedim. İkinci sayfasını açtığımda enteresan bir şeyle karşılaştım. "Gençlik Rehberi, Müellifi Bediüzzaman Said Nursî." Bediüzzaman kelimesini ilk defa duyuyor, manasını da bilmiyordum. Merak ettim, "Acaba ne demekti? Hem kimdir bu zat?" diye düşündüm ve "Bunu bilse bilse Üstad bilir!" dedim. Baktım, Sıtkı Üstad kütüphanenin girişinde bir sandalyede oturmuş, bekliyor. Hemen bir sandalye aldım, yanına oturdum. Dedim, "Üstad'ım, İleri Gazetesi'nde böyle bir tefrika var. Siz bu zatı tanır mısınız?" "Tanırım! Hem de gençliğini bilirim" dedi. "Bana anlatır mısınız?" dedim. Sıtkı Üstad başladı anlatmaya:

"İstanbul'da talebeyiz. Hürriyetten önceki yıllar... Talebe arkadaşlarla dolaşıyorduk. Baktım karşıdan bir zat geliyor... Üzerinde nev-i şahsına mahsus bir şark kıyafeti vardı. Ayaklarında çizme, üzerinde kenarları işlemeli bir şalvar, şalvarın üstünde bir Trablusgarp kemeri, kemerde bir Çerkez Kaması, üzerinde cepken, başında ise poşu vardı. Sakalsız, bıyıklı, gayet müşekkel, yakışıklı bir zat; genç ve dinamik biriydi." (Sıtkı Üstad, Tarihçe-i Hayat'ta Bediüzzaman'ın yeğeni Abdurrahman ile gördüğümüz resmi tarif ediyordu.)

"Yanımdakilere, 'Kimdir bu zat?' dedim. 'Hey! Kendine gel. Ona Bediüzzaman derler' dediler. 'Nedir hususiyeti?' dedim. 'Sorulan her suale doğru cevap verir. Bütün İstanbul uleması ile münazaraları oldu, onların hepsini ilzam etti. Onun için ona Bediüzzaman derler' dediler. İyice merak etmeye başlamıştım."

"Bir iki gün sonra Beyazıt Camii karşısında bulunan çay bahçesine gitmiştim. Elimde Sabah Gazetesi vardı; Osmanlıca, 10 sayfalık,

şimdiki gazetelerden daha ebatlı bir gazete idi. Başımı kaldırıncı Bediüzzaman Hazretleri'nin geldiğini gördüm. Hemen ayağa fırladım, 'Üstad'ım lütfeder misiniz, bir çayı mı içseniz?' Bana dedi ki, 'Prensip olarak çayını içmem, ama elindeki gazeteyi okumak isterim.' Gazeteyi verdim eline. Birinci sayfayı yukardan aşağıya şöyle bir süzdü, geçti ikinci sayfaya. Yine yukarıdan aşağıya bir göz gezdirdi, geçti üçüncü sayfaya. Sonra dördüncü, sonra beşinci... Derken on dakikada gazetenin bütün sayfalarını gözden geçirdi ve gazeteyi bana iade etti.

"Merakımı mucip oldu, gayr-i ihtiyari sordum: 'Üstad'ım, yani siz şimdi bu gazeteyi okumuş oldunuz mu?' 'Evet okudum' dedi. 'İmkânsız' dedim. 'Tecrübe edebilirsin' dedi. Aldım birinci sayfayı; hiç dikkat çekmeyen bir yeri sordum. İnanır mısın evladım, kelime kelime, olduğu gibi aktardı. Geçtim diğer sayfalara, hiç dikkati çekmeyen yerlerden bütün gazeteyi şöyle tarayarak sordum. Aynı şekilde her şeyi, kelimesi kelimesine cevap verdi. Sonunda bir de gazetenin matbaasını sorayım dedim. 'Peki Üstad'ım! Bu gazete hangi matbaada basılmıştır?' 'Filanca matbaada' diye cevap verdi."

Sıtkı Üstad bana:

"Evladım, tabii şimdi sen buna inanamamışsındır; ama bunun şahidi benim, bunu ben yaşadım. Bu zat bir sayfayı bir görüşte hafızasına alıyordu. Onun hafızasında ciltler dolusu kitaplar vardı. Böyle birisinin karşısına çıkılabilir mi? Bu fotoğrafik hafıza, o zata mahsus bir mevhibe-i İlahiyedir (Allah'ın ihsanı). Bunun şahidi benim, aynen vakidir."

Ben hayretle Sıtkı Üstad'a dedim:

"Üstad'ım, sen bana Türkiye'de yaşadığını hiç tahmin etmediğim, Everest Tepesi gibi yüksek bir zatı tanıttın. Peki, bu zatı nasıl ziyaret edebiliriz, bundan nasıl istifade edebiliriz?" dedim. "Oğlum burnunun dibinde Isparta'da yaşıyor. Gençsin, Isparta'ya git duasını al" dedi. Sene sonu imtihanları olması hasebiyle Ben Ankara'ya gittim.

Atıf Ural Ağabey'imizden Çok İstifade Ettim

Ankara Hukuk Fakültesinin arkasında Hukuk Yurdu vardı. Dolu olduğundan ben orada kalamıyordum. Ancak, imkânlarından istifade ediyor, derslerimizi orada çalışıyorduk. Yukarı kattaki bir odayı

mescit haline getirmişlerdi, namazlarımızı orada kılıyorduk. O zaman ki İlahiyat Fakültesinde okuyan nur talebeleri ile tanışma fırsatım olmuştu. Allah Rahmet etsin, sonradan Bursa İlahiyat Fakültesinde dinler Tarihi Profesörü olan Mehmet Günay Tümer'le tanıştık, beni dershaneye götürdü.

Dershanede Atıf Ural Ağabey'imizle tanıştık. Atıf Ağabey savcı olmuştu, fakat genç yaşında 33'ünde vefat etti. 1956'da Risalelerin yeni harflerle matbaalarda tabedilme işi başlamıştı. İşte Atıf Ağabey burada Risaleleri yeni harflerle neşretmek için beş yılını feda etti. O bana Ankara'da ağabeylik yaptı. Çok mükemmel, çok kâmil, çok mütevazı; şair ruhlu, nurani, çok hassas bir insandı. Ondan çok istifade ettik. Sonra Üstad'ın hizmetkârlarından Mustafa Sungur Ağabey geldi. Sungur Ağabey'den de Risale-i Nur'la yapılacak iman Kur'an hizmetinin, nur mesleğinin inceliklerini anlama hususunda istifade ettik.

1959'da Üstad'ı Ziyaret Ettim

O zaman ağabeyler devamlı, "Üstad ziyaretçi kabul etmez, kıymet ve ehemmiyet Üstad'ın şahsında değildir. Üstad kendisini bir merci, bir şeyh, bir mürşit, bir lider olarak kabul etmez. Kendisini ancak bir Nur Talebesi olarak kabul ediyor. Risale-i Nur'a talebe olun, o zaman doğrudan doğruya Kur'an'a talebe oluyorsunuz; burada merci kitaplardır, kitaplarını okuyun" diyorlardı. Hizmetlerin içinde olduğumuz halde, üç yıl bu sebeple ziyarete tevessül etmedik. Ama elhamdülillah Külliyyatın tamamını alıp okuma fırsatını bulduk.

1958'den sonra Nazilli'de, bir kahvehanede cereyan eden, kitap okuma bahanesi ile Mehmet Büker ve arkadaşları hakkında bir dava açılmış; gazeteler de aleyhte bir kampanya başlatmıştı. Bugün olduğu gibi, aynı şekilde, bilmediğimiz bir yerlerden düğmeye basılıyordu. Artık bunlar nereye dayanıyor, bilemiyoruz. Hesabını yapmaya da mecbur değiliz, mühim değil.

1959'da bu Nazilli hadisesi sebebiyle ulu orta, yalan yanlış, iftiralarla dolu bir karalama kampanyası başlatmışlardı. Bunlara bir cevap hazırlamak icap etti. Atıf Ural Ağabey'le istişare ettik. Bana, "Sen hazırla, tashih edelim" dediler.

*Hüsnü Bayram, Mehmed Kırkinci, Gültekin Sarıgül,
Nevzat Tarhan, Ertuğrul Öztürk (Erzurum, 08. 07. 2007)*

Ben de âcizane ufak bir kitap halinde bir risale hazırladım. “Hem bunu takdim edeyim, hem de dünya gözüyle Üstad’ı göreyim” dedim.

Antalya’dayım, Kasım ayının başları idi. O zamanki yol şartları malum, çok zorluk var. Günde bir araba var.

Isparta’ya vardım ve gece bir otelde kaldım. Isparta’da o zamanlar on tane kadar ağabeyimiz vardı. Halkta ürküntü hâsıl olmuştu; korkutulmuşlardı. İnsanlar nur talebelerine tam yanaşamıyordu. Mustafa Ezener Ağabey’imiz vardır, Antalya’daki ilk neşriyatı takip eden de o idi. Isparta Mimar Sinan Camii karşısında bir kulübesi vardı. Çorap örüp orada satıyor, geçimini temin ediyordu. Kendisini ziyaret etim ve “Ağabey, Üstad’ı ziyaret etmek istiyorum, acaba imkân olur mu?” diye sordum. Meğer çok fazla gelip giden olduğu için artık bıkmış, bu yüzden pek sıcak alaka göstermedi. Bana, “Bak bu iki üç kişi ziyarete gidiyorlar. Onların peşine takıl; nasibin varsa görürsün” dedi. Ben Üstad’ın evini bilmiyordum. Hemen onların peşine takıldım. Üstad kira olarak Fıtnat Hanım’ın evinin üst katında, ağabeylerle kalıyordu. Fıtnat Hanım, yaşlı, mübarek bir ablamızdı.

Üstad’ın evine doğru giderken, karşıdan zayıf nahif, pos bıyıklı bir ağabeyimizin geldiğini gördüm. Beni simamdan anladı, yanıma geldi: “Kardeşim sen nereye gidiyorsun?” dedi. “Ağabey imkân varsa Üstad’ımızı ziyaret etmek istiyorum” dedim. “Üstad’ımız hasta ziyaretçi kabul etmiyor, kusura bakma” dedi. Ben, “Peki” deyip geri döndüm. O arada, “Ama ithamlara cevap mahiyetinde bir şey hazırlamıştım. Onu takdim edecektim” dedim. “Nerde o?” dedi. “Otelde” dedim. “O zaman kardeş, sen onu çabuk getir. Araba

hazırlandı, Üstad Eğridir'e gidecek. Sen caminin orada dur, geçerken görürsün" dedi. Daha sonra, konuştuğum kişinin Zübeyir Ağabey olduğunu öğrendim.

Hemen koştum otele; kitapçığı aldım ve caminin oraya geldim. Üstad'ın evi görünüyordu. "Acaba yaklaştım mı?" diye düşünürken, o beni karşılayan ağabey, beni görünce koşarak geldi. "Kardeşim ben seni arayacaktım, Üstad'ımız seni istiyor" dedi. Hemen cümle kapısına koştum. Baktım araba hazır, bekliyor. Arabanın sağ tarafında uzun boylu, başında sarık Tahiri Mutlu Ağabey, sol tarafında Bayram Yüksel Ağabey; direksiyonda da benim gibi bir delikanlı, Hüsnü Bayram Ağabey var. Bir de İmam Hatip son sınıfta okuyan pardösülü, gözlüklü bir genç vardı, Zekeriya Kitapçı. O da arada sırada gelip Üstad'ın hizmetinde bulunurmuş. Şimdi Selçuk Üniversitesinden emekli, dinler tarihi profesörüdür.

Baktım Üstad'ımız arabanın arka koltuğunda oturuyor, üzerinde de bir yorgan var. Zayıf, çok zayıf, adeta bir deri bir kemik; ama gözler çok iri, bakışlar çok sert ve keskin. Dikkatle bana bakıyordu. Arabanın penceresi açıktı. Yanaştım, elini uzattı öptüm. Bayram Ağabey takdim etti: "Üstad'ım, bu kardeşimiz Atıf'ın arkadaşı, Risale-i Nur'a hizmeti var, çalışıyor" deyince; "Maşaallah... maşaallah..." şeklinde başımı devamlı sıvazladı. Sonra ismimi sordu. "Gültekin Üstad'ım" dedim. Şöyle gözleriyle yukarıya doğru baktı ve heceledi, "Gül-te-kin!" Ben bir mana veremedim. Durdu... Sonra konuşmak istedi, fakat sesi kesildi. Sadece dudak hareketi vardı. Tabii ben bir şey anlayamadım; fakat yanındaki ağabeyler hemen anladı. Bayram Ağabey dedi ki: "Üstad'ımız 'Yanımda otuz yıl hizmet etmiş bir talebe olarak seni kabul ettim. Anneni, babanı duama dâhil ettim; onlar da bana dua etsinler' diyor" dedi. Sonra ses birden açıldı: "Antalya'da Hanım talebeler var, onlara selam söyle, ben seni onlar için vekil tayin ettim" dedi.

Zekeriya Kitapçı, 17 yaşlarında. Üstad'ın kendisine hitap tarzı enteresandı. 90'a merdiven dayamış bir pir-i fani, ona 'kardeş' diye hitap ediyordu. Üstad: "Zekeriya Kardeş! Sikke-i Tasdîk-ı Gaybî'yi tashih edin ve bu kardeşle Ankara'ya yollayın" dedi. "Peki, Üstad'ım" dedi. Derken araba hareket etti. Üstad bizi selamladı ve araba uzaklaşmaya başladı (Üstad'ın selam tarzı, iki eliyle kucaklar tarzda yüzüne doğrudur).

Bir daha Üstad'ı son gelişlerinde Ankara'da, uzaktan gördüm. Emirdağ Lâhikası'nın son mektubu olan dersi verdiği otelde idim. Fakat çok genç olduğumdan bana sıra gelmedi ve yanına çıkamadım.

Üstad'ın Evinde Dünya Yoktu

Tahiri Ağabey'le kalmıştık. Beraber Üstad'ın kaldığı eve çıktık. İlk olarak salona geçtik. Salon dediğimiz yerin tabanında hiçbir örtü yok, tamamen tahta... Sonra Üstad'ın kaldığı odaya baktım; yerde çok eski bir kilim, sağ tarafta demir bir karyola, ortada sac bir soba... Pencereelerde perde yok, muayyen bir seviyeye kadar gazete yapıştırılmış. Kenarlarda da eskimiş tek kişilik minderler var. Hâsılı kelam, orada dünya diye bir şey yoktu. Hem Üstad'ın kaldığı oda, direkler üzerine kurulu balkon gibi bir çıkıntı halinde idi. Yani altı boş. Orası nasıl ısıtılabilirdi ki? Isparta, bin metre yükseklikte, yayla gibi bir yerdir. Yani çok soğuk olan bir yer. Altı boş bir oda nasıl ısıtılırdı! Ağabeylerin kaldığı oda da aynı şekildeydi. Yerde eski bir kilim, pencereelerde perde yok, kenarlarda eski minderler... Bunları ben büyük bir ibretle müşahede ettim o zaman.

*Mehmed Kırkinci, Şahin Yılmaz (merhum), Ömer Özcan,
Gültekin Sarıgül, A. Cevad Yaşar (10.07.2006)*

İki Farklı Üstad

Üstad'la Isparta'da görüştüktan sonra, Antalya için trende, ikinci mevkide bilet almıştım. Koltuk numarası olmadığından, yolcu sayısı

fazlaysa yer bulunmazdı. Bir kompartımanı o telaşla açtım, baktım. Genç, o günkü ölçülerle asrî diyebileceğimiz bir kadın, yanında da sakallı nurani bir zat vardı. Selam verdim, müsaade isteyip girdim. Elimde de el yapması bir asker bavulu var. Onu yukarıya koyarken, o nur yüzlü zat bana dedi ki:

“Evladım sen büyük bir zatı, Bediüzzaman Hazretleri’ni ziyaretten geliyorsun?”

“Allah! Allah!” deyip şaşırdım. “Nerden anladınız?” dedim.

“Evladım yüzün ifade ediyor” dedi.

“Siz kimsiniz?” dedim. “Üstad Hazretleri Burdur’a ilk geldiğinde ona talebe olmuş, emekli muallim Hasan Melli” dedi ve devam etti:

“Ben birçok kerametlerine şahit oldum. Yalnız, evvela sana bir şey sorayım. Üstad’ın konuşma tarzını nasıl buldun?” dedi. Tebessüm ettim ve “Hal hatır sorarken Türkçeyi az bilen, şark şivesiyle konuşan bir zat-ı muhterem” dedim. “Hah! Onu istiyorum ben işte. Sen Bediüzzaman’ın hususi şahsiyetini görmüşsün. Onun dellal-ı Kur’an noktasındaki şahsiyetini görmeliydin” dedi. “O nasıl oluyor?” dedim. “Biz de onu ilk tanıdığımızda günlük konuşmaları aynen böyleydi. Ama o safha biter, sonra diz çöker oturur, euzu besmele, salâvat-ı şerife çeker ve arkasından başlar konuşmaya. İşte o zaman, Risale-i Nur’da okuduğun o bedi, veciz ifadeler mübarek ağzından dökülmeye başlar. O zaman ne şark şivesi kalır, ne de bir şey... Haza bir İstanbul efendisi gibi, İstanbul şivesiyle konuşurdu. Bu ifadeler nerden geliyor diye, biz hayran kalırdık.”

“Hatta iki oda dolusu kitabı, kütüphanesi olan, Hatip Hoca denilen, Burdur’un en büyük bir âlimini götürdük yanına. O zaman Bediüzzaman başladı hitap etmeye. Hatip Hoca böyle adeta sindi, hiçbir şey konuşamadı kendisine. Biz dedik: ‘Hocam, bir iki şey de siz konuşsaydınız ya!’ O dedi ki, ‘Bunun ilmi mevhibe-i İlahiyedir (Allah’ın ihsanı), bizim ilmimiz kesbî, yani okuyarak öğrendiğimiz şeylerdir. Onun karşısında ben konuşamam...’ Böyle dedi Hatip Hoca.”

Üstadın Burdur Hayatından...

Tren yolculuğumuz sürüyordu. Bu arada Emekli Lise Öğretmeni Hasan Melli Ağabey’in yanındaki hanımın, kendisinin gelini olduğunu

öğrendim. Bizi dikkatle ve feyizle dinliyordu. Hatta bir ara: “Allah’a hamd ü senalar olsun. Bediüzzaman Hazretleri’ni bizzat gören iki gözü bana gösterdi” dedi. İçimden “Allahu ekber! Şu kadının iman ve teslimiyetine bak!” dedim.

Bir ara Hasan Melli Ağabey’e Üstad Bediüzzaman Hazretleri’nin Burdur’daki hayatından anlatmasını rica ettim. Çok güzel, çok kıymetli hatıralar anlattı bana. Şöyle ki:

“Üstad Bediüzzaman Hazretleri Burdur’da^[3] kaldıkları müddetçe Hilmi Bey ile beraber hep ziyaretlerine giderdik. Hilmi Bey, öğretmenlik yaptığım aynı lisede benden daha kıdemli bir muallim idi. Üstad Burdur’da bir evde kalıyordu. Sohbet için yanına gittiğimizde, Hilmi Bey ayakkabılarını çıkarıp benden evvel girer, ben de arkasından aynı şekilde takip eder girerdim. Üstad, “makat” denilen biraz yüksekçe bir yerde otururdu. Gelen cemaat ise yerde halka teşkil edecek şekilde oturtulardı. Hilmi Bey, Üstad’ın elini öptükten sonra, Üstad ekseriya onu sağ yanına oturtulardı, beni de sol tarafına...”

“Üstad sohbe başlamadan evvel hâl hatır sorardı. Tıpkı şimdi senin müşahede ettiğin gibi şark şivesiyle kelimeleri kısaltarak konuşurdu. Bu fasıl beş-on dakika devam ederdi. Bilahare diz üstü oturur ve ‘Şimdi biraz da hocalık yapalım’ der, besmele ve salavat-ı şerifeyi takiben konuya adeta gürleyen bir ırmak gibi girerdi. Mübarek ağzından, risalelerdeki o belîğ ve bedî ifadeler gibi kelimeler dökülmeye başlardı. O zaman ne şark şivesi, ne de başka bir şey kalırdı! Haza bir Osmanlı İstanbul Efendisi gibi konuşurdu. Bu iki şahsiyeti arasındaki bariz fark bizi hayrette bırakırdı.”

“Vazife yaptığım lisede Kemal adında bir tarih muallimi vardı. Kendisi münkirdi, inançsızdı. Bir gün aramızda Hazret-i İsa (a.s.) hakkında çok şiddetli bir münakaşa geçmişti. Nerede ise kavga edecektik. Neticede biz birbirimizden koptuk ve bir ay kadar konuşmadık. Ben bu hadiseyi kimseye de anlatmadım. Zaten anlatılacak bir şey de değildi. Bir ay sonra lisede Hilmi Bey ile beraber oturuyordum. Bir anda Kemal yanımıza geldi:

“Hep Bediüzzaman diye birinden bahsediyorsunuz... Çok da büyütüyorsunuz... Beni de yanına götürseniz ya! Bak, ona bazı sualler soracağım. bakalım altından kalkabilecek mi?” dedi. Ben hemen kendisine mukabelede bulundum: “Sende din yok, iman yok,

abdest yok... bu vaziyette seni nasıl O'na götürelim? Hem sen oraya ayakkabı ile de girmeye kalkarsın” dedim. Hilmi Bey hemen araya girdi. “Eğer Kemal Bey hakikaten arzu ediyorsa bizim vazifemiz kendisini oraya kadar götürmektir. Ondan sonrası da Allah’a aittir” dedi. Ben de “Peki” dedim ve beraberce buluşup Üstad’ın kaldığı eve doğru yola çıktık.

Üstad’ın evine vardık. Yalnız Kemal daha önceden ayakkabılarını çıkarmayacağını söylemişti. Kapıyı çaldık, açıldı. İçeriye önce Hilmi Bey ayakkabılarını çıkararak girdi. Sonra aynı şekilde ben girdim. İçerde yirmiye yakın kişi, iki halka şeklinde, diz üstü oturmuş, kemal-i edeple Üstad’ı dinliyorlardı. Kemal Bey bu vaziyeti görünce hemen eğildi ve ayakkabılarını çıkarıp içeri girdi. Üstad’a doğru yanaştık. Hilmi Bey elini öptü. Üstad onu sağ tarafına oturttu. Ben de elini öptüm, beni de sol tarafına oturttu. Sıra Kemal’e gelmişti... Kemal, Üstad’a yaklaşınca, Üstad hiç yapmadığı bir tavır gösterdi. Başlarını mümkün mertebe aşağıya eğdi ve sağ elini imkân nispetinde yukarıya kaldırdı. Aslında normal hallerde Üstad elini pek öptürmezdi. Fakat bu şekilde, Kemal, ayakta Üstad’ın elini öpmeye muhtar kalmıştı. Üstad kendisinin nereye oturacağını da göstermedi. Kemal, bir sağına, bir soluna baktı. Rengi kırmızıya döndü. Perişan bir vaziyette Üstad’ın dizinin dibine yığılıverdi. Bir kaç dakikalık soğuk bir duş yaşatmıştı Üstad ona. Akabinde Üstad Hazretleri konuşmasına kaldığı yerden devam etti:

“Evet, Kara Kavak ağacından bahsediyorduk. Kavak ağacı, bahar gelince yapraklanır ve tomurcuklanır. Mevsimi gelince tomurcuklar kemale erer ve açılırlar. İçlerinden sinekler uçuşurlar. Sonra bildiğimiz kiraz ağacı... Bahar gelince çiçeklenir ve yapraklanır. Çiçekler dökülür ve küçük tomurcuklar hâsıl olur. Mevsimi gelince de tomurcuklar erer, iştihamızı çeker hale gelirler. Yemek için bir tane koparırsın. Bakarsın ki cidarında hiçbir delik yok. Ama açarsın içinde kurt teşekkül etmiş. Ben bu hususu tetkik ettim. (Yirmiye yakın botanik âlimlerinin isimlerini sayarak) filancanın, filancanın eserlerini okudum. Hiç birisinin bu meseleye tatminkâr bir izah getiremediklerini müşahade ettim. İşte kavak ağacının tomurcuklarındaki sineklerin, kiraz içindeki kurdun menşesine izah getiremeyenler (Dizinin dibine oturan Kemal’e şehadet parmağı ile sert bir hareketle işaret ederek) Hz. İsa’ya (a.s.) peder ararlar!”

Hâlbuki Kemal Bey ile aramızda geçen hadiseden Hilmi Bey'i bile haberdar etmemiştim. Başka hiç kimseye de söylememiştim. Kendisiyle münakaşa ederken Üstad orada mıydı? Nasıl haberdar olabildi? Bu açık keramet karşısında donup kalmıştık.

Neyse sohbet bittiğinde Üstad'ın elini öpüp dışarıya çıktık. Kemal Bey ikimize de sarılarak: "Allah sizden razı olsun, benim hidayetime vesile oldunuz. Sizin bana anlattığınız Bediüzzaman ile şimdi gördüğüm Bediüzzaman arasında Himalaya'lar kadar farklar var" dedi. Çok memnundu. Biz de sevindik, Allah'a şükrettik.

Ertesi gün Kemal Bey yanımıza gelerek, "Arkadaşlar, hemen gidelim!" dedi. Biz zaten böyle bir teklifi bekliyorduk. Üçümüz yola koyularak Üstad'ın kaldığı eve vardık. Sohbet günü olmadığı için de Üstad'ımız yalnızdı. Kapıyı çaldık, açıldı, içeri girdik. Hilmi Bey elini öpmek istedi, vermedi. Bana da iltifat etmedi. Hemen Kemal Bey'in omzundan tuttu içeriye götürüp oturttu. Başını sıvazladı. Önüne üzüm leblebi karışımı kâseyi açtı. "Buyur Kemal'im! Ye Kemal'im!" diyerek Kemal Bey'in başını sıvazlayarak mütemadiyen iltifatlar etti. İltifatlar artık Kemal'e idi. Hakikaten Kemal Bey de bu iltifatlara layık olduğunu zamanla gösterdi. Risale-i Nur'u okuyarak anlamak ve anlatmakta bizleri fersah fersah geçti."

Hasan Melli Ağabey'imiz bunları anlattıktan sonra, kompartımda formalar halinde Ankara'ya götürdüğüm, "Sikke-i Tasdik-ı Gaybî" kitabından yerler okumaya devam ettim. Bazı noktalarda izahlar getirdi. Kitabın bir yerinde, "Uzaktan dağlar görünür, taşlar görünmez. Sekiz yüz senelik bir mesafeden görünen, hizmet-i imaniyenin şahıkasıdır. Yoksa Said gibi karıncaların değil..." okuyup bitirdikten sonra, sordum: "Muhterem Ağabey! Burada dağ gibi bir hadiseden bahsediliyor. Hâlbuki bugünkü haliyle (1959 senesiydi) ben ancak Anadolu'nun muayyen beldelerinde, bu hizmete gönül vermiş birer ikişer ağabeyi görüyorum. Bunların hepsini toplasan ancak büyükçe bir salonu doldurabilir.

Cevabı gecikmedi: "Evladım! Üstad ruh mertebesine terakki ettiği için mazi ve istikbal zaman-ı hâl hükmüne geçmektedir. Bu bakımdan istikbale Allah'ın izniyle nazar ederek bu cümleleri yazdırmaktadır. Ben yaşlıyım, göremem. Sen gençsin, göreceksin inşaallah. Elli sene sonra bu kitapların dünya çapında bir hadise haline geldiklerini sen bizzat göreceksin."

Allah gani gani rahmet eylesin. Hasan Ağabey'imizin ifade ettiği günleri, Allah'a sonsuz hamd ü senalar olsun gördük ve yaşıyoruz.

Risale-i Nur'un Mahkemeleri!

Bekir Berk Ağabey'in İlk Risale-i Nur Davası

1958'de Nazilli'de Mehmet Bükür ve arkadaşları hakkında bir hadise olmuştu. Bizim ağabeyler, meselenin izahı için bir beyanname hazırladılar. Bir gazete olmadığından, mecburen Ankara'nın muhtelif apartmanlarına dağıttılar. Bunun üzerine Zübeyir, Tahiri, Atıf Ural ve Sungur Ağabeyler başta olmak üzere 8-9 kişi tevkif edildi. Rahmetli Milletvekili Tahsin Tola Ağabey, Bekir Ağabey'i aramış ve "Bekir Bey, bu davayı alır mısın?" diye teklifte bulunmuş. Bekir Ağabey, "Ağabey sen ne diyorsun? Bana 'Sana emrediyorum, gel bu davayı al!' demeliydin" şeklinde cevap vermiş.

Bekir Berk Ağabey son derece yakışıklı, kıvrak zekâlı, hitabeti kuvvetli bir insandı. Ankara'da hapisteki ağabeylerle görüşüp sormuş: "Ben sizin şahsınızı mı müdafaa edeyim, yoksa davanızı mı?" Oradakiler demişler ki: "Hayır, şahsımızı değil sadece Risale-i Nur'u müdafaa edeceksin. Biz sana doküman vereceğiz." Bekir Bey güzel bir müdafaa hazırlamış. (Sonradan bu müdafaalar kitap haline getirildi.) Bekir Berk Ağabey'in ilk Risale-i Nur davası budur. Ve bu şekilde, senelerce bitmeyen, bitirilmeyen, Risale-i Nur aleyhinde açılan davaların takibine başlamış oldu.

Mahkemede, Kardeşlerden Biri Elimdeki Çantayı Birden Kaptı ve Fırlayıp Kaçtı

1962'de tamamladığım iki yıllık askerliğimden sonra, 1963 senesinin sonlarına doğru stajımı bitirip Avukatlık ruhsatnamesini aldım.

Hemen Burdur'dan bir telefon geldi. Mehmet Aynacı'nın Risale-i Nur davasının olduğunu söylediler. Rahmetli Bekir Bey de gelecekti. Otobüse atladım Burdur'a gittim. Ahmet Feyzi Kul ve küçük biraderi Mehmet Emin Kul da gelmişlerdi. Burdur'da Hacı Refik Hafız isminde muhterem bir zat vardı; onun evinde misafir kaldık ve gerekli hazırlıkları yaptık. Ertesi sabah Burdur Ağır Ceza'ya girdik. İşte benim ilk davam bu Risale-i Nur davası olmuştur. Bu bizim için bir

mazhariyetti, hamdolsun. Zaten bundan sonra da kazanç sebebi olacak ticari gaye ile davalarımız olmamıştır. Artık o günden sonra 28 sene davadan davaya koşma zarureti çıkmıştı ortaya.

Doğrusu Burdur'da bazı acemiliklerim oldu.

*Av. Bekir Berk (rahmetli) ve Av. Gültekin Sarıgül.
1965 İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesinde. Dr. Mehmet Akay,
Mustafa Kavurmacı ve arkadaşlarının müdafaasında*

O ilk celsede biraz sıkılmadım değil. İkinci celsede bilirkişinin raporuna cevap verme durumu hâsıl olmuştu. Külliyyatı çantama doldurdum. Mahkemede masanın üzerine koydum. Evvela Bekir Ağabey bilirkişiye cevap mahiyetinde konuştu. Bilirkişi dediklerimiz de öyle bitaraf, insaflı insanlar değildi. Neşet Çağatay gibi taraflı insanların raporlarıydı bunlar.

Sıra geldi bana. Bilirkişiye cevap verebilmek için sayfa numaralarını işaretlemiştim. Rapordan bir cümle okuyorum, sonra “bu yalandır” deyip doğrusunu Risale-i Nur’dan ilgili yerden okuyordum. Tek tek... “Bu iftiradır, bu yalandır, bunun doğrusu budur...” diye cevaplayınca duruşma epeyce uzadı. Reis:

“Yeter kardeşim, tamam sen vazifeni yaptın, yeter bu kadar...” dedikçe; “Tamam, tamam bitiriyorum” deyip devam ediyordum. En nihayet, bilirkişinin raporunun reddi kabul edildi, elhamdülillah. Başka bir yere havale edildi, talik oldu.

Salonda da polisler var. O devirde polisler bir iş başardı mı mükâfat alırlardı. Meğer polisler benim için bir tertip hazırlamışlar. Çantam Risale dolu ya... Ben çıkarken hemen çantaya el koyup elimden alacaklar. “Nurcuların avukatı kitaplarla beraber yakalandı...” diye bir haber olacak tabii.

Salonda bulunan kardeşlerimiz polislerin hareketlerinden bunu hissetmişler. Ben hemen kitapları çantaya koyup cüppeyi çıkarıp çıkacaktım ki birden kardeşlerden biri elimdeki çantayı kaptı, fırlayıp dışarıya kaçtı. “Yahu ne oluyor?” filan derken baktım polisler etrafımda; ama çanta yok... Ben bizimkilere “Hayrola!” falan deyince, “Gel, gel ağabey sana izah edelim” dediler. “Bunların niyeti kötü idi, biz çantayı kurtardık” dediler. İşte bakın ve düşünün, o zamanlarda bu kadar basitliklere tevessül ediliyordu.

Bir de o zamanki şartlar şimdiki gibi değildi. Şimdi bir avukat hakkında Adalet Bakanlığından izin almadan ifade alamazsın, dışarıda alacaksın ifadesini. Avukat mahkemede vazife ifa ederken dokunamazsın. O zaman bu da yoktu. Avukatlık kanunu felaketti; avukatın hiçbir teminatı yoktu. Diyelim hâkimle bir münakaşaya girdin, hâkim isterse seni tevkif edebilirdi.

Neyse bu bizim ilk, Burdur Risale-i Nur davamız, beraatla neticelendi. Fakat savcı bu kararı temyiz etti. Temyiz demek, davanın Yargıtay 1. Ceza Dairesine gitmesi demek. Orada kim vardı? Yassıada hâkim ve savcıları, Salim Başol, Ömer Egesel gibiler vardı. Şimdi bunlardan nasıl adalet beklersin. Tabii beklendiği gibi aleyhte bozdular. Bu bozmaya karşı müdafaa yapılacak. O zaman daha ben yeniyim. Bekir Ağabey bana göre tecrübeli, aramızda 10-11 sene fark var.

Bekir Ağabey’e, “Biz mahkemeye ısrar ettirmeyelim. Yoksa bu Ceza Genel Kurulu’na gider, onlar da zaten böyle bir şey bekliyorlar. Oradan aleyhte bir karar çıkarırlar. Ondan sonra bir şey anlatamayız” dedim. Bekir Ağabey, “Yok kardeşim biz vazifemizi yaparız” dedi. Artık bir taraftan o, diğerk taraftan ben yüklendik. Ve mahkeme eski beraat kararında ısrar etti.

Sonra gitti Ceza Genel Kuruluna. Bunu fırsat telakki ettiler, kitapları hiç incelemeden, Çetin Özek isimli bir doçente, bir nevi tezvirname hazırlattılar (doğru olmayan ifadelerden oluşan yazı). Bu tezvirnameyi kaynak göstererek aleyhte bir karar çıkardılar. Tabii bu sırada zikretmek istemediğim bir takım mahfillerin baskıları da oldu. Böylece adli teşkilat, siyasi bir hüviyete sokuldu. Bundan sonra beraat kararı hâkimin zihniyetine, kanaatine, dünya görüşüne bağılı bir hale geldi.

1965 Yılında 300'e Yakın Dava Vardı

Aslında Üstad Hazretleri daha hayatta iken, üç mahkeme tarafından, Risale-i Nur'un incelenmeyen tarafı kalmamıştı. Tamamı beraatla neticelenmiş; sadece Eskişehir Mahkemesi Tesettür Risalesi için 'kanaat-ı vicdaniye ile' altı ay ceza vermişti. Başka hiçbir ceza yoktur. Bu böyle 'kaziye-i muhkeme' haline gelmişken, başka davalar açılmaması gerekirdi.

Düşünün, 1960'lı yıllarda, mesela Isparta'da Mustafa Ezener Ağabey, 20-30 defa mahkemeye sevk edildi. Bir mahkemede beraat ediyor, kitapları alıyoruz, evine götürüyor; fakat akabinde polis tekrar gelip kitaplarını alıp doğru mahkemeye sevk ediyorlardı. Haydi bakalım tekrar baştan... Tekrar beraat edip evine gidiyor; ama yine aynı şekilde başa dönüyor. 20-30 defa bu şekilde...

Isparta Antalya'ya yakın olduğu için ekseriye ben giriyordum Ezener Ağabey'in mahkemelerine.

Mesela, Nazilli'de Terzi Mehmet Oğuz Ağabey'imiz vardı. Mahkemeden beraat alıyor. Kitapları iade ediliyor ve alıp evine götürüyor. Ancak akabinde polisler tekrar gelip kitaplarla beraber evinden alıyor, karakola götürüyorlar. İşkence ile orada şehit ediliyor. Üstelik bunun vefatına sebep olan komiser, terfi ettirilerek Antalya'nın Elmalı kazasına tayin ediliyordu. Bu komiserin davası takip edildi, fakat ufak tefek cezalarla geçirildi. Terzi Mehmet işkence ile şehit edilen ağabeyimizdir, Allah rahmet eylesin. İnşallah şehittir.

Maalesef 1965 den sonra çok kötü bir şey yapıldı. Adliyeler siyasileştirildi. 1965 yılında benim hatırladığım kadarıyla 300'e yakın dava vardı. Tekirdağ'ın Demirköprü'sünden tut Kars'a, Van'a kadar her vilayette davalar vardı.

1965 den sonra af kanunu çıktı. Adalet Partisi, Demirel Hükümeti çıkardı. Ama bunlarda samimiyet olmadığından, 163. maddenin 1. fıkrası dâhil edilmedi. Başta Dr. Mehmet Akay olmak üzere birçok kardeşimiz af kanunu dışında bırakıldı. Ve kararlar infaz edildi. Fakat bu gelişme, kısmen de olsa bir rahatlık sağladı, yani davalar azaldı. Yoksa davalar hakkından gelinecek gibi değildi. Biz iki avukat tamamına yetişemiyorduk. Ama takipler hiç durmadı, her yerde devam etti. Gazeteler devamlı yazıyordu: "Filan yerde otuz nurcu,

ayin yaparken yakalandı...” Ayin diye yazarlardı. Biz hemen telefon ederdik. “Çabuk vekâletname çıkarın, yetişiyoruz” diye. Tevkifi takiben gidip aranmadığı zaman, kardeşlerin halet-i ruhiyeleri değişiyordu. Mutlaka gidip onlara bir aşk, şevk, teselli vermek icap ediyordu.

Bir Ayakkabı Alacak Kadar Bile Paramız Yoktu

Benim imkânlarım fazla iyi olmadığımdan uçakla gidemiyordum. Otobüs veya trenle gidiyordum. Benimle fazla alakadar olan da yoktu. Bekir Bey de öyle, bidayette çok sıkıntı çekti. Sonra iyi kötü bir yazıhane tahsis edildi. Yol masrafları karşılanır hale geldi. Ama ilk başlarda o da çok sıkıntı çekti. Bir pantolon, bir ayakkabı bile alamazdık, bir elbise alacak imkân yoktu. O, uçak bileti ile şarka gönderilebildiği için, yüzde seksen itibarıyla şarka o gidiyordu. Sivas’tan itibaren batıdaki davaları benim takip etmem icap ediyordu. On beş günde bir, Ankara’da bir araya geliyor, sen şuraya, ben buraya diye aramızda vazife taksimi yapıyorduk.

Antalya’ya gelir “Acaba kimden borç para alayım da yola çıkayım?” diye düşünürdüm. Mesela dönüşte ödenmek üzere birisinden 100 lira borç alırdım, öyle hareket ederdim. Kardeşlerin imkânları da kısıtlı olduğundan bize her yerde bilet alamıyorlardı. Yani cemaat o kadar maddî imkânlardan uzaktı. Yolların yüzde doksan dokuzu stabilize idi.

1967 Ekim. Van hapishanesi korkulukları önünde.

Gültekin Sarıgül ve ağabeyi Mehmet Sarıgül

Bu yollarda kamyonlardan çevrilme, önden motorlu, kaloriferi olmayan otobüslerle gitmek icap ediyordu. Kışın buz kese kese gidiliyordu.

Namaz için, Bekir Ağabey'in de benim de vinleksten kesme seccadelerimiz vardı. Rica minnet otobüsü durduruyorduk. Abdestimizi tutup bazen buz gibi yerlerde, hemen iki rekât seferi namazlarımızı kılardık. Şoför bazen iki de bir korna çalıp "Çabuk, çabuk!" diye bağıırırdı. Şimdiki gibi dinlenme tesisleri olmadığı gibi, mescitler hiç yoktu. O zamanlar gençtik tabii. Cenab-ı Hak da bir

hastalık vermedi, çok şükür. Bu talepler fiili dua oldu ve kabul edildi inşaallah.

Bir de o yolculuklarda biraz uyuklayabilirdik. Gittiğimiz yerlerde de bir iki saat ancak uyuyabilirdik. Dosyayı okumak müdafaa hazırlamak lazımdı. Bu şekilde hâkimin karşısına çıkardık. Artık hâkimin, bilirkişinin zihniyetine göre konuşurduk. Bazen ceza da alınırdı, ama çoğu beraat kararı olurdu. Biz bu beraatları toplar diğer mahkemelerin önüne koyardık. Cezaları elbette mevzubahis etmezdik. Zaten onları dosyalayıp da karşımıza çıkaracak bir merci de yoktu.

Bayram Ağabey, Giyilmiş Bir Pardösü Getirdi Bana

Bidayette davaların kesif olduğu dönemlerde her hangi bir dünyevi dava almak nasip olmadı. Tabii ki maddî fedakârlıklarla bunlar oluyordu. Mesela, ben on yıl yazıhanemim kirasını ödeyemedim; ağabeyim ödedi. O da borç hanesine yazıyordu. 60 bin lira ağabeyime borçlanmıştım. O bir kısmını sildi, bir kısmını ödedik; Allah razı olsun kendisinden. Şu an seksen yaşlarındadır.

O devirlerde bir elbise, bir ayakkabı bile alamazdık. Bunu şartları anlatmak için söylüyorum. Fazilet furuşluk olarak anlatmıyorum. Hatta Bayram Ağabey, giyilmiş, basit bir pardösü getirdi. Kilis'ten getirmiş. Baktım bana büyük geliyor. Dr. Mehmet Akay'ı ziyarete gitmiştim. Baktım üzerindeki pardösü fena değil, ona dedim: "Akay kardeş, ben mahkemelere giriyorum, şu pardösüleri değiştirelim." "Hemen" dedi ve değiştik. O pardösü ile beş sene durumu idare ettik. O zaman durum bu merkezde idi. Elhamdülillah bugünlere gelindi. Sonradan da 163. madde kaldırıldı. Devlet bizimle barıştı. Devlet nezdinde tabir caizse, iade-i itibar ettik.

Takdirle Anılacak Çok Mükemmel Hâkimler de Vardı

Bu arada takdirle anmak lazım, çok mükemmel hâkimler de vardı. Hatırladığım kadarıyla, Isparta'da yaşlı bir hâkim, Sıtkı Bey vardı. Vefatında Tahiri Mutlu, Mustafa Ezener, Tenekeci Mehmet Ağabeyler

ve ben bulunduk. Aleyhte bir karar çıkmış... Hiç dinlemiyor, lehte karar veriyordu.

Gaziantep'te isimlerini hatırlayamadığım karı koca iki hâkim vardı. Bir de Burhaneddin İkizoğlu vardı. Burhaneddin İkizoğlu merhum, Elmalı Ağır Ceza Mahkemesinin başkanıydı.

Yıl 1965... Devam eden bir davaya Bekir Ağabey'le beraber gitmiştik. Başkan davayı uzatıyordu. Bekir Ağabey de: "Hâkim Bey, bu işi bitirelim!" diyordu. Burhaneddin Bey o zaman diyordu ki "Bekir Bey, ben vicdani kanaatle karar vereceğim. Bu kitapları okuyorum, eğer suç unsuru varsa, kâinat birleşse benden beraat kararı alamazsınız. Ama suç yoksa Yargıtay şöyle karar vermiş, böyle karar vermiş beni hiç bağlamaz" dedi. Ben Bekir Ağabey'e bir dakika deyip izin aldıktan sonra "Reis Bey, siz serbestsiniz! Tamam..." dedim. Bekir Ağabey: "Bu adam bir cevher" dedi. Mahkeme biraz uzadı ama Burhaneddin Bey kitapları okuyor ve beraat kararları veriyordu. Bu bize bir istinat noktası olmuştu. Çok gayretli bir adamdı; sonra da Yargıtay Yedinci Daire Başkanı oldu. Ve hakkın rahmetine kavuştu, Allah rahmet eylesin. Elbette bu bir kazançtı, böyle hâkimler de geldi geçti.

O zaman yeni evlenen bir kardeşimiz, hanımı alarak, Antalya'da, şimdi Talya Otel'i'nin yapıldığı yere gelmiş. Burada risale okumuşlar. Fakat halk bunu başka türlü anlamış, şikâyet etmişler. Polis gelmiş. "Ne yapıyorsunuz?" "Kitap okuyoruz." "Ne kitabı?" "İşte bunu." "Ooo biz başka şeyler düşünmüştük, ama bu daha tehlikeli, haydi bakalım karakola." Evini de arıyorlar getiriyorlar kitapları.

O zaman Abdüsselam Bey Sulh ceza hâkimi idi. Davaya girdim. Bana "Bilirkişi olarak kimi tayin edelim?" diye sordu. "Antalya Müftülüğü" dedim. Kabul edildi. Ve Müftü Muavini Osman Demirkıran bilirkişi tayin edildi. Raporu da ben hazırladım. Osman Hoca imzaladı, verdi hâkime. Hâkim Abdüsselam: "Vallahi Hoca, bu rapor senin işin değil gibi ama..." demiş.

Sonradan, Hâkim, Osman Hoca'ya rast geldiğinde sormuş: "O raporu sen mi hazırladın?" "Yok, Gültekin Ağabey hazırladı" demiş. "Ben de biliyordum ama... Neyse ben zaten bu işlere karşı olmadığımдан beraat veririm her zaman için" demiş. Şuna inanıyorum ki bunların beraat kararları, kendi ahiretlerinde beraatla neticelenecektir inşaallah.

Ankara'da Çok Enteresan Bir Dava: Tek Bir Duruşma Sekiz Saat Sürmüştü

En son 1967 Ahmet Feyzi Kul Ağabey'in davasından bahsetmiştim. Yine 1967 senesinde Said Özdemir, Mustafa Sungur ve arkadaşlarının davası vardır ki çok daha enteresan bir davadır.

Ankara'da Bent Deresi'nde Said Özdemir Ağabey'in eski bir evi vardı. Bu evin altı derslane idi. Sungur Ağabey, Said Ağabey, Mustafa Türkmenoğlu, İsmail Ambarlı, Şerafettin Kartal ve Vahdettin Karaçoğlu bu dershanede sohbet ederlerken, polis bunları kitaplarıyla beraber alıp götürüyor. Sulh Ceza Hâkimi herhalde insaflı bir zattı ki bunları serbest bırakmış.

Aslında mutat olarak Ankara'da bu davalar 2. Ağır Ceza Mahkemesine sevk edilirdi. Neden 2. Ağır Ceza dersiniz? Bu mahkemenin başkanı, Allah taksiratını affetsin, Mithat Sungur adında bir zattı. Bu tarz zatların yetişmiş olması maalesef Cumhuriyet devrinin dramatik sahnelerindendir. Mithat Sungur, beş vakit namazını kılan bir insandır; ama Şeriat'a da düşman birisi. Hâlbuki Şeriat, İslam'ın tamamı demektir. Hem beş vakit namaz kılacaksın, hem de İslam'ın hükümlerine karşı çıkacaksın! İtikat açısından bu ikisini telif etmek mümkün değildir. Ama işte böyle insan tipleri yetiştirilmişti. Bu yüzden Risale-i Nur davaları, mutat olarak hep 2. Ağır Ceza'ya sevk edilirdi. Biz bu mahkemeyi iyi tanıdığımız için, bizim maznunlarımızın serbest olarak mahkemeye çıkacağını, fakat sonunda tevkif edileceklerini biliyorduk. Çünkü bu alışkanlık haline gelmişti. Mutat olarak savcı tevkif ister, mahkeme de tevkif ederdi.

O zaman Bekir Ağabey gelmemişti. Hüsameddin Akmumcu ile beraber bu davaya girmemiz icap etti. "Şimdi biz bu tevkifleri nasıl önleriz" diye düşünmeye başladık. İstişare ettik. Hüsameddin Akmumcu, "redd-i hâkim yapalım" dedi. Ama bu arada mahkeme, "tedbiren" diye, yine tevkif kararı alabilirdi. Buna mani olamazdık. İstinkâf istesek, istinkâf etmezlerdi. Yani yapacak bir şey yoktu.

Mustafa Türkmenoğlu, Said Özdemir, Mustafa Sungur, Vahdeddin Karaçorlu, Mustafa Özsoy, Şerafeddin Kartal. İttihat gazetesinden Mersin Cezaevinden tahliye haberinin resimleri.

Mecburen saat dokuzda mahkemeye girdik. Duruşmada reisle aramızda adeta kavga sahneleri yaşandı. Şimdi sorgulama şekline bakın: “Kalk bakalım İsmail Ambarlı! Söyle bakalım, heykel hakkında ne düşünüyorsun?” Tabii ben hemen fırlıyorum: “Reis Bey! Usul hakkında konuşmak istiyorum!” “Lütfen müdahale etmeyin, sorgulama yapıyoruz.” “Sorgulama böyle olmaz! Suçun ve iddianamenin mahiyetine göre sorgulama yapmanız lazım.” “Efendim müdahale edemezsiniz, lütfen oturun yerinize.” “Söz istiyorum!” “Vermiyorum!” “Vereceksin!” “Kalk bakalım Mustafa Sungur! Resim hakkında kanaatin ne? Faiz hakkında kanaatin ne?” Biz bildiğimiz için, “Müftüye sor!” diye tembih etmiştik maznunlara. Böyle bir savaş işte...

O gün rahmetli Necip Fazıl’ın da bir basın davası varmış alt katta. Oraya da kalabalık bir grup girmiş. Onlara, “yukarıda bir mahkeme var ki seyredilmeye değer” diye bir haber ulaşmış. Kalabalık bir grup geldi. O zaman mahkeme salonu amfi şeklinde idi, beş yüz kişi alabilirdi.

Bu şekilde mahkeme salonuna saat 09’da girdik, tek bir duruşma, saat 17’ye kadar devam etti. Tek duruşma tam sekiz saat sürmüştü. Nihayet sorgulamalar bitti. Savcı kalktı tevkifleri istedi. Hüsameddin Ağabey benden önce kalktı: “Sosyalist Nasır!” “Sayın avukat bey, mahkemeyi propaganda sahnesi haline getirmeyelim!” “Efendim bir

konuşalım, Sosyalist Nasır!” dedi. Hemen Reis Mithat Sungur yanındakilere eğilip istişare etti ve: “Maznun vekilleri, mahkeme salonunu propaganda sahnesine çevirmek istemelerinden dolayı, celsenin gizli olarak icrasına ve dinleyicilerin dışarı çıkarılmasına karar verilmiştir.”

Salonu boşalttılar, heyetle biz baş başa kaldık. Alaylı bir şekilde: “Haydi şimdi konuşabildiğiniz kadar konuşun!” Hüsameddin Ağabey güzel konuşurdu. Şöyle bir konuşma yaptı:

“Sosyalist Nasır, Seyyid Kutup’a haber göndermiş, ‘benden özür dilesin, kendisini affedeyim’ diye. Seyyid Kutup’un cevabı, ‘Bir Müslüman bir münafıktan hiçbir zaman özür dilemez’ şeklinde olmuş ve sürurlu bir şekilde idam sehпасına yürümüştür. Benim vekillerim de birer Seyyid Kutup’tur. Hapishane onlar için birer Medrese-i Yusufiye’dir. Onlar sizden adalet namına hiçbir şey beklemiyorlar. Sizin kanaatiniz zaten bellidir.”

Reis sonra bana: “Genç arkadaşım, sen kalk bakalım” dedi. Benden hiç böyle bir konuşma beklemiyordu. Dedim ki: “Sayın Başkan! Akşam müvekkilim Said Özdemir’i evinde ziyaret ettim, çantasını hazırlıyordu. Kendisine sordum: ‘Hayrola niye çantayı hazırlıyorsun?’ Dedi: ‘Mithat Sungur’un karşısına ilk defa çıkmıyoruz ki! Olacak şeyleri biliyoruz. Onun için ben kendimi hazırlıyorum. Gerisi Allah’a kalmış’ dedi ve çantasını alıp geldi buraya. Biz de sizin karşınıza ilk defa çıkmıyoruz. Serbest olan maznunları sorgulayıp savcının isteği ile tevkif edeceğiniz bugün de belli. Aynı film tekrar oynuyor. Tabii arkanızda güvendiğiniz dağlar var. Ama size kati olarak haber veriyorum ki: O dağlara kar yağdığını göreceksiniz. O gün geldiğinde de bugün aldığınız gayr-i hukuki, keyfi kararlarınızdan dolayı manevî mesuliyetten hiç kimse sizi kurtaramayacaktır.”

“Sen beni tehdit mi ediyorsun?” dedi. “Nasıl telakki ederseniz edin” dedim ve oturdum. Aslında bizi tutuklayabilirdi de; ama biz her şeyi göze almıştık.

Mustafa Türkmenoğlu da hazırlıksız gelmiş, çanta, elbise filan getirmemiş; bundan dolayı biraz ağırdan almıştı. Jandarmalar geldiler, dipçiği sırtına dayadılar, ite kaka götürdüler.

Sonra bu dava, bir takım asayiş mülahazalarıyla, o zamanın içişleri bakanı Faruk Sükan vasıtasıyla Mersin’e nakledildi. Yedi kişi Mersin’de mevkuf olarak dava devam etti...

Antepli Fethi'nin Provokatif Mektubu

Ankara Ağır Ceza Mahkemesinden çıktık, Van Mevlidi'ne gidelim dediler. Halen hayatta olan Sami Pala'nın ısrarı ile beni de arabaya bindirdiler, Van'a, Bediüzzaman için okunan mevlide gittik. Mevlidin sonunda rahmetli Mustafa Polat ve diğerleri, "Bir veda konuşması yapacaksın" dediler bana ve ısrar ettiler. "Lüzum yok" dedimse de oldu. Aslında benim konuşmamda bir şey yoktu.

Tam konuşmaya başlayacaktım, Antepli Fethi diye birisi mikrofonu benim elimden kaptı. Neye uğradığımı anlamadan bir mektup okumaya başladı. O zamanki şartlara göre propaganda sayılabilecek bir mektuptu, fakat buna mani olamadık. O zamanlarda provokatör, provokasyon nedir bildiğimiz de yoktu. Mektup bitince anında kaçtı gitti, kayboldu. Hemen akabinde biz de dağıldık. Polisler kaldığım yere geldiler: "Avukat Bey! Karakola kadar gideceğiz" dediler. "Bir abdest alayım gidelim" dedim. Abdest alırken içimden dedim: "Biraz sabırlı ol, yedi ay içeridesin." Yedi aya göre kendimizi ayarladığımız için hapishanede günlerimizin nasıl geçtiğini anlayamadık.

Jandarmaya gittik. Bir albay bana güya ders verecek: "Yahu ben bir avukata yakıştıramadım; böyle bir şeye nasıl girer! Sana yakıştıramadım!" demeye başladı. Ben de:

*Hapishaneden Sorgu hakimliğine kelepçeli olarak giderken.
Gültekin Sarıgül ve Rahmi Erdem (1968 Van).*

"Şartlarımız müsait değil, siz albay rütbesiyle rahat konuşuyorsunuz. Ama size şunu hatırlatıyorum: Siz yanılıyorsunuz, yanlış tanıyorsunuz, yanlış tanıtılmışsınız, beyniniz yıkanmış, sabit fikirli hale gelmişsiniz. Bu zat büyük bir mütefekkindir. Gençliği

kurtaracak olan da bu eserlerdir. Bunu böyle bilin” dedim. “Neyse, neyse... Geç bunları, ben size muhatap olmam” dedi. “Siz muhatap olmazsanız, ben de size muhatap olmam” dedim.

Oradan polise götürüldük, biz yedi kişiyi bir kadın hâkim tevkif etti. Bu hâkim, sonradan sulh hukuk hâkimi olarak Antalya’ya gelmişti.

İki gecedir uyumamıştık; yorgun ve argın düşmüştük. Bizi hapishaneye götürdüler. Gardiyanların kaldığı yeri bize tahsis ettiler. Dışarıda da bir koğuş vardı, oraya da yalnız başına Selahattin Akyıl’ı koydular. Biz yorgunluktan hemen uykuya daldık.

Hapishane, bahçe içinde eski bir binaydı. Bahçeye çıktığımızda etrafı, dağları ve şehrin bazı yerlerini görebiliyorduk. Öyle sıkıcı bir yer değil, ama son derece bakımsız bir hapishaneydi.

*Mehmet Fırıncı, Gültekin Sarıgül, Mustafa Sungur,
Şahin Yılmaz (23.06.2002)*

Orada iki yüz kişi kadar mahkûm vardı. Bir tek tuvalet yapılmış oraya. O iki yüz kişi orada hem yıkanacak, hem tuvalet ihtiyaçları karşılanacak, hem de abdestler oradan alınacaktı. Gece ihtiyaç hâsıl oluyordu, koğuşu açtırıyorduk. İki kere hapis hayatı yaşadım, ikisinde de en bariz sıkıntılar hep tuvalet meselesinde olmuştu. İzmir’de de öyle idi. Biz yedi kişi, yedi ay beş gün Van Hapishanesine kalmıştık. Mahkûmların hemen hemen hepsi namaz kılar hale gelmişti. Çok dersler yaptık. Benim için yedi ay beş gün, bir hafta gibi oldu. Hapishanede çok hatıralar var; ama onlara şimdilik girmeyelim. İçerde Erol Kuralkan, Bahaddin Gürsoy, Mustafa Ateşmen, Selahaddin Akyıl, Rahmi Erdem, Müştak kardeşimiz, bir de ben yedi kişi idik.

Selahaddin Akyıl Son Derece Muzip ve Şakacı İdi

Selahaddin Akyıl son derece muzip, şakacı biri idi. Bütün bir koğuşu eğlendiriyordu adeta. Çok da seviliyordu. Mesela birisine iki buçuk lira verir, “Avukatın sırtına bir kartopu at” derdi. Sırtıma gelir kartopu, ama ben ondan geldiğini bilirdim, aynen mukabele...

Selahaddin Akyıl

Böyle şakalaşmalar içinde şenlenirdik. Kendisi hemoroit olduğu için sinemaki kullanırdı. Muziplik ya, bir gün bulunduğu koğuştakilere, “Size güzel bir çay içireyim” diye sinemaki içiriyor. Koğuş sabaha kadar tuvalete taşınmıştı. Bundan dolayı kızdılar mı? Hayır. Bilakis herkes gülüyordu. Kimse ona hiç toz kondurmazdı. Bazı kardeşler, “Bu olmuyor” dediklerinde, ben, “Siz karışmayın, ondan memnunar, hem Risale de okutuyorum” diyordum.

O koğuşta da cemaatle namaz kılıyorduk, ben imam oluyordum. Bir gün ipsiz, sapsız, kopuk insanlar hepsi namaza durdular. Hatta

dediler ki “Bundan sonra namaz kılmayı koğuşumuza sokmayacağız.” Hapishanenin şekli değişmişti, fevkalade dersler oluyordu. Bitleniyorduk oralarda, ama dersler için mecburen gidiyorduk, bitlenmeye katlanıyorduk.

Yedi ayın sonuna doğru, Hamid Kuralkan Ağabey’imiz vefat etti. Van ileri gelenleri faaliyete geçtiler ve Erol Kuralkan’ı tahliye ettirdiler. Arkadaşlara dedim ki “Artık surdan bir gedik açıldı, bir hafta on güne kadar biz de çıkarız.” Sonunda öyle oldu. Böylece Van’daki Medrese-i Yusufiye hayatımız sona ermiş oldu; ancak dava uzadı da uzadı. 1971 İzmir sıkıyönetim davasının sonuna ve af kanunu çıkana kadar uzadı.

1971 İzmir Sıkıyönetim Mahkemesinde, Son Büyük Dava

12 Mart 1971’de askerî muhtıra verildi. Muhtıranın akabinde Karşıyaka’da Abdullah Aymaz ve arkadaşları tevkif edildiler. Onların mahkemesine Bekir Bey’le beraber girmiştik. Fakat sıkıyönetime intikal edince iş büyüdü.

Bir akşam Fethullah Gülen Hocaefendi dedi ki “Arkadaşlarla toplanıp bir istişare edelim.” Ayakkabıcı Zeki Sakman’ın evinde toplandık. “Ne yapalım?” diye istişarelerde bulunduk. Dedim ki “Yarıdan itibaren gelip tek tek, sizi ve bizi almaya başlarlar, onun için evde delil teşkil edecek şeyleri muvakkaten kaldıralım.” “Tamam” dendi.

Zeki Sakman’nın evinden çıktık. Birden alt katta oturan, emekli bir subay balkona çıkıp, olanca sesiyle bağırıp, bize hakaretler etmeye başladı. “Nurcular, hainler, alçaklar...” Biraz durduk, cevap versek bir hadise çıkacak, zaten sıkıyönetim var. En sonunda Mustafa Birlik dayanamadı dedi ki: “Yahu yeter be kardeşim! Biz sana cevap vermiyoruz, seni Allah’a havale ediyoruz.” Böyle işte... o zamanki şartlarda bunları rahatlıkla hazmedebiliyorduk.

Ertesi gün ikindiye doğru Mustafa Birlik’in evine doğru gidiyordum; çünkü orada misafirdim. Merdivenleri çıkarken, Hacı Yenge hemen koştu. “Mehmet Uslu’nun evine gir kardeş, polisler geldi sakın yukarı çıkma” dedi. Kayınbiraderi Mehmet Uslu alt katta oturuyordu. Polisler Mustafa Birlik’i aldılar götürdüler. Mehmet Uslu ile nereye gider

bunlar diye düşünmeye koyulduk. Mersinlideki karakola gittik ve “Buraya gelen birileri oldu mu?” diye sorduk.

Sonradan Hocaefendi’yi aldılar. Hadise böylece başlamış oldu. Onları Balçova’da, eski bir hastaneden bozma bir hapishaneye koymuşlar.

Sonra, “Bekir Berk ve arkadaşları Balıkesir’de tevkif edildi” diye haber geldi. Ben tekrar atladım İzmir’e gittim. Öğlen yemeğine Dr. Mustafa Asutay davet etmişti. Alaaddin Kıdak Bey’le birlikte icabet ettik. Sonradan merhum müteahhit Hakkı kardeş de davete katıldı. Meğer Dr. Asutay’ın evinin karşısında polisler beni bekliyorlarmış. Fakat arama emri olmadığı için gelip alamadılar. Biz oradan çıktık, bir minibüse binip Balıkesir’e doğru gideceğiz. Birden içime bir sıkıntı geldi, “kötü bir durum var, Allah hakkımızda hayır eylesin” dedim. Ruh hissediyordu bazı şeyleri. Meğer polisler trafikten dolayı caddeyi geçememişler; arkamızdan, “Gültekin Bey! Gültekin Bey!” diye bağırılmışlar ama biz duymamışız. Duysak duracağız ve o anda bizi götürcekler. Fakat bir vazife ifa edecektik demek.

Koca Yusuf (Yusuf Öztanzan) ile beraber gittik Balıkesir’e. Ertesi sabah doğruca hapishaneye gittik. Bekir Ağabey ve arkadaşları içerde... Onlardan notlar aldık ve çarşıya geldik. Bir daktilo arıyoruz. Yanımıza bir zat geldi arabasıyla, “Çarşıya gidiyorsanız götürüyüm” dedi. Biraz davadan bahsedince, “Siz nurcu musunuz yoksa?” demez mi? “Evet, ben avukatlarıyım” dedim. “Haydi, inin aşağıya! Ben sizi taşımam” dedi ve bizi indirdi. Ama Allah’tan tam bir yazıcının yazıhanesinin önünde indirmiş bizi. Biz senelerce bu tarz hareketlere maruz kaldığımızdan fazla müteessir olmuyorduk.

Balıkesir’de itirazlarımız reddedildi. İzmir’e döndük. Garajda kardeşlerimiz bizi bekliyorlardı. Arandığımızı söylediler. Biz de Koca Yusuf’la beraber İzmir dışına, Antalya’ya geldik... Neyse yazıhaneme gelir gelmez beni de aldılar ve karakola götürdüler.

İkinci vakti için polislerden müsaade alarak, ortada duran masa üzerinde namazımı kıldım önce. Polisler bana bakıyorlardı: “Avukat bey bir dakika gelir misin?” dediler. “Senin bu halde iken bile şu namazını kılman büyük bir imanın tezahürü; ama şu maruz kaldığın duruma da bakıyoruz ikisini bağdaştıramıyoruz” dediler. Dedim ki “Siz de Müslümansınız, mutlaka itikadınız vardır. Ama İslam’ın şuuruna ermenizi tavsiye ederim.” Yılan gibi bir komiser vardı. “Yani

demek istiyor ki Risale-i Nur okuyun.” “Ben size böyle bir şey dedim mi” “Yok yok, demedin” dediler. “Risale-i Nur tavsiye edilmeye muhtaç değildir, o zaten kendini okutur” dedim.

*Bekir Berk ve Gültekin Sarıgöl
1971 İzmir Sıkıyönetim Mahkemesinde maznun olarak*

Sonra yanıma bir polis verdiler; gece otobüsle tornistan İzmir’e geldik. İzmir’de fuarın yakınındaki Basmane karakoluna teslim edildim. Polisin yol parasını verdim ve onu yolladım. Karakolda sabah namazını kılacağım; ama tuvalet yüz metre ileride. “Siz bana müsaade eder misiniz?” dedim. Polis, “Beyefendi git abdestini al gel. Seni serbest bıraksak bile senin yine geleceğini biliyoruz” dedi. Böyle polisler de vardı işte. Abdestimi aldım namazımı kıldım.

Karakola bir polis ekibi geldi. Beni Deniz Saha Komutanlığına götürdüler; Konak’ta idi. Varır varmaz bir deniz albay çıktı karşıma. “Gültekin Bey, geçmiş olsun, Bekir Bey de tevkif edildi galiba” dedi. “Evet, ben onun tevkifine itirazdan geliyorum” dedim. “Merak etmeyin, bu dava müspet şekilde biter, kısa zamanda tahliye olursunuz” dedi. “Sizin gibi subaylar, bizim için teselli kaynağı oldu” dedim.

Oradan beni Mersinli semtindeki bir askerî birliğe götürdüler. Baktım koğuştaki mayo ile yatan bir sürü genç var. Haziran ayındayız, içerisi çok sıcak. Bana bir ranza gösterdiler; ancak uyumak mümkün

değil. Saat altıda çorbaya çağırıldılar. Çorba dediğim sıcak suda kaynamış şehriye; ne yağı ne de tuzu vardı. Sabah uyanan gençler bana geldiler ve “Ağabey geçmiş olsun! Allah kurtarsın!” dediler. “Siz neden dolayı geldiniz?” dedim. “Komünizm’den... Propaganda yaptık. Ya sen?” “Ben nurculuktan...” dedim. “Mesleğin?” “Avukat” “Hah, söyle bakalım, biz ne kadar ceza alırız?” “Sizinki övmeye girer, altı ay yatar çıkarsınız” dedim. Sevinçten, “Ooo ağabey, sen burada olursan biz sana hizmet ederiz!” dediler.

Oradan götürdüler beni askerî savcı Nurettin Soyer’in karşısına. Başladık münakaşaya. Zapta geçirecekti ifademi. “Sen dur, karışma; ben kendim zapta geçiririm” dedim. Kendim yazdım, “Tamam mı?” dedim. “Fethullah Hoca’nın aleyhinde konuşmadığın için seni tahliye ettirmiyorum” dedi. “Mahkemede hesaplaşıyoruz, korkumuz yoktur” dedim.

Böylece gıyaben tevkifim, Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından vicahiye (yüz yüze) çevrilmiş oldu. Doğruca Fethullah Hoca’nın kaldığı Narlıdere’deki yere... En nihayet peyderpey elli dört kişi olduk. Dört ay beraber kalma durumu hâsıl olmuştu. İzmir davası büyük bir dava idi. Orada davanın aslını müdafaa etmek gerekiyordu. Çünkü subaylarda menfi kanaatler vardı. Bilirkişi Rüştü Şardağ ile Mehmet Oruç idi. Bunlara Bekir Ağabey ayrı bir kanaldan, ben başka bir kanaldan itiraz hazırladık. O müdafaasını iki saatte arz etti. Sonra ara verdiler. Mahkeme reisi kalktı, “Buraya uyunmaya gelinmez, bu müdafaasın dinlenir!” dedi seyirci kardeşlerimize.

Ertesi celse benim savunmam dinlendi. Gayet güzel düşmüştü ki; bir ara Bekir Ağabey heyecanlandı: “Ha! Ağzını öpeyim senin” dedi. Ahmet Feyzi Ağabey de arkamda idi, sırtıma bir yumruk attı, kendine has tabirle: “Eferin eferin!” dedi. İki saat sürmüştü benim savunmam. Ara verilince yine aynı reis General: “Buraya uyunmaya gelinmez, bu müdafaalar dinlenir!” dedi. Bunlar kanaatlerinin düzeldiğini gösteriyordu.

Burada karşılarına çıkan solcu gençler onlara hakaretler ediyorlardı. Biz ise davamızı müdafaa ediyor ve kendilerine hürmet ediyorduk.

Av. Gültekin Sarıgül. 1974 Haziran. Askeri Yargıtay'dan çıkarken.

İzm. Sık.Yön. Mah. temyizi için müdafaayı tek başına yapmıştı.

Birçok hâkim ve heyet değişikliği oldu. Dava Askerî Yargıtay'a intikal etti. Bu dava hukukî dava olmaktan ziyade, siyasi bir davaydı. Neticede bana bir yıl, Mustafa Birlik'e ise iki yıl ağır ceza verildi. Fethullah Hoca'ya iki, Bekir Berk'e bir ve diğer bazılarına da birer yıl ceza verdiler.

Askeri Yargıtay'da duruşmaya beraber girdik. Münhasıran herkese vekâleten ben müdafaayı yaptım. Sonunda benim cezam tasdik edildi, avukatlık ruhsatım da iptal edildi. Diğerlerinin de bazısının lehinde, bazılarının da aleyhinde karar bozuldu; fakat hemen akabinde 1974'de af çıktı ve avukatlık ruhsatım tekrar iade edildi.

Meğer bunları Salih Özcan, Arap ceridelerine intikal ettirmiş. "Avukat Gültekin'in ruhsatı iptal edildi" diye büyük haberler çıkmış. Oralarda da bu dava ilan edilmiş oluyordu. Bunları sonradan öğrendik.

1971 İzmir davası hakikaten büyük bir dava idi. Bu son oldu. Bu çapta bir dava bir daha cereyan etmedi. 1980'e kadar çok ciddi bir dava olmadı. Sadece Said Özdemir Ağabey'in bir iki davası oldu, onlara da ben girdim. Bekir Ağabey 1973'te avukatlığı bıraktı ve Cidde'ye taşındı. Sonra iş bana kaldı.

12 Eylül 1980'de açılan davaları da münhasıran ben takip ettim. Durum şu idi: Külliye bize yüklenme olmadı, münferit hadiseler vuku buldu. Sıkıyönetimlerde mahkemeler açıldı. Askeri Yargıtay'dan da olumlu kararlar çıktı. 12 Eylülde hiç mutazarrır olmadık (zarara uğramadık) denebilir.

Bilahare 1991 yılına kadar Devlet Güvenlik Mahkemeleri devreye girdi. Sil yeni baştan... Hukuk adına hukuk çiğnenmeye başladı.

Ama biz hukukî müdafaalarımızdan asla vazgeçmedik.
Ta ki 1991’de 163. Madde kaldırılıncaya kadar devam ettik.

Hocaefendi Ağabeylerden Müsaade Aldı

Malum 1971’de İzmir Bademli Cezaevi’nde Fethullah Gülen Hocaefendi’yle birlikte bulunduk. Orada, Fethullah Hoca’mızın kendine has bir halet-i ruhiyesi vardı. Onu anlamak cidden seviye istiyordu. Fevkalade bir feragat ve istiğna hali vardı. Kendini gösterme haletinden şiddetle kaçıyor. Edep onda adeta şekilleniyordu. Haftada bir gün dahi olsa bizi götürdükleri yıkanma yerine bu noktadaki hassasiyetinden sıkılıp gelmez, iştirak etmezdi. Koğuştaki teneffüs anında çarşafarla setredilmiş bir köşede banyosunu alırdı.

İçerde sık sık ilmi sohbetlerimiz olurdu. Allah’ın kendisine ihsan ettiği ilim, takva, feraset vs. hasletlerle ilerde büyük çapta bir hizmete mazhar kılınacağını ben şahsen hissediyordum. Cemaatimizin medar-ı iftihar olacak bir istidadın tekâmülü olacaktı. Elbette çetin bir imtihandan geçmesi icap ediyordu.^[4]

Şunu da ifade edeyim: Kader-i İlahiye’nin sevkiyle, artık ekipler yetişti. Fethullah Gülen Hocaefendi kendine has bir ekip teşkil etti. 1970’de İzmir’e nakl-i mekân yapmıştım. Orada iki yıl avukatlık yaptım. Mustafa Birlik ve Fethullah Gülen Hocaefendi ile birlikte hizmetlerin ilk temellerinde bulunduk.

Hatta Hocaefendi’nin, şimdi inkişaf eden yurtların, okulların temelinde de Cenab-ı Hak bana bir harç koyma nasip etti. Beraberce onları organize ettik.

Hocaefendi 1975’de Ağabeylerden müsaade aldı. Bizzat benden Ağabeylere söylememi rica etti. Buna bizzat ben şahidim. “Fethullah Hocaefendi kendi ekibi ile yürümek istiyor, ne dersiniz?” dedim. Onlar da “Hay Hay! Risale-i Nur’a sadık kalmak şartıyla biz bir şey demeyiz” dediler. O kendi ekibi ile yürüdü, hakikaten büyük hizmetlere imza attılar, büyük merhaleler kat ettiler.

Onlar hizmet ediyor da diğerleri oturuyor değil elbette. Küçük büyük ekipler var. Hepsi de güzel hizmetler yürütüyor.

Cenab-ı Hakk’a hadsiz şükürler olsun.

Risale-i Nur'un Avukatları

Üstad'ımızın davalarına giren avukatlar: Ahmed Hikmet Gönen, Ziya Sönmez, Abdurrahman Şeref Laç, Mihri Halev.

Binlerce defa, Nur Talebelerinin Risale-i Nur davalarına giren avukatlar: Bekir Berk ve Gültekin Sarıgül.

Nur Talebelerinin bazı davalarına giren avukatlar: Necdet Doğanata, Hüsameddin Akmumcu, Ali Haydar Aksay.

Nur Talebelerinin daha sonraki yıllarda davalarına giren avukatlar: Reşat Yazak, İbrahim Hilmi Ünlü.

Allah hepsinden razı olsun. Âmin, âmin, âmin.

[3]. Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri, 1925 senesinde, Burdur'a Van ilinden sürgün olarak gönderilmiştir. Masum ve mazlum Bediüzzaman'a Burdur'da da çok sıkıntılar çektirilmiştir. Altı ay kadar sonra da Burdur'dan Isparta'nın Barla nahiyesine ikinci kere nefyedilmiştir. Burdur hayatı ile alakalı Tarihçe-i Hayat kitabında şu bilgiler vardır:

“Van'da mağaradan çıkarılıp Anadolu'ya hareket etmek üzere jandarmalarla sevk edilirken, yollara dökülüp ‘Aman, efendi hazretleri, bizi bırakıp gitme. Müsaade buyur, sizi göndermeyelim. Arzu ederseniz Arabistan'a götürelim’ diye yalvaran silâhlı gruplara, ahaliye ve ileri gelen zatlara, “Ben Anadolu'ya gideceğim, onları istiyorum’ diyerek, hepsini teskin ediyor. Evvelâ Burdur vilayetine askerî muhafızlarla nefyediliyor. Burdur'da zulüm ve tarassutlar altında işkenceli bir esaret hayatı geçiriyor. Fakat asla boş durmuyor; on üç ders olan *Nurun İlk Kapısı* kitabındaki hakikatleri bir kısım ehl-i imana ders verip gizli olarak kitap haline getiriyor. Bu hikmet cevherlerinin kıymetini takdir eden müştak ehl-i iman, el yazılarıyla bu kitabı çoğaltıyorlar. Nihayet, ‘Burada Said Nursî boş durmuyor, dinî musahabelerde bulunuyor’ diye, gizli din düşmanları tarafından rapor tanzim ettiriliyor. Ve burada da ‘Ücra bir köşede, mahrumiyetler, kimsesizlik ve gurbet hayatı içinde kendi kendine ölür gider’ düşüncesiyle dağlar arasında تنها bir yer olan Isparta vilayetine bağlı Barla nahiyesine gönderilmeye karar veriliyor.”

“Bediüzzaman Said Nursî Burdur'da iken, bir gün, o zamanın Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Reisi Mareşal Fevzi Çakmak Burdur'a

geliyor. Vali, Mareşale, ‘Said Nursî hükümete itaat etmiyor; gelenlere dinî dersler veriyor” diye şekvada bulunuyor. Mareşal Fevzi Çakmak, Bediüzzaman’ın ne kadar dâhi ve ne kadar manevî büyük ve müstakim bir zat olduğunu bildiği için diyor ki: ‘Bediüzzaman’dan zarar gelmez. İlişmeyiniz, hürmet ediniz.’ (Tarihçe-i Hayat, Söz Bas. Yay., 191)

[4]. Ailem Dergisi, Sayı 240.

BİRCAN ÇELİK

1942 Fethiye’de dünyaya geldi. Emekli bir öğretmen olan Bircan Çelik, Aydın’da Risale-i Nur hizmetlerinin sevilen tanınmış simalarındandır. Isparta İmam-Hatip Okulu’ndaki öğrencilik yıllarında gördüğü Bediüzzaman Hazretleri’ni bir kere de ziyaret etme bahtiyarlığına ermiştir.

Kendisiyle devamlı görüşmemize rağmen mütevazı kişiliğinden dolayı hatıralarını yazmak istemedi. Halbuki, Nur Üstad’ı görenlerin azaldığı bir dönemdeyiz. Biz istisnasız bütün bu Ağabey’lerin hatıralarının tespit edilerek kaydedilmesi suretiyle gelecek nesillere aktarılmasını arzu ediyoruz. Bazen bir tek kelam ile de olsa, O’nun Tarihçe-i Hayatına ışık tutacağını ümit ediyoruz. Elhamdülillah Allah’ın izniyle buna muvaffak olduk ve Bircan Çelik Ağabey, hatıralarını yazarak adresimize gönderdi.

Üstad’ı Her Gün Görüyorduk

Aziz Kardeşim Ömer Bey,

Muhtelif zamanlardaki karşı koyulmaz ısrarlarınız neticesinde kısaca hatıralarımı yazıyorum.

1942 yılında Fethiye’ye bağlı Kayadibi Köyü’nde doğdum. İlkokulu memleketimde bitirdikten sonra, iki sene müddetince kışları üç-dört ay kadar Kur’an kurslarına gittim. Kur’an Kursu’nda iken hocamız, itimat ettiği bir kişi ile yaptığı sohbetlerinde zaman zaman bir büyükten, bir veliden bahsederdi. Fakat onların da tam bilgileri yoktu. Biz okuduğumuz caminin avlusunda onlara kulak misafiri olmaya çalışırdık.

1956-1957 öğretim yılında Isparta İmam Hatip Lisesi'ne kaydoldum. Zamanla etrafımızı görüp tanımaya başladık. Okulumuzda Zekeriya Kitapçı isminde bir Ağabey'imiz vardı. Okulumuzun bahçesinde, mescidinde sıkı sık buluşurduk, bize ağabeylik yapardı. Öğretmen-öğrenci herkesin dikkatini çekerdi. Meğer o zamanlarda Ankara Davası olmuş, Üstad'ımızın yanındaki Ağabey'ler hapishaneye girmişler. Zekeriya Ağabey de Üstad'ın yanında kalmış.

Zekeriya Kitapçı Ağabey bize devamlı Üstad'tan bahsederdi. Bir ara küçük risalelerden birkaç kitap getirdi bana. Bunlar teksirle basılmış, karton kapaklı, büyük ebatlı kitaplardı. Başlangıçta tam anlayamadım. Fakat benim ısrarla okumamı telkin ediyordu. Allah kabul etsin, bu şekilde Risale-i Nur'u tanıyıp okumaya başlamıştım.

Isparta'da öğrenci iken üç dört arkadaşıyla beraber, bir ev, daha doğrusu bir oda tutmuştuk. Burası Üstad'ın evinin yolu üstündeydi. Ağabey'lerimizin kolları arasında eve girip çıkarken Üstad'ı devamlı görüyorduk. Gerek yolda iken, gerekse araba içindeyken Üstad bizleri gördüğünde, iki elini başına götürüp selamlardı. Böylece O'na karşı kalbi muhabbetimiz ve ilgimiz artarak devam ediyordu.

Komünizmin Bel Kırılmıştır, Artık Doğrulamaz

O dönemde Van'lı Fahreddin Uğur Ağabey, yedek subay olarak Isparta'ya gelmişti. Bekâr olduğu için boş zamanlarımızda bizimle birlikte oluyordu. Bir gün konuşurken Üstad Hazretleri'ni ziyaret etmeye karar verdik. Ve beraberce Üstad'ımızı ziyaret ettik. On sekiz yaşında bulunduğum dönemde yaptığımız bu ziyaret Üstad'ımızın vefat senesi olan 1960 yılı idi..

Üstad'ımızın evinin bulunduğu sokakta devamlı surette polisler beklerdi. Biz bir fırsatta Üstad'ın kapısını çaldık ve içeri girdik. Kabul edilmiştik, huzurlarına girdik. Üstad'ımız karyolada uzanıyordu. Baş tarafına yakın ben, yanımda ise Fahreddin Ağabey diz çöküp oturduk. O dönemde Risale-i Nur'u nispeten geç tanıdığım için Üstad'ımızı çok iyi tanı mıyordum. Ziyaretimiz sırasında etrafıma ve Üstad'ımızın yüzüne dikkatlice bakmaya başladım. Herhalde çocuk diye beni ikaz etmedi. İyi ki etmemiş. Şimdi hayalimde, hala o mübarek sima nakşolmuş duruyor. Üstad'ımızın sesi çıkmıyordu.

Bize Zekeriya Ağabey yardımcı oluyordu. Biraz geçince sesi açıldı. Zekeriya Ağabey de odasına geçti.

Üstad'ımız bize adımızı ve nereli olduğumuzu sordu. Risale-i Nur'u okumamızı tavsiye etti. Elinde o zaman ne olduğunu anlayamadığım, fakat sonradan kulunç tahtası olduğunu öğrendiğim bir tahtası vardı. Üstad bir ara yukarıdan aşağıya bir kavis çizerek "komünizmin beli kırılmıştır, artık doğrulamaz." dedi. Daha fazlasını şimdi hatırlayamıyorum. Biz daha yanında durduktan sonra da huzurlarından ayrıldık.

İmam Hatip Lisesi son sınıfta iken bazı ihlasız hareketlerimiz oldu. Tasdiknamemi elime verdiler. Zamansız olduğundan başka okullar beni kabul etmediler. Abdullah Yeğin Ağabey'imiz Adana'da idi. Yanına gittim. Maraş İmam Hatip Okulu öğretmeni Selahaddin Durdu Hocamız'a bir mektup yazıverdi. O okula kaydımı yaptırdım. Mezun olduktan sonra İstişare ile Konya Yüksek İslam Enstitüsü'ne kaydımı yaptırdım. Ben istişare ile hareket etmenin çok kerametlerini gördüm. Daha üçüncü sınıfta okurken, Konya Müftü Yardımcısı olarak diyanet beni tayin etti. 1967'de Konya İslam Enstitüsü'nü bitirdim. Aynı yıl Aydın İmam Hatip Okuluna öğretmen olarak tayin oldum. 1973'de askerliğimi bitirdikten sonra Muğla İmam Hatip Okulu'na Müdür oldum. 1983'de sıkıyönetimin 1402. maddesine takıldım. Aksaray'a sürgün edildim. 1996'da tekrar Aydın'a döndüm ve orada emekli oldum. Şu anda Aydın'da ikamet ediyorum.

HÂFİZ ALİ MÜLÂYİM

1935 Siirt doğumludur. Aslı Bilâl-i Habeşî'nin (r.a.) torunlarından olan Hafız Ali Ağabey'in dedeleri yüz elli yıl önce Şam'dan Siirt'e gelmişlerdir. Hâfız-ı Kur'an olan Ali Mülâyim Ağabey, kırk iki yıl muhtelif yerlerde imamlık yapmıştır. Son olarak Diyarbakır Ulu Camii'nde İmam-Hatip olarak görev yapan Hafız Ali Mülâyim Ağabey, 2003'de bu tarihî camiden emekli olmuştur. Halen Diyarbakır'da ikamet etmektedir. Emekli olduktan sonra da iman ve Kur'an hizmetine devam etmektedir.

1958'de mana âleminde gördüğü Said Nursî Hazretleri'yle dünyası değişir. Aynı yıl vatani görevini ifa etmek için Isparta'ya gider. 3. Eğitim Tugayında takım çavuşu olur. Burada, bilmeyerek, bugünkü tabirle traji-komik bir hadise yaşar: Arazide tatbikat halindeki askerî bir Alay'a, "Dikkat!" komutu vererek, oradan otomobiliyle geçmekte olan Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'ne selam durdurur. Koskoca bir askeri alay Bediüzzaman'a selam durmuştur. Hadise bu kadarla da kalmaz. Komik fakat ibretli bir hadise daha yaşar.

Hatıralarını kendisinden çok defa dinlediğimiz halde, kayıt etme işi 21.01.2007 tarihinde Medine'deki dersanede nasip oldu.

Hafız Ali Ağabey bu hâdiseleri 2007 itibariyle yaklaşık kırk dokuz sene önce yaşamış. Şimdi bunları tatlı şivesiyle, gülerek ve güldürüp düşündürerek anlatıyor. Allah kendisine uzun ömürler versin. Âmin.

Hatıralarının neşrine, "ben öldükten sonra..." diyerek izin vermek istemedi. Biraz da ısrarlı davranarak, kendisinin hayatta iken, daha teyitli ve sağlam olacağını izah ettim. "O zaman kardeşlerle meşveret et. Onlar ne derse onu yap" diyerek istişare sonucu muvafakat edeceğini gösterdi.

Hâfız Ali Mülayim Anlatıyor:

Said Nursî Mana Aleminde Dört Kere Bana İhtar İçin Geldi

1954'den 58'e kadar Van'dan Urfa'ya kadar bütün telefon direkleri benim elimden geçti. NATO'ya bağlı şirkette çalışıyordum. Bu dört sene zarfında Van, Bitlis, Siirt, Muş, Diyarbakır'a kadar bütün elektrik direkleri elimden geçmiştir. Tabi çok ağır bir işti. İş Almanlar vermişti. Bir zaman sonra iş bitti. Biz işin ciddiyetine vakıf olunca; Almanlar; "gel seni Almanya'ya götürelim" dediler. Ben de "gelirim" dedim.

İstanbul'a gittik. Sene 1958. Sirkeci'de bir otele yerleştik. İstanbul üzerinden Almanya'ya gidecektik. Oteldeki ilk gecemdi. Mana âleminde bir zat geldi: "Sen hâfız-ı Kur'an'sın bu işleri bırak" dedi. İkinci gece yine aynı zat: "Ben sana söylemedim mi? Sen hâfız-ı Kur'an'sın bu işlerden vazgeç. Git kendi işini yap" dedi. "Kendi kendime Allah! Allah! nedir bu hal ya Rabbî!" diyordum. Üçüncü gece yine aynı zat yine aynı hal.

Üçüncü gün pasaportum işlerim tamamlanmış, dördüncü gün de artık Almanya'ya gidecektim. Bütün hazırlıklar tamamdı. Otelime geldim, pijamamı giydim, yatağıma girdim ve ışığı söndürdüm. Beş dakika geçmedi pencere açıldı, bir zat girdi, bir ses geldi. Âmirane bağırarak dedi: "Hâfız Ali kalk bakayım! Üç defadır beni buraya getiriyorsun. Ben sana demedim mi, bu işlerden vazgeç. Sen hem hafız-ı Kur'ansın, hem de bu işlerde çalışıyorsun. Sen Almanya'ya gitmeyeceksin. Kalkıp gideceksin Bitlis'e. Benim ismim Said Nursî." Böyle deyince: "Allah! Allah! kimdir bu zat?" dedim. Ellerimi kucaklar gibi uzattım, ellerim boşa kaldı. Kalktım ışığı yaktım. Baktım odada kimse yok. Pencereye baktım, kapalı. "Allah! Allah! Bu kimse, mutlaka büyük bir zat olmalı" dedim. Ne yapayım diye düşünmeye başladım. Yarın da Almanya'ya gideceğim. Kendi kendime dedim: "Para da, pul da, makam da orada, ama ben bu işlerden vazgeçeceğim."

Sabah oldu, kalktım, doğru Beyoğlu'na gittim. Şirketim oradaydı. 4. Bölge Başmüdürlüğü. Kapıyı çaldım girdim içeriye, "buyur" dediler. "Efendim pasaportumu alın, size mübarek olsun, ben gelmeyeceğim" dedim. "Yahu ne oldu?" dediler. "Ben gelmeyeceğim buyurun pasaportu" dedim, bıraktım çıktım.

Sonra bir arabaya bindim doğruca Bitlis'e geldim. Allah rahmet etsin benim bir hacı ağabeyim vardı. Hem âlim, hem de hâfız-ı Kur'an'dı, Gökmeydan Camii'nde imamdı. Beni görünce: "Hâfız Efendi hoş gelmişsin" dedi. Anlattım kendisine: "Böyle böyle, Said Nursî diye bir zat gördüm, kimdir bu zat?" diye sordum. Oturmuş bir taraftan çay içiyoruz. Dedi: "Bediüzzaman Said Nursî çok büyük bir zattır, âlimdir. Isparta'da kalıyor." diye konuşurken, birden kapıdan iki kişi girdi. Birisi sağ kolumu, diğeri sol kolumu tuttu. "Kalk bakayım!" dediler. "Siz kimsiniz?" dedim. "Fazla konuşma karakolda belli olur" dediler. Beni götürdüler karakola. Meğer askerliğim elli beş gün geçmiş. Asker kaçağı, devre kaybı, askerî firarî diye tuttular beni.

Sol başta Hâfız Ali Mülâyim. (21.07.2007 MEDİNE)

Oradan hemen telefon ettiler askerlik şubesine. İki tane askerî inzibat geldi, ellerimi bağladılar, beni götürdüler askerlik şubesine. Baktılar elli beş gün geçiyormuş. Dediler: "Askerlikten mi kaçırıyorsun?" Dedim, "askerlikten kaçmam" Sonra, "bunu hemen askere gönderelim" albaya sordular: "Bunu nereye gönderelim?" O da: "Bunu cezalı olarak, Isparta 3. Eğitim Tugay'ına, oraya gönderelim." dedi.

Üstad'ı Evinde Göremedim, Fakat...

Neyse hazırlıklar yapılarak, askere sevk evrakları tamamlandı. Beni Bitlis'ten Diyarbakır'a kadar götürdüler. Sonra bizi bindirdiler kömürlü bir kara trene. Hayvan bile barınmayan bir vagona koydular. Yolda Konya'da, Afyon'da inenler oldu. En sonunda Isparta'ya ulaştık. Ama

kömürden yüzümüz simsiyah olmuştu. Mimar Sinan Camii'nin karşısında, Güvenç Otelı vardı. Kapıyı çaldık, girdik içeriye. Otelci beni görünce: "Ulan sen hangi mağaradan gelmişsin?" dedi. Ben dedim: "Mağaradan falan gelmedim. O kömürlü trenden oldu." Neyse bir oda verdi, temizlendik.

Sabah kalktım, doğru Üstad'ın evine gittim. Uzaktan baktım. Kapının önünde bir polis duruyor. Biraz bekledim. Polis bir o başa, bir bu başa gidiyor, fakat gelip yine kapının önünde duruyor. Dedim: "Allah! Allah! herhalde burası karakoldur?" Biraz daha bekledim, fakat karakola girip çıkan yoktu. Dedim: "Burası karakol değil, herhalde Üstad'ın evidir, makamıdır." Ben de, bir o başa, bir bu başa gidip geldim. Baktım birisi geldi yanıma. Dedi: "Sen kimsin?" Dedim, "insanım." Dedi, "öyle demek istemedim, nerden geliyorsun?" Dedim, "Bitlis'ten geliyorum, burada Bediüzzaman varmış, elini öpeceğim, gideceğim." Dedi: "Burada değil, Barla'dadır." Ben ilk defa duyuyordum Barla ismini. Dedim, "Barla nedir?" Adam, "sen benimle alay mı ediyorsun?" "Valla Barla nedir bilmiyorum" dedim. Sonra adam cevap verdi: "Bir köydür, Üstad oraya gitti." Artık, yalan doğru bilmiyordum tabi.

Sonra döndüm geriye, baktım üç kişi beni takip ediyor. Sokağı değiştirdim, fakat yine takip ediyorlardı. Hemen Ulu Camiye gittim. Orada öğle namazımı kıldım. Baktım yine beni takip ediliyorum. Otele geldim, otelciye olanları anlattım. Dedi: "Seni yakalamadılar mı?" Hayır, dedim. "Valla iyi, gelenleri karakola götürüyorlar, dövüyorlar." dedi. Dedim: "Bu zattan niye korkuyorlar? Bu zatın askeri, ordusu, topu, tüfeği var mıdır?" Dedi: "Valla bu zatın, topu tüfeği yoktur. Fakat imanı o kadar kuvvetlidir ki, bütün hükümet erkânı ondan korkuyorlar." Neticede birinci gün Üstad'ı görmek nasip olmamıştı.

İkinci gün abdestimi aldım, tekrar Üstad'ın evine gittim. Baktım polisler uzakta. Bende "Bismillahirrahmanirrahim" dedim, kapıyı çaldım. İkinci sefer kapıyı çalmadan kapı açıldı. Açıan şöyle yüzüme baktı, dedi: "Hafız Ali sen misin?" Dedim, "benim kurban. Hele ver şu mübarek elini öpeyim" dedim ve eğildim eline doğru. Elini çekti, dedi: "Benim adım Ceylan." "Eyvah, Allah müstehakını versin" dedim. (Hâfız Ali Ağabey baştan beri mizahi bir üslupla hatıraları anlattığı için kendisi de gülüyor, bizi de güldürüyordu.) O da gençti tabi o

zaman. Ben ağlamaya başladım. “Ağlama” dedi. Kalktı boynuma sarıldı, başımdan öptü. Allah rahmet etsin. “Ağlama, Üstad bana dedi ki: “Sen kapıda dur. Hâfız Ali gelecek. Benim selamımı söyle kendisine, onu talebeliğe kabul etmişim. Doğru gitsin kıtasına teslim olsun, durmasın. Buraya da bir daha uğramasın” dedi Üstad.

Muzaffer Arslan ve Nazım Gökçek iki kadim dost. Ayak ucu baş ucu şeklinde defnedildiler. Muzaffer Arslan defnedilirken H. Ali Mülayim tefekkür halinde. (03 Ağustos 2007, Antep.)

“Herkes Esas Duruşa Geçti”

Üstad’ı daha hiç görememiştim. Ama Üstad böyle deyince ben gittim teslim oldum kıtama. Bölükte onbaşı, sonra çavuş olduk. Bir gün Isparta merkeze bağlı Eğirdir yolu üzerinde bulunan Ali Köyü tarafındaki atış talimine gittik. Atış yapıldı, öğle vaktiydi ve herkes istirahat ediyordu. Bazıları yemeğini yiyor, kimisi oturuyor, kimisi uzanıyor bütün alay serbest vaziyette idi. Benim de yanımda tabancamla bir ibrik vardı. O zaman böyle asfalt yollar yoktu, yollar topraktı. Bir baktım ki: Eğirdir Gölü tarafından yolda tozları kaldırarak bir taksi geliyordu. Tekrar baktım, içimden, “herhalde bu gelen Tugay Komutanı’nın taksisidir” dedim. Şimdi buradan geçecek, bakacak subaylar yatıyor, herkes dağınık bir vaziyette ve ceza alacağız diye düşündüm. Komutanım yanımda yatıyordu. Eline vurdum uyandırdım. “Ne var Mülayim Çavuş?” dedi. Dedim: “Komutanım bak, gelen taksi Tugay Komutanı’nın taksisi değil mi?” “Baktı...

baktı... valla odur” dedi. Hemen düdük çaldı. Herkes kuşandı. Subaylar, astsubaylar, takımlar, mangalar herkes bütün alay hazırlandı.

Taksi Alay’a yaklaşıncı, ben: “Esas duruş! Hizaya geel! Selam duuur!” diye bağırdım. Herkes esas duruşa geçti ve selam durdu. Taksi geldi... geldi... birinci takım çavuşu olarak ben de böyle selam durmuşum. Hafifçe eğildim, baktım taksinin içine. Allah! Allah! Cüppeli, sarıklı birisi ellerini iki yana sallayarak selam veriyordu bize. “Allah! Allah! Nasıl olur bu? Osmanlı devletinden hâlâ böyle bir paşa kalsın? Allah! Allah! Askerlikte böyle bir şey de söylemediler ki bize” dedim içimden.

Taksi şöyle biraz gitti gitmedi. Komutan bağırdı: “Ulan bu işi kim ayarladı?” Dediler, “Mülayim Çavuş!” Ben sandım benimle kafa buluyorlar. Bir de baktım ki bir tokat, bir daha, bir daha... Ama öyle bir dayak yemişim ki, anamdan babamdan böyle bir dayak yememişim. Öyle ki, ağrıdan sabaha kadar uyuyamadım. İyi hatırlıyorum sabah namazını bile kılamadım.

1958’de Isparta’da birbirinin aynı olan iki adet Chevrolet taksi vardı. İkisi de aynı renkti. Birisi Üstad’ın, diğeri ise Tugay Komutanı Paşa’ya aitti.

Binbaşı Beni Vuracak Sandım. Halbuki...

Vücudumdaki dayak ağrılardan sabaha kadar uyuyamamıştım. Sabah oldu. Subaylar, astsubaylar herkes içtimaya gitmiş. Ben kalkayım dedim, kalkamadım ağrıdan. Birden iki tane çavuş girdi içeriye. üstümdeki battaniyeyi hızla çekip savurdular. “Kalk bakalım. Herkes içtimada sen ise burada yatıyorsun” diye bağırdılar. “Valla her tarafım ağrıyor...” dedim. “Fazla konuşma, çabuk gel bir binbaşı seni çağırıyor” dediler. “Eyvah! Herhalde dayak az geldi, ikinci bir dayak daha yiyeceğim” dedim. Kalktım. O zamanlar tenekeden uzun barakalar vardı. Bana: “Barakada bir binbaşı seni bekliyor” dediler. Kapıyı çaldım. “Gir içeriye” dedi. Girdim. Baktım binbaşı barakanın en sonunda. Elinde bıçak var, bir ağacı yontuyor. Ağaç bir elinde, bıçak diğeri elinde. “Bu bıçak ne? bu sopa ne?” dedim içimden. “Mülayim Çavuş gel buraya!” dedi. “Geleyim komutanım” dedim.

*Bediüzzaman Hazretlerinin 1953 model Chevrolet marka otomobili.
1958'de Isparta'da bu otomobilden aynı model ve aynı renkte iki tane
vardı. Birisi Said Nursi'nin, diğeri Tugay Komutanının.*

Biraz gittim, uzakta durdum, bakalım ne olacaktı? “Oğlum gelsene” dedi. “Niye gideyim?” diye düşündüm, gitmedim. “Oğlum gelsene buraya” dedi. Ayağa kalktı, bana doğru gelmeye başladı. “Korktun mu?” dedi. Hemen esas duruşa geçip, selam durdum. Bana doğru geliyor, sonra bana doğru koştu. Baktım bana sarılacak, ama bıçak ta elinde, kucaklamak üzere. Fakat ben aniden geri çekilince kapaklandı, yere düştü. Ben kaçmaya başladım. “Mülayim Çavuş gel buraya!” diye arkamdan bağırmaya başladı. Mülayim Çavuş kalır mı artık hiç. Sanki kulaklarım yoktu, yok olmuştu. Hiç duymadım.. taa nizamiyenin kapısına kadar koştum. Çavuş dedi: “Ne oldu Mülayim Çavuş, nedir bu halin?” Dedim: “Valla beni vuracak, bir yer göster.” “Hemen bodruma aşağıya in” dedi. Bodruma indim. Su gibi ter akıyordu üstümden. Elbiselerim vücuduma yapışmıştı terden. “Lâ havle ve lâ kuvvete, nedir bu hal?” dedim. Korkudan öğleye kadar orada kaldım.

Öğlen oldu, herkes yemeğe gitmiş. Çavuş: “Gel kimse yok” dedi. Karavanadan yemek geldi. Yemek yiyeceğim tam, bir kaşık aldım.. Hüseyin isminde bir çavuş vardı, dedi: “Mülayim Çavuş binbaşı senin arkanda..” Ben şaka yapıyor diye düşündüm. Bir kaşık daha aldım. Yine: “Mülayim Çavuş binbaşı senin arkanda duruyor” dedi. Arkama baktım; hakikaten arkamda duruyor. “Mülayim Çavuş yemeğini ye!” dedi. Dedim “Tok olmuşum.” “Tok olmuşsan kalk o zaman” dedi. Kalktık beraber bir odaya girdik. Kapıyı içerden sürgüledi. Kapıyı

sürgüleyince: “Eşhedü en lâ İlâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden Resûlullah” dedim.

Binbaşı yüzüme baktı... baktı..., gözlerinden yaşlar geliyordu. Eliyle yüzüne süzülen gözyaşlarını sildi. Ben kendi kendime: “Valla bu dayak işine benzemiyor” dedim. Sonra, “Mülayim Çavuş ben senin ayaklarını öpeceğim” dedi. Ben: “Artık bu iyice kafayı buluyor. O kim, ben kim, ayak öpmek de ne?” dedim. “Yok ayak öpmek günahtır” dedim. Dedi: “Yok, valla senin ayaklarını öpeceğim ben” dedi. “Vallahi ayak öpmek günahtır” dedim. “Yok öpeceğim” dedi. Ben de: “Elimi uzattım, elimi öp madem, hâfız olduğum için günah olmaz inşaallah” dedim. Hakikaten elimi öptü. Ben de onun elini öptüm. Boynuma sarıldı. Ama nasıl şefkatle beni okşuyordu. Yüzüme baktı: “Mülayim Çavuş! Dün o taksinin içinden geçen komutanı tanıdın mı sen?” dedi. Dedim: “Komutanım o dayakları ben yedim. Onun için sana bir şey söylemeyeceğim.” O zaman aynen şöyle söyledi: “O Komutan! Büyük komutan Bediüzzaman Said Nursî’dir.” O binbaşı bizim bölükte değildi. O duymuş bu hadiseyi. Beni tebrik için gelmiş. Daha sonra tayin oldu. O zaman ben Nurcu olmadığım için tabi tam bilmiyordum.

Ben bu olayı bilerek yapmadım, yaptırıldı. Fakat hayatta bir daha yapılmaz. Helal olsun.

Daha sonraları Üstad’ı taksiyle geçerken görüyorduk. Bir keresinde koştum elini öptüm. Başımı şöyle okşadı, sonra; “git” diye eliyle işaret etti.

HÂFİZ MEHMED GÜL

1890'da doğdu. Isparta'nın Sav Kasabası'ndandır. Risale-i Nur'da adı en çok geçen bir Nur talebelerindendir. Çanakkale Savaşı gazilerindendir. Savaşta ayağına isabet eden bir şarapnel parçası nedeniyle aksayarak yürürdü. 1944'de vefat etmiştir.

Hafız Mehmed Gül Ağabey'le ilgili hatıraları rahmetli oğlu Tevfik Gül ve kızı tarafından torunu olan Abdülkadir Zeybek'ten aldık.

Hafız Mehmed Gül'ün rahmetli oğlu Tevfik Gül'den 1999'da yaptığımız kayıtlara göre: Hafız Mehmed Gül Ağabey, ilk defa 1938'de Fihrist Risalesi'ni yazarak hizmete başlamıştır. Bu Risalenin aslını yetmiş senedir saklayan Tevfik Ağabey hatıra olarak bize hediye etmiştir. Hafız Mehmed Gül, bir zaman sonra münzevi bir hayata geçerek, evini dersane-i nuriye olarak kullanmış, matbaa gibi kalemiyle, Risalelerin yazılıp çoğaltılmasına hizmet etmiştir. Çok da talebe yetiştirmiştir. O devirde bütün bunlar kolay yapılmamış, kendisi ve ailesi defalarca takibata ve baskınlara maruz kalmıştır. 1944'de üzerine bir ağacın devrilmesiyle Sav'da şehid olmuştur. Risale-i Nur'un büyük kahramanlarından Hafız Ali Ağabey'den on beş gün sonra vefat etmiştir.

Abdülkadir Zeybek anlatıyor: “Dedem Hafız Mehmed Gül, büyük amcalarım Mustafa Gül, Ali Gül. Yaş sırasına göre üç kardeştir. Üçü de farklı meziyetleri olan Sav kahramanlarıdır. Bir de küçük kardeşleri olan Ahmed Gül vardır. Ahmed Gül, hizmete muhalif olmasa da fazla da hizmetle ilgilenmiyordu. Amcaoğulları olan İbrahim ve İsmail Gül'ün isimlerinden Risale-i Nur'da muhtelif vesilelerle sitayişle bahsedilmektedir.

Hafız Mehmed'in, Hafız Ali'den on beş gün sonra vefat etmesiyle Üstad Bediüzzaman Hazretleri Denizli Hapishanesinden bir taziye mektubu neşretmiştir. Üstad, mektubunda bu çok kıymetli talebesini aktaplar arasına kattığını ifade etmektedir. Şöyle ki:

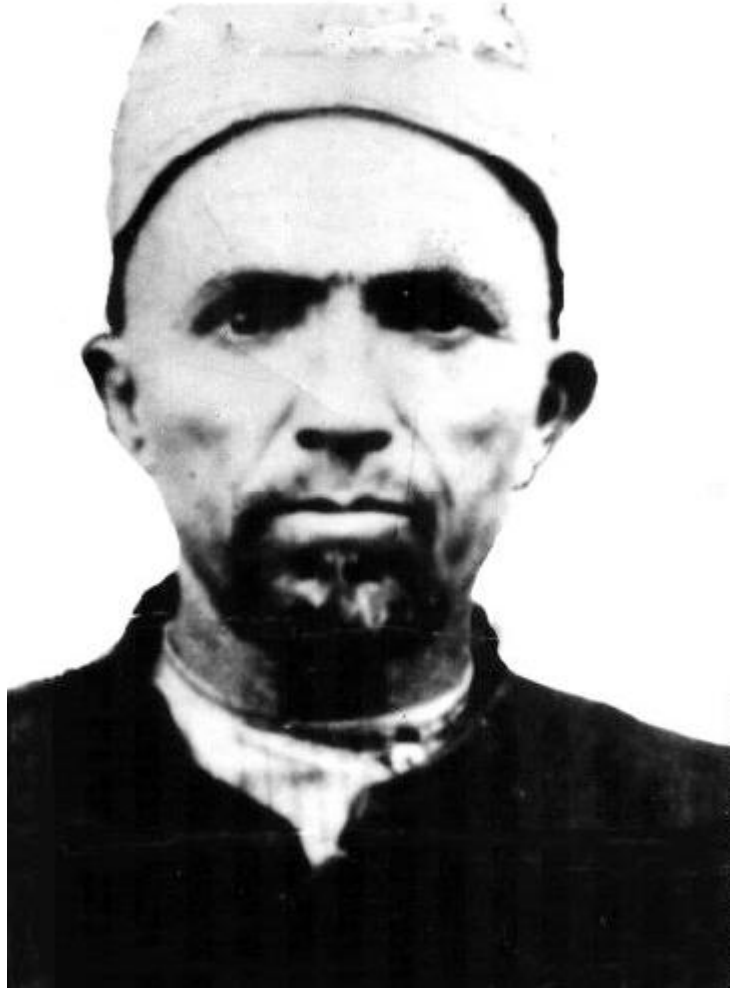
“Hakikaten Hâfız Ali, Hafız Mehmed, ve Mehmed Zühtü'nün vefatları; değil yalnız bize ve Isparta'ya, belki bu memlekete ve Âlem-i İslâma büyük bir zâyıattır... ..Benim tarafımdan o Hafız Mehmed'in akrabasını ve mübarek köyünü taziye ediniz. Ben de onu Hafız Ali ve Hafız Zühtü'ye arkadaş edip, üstadlarımla aktap

kısımının isimleri içinde o üçünün isimlerini dahil edip, Hâfız Akif'i dahi Asım ve Lütfi'ye arkadaş ettim." (Şuâlar)

Hafız Mehmed Gül Ağabey'imizin sadece bir tek bir fotoğrafına ulaşabildim, o da kimliğinde. Onu da bizi hiç kırmayan rahmetli oğlu Tefik Gül Ağabey kimliğinden çıkararak vermiştir.

Sav'da Aynı Tarihlerde Üç Hafız Mehmed Yaşamıştır

O tarihlerde, yani 1930'lu yılların ikinci yarısı ile 1940'lı yıllarda Sav hizmetlerinin coştığı bir dönemde, bu mübarek Köy'de, aynı anda üç tane Hâfız Mehmed yaşamıştır. Üçünün de adları Risale-i Nur'da çokça geçmektedir.

Hacı Hafız Mehmed Avşar

Fakat yanlışlıkla, bu mübarek isim lâhika mektuplarında okunduğunda, bazen, sadece Risale-i Nur'u Sav'a kazandıran, "Hacı Hâfız Mehmed Avşar" Ağabey'imizin kastedildiği zannediliyor. Diğerlerinin varlığı ya hiç bilinmiyor veya birbirinden ayırt edilemiyor. Biz bu meseleyi halletmeye çalıştık. Dikkatle okunursa inşaallah üç Hafız Mehmed birbirinden tefrik edilecektir. Şöyle ki:

Risalelerde adı geçen, Savlı üç Hafız Mehmed şunlardır: 1. "Hacı Hafız Mehmed Avşar"dır ki; Risaleleri Sav'a ilk getiren zattır. Merkez Camisinin imamıdır. 2. "Hafız Mehmed Avşar"dır ki, Hacı Hafız Mehmed Avşar'ın oğludur. Babasıyla aynı isimdedir 3. "Hafız Mehmed Gül" dür.

Bir kere bilelim ki Üstad Hazretleri bu ağabeyleri mektuplarında zikrederken soyadları ile değil, bazı sıfatları ile anmaktadır.

Peki okuyucu bunları nasıl ayırt edecek? Bir kolaylık var mı? Evet var. Kaynak, başta Risale-i Nur'un bizzat kendisidir. Sonra, o günleri yaşayan ve üç Hafız Mehmet'i de yakından tanıyan; Hafız Mehmed Gül'ün oğlu rahmetli Tefvik Gül, şimdi 88 yaşında olan Sav'lı Hasan Kurt ve Hafız Mehmed Gül'ün kızı tarafından torunu olan 70 yaşındaki Abdülkadir Zeybek'tir. Bu üç şahide sorular yönelttik ve Risale-i Nur'un, bahsi geçen ağabeylerle alakalı olan kısımlarını baştan sona tekrar mütalaa ettik.

Gönenli Hâfız Mehmed

Neticede, bu Ağabey'lerin, adlarının geçtiği mektupların yazıldığı yer, tarih, sıfat ve vefat tarihleri dikkate alındığında, Üstad'ımızın hangi "Hafız Mehmed" den bahsettiği, kolayca ve kesin olarak anlaşılabilmektedir.

Üç Hafız Mehmed hakkındaki bilgiler:

Birinci Hafız Mehmed: Risale-i Nur'un Sav Köyü'ne girmesine vesile olan "Hacı Hâfız Mehmed Avşar" dır. Bu sebeple bir çok mektupta Sav için, Hacı Hafız'ın köyü denilmektedir. Risalelerde sıfatları ve adı ile beraber daima; "**Hacı Hafız**" veya "**Hacı Hafız Mehmed**" olarak anılmaktadır. Merkez Caminin imamıdır. 1947 tarihinde vefat etmiştir. Hizmetinin büyüklüğü nispetinde Risalelerde adı çok fazla geçmektedir.

İkinci Hafız Mehmed: Hacı Hafız Mehmed Avşar'ın oğlu - babasıyla aynı adlı- Hafız Mehmed Avşar'dır. Sadece Emirdağ Lâhikasında iki yerde adı geçmektedir. Onlar da "**Hafız Mehmed**" olarak geçer. Fakat Üstad tarafından Hacı Hafız Mehmed Avşar'ın oğlu kastedilerek "mahdum'u" ifadesi açıkça yazıldığı için "Hacı Hâfız Mehmed Avşar"ın oğlu olduğu kesin olarak anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sadece iki kere adı geçen bu Ağabey'imizi tanıma hususunda bir zorluk yoktur. Köylüler ona, topal olduğu için, "Topalca Hafız Mehmed" de diyorlar.

Üçüncü Hafız Mehmed: Hafız Mehmed Gül'dür. Risalelerde onun da adı daima "**Hafız Mehmed**" olarak çokça geçer. Bazı mektuplarda kardeşleri Mustafa Gül ve Ali Gül ile beraber zikredilir. Vefatı Hafız Ali Ağabey'den on beş gün sonra, Üstad Denizli hapishanesinde iken 1944'de olmuştur. Bu sebeple bir çok mektupta Üstad tarafından ismi Hâfız Ali ile beraberce anılır.

Oğlu Tevfik Gül Ağabey babası için şu bilgileri vermiştir: "Denizli Mahkemesine bizim Sav Köyü'nden dokuz kişi gitti. Babam Hafız Mehmed ise gitmedi. Bize: "Hikmeti var" derdi. Meğer mahkeme devam ederken burada vefat edecekmiş. Hafız Ali Ağabey Denizli hapishanesinde bulunduğu sırada, sevk edildiği hastanede vefat etti. Onbeş gün sonra da babam üzerine bir ağaç devrilerek Sav'da vefat etti. "Hafız Ali, Babam Hafız Mehmed, Homa'lı Kara Hafız" on beş yirmi gün ara ile vefat ettiler. Üstad, "bunlar bizim bedelimize vefat ettiler" dermiş. Hafız Ali Ağabey'in mezarı baştan çok bozukmuş, babamlar sırtında taş taşıyarak yeniden yapmışlar. Babam Hafız

Ali'yi çok severdi, adını duyunca gözünden bulgur gibi yaşlar dökülürdü. On beş gün sonra arkasından yanına gitti.”

Risale-i Nur'da Dört Hafız Mehmed

Sav Köyü'nde üç Hafız Mehmed yaşamıştır. Ama, Risale-i Nur'da dört Hâfız Mehmed'in adı geçmektedir. Risale-i Nur'dan birkaç ictibas yaparak, onlarla yaşamış ağabeylerin verdiği bilgileri de birleştirerek bu meseleyi netleştirelim:

Hacı Hâfız Mehmed Avşar:

“Mâşâallah, Bârekâllah, kalemlerinizin mükemmel çalışmaları devam etmekle beraber tezâyüd etmeleri ve hususan Sav'da birden çoğalması... Hacı Hâfız'a ve köyüne bin bârekâllah, bizi fevkalâde mesrur etti.” (Kastamonu Lâhikası)

Burada kastedilen “Hafız Mehmed Avşar'dır.” Zira adının önüne hem “Hacı” sıfatı eklenmiş, hem de risaleleri köye ilk getiren olduğu için, “köy'ün sahibi” olarak vasıflandırılmış. Risale-i Nur'da hep bu ifade ile geçmektedir.

Hafız Mehmed Avşar: İki yerde ismi geçer. Onlar da:

“...Ve aynı sistemde tam hayrülhalef mahdumu Hafız Mehmed ve hafidi Ahmed Zeki'yi onun vazifesinin idamesine muvaffak eylesin. Âmin. Ve onların umumuna sabr-ı cemil ihsan eylesin. Âmin.” (Emirdağ Lâhikası)

Bu mektup, anlaşılacağı gibi Hacı Hâfız Mehmed Avşar Ağabey'in vefatı dolayısıyla yazılmıştır. “Mahdumu Hâfız Mehmed” diye oğlundan, yani “Hafız Mehmed Avşar” dan bahsedilmektedir. Hafidi yani torunu ise Hafız Ahmed'dir. Kabirleri Sav Merkez Camisinin arka bahçesinde yan yanadır.

“Medrese-i Nuriye kahramanlarından ve o medresenin üstad-ı mübareki, merhum Hacı Hafız'ın mahdumu ve varisi Hafız Mehmed'in, o medresenin umum şakirtleri namına yazdığı mektubunda “Nur'la ictigalin, ölümden başka her belaya, hastalıklara bir ilaç olduğu gibi, dehşetli ölümü de, Cennetin kapısı gösterip, ehl-i imanı heyecanla şevke getiriyor” diye fıkrası hakikat olduğuna pek çok hadiseler var. Masum mahdumu da hafızlığa başlaması, inşaallah muvaffak olacak, ceddinin ve pederinin mübarek hafızlık ünvanlarını daimileştirecek...” (Emirdağ Lâhikası)

Burada da açıkça görüldüğü gibi “Hacı Hâfız” kelimesi “Hacı Hâfız Mehmed Avşar”ı ve “Hâfız Mehmed” ifadesiyle de oğlu “Hafız Mehmed Avşar” kastedilmektedir. Torununun Hafız Ahmed olduğu da te’yid edilmektedir. Hacı Hafız, oğlu Hafız Mehmed, onun da oğlu Hafız Ahmed silsilesi kesin ipucudur.

İşte, bu oğul “Hafız Mehmed Avşar”ın ismi, sadece bu iki yerde geçmektedir. Diğer “Hafız Mehmed” ifadeleri, “Hâfız Mehmed Gül” e bakar.

Hâfız Mehmed Gül:

Aynı zamanda büyük üstadlarımın dairesine kazançlarımı bağışladığım zaman Hafız Ali, Hafız Mehmed, Mehmed Zühtü ve Savlı Ahmed ve Hasan Feyzi içinde ihtiyarım olmadan Hacı Hafız Mehmed daha hayatta iken on günden beri onların içinde görüyorum. Derdim, ‘Vefat edenler içinde bu da bulunsun. İlişmedim. (Emirdağ Lâhikası)

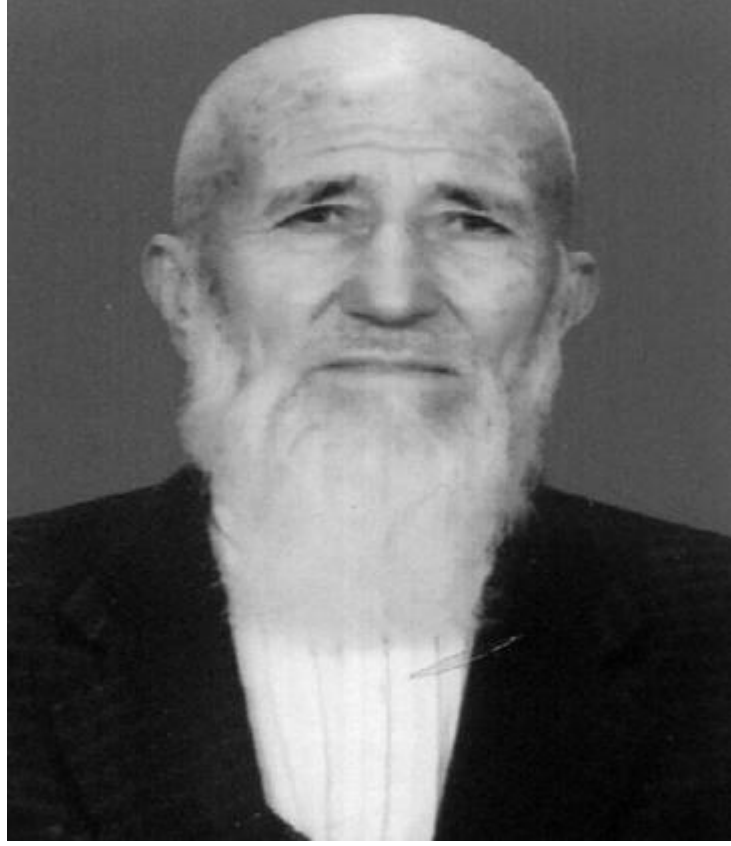
Bu mektup da Hacı Hafız Mehmed Avşar’ın vefatı dolayısıyla yazılmıştır. Dikkatle okunduğunda, daha önce vefat edenlerin içinde gösterildiğinden, adı geçen “Hafız Mehmed”in “Hafız Mehmed Gül” olduğu kesindir. Çünkü 1944’de Hafız Ali ile aynı tarihlerde vefat etmiştir. İkinci zikredilen “Hacı Hafız Mehmed”in ise Avşar olduğu anlaşılır. Çünkü üç sene sonra 1947’de vefat etmiştir. Bu mektup da ondan bahsediliyor.

“Risale-i Nur’un kıymettar muallimi Hafız Mehmed’in kardeşi Ali Gül’ün selâmını aldım...” (Şuâlar)

Kastedilenin “Hafız Mehmed Gül” olduğu kardeşiyle anılmasıyla çok açık belli oluyor. Zira “Mustafa Gül ve Ali Gül” isimli kardeşleri vardır. Bu iki örnekte görüldüğü gibi yazılan hadisenin bilinmesiyle veya Üstad Hazretleri’nin talebelerinin bir sıfatını belirtmesiyle “Hafız Mehmed”ler ayırt edilebilmektedir..

Bir istisna: Dördüncü Hâfız Mehmed: **“Şimdi siz, mâbeyninizde münakaşasız bir meşveret ediniz. Kararınızı kabul ederim. Fakat benim müdafaatım tâ Ankara’ya gitse ve medar-ı nazar olsa, buradaki mahkeme, kurtulması mümkün olanlar hakkında kararını vermek ihtimalini, hem şimdi bizimle uğraşan ve Abdülbâki ve Abdülhakîm ve Hacı Süleyman’ı nefyeden ve Yeşil Şemsi’yi tahliyeden sonra burada durduran adamlar, elbette Hâfız Mehmed ve Seyyid Şefik gibi salâbet-i diniyeleri ile ve...”** (Şuâlar)

Bu, on üçüncü Şua'da geçtiğine göre Denizli hapishanesi mektubudur. Halbuki Sav'lı her üç "Hâfız Mehmed" de Denizli hapsinde bulunmamıştır. Dolayısıyla burada kastedilen Hafız Mehmed ise: "Gönenli Mehmed Efendi"dir. Zira kendisi Hafızdır ve Denizli hapsinde yatmıştır. Risalelerde başka yerlerde de "Seyyid Şefik" ve "Yeşil Şemsi" ile beraber isimleri geçer. Zaten üçü de hocadır. Üstad ona da sadece burada "Hafız Mehmed" diye hitap ediyor.

Hafız Mehmed 'in oğlu Tevfik Gül

Ayrıca bu hususu Abdülvahid Mutkan Ağabey'imize de sordum. Şu şekilde teyit etmiştir: "Bir tarihte, Zeki Demir Bey'in iş yerinde, Ramazan Demir ile beraber, bu mektubu, Gönenli Mehmed Hocamıza okuduk. Çok memnun oldu ve bunu bir iltifat kabul ederek, mektubun fotokopisini bizden istiyakla istedi. Biz de vermiştik. Dolayısıyla Abdülvahid Mutkan Ağabey, burada bahsedilen şüphesiz Gönenli Mehmed Efendi'dir" diye cevap verdi.

Hafız Mehmed'in Oğlu Tefvik Gül Anlatıyor:

Üstad: Babanın Makamını Biliyor musun?

Rahmetli Tefvik Gül Ağabey Hafız Mehmed Gül'ün oğludur. Kendisini 1999 da Sav'da ziyaret ettiğimiz zaman çok hâtıralarını kaydetmiştik. Daha önce yayınladığımız için sadece babası ile alakalı kısmı buraya alıyoruz:

“Bir gün Sav’a bir mektup geldi. Amcam ‘Mustafa Gül’ mumlu kâğıda yazıp teksir makinesinde çoğalttıktan sonra Üstad’a göndermek istedi. Üstad Isparta’da, Hüsrev Ağabey’in kaldığı evin üst katında kalıyor. Mevsim kış, çok soğuk var, her tarafta kar ve yollarda buz var. Komşu komşuya çıkamıyor. “Bunları Üstad’a kim götürecekt?” dedi. ‘Ben götürürüm amca’ dedim ve bir kardeşle yola çıktık. Köye (Sav) gelen bir kamyon varmış onunla gidelim dedik, kamyonu bindik. Fakat hava o kadar soğuk ve buzlu ki, kamyon biraz gittikten sonra kaydı ve yolda kaldı. O gün Üstad’a gidemedik. Ertesi gün çorapları çizme gibi ayağımıza çektik, altımızda çarık, o zaman çizme yoktu. Ellerimizde eldiven, kafayı da sardık, yaya olarak Isparta’ya vardık.

Bizi Hüsrev Ağabey karşıladı, mektupları aldı üst kata Üstad’ın yanına çıkmadan, biz: “Ağabey, malûm ya, buralara kadar gelmişken Üstad’ı bir ziyaret edelim” dedik. “Üstad hasta konuşmıyor” dedi. Biz de, “biz konuşturmayız sadece elini öpsek yeter” dedik. “Peki söyleyeyim, eğer müsaade ederse ziyaret edersiniz” dedi ve yukarı çıktı. Başka kimse yok. Üstad “hasta olduğunu kimseyi kabul edemeyeceğini” söylüyordu. Biz alt kattan hafifçe duyuyorduk. Hüsrev Ağabey gelenlerin Sav’lı olduğunu ve hizmet için geldiklerini söyleyince Üstad hemen kabul etti.

Üstad’ımız şahsı için gelenleri kabul etmiyordu. Yukarı kata çıktık. Hüsrev Ağabey: “Üstad’ım, bunlar Sav kahramanları” diye bizi takdim etti. Üstad Hazretleri bizi ayakta karşıladı. Üç kez “Mâşaallah-Bârekallah! Mâşaallah-Bârekallah! Mâşaallah-Bârekallah!” diyerek bizlere iltifat etti. (Bu sözleri Tefvik Ağabey güzel ve pürüzsüz sesiyle

öyle heyecanlı ve tecvitli söylüyordu ki, bizleri de heyecanlandırıyordu. Ö.Özcan)

Üstad Şark Kürdî şivesiyle konuşuyordu. Şu Risalelerdeki belâgat, yüksek edebiyat ve ifadeler, bu zatın mı? diye düşünülürdü. Üstad'ımızın vazife başında apayrı bir şahsiyeti vardı. Şark şivesiyle konuşmaya devam etti. "Hüsrev bunlar Savlidir?" Yanımdaki arkadaş, benim "Hâfız Mehmed" in oğlu olduğumu söyleyince Üstad: "Hangi Hafız Mehmed'in oğlu?" dedi. Ben "Savlı Hâfız Mehmed'in oğlu" deyince "Haa! Savlı Hâfız Mehmed'in oğlu?" Sonra bana "gel gel gözlerinden öpeyim seni" dedi, çekti gözlerimden öptü. Arkadaşımı da "gel gel seninde gözlerinden öpeyim" dedi.

Oturun bakalım deyip oturttu bizi. "Babanın makamını biliyor musun?" diye bana sordu. "Ben ne bileyim Üstad'ım" dedim. "Hacı Hâfız, baban Hâfız Muhammed, Savalı Hâfız Ahmed, onları ismen ecdadıyla beraber duamın içine alıyorum" dedi. (Bu üçü burada vefat etmişti. Babam 1944'de Üstad Denizli Hapsi'nde iken vefat etmişti.) "Siz de onlar gibi olmalısınız, onlar az zamanda çok vazife yaptılar, o mertebelere yetiştiler, siz de onlar gibi olmalısınız" dedi. "Baban aktapların içindedir. Hafız Ali ve Mehmed Zühtü ile beraber aktap ve kutuplarla bir çizgide geçiyorlar" diyerek gökyüzünde eliyle şöyle bir yay çizdi.

Sonra Üstad: "Kardeşlerim! Bütün Âlem-i İslâm Türkiye'ye bağlıdır; Türkiye Isparta'ya bağlıdır; Isparta Sav'a bağlıdır; Sav Risale-i Nur'a bağlıdır; Risale-i Nur Kur'an-ı Azîmüşşân'a bağlıdır; Kur'an-ı Azîmüşşân da Arş-ı Âla'ya bağlıdır" diyerek bin kalemle yazan Sav'a verdiği ehemmiyeti belirtti.

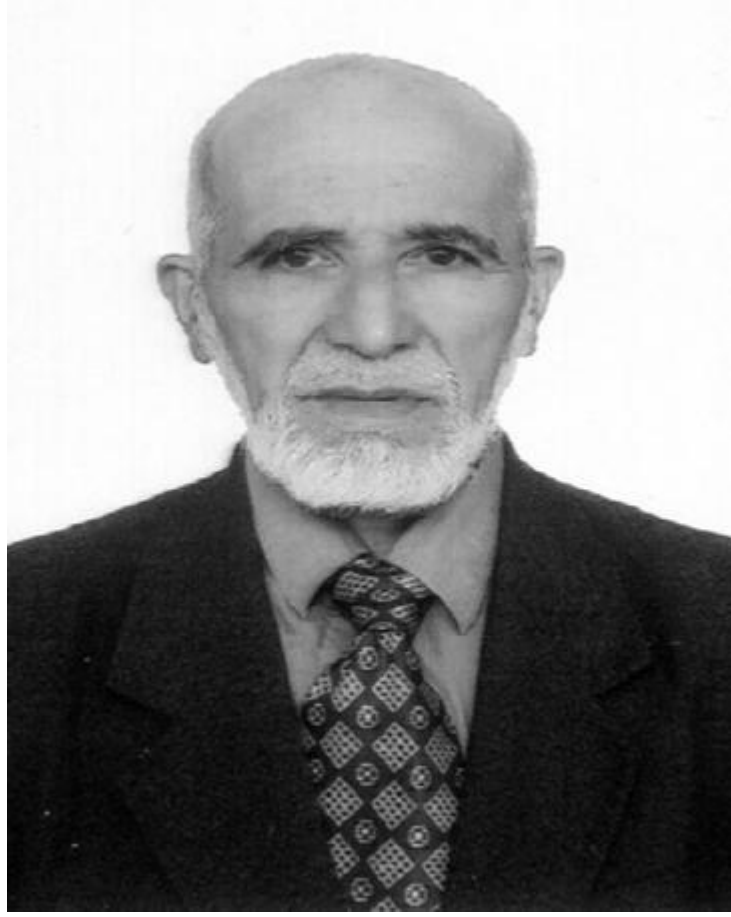
Sonra Üstad: "Bu gelişimde Sav'a gelecektim. Fakat Sav, köy olması dolayısı ile ziyarete gelecekler, kabul etsem tahammülüm yok, kabul etmesem gücenecekler, hem nazar-ı dikkati celp edecek. Onun için benim gelemediğimi ve selâmımı söylersiniz. Ben Sav Karyesi'ne küçük-büyük, avam-havas, taşına-toprağına dua ediyorum. Ben Sav Karyesi'ni Câmi-ül Ezher olarak kabul ediyorum" dedi.

Hafız Mehmed Gül'ün Torunu Abdülkadir Zeybek Anlatıyor:

Abdülkadir Zeybek Ağabey annesi tarafından Hâfız Mehmed Gül'ün torunudur. 1938 Sav doğumludur ve halen Sav'da ikamet etmektedir. Senelerce Risale-i Nur'u yazarak istinsah etmiştir. Dedesi gibi kendisi de hafızdır. Sıkıntılar içinde çok sayıda hafızlar yetiştirerek dedesinin "mübarek hafızlık unvanlarını ebedileştirmiştir." Kendisinden dedesi hakkında hatıralar rica ettim. Çünkü Sav'lı Hafız Mehmedler'in ayrı ayrı bilinmesi lazımdı. Bizi kırmadı ve yine halen hayatta olan 1920 doğumlu Sav'lı Hasan Kurt Ağabey'imizle beraber hazırladığı yirmi üç ve otuz dört sayfalık hatıralarını, inci gibi yazdığı Osmanlıca ile gönderdi. Abdülkadir Ağabey Senirkent'te ikamet eden Ali İhsan Tola ile İslamköy'ünde yaşayan Hasan Ergünel Ağabey'lere de yazdıklarını tashih ettirmiştir.

Dedem ve büyük amcalarımın evleri

Sav'daki yedi katlı dersanenin, bahçesi ve otoparkıyla beraber bulunduğu yer, Dedem Hâfız Mehmed Gül ve kardeşleri; Mustafa Gül, Ali Gül ve Ahmet Gül'ün evlerinin olduğu yerdir. Bu sokakta dört kardeşlerdi. Burası Sav'ın Yukarı Mahallesi'dir. Girişteki kısımda Mustafa Gül amcamın evi vardı. Araba konulan ilerdeki yerde de dedemin ve Ali Gül'ün evleri vardı. Mustafa amcam bilahare girişteki evini hizmete verdi. Sonra diğerleri de cüz'i bir para mukabilinde hepsini hizmete verdiler.

Abdülkadir Zeybek

Bu yedi katlı binayı Bayram Ağabey yaptırdı. Demek ki niyeti halismış. Onların hizmetleri şimdi bu şekilde devam ediyor.

Amcam Ahmed Gül hizmetlerle çok ilgilenmezdi. Fakat Hafız Mehmed Gül, Mustafa Gül, Ali Gül; her gün bir araya gelirlerdi. Talebe okuturlar; yazarlar, okurlar, dinlerlerdi. Bu böylece devam edip giderdi. Dedem daha evvel mahallemizin fahri imamıydı. Risale-i Nur'a talebe olduktan sonra evinde risaleleri yazarak, okuyarak, talebe okutarak hizmet etmeye başladı.

Tabi bu hizmet böyle başladı. Yeni gençler hizmet böyle kolayca geldi zannetmesinler. Bu hizmet çok işkenceli, çok zahmetli günlerden geçti, bu günlere kadar geldi.

Sav'da On Beş Kadar Münzevi Vardı

Bizim Sav'da bin kalemle risaleler yazılırken, onbeş kadar da münzevi vardı. Bu münzeviler evlerine kapanıp, nurların yazılıp

okunmasına ve okutulup öğretilmesine hizmet ederlerdi. Bunlar başta Hacı Hafız Mehmed (Avşar) –Ki bu ağabeyimiz Merkez Camii’nin imamı idi ve Risale-i Nur’un ilk defa Sav’a girmesine vesile olmuştur– ve aynı isimdeki oğlu Topalca Hafız Mehmet’tir. Topalca denmesinin sebebi gerçekten topal olduğu içindir. Niçin topal kaldığını bilemiyorum. Ama köylüler ona öyle derlerdi. Bir de Dedem Hafız Mehmed Gül (dedem de Çanakkale Savaşında aldığı yaradan dolayı topal yürürdü) ile beraber, yaş sırasına göre kardeşleri Mustafa Gül ve Ali Gül. Bunlardan başka Savalı Ahmed Altuğ, kardeşleri Süleyman Altuğ, Fahri, Şükrü Altuğ. Daha sonra Salih Yıldız, kardeşi Mustafa Yıldız, Marangoz Ahmed, Efe Şükrü, Amcaoğulları İsmail Gül, Dedeoğlu Mustafa, Kürt Hasan Çavuş, Tulum Mehmed Çavuş ve diğerleri. Bunlar senelerce Kur’an’ın ve Risale-i Nur’un okutulup öğretilmesine hizmet etmişlerdir. Bu kahramanlar, arasıra Hüsrev Efendi ve Hafız Ali Efend’iyi ziyaret ederler, hizmetteki metodları onlardan öğrenirlerdi.

Teksir makinesi, dedemlerle amcaoğlu olan İbrahim Gül’ün evinde bulunur, orada teksir yapılırdı. Teksir makinesini evde bulundurmak çok ağır bir suçtu.

Dedemi Bir Kedi İrşad Ediyor

Dedem Hafız Mehmed Risale-i Nur’a intisap etmeden evvel mahallenin fahri imamı idi. Mescidinde Türkçe ezan okuyarak vazifesine devam ederken, bir gün oğlu Süleyman’a: “Oğlum bu Türkçe ezanı ezberle, bazı kere bana yardımcı olursun” diyerek eline yazıp veriyor. Kendisi mescide namaz kıldırmaya gidiyor. Eve döndüğünde soruyor: “Oğlum ezberledin mi?” Hanım Nenem: “Onu kediye sor!” diyor. Dedem: “Ne demek istiyorsun?” deyince. Nenem cevap veriyor: “Kedi okutmadı, çocuk ‘Tanrı Uludur!..’ diye söylemeye başladığında mırlıyor, devam ettiğinde ise hemen başına atlayıp tırmalıyor” diye cevap veriyor. Dedem hayretler içerisinde kalarak: “Hele bir daha oku bakalım” diyor. Süleyman dayım okumaya başlayınca, kedi fırlayıp başına atlıyor ve başlıyor tırmalamaya...

Artık bu hadiseden sonra dedem mescide devamı bırakıp, evinde namaz kılmaya başlıyor. Çünkü Ezan-ı Muhammedi aslî haliyle

okununca cezaî muamele yapılıyordu. Risale-i Nur'a intisabından sonra da evinde hem risaleleri yazıyor, hem de otuz kadar talebe okutuyordu.

Garip Bir Baskın

O günkü zihniyeti anlamak için bir hadise anlatmak istiyorum.

Eğirdir'in bir köyünden ilkokulu bitirmiş on tane kadar talebe geliyor Sav'a. Bunları dedem Hâfız Mehmed Gül okutacak. O zamanlarda dışardan gelen talebeleri yatılı olarak okutmak kolay bir iş değil. Yiyecek yok, içecek yok, kıtlık var. Dedem, yatılı okumaya gelen çocukları, komşularına birer birer dağıtırdı. Artık çocuk o evin çocuğu imiş gibi orada yiyip içip yatardı. İşte öğretmenleri bunu duyunca, "Bizim okuttuğumuz, mezun ettiğimiz bu çocuklarda bunların ne hakları var da, bir daha okutuyorlar?" diye karakola şikâyet ediyor. Halbuki öğretilen Kur'an ve imani derslerdi. Hem okumanın, insanın bilmediği şeyi öğrenmesinin ne zararı olurdu ki?

Böylece şikâyet üzerine soruşturma için karar verilmiş. Ve köyümüzün muhtarını karakol kumandanı çağırmış: "Muhtar! Bugün kaybolma, akşam karakola gel. Arkadaşlarımızdan birini evlendireceğiz. Seninle kız istemeye gideceğiz" demiş. Muhtar akşam namazını müteakip gidiyor. Karanlık oluyor. Bir manga asker geliyor. Kumandana bir at hazırlanıyor. Muhtarı alıp yürüyorlar. Muhtar daha bir şey anlamıyor ama. Isparta'dan gelirken bir demir köprü vardır. Oraya gelince muhtar anlar gibi oluyor. Çünkü, "pek kız isteme işine benzemiyor bu iş" diye düşünmeye başlıyor. Ama çok kurnaz kumandan: "Muhtar! Biz Mehmed Gül'ün evini basmaya gidiyoruz. Oraya hiçbir vatandaşa sezdirmeden nasıl gideceksek, bize yolu göster" diyor. Gecenin karanlığında, Darıören Köyü vardır. O yoldan gidiyorlar. Yukarıdan dağdan aşağı doğru köye geliyorlar. Dedemin evi de burada yukarıda. Sanki büyük bir hadise varmış gibi sabah namazı sıralarında evi kuşatıyorlar ve gözetlemeye başlıyorlar. Güz günü idi. Havalarda da soğuktu.

Dedem sabah ezanını okuyor. Komşulardan on beş kadar, talebelerden de on kadar namaz kılmaya geliyorlar. Namaz bitiyor. Tesbihatı da okuyorlar. Tak diye jandarmalar kapıyı açıyorlar. Başlıyorlar adamları saymaya, isimlerini almaya, kitapları toplamaya.

Size tuhaf gelir, bana annem, dersimi alıp gelmeden kahvaltı yaptırmazdı. Onun için önce dedemin evinde ders almaya gider, ondan sonra yemek yerdim. İşte tam o sırada ben de geldim. Baktım ki; dedemin evini askerler doldurmuş. Adamları sayıyorlar, bir şeyler konuşuyorlar. Bir tanesi benim kolumdan tuttu: "Aaa yavrum, senin kitabın nerde?" dedi. Dedemin odasını gösterdim. "Nerde?" dedi. Yüksekçe bir raf vardı, benim boyum yetmiyordu. Koltuklarımdan kaldırdı beni ve Kur'an'ımı aldım ben. Dedeme: "Hoca bu çocuk bunu mu okuyor?" dediler. Dedem: "Ne sandınız ya, okutun bakalım?" dedi. Kur'anı şöyle bir açtılar. Orta kısımlardan bir yerden, "oku" dediler. Yarım sayfa okudum. Nasıl oluyordu bilmem ama güzel okurdum ben. "Bu harfleri nasıl öğretiyor bu yahu" dediler birbirlerine.

Jandarmalar o çocukları ve beni de toplayıp muhtar odasına götürdüler. Orada bana bir kağıt kalem verdiler. "İsmini yaz" dediler. Ama bir türlü anlayamadım. İsim ne demekti bilmiyordum. "Adını yaz" deseler anlayacağım. Ben de kağıda "Elif, be, te..." diye bir şeyler yazıp veriyordum. Bu sefer birisi "adını yaz" dedi. Yazdım. Hala bunları iyi hatırlarım ben. Çok bunalmıştım. Beni bıraktılar. Dedemleri tutuklayıp mahkemeye sevk ettiler. Fakat aynı günde, hâkim hemen acele ehl-i vukuf tayin etmiş. Ehl-i vukuf çabuk, hemen toplanmış. İyi bir rapor gelince, hepsini bıraktılar elhamdülillah. Sadece sarıklarını giderken çıkarmamışlardı. Şapka kanununa muhalefetten dolayı, 24'er saat hapis cezası vermişler. Demek ki inançlı ellere düşmüşlerdi.

Dedem Hafız Mehmed Gül'ün Evine Baskın

1943 ve 1944'lü yıllarda çok sıkı takibat ve soruşturma ve aramalar devam etmekte idi. Hazreti Üstad'ı 120 talebesiyle beraber Denizli Hapishanesi'ne sevk ettikleri yıllardı. Denizli Hadisesi şöyle başlar:

Sinoplu Hasan Atıf Egemen, 1943'de Üstad'ın göndermesiyle, bizim Sav'da sekiz ay kalır ve sonra, Denizli Homa'ya taşınır. Her nasılsa, orada bir başçavuş münafıklık yapar. O başçavuş; "ben çok aşıkım" diyerek Hasan Atıf rahmetliyi yumuşatır ve Beşinci Şuâ'yı ondan alır. Hemen doğru karakola ve savcıya şikâyetle bulunur. İşte 1943 Denizli mahkemesinin ilk adımını böyle atarlar.

Hasan Atıf Sav'da kaldığı için burayı çok incelediler. Denizli mahkemesi sırasında bütün Sav'ı aradılar, taradılar. O günlerde bizim Sav Köyü'nde dedemlerin evine de bir baskın yapılmıştı. Fakat Dedem Hâfız Mehmed erken tedbir almıştı. O zaman taharri memuru, çok sıkı inceleyerek evin her tarafını arıyor. O kadar ki; "yüklük" dediğimiz yerleri bile boşalttırıp, lamba yaktırıp her tarafı, karanlık yerleri de arıyorlar. Fakat dedem Hafız Mehmed Gül önceden tedbirini aldığı için bir şey bulamadılar.

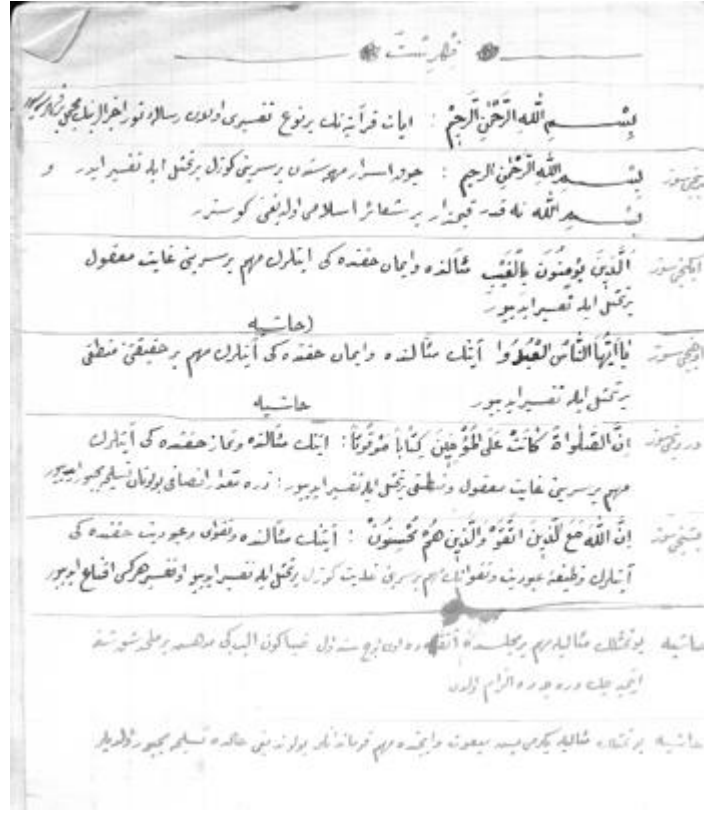
Evde sadece küçük bir kâğıt parçası taharri memurunun eline geçiyor. Osmanlıca yazı ile, "yedyüzseksenaltı Besmele-i Şerifin hatmi" diye yazılmış bu kağıtta. Taharri memuru Osmanlıca'yı tam bilemediğinden, "bediyüz.. bediyüz.. bediyüz.." diye heceleyip duruyor. Maksudı acaba "Bediüzzaman" diye cümleyi tamamlayabilir miyim diye suç arıyor, uğraşıyor, uğraşıyor... Dedem de dayanamayıp: "Kör mü gözün, yedyüz mü, bediyüz mü dikkat et!" diyor. Evet işte böylesine evlerinden bir iki satır dahi Risale-i Nur'a ait yazı bulabildiklerini Üstad'la beraber Denizli hapisanesine götürdüler. Fakat Dedem Denizli hapsine gitmedi.

Sav Köyü'nden Denizli Mahkemesi'ne gidenler şunlardır: Hasan Can –yaşı seksenin üzerinde-, Savalı Ahmed, Ali Gül, Salih Yıldız, Mustafa Yıldız, Hüseyin Beşli, Mehmed Soylu ve oğlu Ahmed Soylu.

Evet taharriler, aramalar, taramalar, sorgular, soruşturmalar, hapisaneler. Bunlar zahir görünüşte sıkıcı bir musibet şeklinde görünüyor. Fakat altında bir İlâhi bir lûtf ve himayesi bulunuyordu. Risale-i Nur duyuruluyor, Kur'an hizmeti inkişaf ediyordu.

[طفوزنجي مکتوب]

پنه او خالص طلبه سته کونډه دېکې پر مکتوبک پارچه سپر .
 [ثانياً نشر انوار قرآنيه دهکې موفقتک غيرتک شوقک برکرام الهميد بيلکله برکات قرآنيه در
 بر عناينه دبانیه در سري نبريک ايد پيوړم کرامت واکرام وغنايتک بحثي کديکې سکايله
 کرامت واکرامک بر فرقې سويليه حکم شويله که کرامتک اظهاري ضرورت اوله دن ضرور
 اکرامک اظهاري ايسه بر تحديت نعمت ر اکرامات ايله مشرق اولون برخص بيلکله دک
 خارقه بر ايمره مظهر اوله ادهلمه اکرامتک انا دس باقي ايسه کدريه کوه تک دفعنه
 وکشفنه اعقاد ايمک وغرورده دوستک جهنده است راج اوله بيلير اکراميله به رت ..
 خارقه بر ايمره مظهر اولورسه . شال . برينکله طلبه بر سؤال وار [انطاي يا الحق]
 قبيلند ن اړکا موافق بر جواب وپر صوکه اکلار . اکلا دندهوره کدي نعمه دکې بلکه
 کدي [ربه] اعقاد زباده لشير وني بندن زباده ترتيبه ايدن بر حافظم وار وپر
 نوکلي زباده لشير بر برسم خطاسر برکرامتد ر اغفاسنه مکتف دکې غير ايجون فقط
 قصداً اظهاريه جاليتاملي جوړکله اوده کلاهرا انسان کسينک بر مدخلي بولون بغدن نعمه
 نسبت ايد بيلير اما اکرام ايسه اوکرامتک صلا متاي اولون ايکچي نوعدن دهاسلا متاي بجه
 د صلا ايد اظهاري تحديت نعمت ر کسينک مدخلي يوق نفسي کدريه اسناد امتزايسته
 نادرتم هم شک حقله هم نم صغره دبا خصره قرآن حقه دهکې خدمتزه اسکر نبر وکودکم
 دبا زديتم اسانات الهيه بر اکرامد اظهاري تحديت نعمت ر اولک ايجون سکا ناسي ..

“Hâfız Mehmed Gül” ün, 1938 senesinde, acemilik döneminde yazdığı ilk kitap. “Fihrist Risalesi”nin 1. sayfası (Solda). Hafız Mehmed Gül”ün ustalık döneminde yazdığı Risalelerden “9. Lema” nın 1. sayfası (Sağda).

Dedemin Vefatı

Dedemin vefatını anlatayım:

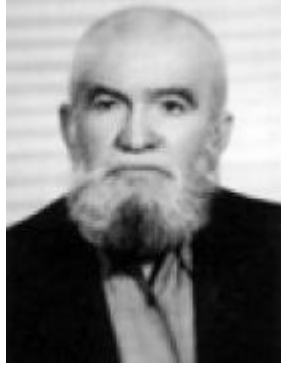
Sene 1944. Hafız Mehmed 54 yaşında. Denizli hapishanesinden sevk edildiği hastanede 17 Mart 1944’de vefat eden, Hâfız Ali Ağabey’den, 15 gün sonra dedem vefat etmiştir.

Dedemler, bir grup Savlı, Denizli’ye, Mahkemeyi dinlemeye gidiyorlar. Dönüşte yeni defnedilmiş olan Hâfız Ali Ağabey’in kabrini ziyaret ediyorlar. Dedem orada demiş: “Kardeşler, mezara böyle gelişigüzel toprak yığıvermişler. Kenarlarında hiçbir şey yok. Burası kaybolur zamanla. Hemen biraz taş bulalım da etrafına koyalım” demiş. Mezarı düzeltmişler. Başına da bir tahta dikip, yazı yazmışlar. Çünkü Hafız Ali Ağabey hapishanede vefat ettiği için, cenazesine resmi memurlar dışında kimseyi almışlar. İşte bu ziyaretten on beş

gün kadar sonra kendisinin başına bir musibet geldi. Hemen şu ilerde, bir kavak ağacının altında kalıyor. Fakat bu musibet sıradan değildi. Kurban olarak gitti herhalde. Tıpkı Hâfız Ali gibi. Üstad'ımıza gelecek musibeti aldı. Dedem çok ağlardı, Üstad'ı ve Hafız Ali'yi çok severdi.

Dedem, o gün için sabah namazında evradını ezkarını okuyor. "Kavak keseceğiz" diye birkaç kişiye, oğullarına haber salıyor. Onlar da gelmişler eve. "Baba geldik, istersen gidelim" demişler. Fakat dedem mütemadiyen okuyormuş. "Dur şurayı da okuyuvereyim..." demiş. Yine aynı şekilde, 'baba gidelim' demişler. Tekrar, "şurayı da okuyuvereyim.." deyip; hem acele ediyor, hem de okumayı kesemiyor. Sonra kalkıp gidiyorlar. Kesilen bir kavak ağacına ip bağlamışlar asılmak için. Asılmazsan nereye gideceği belli olmaz çünkü. O da asılmaya başlamış. "Geliyor kaçın!" diye bağırmışlar. Herkes kavağın gelmeyeceği istikamete kaçmış. Dedem ise, kavağın geldiği tarafa doğru koşmuş. Ayağı da topaldı. Çanakkale Savaşı'ndan Gazi idi. Ve kavağın altında kalıp vefat ediyor. Allah bizleri onlara layık etsin. Âmin..

HAFIZ MUSTAFA KOCAYAKA

1893'te Burdur'un Yeşilova ilçesine bağlı Kocayaka Köyü'nde dünyaya geldi. 1927 yılında 34 yaşlarında iken Denizli'nin Çardak ilçesine yerleşti. Bir yıl sonra da Denizli merkeze taşındı. Sosyal yönü güçlü ve ticarete yatkındı. Müteahhitlik ve inşaat işleri yanında un ve ekmek fabrikası, tekstil ve çırçır fabrikası kurmuş ve işletmeciliğini yapmıştır. Bütün bunların yanında zahire ticareti ve krom madeni eksperisi olarak da çalışmıştır. Denizli halkı tarafından Yakalı Hafız Mustafa lakabıyla bilinen Hafız Mustafa Hilmi Kocayaka 28 Şubat 1979 senesinde 86 yaşında iken vefat etmiştir. Kabri Denizli Asri Mezarlığında 34. ada'dadır. Allah şefaatlerine nail eylesin. Âmin...

Risale-i Nur'un hizmet kervanında Hafız Mustafalar çoktur. Fakat bir Hafız Mustafa var ki, Üstad Hazretleri tarafından, Emirdağ Lâhikası'nda, Denizli şehriyle birlikte çokça anılmaktadır.

Emirdağ Lâhikası'nda bulunan, "Denizli tüccarı aslı Burdur'lu Hafız Mustafa'ya hitaptır" şeklinde başlayan mektubu okudukça her nur talebesi gibi ben de hep merak ederdim. Bediüzzaman'ın Hazretleri'nin fevkalade iltifatlarına ve tebriklerine mazhar olan bu zat kimdi? Aslı Burdur'lu, Denizli tüccarı olan bu zatın, Denizli Mahkemesi sırasında ne gibi hizmetleri olmuştu ki bu kadar çok iltifata mazhar olmuştu? "Bari hiç olmazsa bir fotoğrafını bulabilsem?" diye düşünürdüm. Ta ki Muzaffer Arslan Ağabey'in hatıralarını alıncaya kadar, bu merakım sürdü. Rahmetli Muzaffer Arslan Ağabey'i dinleyince kapı aralandı elhamdülillah. İkinci adım olarak Denizli'nin kadim Ağabey'lerinden muhterem Said Atıcı Ağabey'e başvurdum. Atıcı Ağabey, Hafız Mustafa'nın torunu

Muhterem Murat Emin Kocayaka ile irtibatımı sağladı. Murat Emin Bey ise beklediğimin fevkinde dokümanları önüme seriverdi. Kendilerine çok teşekkür ediyorum.

Allah ona, kıyamete kadar unutulmayacak bir hizmet nasip etmiştir. 1943 Denizli mahkemesinde idam ile yargılanan masum ve mazlum Bediüzzaman Said Nursî ve nur talebelerine sahip çıkmıştır. Onlara kahramanca kol kanat germiş, Denizli Mahkemesi'nin beraatla neticelenmesine vesile olanlardan olmuştur. Kendisi hapse girmediği halde, bu hizmetleri bizzat Üstad Bediüzzaman Hazretleri tarafından takdir ve sena ile zikredilmiştir. Zaten Denizli şehri Üstad Bediüzzaman tarafından "Kahramanlar Ocağı" olarak tavsif edilmektedir. (Emirdağ Lâhikası)

Risale-i Nur'un Serbestiyetine Yaptığı Hizmeti

Hafız Mustafa'yı daha iyi tanıyabilmek için önce Emirdağ Lâhikası'nda geçen bir mektubu okuyalım. Bu mektupta Üstad Hazretleri Hafız Mustafa'nın yaptığı hizmetlerin kıymetini ve büyüklüğünü minnet ve dualarla anlatmaktadır.

Hâfız Mustafa Kocayaka

Ve kendisini ziyarete gelen bu kahraman zatı binler safalarla karşılamaktadır. Mektup aynen şöyledir:

Denizli Tüccarı Aslı Burdur'lu Hâfız Mustafa'ya Hitaptır

بِاسْمِهِ شَيْخَانَهُ
وَ أَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ خُرُوفَاتِ رَسَائِلِ التَّوْرِ

Aziz, sıddık kardeşim ve hizmet-i Kur'aniyede muvaffakiyetli arkadaşım, Sen binler safâlarla geldin, beni ebedî minnettâr ettin. Ve sadık arkadaşlarınla Risale-i Nur'un serbestiyetine hizmetiniz o derece büyük ve kıymetlidir, değil yalnız bizi ve Risale-i Nur'un şakirtlerini, belki bu memleketi, belki âlem-i İslâmı mânen minnettâr ettiniz ki, ehl-i imanın imdadına yetişmeye Risale-i Nur'un yolunu serbestçe açtınız. Ben, bir seneden beri seni ve seninle beraber bu serbestiyetine çalışanları, merhum Hafız Ali ve Hüsrev gibi Risale-i Nur'un kahramanlarıyla beraber mânevî kazançlarıma, dualarıma şerik etmişim; hem devam edecek... Buraya kadar herbir dakika, yoldaki bir gün, Risale-i Nur'un hizmetinde bulunduğun gibi beni minnettâr eyledin. Hâkim-i âdil namını alan malûm zatı ve lehimizde onunla beraber çalışanları, bu hakikî adaletle hizmetleri için âhir ömrüme kadar unutmayacağım. Altı yedi aydır onları da aynen mânevî kazançlarıma şerik ediyorum. Bana teslim ettikleri Risale-i Nur'un bir kısmını, kardeşlerime cevap vereceğim, bütünü yazsınlar, onlara hediye edeceğim. Çünkü onlar, Risale-i Nur'un bundan sonraki hizmetine tam hissedardırlar. Bu meselede ben Denizli şehrini kendi karyeme arkadaş edip bütün emvâtını ve ehl-i imanın hayatta olanlarını hem kendim, hem Risale-i Nur'un talebeleri, mânevî kazançlarımıza hissedar etmeye karar verdik. Denizli Hapishanesini de, bir imtihan medresemiz telâkki ediyoruz. Ve bizimle alâkadar hem Denizli'de, hem hapiste umumuna ve hususan tam adaletini gördüğümüz mahkeme heyetine çok selâm ve dualar ederiz. " (Emirdağ Lâhikası 46)

Bediüzzaman Hazretleri yine aynı kitabında, başka bir mektupta; Risale-i Nur'un tamamına beraat veren ve Hafız Mustafa ile dost olan, daha sonra da Üstad'a dost olan, Hâkim-i Âdil Denizli Ağır Ceza Reisi Muğla'lı Ali Rıza Balaban ile Hafız Mustafa'ya ve diğer hizmeti geçenlere şöyle dua etmektedir:

“Evet hâkim-i âdil, Muharrem ve Feyzi ve Hafız Mustafa, bir-iki senede, yirmi sene kadar hizmet-i Nuriyeyi yaptılar; Nur'un şakirdlerini ebede kadar minnetdar eylediler. Cenab-ı Hak onlardan ve beraberlerinde Nur'a hizmet edenlerden ebeden razı olsun, âmîn!” (Em. Lâhikası 139)

Muzaffer Arslan Anlatıyor

“1953'de Üstad Hazretleri'ne ilk ziyaretimi yaptım. Ayrılırken tekrar elini öptük. O da bizim başımızı okşadı. ‘Buralara kadar masraf edip benim için gelmişsiniz, beni minnet altında bırakıyorsunuz, sizin yol masraflarınızı karşılamam lazım’ diye de, Üstad bizi ikaz etti. İzmir'den Abdurrahman Cerrahoğlu'na, Ahmed Feyzi'ye, ‘bana vekaleten selam söyleyin’ dedi.

Muzaffer Arslan

Sonra ‘Denizliye de uğrayacak mısınız? Orada Yakalı Hafız Mustafa var, ona da selam söyleyin’ deyince; ‘uğrayacağım Üstad'ım’ dedim. Halbuki biz direk trenle dönecektik, şimdi bu bizim için bir emir olmuştu. Denizli'ye daha önce hiç gitmemiştim.

Üstad ziyaretçileri orada tutmak istemiyordu. ‘Kardeşim şimdi araba var, binin gidin’ dedi. Emniyet eziyet veriyordu o zaman. Ama ben uzun yıllar Üstad'a gidip geldiğim halde, hiç öyle bir sıkıntım

olmamıştı. ‘Peki Üstad’ım’ dedik ve çıktık. Trene bindik, ben Denizli’de indim, diğerleri İzmir’e devam ettiler.

Ben Yakalı Mustafa Ağabey’i hiç tanıımıyordum. Fırıncılık yapıyormuş, sora sora buldum. Bakınız Üstad onu hiç unutmamıştı. Üstad dokuz ay Denizli hapsinde yattığı zaman, evinden hep yemek götürürmüş, çamaşırlarını yıkatırmış. Üstad’ın tahliyesi için hakimlerle özel görüşmüş, çok gayretler sarfetmiş o zaman. Bu hizmetleri için Üstad onu unutmamıştı.

Misafiri oldum, çok sevindi.

Orada bir hatıra anlattı bana:

‘Ben Hicaz’a giderken, Üstad’ı ziyaret ettim. Bana bir takım Osmanlıca Külliyyat verip: ‘Hacı Mustafa, bunları Mekke-i Mükerrerme’ye bırak, okunsun...’ dedi. Sınırdan geçerken valizleri açtılar, kitapları gördüler, dokunmadılar. Fakat bulunduğum yerin emniyetine haber vermişler. Dönüşte Emniyete çağırıldım. Emniyet müdürü:

‘Hacı! Allah kabul etsin. İyi güzel de, giderken bu Said-i Kürdi’nin eserlerini niye götürüyorsun. Bunların zararlı olduğunu bilmiyor musun?’ dedi. Ben de dedim ki;

‘Eğer bunlar size göre zararlı eserler ise, memleketin dışına götürerek memleketi bunlardan kurtardım. Yok, faydalı bir İslamî eserlerse, bir İslam memleketine götürdüm, okunsun. Artık bunları bırakın. Bu tür şeylerle bizi rahatsız etmeyin. Memlekette demokrasi var...’ deyince, serbest bıraktılar beni.’ “Yakalı Ağabey çok demokrat, kahraman, korkusuz bir insandı.”

Muzaffer Ağabey’in bu hatırasından sonra Emirdağ Lahikası’nda geçen iki mektubu daha iyi anlamaya başladık. Bu iki mektupta Üstad, merhum Hafız Mustafa’nın bu hizmetini şöyle anlatmaktadır:

“Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Nurun ehemmiyetli kahramanlarından Nur’un ehemmiyetli mecmualarını Mekke-i Mükerrerme’ye götürüp gayet büyük bir Hindli âlim Ahmed Ali Şimşirî’ye teslim edip, hem Hintçe tercüme etmeye ve Hind’e de göndermeye teminat alan kardeşimiz Hâfız Mustafa’ya binler bârekâllah ve mâşaallah ve es’adekâllah deriz. Medresetü’z-Zehra, Mekke-i Mükerremedeki o büyük zâtla muhabere etsin. Adresi şudur: “Mekke-i Mükerremede Babü’s-Selâmda Ahmed Ali Şimşirî” diye mektup yazabilirsiniz.” (Emirdağ Lâhikası)

Bu mesele ile alakalı diğerk mektup ise şöyledir:
“Aziz, sıddık kardeşlerim,
Hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur’un, Haremeyn-i Şerifeynce
makbuliyetine bir alâmet şudur ki:

*Yakalı Hâfız Mustafa çocukları ile. Murat Emin Kocayaka’nın verdiği bilgiler.
Soldan sağa: Ahmet Adil (babam), Said amcam (kucakta, hayattadır), Fazıl
amcam (en büyük), Zehra (kardeşinin kızı), Aliye halam.*

Denizli kahramanı Hâfız Mustafa, İstanbul’dan aldığı Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ ve Siracü’n-Nur’u—ki Hindistan ulemasına gönderilecekti—onları alıp, yolda bazı hacılara okutup, beraber Medine-i Münevverede Keşmirli gayet meşhur bir âlim ve Türkçe de güzel bilen zata teslim etmiş. O zatın da çok takdir edip kat’î teminatla Hindistan ulemasının merkezine göndereceğini ve Medine-i Münevvereye mahsus olan mecmualar da yetiştğini ve sair yerlere de gönderilen mecmualar selâmetle yetiştğini Denizlili Hâfız

Mustafa'ya beraber arkadaş olup ve yolda Nurları okuyarak giden hem genç, hem Nurcu iki Afyonlu hacı ve başka hacılar, bu müjdeli haberi bana getirdiler ve hariçte Risale-i Nur'un ehemmiyetli revacını ve makbuliyetini müjdelediler.” (Emirdağ Lâhikası)

Murat Emin Kocayaka Dedesini Anlatıyor

Dedem Hafız Mustafa Kocayaka hakkında tespitini yaptığım hatıralar ve bilgiler şunlardır:

“Dedem Hafız Mustafa aslen Burdur'un Yeşilova İlçesi'nin Kocayaka Köyü'ndendir. Bizde “yaka”, köy demektir. Kocayaka da, bizim yörede büyük köy manasına gelir. Babası 'Hacı Hafız Said Efendi' medrese imamı olup yörede herkesin tanıdığı saygı duyduğu nüfuzlu bir zattır. Kendisine Konya Müftülüğü verilmiş, fakat maaşlı olduğu için kabul etmemiştir. Burdur'daki kabri herkesin ziyaret ettiği, dua ettiği bir yerdir. Dedemin kardeşi ise Burdur müftüsü olarak çalışmıştır.

Dedem Hafız Mustafa 1926'da köyden, yani Kocayaka'dan ayrılıp, ilk önce Denizli'nin Çardak ilçesi'nde müteahhitlik ve ticaret yapmaya başlar. Daha sonraları 1930'da Denizli'nin merkezine yerleşir. Denizli'de bir un fabrikası kurup işletmiştir. Bu arada tekstil işlerine de girmiş, 1950'de kendi çırçır fabrikasını kurmuştur. Ticarete çok yatkın olması, onu zahire ve hububat ticaretinde de etkin bir konuma getirmiştir. Daha sonra ekmek fırını da açmış işletmiştir. Aynı zamanda krom madeni eksperliği de yapmıştır. Yani eşzamanlı olarak; müteahhitlik işleri, un fabrikası, çırçır fabrikası, zahire-hububat ticareti, ekmek fırını ve maden eksperliği yapmıştır.

Denizli'ye gelince merkez kabul edilen Delikliçınar da bir paşa konağı almış. İkameti hep burada devam etmiştir. Eşi Rafia Hanımefendi'dir. Evliliklerinden; Fazıl, Ahmet Adil, Aliye ve Said isminde 4 çocukları olmuştur. Şimdi çocuklarından yalnızca biri hayattadır.

İlmi yönü de çok kuvvetli olan dedem Hafız Mustafa, fahri olarak vaazlar da verirmiş. Müftülük, onun gittiği Delikliçınar Camisine, imam ve vaiz tayin ederken hususi özen gösterirmiş. Hizmette azami dikkat etmeleri ve kaynak göstererek konuşmaları konusunda görevliler telkinlerde bulunurlarmış.

Dedemin en büyük hizmeti, 1943 Denizli Mahkemeleri döneminde, Üstad Bediüzzaman Hazretleri'ne sahip çıkması olmuştur. Ekonomik olarak güçlü olduğu için bürokratlarla arası iyiymiş. O dönemde Denizli'de herkesin tanıdığı, itimat ettiği, nüfuzlu bir şahsiyettir. Hakimlerle de dostlukları varmış. Bu dürüstlüğü ve güveni kullanarak bu masum insanların suçsuzluğuna kefil olmuştur. Böylece Denizli Mahkemesi'nin aldığı beraat kararında önemli roller üstlenmiştir.

Çocukları, yani amcalarım, Bediüzzaman'ın eski İpa'nın üstündeki Şehir Otelinde gözaltında bulunduğu dönemlerde, sürekli olarak ziyaretlerine gitmişler ve kendisine yemek götürmüşler. İpa o dönemin meşhur bir mağazasıdır. İpa'nın üstü otelmiş. Otelin adı ise "Şehir Otelidir. Denizli Emniyet binasının karşısındadır. Beraattan sonra Üstad orada kalıyor.

İşte o mağazanın İkinci katında Üstad Hazretleri tek bir odada, tek başına göz hapsinde tutuluyor. Üstad orada da çok sıkıntı çekmiştir. Tek başına kaldığı odaya bir soba bile koymamışlar. Tabir caizse soğukta ölüme terk ettikleri bir yerdir orası.

Üstad yemeklerden biraz yer, gerisini tekrar geri gönderirmiş. Bunları dökmeyin yiyin dermiş. Halam Aliye Hanım çocuk yaşta Üstad Hazretleri'nin elini öpmek istemiş, Üstad sadece eteğini öpmesine izin vermiş. Dedem kendi evinde Risale-i Nur'u muhafaza etmiş, yapılan baskınlarda da hiçbir zaman kitaplar bulunamamıştır. Hacca giderken eserleri oralara götürme görevini Üstad Hazretleri Hafız Mustafa'ya vermiştir.

Mahkeme beraatını Emirdağ'a götürmek için yola çıktıklarında Üstad geleceklerini manevî olarak haber alır ve: 'Denizli Kahramanı Hafız Ali ve Hüsrev seviyesinde biri gelecek diye beklerken, sen geldin Hafız Mustafa ve müjdeli haberler getirdin' der."

Murat Emin Bey'in anlattığı, bu 'mânevî haber alma hâdisesi' Emirdağ Lâhikası'nda şu şekilde geçmektedir:

"...Ve en lâtif bir emâre şudur ki: Dün, birdenbire bir serçe kuşu pencereye geldi, vurdu. Biz, uçurmak için işaret ettik, gitmedi. Mecbur oldum, Ceylân'a dedim: "Pencereyi aç; o ne diyecek?" Girdi, durdu, tâ bu sabaha kadar... Sonra odayı ona bıraktık, yatak odama geldim. Bu sabah çıktım, kapıyı açtım, yarım dakikada döndüm, baktım, "Kuddüs, Kuddüs" zikrini yapan bir kuş odamda gördüm. Gülererek dedim: "Bu misafir niçin geldi?" Tam bir saat bana baktı,

uçmadı, ürkmedi. Ben de okuyordum; ekmek bıraktım, yemedi. Yine kapıyı açtım, çıktım, yarım dakikada geldim, o misafir kayboldu.

Sonra bana hizmet eden çocuk geldi, dedi ki: “Ben bu gece gördüm ki, Hafız Ali’nin kardeşi yanımıza gelmiş.”

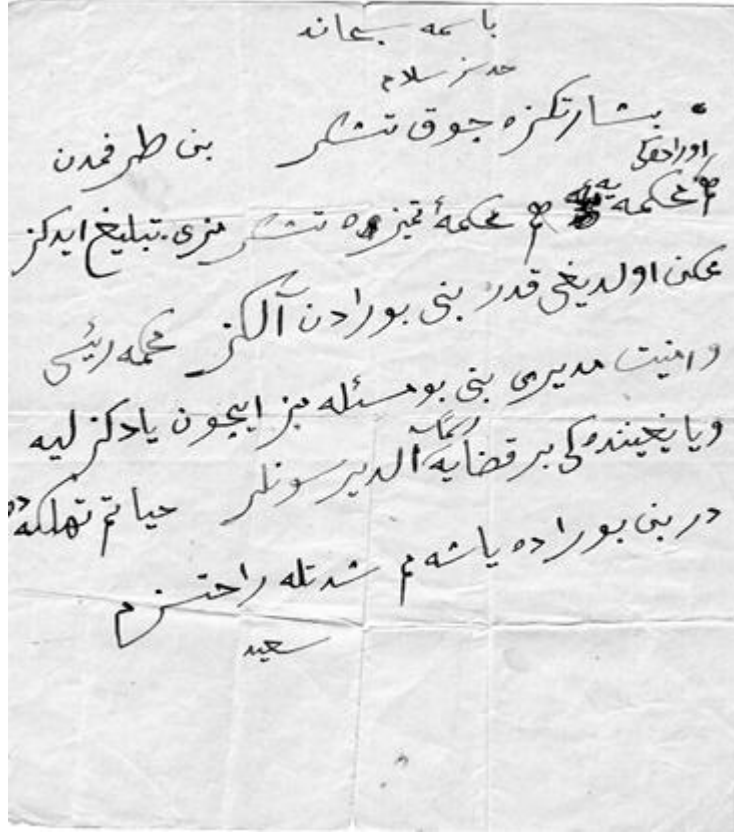
Ben de dedim: “Hafız Ali ve Hüsrev gibi bir kardeşimiz buraya gelecek.”

Aynı günde, iki saat sonra çocuk geldi, dedi: Hafız Mustafa geldi; hem Risale-i Nur’un serbestiyetinin müjdesini, hem mahkemedeki kitaplarımı da kısmen getirdi; hem serçe kuşunun ve senin, hem kuddüs kuşunun tâbirini ispat etti-ki, tesadüf olmadığını ispat etti.” (Emirdağ Lâhikası)

Kibrit Kutusu İçinde Camdan Atılan Pusula

Bediüzzaman Hazretleri 1943 Denizli hapishanesinde çok sıkıntılar çekmiştir. Hatta zehirlenmiştir. İşte bu sırada yan tarafta görülen pusulayı aceleyle yazıp bir kibrit kutusu içerisinde pencereden Hafız Mustafa’ya atmıştır. Pusulanın aslı ve aldığımız bilgiler Hafız Mustafa’nın torunu Murat Emin Kocayaka’da bulunmaktadır.

Bu yürekleri dağlayan hadiseye binaen pusulada şunlar yazmaktadır:

Üstad'ın, Denizli hapsindeyken camdan
Hafız Mustafa'ya attığı pusula

“Bismihî sübhanehû

Hadsiz selam. Beşaretinize çok teşekkür. Ben tarafından oradaki hem mahkemeye hem mahkeme-i temyize teşekkürümü tebliğ ediniz. Mümkün olduğu kadar beni buradan alınız. Mahkeme reisi ve emniyet müdürü beni bu meselemiz için ya Denizli'ye veya bir kazaya aldırırsınlar. Hayatım tehlikededir. Ben burada yaşamam, şiddetle rahatsızım. Said”

İbrahim Fakazlı Anlatıyor

İbrahim Fakazlı Ağabey İneboluludur. 1943 yılında Denizli Mahkemesi'nin verdiği tahliye kararından sonra yaşanan ve akıllara durgunluk veren bir hadiseyi, Bayram Yüksel Ağabey'in de bulunduğu bir mekanda anlatmaktadır. Ses kaydı arşivimizdedir. Anlatılan olayın kahramanları ise: bir tarafta; 'Kahramanlar Ocağı Denizli'den Yakalı Hafız Mustafa; diğer tarafta, Denizli mahkum ve mazlumlarıdır. Aralarında bugünkü neslin anlamakta zorlanacağı bir mücadele geçmektedir...

İbrahim Fakazlı'dan dinleyelim:

“1943’de Denizli’de hapishaneden tahliye olduktan sonra Üstad, ‘hemen gidin’ dedi bize. Denizliden İnebolu’ya gideceğiz. Bizim bir arkadaşımız vardı. İzzet Turgut diye. Çok faal bir arkadaştı. Yani yazıcıydı, çok güzel yazısı vardı, yirmidört saat yazardı. Fakat fakirdi biçare. Onun yol parası yoktu. Hesap ettik otuz altı lira tutuyordu. Yani Denizli’den İstanbul’a; İstanbul’dan İnebolu’ya, yeme içme masrafı o kadar tutuyordu. Otuz altı liraya ihtiyaç vardı. Ben ilgileniyordum onunla. Dedim, “arkadaşlardan toplayalım.” Birinden üç lira, diğerinden beş lira dolaşıyordum. Birisi dedi ki; “seni Atıf Efendi istiyor.” (Hasan Atıf Egemen) “Nerede Atıf Efendi?” dedim. Atıf’la da çok iyiydim, Sultanhisarlıdır. Ona para geliyordu dışarıdan. Zekat, fitre... gibi. Üstad Hazretleri de; “teberrüken alın” diyordu. Biz de alıyorduk. “Dağıt” diye bana veriyordu. Ben de bizim koğuştaki fakirlere müsavi şekilde dağıtıyordum. Mesela, iki yüz lira geldiyse, kişi başına on lira, yirmi lira düşerdi.

Ahmed Çavuş’un Han’ının orada bir kahvehane vardı. Baktım Atıf Efendi orada, boyalı bir demir masada birisiyle beraber oturuyor. Masanın ortasında bir mendil duruyordu. Denizli’nin dokuma mendilleri vardır, yetmiş santimlik, onlardan. Biz ona gümrükçü mendili derdik. Mendilin ağzı, ucu ucuna bağlı. Selam verdim, “otur” dedi. “Yok oturmayacağım, benim işim çok” dedim. “Bak bu ağabey ne diyor” dedi. Yanındaki tanımadığım zat; “sizin içinizde fukara var mı?” dedi. “Var, ben ona para toplayıveriyorum” dedim. Hemen mendili açtı, bir de baktım; para dolu içi. Ağzına kadar, bir bohça para. O zaman elli kuruşluk, yirmi kuruşluk kağıt paralar vardı. Birer paket yapmış onlardan. Bir paket verdi bana. Yani yüz lira. Ben paketi aldım. Bir.. iki.. üç.. diye saymaya başladım. “Niye sayıyorsun?” dedi. Saydım, otuz altı tane aldım. Gerisini “buyrun” deyip, masanın üstüne bıraktım. Hemen; “ben arkadaşlara Allah’a ısmarladık diyeceğim...” “Yahu dur bunu da al” dedi. “Yok! Ben onları almam” dedim. Alırsın almazsın derken biz işi mücadeleye döktük. Atıf Efendi ayağa kalktı; “durun yahu ne oluyor?” dedi. “Ben otuz altı lirayı aldım; bu ağabey illa bunu da al diyor. Ben almam” dedim. Bu fedakar adamcağız “peki” dedi sonunda. Arkamdan, “daha varsa fakir...” diye bağırıyordu.

O sırada oradan arzuhalci Ziya Bey geçiyordu, istasyona doğru. Yani hapishanenin özel idare müdürüydü. Ona dedim ki: “Bak şu geçen var ya, ona ver. Yalnız sen söyle ben söyleyemem” dedim. Çünkü memur adamın gururuna dokunurdu. Ama biliyorum ki parası yok. Ben öylece oradan ayrıldım.

Akşam treniydi, akşama yakın biz terene bindik. Hava kararmak üzereydi. O adamcağız hala elinde içi para dolu o bohça mendille, istasyonda; bir o tarafa, bir bu tarafa geziniyordu. Belki de parayı veremedim diye, üzüntü ile ağlıyordu...

Yani bunu nakil olarak anlatmıyorum ben. Canlı olarak gördüm. Adam veriyor, bir deste para. Sen istersen “arkadaşım var” deyip, iki üç deste alabilirsin. Şimdi bu parayı kim almaz? Hapisten çıkılmış, ihtiyaç var. Paranın o kadar lüzumlu olduğu bir anda, o parayı neden kimse almadı? Demek ki, o fakir nurcuların kalpleri öylesine zenginleşmiş ki, paraya tenezzül etmiyorlardı. Bu işin içinde para olmasa ben bunu konuşmazdım. Bunlar yaşandı.

Ben o mendille para dağıtmak için uğraşan zatı sordum sonradan. Meğer Denizli’nin tüccarlarından Hafız Mustafa imiş. Allah razı olsun kendisinden.

Bayram Yüksel: “Evet... evet... Hafız Mustafa Efendi... Allah razı olsun... hakimlerle temas kuran da odur.”

Denizli Mahkemesinin Verdiği Beraat Sonrası

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri’nin Tarihçe-i Hayat isimli eserinde, Denizli Mahkemesi’nin beraatı sonrası için şu bilgiler verilmektedir:

“Said Nursî’nin Denizli Hapsinden tahliyesi ve Emirdağ’a nefyi:

Denizli Ağır Ceza Mahkemesi’nin Haziran 1944 tarihli beraat kararı ile hapisten tahliye olunan Nur talebeleri, memleketlerine gitmişler; Üstad ise, Ankara’dan bir emir alıncaya kadar Denizli’de Şehir Oteli’nde kalmıştır. Risale-i Nur talebelerinin hapsi ve muhakemeleri münasebetiyle, Denizli halkı Risale-i Nur’la alâkadar olmuştur. Adliyede iki-üç zat, mahkeme safahatı esnasında Nurlara yakından alâkadarlık göstermişler ve Denizli’de neşrine çalışmışlardır. Bilâhare Nur dairesinde “Hâkim-i âdil” ünvanıyla anılan mahkeme reisi ve âzaları ve hizmetleri dokunan hamiyetperverler, âdilâne karar ve

gayretleri ile bütün ehl-i imanın süruruna vesile olmak gibi mânevî ve ebedî parlak bir makam kazanmışlardır.”

“Said Nursî, Denizlide iki ay kaldıktan sonra, Afyon Vilâyetinin Emirdağ kazasında ikamete memur edilir. Emirdağ’a 1944 senesi Ağustos ayında nefyedilir.” (Tarihçe-i Hayat 458) Tarihçe-i Hayatta geçen bu bilgileri, hatıraları teyit makamında buraya aldık.

Murat Emin Kocayaka’nın aktardığı hatıralarda geçen: “Dedem, çocuklarıyla yani amcalarımla Üstad’a Şehir Otelinde iken yemek gönderirmiş” sözü Risalelerde şu şekilde teyit edilmektedir:

“Ben Denizli Otelinde iken bana mahdumuyla arasına ekmek, ateş cihetinde hizmet eden ve Tahir Çavuş’la bana mektub gönderen ekmekçi Mustafa’ya da selâm ediyorum. Umuma binler selâm ve selâmetlerine dua ederiz.” (Emirdağ Lâhikası) Hafız Mustafa’nın fırıncılık da yaptığı yukarıda anlatılan hatıralardan da anlaşılmaktadır.

Denizli beraatından sonra, Bediüzzaman Hazretleri, kaldığı Şehir Otelinde, talebelerinden ayrılmasının verdiği hüznün ve hassasiyetini, Şualar’da şöyle ifade etmektedir:

“Denizli hapsinden tahliyemizden sonra meşhur Şehir Otelinin yüksek katında oturmıştım. Karşımda güzel bahçelerde kesretli kavak ağaçları birer halka-i zikir tarzında gayet latif tatlı bir surette hem kendileri, hem dalları, hem yaprakları, havanın dokunmasıyla cezbedarane ve cazibekârane hareketle raksları, kardeşlerimin müfarakatlarından ve yalnız kaldığımdan hüznünlü ve gamlı kalbime ilişti. Birden güz ve kış mevsimi hatıra geldi ve bana bir gaflet bastı. Ben, o kemal-i neş’e ile cilvelenen o nazenin kavaklara ve zîhayatlara o kadar acıdım ki, gözlerim yaş ile doldu. Kâinatın süslü perdesi altındaki ademleri, firakları ihtar ve ihsasıyla kâinat dolusu firakların, zevallerin hüznünlü başıma toplandı. Birden hakikat-ı Muhammediyenin (a.s.m.) getirdiği nur, imdada yetişti...” (Şualar)

HÜSEYİN BEŞLİ

1908 yılında Isparta'nın Sav Köyü'nde dünyaya geldi. Risale-i Nur'u tanıyarak büyük bir iman ve Kur'an hizmetine vesile oldu. 1943'de dokuz ay süreyle Üstad Bediüzzaman ile birlikte Denizli Hapishanesinde yatan Sav'lı kahramanlardandır. Okuma yazmayı bilmediği halde, evinde iki yaprak eski yazı bulunduğu gerekçesiyle Denizli'ye götürülmüştür. Yapılan muhakeme sonunda beraat etmiştir.

Sav Köyü'nden Denizli Mahkemesine gidenler şunlardır: Hasan Can, Ali Gül, Salih Yıldız, Mustafa Yıldız, Mehmed Soylu ve oğlu Ahmed Soylu, Savalı Ahmed, ve Hüseyin Beşli'dir.

Bu bilgi ve hatıraları Sav Kasabasından Hüseyin Beşli'yi iyi tanıyan Abdülkadir Zeybekten aldık.

Abdülkadir Zeybek Anlatıyor

1943'te Denizli Hapishanesinde Üstad Hazretleri ile beraber yatan köylümüz Hüseyin Beşli'den bizzat dinledim. Şunları anlattı: "Hapishanede iken Üstad Hazretleri kendisine düşen ekmek tayininden bir parça ayırdıktan sonra kalanını talebelerine gönderirdi. Hapishanede yüz yirmi kişiydik. Hazreti Üstad'a olan muhabbet ve hürmetimizden, Onun gönderdiği ekmeği kesme şeker büyüklüğünde, küçücük parçalara keserek ayırır, birer parça hepimiz yerdik."

Risale-i Nur talebelerindeki bu muhabbet, sevgi, itaat ve itina inşaallah kıyamete kadar devam edecektir.

Yine rahmetli Hüseyin Beşli Kur'an-ı Kerim okumayı Denizli Hapishanesi'nde öğrendiğini ifade ederek şunları söylemişti: "Denizli

Hapishanesinde yetmiş kişi içerisinde, Kur'an okumayı bilmeyen bir tek ben vardım. Bana hemen öğretmeye başladılar, kısa zaman da öğrendim ve Kur'anı hatmederek okumaya başladım. Benim hatim duası olduğu gün hepimiz tahliye olduk, elhamdülillah.”

İBRAHİM FAKAZLI

1912 tarihinde İnebolu'da dünyaya geldi. Risale-i Nur'da "Küçük İbrahim" ismiyle geçen İbrahim Fakazlı Ağabey, Hz. Üstad'ı ilk defa 1940'da, Kastamonu'da, o zamanki karakolun karşısındaki evinde ziyaret etmiştir. Risale-i Nur'la tanıştıktan sonra, Nurları okumaya ve yazmaya başlar. Bundan sonra hiçbir fırsatı kaçırmadan Üstad'ın ziyaretlerine devam eder. Fakazlı Ağabey 1943 Denizli, 1948 Afyon mahkemelerinde yargılanır ve Üstad'la beraber hapiste yatar. Bu dönemde Üstad'ın çok yakınında olmuştur. Onun için hatıralarında hep Üstad'ı anlatmaktadır. Hatıralar okunup bittiğinde insanı derin bir hüznün kaplıyor. Okurken insanın gözleri yaşarıyor, bazen de insana tebessüm ettiriyor...

Ne mi anlatıyor İbrahim Ağabey? Bir dönemin tarihini özetliyor; "Dünyamı ve ahiretimi bu milletin saadeti uğruna feda ettim" diyen o mübarek insanı anlatıyor. Her tarafın buz tuttuğu o dehşetli kışta, camları kırık bir salonda, ayaklarını bile uzatamadığı bir buçuk metrelik yatağını anlatıyor, zehir sancısıyla nasıl kıvrandığını ve buna rağmen milletin imanına gelen tehlikelere nasıl ağladığını dile getiriyor. Bir bölük kumandanı gibi hapishaneden mahkemeye gidişini; hapishanede iken aynı anda camilerde görünmesinin sırrını anlatıyor...

İbrahim Ağabey hayatı boyunca Kur'an ve iman hizmetlerine devam etmiştir. İnebolu İlçe Müftülüğü'nün web sitesinde şu bilgiler yer almaktadır: "İnebolu Merkez Yatılı Kur'an Kursu 1949 Yılı'ndan bu güne kadar hizmet vermektedir. Mütefekkir Said-i Nursî'nin talebesi İbrahim Fakazlı uzun süre dernek başkanlığı yapmıştır. Kendi kütüphanesini de Merkez Kur'an Kursu'na bağışlamıştır." Fakazlı Ağabey Ayrıca İnebolu'da bir cami yaptırmıştır.

İbrahim Fakazlı Ağabey'i dünya gözüyle görmek, dinlemek bize nasip oldu elhamdülillah. Fakat 22 Temmuz 1998'de İnebolu'daki son ziyaretimiz biraz hüzünlü oldu. Çok hastaydı. O kuvvetli hafızası ve hitabeti zayıflamıştı. Fakazlı Ağabey uzun bir hastalık döneminden sonra 2 Kasım 2003'de İnebolu'da vefat etmiştir. Allah rahmet etsin.

Küçük Isparta İnebolu

İnebolu, başta Ahmed Nazif Çelebi olmak üzere, sadık nur talebelerinin gayretleri ile Isparta'dan sonra ikinci bir hizmet merkezi haline gelmiştir. Denizli hadisesinden sonra İnebolu'ya Selahaddin Çelebi vasıtasıyla bir teksir makinesi getirirler. Bu Türkiye'de bir ilktir. Risale-i Nur o, "bin kalemlî nurcu" ile süratle çoğaltılmaya başlanır... O tarihte, teksir makinesi sadece iki yerde, Isparta-Sav'da ve İnebolu'da vardır. Tarihçe-i Hayat'da; "Afyon Hapsinden sonra hizmet-i Nuriye nasıl cereyan etti?" sorusunun 2. cevabı bunu teyid eder: "Isparta ve İnebolu' da, teksir makinesiyle Nur Risalelerinin mecmualar halinde teksiri ve etrafa neşri..." (T.Hayat) şeklinde ifade edilmektedir. Buna mümasil Külliyyatın çok yerlerinde İnebolu'nun hizmetteki kıdem ve ehemmiyeti anlatılır ve sena edilir.

Bediüzzaman Hazretleri'nin "Küçük Isparta" olarak iltifat buyurdıkları Kastamonu'nun İnebolu Nur hizmetlerinde çok büyük kahramanlar yetiştirmiştir: "Nazif Çelebi, Selâhaddin Çelebi, İbrahim Fakazlı, İsmail Fakazlı, İbrahim Mırmır, Gülcü Hüseyin, Salih Uğurtan, İzzet Turgut, Ziya dilek..." ve daha niceleri..

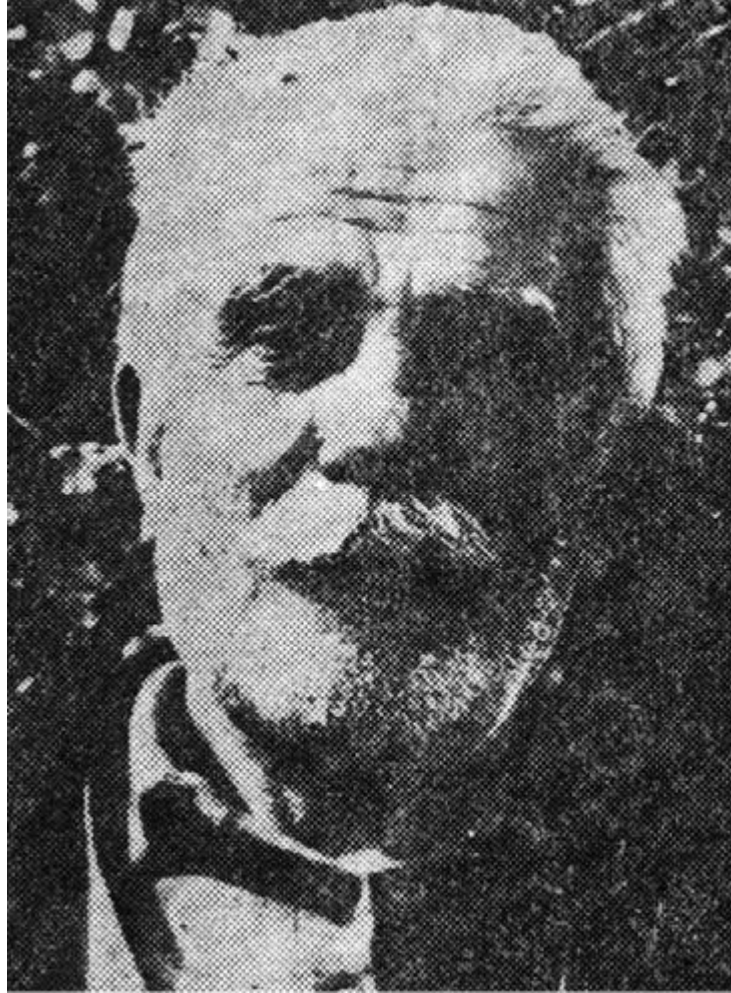
1978 senesinde yaptığım İnebolu seyahatimde Baba-oğul, Nazif-Selahaddin Çelebi Ağabeyleri göremedik elbette. Onlar çoktan vefat etmişti. Ama onları bize, 1943 Denizli hapsinde Hazreti Üstad'la beraber yatan: "Gülcü Hüseyin, Salih Uğurtan, Ziya dilek" Ağabeyler anlattı. O günkü ziyaretimizde İbrahim Fakazlı Ağabey ise İstanbul'a gitmiş, görüşememiştik. Meğer kaderde tam yirmi sene sonra 1998'de yine İnebolu'da görüşmek varmış. Hem kaderde yirmi sene evvel dünya gözüyle görüp dinlediğimiz, diğer aziz ağabeylerimizin mezarlarını ziyaret etmek de varmış.

Risale-i Nur'da İbrahim Fakazlı

Risale-i Nur'da İnebolulu İbrahim diye iki ağabeyimizin adı geçer. Yaşça daha büyük olanı "İbrahim Mırmır." Küçük olanı ise "İbrahim Fakazlı" dır. Denizli Hapsinde Üstad Hazretleri Onlara, "Büyük İbrahim" ve "Küçük İbrahim" diye isim vermiştir. İsmail Fakazlı ise kardeşidir.

Fakazlı Ağabey 1943 Denizli'de yattığı gibi, 1948 Afyon da Üstad'ının yanında hapis yatmıştır. 14. Şuâ'nın sonunda çok güzel bir müdafaası vardır. "Küçük İbrahim'in Müdafaasıdır" diye başlıyor, "Afyon Cezavinde mevkuf İnebolulu İbrahim Fakazlı" imzasıyla bitiyor. (Şuâlar 575)

Bundan başka, ismi birçok yerde risalelerin içine girmiş ve ebedileşmiştir:

Büyük İbrahim: İbrahim Mırmır

"Küçük Isparta'nın kahramanlarından küçük İbrahim'le Salih'in mektupları beni fevkalade mesrur eyledi, bin bârekallah. (Emirdağ

Lâhikası)

“Küçük İbrahim, Nazif’e ikinci bir Salâhaddin hükmüne geçip çoluk çocuğuyla, kardeşiyle ve refikasıyla Nura ve makineye pek ciddi çalışması, mektubunda namaları bulunan Salih ve Gülcü Hüseyin ve Osman ve Zühtü ve İzzet ve Ömer ve sair oradaki Nurcuların sebatkârane, sarsılmadan Nur hizmetinde terakki etmeleri bizleri çok mesrûr ettikleri gibi; bu memleketi de ileride çok minnettar edecekler. Mâşaallah, İnebolu, küçük bir Isparta ve tam bir medrese-i Nuriye olduğunu ıspat ettiler. (Emirdağ Lâhikası)

İnebolu

23 Temmuz 1998

İbrahim Fakazlı Ağabey Hıçkırarak Ağlamaya Başladı

İnebolu’ya inince doğru dersaneye gittik. İbrahim Fakazlı Ağabey’imizin, evinde olduğunu söylediler.

İbrahim Fakazlı: 86 yaşında İnebolu’daki evinde son ziyaretimiz... (23.08.1998)

Bir kardeşimiz bizi evine kadar götürdü. Evinin kapı girişindeki bahçe cennet gibi rengarenk çiçeklerle donanmıştı. Kapıyı eskiden

beri Fakazlı Ağabey’le iyi görüşen, beraber geldiğimiz Necati Usun Ağabey çaldı.

Fakazlı Ağabey bizi içeri aldı, ellerini öptük, mütevazı koltuklara oturduk.

Mübarek İbrahim Ağabey çok yaşlanmıştı. 86 yaşında olduğunu öğrendik. Çok takatsizdi ve hafıza kaybı vardı. Necati Ağabey’i bile, kendisini defalarca hatırlatmasına rağmen tanıyamadı. En sonunda, “Ben Ziya Arun Ağabey’e bakan Necati^[5]” deyince, “hah tamam hatırladım, şimdi tanıdım seni” diyebildi.

Necati Ağabey, Ziya Arun Ağabey’in vefat ettiğini söyledi. Fakazlı Ağabey, “biliyorum, duydum” dedi.

*Cuma namazına kendi yaptırdığı camiye beraber gittik.
(24 Temmuz 1998, İnebolu)*

Necati Ağabey: “Ziya Arun Ağabey’i vefatından bir gün sonra rüyamda gördüm. Bana: ‘Necati merak etme ben burada rahatım, Üstad beni yanına aldı’ dedi. Necati Usun, “Ziya Ağabey rüyamda böyle dedi bana” deyince; O koskoca mübarek Fakazlı Ağabey’imiz hiç unutamadığım bir şekilde birden ellerini yüzüne kapatıp, hıçkıra hıçkıra sarsılarak ağlamaya başladı. “Üstad yanına almış..” deyince çok duygulanmıştı. Belli ki Üstad’ına kavuşmanın ateşiyle yanıyordu.

Onun şefkatini, hele şimdiki hasta haliyle çok özölüyordu... Sakinleşince bazı hatıralar daha sormak istedim. “Hafızam kayboldu, hem kitaplarda var...” deyip konuşamadı. Biz de kendisini fazla yormak istemedik.

Cuma’yı Kendi Yaptırdığı Camide Beraber Kıldık

Ertesi gün, Cuma idi. Fakazlı Ağabey’e, “Cuma’ya beraber gidelim” dedik. “Tamam” dedi. Cuma’ya yakın bir saatte tekrar evine uğradığımızda, beyazlar giyinmiş halde bizi bekler bulduk. Kollarına girerek beraber geldiğimiz Nazım Çubukçuoğlu’nun arabasına bindirdik. Kendi yaptırdığı camiye gittik.

Namazını iskemlede kıldı. Tekrar aynı arabayla evine bıraktık. Takkesini hatıra olarak istedim, “al” dedi verdi, sonra uzun uzun yüzüme baktı. Kendi takkemi ona vermek istedim. “Benim takkemi de siz alın ağabey” dedim. “İhtiyaç yok” dedi ve almadı. Ellerinden öptük ve ayrıldık. Bu aralarda bir kaç poz fotoğrafını çekebildik.

İbrahim Fakazlı’dan Hatıralar

İbrahim Fakazlı Ağabey’in bu hatıraları: Bayram Yüksel, Mustafa Birlik ve Feyzi Allahverdi Ağabey’lerin de bulunduğu bir sohbet esnasında kaydedilmiştir. İbrahim Fakazlı Ağabey’e sorularıyla yardımcı olanlar, Mustafa Birlik ve Feyzi Allahverdi’dir. Bayram Ağabey teyit makamındadır.

Üstad’ın Mahkemedeki Halleri Halka Aksediyordu

Denizliye giderken trende neler oldu?

1943’de İnebolu’dan Denizli hapisanesine giderken, trende Üstad konuşuldu:

İnebolu’dan vapurla İstanbul’a geldik. İstanbul’da bir gece yattık. Daha sonra İzmir’e gitmek üzere bizi vapura bindirdiler. İzmir’e vardığımızda, akşam vaktiydi. Jandarma ve polisler bizi bir otele götürdüler. O gece o otelde yattık. Hava öyle şiddetli yağdı gürledi ki, biz apartmanlar yıkılıyor zannettik.

Sabahleyin Denizli trenine bindik. Ama trende ayak atacak yer yok. O kadar kalabalıktı ki, koridorlarda oturuyordu herkes. Biz oniki

kişiydik. Ellerimiz de bağlı. Jandarma ve polis nezaretinde gidiyoruz. Yer yok ayaktayız, eşyalarımız da vardı. O kadar kişinin eşyası olmaz mı? Neyse biraz ilerledik. Polis bana: “Nereye gidersen git” dedi. Biz, birer ikişer otururuz diye yer aramaya başladık. “Bakayım ileriki kompartımanlarda yer var mı?” dedim. Bir kompartıman geçtim, ağzına kadar dolu. İki.. üç derken daha ilerdeki bir kompartımanda dört kişi oturuyordu, dörtte karşı kanepede. Esnaf kabilinden idi onlar. Selam verdim içeriye girdim. Belki bana bir yer verirler diye bakındım. Biraz kımıldandılar. Birazcık, oturacak kadar bir yer açtılar. Ben oraya geçtim. Köşede yaşlıca biri vardı, hoca diyorlardı ona. Diğerleri esnaf. Bana: “Sen nereye gidiyorsun?” dediler. “Denizliye gidiyorum” dedim. “İyi, biz de Denizliye gidiyoruz, beraber gideriz” dediler. İleri geri; abuk sabuk; müstehcen konuşmaya başladılar. Hoca cevap vermeye çalışıyor, ama lafı ağzına tıkıyorlardı hemen. Bu arada ben de birkaç kelime ile yardım ediyorum hocaya. Hoca benden kuvvet almaya başlamıştı.

Bir ara yanımdaki bana: “Sen ne iş yaparsın?” dedi. “Pazarcıyım” dedim. “Ne alırsın?” “Her şey alırım. Yumurta, yağ, yün...” “Bende hepsi var, sen benim yanıma gel” dedi. “İyi olur” dedim. Ben yanımdakine usulca söylüyorum ama, diğerleri hep bana kulak veriyorlardı. Sonra “Sizin orada yatır var mı?” diye sordum adama. “Ne yapacaksın sen?” dedi. “Ben meraklıyım da” dedim. “Onun canlısı var” dedi. “Nasıl oluyor?” dedim. “Öyle bir hoca ki kendisine daha hakim sormadan, cevabını önceden veriyor” dedi. “Allah! Allah! tuhaf değil mi?..” dedim. Denizli hapishanesinde yatmakta olan Üstad Hazretleri’ni anlatıyordu. Demek ki dışarıya halka böyle aksetmiş Üstad Hazretleri’nin halleri. Trende böyle konuşuyorlardı.

Hapiste İken, Üstad Hazretleri’nin Dışarıda Görüldüğünü Duyuyorduk

Üstad Hazretleri hapiste iken dışarıya çıkma hadiseleri duyuluyor muydu?

Evet... Oluyordu. Delikliçinar diye bir yer... Orada bir cami vardır. Üstad’ı o camide görürlermiş. Savcı da hapishane müdürünü sıkıştırırmış; “Sen niye müsaade ediyorsun” diye. O da; “böyle bir şey yok” dermiş. Bu hadise bir... iki... üç... çok olmuş.

Benim bizzat şahid olduğum bir hadise anlatayım size:

Denizli Hapishanesi'nde, Ahmed Nazif Çelebi ve Gönenli Mehmed Efendi ile beraber aynı koğuşta kalıyordum. Hapishanede ağır cezalıları, idamlıklar da, prangalı zincirli de vardı. Gezemesinler, yürüyemesinler diye ayaklarına, boyunlarına zincirler takılmıştı onların. Gardiyanlar dışarıda sivrisinek uça alakadar oluyorlardı.

Bir gün sabah namazımızı cemaatle kıldık. Gönenli Mehmed Efendi kıldırırdı bize. Hapishanede koğuşu dolduruyorduk. Namazdan sonra; kimisi yatağında yatıyor, kimisi bir şeyler diyor, bazıları temizlik yapıyor, kimisi de çorba pişirmek için mangal yakıyordu. Biz böyle meşgulken birden kapıların zilleri çalmaya başladı. “Ne oluyor?..” falan derken, bu zangırtı ile bütün mahpuslar, herkes kapılara doğru koştu, koridora bakmaya başladık.

Birden, “tahtakurusu geliyor!” dediler. Müdürün lakabı tahtakurusuydu. O çok mayasılı bir adamdı, yüzüne baksan hasta olurdu insan. “Allah Allah bu saatte tahtakurusu niye geliyor acaba?” dedik. Neyse, biz başka koğuşa girer diye beklerken; geldi... geldi... tam bizim koğuşun önüne... ve içeri girdi. Namaz yeni bitmişti. Hoca Efendiler virdlerini okuyacaklardı. Gönenli Mehmed Efendi, Ahmed Nazif Ağabeyler falan yani... Neyse biz hep beraber ayağa kalktık. Tahtakurusu bize bakmıyordu bile, doğru hocaların yanına gitti. Onlar da hemen yatağı falan düzelttiler; “buyrun.. buyrun..” dediler. Hemen oturdu. Oradan birisi sigara ikram etti. “Sigarayı bırak şimdi!..” dedi. “Kahve getirelim efendim” dediler. “Bırak onu yahu!..” dedi. “Benim bir derdim var. Benim halim ne olacak, bana anlatın, ben ne yapmam lazım şimdi?..” diye konuşmaya başladı. “Hayrola ne var?” dediler Hoca Efendiler.

Dedi: “Bu hoca geldi geleli benim huzurum kaçtı. Bu hoca bazı namaz vakitlerinde camide görölüyor... Bir değil, iki değil, üç değil, bana telefonlar geliyor. Bak bu gece mübarek kandil gecesi. Bütün karakolları akşamdan dolaştım, tembih ettim. Kapıları, kilitleri kontrol ettim. Hatta Hoca Efendi'nin penceresinin altına iki tane jandarma koydum. Ben bunu yakalayıp göreyim diye tedbir aldım. Nihayet sabahleyin yorgun argın eve gittim. –Müdür hapishaneye yakın lojmanda oturuyordu- Hanıma: ‘Bugün ben dondum, çok yoruldum. Sobayı yak, biraz ısınayım, bir çorba içeyim’ dedim. Şöyle bir uzanmıştım ki. “Zırrrr” diye telefon çaldı. Telefona baktım. Bizim

savcı, pür hiddet bana bağılıyor; ‘seni astıracağım herif, mahvettin... beni de perişan ettin...’ diyordu. ‘Ne oldu efendim?’ dedim. ‘Yine hocayı salmışsın. Bak burada üç tane şahit var, hocayı yine camide görmüşler...’ dedi savcı. Ben bittim... ben bunca yıldır memurum... benim çoluk çocuğum var... ne olacak benim halim... bana bir çare bulun!..” diye ağlamaya başladı tahtakurusu. Hoca Efendiler: “Geçmiş olsun, bir şey olmaz inşaallah, merak etme...” dediler.

Onlar konuşurlarken, bizim Nazif (Çelebi) Efendi hemen yatağın kenarından şöylece geriye çekildi, sırtını duvara verdi. Geriye aldı kendini, o görmüyordu. Ben de yaklaştım yanına. Cebinden bir pusula çıkardı ve müdür ne dediyse aynısını yazdı. Bizim bir kibrit kutumuz vardı, pusulayı içine koydu. Üstad Hazretleri çocuk koğuşunda kalıyordu, koğuşun birini boşaltmışlardı Üstad için, tecrit olsun diye. Kapısı o koridora açılırdı.

Adem diye bir meydancı vardı, o bizim bakkal ihtiyaçlarımızı görür, peynir, zeytin... alırdı bize. Fakat asıl Üstad’la haberleşme vasıtamız bu meydancı Adem Ağa idi. Biz ona yirmi beş, elli kuruş veriyor veya bir sigara alıveriyorduk. O da götürüyor kibrit kutusunu çocuklara veriyordu. Çocuklar da Üstad’a veriyordu. Velhasıl yine kibrit kutusunu ona verdik. Ben koridorun başında beklemeye başladım. Onbeş dakika geçmedi, çıktı geldi Adem Ağa. Üstad’dan cevap geliyordu. Kibrit kutusunu verdi, aldım cebime koydum. Usul usul koğuşa döndüm. Bizim müdür hala konuşuyordu. Ben kibrit kutusunu kenardan Nazif Efendi’ye verdim. Açtık beraber okuduk.

Diyor ki Üstad: “Kardeşim Nazif, pusulanı aldım, güldüm. Ben onbeş yirmi gündür hastayım. -Üstad o zaman hakikaten son derece hastaydı, ateşi vardı- Namazı zor kılıyorum, ayağa kalkamıyorum, bir şey yiyemiyorum; hem hastayım hem de çok güçsüzüm. Bu kadar demir parmaklıklar arasından ben nasıl geçeceğim, nereden atlayacağım. O cami bir saatlik bir mesafede, ben oraya nasıl gider gelirim? Bu olsa olsa şudur: Cenab-ı Hak ehl-i imana üçyüz müekkel melaikeler tayin etmiştir. Bu melaikeler; o mü’min kul için müteaddid yerlerde, aynı zamanda, aynı kıyafette; mesela Mekke’de, Medine’de görünür. Aynı saatte müteaddid yerlerde ibadet yapar, o mü’mine sevabını bağışlarlar. Bunun böyle olmak ihtimali vardır. Bu benim şahsıma aid değildir. Her mümin için olur...” şeklinde bize ders

mahiyetinde bir pusula yazmış Üstad. Risalelerde bunlar yazılıdır zaten.

Netice olarak bir ders mahiyeti vardı burada. Her müminin 300 müekkel melaikesi olabilir. Onlar mübarek yerlerde dua ederler, ibadet ederler, o mü'mine hediye ederler. Bu müjdeyi anlamış olduk.

Üstad Kırk Sekiz Yama ile Gitti Mahkemeye

Üstad'ın cüppesini yamamışsınız?

Denizli'de bizi altı ay mahkemeye çıkarmadılar. İddianame gelmedi. Gelince de, iddianame rüzgar gibi şuradan girdi, buradan çıktı. Öyle okuyup da, bizim suçumuz neymiş biz bilmiyoruz... Herkese bir tane verilmesi lazımken, sadece bir tane verdiler. Yetmiş seksen sayfalık iddianame, altı ay sonra geldi.

Üstad Hazretleri mahkemeye, cüppe değil yakalı pardösü ile... Cüppesini bir yere mi vermişti yoksa sattı mı hatırlayamıyorum!.

Bayram Yüksel: "Hafız Ali Ağabey'e vermiş."

Üstad onu göndermişti, mahkemeye gidileceği için. Mahkemeden bir gün önce, "hocalar!.. hocalar!.." diye bağıırıyordu meydancı. Ben de koridorda bir yere gidiyordum. Karanlık, görünmüyor, sesi çıkırıyordu sadece. "Ne istiyorsun?" dedim. Baktım elinde bohça gibi bir şey var. "Bunu hoca gönderdi, 'bunu yamasınlar' dedi." Hemen kaptım elinden. Baktım mis gibi kokuyor. Artık başıma koydum koşuyorum koğuşuma.

Bayram Yüksel – İbrahim Fakazlı hatıralarını anlatıyorlar.

Dedim: “Üstad Hazretleri cüppesini göndermiş, yamanacak.” Ben ona cüppe diyordum, ama cüppe değilmiş. Sonra orta yere çarşaf gibi bir şey serdik. Pardösüyü de üzerine serdik. Bakıyorum şimdi, herkes de bakıyor. Gördüm ki, çok yama var. Yırtık yerler de var. Yırtık yerleri yamamak için; pantolonlarımızdan, yeleklerimizden... ona uygun renkler bulduk. Omzundan filan dört yerinden yamadık. Sonradan merak ettim. Kırk dört tane yama saydım. Dört de ben yaptım. Kırk sekiz yama olmuştu. Mahkemeye çıkmak için hazırlık yapıyor, iyi elbiselerini giymeye çalışıyordu Üstad. Kırk sekiz yama ile gitti mahkemeye. İşte Üstad’ımızın dünya zenginliği böyle idi.

Hapishaneden Mahkemeye Giderken Üstad Bölük Kumandanı Gibiydi

Hapishaneden mahkemeye nasıl gidiyordunuz?

Denizli’de hapishaneden mahkemeye giderken, jandarma silahını, kasaturasını kuşanıyordu. Sonra hapishanenin önünde katile toplanıyor, Mahkumlar kelepçeye bağlanıyordu. Kelepçeler ise yetmiş-seksen kişiye yetmiyor, bazıları iple bağlanıyordu. Sonra sıraya koyuyorlardı. Yani orada, on-onbeş dakikalık bir hazırlık yapılıyordu.

Bayram Yüksel: “Bir sefer Üstad’ı 90 yaşındaki Mehmet Efendiyle bağlıyorlar.”

Evet. Herkes Üstad’la bağlanmak için bekliyordu. Üstad Hazretleri ekseriyetle Tâhirî Ağabey’le, Nazif Çelebi ile, Mehmed Feyzi Efendiyle bağlanıyordu. Aramızda mühim meseleler görüşülüyordu o esnada. Biz bir şeyler duyarız diye Üstad’ın yanına giderdik hep.

Kafilenin çevresinde bir sıra gardiyanlar vardı. Onların peşinde resmi polisler; onun dışında bir takım jandarma; onun dışında bir takım daha vardı. Onları tanımıyoruz, ama onlar da sivil polislerdi galiba?

Bayram Yüksel: “Evet. Sivil polislermiş onlar.”

Bunun da dışında halk var. Böyle bir kitle-i azime ile gidiyoruz biz. O, yetmiş-seksen kişi değildi sadece.

Mezarlıktan geçilirdi. Üstad her geçişte mezarlıkta duruyordu. “Esselamü aleyküm ve rahmetullahi ve berekatuhû yâ ehlel kubûr!..” diyordu. O anda bütün katile duruyordu. Üstad Hazretleri “Esselamü

Aleyküm” diye durunca; bütün kitle: “Rap!” diye duruyordu. Adeta bölük kumandanı komut veriyor, kafile duruyordu. Orada Üstad dua ediyor, biz de “amin” diyorduk. Üstad öyle acele etmezdi. Bir daha duruyor, bir daha başlıyordu duaya. Üstad Hazretleri çok neşeliydi, latife yapıyor takılıyordu yolda. Yürürken fazla yanaşamıyorsun, ama poliste o kadar bir şeye ses çıkarmıyordu.

Oralarda mektepler vardı. İlkokul çocukları geliyordu. O çocuklar: “Hoca Dede!.. Hoca Dede!...” diye dalıyordu kalabalığın arasına. Biz saat yedi buçuk, sekiz gibi geçiyorduk mekteplerin yanından. Çocukların tam mektebe gelme zamanları... O, sekiz-on yaşlarındaki yavruları Üstad böyle kucaklıyordu. Onlar da Üstad’ın ellerini öpüyorlar, eteklerine sarılıyorlardı.

Mustafa Birlik: “Üstad kızmıyor muydu?”

Hayır. Üstad onlara öyle bir neşe ile iltifat ediyordu ki: “Bunlar istikbalin kahraman nurcularıdır!” deyip, “şap! şap! şap!..” diye vuruyordu. Bunu neşeyle yapıyordu Üstad. Birkaç mektep vardı orada. Duruyorduk mekteplerde. O küçüklerle sohbet ediyordu Üstad.

Tahtakurusu Üzerinden Lâtifeli Bir Ders

Yine bir seferinde mahkeme yolunda Nazif Çelebi ile beraberiz. Mezarlıkta duruyoruz, gitmiyoruz yani. O sırada yakasında bir tahtakurusu görmüş bizim Nazif Efendi, kelepçeliydi. Üstad’a: “Efendim müsaade eder misiniz?” dedi. “Ne o Nazif?” dedi Üstad. “Efendim tahtakurusu gidiyor boynumuza doğru...” “Sakın dokunma!.. sakın dokunma!..” dedi üstad. “Niçin Efendim?” dedi. “O kurnazdır. Isırır hemen saklanır ve sen onun ısırıldığını birkaç saniye sonra duyarsın. Bu sefer sen onu öldürürsün. Halbuki o ısırmadı. Sen, birini haksız yere öldürdüğün için, onun intikamını almak üzere, bire on hücum ederler.” Üstad bunu lâtife olarak ders halinde anlatıyordu. Biz gülüyoruz tabi.

Üstad sonra birden ciddileşti: “Bak, bir arkadaşlarının intikamını almak için on tanesi birden hücum ediyorlar. Biz burada, bu davayı; Abdülkadir Geylani, Ahmed-i Farukî, Muhammed Gazali...den teslim aldık. Bir tahtakurusu, bir kardeşinin ölümüne on tane fedai olarak

gittiğine göre, biz daha fazla fedakarlık yapmamız lazım...” diyerek, Üstad tahtakurusu üzerinden bir ders vermişti bize.

Denizli Halkı Bize Tam Sahip Çıktı

Denizli hapishanesinden tahliye olduk. Denizli halkı hapishanenin önünde toplanmıştı. Orada bir meydan vardır. O meydan baştan sona kadar hep kadınlarla doldu. Hepsi başörtülü mesture hanımlardı. Grup grup ağlıyorlardı. “Bizi kimlere bırakıp da gidiyorsunuz? Biz sizsiz ne yaparız?” diye ağlaşıyorlardı.

Erkekler de kapının önündeki meydandaydı. Orası da geniştir. Oraya atlarıyla arabalarıyla gelmişler. Bizim eşyaları, ellerine geçen eşyalarımızı taşımak için. Gardiyan kapının önüne bırakıyor, hemen hücum ediyorlardı. Kapan kapana... yani bizim taşımaya elimiz ermedi. Halk böyle tam sahip çıktı bize. Maksatları eşyalarımızı alıp bizi evlerine götürmekti.

Üstad’ı da iki tane yağız atlı güzel bir faytona bindirdiler. Yanında Mehmed Feyzi Efendi vardı. Üstad’la yan yana körüğün altında oturuyorlardı. Arabacı da yerinde, kamçı elinde bekliyor. Kimse gitmiyor, herkes emir bekler gibi bir halde idi. Ben ve Selahaddin (Çelebi) en gençleriyiz. Üstad’ın da çok yakınında bulunuyoruz. Arabanın arka tarafında körüğün dibinde duruyoruz. Üstad ne konuşsa duyuyoruz.

Hapishane orman tarafındaydı. Gündüz vaktindeyiz, öğleden sonra. Birden orman tarafından bir haşırtı koptu. Ama Üstad körüğün içinde olduğundan onu görmedi. Bir de baktık ki bir süvari, sanki gökte uçuyor. Öyle hızlı geldi ki, o hızla tam Üstad’ın önünde çakıldı kaldı. Birden fırladı Üstad’ın ayaklarına kapandı. Üstad hemen başından tuttu, ona bir şey söyledi. Ne söyledi, ben ve Selahaddin duyamadık. O süvari tekrar atına bindi, aynı şekilde geldiği yere doğru uçtu gitti. Selahaddin dedi ki: “Bu topçu çavuşu” dedi. Kolunda “çavuş” işareti vardı. Selahaddin tanıdı onu. Bu hadisenin ne olduğunu, mahiyetini tam anlayamadık.

Biz geldik çarşıya. Delikliçınar denen mahalleye geldik. Üstad Hazretleri Ahmet Çavuş’un Hanı denilen bir yer vardır, oraya indi. Orada bir oda verdiler. Kardeşlerin kimisi çarşıya dağıldı. Biz İnebolulular ise, akşama gideceğiz. İkinci namazına Üstad’ın yanına

çıktık. Üstad: “Durmayın hemen gidin” dedi. “Üstad’ım İnebolu’ya götürelim seni” dedik. Aslında herkes götürmek istiyordu. Üstad herkese güzelce cevaplar veriyor, “siz durmayın gidin” diyordu. Bize de, “hemen gidin” dedi.

Hapishaneden çıktığımızda Denizli halkı bize tam sahip çıktı. Bir Hâfız Mustafa vardı... (Bu hatıralar Hâfız Mustafa Kocayaka maddesinde vardır. Ö. Özcan)

Biz hapiste iken, Ispartalılar bizi ziyarete yürüyerek gelmişlerdir. Isparta’dan Denizliye kadar kaç günde yürümüşlerdir acaba? Tren parasını, yol parasını nereden bulacaklardı fukaralar. Kuru fasulye, nohut, börülce... almışlar boş gitmemek için, hediye getirmişlerdi. Ayda bir iki, yapılan her duruşmaya geliyorlardı. Biz de onların getirdiklerinden yedik.

Asa-yı Musa’yı Matbaalar Korkudan Tab Edemedi. Tahir Eller Yazdı

Asâ-yı Musa’nın tab meselesi nasıl olmuştu?

Asa-yı Musa’yı tab ettirmek için; Üstad Hazretleri daha Kastamonu’da iken.. bunun müfredatını hazırlamıştı. Malum O mecmua derlemedir. Fakat Denizli mahkemesi başladı, tab işi geri kaldı.

1945’lerde Denizli hapishanesinden çıktığımız zaman. Üstad onu devam ettirdi. Bir Asa-yı Musa hazırladı. Diyor ki: “Kur’an harfleri ile bastırılsın.”

Ve Tâhirî, Hüsrev, Rüşdü Ağabeyler ile İnebolu’dan Nazif Çelebi İstanbul’da toplandılar. İstanbul’a götürdüler Asa-yı Musa’yı. Orada Kur’an harfleri ile tab ettirecekler. Fakat bunu yapmaya imkan bulamadılar. Çok uzun sürdü, bir aydan fazla İstanbul’da kaldılar. Bütün matbaaları geziyorlar, fakat matbaacılar korkuyordu. Bediüzzaman Said Nursî’nin eseri, Risale-i Nur, mahkemeden çıkmış taze taze. Onun için almıyorlar matbaacılar. Bir Aziz Bozkurt vardı, onda biraz yumuşaklık görüyorlar. Yoksa ötekiler hiç kabul etmiyorlar, korkuyorlar onlar. Üstad Hazretleri de sık sık mektuplarla onları teşvik ediyor, bastırmaları için.

Para meselesi de çok mühim oluyor. Çok para istiyorlar. Kaçak basmak için harabelere götürecekler. O zaman Sultanahmet civarı

hep harabe. Fundalıklar, yangın yerleri. Oralara, eski matbaaları kurmuşlar. O zaman ‘Necatü’l-Mü’minin, Mızraklı İlmihal...’ nereden bulacaksın, hep doldurmuşlar fırınlara yakmışlar onları. Aziz Bozkurt cesurdu. O, “yaparım” demiş, ama çok para istemiş.

Velhasıl Üstad Hazretleri bunlara şiddetle kızdı. “Bu hizmet nasip olmayacak bunlara. Bu mesele Risale-i Nur’un Tahir (temiz) elleriyle tahakkuk edecek” dedi. Sonra tamim etti ki: “Herkes bir Asa-yı Musa yazsın. Herkes bir Asa-yı Musa yazarsa, ondan ahir ömrüne kadar vazife sorulmayacak. Bu hizmet onun şahadetnamesi olacak, sınıfı geçecek. Yalnız bu Asa-yı Musayı yazsın” diyor Üstad. Her yerde bir seferberlik başladı. Çarşılarda kağıt, mürekkep, kalem ucu kalmadı. Herkes tomarla bunları aldı, gece gündüz yazmaya koyuldu. Altı ay zarfında bir Asa-yı Musa yazmak kolay mı? Hem de dikkatli yazılıyor. Baştan savma yazılmayacak. Biz İnebolu’da yirmi-otuz tane yazdık, tam hatırlamıyorum.

Bayram Yüksel: “Teksir makinesini daha almamış mıydınız o zaman?”

Hayır. Teksir daha yoktu o zaman. O sonradan geldi İnebolu’ya.

Şimdi bir de İnebolu’dan Emirdağ’a götürülmesi lazım. İnebolu neresi, Emirdağ neresi? Bir tek kağıdı götüremiyorsun, bir tek kağıdı. Cebinde bir mektup götüremiyorsun. Takip ediyorlar, korkutuyorlar, evham veriyorlardı. Biz artık bu kadar meydana gelmiş şeyi durdurur muyuz. Bir an evvel Üstad’ımıza vasıl olsun diye beni tayin ettiler, “sen götür” diye vazife verdiler bana. Biz bavul gibi bir şey yaptık. Kitapları onun içerisine koyduk. Üzerine de çamaşırlar koyduk...

Haramdan Kaçma Noktasında Üstad’dan Bir Hadise Gördüm

Risale-i Nur’un talebelerine verdiği ders üçtür: Birisi; Allah’ın emirlerini, farzlarını son derece dikkatle vaktinde ifa etmek. İkincisi; haramdan şiddetle kaçmak. Üçüncüsü de: Risale-i Nur’la meşgul olmak, onları tahsil etmek ve kendi imanını kurtarmak, başkalarının imanının kurtulmasına da vesile olmaktır. Risale-i Nur dairesine girenlerin bu üç büyük vazifesi vardır. Başka da bir vazife yoktur.

Ben bunlardan haramdan kaçmak noktasında, Afyon Mahkemesinde, Üstad’dan bir hadise gördüm. Onu anlatayım size:

Hapishaneden mahkemeye geldik. Mahkeme salonuna, koridordaki dış merdivenlerden giriliyordu. Aşağı yukarı yetmiş kişi varız. Biz iki tarafa dizildik. Üstad Hazretleri de dışarıya bakan kapıda, ayakta duruyordu. Orada mübaşirin bir sandalyesi vardı. Sonra mübaşir sandalyesini Üstad Hazretlerine verdi. Üstad Hazretleri yüzü kapıya dönük bir şekilde sandalyeye oturdu. Biz ayaktayız. Dışardan gelenler oluyordu, orası kalabalıklaştı. Üstad'ın yüzü kapıya doğru dönük, bize bir şey anlatıyordu. Daha hakimler gelmemişti. Jandarma ve polisler “açılın!” diye ihtar ediyorlardı. Memurlar, hâkimler falan geçiyorlardı bazen.

Üstad bizimle kapıya bakarak konuşuyordu. Herkes ona kulak vermişken; birden Üstad Hazretleri başını öyle bir hızla çevirdi ki. Ama nasıl çevirdi, sanki elektrik düğmesine basılmış, başı kopmuş da gidiyor zannettim ben. “Neden acaba?” diye kapıya doğru baktım. Bir de gördüm ki; kapıdan bir baş, bir kadın başı zuhur etti. İki merdiven daha çıkınca göğüs hizasına kadar meydana çıktı ve nihayet içeri girdi. İşte Üstad Hazretleri onu görür görmez başını böyle çevirmişti. Ben Üstad Hazretleri'nin harama bakmamak için bu hareketi yaptığını anladım. Başka bir şey de olamazdı zaten.

Afyon Hapishanesinde Üstad'ın Koğuşu ve Yatağı

Afyon Hapishanesinde, Üstad üst kattaki koğuşta kalıyordu. Bahçeye çıktığımız zaman bir tahta kapı vardı. Gardiyan olmazsa, oradan fırlıyoruz yukarıya. O kapıyı Bayram bilir.

Bayram Yüksel: “Evet.. evet.”

Orada gardiyanlar sandalyede oturuyorlardı. Bazen de ayrılıyorlardı. Biz o anda fırlıyorduk yukarıya. Yalnız orada bir falaka vardı. Yakalandın mı falakaya yataydın.

Yukarıda Üstad'ın odası vardı. Daha doğrusu yüz kişilik bir salon. Koca bir salon. Orası hapishanenin mektebiymiş. O maksatla yapılmış. Ben o salonun pencerelerini saydım. Otuz altı tane göz vardı. Otuz iki tanesinin camları kırıktı. Mevsim kış. Oralara cam takmadılar, bir şeyle kapatmadılar. Karşı koğuşta bir komünist vardı, yüz bir senelik. Bir de ahlaksız bir doktor, ceza yemiş. Bir de Demokrat Partinin zincirli Başkanı vardı. Onu bir suçtan dolayı Halk Partili hâkimler cezalandırmışlar. Onların odalarını yaptılar. İçine

soba kurup kömür de verdiler, camları da takılı. Halbuki Üstad'ın odasının tabanında da döşemelerin arası açıktı. Rüzgar giriyordu. Bayram sen gördün değil mi?

Bayram Yüksel: “Evet Ağabey gördüm.”

Üstad'ın yatağı da şuydu: Birbuçuk metrelik kısa bir tahta, tahtanın üzerine bir minder, onun üzerinde iki tane battaniye, başının altına da bir yastık. Çok çıktım yanına, ben Üstad'ı hiç böyle uzun yatarken görmedim. Üstad yattığı zaman bacaklarını dizlerinden büzerek yatıyordu mecburen.

Bayram Yüksel: “Soba soğuktan patlıyordu. Sıcaktan patlaması lazımdır.. ama soğuktan patlıyordu. O kadar çok soğuk vardı.”

Mangalda biraz kül, biraz kömür konmuş.. Üstad'ı mangalın üzerine doğru, böyle mangala kapanmış vaziyette birkaç kere gördüm ben. Yüzünü ısıtıyordu. Size Afyondaki o kışın şiddetini anlatayım: on beş-yirmi gün camlardan don gitmedi. Tül perde gibi öylece kaldı. Bahçedeki kar bizim boyumuzdaydı. Tünel açılarak geçiliyordu.

İlk Defa Üstad'ın Ağlamasını Gördüm

Afyon Hapishanesinde Üstad'ın zehirlenmesi nasıl olmuştu?

Afyon'da Üstad'ın zehirlenmesi hadisesinde yanında bulunmadım. Fakat zehirin tesirini gördüm. Şöyle ki:

Bir gün Üstad'ın yanına çıktım. Baktım Üstad böyle büzülmüş yatıyor. Fakat ben hemen anladım hasta olduğunu. Koştum Üstad'ın yanına. Ellerini avucuma aldım. Ellerimi ateş yakar gibi yaktı. O kadar sıcak ki elimi yaktı, ateş gibiydi. “İbrahim ben ölüyorum” dedi Üstad Hazretleri. Bana dilini çıkarttı. Dili, hani haşlanmış yumurta soyulunca altından çıkan beyaz olur ya, onun gibiydi. Aynen, dili haşlanmış yumurta gibiydi. Gözlerinin içi ise kıpkırmızı olmuş. Bana hastalığını anlatıyordu. “Üstad'ım geçmiş olsun” dedim.

Üstad'ın önüne kapaklandım, başladım ağlamaya. “Siz varken ben artık ölüyorum, ben memnunum, ben ölmeye hazırım...” böyle söylüyordu Üstad. Ben başladım ağlamaya. Üstad “git” diye işaret ederken, Ceylan geldi. Ceylan da beni öyle görünce, O da kapaklandı oraya. Başladı o da ağlamaya.. Üstad da başladı ağlamaya. Bayram sen hiç gördün mü Üstad'ın ağladığını? Ben hiç

görmemiştim. Ağlıyordu Üstad orada. Üstad bize dedi ki: “Siz gidin kardeşim, haber verin. Allahısmarladık, ben ölüyorum.” Biz kalktık Ceylan’la önünden, şaşırmıştık. Ceylan’la sarmaş dolaş ağlıyoruz. Üstad; “gidin” diyordu. Gitmemiz haber vermemiz lazım dedik.

O endişe ile biz ikimiz birlikte indik aşağıya. Telaş da vermemek için, birer ikişer söylüyoruz herkese. Bu esnada Üstad üst katta camda belirdi. Elinde saati var. Saati şöyle tutmuş, yukarıdan işaret ediyor bize. Saati soruyordu bize. Sonra biz parmak işareti ile bildirdik. Ben hayret ettim. Üstad nasıl kalktı geldi bu haliyle.. İyileşmişti... Yaa böyle oldu işte. Ben bunu gördüm. O ateş, o hastalık zehirlenmeden mütevellittir. Demek Üstad’ın vazifesi varmış. O ateşin içinden çıkmıştı... İnayetle...

[5]. Necati Usun, İstanbul’da senelerce ve sadakatla; Risalelerde çok yerlerde adı geçen ve devamlı hasta olan, Ziya Arun Ağabey’imizle ilgilenmiş, ona bakmış, ihtiyaçlarını karşılamıştır. Sungur Ağabey’in bu hizmeti tebrik ve teşekkür ettiğini duyduk.

İBRAHİM OKUR

1932 Afyon'un Şuhut kazasında dünyaya geldi. İlkokulu Şuhut'ta, Sanat Enstitüsü'nü ise 1951-1952 senesinde Afyon'da bitirdi. Takip eden yılları kendisi şöyle anlatır: "Ordumuzun Sanat Enstitüsü mezunlarına ihtiyacından dolayı hemen kahraman ordumuza katıldım. İlk görev yerim İskenderun Ağır Bakım Fabrikası'dır. Dört sene hizmetimden sonra Erzurum Ağır Bakım Fabrikası'na tayin edildim" 1959'da Bediüzzaman Hazretleri'ni Isparta'da ziyaret etti. Balıkesir'de ikamet etmektedir.

İbrahim Okur Anlatıyor:

Risale-i Nur'dan Çok Etkilenmiştim

Erzurum'da Ağır Bakım Fabrikası'nda görev yaparken, 1957 yılında Mehmet Şanlı isminde Afyonlu bir meslektaşım ile tanıştım. Bana sürekli Risale-i Nur'u anlatıyordu.

İbrahim Okur, gençlik yıllarında

Anlatılanlardan çok etkilenmişim. Bana: “Erzurum’da da mutlaka Risale-i Nur talebeleri vardır” dedi. Nitekim araştırmamız neticesinde Mehmet Kırkinci Hoca’mıla tanışarak Risale-i Nur derslerine katılmaya başladık. O zamanlarda şimdiki gibi dersaneler yoktu.

Daha sonra yine aynı fabrikada çalışan Ahmet Gündeş isminde muhterem bir zatla tanıştık. O da Risale-i Nur’un aşıklarından. Evi de görev yaptığımız fabrikanın karşısındaydı. Bilahare evinin bahçesine bir oda yaptık. İşte orası bizim ilk dersanemiz olmuş oldu. O dersanemizde hemen hemen her gün dersler yapmaya başladık. Kırkinci Hocam kendine has üslûbuyla Risale-i Nur’u bizlere açıklardı. Bu arada derslerimize katılımlar da çoğaldı. Hatıramda kalan isimler şunlardır: Kamil Sirkeci, Hilmi Ardost, Vahdeddin Onayal, Fahri Doğulu, Mehmet Serçil, Mehmet Kırkinci, Mehmet Şanlı, İbrahim Okur. Daha isimlerini hatırlayamadığım bazı kardeşlerle birlikte on-onbeş kişi ile bu derslerimiz devam etti.

Üstad, Zübeyir Ağabey’e Konferanstan 40 Dakika Ders Okuttu

Üstad Hazretleri'ne ziyaretimiz şöyle olmuştu:

Allah rahmet etsin Mehmet Şanlı kardeşimle 1959'da yıllık izinlerimizi beraber kullanmıştık. O Afyonda kaldı, ben memleketim Şuhut'a gittim. Ertesi günü Afyon Postanesi'nde buluşmak üzere anlaştık. Mehmet kardeş Emirdağ'a bir telefon edip durumu öğrenelim dedi.

Ayakta ortada İbrahim Okur

Üstad'ımızın Isparta'da olduğunu öğrendik. Hemen hareket ederek o gün ikindi namazını Isparta'da kıldık. Sonra Nuri Benli Ağabey'imizin oteline giderek Üstad'ımızın Isparta'daki evinin yerini öğrendik. Eve gittik, kapıyı çaldık, Muhterem Sungur Ağabey kapıyı açtı. Biz kendimizi tanıttık ve Üstad'ımıza ziyarete geldiğimizi söyledik; "Üstad'ımız ikindi namazından sonra ziyaretçi kabul etmez, siz yarın sabah namazından sonra gelin, ben sizi ziyaret ettireyim" buyurdular. Biz tekrar otele döndük.

O gece rüyamda, Üstad Hazretleri'ni ziyaret ediyoruz. Anadolu evleri gibi üstü toprak bir evdi. İçeride genişçe bir oda ve içinde en az kırk-elli kişi vardı. Biz içeri girmeden önce, Üstad'ımız ayağa kalktı, ben sanki biliyormuşum gibi, hemen kapının önünden bir lastik ayakkabı aldım ve giyilecek şekilde çevirdim. Üstad'ımız lastikleri giydi ve kapının önünde beyaz bir ata bindi. Kible istikametine koştu gitti. O an uykudan uyarak, Mehmet kardeşime "Ağabey ben böyle bir rüya gördüm, Allah hayretsin" dedim.

Sabah, namazı camide kıldıktan sonra Üstad'ımızın evine gittik, içeri girdik. Sungur Ağabey Üstad'ımız'a haber verdi. Üstad bizi odasına çağırdı. Üstad'ımız karyolanın üstünde diz çökmüş

duruyordu. Önce Mehmet kardeşimiz mübarek ellerini öptü, sonra ben öptüm. Mübarek Üstad'ımız da bizi alınlarımızdan öptü. O anda rahmetli Tahiri Ağabey, Ceylan Ağabey, Bayram Ağabey, Sungur Ağabey, Hüsnü Bayram Ağabey Üstad'ın odasına geldiler. Üstad'ımız "Zübeyir'i çağırın" dediler. Zübeyir Ağabey geldi ve Üstad Hazretleri Zübeyir Ağabey'e Konferanstan 40 dakika kadar ders okuttu, sonra bize döndü ve: "Bunlar benim 20 senelik talebem, sizi de 20 senelik talebeliğe kabul ediyorum" buyurdular. Sonra bize tekrar "hoş geldiniz" dedi. Önce Mehmet Ağabey, sonra ben Üstad'ımızın ellerini tekrar öptük. Yavaş yavaş geri geri çıkarken Üstad'ımız beni, yukarıdan aşağıya seyrederek "maşaallah, barekallah" ifadelerini söylediler. Biz Üstad'ımızın odasının karşısındaki odaya geçtik. Pencereden dışarıya bir baktım, Üstad'ımız'ın evinin önündeki yol, sonuna kadar ziyaretçilerle dolmuştu. Üstad'ımız arabasına bindi, ziyaretçileri selamlayarak oradan ayrıldılar.

Evet muhterem Ömer Kardeşim ziyaretimdeki duygu anlarımı anlatamayacağım. Hizmetinizde başarılar diler, dualarınızı beklerim.

İbrahim Okur

25.07.2006

İDRİS KAHVECİ

1934 yılında Denizli'ye bağlı Çal ilçesinde dünyaya geldi. 1958 yılında Emniyet Teşkilatı'na girerek Isparta'da çalışmaya başladı. Uzun yıllar Emniyet Teşkilâtında çalıştı. Üstad Bediüzzaman Hazretleri'ni son iki senesinde, vefatına kadar adım adım takip eden sivil polislerden birisidir. Ayrıca, Urfa'dan mezarı yıkılarak, Isparta'ya getirilen mübarek naşını defneden dört polisten tek hayatta kalanıdır. Şimdi Denizli'de ikamet etmektedir. Denizli'de Risale-i Nur hizmetlerinde bulunan Ali İhsan Büyüktarakçı'nın komşusu olduğunu öğrendik. Ali İhsan Bey vasıtasıyla randevu alarak Denizli'ye hareket ettik.

İdris Kahveci 73 yaşına rağmen çok dinç ve sağlıklı görünüyordu. Kendisine saatlerce her şeyi sorduk. Bir deftere aldığı notlara bakarak sabırla bize cevaplar verdi. Her ihtimale karşı bir arıza olur diye hem kamera, hem de teyp kaydı yaptık. Baştan tedirgindi. Birkaç kere, "konuşmak istiyorum, fakat bana bir zarar gelmez değil mi?" diye tekrar etti. Gördük ki; hala, o gün bıraktığı yerde, o âlemde yaşıyor. Derelerin altından çok sular aktığı halde, hala bazı şeyleri devlet sırrı olarak kabul ediyor. Onları kalbine ve kabrine gömmek istiyordu.

İdris Bey bize; Üstad Bediüzzaman Hazretleri'nin iki yıllık takip hatıralarını anlattı. Isparta Kabristanı'na Bediüzzaman'ı nasıl defnettiklerini anlattı. Yaptığı baskınları anlattı. Ve başka meslekî hatıralarını da anlattı. Büyük iddialarda bulundu. Bediüzzaman'ın kabrinin Isparta'dan başka yere değiştirildiğini ise asla kabul etmiyor, hatta tepkiyle karşılıyor.

Anlattığı şeylerin doğruluk derecesini, daha doğrusu yanlış payını elbette biz bilemeyiz. Şunu da açıkça gördük ki: Çok

samimiydi. Kendi ifadesiyle, daha o zamanlarda “Bediüzzaman Hazretleri’nin büyüklüğünü keşfetmişler.” Bediüzzaman Hazretleri’ni çok saygı ve sevgiyle anıyor şimdi.

14 Mayıs 2007’de sohbet tarzında geçen röportajımız, mazinin yarı karanlık dehlizlerine inşaallah bir mum daha yakmış olur. Hem de O Aziz Üstad’ın, güya en rahat geçen son yıllarında, Demokrat Parti döneminde bile, neler çektiğini birazcık anlamış oluruz.

İdris Kahveci Anlatıyor:

İki Sene Boyunca Vefatına Kadar Biz Takip Ettik

–Kendinizi tanıtır mısınız?

–Ben İdris Kahveci. 25.03.1934 Çal doğumluyum. 1958 yılında Isparta’da göreve başladım. O günkü yetkililer beş arkadaşla birlikte beni doğrudan Said Nursî Hazretleri’nin takibi için görevlendirdiler. O arkadaşlarla beraber biz Said Nursî Hazretleri’nin sağlığında gece gündüz beraberdik. Uzun yıllar bu görevde kaldık. Zaman zaman Barla’ya gidiyordu Hoca. Kirlara gidiyordu, orada yazıyordu. Yanında talebeleri bulunuyordu. Ziver Gündüzalp, Bayram Yüksel, bir Bayram daha vardı, (Hüsnü Bayram) Mustafa Sungur vardı, Atabeyli Tahir Mutlu Hoca vardı. Buna, bir vatandaş araba hediye etmişti. O vatandaş kendisi şoförlüğünü yapıyordu. Said Nursî Hazretleri’nin bir hırkası ve ibriğinden başka bir şeyi yoktu yanında. Hediye kabul etmezdi.

–Size kolaylık olsun diye hatırlatmak için soruyorum. Bu vazifeyi size kim vermişti? Vali mi verdi? Emniyet amiri mi verdi?

–Emniyet Müdürü verdi.

–Kim di o?

–Ahmet Eren, öldü o. O zaman Isparta Emniyet Müdürü idi.

–Ne dedi size? Nasıl bir talimat verdi?

–Dedi ki: “Siz yeni geldiniz, burada tanınmıyorsunuz. Birkaç arkadaş bu Hoca’nın devamlı bir şekilde takibini yapacaksınız.”

–Siz haftalık veya günlük rapor mu veriyordunuz?

–Haftalık rapor veriyorduk. Ama bazen gerekiyorsa günlük raporlar da veriyorduk. Bu raporlar bakanlığa gönderiliyordu.

–Raporlara neler yazılıyordu?

-İşte, “şuraya gitti, şunlar geldi, şunlar gitti, normal geçti..” gibi şeyler. Yalnız başka takip edenler de vardı. Bir ara onbeş kişiyi geçtik. Onlar da ayrı takip ediyordu.

-Siz kaç kişiydiniz ekip olarak?

-Biz ekip olarak üç kişiydik.

-Bediüzzaman sizi biliyor muydu? Sizin kendisini takip ettiğinizin farkında mıydı?

-Evet biliyordu. Fıtnat Güngör Hanım'ın evinde kalıyordu. Vatandaş ikinci adam olarak Hüsrev Altınbaşak'ı biliyordu. Bediüzzaman yanlış anlaşılıyor bana göre. Bu zat Kur'an-ı Kerim'in tefsirini yapan yüz sene içindeki gelmiş geçmiş en derin, en bilgili âlimdir.

-Bunu o zaman da anlamış mıydınız, yoksa şimdi mi fark ettiniz büyüklüğünü?

Bediüzzamanın, evinde kaldığı Fıtnat Güngör

-O zaman da anlamıştık. Kitaplarını topluyorduk zaman zaman görev icabı. Zaten talebeleri, sağ olanlar varsa beni tanırlar. Şimdi sağ olan var mı bilmiyorum? Varsa beni iyi tanırlar.

-Mustafa Sungur var. Hüsnü Bayram var.

-Mustafa Sungur beni çok iyi tanır. Hüsnü Bayram da tanır. “Bu takipçiler içinde en iyi sensin” diye beni parmakla gösterirlerdi o

zaman. Bilhassa Mustafa Sungur beni çok iyi tanır. Sorularınızla beni yönlendirin, soru sorun cevap vereyim.

-Siz Bediüzzaman'ı iki sene boyunca, 1958'den vefatına kadar takip ettiniz değil mi?

-Evet iki sene boyunca vefatına kadar biz takip ettik.

Bediüzzaman'da Neler Gördünüz?

-Bediüzzaman'da neler gördünüz? Tarihlerini tam hatırlayamasanız da, mesela kıra gittiğinde ne yapardı? Sizinle bir şey konuşur muydu?

-İzah edeyim: Gittiği yerlerde düşünüyordu, “yazın” diyordu yanındakilere, açıklamaları yazdırıyordu sürekli. Çok uzaklardan, yakınlardan, her yerden ziyaretçileri geliyordu. Bunların bazılarını kabul ediyordu, bazılarını kabul etmiyordu. Halk arasında, “bunun kalbine malum oluyor da iyi olanları alıyor, kötü ruhlu olanları geri çeviriyor” diyorlardı. Aslında böyle bir şey yoktu. Emniyet mensupları için: “Ben üzülüyorum. Bunlar emir kuludur, bunların başlarına bir şey gelmesin, bunlar sıkıntıya girmesin” diye sık sık söylerdi.

-Sizinle konuşur muydu? Seninle konuştu mu hiç?

-Konuşurdu tabi. “Siz devlet memurusunuz, görevlisiniz, vazifenizi yapıyorsunuz, ben sizi sıkıntıya sokmak istemem” diye, bu lafı çok söylerdi. Cuma namazına giderken bazen izdihamdan dolayı geri dönerdi. Bazıları “gösteriş yapıyor” derlerdi. Halbuki bu kalabalıkta bir olay çıkarsa emniyet mensupları için “bir dert, gaile olur, ben onları yormak, üzmemek istemem” derdi.

Baktı ki kalabalık olmuş, evine geri döner, namazını evde kılardı. Ziyaretçi geldiğinde çok yalvaranlar olurdu, “elini öpüp döneceğiz” derlerdi. Çok yalvaranları beş dakika kabul ederdi. Biz bu kadar yakındık yani. Israrlara bazen dayanamaz alırdı. Bazılarını almazdı, çünkü başa çıkılamazdı, her yerden gruplar geliyordu. Yugoslavya'dan, Rusya'daki Türklerden, Arabistan'dan, Pakistan'dan ve diğer Müslüman ülkelerden gelenler oluyordu. Bunları havaya, duruma göre ayarlıyordu. Çünkü birinci düşüncesi emniyet mensuplarını üzmemek yormamak idi.

-Siz bunları o zaman görüyordunuz?

-Tabi biz çok yakınındaydık. Hediye almıyordu. Bir sıkışma olmuştu. Biz evinde arama yaptık. Kitapları toparladık.

-Sene kaçtı?

-1960 İhtilali öncesiydi.

-Size yukarılardan “bu raporlar olmamış, şöyle yazın, böyle yazın” şeklinde bir baskı geliyor muydu?

-Hayır. 163. madde ile ilgili mesele vardı. Toplantı yerleri basılıyor. Birkaç kişi içeriye atılıyor, sonra serbest kalıyorlardı.

Bediüzzaman Hazretleri talebeleriyle bir kır gezisinde

Hüsrev Altınbaşak İçin Mahkemede Şahitlik Yaptım

Hüsrev Altınbaşak mahkemeye düşmüştü. Malatyalı Sıtkı Cebesoy isminde bir Isparta Ağır Ceza Reisi vardı. Biz onüç kişiydik, tutanakta imzası olanlar. Reis soruyordu tabi. Hüsrev Altınbaşak kabul etmiyordu suçlamaları. Reis en son beni çağırdı. Baştan sona anlattım: Bediüzzaman'ın Cuma namazına gidip neden yarı yoldan döndüğünü, misafirlerin bir kısmını neden kabul etmediğini, paraları neden almadığını, neden oralarda bulunduğunu...” hepsini izah ettim. Ondan sonra, “Din Devleti kurmak istediğini?” sordu. Ben dedim: “Hayır, yok böyle bir şey. Kur'an-ı Kerim'in en iyi şekilde tefsirini yapan kişi” olduğunu, bu Hoca ve arkadaşları derin bir bilgiye sahiptir, yani Kur'an'ın tefsirini yapıyor, başka bir şey yoktur.” dedim.

-O tarihlerde Bediüzzaman'ın Isparta'da bir mahkemesi yoktu yalnız.

Hüsrev Altınbaşak

- Anlattığım bu mahkeme Hüsrev Altınbaşak ile alakalıydı. Bu mahkemeye İstanbul'dan Avukat Bekir Berk ve Avukat Gültekin Sarıgül geliyordu. Ücret almıyorlardı. Fakat üçyüz beşyüz kişi toplanıyordu. Yol parası diye ceplerine zorla sokmaya çalışıyorlardı. Sonuçta hâkim: "Kürt Devleti kurmak istiyor, buna ne dersin?" diye sordu. Ben dedim: "Hayır! Şeyh Said isyanında bile, yardım istemek için Said Nursî Hazretleri'ne haber gönderiyorlar. O da, 'Bu iş doğru değildir, ben sizin teklifinizi kabul edemem' diye cevap veriyor", dedim hâkime. Daha birçok şeyler sordu, ben cevap verdim. Ağır Ceza Reisi: "Ne diyorsun şahidin ifadesine?" dedi. Hüsrev Altınbaşak kalktı: "Aynen kabul ediyorum. Sanki benim kalbimin içini tek tek okudu. Noktasını, virgölünü değiştirmeden kabul ediyorum" dedi. Bu

şekilde geçti mahkeme. Mübarek Bayram da yakındı, hangi Bayramdı hatırlamıyorum, ama Ramazan Bayramı olabilir. Sonuçta Hüsrev Altınbaşak bu şekilde tahliye edildi.

“Isparta’da Bir Mezar Kazın” Diye Bir Şifre Geldi Bize

1960 yılı Şubat sonlarında olacak, o aralarda tam hatırlamıyorum. Said Nursî Hazretleri: “Hükümetin iyi yolda olmadığına” dair bir mektup yayınladı, Menderes hükümetine karşı. Yalnız nasihat şeklinde ılımlı olarak. “Şöyle olsa daha iyi olur...” gibi bir mektup.

-Bu mektup kitaplarda var.

-Tabi. Bunu zamanın muhalefet lideri İsmet Paşa istismar ederek: “Menderes Hükümeti Şihlardan, Şeyhlerden medet bekliyor” şeklinde kendine göre çevirdi bunun yönünü. Ve İçişleri bakanı Namık Gedik’ten emir geldi: “Said Nursî’nin bulunduğu yerde mecburi ikamete tabi tutulması...” şeklinde bir emir. Gezdirilmemesi, her gün, “buradayım” diye adını soyadını yazıp imza attırılması şeklinde. Emirdağ’daydı o gün Said Nursî Hazretleri. Bir müddet Emirdağ’da kaldı. Ne kadar kaldı şimdi hatırlamıyorum. Mart ayının ilk haftaları veya onbeşi olabilir. Sonra bu mecburi ikameti kaldırdılar. Oradan Urfa’ya gitti. Urfa’da İpek Palas Otel’inde 19 no’lu odasında kaldı. Orada vefat etti. Oda hala muhafaza ediliyor, orayı müşteriye vermezler.

-Urfa’ya giderken Emirdağ’dan Isparta’ya geliyor önce, sizin bundan haberiniz oldu mu?

-Haberimiz var tabi.

-Bir takibiniz oldu mu?

-Hayır. Biz o bölümde vazifeliydik. Urfa’da Halil İbrahim dergâhının bahçesine gömülüyor, belki görmüşsünüzdür?

-Evet gördük.

-Orada her gün gruplar halinde çok ziyaretler oluyor, malum. Ben görmedim ama cenazesine 300 otobüsün gittiği söyleniyordu. Isparta’dan da çok gitmişlerdi. O adamlar dönünce.. 1960 İhtilali’nin, Milli Birlik Komitesi’nin (MBK), 6 ve 25 sayılı kararları vardı. Kanun hükmündedir bu kararlar. Bunlara göre dönen 15 kişiyi gözaltına aldirttilar bize. İki ay sonra mahkemeye sevk ettik, mahkeme bunları

serbest bıraktı. Bir müddet sonra ziyaretlerin aşırı olmasından tedirgin olan MBK üyeleri, “bunun mezarını kaldıralım” diye karar alıyorlar. Bize Isparta’ya şifreler geldi. “Isparta’da bir mezar kazın” diye, bir şifre.

Bediüzzaman’ın Tabutunu Emniyet Müdürü ile Beraber Dört Kişi Defnettik

- Siz gelenin Bediüzzaman’ın tabutu olduğunu biliyor muydunuz?
- Tabi biliyorduk. Afyona kadar helikopterle veya uçakla geldi. Afyon’dan askerî pikapla gece saat ikide geldi Isparta’ya. Emniyet Müdürü de vardı.
- Emniyet Müdürü kimdi o zaman?
- Yine aynı, Ahmet Eren. Burdurluydu o, şu an hayatta değil. Tabutu getiren aracın asker şoförü orada kaldı. Bizim şoför arkadaş direksiyonun başına geçti, getirdik mezarlığa ve defnedildi.
- Siz gömülme anında orada mıydınız?
- Evet tabi.
- Biraz teferruatlı anlatır mısınız? Kimler vardı o anda orada? Gece saat kaçtı? Asker var mıydı?
- Hayır asker yoktu. Bizden başka kimse yoktu. Dört kişiydik. Getirenler orada kaldı, teslim aldığımız yerde, mezarın yeri bilinmesin diye. Gece saat iki buçuk üç gibiydi. -Mezarın yeri nasıl tespit edildi?
- Bize talimat verildi. Uygun bir yer kazıldı.
- Mezarcılar mı kazdı?
- Evet.
- Sizin nezaretinizde mi kazdılar?
- Evet, gariban herhangi birinin mezarı gibi kazıldı.
- Bir gün önce mi kazıldı mezar?
- Akşama doğru. Gömdüğümüzde gece iki buçuk, üç gibiydi. Mezarın yeri görülmesin diye o şahıslar orada kaldı.
- Kaç kişiydiniz defin anında?
- Emniyet Müdürü ile beraber dört kişiydik.
- Bir de Üstad Bediüzzaman’ın kardeşi Abdülmecid Efendi vardı galiba?

-O yoktu. Afyonda kalmış olabilir. Biz üç dört sene bu mezarı tarassut altında bulundurduk.

-Defin işleminden sonra hemen dağıldınız mı?

-Evet. Ama birkaç gün, dışarıda, yol üstünde sırayla dolaştık. “Gelen giden var mı? Hareket var mı? Gören var mı?” gibi. Çünkü gören varsa bir hareket olurdu.

-Nasıl bir tabuttu?

-Lehimlenmiş, tamamen muntazam bir tabuttu. Sıcak zamanda gelmişti, koku olmasın diye muntazam lehimlenmişti. Üç dört sene tarassud ettik (gözetim altında tuttuk). Üzerine ot tohumları serptik. Yanında bir çeşme vardı, şu karşıdaki divan mesafesinde. Biz sulardık o otları, sonra otlar yeşerdi.

-Sonradan bu mezarın yerinin bulunması var. Bundan haberiniz oldu mu?

-Hayır! Hayır! Hiç kimse, “mezarı buldum” diyemez.

-Peki hiç talebeleri gelip aramadılar mı mezarı? Hiç gördünüz mü onları?

-Valla gelip gidenler oldu, arayanlar oldu. Barla’ya da gidenler arayanlar oldu.

-Mezarlığın neresindeydi Bediüzzaman’ın kabri?

-Orta bölümünde bir yerdeydi.

-Medyada daha evvel yanlış olarak çıkmış, tashih edilmesi gereken şeyler var demiştiniz, çekimden önce?

-Sabah Gazetesi’nde yayınlanmıştı. Türkeş’in hatıralarında. Bir cevap yazmıştım, yalnız cevabım çıkmadı.

-Bunlar ne ile ilgili hatıralardı, düzeltilmesi gereken itiraz ettiğiniz yerleri neresiydi?

-“Said Nursî’nin Urfa’daki mezarından alındığını, bu tarafa, Isparta’ya doğru getirildiğini ve Emirdağ’da bir yamaca defnedildiği” şeklinde. Bu doğru değil. Sabah Gazetesi’nde yayınlandı bu. Ben cevap yazdım, cevap vermediler. Ama yayını kestiler o zaman.

-“Siz Said Nursî’nin mezarı ile ilgili gerçek budur, biz defnettik” şeklinde Sabah Gazetesi’ne yazdınız, fakat cevap vermediler. Ama yayın da kesildi o zaman, öyle mi? -Evet öyle, yayın kesildi. 1993’de biliyorsunuz Bakanlar Kurulu Kararı ile “itibarı iade” edildi. Cumhuriyet, Vatan, Sabah... Gazetelerinin bu hususta yazdıklarının

hiç biri doğru değildir. Hatta mezarın yeri ile ilgili, Savaş Ay'ın yaptığı açık oturum da boştur.

-Demek ki Said Nursî'nin cesedinin denize atılması tamamen yalan ve uydurma?

-Tamamen uydurma, yalan ve iftiradır.

-Az önceki sohbetimizde o zaman ki devlet adamlarının ruhsal durumları hakkında bazı bildikleriniz olduğunu söylemişsiniz. Biraz bahsedermisiniz? Bunlar hizmetimizle ilgili mi?

-Bunlar bu mesele ilgili değil. Bana bunları çok kişiler, basın mensupları, Ispartalılar da sordular. “Mezarın yerini göster, türbesini yapalım, kamerayla çekelim, televizyonlarda gösterelim. Burası bir ziyaretgâh olsun” dediler. Ben dedim: “Olmaz!”

-Peki şimdi mezarın yerini bulabilir misin?

-Ben iki ay evvel gittim. Baktım, dolaştım, gördüm geldim. Akrabalarım var orda, ara sıra gidiyorum.

-Aklıma şu takıldı. Siz gelen tabutun Bediüzzaman'a aid olduğunu nereden biliyordunuz? Size dendi mi Urfa'dan Bediüzzaman'ın kabri gelecek diye söylendi mi? kim söyledi?

-Vali ile Emniyet amirine şifre geldi. Geleceği saat belli, hareket saati belli.

-Siz şu anda canlı bir şahitsiniz, onun için çok önemlisiniz.

-Bazı talebeleri, “yok, sonradan Barla'ya götürüldü...” falan diyorlar. Yok böyle bir şey.

-Ama bu çok sonradan oldu.

-Ben bunlara katılmıyorum. Mezarı hâlâ Isparta'dadır.

Çekiniyorum, Size de Zararı Olur, Bana da

-Şu anda Said Nursî'nin kabrini dünyada bir tek ben biliyorum.

-Peki sizi alıp Isparta'ya götürsek yerini göstermez misiniz?

-Hayır. Sizin gibi yirmi yıldan beri peşimde “yerini göster” diyenler var. Vicdan azabı da çekiyorum. Turizm açısından orası canlansın da istiyorum. Ama yapamam şimdi, eğer bir açılım olursa?

-Siz karar verin, ben sizi alayım götüreyim Isparta'ya?

-Sonra size de zararı olur, bana da zararı olur bunun. Bunu araştırmak lazım... Ben çekiniyorum yani... Size göstersem, “kim

gösterdi?” diyecekler. Elbette beni gösterecekler. Çünkü benim bildiğimi biliyorlar. O zaman her şey ortaya çıkacak.

Devlet Yetkililerinden Bir İzin Çıktığı Taktirde Mezarın Yerini Gösteririm

-Bu hatıraları kayda başlamadan önce birkaç kere dediniz ki: “Bana bir zarar olur mu?” Biraz tereddütlü anlattınız. Niye acaba eskiden beri gelen mesleki bir disiplinden dolayı mı?

-Sizin dışınızda, düşünürsek, basın mensupları bu konuşmaları allayıp pulluyor. Kendinden ilaveler yapıyor, yerlerini değiştiriyor, kendi düşüncesini ekliyor, saptırıyor, işi irticaya götürüyorlar. Gördüğünüz gibi ne irticacıyım, ne de eğilimim vardır. Ama, yetmiş üç yaşındayım. Kökten, babamızdan, atamızdan aldığımız terbiyeyi, bozmam. Onbeş yaşında, aklım erdiğinde neysem, şimdi de oyum. Katiyen değişmeyen bir kişiyim. Etki altında kalmam. Çok şeyler gördüm, diğer başka meseleler hakkında da...

-Bildiğiniz, Devlet sırrı gibi zannettiğiniz şeyler varsa açıklayın. Tarihi gerçekler ortaya çıksın. Hiç bir zarar görmezsiniz.

-Biliyorsunuz bugünkü hükümet de bu konularda itham ediliyor. Bizim onları da düşünmemiz lazım. Devlete de zararımız dokunmasın. Bana da olmasın, onlara da olmasın.

-Bizim gayemiz, biliyorsun insanlar fanidir. Allah geçinden versin. Herkes bir gün ölecektir. Bildiğiniz bir şey varsa kabre, toprağa sizinle beraber girmesin. Malum Bediüzzaman Hazretleri’ni dünyada görenler çok azaldı. Biz şimdi bunları toparlamaya çalışıyoruz.

-Bediüzzaman’ın kabri ile ilgili dört kişiyiz. Birisi Samsun’lu, birisi Urfa’lı idi. Araştırmışlar, bunların öldüğünü buldum internette. Bilmiyorum, görüşmüyordum onlarla. Müdür zaten çoktan ölmüştü.

-İsimleri neydi bu dört kişinin?

-Ben İdris Kahveci, Denizliliyim. Emniyet Müdürü Ahmet Eren Burdurludur. Ziya Atlıoğlu Urfa’lıdır. Diğeri de Hüseyin Beyazıtlı Samsunlu idi. Defin anında orada olan dört kişi bunlardır. O iki arkadaş biz yaşlarda idi, öldü mü kaldı mı onları bilmiyordum.

-Peki işçiler var mıydı defin esnasında. Siz kürekleri elinize aldınız, kendiniz mi attınız toprakları?

-Hayır hayır işçi falan yoktu. Biz kendimiz gömdük. Hiç işçi filan mümkün mü? Kimse sokulmuyordu ki oraya. Çok gizli tutuluyordu, hiç kimse bilmiyordu, dört kişi dışında. Gece yıldırım hızıyla geldi, biz bunu yıldırım hızıyla indirdik, defnettik.

-Kabir derin miydi?

-Normaldi. Mezar, önceden “filancaya” diye akşamdan hazırlatılmıştı. Çinko tabutu açmadan olduğu gibi gömdük. En ufak bir koku falan yoktu. Lehimleri çok sağlam yapmışlar. Şimdi şu anda bunun yerini göstermeyi sakıncalı görüyorum. Ama Devlet yetkililerinden bir izin çıktığı taktirde, ben şurasıdır diye gösteririm. Yoksa başımın derde girmemesi için göstermem. Bazı gruplar var: “İnanç turizmi açısından türbesi yapılsın, belli olsun yeri. Düşünün, yılda üç milyon insan gelir buraya. Düşünün artık gelecek geliri..” diyorlar.

-Yalnız şu var İdris Bey. 1969 senesinde Minareci Mustafa diye bir ağabeyimizin çocuk olan yeğeni vefat ediyor.

-Minareciyi tanıyorum. Karadenizliydi galiba.

-Evet doğru. İşte onun yeğeninin mezarı kazılırken, Bediüzzaman’ın kabri bulunuyor. Kendisiyle yayınlanmış röportajımız var, video kayıtlıdır. Ağabeyler Anlatıyor kitabımın 1. cildinde vardır. Orada her şeyi anlatıyor.

-Mümkün mü bu? Yer yerinden oynar o zaman. Alpaslan Türkeş’in de zaman zaman Barla’ya şoförüyle geldiğini söylüyorlar. Ben Alpaslan Türkeş’i de takip ettim, Hindistan’dan geldikten sonra. Sivil olarak on beş gün takip ettim. 21 Şubat olayları olmuştu ya, İnönü’ye karşı tanklar uçaklar kalktı. O da o zaman evinde gözetleniyordu.

-Türkeş niye “Emirdağ sırtlarında defin edildi” desin acaba?

-Bilmiyorum, ama herhalde o da bilmiyordu. İşte Sabah Gazetesi’nde yayınlandı bu. Cevap yazdım yayını kestiler.

-Hangi tarihte olmuştu bu olay?

-Yeni kurulmuştu bu gazete. Herhalde on beş sene içindedir.

-Hangi başlıkla yayınlanmıştı bu yazı?

-“Alpaslan Türkeş’in İhtilal Hatıraları” diye.

Evladım Sizi de Yoruyoruz, Bizim Yüzümüzden Zahmet Çekiyorsunuz

-Şunu merak ediyorum. Bediüzzaman'ın evini bastığınızda, o anda kendisi orada mıydı? Size karşı nasıl davrandı? Bunlar ayrıntı gibi geliyor ama bilelim.

-Gayet soğukkanlı idi. "Siz vazifenizi yapıyorsunuz" dedi.

-Kaç defa bastınız evini?

-İkiyi geçmez. Herhalde iki kere olacak. Fıtnat Güngör'ün evinde. Ama ölümünden sonra Hüsrev Altınbaşak ve diğer talebeleri için müteaddit defalar bir şeyler oldu yani. İhbar ediyorlardı. "Filanca yerde faaliyet gösteriyorlar" diye. Tabi mecbur kalıyorduk gitmeye, gerekeni yapıp geliyorduk.

-Kırlara çıktığınızda beraber miydiniz?

-Tabi tabi, aramız bazen on metre olurdu. İstesen dibine kadar gidersin.

-Ne yapardı kırlarda?

-Kitap, Cevşen okurdu. Fakat çok düşünürdü, tefekkür ederdi. Bazen Doğu'ya doğru döner, "yazın" derdi. Kâğıt kalem her zaman hazırır.

-Siz de arabayla mı takip ediyordunuz?

-Tabi, evet arabayla takip ederdik.

-Emniyet Müdürü Ahmet Eren'in size: "Bu rapor olmamış.. bunu şöyle yazın..." gibi telkinleri olur muydu? Gerçi 1958 yılları en rahat dönemleriydi.

-Hayır böyle telkin olmamıştır. Bazen "durumunda bir değişiklik yoktur" diye yazardık.

-Elinizde o tarihlere ait bir rapor, bir belge var mı? Hatıra olarak.

-Elimde böyle bir şey yok.

-İnternette yalan yanlış bilgiler olduğunu söylemişsiniz. Nedir bunlar?

-Bir kere cesedinin denize atıldığı yanlış. Sonra Kürt devleti için çalıştığı yanlış. Ben böyle bir şeye rastlamadım. Bunun dışında Adnan Menderes dönemindeki beyanatı saptırılmış. Belli başlı bunlar.

-Bediüzzaman'la hiç yüz yüze geldin mi?

-Her zaman, her zaman.

-Onları anlatsanız. Mesela bir şey söyler miydi sana?

-O genelleme şeklinde konuşurdu. "Evladım sizi de yoruyoruz, üzüyoruz, bizim yüzümüzden zahmet çekiyorsunuz. Size bir zarar

gelirse üzülrüz” derdi, devamlı tekrarları.

-Üstad’a karşı sevgin var mıydı o zaman? Yoksa resmi görev mi yapıyordunuz sadece?

-Biz Onun büyüklüğünü keşfettik. Özellikle isnad edilen şeylerin doğru olmadığını görüyorduk. Biz inanıyorduk ki bu zat doğru yoldadır. Tanidikça muhabbetimiz artıyordu. Yakın talebeleri: “Gördüklerimizin içinde bir tek sen varsın” diye ara sıra gösterirlerdi beni.

-Bediüzzaman’ın yakın talebeleri şimdi sizi görseler tanırlar mı?

-Tanır, hepsi tanır beni.

-Bu talebeleriyle konuşur muydunuz o zaman?

-Evet konuşurduk.

-Demek ki görevinizi tam olarak yaptınız?

-Evet, bizim görevimizde en ufak sapma olmadı. Ancak işlem yaparken, “daha kibar davranmak, daha yumuşak davranmak” şeklinde görevi götürmüştüzdür. Başka birisi gelse, hakaret ediyor, vuruyor kırıyordu mesela. Ben böyle bir şey yapmadım. Başka bir din adamı da olsa, ilim sahibine saygı duyardım.

-Peki sizinle beraber görev yapan arkadaşlarınızın tutumları nasıldı?

-Valla çoğu.. konulardan uzak olanlar vardı. Arkadan hakaretimiz konuşurlardı.

-Vali Bey sizi çağırır mıydı o zaman?

-Hayır. O sonradan olmaya başladı. O zaman Emniyet Müdürü yeterli idi. Yeni geldiğimizde bakıyorlardı. Bizi psikolojik olarak karakterimizi inceliyorlardı.

Polis ve Jandarma Birbirine Bilgi Aktarıyor ve Devamlı Takip Ediliyordu.

-Üstad Isparta’dan zaman zaman Emirdağ’a giderdi. Giderken takip eder miydiniz?

-Hayır. Bizim mıntıkamız bellidir. Belli yere kadar takip ederdik. Bizim mıntıkamız Eğirdir, Barla.. kazalar yani. Biz jandarmaya bildiriyorduk. Arabanın plakasına göre jandarma ile, “şuradadır, buraya geldi, şuradan geçti, şunu yaptı...” gibi birbirine aktarılarak o şekilde takip ediliyordu.

-Bediüzzaman Barla'da kaldığı zaman siz de orada kalıyor muydunuz?

-Tabi. Ama O da her zaman kalmazdı orada.

-Görevinizi hakkaniyetle mi yapıyordunuz? Sonradan: "Bediüzzaman'a karşı şöyle bir hareketim oldu... yanılsım oldu.." diye vicdanî bir muhasebe yaptınız mı?

-Ben vicdan muhasebesi yapıyordum şahsen. Mesela çok büyük çapta kitapları toplandı zaman zaman. Bunlar Ankara'ya gönderildi. Yazık oldu yani.. o kitaplara yazık olduğunu düşünürüm. İnsanlar "Nurculuk" deyince, işin derinliğini bilmeyince, kötü bir şey zannediyordu. Bana göre: Yüzde yüz olarak Kur'an-ı Kerim'in açıklamasına hizmet eden bir kişilik olarak biliyorum ben.

-Biliyorsun, insanoğlu yer, yaşar, uyur, bazen kızar... normal beşeri hareketleri vardır. Üstad'da diğer insanlardan farklılıklar görebiliyor muydun?

-Farklılıkları vardı. Bir kere kendine aid olmayan bir gıdayı yemezdi. Çok az yer, zinde kalabilirdi. Kendisinin bir geliri yoktu. Hüsrev Altınbaşak'ın Isparta Gönen Ovasında tarlaları vardı. Bildiğim kadarıyla oraları buğday tarlası olarak kiraya veriyordu. Buradan aldığı gelire, birlikte idare ediyorlardı. Kesinlikle hediye ve para kabul etmezdi. Şatafata düşkün değildi, çok tabii giyinirdi. Bir ibrik ve sırtındaki yorgandan başka bir şey taşımazdı.

-Baktığı zaman insana pozitif bir etki verir miydi? Siz hissediyor muydunuz?

-Evet. Saygı gösterilecek bir zat idi, böyle bir etki veriyordu. İnsana güven veriyordu. Ama işi derinlemesine bilmeyenler başka gözle bakıyordu tabi.

Ziyaretine Gelenleri Raporlarımıza Yazardık

-Mustafa Ezener Ağabey'in kitapçı dükkanı varmış Isparta'da. Oraya da baskın yapar mıydınız?

-Çok iyi bilirim o dükkanı ve Mustafa Ezener'i. Emekli Başçavuştu o. Zaman zaman baskın olmuştur. Kitapları el altından satardı o. Biz biliyorduk, ama, mecbur kalmadıkça dokunmazdık. Mimar Sinan Camisi'nin karşısında kitapçı dükkanı vardı. Mustafa Ezener'i çok iyi bilirdik.

-Nuri Benli'yi bilir miydiniz? Oteli olacak Isparta'da. Onda kalırmış genellikle dışardan gelenler. Talebeleriyle münasebetiniz nasıldı?

-Saray Palas Oteli. Çok iyi bilirdik Nuri Benli'yi. Zübeyir, Bayram, Mustafa Sungur, Ceylan Çalışkan, Tahir Mutlu bunları iyi tanırdık. Münasebetimiz normaldi, iyiydi. Onlar Hoca ne derse onu yapıyorlardı. Kapıda bekliyorlardı, gelen olduğu zaman karşılıyorlar, nereden geldiğini soruyorlardı. Israr ediyorlardı gelenler.

-Siz evin karşısında mı beklerdiniz?

-Giren çıkanı görecektik şekilde. Yanda, karşıda, duvar dibinde.

-Gelen gidenin kaydını yapar mıydınız? Sonra karakola verir miydiniz?

-Yapardık. Sorardık nereden geldiğini. Mesela: "Adapazarı'ndan, Mısır'dan, filanca yerden gelenler oldu..." diye tespit ederdik. Raporda: "Bugün filan filan yerlerden üçer beşer şu gruplar geldi..." şeklinde tespit ederdik. Onları rapora yazardık. Görevimiz neyse yapardık. Ama yapmaktan yapmaya fark vardır. Fakat halkın alt tabakası iyi yapacağım derken zarar veriyordu Said Nursî Hazretleri'ne. Mesela, Mehdi meselesi gibi.

-1958 de Ankara'da Bediüzzaman'ın on kadar talebesi mahkemeye verildi, hapse atıldı. Size bilgi geliyor muydu?

-Bize böyle durumlarda yazılar gelirdi. Bilgi alış verişleri yapıldı. "Filan filanca mahkemeye verildi veya beraat etti.." gibi. Bunlar toplanırdı. Mesela, bizde dört tane böyle kalın klasör vardı. Çeşitli resmi evraklar, raporlar, hayatı boyunca yapılan yazışmalar, mahkemeler vs..

-Bunlardan hiç var mı sizde.

-Hayır. Ben canlı şahidiyim, kolay kolay bir şeyi unutmam.

Köyümde Bile Soruşturdular Beni

-Siz nasıl polis oldunuz? Ortaokulu mu, liseyi mi bitirdiniz?

-Evet, Denizlide Ortaokulu bitirdim. Çeşitli meslek eğitimlerinden geçtikten sonra polis oldum. Siyasi hizmetler eğitimleri aldıktan sonra, siyasi hizmetler grubuna ayrıldık. 1958 yılının Eylül ayında hizmete başladım ben.

-Hep sivil miydiniz?

-Evet hep sivildim.

-Bu ilk göreviniz miydi.

-Evet, ilk görevimdi. Isparta'ya yeni gelen biri olarak, tanınmadığımız için, bize görev verdiler. Sır yönünden çeşitli imtihanlar geçirdik. Sonra Türkiye çapında dolaştığımız yerler oldu. Baştan bekardım. MİT (Milli İstihbarat Teşkilatı) mensupları zaman zaman beni soruşturmuşlar. Köye kadar gidiyorlar, küçüklüğümü geçirdiğim yerde bile soruşturuyorlar beni. Çok olumlu cevaplar alıyorlar. Güvenilir mi diye soruşturmuşlar. Biz sonradan öğreniyorduk bunları. Mesela, şarka çok erken gidiliyordu, ben gitmedim. Valiler, emniyet müdürleri: “Bu şahsı bırakmayın, kıymetini bilin...” diye söylerlermiş. Ben bunları sonradan duyuyorum tabi. Gitme zamanım gelse bile yazı yazıp durduruyorlardı. Mesela, bir emniyet âmiri yeni geliyordu. Genelde siyasi durumları bilmediği için, Vali: “Sen muhatap ol, dosyayı sen getir, Emniyet Müdürü gelmesin” diyordu bana. Bu işler ihtisas meselesi olduğundan herkes anlamıyordu. Bir de bizim saatimiz, bayramımız seyranımız yoktu. Zaman zaman benim günüm geçerdi, başkaları bayram yapar, ben çalışırdım.

-Bir soru daha: Siz Üstad'ı 24 saat takip edemezsiniz herhalde. Bir başkasına görev devri yapar mıydınız.?

-Hayır. Gece yanına kimse gelmezdi zaten. Sabah göreve yine başladık. Ama kendi aramızda bazı işlerimiz olursa, “üç saat siz bekliyorsunuz...” gibi bazı değişmeler oluyordu aramızda. Hepimiz seçilmiş, görev olarak hatırlatmalar yapılmış kişiler idik. Bir aksaklık, sapma, saptırma olmamıştır. Yalnız onlar değil şehrin içinde on beş-yirmi kişi vardı takip edilen. Nuri Benli gibi...

-Üstad Urfa'ya gitmeden evvel size; haydi hoşça kalın gibi bir şeyler söyledi mi?

-Hayır bunlar ani olan şeylerdi.

Eşim: “Sert Davranma. Arama Tarama İşinde Toleranslı Davran” Derdi Bana

-Kaç yılında evlendiniz? Çocuğunuz var mı? Kaç senesinde emekli oldunuz?

-1959'da evlendim. Üç çocuğum var. 1980'de emekli oldum.

-Askerliğinizi nerede yaptınız? Sivil mi yaptınız?

-1955-57'de yaptım. Daha polis değildim o zaman. Çavuştum askerde. Konya Orduevi'nde yaptım, Orduevi'ni idare ediyordum ben. İkinci ordunun Orduevi Alaaddin tepesindedir. Personeli ben yönlendiriyordum. Askerde bu işleri yapmadık.

-Şimdi meşguliyetiniz var mı?

-Ayrıldıktan sonra inşaatlar yaptım. Kızım iyi bir mimardır. Oğlum İTÜ mezunudur. Elektrik-elektronik mühendisi, dört beş tane dil biliyor, İstanbul'dadır. Diğer tekstille uğraşüyor.

-Hanımınız, çocuklarınız bilir miydi sizin Bediüzzaman'ı takip ettiğinizi? Ne derdi nasıl karşılarlardı? Bir telkinatı olur muydu?

-Hanım bilirdi. Hanımım vefat etti. Bazı kişiler gidip: "Beyiniz bugün şuradaydı, arama yaptılar, senin bey de içindeydi.." gibi sözler oluyordu hanıma. Onun için ben: "Şu ahlaksız kadınlarla konuşmayın, görüşmeyin..." diye ismen belirtir söylerdim eşime."

-Size bir telkini olur muydu?

-Evet. "Sert davranma. Arama tarama işlerinde toleranslı davran.." gibi telkinde bulunurdu. Şimdiki evimde, duvar takviminde Said Nursî'den her gün ufak dersler veriyor, okuyorum onları.

-İşte, "hanımlar şefkat kahramanıdır" diyor Üstad da."

KADİR İNCİ

1941 senesinde Konya'nın Ermenek Kazasına bağlı Büyükkarapınar Köyü'nde dünyaya geldi. İlkokulu köyünde tamamladıktan sonra, 1954 senesinde ailesiyle birlikte Torbalı'nın Ayrancılar Beldesine yerleşti. Tire Kur'an Kursu'nda okuduğu sıralarda, ailesinin ziyaretine gelen Musa Yukarı Ağabey vasıtasıyla Risale-i Nur'la tanışır. Risale-i Nur derslerini çok sevdiğinden, büyük bir şevkle derslere devam etti. Bu dönemde, özellikle eski İzmir müftüsü Hacı Salih Tanrıbuyruğu'nun: "Bediüzzaman Said Nursî İslam düşmanları ile mücadele ve mücahade ederken bizler onun kanatları altında İslam'a hizmet etmeye çalışıyoruz" şeklindeki ifadeleri onu derinden etkiler.

Nihayet 1960 senesinde, Ayrancılar'ın tanınmış simalarından Musa Yukarı ile beraber Emirdağ'da bulunan Bediüzzaman Hazretleri'ni ziyaret eder, ellerini öper ve hayır dualarını alır.

Beş kez mahkemeye verilen Kadir İnci, birisi askerde olmak üzere üç kez cezaevine girmiştir. 163. madde hükmünce sürekli gözetim altında tutularak büyük sıkıntılara maruz kaldı. Kendisine isnat edilen suç ise, sadece Kur'an ve Kur'an tefsiri olan eserleri okumaktı.

Hatıralarını okuduğumda manevî âlemimde fırtınalar koptu. Bu gün Nur talebeleri, bu kahramanların hayatlarını okuyup öğrenmelidir. Ta ki, iman ve Kur'an hizmetinin nereden, nasıl ve hangi şartlar altında bizlere intikal ettiği unutulmamalı, unutturulmamalıdır. Tâ ki mirasyedi olmayalım.

İşte bizzat kendi el yazısı ile yazıp verdiği hatıraları:

Ağabeyler Köyümüze Gelip Gidiyorlardı

Ayrancılar'da Musa Yukarı Ağabey vesilesiyle Nurları tanıdım. Ancak o günlerde kitapları okuyarak hak ve hakikatleri anlayabilecek durumda değildim. Yalnız itimat ettiğim insanlardan iman hakikatlerini ve Risale-i Nur'u anlamaya çalışıyordum.

Bu arada Ahmed Feyzi Kul Ağabey'in kardeşi Mehmed Emin Kul Ağabey, Muzaffer Arslan Ağabey ve Hasan Atıf Egemen Hocamız gibi zatlar da köyümüze gelip gidiyorlardı. Bilhassa Bayram Yüksel Ağabey'in bir sohbet esnasında: "Kardeşlerim Risale-i Nur eserlerinden, her gün müsait vakitlerinizde, bilhassa akşamları yatmadan önce birkaç sayfa mutlaka okuyunuz" demesi, benim Nurları anlamam hususunda bir anahtar olmuştur.

Tire'de Kur'an kursunda okuduğum sıralarda Risale-i Nur'dan bazı vecizeler bastırılmış, Atıf Egemen Hocamız da bunlardan bir kısmını bana göndermişti. Ben de bu vecizeleri kurstaki arkadaşlara, cami hocalarına ve ortaokul talebelerinden bazılarına vermiştim. Bu durum Kur'an Kursu idarecileri tarafından duyulunca kursa zarar gelir korkusuyla beni kurstan uzaklaştırdılar. Ben de Ayrancılar'a gelip, hem arazi işlerinde çalışıp, hem Risalelerle meşgul olup, hem de Atıf Hocamızdan Osmanlıca okuma yazmayı öğrenmeye çalışıyordum. Beni tekrar Tire Kur'an kursundan çağırdılar, ve mezuniyet belgemi verdiler. O günlerde Türkiye basınında lehte ve aleyhte Üstad Hazretleri'nden çok bahsediliyordu. Bu şekilde bizde Üstad Hazretleri'ni görme, ziyaret etme hususunda büyük bir aşk ve şevk uyanmıştı.

Mekke ve Medine'de Olsam da, Türkiye'ye Gelmem Lazım

Nihayet Musa Yukarı Ağabey'le görüşüp Üstad Hazretleri'ni ziyaret etmeye karar verdik ve yola çıktık. Sene 1960. O günlerde Üstad Hazretleri'nin Ankara'ya geleceğini duymuştuk. Onun için biz de Ankara'ya gittik Fakat Üstad Hazretleri'nin Ankara'ya girmesine dönemin İçişleri bakanı tarafından müsaade edilmemiş ve Emirdağ'da ikamete memur edilmişti. Bu münasebetle biz de Ankara'da sadece bir gün kaldık. Orada Hacı Bayram Camii civarında Murat Lokantası üzerinde bir evde derse katıldık. Türkiye'nin bir çok bölgesinden gelen Risale-i Nur talebeleri ve

ağabeyler vardı. Ahmed Feyzi Kul, Bekir Berk, Selahaddin Çelebi, Ceylan Çalışkan Ağabeyler de bunlar arasındaydı. O gün oradaki derslerden çok istifade ettik.

Ertesi gün Ankara'dan ayrılıp Üstad Hazretleri'ni ziyaret etmek niyetiyle Emirdağ'a geldik. Bir caminin önüne varıp, oradaki insanlardan Üstad Hazretleri'nin evini sorduk. Bir delikanlı bize evi gösterdi. Biz evin kapısını çaldık. Fakat tam o anda bir sivil polis memuru bizi tutup karakola götürdü. Karakolda bizi birkaç saat beklettiler. Daha sonra komiser geldi, ayrı ayrı ifadelerimizi aldı, Emirdağ'a niçin geldiğimizi sordu. Nur talebelerinden kimleri tanıdığımızı ismen söylememizi istediler. Biz de, ismen kimseyi tanımadığımızı, Risale-i Nur eserlerini okumakta olduğumuzu ve Üstad Hazretleri'ni ziyaret için geldiğimizi söyledik. Onlar da bize: "İlk işiniz Emirdağ'ı terk etmek olsun, eğer tekrar yakalanıp gelerseniz sizi döver ve eziyet ederiz gibi tehdit içeren sözler söylediler.

Biz karakoldan ayrıldık, hareket tarzımızı belirlemek için istişare yaptık ve şu karara vardık: "Biz bu akşam burada kalıp, buradaki ağabeylerle görüşelim onların tavsiyelerine göre hareket edelim" dedik ve Mehmed Çalışkan Ağabey'in dükkanına varıp durumumuzu anlattık. Ağabey de bize: "Üstad'ımız bu saatten sonra ziyaretçi kabul etmez, bu akşam burada kalın, yarın ziyaret edersiniz" dedi. Biz de oradan ayrılıp bir otele gittik, o gece orada kaldık. Sabahleyin Üstad Hazretleri'nin evinin çok yakınında bulunan bir bakırcı dükkanını vardık. Orada bir müddet beklerken Üstad'ın evinden bir ağabey çıktı. Biz hemen onun yanına vardık ve Üstad'ı ziyaret için beklediğimizi söyledik. O ağabey bize: "Üstad'ımız bu günlerde ziyaretçi kabul etmiyor, fakat sizin için Zübeyir Ağabey'e söyleyeyim, o da Üstad'a söyler, Üstad'ımız kabul ederse ziyaret edersiniz" dedi. Biz o sırada Cevşen okuyup Üstad'ımızı ziyaret edebilmek için dua ediyorduk.

Tekrar kapı açıldı, Üstad'ın bizi çağırdığını söylediler. Biz de içeri girdik. Üstad'ımız karyolaya benzer bir divan üzerinde oturuyordu. Bize elini uzattı. Önce Musa Ağabey, arkasından ben elini öpüp, bize gösterilen yere oturduk. Musa ağabey'e: "Seni Zübeyir'im gibi", bana da: "Seni Sungur'um gibi talebeliğe kabul ediyorum" dedi. O anda yanında Zübeyir Ağabey bulunuyordu. Üstad'ımızın sesi az çıktığı için konuşmalarını bize tekrarlıyordu. Üstad'ımız: "Dinsizliğin bel

kemiği kırılmıştır, artık doğrulamaz” dedi. Ve, Risale-i Nur’u çok okumanın kendisini ziyaret etmekten daha ehemmiyetli olduğunu; İzmir’e de gelmek istediğini, fakat ehl-i dünyanın çok evhamlandığı için şimdilik vazgeçtiğini; Pakistan’dan bir Bakan’ın yanına geldiğini ve: ”Üstad’ım senin kıymetini burada bilmiyorlar, seni memleketime davet ediyorum” dediğini; cevap olarak da “Ben orada olsam, hatta Mekke ve Medine’de de olsam, hizmet için yine Türkiye’ye gelmem lazım. Çünkü hizmetin merkezi burasıdır” dediğini anlattı.

Bineceğimiz Arabayı Görmüştü

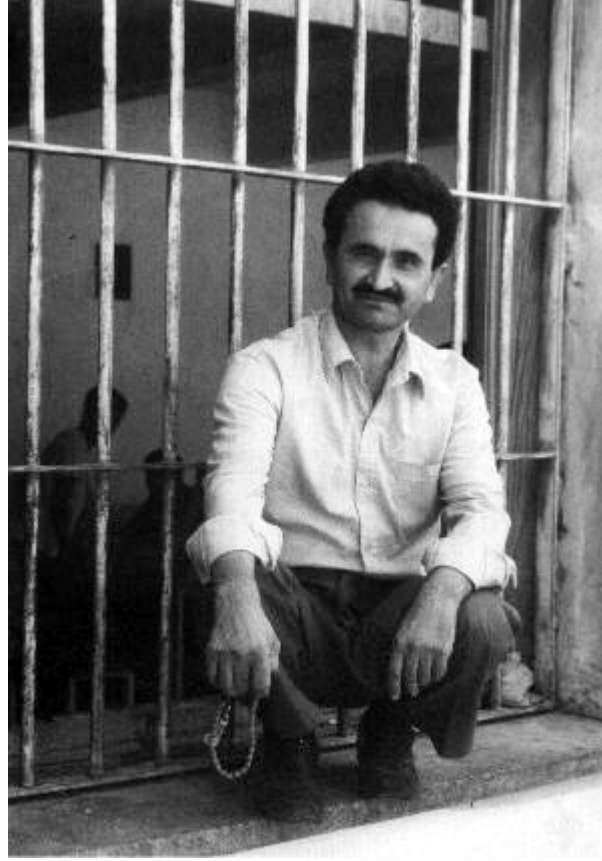
Üstad’ımız bu konuşmalarından sonra bize doğru elini uzattı. Zübeyir Ağabey, Üstad’ın bizim gitmemiz için müsaade verdiğini söyledi. Biz de ayağa kalkıp tekrar elini öptük. Zübeyir Ağabey’e: “Bunları otobüse bindirip öyle gel” dedi. Biz kapıdan dışarı çıktık, hemen araba geldi, biz de arabaya binip oradan uzaklaştık. Eğer biraz geç kalsaydık, arabayı kaçırıp, tekrar polislerin eline düşme ihtimalimiz vardı. Üstad Hazretleri’nin Eskişehir tarafından gelen arabayı görürcesine bizi o saatte yolcu etmesi, bizim o tehlikeden kurtulmamıza vesile oldu. 1960’lı yıllarda saatlerce hatta, günlerce araba beklemeden bir yere gitmek mümkün değildi. Biz oradan ayrılıp Ayrancılara geldik. Takriben üç ay kadar bir zaman geçmişti ki, Üstad Hazretleri’nin vefat haberini aldık. Allah Üstad’ımızdan ve bütün Nur talebelerinden razı olsun. Âmin..

Karakol ve Hapishane Hatıraları

Sene 1962. Ayrancılar’dayım. Bir gün Cumhuriyet Gazetesinde Risale-i Nur’la ilgili bir yazı çıkmıştı. Yazı aleyhte olmasına rağmen Risale-i Nur’un neşrine, duyulmasına sebep olduğunu düşünerek gazeteye bir teşekkür telgrafı çekmiştik. Telgrafın altında benim imzam bulunuyordu. Bunu bahane ederek beni karakola çağırdılar. İfademi aldıktan sonra savcılığa sevk ettiler. Savcılıkta sormaları üzerine: “Risale-i Nur’u okuduğumu, okuyacağımı ve bu hususta verilecek en ağır cezadan bile korkmayacağımı” söyledim. Savcı kızarak beni tevkif etti. Yaklaşık bir ay sonra beni Torbalı’da mahkemeye çıkardılar. Mahkemeye avukat olarak rahmetli Bekir

Berk ve Necdet Doğanata katıldılar. Orada Bekir Ağabey'in: "Cennet ucuz değil, Cehennem dahi lüzumsuz değil" şeklindeki Risale-i Nur'da yer alan bir vecizeyi unutamıyorum. Duruşmada mahkememi İzmir 2. Ağır Ceza'ya, beni de meşhur Buca Cezaevine sevk ettiler.

Buca Cezaevinde bulunduğum zaman içerisinde, Kur'an ve elimde bulunan Risale-i Nur'la meşgul oluyordum. 14.12.1962 tarihinde İzmir 2. Ağır ceza Mahkemesine çıkarıldım. Mahkemede Necdet Doğanata vekilim olarak bulunuyordu. Neticede yapılan duruşma sonunda hâkimler, isnad edilen suçun oluşmadığını hükmederek beraatımıza karar verdiler.

Kadir İnci Buca Cezaevinde

Böylece üç ay kadar tutuklu kaldıktan sonra cezaevinden çıkmış oldum. Allah kusurlarımıza kefaret yapsın inşaallah.

İnsanlar Okullarda Yetişir. Bitkiler Gibi Toprakdan Çıkmazlar

İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi, Risale-i Nur'u okumanın suç olmadığına ve benim de hareketlerimde suç unsuru bulunmadığına karar verilmesine rağmen, durumum askerlik şubesine bildirilmiş. Beni şubeye çağırdılar, gittim.

Bir Albay beni odasına çağırdı. Üstad'ımız, Risale-i Nur ve umum hocalar aleyhinde konuşmaya başladı. Bir müddet daha devam ettikten sonra, müdahale ettim. Dedim ki: "Kumandanım! Risale-i Nur kitaplarının ve umum hocalarımızın aleyhinde konuştunuz. Bilirsiniz ki: 'Delilsiz, ispatsız hiç bir şey kabul edilmez. Madem aleyhte konuşuyorsunuz, sözlerinizin doğruluğunu ispat ediniz. İsterseniz size Risale-i Nur'dan istediğiniz eserleri getireyim, beraber okuyalım, yanlış gördüğünüz yerleri bana anlatın" dedim. Bu mevzuda güya anlaşmıştık.

Sonra o Albay'a dedim ki: "Eğer hocalarımız yetersiz ise ve bazı kusurları varsa bunun kabahatini onlara veremeyiz. Hem hepsini de suçlayamayız. Çünkü insanlar okullarda yetişir. Bitkiler gibi topraktan çıkmazlar. Mesela, bundan kırk sene evvel Tıp Fakülteleri kapatılmış olsaydı, bugün hastalarımız kocakarı ilaçlarıyla tedavi olmaya çalışırlardı. Çünkü ortalıkta uzman doktor bulunmazdı. Aynen öyle de: Din derslerinin yasak edildiği, Kur'an kurslarının kapatıldığı, yetişmiş din âlimlerinin hapsedildiği, hatta idam edildiği bir süreçten geçiyoruz. Elbette böyle bir dönemde yetişen hocalarımızdan mükemmel olmalarını bekleyemeyiz..." dedim.

Bu sözlerim As. Şb. Başkanı Albay'ı kızdırmıştı. Konuşmamızın mecrasını başka tarafa çevirmek istedi. Birkaç tartışmamız daha oldu. Bu sözlerim de Albay'ı kızdırdı ve söylenmemesi gereken çirkin ve galiz sözler söyleyerek beni oradan uzaklaştırdı.

Askerde İken Yaşadıklarım

Aradan birbuçuk sene kadar geçti, 1964'te asker oldum. İki ay Amasya'da, iki ay da Samsun'da kaldıktan sonra, Erzurum Askerlik Şubesi'nde askerliğime devam ettim. Şubede üç bölüm bulunuyordu. Ben üçüncü bölümde çalışıyordum. Gizli evraklar ise birinci şubeye geliyordu. Bir gün orada çalışan bir arkadaşımız, benim hakkımda bir evrak geldiğini söyledi. Gelen evrakta benim; "Rejim aleyhtarı

olduğum ve Mustafa Kemal'i sevmediğim ve dikkatli olunmam gerektiği" şeklinde ifadeler yer alıyormuş.

Bu haberi aldıktan birkaç gün sonra beni inzibat karakoluna çağırdılar. Orada bir binbaşı karşıladı. Bana Risale-i Nur okuyup okumadığımı sordu. Ben de "Risale-i Nur'u okuduğumu ve okumakta olduğumu" söyledim. Bana kızdı: "Bu yasak kitapları niçin okuyorsun?" diye bağırıp çağırmaya başladı. Bir müddet daha konuştuktan sonra, ben söze karıştım. Dedim ki: "Dini bir eserin suç olup olmadığını inceleyip karar veren iki merci vardır. Birisi Adlî Mahkemeler, diğeri de Diyanet İşleri Başkanlığı'dır. Bu iki kurumun Risale-i Nur hakkında verilmiş yüzlerce beraat kararları vardır. Bunlar bilirkişi raporlarına dayanır. Gerekirse bunları size ibraz edebilirim..." Bu konuşmamdan sonra, binbaşının biraz önceki sert tutumunu yumuşatıp, mutedil bir havaya girdiğini gördüm. Bu suretle daha fazla bir şey sormayarak gitmeme müsaade ettiler.

Ben tekrar şubeye geldim. O günlerde sık sık aramalar yapılıyordu. Ben de yanımda bulunan Risaleleri güvenli bulduğum yerlere saklıyordum. Yine bir gün aramanın yapılacağını anladım. Aceleyle kitaplarımı daha emniyetli bir yere saklamak için elime almıştım ki; cürm-ü meşhud (!) halinde yakalandım. Birkaç tekme-tokat kahvaltısından sonra, beni mahkemeye sevk ettiler.

Aradan bir hafta geçmişti ki, bir akşam vakti şubenin önünde bir askeri jip durdu. İçerisinden bir binbaşı ile iki er çıktı. Birinin elinde daktilo vardı. Şubeye girdiler ve beni çağırdılar. Askerlik şubesinden iki yüzbaşının da orada olduğunu gördüm. Elimden aldıkları, Âyetü'l-Kübra, Küçük Sözler ve İhlas Risaleleri gibi Osmanlıca yazılmış eserler masalarının üzerindeydi. Kimliğimi sorduktan sonra bu kitapları Osmanlıca olarak kimin yazdığını sordular. "Ben yazdım" deyince de, "Okuyabilir misin?" dediler. "Evet okurum" deyince, İhlas Risalesi'ni elime verdiler. Ben bir iki sayfa okudum. "Artık yeter" dediler. Ve ifademi alan binbaşı bana teşekkür etti. Daha başka bir şey sorduklarını hatırlamıyorum. Demek ki müspet insanlardı ki, artık terhis oluncaya kadar, beni bir daha mahkemeye çağırmadılar. Terhis olduktan sonra da; "Kovuşturmaya gerek görülmemiştir" şeklinde bir kararı Torbalı Askerlik Şubesi'ne göndermişler. Onu da bana daha sonra tebliğ ettiler.

Gıyabımızda Tevkif Kararı Verildi

Askerden geldikten sonra, 1970 senelerinde, Ayrancılar Kur'an Kursu'nun temel atma merasimi yapılacaktı. Temel atma töreninden bir hafta önce, okulumuzun bahçesinde bulunan Mustafa Kemal'in büstünün başına, bir gece içinde insan pisliği sürmüşler. Ertesi gün Torbalı Kaymakamı, Savcı ve bir çok emniyet mensubu Ayrancılar'a gelmiş. Olayın faillerini araştırmışlar. Ve yanlış bir kanatla bu işi yapsa yapsa Nurcular yapar diyerek, on, on iki kişiyi tevkif etmişler.

Biz o günlerde köyde yoktuk. Merhum Hüseyin Yukarı ile beraber Aydın tarafına gitmiştik. Buna rağmen gıyaben hakkımızda tutuklama kararı çıkarmışlardı. Tutuklama kararını gazetelerden öğrendik. Etrafımıza sorduk, araştırdık; "Acaba teslim olup cezaevine girsek mi? yoksa dışarıda mı kalsak?" diye. Suçsuzduk, dışarıda kalmamız tavsiye edildi. Böylece firarî hayatımız başlamış oldu. Bazı gün ve gecelerde evimize gelip gidiyorduk. Bunu duyan jandarmalar bizi yakalamak için evlerimizin etrafında günlerce nöbet tutmuşlar. Neyse ki, bir ay kadar süren firari hayatımız, cezaevindeki kardeşlerimizin tahliyesi ile sona ermiş oldu.

Tekrar Buca Cezaevi

Biz evlerimizde Kur'an ve iman derslerine haftanın belli günlerinde toplanarak devam ediyorduk. 1980-1981 seneleriydi. Yine bir gece, Kur'an ve Risale-i Nur eserlerini okumak, mütalaa etmek için bir evde toplanmıştık. Birden emniyet kuvvetleri evimize baskın düzenlediler. Orada bulunan yaklaşık on, on beş kişiyi İlçe Jandarma Karakolu'na götürdüler, ifademizi aldılar, bir gece karakolda nezarete kaldık. Ertesi gün bizi savcılığa çıkardılar, savcı ifademizi aldıktan sonra bizi tevkif etti.

Bir ay kadar Torbalı Cezaevi'nde kaldıktan sonra, bizi Buca Cezaevine gönderdiler. Mahkememiz de İzmir Ağır Ceza'ya intikal ettirildi. O günlerde cezaevleri çok kalabalıktı. Bu sebeple bizi birer ikişer muhtelif koğuşlara dağıttılar. Mustafa Ali Yukarı ile beni aynı koğuşa verdiler. Yer darlığından dolayı bir müddet Mustafa Ali ile aynı yatakta yatmak zorunda kaldık. Biz orada bulunduğumuz sürece yanımızda bulunan Risalelerden okuyorduk. On günde bir

defa da hatim indiriyorduk. Diğer mahkumlara da bu iman derslerinden okuyorduk, çok istifade ediyorlardı. Namazlarımızı ekseriyetle mahkumlarla cemaat yaparak kılıyorduk.

Bu şekilde altı ay kadar Buca Cezaevi'nde kaldıktan sonra; son duruşmada bazılarımız yedişer, bazılarımız da birer sene hapis cezası aldık. Yedişer ay ceza alanlar hemen, diğerleri de müddeti dolunca tahliye oldular.

163. madde kalkıncaya kadar, arasıra çağırıp ifadelerimizi alıyorlardı. şimdi Allah'ın izniyle bu durumlar kalmadı, hizmet bütün yönleriyle devam ediyor. Devletimizin de Risale-i Nur talebeleri hakkında asılsız evhamları kalmadı. Allah bizleri rızasından ve Kur'an iman hizmetlerinden ayırmasın ve salih kullarının ve Nur talebelerinin dualarına mazhar eylesin. Âmin...

KEMAL ÖZKAN

1931 yılında Erzurum'un Karayazı ilçesine bağlı Aşağı Kızılkale Köyü'nde dünyaya geldi. 1955 yılında Üstad Hazretleri'ni Isparta'da ziyaret etti. Bizzat kendi ifadesiyle şöyle der: "Dilimde kekemelik vardı, Üstad ellerini açarak bana dua etti. Görüyorsunuz tamamen iyileştim."

Kemal Özkan kendi Tarihçe-i Hayatını şöyle özetlemektedir: "O zamanlar Köyümde ilkokul bulunmadığından okula gidemedik. Bu sebeple 1946 yılında eski medreselere gidip Arapça dersleri almaya başladım. İmam olmak için ilkokul diplomasını bile dışarıdan, sonradan aldım. Gittiğim medreselerde 1952 yılına kadar okudum. 1952'de askere gittim, askerliğimi Ankara'da yaptım. Ankara'da bulunan Said Özdemir Ağabey'le sürekli görüşüyorduk. Risale-i Nur'u o zamandan itibaren tanıdım ve okumaya başladım. 1954'de terhis oldum. Erzurum'a dönüp tekrar medreselerde Arapça derslerine devam ettim. Doğuda o dönemde bulunan büyük âlimlerden dersler aldım. Bu âlimlerden bazıları şunlardır: Karayazı'da Hacı Kâmil Efendi, Seyda Molla Yahya Efendi, Muş Malazgirt'ten Seyda Molla Zahir Efendi. Bu hocalarımdan 1960 yılına kadar ders okumaya devam ettim. Daha sonra otuz yıl İmam-Hatip olarak çalıştım. Şu anda emekliyim, 20 yıldır İzmir'de ikamet ediyorum."

Said Özdemir Ağabey Teşvik Etti

1955 yılında bir iş için memleketim olan Erzurum'dan Ankara'ya gitmiştim. Orada Said Özdemir Ağabey'i ziyaret ettim. Said Ağabey: "Üstad Hazretleri Emirdağ'da ikamet ediyor, kendisini ziyaret etmek isterseniz gidin" dedi. Bunun üzerine Haymana'ya bağlı Güzelyayla

Köyü'ne giderek, orada oturan amca oğlu Hacı Ahmed ile konuştum. O köyde hem hâfız hem de benim gibi eski medreselerden mezun Harun Aytaç vardı. Ona “Gel beraber Üstad’ı ziyaret edelim” dedim. O zamanlar Harun’un babası henüz hayatta idi. Harun, bana, babasının jip’i olduğunu, beni kırmayacağını, gidip söylememi tavsiye etti. Ben de Hacı Yusuf’tan jip’i istedim. Hacı Yusuf, “Haydi ben de sizinle geliyorum, Üstad’ı beraber ziyaret edelim” dedi. Böylece ben, Harun Aytaç ve babası Hacı Yusuf beraber yola çıktık. Öğle namazını Polatlı’da kıldıktan sonra Emirdağ’a yakın Belpınar Köyü’nde bir evde misafir kaldık. Sabah konak sahibi de bize katıldı ve beraber yola çıktık.

“Ben Dönmeyeceğim!” Dedim ve...

Emirdağ’a vardığımızda, oradaki Ağabey’ler Üstad’ımızın Isparta’ya gittiğini söylediler. Bunu duyunca Hacı Yusuf, oğlu Harun ve misafir kaldığımız evin sahibi “Demek bize nasip değilmiş” diyerek geri döndüler. Ben ise “Dönmeyeceğim!” deyip Afyon’a gittim. Oradan Dinar’a geçtim. İstanbul yolu üzerinde bir kahve vardı, orada araba beklemeye başladım.

*Hacı Kemal Özkan: Arka sırada tam ortada.
İzmir Karşıyaka’da sevdikleriyle beraber*

Kahveci, bana sürekli olarak nereye gideceğimi soruyordu. Araba gelmeyince gece yarısına kadar bekledim. Kahveci tekrar sorunca

“İsparta” dedim; meğer biliyormuş. “Üstad’ın yanına gidiyorsun demek” dedi.

Sonunda gece yarısına doğru İstanbul’dan bir otobüs geldi ve onunla Isparta’ya gittim. “Yeni Isparta” adında bir otele gittim. Abdest aldım, yatsı namazını kıldım, fakat heyecandan bir türlü uykum gelmiyordu, hiç yatağa bile girmedim. Sabah ezanı okununca doğru camiye gittim. Namazdan sonra, yaşlı bir adamın arkasından takip ederek, ona sordum: “Bey amca ben yabancıyım, Üstad Hazretlerinin ziyaretine geldim, Onu nasıl görebilirim?” “Beni takip et” dedi. Beraber bir kahveye gittik, bana kahvenin yanındaki dükkanı göstererek: “Bak burası Üstad’ın öz talebesi Rüşdü Efendinindir (Süleyman Rüşdü Çakın). O seni Üstad’la görüştürür” dedi. Bu şekilde kahvede kuşluk vaktine kadar bekledim. Sabırsızlık ve heyecan içinde yerimde duramıyordum. Fakat Rüşdü Ağabey de bir türlü dükkana gelmiyordu. Artık sonunda ben de gördüğüm bir faytoncuya sordum: “Üstad’ın evini biliyor musun?” “Bilmez olur muyum” dedi. Yüz elli kuruş karşılığında beni Üstad’ın evine kadar götürdü, yalnız eve yaklaşınca “Ben oraya kadar gelemiyorum, şu iki katlı ev onundur” dedi, parasını verdim ve gitti.

Dilimdeki Kekeme İçin Üstad’dan Dua İstedim ve...

Üstad’ın evinin kapısının zilini çaldım, yaşlı bir Ağabey çıktı karşıma. Bana “Nereden, niçin geldiğini sordu. Erzurum’dan Üstad Bediüzzaman Hazretleri’ni görmek için geldiğini söyledim. “Şansın varmış, Üstad kırlara gitmek üzereydi, şimdi hemen inecek” diyerek eve girdi. Tekrar geldi, Üstad’a aid bir yorgan, bir seccade, bir de içi dolu bir sepet getirdi, arabaya koydu. Araba bahçenin içindeydi, şoför arabayı hazırlamakla meşguldü. O Ağabey tekrar içeri girdi ve Üstad’la beraber aşağıya indiler. Ben Üstad ayakta kalmasın diye hemen gidip arabanın kapısını açtım. Üstad Hazretleri arabaya bindi, sonra mübarek ellerini öptüm. Elini bana verirken “Evladım nereden geldin?” dedi. “Erzurum” deyince, “Neden geldin?” diye sordu. “Üstad’ım ziyaretinize geldim” dedim. Bana üç kere “Maşallah.. Maşallah.. Maşallah.. İsmi nedir evladım?” dedi. “Kemal” deyince “Seni, bu arkadaşlar gibi, arkadaş ve kardeş kabul ettim. Allah

ziyaretini kabul etsin.” Ben bir daha elini öptüm. Elini yüzüme sürdü, dua etti. Dedim ki: “Üstad’ım, beni görenler, hususan amca oğlu Hacı Ahmet, hepsi sana selam gönderdi, dualarını bekliyorlar” deyince, Üstad: “Evladım, sen de hepsine selam söyle” diye cevap verdi.

O zamanlar herkes bilirdi ki, benim dilimde bir kekemelik vardı, zor konuşabiliyordum. Üstad’a bir müşkülüm olduğunu söyleyerek, dilimdeki kekemelik için: “Üstad’ım, bana dua et de dilim doğrulsun” dedim. Üstad, tekrar ellerini kaldırarak dua etti. Araba yürüdü, bahçeden çıkarken araba durdu. Ellerini tekrar kaldırarak dua etti, “Allahaısmarladık” dedi ve araba bahçeden çıkıp gitti. Elhamdülillah Hazreti Üstad’ın ziyareti bana bu şekilde nasip olmuştu. İşte görüyorsunuz ki, Üstad’ımın o duası ve Allah’ın izniyle benim kekemeliğim kalmadı.

Üstad Hazretleri bana dua buyurduktan sonra: “Sen burada yabancısın, buralarda durma, hemen garaja git, araba seni bekliyor” dedi. Hakikaten ben garaja gidince oradaki simsarlar “Nerede kaldın, araba seni bekliyor” dediler. Otobüse bindim, bir kişilik yer vardı. Bu şekilde Üstad’ımızın ikinci bir kerametine de şahidlik etmiş oldum.

KEMALETTİN CEVİZ

Ankara Hacı Bayram Câmî çevresinde bulunan Sadakat Kitabevi'nden herkesin tanıyıp sevdiği, sâdakat abidesi bir Ağabey Kemâlettin Ceviz. Sâkin ve yumuşak mizacıyla büyük bir şevk ve tam bir sadakat içinde hizmetlerine devam etmektedir.

Her zaman iman ve Kur'an hizmetinin ön saflarında yer alan Kemalettin Ceviz Ağabey sürekli Bayram Yüksel Ağabey'in yanında ve yakınında bulunurdu. Zaten Ulus'ta oturan Bayram Ağabey'e komşu idi. Kendisinin, Bediüzzaman Hazretleri'nin, bu dünya âlemindeki son dakikalarında, Urfa'da ellerini öptüğünü biliyorduk. İsteğimiz üzerine bu hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

Bir Şey Dikkatimi Çekti; Üstad Çok Kuvvetliydi

Sene 1960, Urfa'da sağlık memuruyum. "Üstad Hazretleri"ni vefatından bir gün önce, "İpek Palas Oteli"nde ziyaret ettim. Çok kalabalık vardı. Üstad da hilâf-ı âdet bütün ziyaretçileri kabul ediyordu. Ben Abdullah Yeğin Ağabey'in yardımıyla Üstad'ın yanına gittim. Titreyerek ve gözyaşları içinde elini öptüm. Çok heyecanlıydım. Bir şey dikkatimi çekti. Üstad çok kuvvetliydi. Elimi tuttu, ben rahatsız ederim diye üç defa geri çekmek istedim ama çekemedim. Rahatsızlık veririm düşüncesiyle çekiniyordum. Zorladım yine çekemedim.

Üstad bana bir şey söyledi, ben anlayamadım. Zübeyir Ağabey, "Seni talebeliğe kabul ettiğini söylüyor" dedi. O gün Türkiye'nin dört bir tarafından ziyaretçiler sel gibi akıyordu.

Bir gün sonra ise, Hazreti Üstad rahmet-i Rahman'a kavuştu. Mübarek cenazesi kaldırılırken Urfa'nın bütün caddeleri, sokakları

hatta damları dahi dolmuştu. O gün Urfa'da mahşeri bir kalabalık tarafından dua ve tekbirlerle ebedi istirahatgâhına uğurlandı.

MEHMED ÇALIŞKAN

1905 yılında Emirdağ'da doğdu. 1944'de Üstad Bediüzzaman'ın yakın talebesi ve hizmetinde bulunan Abdülkadir Ceylân Çalışkan'ın babasıdır. Üstad Bediüzzaman Emirdağ'a sürgün edildiği dönemde Çalışkanlar Hanedanı'nın önde gelen bir ferdi olarak ona sahip çıktı. 1984'te Eskişehir'de vefat etti. Eskişehir Kabristanı'nda medfundur.

Emirdağ Lâhikasında: "...Emirdağ'ın Süleyman Rüştü'sü olan Çalışkan Mehmed'i Siracü'n-Nur'u almak ve harice giden kitapları anlamak niyetiyle İstanbul'a gönderdik." şeklinde ismi geçmektedir.

Çalışkanlar Hanedanının tarihî hizmetleri ise Tarihçe-i Hayatta şu şekilde ifade edilmektedir: "Emirdağ'da ilk defa Üstad'la yakından alâkadar olan Çalışkanlar Hânedanı, Kasabalarına nefyedilen bu âlim ve fâzıl ihtiyar zâta yakından dostluk göstermişler, hizmetine koşmuşlar, sırf lillâh için olan bu irtibatlarını sû-i tefsir edenlerin yalan ve tezviratına aldırmayarak alâkalarını gevşetmemişlerdi..."

Eskişehir 6 Ağustos 1973

Mehmed Çalışkan Ağabey'i 1973 senesinin Ağustos ayında, Eskişehir'deki iş yerinde ziyaret ettik. Ankara'dan Mehmed Kurdoğlu Ağabey ve bir gurup üniversite talebesi ile beraberdik. Kendi dükkanında bize bizlere anlattığı hatıraları hemen anında kaydettik.

Mehmed Çalışkan Ağabey Anlatıyor:

Ceylan Evvela Benden İman Dersi Alsın

Üstad Emirdağ'a gelince: "Burada Ceylan isminde bir çocuk var mı? O bana hizmet edecek" diye sormuş. Bir gün Ceylanla beraber ziyaretine gittim. Üstad, "oğlun mu?" dedi. Ben de: "Evet, fırsat düşmüşken çocuğun mektep işini bir görüşeyim dedim. Efendim, çocuk çalışkan ve zeki. Onu yüksek mekteplere vermek istiyorum, ne buyurursunuz?" diye sordum. "İyi... zeki ve çalışkan olduğu için evvela benden iman dersi alsın. Sonra yüksek mekteplere devam etsin" dedi.

Ceylan'a İlk Verdiği Ders: Sıdk

Ceylan'a ilk verdiği ders: Sıdk. Buyurmuş ki: "Hiç yalan söylemeyeceksin, daima doğru olacaksın. Sana bir milyon verirler, sen bana ihanet edebilirsin. Fakat ismin ebediyen lanetle anılır."

Ceylan Askere Giderken

Ceylan'ın askerlik çağı geldiğinde, Üstad onun biraz geç alınmasını istedi ise de, biz müracaatımızı yapamadık ve Ceylan asker oldu. Üstad'ına 'Allahısmarladık' derken, Üstad ona şu nasihati verdi: "Sen Risale-i Nur esaslarını hareketlerinle yaşa." Sonra bir pusula verdi. Bu pusulada hatırımda kaldığına göre:

*Kıymetli bir hatıra: Mehmet Çalışkan, Nazım Akkurt,
Bayram Yüksel (09.05.1977)*

“Benim şarktaki dostlarıma ve talebelerime selam olsun” yazılı idi. Ceylan Urfa’ya gidince bunu bir Nakşî şeyhine vermiş. Şeyh kağıdı okuyup cebine koymuş; “tamam bunu benim için yazmış” demiş. Ceylan iki ay izne çıkınca Üstad: “Urfa Medresesinde kalsın” dedi.

Ceylan Yatağını Toplayıp Üstad’ın Yanına Gitti

Ceylan nihayet askerliğini bitirdi geldi. Bir gece bizde kaldı. Ertesi gün Üstad: “Bak kardeşim, senin çok evladın var, bunu da bana ver” dedi. “Üstad’ım onu daha evvel size vermiştim” dedim. Böylece Ceylan yatağını toplayıp Üstad’ın yanına gitti.

Hız. Hasan ve Hüseyin’in Evlatlarındanım

Osman isminde Ağabey’im vardı. Bir gün şöyle tefekkür ediyormuş. “Biz elhamdülillah Üstad’ın Mehdi olduğuna inanıyoruz. Fakat Seyyidlerden olup onun ismi de Muhammed olacak. Üstad’ın ismi ise Said, hem de Kürt.” Böyle düşünürken Üstad birden hizmetinde bulunan Ceylan’a: “Git amcanı buraya çağır” diyor. Osman Ağabey’im Üstad’a varınca: “Kardaşım! Ben Hız. Hasan ve Hüseyin’in evlatlarındanım!” diyor.

Menderes Üstad’ın Elini Öpmemiştir, Üstad’la da Hiç Görüşmemiştir.

Adnan Menderes’in Üstad’ın elini öptüğünü ve görüşüğünü söyleyenler, yalan uyduruyorlar. Sadece Menderes Emirdağ’a geldiğinde üstü açık araba ile Üstad’ın kaldığı evinin önünden geçti. Geçerken, karşılıklı elle selamlaştılar. Hepsi bu kadar.

MEHMET HAMİD GÜVEN

1934'te Adıyaman'ın Kaş Köyü'nde doğdu. Şu an Malatya'da ikamet etmektedir. İki kez Bediüzzaman Hazretleri'ni ziyaretle şereflenmiştir. O dönemde Kur'an ve iman davasına hizmet eden birçok Risale-i Nur talebesi gibi, o da karakol ve hapishanelerden hissesine düşeni almıştır.

İşte kadim dostum ve meslektaşım, emekli öğretmen Cumali Hanbay'ın yardımlarıyla aldığımız video kayıtlarının çözümü:

Kendinizi tanıtır mısınız?

Benim ismim Mehmed Hamid Güven. Bana Köyde Hamid, dâirede ise Mehmet derlerdi. 1934 te Adıyaman'ın merkez köylerinden eski adıyla "Pevrikan", yeni adıyla "Kaş" Köyü'nde doğdum. 1942 de fakirlik dolayısıyla babam Adıyaman'dan Malatya'nın Kemerköprü Köyü'ne geldi. Oranın Tortum mezrasında çiftçilik yapmaya başladı. Biz çocuktuk, ama arazide çalışıyorduk. Askerliğimi yaptıktan sonra Malatya Sağlık Müdürlüğü'ne intisap ederek, orada çalışmaya başladım. 1957 de ise DDY (Devlet Demiryolları) Sağlık Müdürlüğü'nde çalışmaya başladım.

Üstad'a Yetişemeyince Ağlamaya Başladım

-Risale-i Nur'u nasıl tanıdınız?

-Sene 1957. Devlet Demiryolları'nda çalışırken kısım şeflerimizden Tarık Aytekin kardeşimiz vardı. Risale-i Nur'u çok iyi biliyordu. Risale-i Nur'u bana ilk defa o kardeşimiz verdi. O, bütün mesaisini Risale-i Nur hizmetlerine vermişti. Her sene Üstad Hazretleri'ni ziyarete giderdi. Hatta bazen altı ayda bir gittiği de olurdu. Üstad'dan

mesajlar getirir, bizleri sevindirirdi. Biz de onun etrafında Risaleleri okur ve dinlerdik. Bu vesile ile hizmetle tanışmış olduk.

-Üstad Hazretleri'ni ilk defa ne zaman ve kaç defa ziyaret ettiniz?

-İki defa ziyaretim oldu. İlk ziyaretimde biraz yorgunluk ve sıkıntı vardı. Kısım Şefi Tarık Bey bana: "Gitme, Üstad rahatsız, görüşmüyor" dedi. Ben o zaman Demiryolu Spor'da güreş yapıyordum. Kendi kendime düşündüm ki: "Eğer Üstad'ın duasını alırsam milli güreşçi olurum." Yani birazda o amaçla gitmiştim. Tarık Bey bana: "Ankara'da Said Özdemir'i gör, o sana kolaylık gösterir" dedi.

Ben Ankara'da Hacı Bayram'a gittim. Said Özdemir Ağabey'de üç gün misafir kaldım. Said Özdemir, Tahsin Tola, bir de Binbaşı Hayri Bey vardı. Onların ders ve sohbetlerinde bulundum. Said Özdemir Ağabey bana bir mektup verdi. Bunu Eskişehir'de Muhittin Yürüten'e ver, o sana kılavuzluk yapar" dedi.

Eskişehir'e vardım. Muhiddin Yürüten Eskişehir Köprübaşı'nda saatçiydi. Mektubu götürdüm, fakat Muhiddin Bey yoktu, ben de mektubu çırağına verdim. Treni kaçırmamak için beklemedim.

Isparta'ya, Nuri Benli'nin otelinde vardım. Sabahleyin bana "Hoca Kıra gitti, dönünce seni görüştürürüz" dediler. Ben üç gün bekledim Isparta'da.

Sonra duydum ki Üstad Afyon'da, ben de Afyon'a gittim. Hacı Aşıklar Sokağı'ndaki Asiye Mülazimoğlu'nun evine vardım. Dediler: "Üstad Emirdağ'da". O zaman araba bulmakta bir mesele tabi. Bir posta arabasıyla Emirdağ'a ulaşarak, Çalışkanlara gittim. Orada da dediler ki: "Üstad Eskişehir'e gitti." Böyle olunca ben duygulandım, sıkıntıya düştüm, uzun zamandır dolaşıyordum.

İkinci namazından sonra tekrar bir posta arasına bindim. Eskişehir'e vardığımda akşam ezanı okunuyordu. Akşam namazını Çarşı Camii'nde kıldım. Fakat hiçbir yer, adres bilmiyordum. Oradaki dersaneyi de bilmiyordum. Yine duygulandım ve ağlamaya başladım. Meraktan oradaki cemaat başıma toplandı: "Sen niye ağlıyorsun?" dediler. Ben de "Yahu bu memlekette ağlamak yasak mı?" dedim. Sonra aşağı doğru yürümeye başladım. İhtiyarsız bir otelin önüne geldim. İradem beni oraya sevk etmişti. Bir yer istedim. Bana ikinci kata filan odaya çık" dediler. Odaya çıktım, iki kişilikti. Baktım, babayiğit, sıhhatli bir arkadaş var orada. Bana dedi: "Sen nereden

geliyorsun?” “Malatya’da geliyorum” dedim. “Ben de Ankara Haymana’da geliyorum” dedi. Kürtçe konuşuyordu benimle. “Haymanada Kürt var mıdır?” dedim. “Var, Haymana hep Kürt’tür, sen niye geldin? dedi bana. “Ben stad’ı görmeye geldim, stad nerededir?” dedim. “stad bu otelin sahibi Abdulvahid Tabakçı’nın evindedir” dedi. Bahçedeki stad’ın taksisini gösterdi. Sevinçten sabaha kadar uyuyamamıştım, dualar ettim, teheccüd kıldım. Taksi bahçede duruyordu. Üstad’ı nasıl göreceğim diye düşünüyordum. Sabah namazından sonra Köprübaşı’na Muhiddin Yürüten’in dükkanına gittim. Bana kızdı: “Sen bir mektup getirmişsin, Hocayı görecektin, sen niye böyle yanlış işler yaptın?” diye biraz kızdı. Ben: “Kusuruma bakma benim cehaletime ver” dedim.

Cumali Hanbay, Mehmed Hamid Güven, Ali Yetkin

şimdi İranlı Rüstem, Yunanlı Herkül de Olsa İmana alışırlardı

Eskişehir'deyiz. Muhittin Yürüten önüme düştü, Üstad'ın Odunpazarı'ndaki evine götürdü beni. Orada gördük ki: Polisler Üstad'ın evini tarassut ediyorlar. Muhittin Ağabey kapıyı çaldı, beni içeri bıraktı gitti. Ben orada biraz oturdum. Üstad'ın bir talebesi bana biraz sitem etti. "Sen polisleri görmedin mi, niye geldin?" gibi. Ben: "Üstad'ı görmeden gitmem" diye ısrar ettim. Epey bekledikten sonra Hüsnü Bayram Ağabey geldi: "Üstad seni bekliyor" dedi. Heyecan ve sevinçten titremeye başlamıştım. Üstad içeride divanda oturuyordu. Onu görür görmez ağlamaya başladım, eline sarıldım, öptüm. Üstad elini başıma koydu, dua ediyordu. Duadan sonra biraz kendime geldim. Üstad: "Sen nereden geliyorsun?" dedi. "Malatya'dan geliyorum" dedim. Dedi: "Abdülkadir Hoca orada mıdır?" Halbuki ben Abdülkadir Hoca'nın fotörü var diye, arkasında namaz kılmıyordum. Üstad: "Ona selam söyle Risale-i Nur'u okusun, derslere katılsın" dedi. Ben öyle oldum ki, zihnimde olan bütün her şeyi unuttum gitti. Ayrı bir halet-i ruhiye sardı beni. Sonra şöyle dedi: "Sen Hastalar Risalesi'ni bana şerh et." Yani "Hastalığın günahları temizlediğini, sabredenler için günahlarının gittiğini..." Üstad daha sonra da bana şunu söyledi: "Bu asırda İranlı Rüstem, Yunanlı Herkül de olsa imana çalışırlar, ihlâslı ameller kazanırlar, kabre imanlı girmeye çalışırlardı. Bu asır iman asrıdır." Ben tekrar elini öptüm. O da benim anlımdan öptü. Yanından ayrıldık.

-Güreşlerde birinci olmak için dua istemediniz mi?

-Yok, onların hepsi benim aklımdan gitmişti zaten. Hiçbir şey aklımda kalmadı o sırada. Sonra her şeyi sıfırdan başladık. Oradan trene binip tekrar Malatya'ya geldim. Yatsı ezanı okunmuştu, hemen Abdülkadir Hoca'nın camisine gittim. Birkaç kişi vardı yanında. Dedim: "Efendim ben Üstad'ın yanından geliyorum, sana selamı var." Hemen ayağa fırladı, selamını aldı. Yaşlı bir adamdı, gözlerimden öptü. "Ne dedi?" diye sordu. "Dedi ki Risale-i Nur'u okusun." Hemen müezzini Mustafa'ya: "Git kitapları getir" dedi. Osmanlıca Risaleler geldi. Abdülkadir Hoca o gün derslere başladı ve bir daha da hiç bırakmadı. Artık bizde yapılan dersleri de hızlandırdık.

1959 Eylül ayında bir kere daha Üstad'a ziyarete gidebildik. Bu sefer çok rahat olmuştu. Isparta'ya gittim, elini öptüm, dedi: "Ben ziyaretlerinizden sıkılıyorum, dua her yerden yerini bulur, ben hastayım" dedi. Ondan sonra döndük geldik.

Karakol ve Hapishane

-Bu hizmette bulunduğunuz müddetçe başınıza herhangi bir hadise geçti mi?

-Oldu. 1965 de biz yeni bir Dersane almıştık, onunla ilgilidir. Mehmet Küçükağa gelmişti, bizim evde ders okuyorduk. O dedi: “Bu, evde olmaz, bir dersane almamız lazım” dedi. Hepimiz memurduk, fazla paramız yoktu. Dedim: “Senin hâfızlığın var mı?” Dedi “var” Malatya’nın zenginlerinden Mehmet Vaizoğlu vardı. Hatta İmam Hatip Okulu’nu da o yaptırmıştı. Ona gittik. Mehmet ona bir Kur’an okudu, manasını şerh etti, güzel sesi vardı. Sonra Sözlük kitabından bir ders okuduk. Dersten sonra, Mehmet Küçükağa ona dersane ihtiyacını anlattı. Mehmet Vaizoğlu, o zamanın parasıyla üç bin lira verdi bize, Allah ebediyen razı olsun. Böylece biz Dersanemizi almış olduk.

Bir gün bu dersanede iken polisler geldi, beni derdest edip götürdüler. Polislere dedim: “Burası benim evimdir, yapmayın..” ama nafile. Giderken Osman Alper isminde bir kardeşimize rastladık. Ona Kürtçe olarak: “Sakin Dersaneye gitme, polisler var, arkadaşlara haber et” dedim.” O zaman polis bana bir tokat vurdu, sonra “sen ne dedin?” diye sordu. “Git aileme haber ver, beni polis götürüyor, iyiyim” dedim. Üç gün nezarete kaldım. Mahkemede hâkim bizi bıraktı, sonra en sonunda beraat ettik. Kitaplarımı da aldım, Birinci Şube’nin önüne geldim. “Bak memur bey kitaplarımı aldım, yine evime gidiyorum” dedim. “Seni yine içeriye alırım” dedi. “Sen bilirsin” dedim. Daha sonra iş yerimde bana “sen burada Nurculuk yapıyorsun” dediler ve beni Fevzipaşa’ya gönderdiler. Orada altı sene görev yaptım. Oradan da İskenderun’a sürdüler. Sonra emekli olduk. Hizmete devam ediyoruz.

1980 İhtilali’nde de bizi 163. maddeye muhalefetten ifadeye çektiler. Ben itfaiye şefiydim. Orada yüzeli kişi cemaatle namaz kılıyorduk, bizi şikayet ettiler. Beni bir sene hapis yatırdılar. Çok şükür şimdi evimdeyim.

Bir de, biz eskiden nerde bir mahkeme olsa oraya giderdik. Ankara’ya, Diyarbakır’a, Mersine her yere giderdik. Hangi kardeşimiz mahkemeye düşse onu yalnız bırakmazdık.

-Bu hizmetteki kardeşlerimize vermek istediğiniz bir mesaj, bir tavsiye var mı?

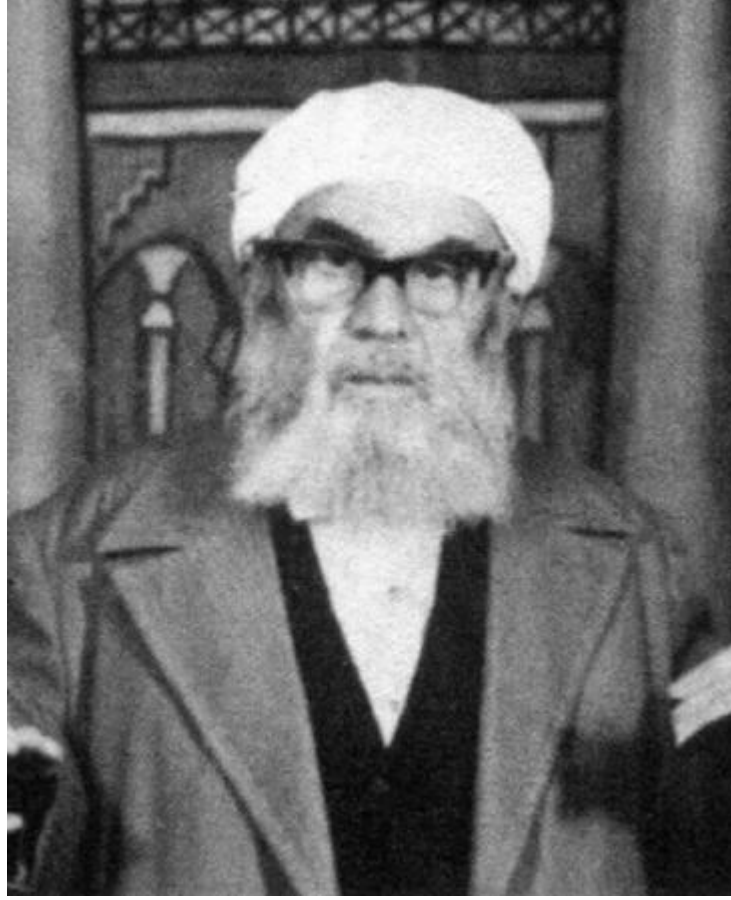
-Şunu söyleyeyim: “Kim çok hizmet ederse, Cenab-ı Allah dünyada da, ahirette de onun işlerini kolaylaştıracaktır. İhlasla, sadakatla hizmete devam edenler kazanır. Kardeşlerime tavsiyem, “maddenin değil, mananın ve hizmetin peşinde koşsunlar.”

MEHMED KIRKINCI

Mehmed Kırkinci Hocaefendi, âlimler ve hocalar diyarı olan Erzurum ilinin, merkez köylerinden Güllüce'de, 1928 senesinde dünyaya gözlerini açtı. Koyun tüccarı olan babası Celalettin Efendi, işi gereği Erzurum'la sıkı münasebet halindeydi. Âlimlere ve ilme çok düşkündü. Oğlu Mehmed'in ve Musa'nın da ilim tahsil etmesini arzu ediyor, bunun zeminini hazırlamak istiyordu. Bu sebeple 1940 senesinde küçük Mehmed henüz 12 yaşında iken Erzurum'a taşındı.

İleride Kur'an ve iman hizmetlerinin çok kıymetli ve halis bir hizmetkârı olacak olan küçük Mehmed'in yorulmaz ve tok olmaz yolculuğu, evlerinin karşısındaki caminin imamı Mehmed Efendi ve oğlu Ziyaeddin ile tanışmasıyla başlamış oldu.

Baba Celalettin Efendi

Erzurum evliyasından Rauf Efendi ve Hüsnü Efendi'nin tavsiyeleri ile ulemadan Mustafa Necati Efendi'ye talebe oldu. Bu ilk hocasıdır.

Rahmetli Celalettin Efendi, oğlu için ilim tezgâhını hazırlamış, muradına ermişti. İleride büyük sıkıntılar ve hapis hayatları yaşayacak olan evladı Mehmed için kendisini tenkit eden dostlarına iftiharla, "Ben oğlumu bu yolda feda ettim" diyecekti.

1960 ihtilalinde Türkiye'de müessir 300 kişinin toplandığı Sivas tecrit kampına alınır. Bittiğinde Kırkıncı Hoca'mız eve döner ve ailesine koğuştaki hizmetlerini aşk ve şevkle anlatır. Baba Celalettin Efendi buna çok memnun olur ve "Ben korktum ki sen orada Nur hizmetinden usanıp geri çekileceksin. Fakat seni böyle hizmette aşk ve şevk içerisinde görmek beni sürura gark etti. Oğlum, zaten meşakkat ve ıstıraplar bu kudsî yolun şanındandır" diyerek desteğini sürdürür.

Mehmed Kırkıncı Hocaefendi, bu memleketi idare eden siyasîlerle, yazar ve ilim adamlarıyla –siyaset namına değil, belki milletin ve

vatanın selameti için– zaman zaman görüşmüş veya mektuplarla onlara yol gösterici uyarılarda bulunmuştur.

Kırkınıc Hoca'mızın Hikmet Pırıltıları, Nükteler, Kader Nedir, İrşad Sahasında Bediüzzaman gibi çok sayıda eserleri bulunmaktadır.

Bundan sonrasını Mehmed Kırkınıc Hoca Efendinin lütfederek yazıp gönderdiği ve bizim tespit ettiğimiz kendi ifadelerinden okuyalım.

Bediüzzaman'ı Bana Hocalarım Anlatmıştı

Küçüklüğümde, köyümüzün büyükleri arasında Bediüzzaman lâkabıyla şöhret bulan zattan sık sık söz edilirdi. 1940'da şehre gelince şehir halkında da aynı muhabbeti, yani Bediüzzaman sevgisini görmüştüm. Orada da Bediüzzaman'ın kahramanlıkları, kerametleri dilden dile dolaşıyordu. Bu bende büyük bir merak ve alaka uyandırmıştı.

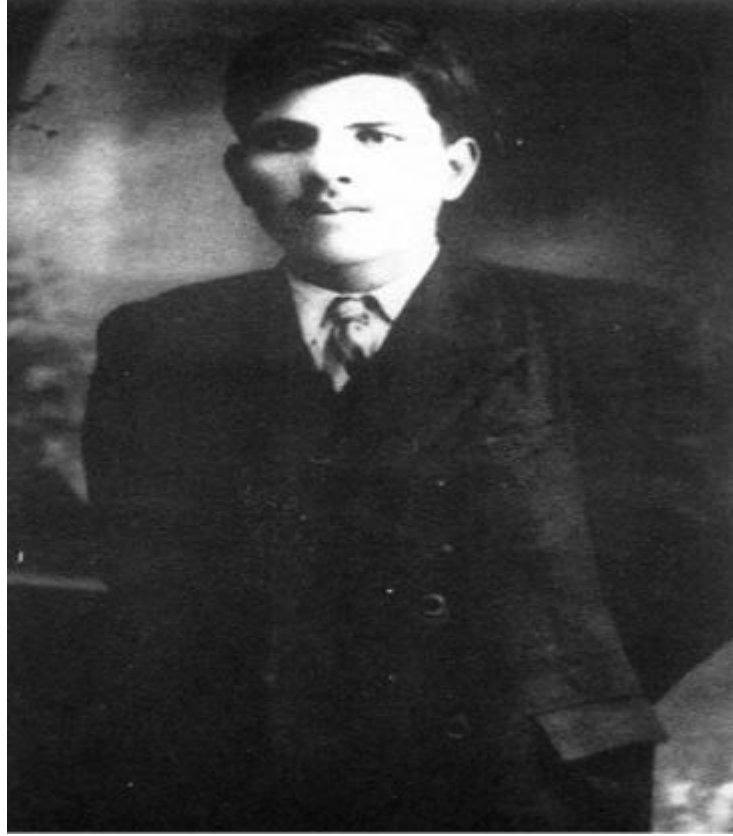
İlk hocam, Mustafa Necati Efendi'dir. Kendisinden 1941–1946 seneleri arasında ders aldım. Her zaman Bediüzzaman'dan bahseder, takdir ve hürmetle onun kahramanlıklarını ve deha derecesindeki zekâsını anlatırdı.

İkinci hocam, 1946'dan sonra ders aldığım Hacı Faruk Bey de aynı şekilde Bediüzzaman Hazretleri'nin ilmini, meziyetlerini hep anlatırdı. Kendisi hem din hem de fen ve felsefede derin bir vukufiyete sahipti. Bediüzzaman'ın Erzurum'a ilk gelişinde bir ay hizmetini yapmış. Şöyle derdi:

“O, sohbetlerinde bu asrın hastalık ve ıstıraplarını hakkıyla teşhis ederdi. O'nun bu mümtaz meziyetleriyle, istikbalin manevî hekimi olacağını ta o zamanlar hissetmişim.”

Üçüncü Hocam, Solakzade Sadık Efendi de Bediüzzaman Hazretleri'nin tam bir hayranı idi. Kendisinden 1948–1951 yılları arasında mantık, usûl-ü fıkıh ve ilm-i kalam derslerini aldım. Bu hocam derdi ki:

“Erzurum'da kaldığı müddetçe birçok sohbetinde bulunmuştum. O, nâdirü'l-vücut bir insandır. İlmin ve irfanın zirvesindedir. Ruhunda büyük bir cihat aşkı vardır. Onda bu memleketin terakkisine mani bütün engelleri aşacak bir istidat görünüyor.”

Kırkinci Hocaefendinin gençliği

Dördüncü Hocam Nâdir Efendi ise –Şark’ın tanınmış âlimlerinden biridir– diğer hocalarıma göre Bediüzzaman’ın hem Eski Said hem de Yeni Said dönemlerini daha iyi biliyor ve şöyle diyordu:

“Ben Seyyid Şerif-i Abdülkahir Cürcaniyi, Taftazaniyi; İbn-i Sina, Aristo gibi mantık üstatlarının eserlerini de okudum. Bediüzzaman’ın İşârâtü’l-İ’caz’ını okuduktan sonra, bu belagat dâhilerinin sezemediği birçok nokta ve nükteleri harikulade bir şekilde Bediüzzaman’ın keşfetmiş olduğunu gördüm. Kızıl İ’caz isimli eserini tam bir yıl tetkik ettim; onda serdedilen kaideleri Aristo ve İbn-i Sina gibi mantık üstatlarının tasavvur bile edemediklerini anladım.”

İşte, Bediüzzaman hakkında hocalarımdan edindiğim bu malûmatlar, ruhumda şiddetli bir arzu ile onu tanımak ve okumak ateşi yandırmıştı. İlk defa Hocam Nâdir Efendi’den Münâzarat kitabını alarak okudum. Çok etkilendim ve çok istifade ettim. Orada geçen Van, Horhor Medresesi tabirleri kalbime bir kement attı ki, oraları ziyaret etmek iştihak ve heyecanı içimde uyandı. Daha Sonra Üstad’ın diğer eserlerini okumaya devam ettim. Van, Horhor, Erek

Dağı, Zernebat ziyaretlerimi gerçekleştirdim; oradaki talebeleriyle tanıştım. Onların hatıralarını dinledim ve gördüm.

Üstad Hazretlerini Ziyaret İçin Yola Çıktık

Okuduğum Risale-i Nur'un üzerimde bıraktığı etki ve bu seyahatlerim neticesinde Üstad'ımızı görmek, ziyaret etmek arzusu kalbimde cvelan etmeye başlamıştı. Nihayet bu arzu ve iştihak 1956 senesinde tahakkuk etti. Şöyle ki:

Yanımda okuyan Molla Zekeriya isimli bir talebeyle bir haziran sabahı, Trabzon, Samsun, Ankara güzergâhından Isparta'ya gitmek üzere yola çıktık.

Samsun'daki molamızda harika bir tevafukla karşılaştık. Akşam namazını kılmak için gittiğimiz camide Sungur Ağabey'le karşılaştık. Hem de subay elbiseleri içindeydi. Sungur Ağabey o sırada askerliğini yapıyormuş. İsmi çok duymuştum; ama kendisini ilk defa görüyordum. Doğrusu bu tevafuk inayet-i İlahiyeden başka bir şey değildi. Onun için Allah'a şükrettim. Beraberce bir dostun evine gittik. O gece tatlı sohbetlerde bulunduk. Bu şekilde, bugün gideriz yarın gideriz derken tam bir hafta Samsun'da beklemişiz. Sungur Ağabey'den bir türlü ayrılamıyordum; bu ilk görüşmemizde bizde derin izler bırakmıştı. Kendisinden Ankara adresini aldık ve istemeye istemeye Samsun'dan ayrıldık.

Ankara'ya vardık. O sırada Ankara'da yeni harflerle Sözler basılıyordu. Kardeşler gece gündüz nöbetleşerek durmadan çalışıyorlardı. Büyük bir mahrumiyet içinde idiler. Sabahları 3-5 zeytin, öğle ve akşamları çoğunlukla şehriye çorbası... Bunlar kimler miydi? Said Özdemir, Atıf Ural, Mustafa Türkmenoğlu, Mehmet Emin Birinci gibi kahramanlardı. Isparta'ya müteveccihen ayrılmak istediğimizde Atıf Ural bize: "Sözlerin yeni çıkan şu formasını Üstad'ımıza verin. Üstad tashih ediyor, hem hizmet etmiş olursunuz hem de Üstad sizi memnuniyetle kabul eder" dedi. Sonra Rüştü Çakın Ağabey'in adresini verdi bize.

Isparta'ya Vardık Ama...

Nihayet Konya üzerinden Isparta'ya vasıl olduk. Bir camide yine bir tevafukla Rüştü Çakın Ağabey'i tanıyanları bulduk. Bizi Rüştü Ağabey'in dükkânına götürdüler. Rüştü Ağabey bize Üstad'dan ve onun hatıralarından bahsetti. Sohbetine doyum olmuyordu. Fakat bizim aklımız Üstad'da idi. Ne zaman ziyaret edebileceğimizi sorduk, "İkindiden sonra" dedi.

İkindiyi bir camide kıldıktan sonra Rüştü Ağabey: "Aman dikkat edin, bizi takip edebilirler, anarlarsa sizi karakola götürüp sıkıntı verirler" diye tembih etti. Rüştü Ağabey önde biz arkada yola koyulduk. Ana caddeden ara sokaklara girdi. O, şaşırtmaca yaparak önce güneye, birkaç sokak sonra doğuya, daha sonra tekrar yön değiştiriyordu. Sonunda Rüştü Efendi bir evin önünde durdu, bize bir işaret yaptı, biz durduk. Kapı açılınca O hemen içeriye daldı, arkasından biz. Merdivenleri tırmanmaya başladık. Baktık merdiven başında, gür kaşlı, heybetli biri duruyor. Rüştü Ağabey bizi tanıştırdı. Bu Tahiri Ağabey'di. Heybetli ve celadetli fakat bir o kadar da mütevazı idi. Kendisine formayı ve yolda Üstad'ın yanında utanır sıkılır belki konuşamam diye yazdığım mektubu verdim. Aldı ve Üstad'ın odasına girdi. Geri döndü, "Üstad'a söyledim sizi kabul edecek, biraz bekleyin" dedi.

Gönlümün Semasına Nurlu Bir Dolunay Doğmuştu

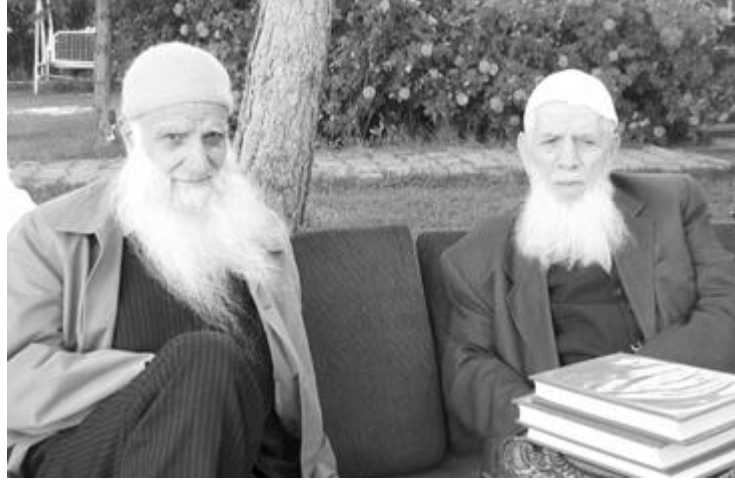
Salon oldukça sade idi. Yere serilen halılar, tahta zemini bile tam örtmemişti. Oturacak tahta bir divandan başka bir şey yoktu. Duvarlar çıplaktı. Fakat sultan saraylarında bile bulunmayan derunî bir hava vardı, huzur vardı. Bütün yorgunluklarımı unutmuşum.

Kapı hafifçe aralandı. Gönlümün semasına nurlu bir dolunay doğmuştu, Bediüzzaman teşrif buyurmuştu. Ayağa fırladık, ellerini öptük. Tebessümle "Hoş geldiniz" dedi. Oturduk, Tahiri Ağabey'e okuması için yolda yazdığım mektubu verdi. Tahiri Ağabey, Üstad'ımızın cihan harbinden önce Erzurum'a geldiğini, bir ay Kurşunlu Camii'nde kaldığını, âlimlerle sohbetlerde bulunduğunu söyledi. Sonra mektubu okudu. Üstad'ımız mütebessimane dinledi ve duada bulundular. Daha sonra Üstad'ımız Ankara'dan getirdiğim Sözler formasını sürurla çevirmeye başladı. Bize dönerek "Risale-i

Nur, çok yakın bir zamanda baş tacı olacaktır. Öyle zaman gelecek ki satırları altınla yazılacak, radyo dili ile bütün dünyaya neşrolunacaktır” diye işaretlerde bulundu. Daha sonra Risale-i Nur’u okumanın ehemmiyeti üzerinde konuştu; nazarları, dikkatleri eserlere teveccüh ettiriyordu. “Uzaklardan buralar gelmenize hiç lüzum yok. Risale-i Nur’u okuyan benimle görüşmüş ve benden ders almış gibidir. Sizler buraya gelince ben minnet altında kalıyorum. Sizlerin hiç olmazsa yol paranızı vereyim” dediler.

Üstad’ı dikkatle dinliyor, kendisini hayran hayran seyrediyordum. Konuşurken sağ elini yer yer sol dizine hafifçe vuruyordu. Her hareketi nezaket ve nezahet içindeydi. Tecessüm etmiş bir nur gibiydi. O anda, vücuduma bir hiffet, ruhuma bir inşirah, idrakime bir intibah geldi. Ondaki nuranî letafet, gönlümü feyziyle vecde ve ruhumu şevkiyle ihtizaza getirmişti. Yaşına rağmen delikanlı gibi zinde idi. Yorgunluk eseri görünmüyordu. Rengi hafif pembe, boyu ortanın üzerindeydi. Zarif bir endamı vardı. Dudaklarında letafetli bir tebessüm, gözlerinde şefkat pırıltıları vardı. Ensesinden ve şakaklarından aşağı doğru dökülen gür ve beyaz saçları dikkatimi çekmişti.

Formayı, “Zübeyir oku!” diyerek Zübeyir Ağabey’e uzattı. Zübeyir Ağabey edeple alarak okumaya başladı. “Şu kâinata dikkat edilse görünüyor ki: İçinde iki unsur var ki her tarafa uzanmış, kök atmış. Hayır-şer, güzel-çirkin, nef’-zarar, kemal-noksan, ziya-zulmet, hidayet-dalâlet, nur-nâr, iman-küfür, taat-isyan, havf-muhabbet gibi âsarlarıyla, meyveleriyle şu kâinatta ezdad, birbiriyle çarpışıyor. Daima...” Okunan bu parça, sanki benim az önce sokaklardan geçerken yaşadığım halet-i ruhiyeme, suallerime ve istifhamlarıma kerametvârî bir cevap olmuştu.

Şarkta iki yıldız: Nusret Kocabay - Mehmed Kırkıncı

İçim tarifsiz bir heyecana kapılmış, hissiyatımda coşkun dalgalar husule gelmişti.

Üstad daha sonra bizlere müteveccihen “Risale-i Nur, yalnız cüz’i bir tahribatı, bir küçük haneyi tamir etmiyor...” gibi mektuplardan okuttu. Sonra kalktı ve bir nazar-ı tebessümle başımı okşayıp dua ederek taltif buyurdu. Selam vererek yanıımızdan odasına doğru uzaklaşırken, maddî-manevî varlığını da peşinden sürüklüyordu.

Risale-i Nur’u Büyük Bir Azimle Yeniden Okumaya Başladım

Millet ve memleketimizin geleceği hakkındaki bütün endişelerim bu ziyaretle silinip gitmişti. İstikbale güvenle bakmaya başlamıştım. Risale-i Nur’un Anadolu’nun her köşesine yerleşeceğine inancım tam kuvvetlendi. Bu eserlerin intişarının beşerî hiçbir kuvvetle bertaraf edilemeyeceğine, aksine daima parlayacağına tam olarak kanaat getirdim. Üstad’ımız odasına girdikten sonra hizmetindeki Ağabeylerle sohbetlerde bulunduk. Onlardaki ihlas, şevk ve azmi müşahede ettim. Üstad’a azim bir sadakatle bağlı olan bu Isparta Kahramanlarını seyrederken Ashab-ı Suffe’yi hatırladım. Onları gönülden tebrik ettim.

Isparta’dan ayrılıp Barla’ya, Üstad’ın evine, kabristana, Çam Dağı’na, Barla Gölü’ne ziyaretlerde bulunduk. Oralardaki Nur talebeleri ile sohbetlerimiz oldu. Onların hatıralarını dinledik.

Erzurum’a döndüğümüzde bu seyahatim şevk ve gayretimi kat kat arttırmıştı. Bu ziyaret ve seyahatten aldığım şevk ve gayretle Risale-i Nur’u büyük bir azimle yeniden okumaya koyuldum. Dersler başlattık, bu vesile ile Nurlardan istifade edenlerin sayısı günbegün çoğaldı. Başta çevre il ve ilçelerle münasebetler kurup ziyaretler dersler tertip ettik. Bu şekilde hizmet Erzurum’un çevre il ve ilçelerinde ve bütün şarkî Anadolu’da hızla yayılmaya başladı.

Ağabeylerle Muhtelif Hatıralarım

Zübeyir Ağabey

Sadakati Nasıl Anlamalıyız?

Üstad Hazretleri dünyasını değişince, Zübeyir Ağabey Eskişehir’e geldi ve Abdülvahid Tabakçı’nın evinde kalmaya başladı. Beni de yanına çağırdı. Gittiğimde şöyle dedi:

“Hocam, Üstad’ın hizmetinde bulunmak kolay değildi. Bu yüzden ben, Bayram ve Tahir Ağabeyler Risale-i Nur’u okuyamadık. Bizler Üstad’ın hizmetini ancak deruhte ediyorduk. Bizim içimizde Sungur ile Ceylan Risaleleri okudular. Bu bakımdan sizinle beraber Risale-i Nur’dan bazı mevzuları okuyup mütalaa edelim.”

İlk defa Kader Risalesi’nden başladık ve epey zaman beraber kalıp birçok risaleyi mütalaa ettik.

Bir gün sohbet esnasında kendisine “Sadakati nasıl anlamalıyız?” diye sordum. Bunun üzerine Zübeyir Ağabey, bütün risaleleri hızlı bir şekilde sehpanın üzerine koydu ve şöyle dedi. “Hocam şimdi bana deseler ki bu eserleri okursan cehenneme, okumazsan cennete gideceksin. Vallahi ben bu eserleri okuyup cehenneme gitmeye razı olurum; onları okumaktan asla vazgeçmem.

İtidal-i Dem Nedir?

Yine bir gün kendisine “Üstad’ımız ‘itidal-i dem’den bahsediyor. İtidal-i dem nedir? Bunu nasıl anlamalıyız?” diye sordum. Zübeyir Ağabey şöyle dedi:

“Hocam Isparta’da Üstad’la beraber akşam namazını kıldıktan sonra ben de aynı şeyi Üstad’a sordum. O sırada sandalyede oturan

Üstad'ımız, ayak ayak üstüne attı ve şöyle dedi: 'Eğer şimdi İngiliz ve Fransızlar bu anda başımızdan aşağı bomba yağdırsalar, Zübeyir bir kahve yap derim.' Evet, Üstad hayatı boyunca üç kez ayak ayak üstüne atmıştır."

Zübeyir Ağabey anlatmaya devam etti:

Üstad, yumurtayı dahi kırarak yemezdi

"Üstad sık sık kırlara giderdi."

*Osman Demirci, Alaaddin Başar, Fethullah Gülen
ve Mehmed Kırkinci*

"Yine bir gün kendisi kıra giderken bayramın yaklaştığını söyledi ve bizden temizlik yapmamızı istedi. Çünkü Üstad temizliğe çok dikkat ederdi ve çamaşırlarını kirlenmeden değiştirdi."

"Biz temizliği bitirdik ve çoktan beri bozulmuş depoda duran iki floresan lambasını da kırıp çöpe attık. Üstad döndüğünde sordu. 'Zübeyir temizliği yaptınız mı?' Ben de 'Evet Üstad'ım yaptık' dedim. 'Aferin Zübeyir çok iyi etmişsiniz' dedi ve floresanları ne yaptığımızı sordu. Ben de çekinerek 'Üstad'ım işe yaramadığı için kırıp attık' dedim. Bunun üzerine Üstad 'Fesühhanallah bu insanoğlunda ne kadar da meylü't-tahrip (yıkma isteği) var' dedi."

"Evet Üstad, yumurtayı dahi kırarak değil, bir ucundan açarak yedi ve kabuklarını dahi kırmazdı."

Zübeyir Ağabey'in Örnek Davranışı

Zübeyir Ağabey'in şu örnek davranışını ve hassasiyetini de nazarınıza sunmak isterim. Yine bir gün bana Erzurum'da hizmete ait olan mülklerin tapusunun kimin üzerine olduğunu ve benim üzerime tapu kaydı olup olmadığını sordu. Ben de onları Nur talebelerin üzerine tapu yaptırdığımı söyleyince şöyle dedi:

“Hocam, benim üzerime hizmet adına kayıtlı hiçbir şey yoktur. Ben üzerime hiçbir şey almadım. Konya'da bulunan kardeşimi de bir gün yanıma çağırdım ve ona şöyle dedim: ‘Eğer ben öldükten sonra herhangi bir kimse benden alacağı olduğunu söylerse onu hemen ver; fakat benim alacağım var diye birisi bir şey getirirse onu alma dedim.’”

Zübeyir Ağabey'in bu davranışı bana örnek oldu. 1979'da Erzurum Kültür ve Eğitim Vakfı'nı kurduk ve hizmetin bütün mal varlığını bu vakfa tapu ettik.

“Kim Sakalının Teli Kadar İslamiyet’e Hizmet Ederse, Onu Kucaklayın”

Yine bir gün Zübeyir Ağabey “Erzurum'da çok tarikatçı var mı? Onlarla münasebetiniz nasıl? İyi geçiniyor musunuz?” diye sordu. Ben de Erzurum'da birçok tarikatın olduğunu ve özellikle de Nakşibendî tarikatının epeyce mensubu olduğunu ve onlarla çok iyi münasebetlerimizin bulunduğunu ve daima birbirimizi ziyaret ettiğimizi ifade ettim. Özellikle Alvarlı Muhammed Lütfü Efendi'nin sohbetlerine daima katıldığımızı, o zatın Üstad'ı çok sevip hürmet ettiğini ve Üstad'ın maruz kaldığı bu zulümlerden dolayı çok müteessir olduğunu anlattım. Bunun üzerine Zübeyir Ağabey şöyle dedi:

“Hocam, Üstad ‘Kim sakalının teli kadar İslamiyet’e hizmet ederse, onu kucaklayın ve takdir edin’ derdi. Tarikatçıların asırlardan beri yapmış oldukları hizmetler ve yetiştirmiş oldukları bu kadar mürşit ve evliyalar İslamiyet’e çok büyük hizmet etmiştir.

Tahiri Ağabey

“Ben O Köfteyi Yemem!”

Tahiri Ağabey anlatıyor:

“Üstad’ımız, Barla’ya nefyedilmişti. Bana, Isparta’da bir ev kiralamamızı ve ara sıra gidip orada kalacağını söyledi.”

“İnsanların Üstad’ın ziyaretine gelmeye cesaret edemediği ve hatta selam vermekten bile korktuğu o zamanlar, Isparta’da hiç kimse korkusundan evini kiraya vermedi. Fitnat adında dul bir hanımefendi ‘Ben evimi Üstad’a kiraya veririm, kimseden de korkmam. Ev benim değil mi?’ diyerek, evini Üstad’a kiraya verdi. Fitnat Hanım, Üstad’la eve bakmaya geldiğimizi duyunca iki sandalye gönderdi ve arkasından da kahve yapıp Üstad’a ikram etti. Üstad kahveyi içip teşekkür etti. Üstad’ın bir âdeti vardı. Üstad her 15 günde bir kendi parası ile 150 gram koyun eti alır, onu iki defa çektirir ve Fitnat Hanım’da Köfte yapar, ben de Üstad’a getirirdim. Bu hal epey zaman devam etti.”

“Yine bir gün Fitnat Hanım köfteyi yaptı, ben de Üstad’a getirdim; fakat bu kez Üstad celalli bir şekilde ‘Ben o köfteyi yemem! Onu geri götür!’ dedi. Ben de köfteyi Fitnat Hanımefendi’ye geri getirdim ve durumu izah ettim. Bunun üzerine Fitnat Hanım ‘Gel Tahir Efendi gel. O kabahat benim’ diyerek şöyle bir itirafta bulundu: ‘Tahir Efendi! Bu kez köfte yaparken, keşke bu zat ile nikâhlansam da doğrudan onun her türlü hizmetinde bulunsam ve aracıları ortadan kaldırırsam diye içimden geçirmiştim. Demek onun için köfteyi yemeyip iade etti.’”

Evet, Tahir Ağabey hizmete çok büyük katkıları olan bir ağabeyimizdi. 1960’lı yıllarda, Sungur Ağabey, Bayram Ağabey ve Abdülkadir Badıllı ile beraber Türkiye’nin birçok ilini ziyaret ettik. Çok verimli ve faydalı bir seyahat oldu. Derken Isparta’ya uğradık. Oradan, Atabey’de oturan Tahiri Ağabey’e misafir olduk ve sabaha kadar hatıralarını dinledik. Kendisi beyzade ve zengin bir ailedendi. O gün bize şunları anlatmıştı:

“Bütün gül bahçelerimi ve diğer mal varlığımı bu hizmet için harcadım, sadece oturduğum bu konak kaldı. Hanım, iki kızım ve ben senelerce bu konakta risalelerin yazılıp çoğaltılmasına çalıştık” dedi ve birçok hatırasını anlattı.

Tahiri Ağabey İstanbul’da vefat etti. Biz de cenazesine katıldık. Cenaze namazı Fatih Camii’nde kılındı ve Eyüp Kabristanı’na kadar omuzlarda taşındı. Caddeden geçerken etraftaki insanların “Bu vefat

eden zat kim ise doğrudan cennete gidiyor” dediklerini duydum. Allah rahmet eylesin.

Av. Bekir Berk

İnsanın Büyüklüğü Musibet ve Tehlike Anında Belli Olur

Bir ramazan ayı idi. Hacı Süleyman Arı Efendi’nin evinde iftar edip akşam namazını kıldık. Daha sonra Erzurum’un Oltu ilçesinde bulunan bir Nur talebesinin mahkemesine katılmak için bir araç ayarlayıp Av. Bekir Berk ile beraber Oltu’ya hareket ettik. Kışın ortaları idi.

Oltu Dağı’na geldiğimizde tipiye yakalandık. Aracımız kara saplandı; artık ne ileri ne de geri hareket etmemiz mümkün değildi. O halde iken Avukat Bekir Berk birden aşk ve şevk ile şehitliğin ehemmiyet ve kutsiyetini örneklerle anlatmaya başladı. Her şeyden umut kesmiş, adeta ölümümüzü bekliyorduk. Zira gece, tipi, kar ve soğuk aleyhimizde ittifak etmiş ve sebepler tamamen sükût etmişti. Tam iki saat yolda kaldık. Derken uzaktan bir ışık göründü, biraz yaklaşıncaya gelenin bir greyder olduğunu gördük. Greyder yolu açtı ve sürücüsü bize şöyle dedi:

“Belli ki Cenab-ı Hak, beni sizin imdadınıza gönderdi. Önemli bir işim yoktu, çok cüzi bir iş için geri dönmüştüm.”

Bu vesile ile şunu da anlatmak isterim ki: İstanbul’da bir hastanede tedavi gören Bekir Berk’i ziyarete gittim. Çok ağır hasta idi. Vücudunun çeşitli yerlerine birçok hortum bağlı, yatakta yatıyordu. Çok zayıflamış adeta bir çocuk kadar kalmıştı. O’nun bu hali benim rikkatime dokundu ve gayr-i ihtiyari gözlerimden yaşlar aktı. Benim üzüldüğümü gören Bekir Bey ellerini kaldırdı ve şöyle dedi:

“Şükürler olsun! Şükürler olsun! Şikâyetçi değilim. Bu, şeker değil, şükür hastalığıdır.” (Kendisi şeker hastası idi.)

O zaman imanlı ve şuurlu bir mü’minin hastalığa bakışını ve Hz. Eyyüb Aleyhisselam gibi başına gelen musibetlere şükür ve sabırla nasıl mukabele ettiğini anladım.

Abdullah Yeğin Ağabey

Abdullah Yeğın Ağabey'in Sakal Bırakması

1976 senesinde hacca gitmiştim. Bir gün Hz. Peygamberin (a.s.m.) huzurunda Cevşenü'l-Kebir okuyordum. Benden daha yaşlı ve sakallı birisi karşımda duruyordu. Bana;

“Cevşen okuduğuna göre belli ki Nur talebesisin; ama neden sakallısın?” dedi.

Mehmed Kırkınıc Hocaefendi İzmirde. (24.06.2002)

Bu zatın o sözünden fevkalade müteessir oldum. O zaman bende şöyle bir kanaat hâsıl oldu ki insanların ekserisi nur talebelerini sakala ehemmiyet vermeyen ve bu sünneti işlemeyen kişiler olarak bilmektedirler.

Yine bir gün sabah namazından önce hacda bulunan Üstad'ımızın talebelerinden Abdullah Yeğın Ağabey'le Mescid-i Saadet'te karşılaştım. Latifeli bir şekilde “Yeter artık Abdullah Ağabey! Canım ağzıma geldi, artık sakal bırakacaksın!” dedim ve o zatın söylediklerini kendisine naklettim. Kendisi de tebessüm etti. Hocam zaten ben de sakal bırakmaya niyetli idim dedi ve orada sakal-ı şerife izin verdi.

Bazı Nur talebeleri, Üstad'ın sakalsız olmasından dolayı sakal bırakmamaktadırlar. Ancak bu durum Üstad'a mahsus bir haldir. Bir Nur talebesinin, Üstad'ı her haliyle taklit etmesi mümkün değildir. Onun yemesini, ibadet ve tefekkürünü, dua ve zikrini aynen yapmak

mümkün mü? Zaten Onun neden sakal bırakmadığı herkesin malumudur. Kendi ifadesiyle:

“Bu millette yüzde doksan sakalsız olanların içinde küçükten beri sakalsız bulundum. Bu yirmi senedir bana resmî hücumlarda bazı arkadaşlarımla sakallarını kestirmeleriyle, benim sakal bırakmadığım bir hikmet, bir inayet-i İlahiye olduğunu ispat etti. Eğer sakal olsaydı tıraş edilseydi, Risale-i Nur’a büyük bir zarardı. Çünkü ölecektim, dayanamayacaktım.”

Şunu da belirtmek isterim ki, Ramuzu’l-Hadis’te şöyle bir hadis gördüm: “Muhakkak ki Said fitnelerin içine girmiş ve sabretmiştir. O sakalsızdır.”^[6]

Fethullah Gülen Hocaefendi

Fethullah Gülen Hocaefendi 13–14 Yaşlarında İdi

Az önce anlattığım sakal meselesi vesilesi ile şu hatıramı da nakletmek isterim:

Kümbet Medresesi’nde beraber bulunduğumuz Fethullah Gülen Hocaefendi 13–14 yaşlarında idi ve sakalı henüz çıkmaya başlamıştı. Derken sakalı epey uzadı. Fakat o tıraş olmuyordu. Bir gün niçin tıraş olmadığını sorduğum da şöyle dedi: “Hocam, Üstad Bediüzzaman Hazretleri’ni rüyamda gördüm. Bana sakal bırakmamı işaret buyurdu.” Ben de kendisine “Rüyayı gören değil, onun hükmünü tabir eden verir. Rüya bazen tam tersiyle yorumlanır. Benim kanaatime göre, Üstad’ın bu işareti sakalını kes demektir” dedim. Fethullah Gülen Hocaefendi bir ara dışarı çıktı. Geldiğinde tıraş olmuştu. O zaman kendisine şöyle dedim:

“Bizim omzumuza ihsan-ı İlahî tarafından öyle bir hizmet konulmuştur ki bu hizmet, bazı sünnetlerin terkini icap ettiriyor. Eğer seni insanlar ve özellikle de gençler sakallı görseler, ‘Bu genç bir sofudur’ diyerek sana fazla ehemmiyet vermez, konferans ve sohbetlerine itibar etmezler.”

Bundan sonra Hocaefendi ile sekiz yılımız beraber geçti. Kendisi Amerika’ya gitmeden evvel, İstanbul Altunizade’de kalıyordu. Bir gün bizi davet etti. Gittiğimde saç ve sakalının bembeyaz olduğunu gördüm ve latifeli bir şekilde şöyle dedim: “Hocaefendi! On dört

yaşında iken sakalını kesmiyordun, şimdi ise bembeyaz olduğu halde hâlâ sakal bırakmıyorsun.” Bunun üzerine Hocaefendi gülümsedi ve şöyle dedi:

“Bize birçok cihette yol gösterdiğinizden dolayı şükranlarımı ifade ediyorum. Allah sizden razı olsun. Birçok meselede bize örnek oldunuz. Size hep dua ediyorum. Evet, şimdi anlıyorum ki eğer sakallı olsaydım böyle ulvi ve kutsi bir hizmeti yapamazdım.”

Evet, Hocaefendi çok büyük hizmetler yaptı ve yapmaya da devam etmektedir. Afrika’nın ve Sibiry’a’nın en ücra köşelerine kadar gidip okullar açmakla hem İslamiyet’i ve hem de Türkiye’yi bütün dünyaya tanıtmaya vesile oldu.

Fethullah Gülen Hocaefendi ile Tanışmamız

1956 yılında, Caferiye Camii’nin karşısında bulunan evinde talebelere dersler veren Osman Bektaş Hocaefendi, İzmir’e gideceğini söyledi ve bir müddet talebeleriyle ilgilenmemi rica etti. İşte ilk defa Fethullah Hocaefendi ile orada tanıştım.

Fethullah Efendi ile derslerden sonra her gün birlikte medreseme kadar yürüyorduk. Bir gün kendisine Bediüzzaman Hazretleri’ni duyup duymadığını sordum. “Duydum” dedi. “Kitaplarını okudun mu?” dedim. “Okumadım” dedi. “Ben talebelere hep O’nun eserlerinden anlatıyorum” dediğimde çok hayret etti. Sonra bir gün, çarşamba günleri Murat Paşa Medresesi’nde devam eden derslerimize davet ettim. Kabul etti. O gün Sünnet-i Seniyye Risalesi olan 11. Lem’a’yı okuduk. Artık o günden sonra her çarşamba derslere devam etmeye başladı. 1964’de Edirne’ye gidinceye kadar sekiz sene müddetle muhabbet, sevgi ve saygı içinde, iman Kur’an derslerine beraber devam ettik.

Bazen müftü efendiden izin alırdım, cuma vaazlarını Fethullah Hocaefendi yapardı. Vaazları fevkalade tesirli olur, celadetli ve mehabetli konuşur, vecd ve iştıyak içinde dinleyenlerin kalplerine sürür, ruhlarına taze hayat bahşeder, cemaati cezbeye getirerek ağılatırdı. Bilhassa Resul-ü Ekrem’in (a.s.m.) ve ashabının adı geçtiğinde, gayriihtiyarî gözleri yaşarır, ağlar, ağılatırdı. Her nutku bir belagat ve fesahat şaheseri idi. Vaazlarında en duygusuz insanlar bile heyecana gelir ağlardı.

İlim ve hikmet aşığı idi, dünyanın fani zevkleri onu aldatamadı. İbadetine çok düşkündü, geceleri teheccüd namazlarını kaçırmazdı. Çok mütevazı olduğu gibi kendisine saldıranlara bile düşman nazarı ile bakmazdı. Memleketini çok sever, siyaseti, anarşiyi, terör, fitne ve tefrikayı sevmezdi. Hoşgörü ve sevgi insanı idi.

Fethullah Hocaefendi, Risale-i Nur'u mütalaa ve tetkik ettikten sonra, onun ruhundaki cevherler alevlenerek bir mürşid-i âzam olmuştur. Risale-i Nur düsturlarını meslek ittihaz ederek, bütün dünyanın gözlerini kamaştıracak hizmetlere vesile olmuştur.

Onunla geçirdiğim zamanları, yaşadığım sürur dolu hâdiseleri, dersleri hatırladıkça kendimde firdevsî bir saadet hissediyorum.

Ömer Nasuhî Bilmen Hocaefendi

“Bediüzzaman ‘İlm-i Kelam’da bir tecdit hareketi yapmıştır”

Büyük İslam İlmihâli ve diğer İslamî eserleri ile bu millete çok büyük hizmetler yapmış olan emekli Diyanet İşleri Başkanı Ömer Nasuhî Bilmen Hocaefendi’yi 1965 yıllarında rahmetli Osman Demirci Hoca Efendi ile beraber Fatih’teki evinde ziyareti ettik. Seksen yaşını geçmişti.

Sohbetimizin bir noktasında kendisine Bediüzzaman Hazretleri’ni sordum. Şöyle cevap verdi:

“Bediüzzaman Hazretleri ile Darü’l-Hikmeti’l-İslamiye’de iken tanıştım. Birkaç sohbetlerinde bulundum. O dönemde yazdığı makaleleri okurdum. Bütün İstanbul uleması kendisini takdir ederdi. Fevkalade tesirli fikirleri vardır. Yalnız Sözler isimli kitabını mütalaa ettim, harikulâde bir eser olduğunu gördüm. İlm-i Kelam’da bir tecdit hareketi yapmıştır. Ayrıca imanın bütün erkânını kemal-i vuzuhla ortaya koydu. Bediüzzaman her asırda gönderilen müçtehitlerden, mücedditlerden biridir. Tarihte hiçbir din âliminin karşılaşmadığı zorluklara maruz kalmıştır. Fakat en ağır şartlarda bile sabır ve tahammülle hizmetini yürütmüştür. Çünkü o, irşat ve ikna metodunu seçti. Bunu da kimse engelleyemezdi.”

Necip Fazıl Kısakürek

Necip Fazıl’ın Hristiyanlarla alakalı itirazına cevap ve ikna olması

Mehmet Şevki Eygi'nin çıkardığı Bugün Gazetesi'nde Necip Fazıl Kısakürek yazılar yazıyordu.

Bir kış günü Zübeyir Ağabey'den "Hocam acele İstanbul'a gel" diye bir telefon aldım. Aynı gün uçakla İstanbul'a indim. Havaalanında Av. Bekir Berk, Mustafa Polat, Mehmet Fırıncı, Mehmet Birinci karşıladılar. Oradan Bekir Bey'in Kığılı Pasajındaki bürosuna gittik. Zübeyir Ağabey, Sungur Ağabey, Bayram Ağabey oradaydılar. Baktım Zübeyir Ağabey kravat takmış, özel bir hazırlık yapmış gibiydi. Dedi ki: "Hocam, Necip Fazıl Bey Bugün Gazetesi'nde Üstad aleyhinde birkaç yazı yazdı. Üstad'ımızın 'Elbette şimdi, fetret gibi karanlıkta kalan ve Hazret-i İsa'ya (a.s.) mensup Hristiyanların mazlumları çektikleri felâketler, onlar hakkında bir nevi şahadet denilebilir'^[7] sözüne itiraz ederek, bunun ehl-i sünnet akidesine muhalif olduğunu söylüyor. Kendisinden randevu aldık, şu anda bizi bekliyor."

Gerekli kitapları yanımıza alarak ormanlarla kaplı, içi de çok güzel döşenmiş evine gittik. Necip Fazıl Bey beni görünce "Tamam Mehmet Bey de gelmiş, ehl-i sünneti, şeriatı bilen birisidir; şimdi meseleyi daha rahat çözebiliriz" dedi. Sonra Tarihçe-i Hayatı getirdi ve ilgili mektubu okumaya başladı:

"Şiddet-i şefkat ve rikkatten, bu kışın şiddetli soğuğuyla beraber manevî ve şiddetli bir soğuk ve musibet-i beşeriyeden biçarelere gelen felâketler, helâketler, sefaletler, açlıklar şiddetle rikkatime dokundu. Birden ihtar edildi ki: Böyle musibetlerde kâfir de olsa hakkında bir nevi merhamet ve mükâfat vardır ki, o musibet ona nispeten çok ucuz düşer. Böyle musibet-i semaviye, masumlar hakkında bir nevi şahadet hükmüne geçiyor."

"Üç-dört aydır ki dünyanın vaziyetinden ve harbinden hiç bir haberim yokken Avrupa'da Rusya'daki çoluk çocuğa acıyarak tahattur ettim. O manevî ihtarın beyan ettiği taksimat, bu elim şefkate bir merhem oldu. Şöyle ki:"

"O musibet-i semaviyeden ve beşerin zalim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar eğer on beş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun şehit hükmündedir. Müslümanlar gibi büyük mükâfat-ı maneviyeleri, o musibeti hiçe indirir."

“On beşinden yukarı olanlar, eğer masum ve mazlum ise, mükâfatı büyüktür; belki onu Cehennem’den kurtarır. Çünkü ahir zamanda madem fetret derecesinde din ve din-i Muhammedî’ye (a.s.m.) bir lakaytlık perdesi gelmiş ve madem ahir zamanda Hazret-i İsa’nın (a.s.) din-i hakikîsi hükmedecek, İslamiyet’le omuz omuza gelecek. Elbette şimdi, fetret gibi karanlıkta kalan ve Hazret-i İsa’ya (A.S.) mensup Hristiyanların mazlumlari çektikleri felâketler, onlar hakkında bir nevi şehadet denilebilir. Hususan ihtiyarlar ve musibetzedeler, fakir ve zaîfler, müstebid büyük zalimlerin cebr ü şiddetleri altında musibet çekiyorlar. Elbette o musibet, onlar hakkında medeniyetin sefahetinden ve küfranından ve felsefenin dalaletinden ve küfründen gelen günahlara keffaret olmakla beraber, yüz derece onlara kârdır diye hakikatten haber aldım. Cenab-ı Erhamürrâhimîn’e hadsiz şükrettim. Ve o elim elem-i şefkatten teselli buldum.”[8]

Okumayı bitirdi, bana dönerek: “Hocam! Şimdi bu fikirler ehl-i sünnet ve’l cemaat mezhebine uygun mu, değil mi? Sen ne dersen razı olacağım” dedi.

Bir tevafuk eseri birkaç gün önce ilm-i kelam dersi alan talebelere İmam-ı Gazali’nin Faysalü’t-Tefrika adlı kitabında o kısmı okumuştum. Dedim:

“Efendim keşke o yazıları yazmadan evvel bizimle görüşseydiniz. Üstad Hazretleri itikaden Eş’ari mezhebindendir. Biz ise Maturudi mezhebindeniz. Bu konuda Eş’ari ile Maturidi mezhebi arasında görüş farklılığı vardır. Eş’ariler

وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولًا [9] ayetine dayanarak, kendilerine peygamber gelmemiş, davet ulaşmamış insanları ehl-i necat kabul ederler.” Sonra Mektubat’ı açarak alakalı yeri okudum: “... Zaman-ı fetrette [10] وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولًا sırrıyla, ehl-i fetret, ehl-i necattırlar. Bil’ittifak, teferruattaki hatîatlarından muahazeleri yoktur. İmam-ı Şâfiî ve İmam-ı Eş’arîce, küfre de girse, usul-i imanîde bulunmazsa, yine ehl-i necattır. Çünkü teklif-i İlâhî irsal ile olur ve irsal dahi ittıla ile teklif takarrur eder. Madem gaflet ve mürur-u zaman, enbiya-yı sâlifenin dinlerini setretmiş; o ehl-i fetret zamanına hüccet olamaz. İtaat etse sevap görür; etmezse azap görmez. Çünkü mahfi kaldığı için hüccet olamaz.”[11]

Devamında dedim ki: İşte İmam-ı Gazali de Eş'ari mezhebindedir ve kitaplarında aynı fikirleri savunmaktadır.

Necip Fazıl Bey çok hakperest bir insan olduğundan söylediklerimizi tasdik ederek ayağa kalktı: “Şimdi o yazıları yazdığımı pişman oldum” diyerek hakkı teslim etti. Benden İmam-ı Gazali'nin mevzu ile ilgili bölümü kendisine göndermemi rica etti. Ben de Erzurum'a döndüğümde mektupla İmam-ı Gazali'nin Faysalü't Tefrika adlı kitabının 96. sayfasını kendisine gönderdim. Ertesi gün aynı gazetede: “Akşam Nurcuların kurmay grubuyla görüştük...” diye başlayan bir yazı yayınlayarak hatasını tashih ve telâfi etmiş oldu.

Faydalı olacağı ümidi ile İmam-ı Gazali'nin Faysalü't Tefrika adlı kitabındaki mevzuumuz ile ilgili bölümü buraya aynen derc ediyorum:

“İnancıma göre, İnşaallah Allah-ü Teâlâ, zamanımızdaki Rum, Hristiyan ve Türklerin pek çoğunu da Rahmet-i İlâhiye şümulüne alacaktır. Bunlardan maksadım, uzak memleketlerde yaşayan ve kendilerine İslam'ın daveti ulaşmayan Rum ve Türklerdir. Bunlar üç kısımdır:

1) Hazret-i Muhammed'in (a.s.m.) ismini hiç duymamış olanlar.

2) Hazret-i Peygamber'in (a.s.m.) ismini, sıfatlarını ve gösterdiği mucizelerini duymuş olanlar. Bunlar İslam memleketlerine komşu olan yerlerde veya Müslümanlar arasında yaşayan kimselerdir. Bunlar kâfir ve mülhitlerdir.

3) Bu iki derece arasında bulunan gruptur. Hazret-i Peygamber'in (a.s.m.) ismini duymuşlarsa da vasıf ve hususiyetlerini duymamışlardır. Daha doğrusu bunlar Hazret-i Peygamber'i ta küçüklüklerinden beri “İsmi Muhammed olan, peygamberlik iddiasında bulunan birisi” olarak tanımışlardır. Tıpkı bizim çocuklarımızın “El Mukaffa adında birisinin Allah'ın kendisini peygamber olarak gönderdiğini iddia ettiğini” duymaları gibi. Kanaatime göre bunların durumu birinci grupta olanların durumu gibidir. Çünkü bunlar Hazret-i Peygamber'in ismini, haiz bulunduğu vasıfların zıtlarıyla birlikte duymuşlardır. Bu ise hakikati araştırmak için insanı düşünmeye ve araştırmaya sevk etmez. Bunlar da birinci grup gibi ehl-i necattırlar.”

İmam-ı Gazalinin bu yazısını Necip Fazıl'a gönderdim. Aynı zamanda Alûsi'nin, Ruhül-Meâni tefsirinin 15. cilt, 42. sayfasında,

İbrahim Lekkâni'nin Cevheretü't-Tevhid adlı kitabının 29. sayfasında aynı görüşü savunduğunu kendisine yazdım.

Seneler sonra Üstad'la alakalı düzenlenen sempozyumlarda, Bediüzzaman'ın bu mektubunun Hristiyanlar âleminde ne kadar takdir-i şayanla karşılandığını gördük. İttihat ve birliğin temel taşıını oluşturduğunu ve bir nevi Üstad'ımızın bir kerameti olduğunu hep beraber müşahede ettik.

“Sizlere Koyun Olmadığınızı Bir Anlatabilsek!”

1980'li yıllarda İstanbul Beyazıt'ta bulunan fakülte apartmanındaki dershanede her akşam Risale-i Nur sohbetleri yapıyorduk. Bir gün sohbette Yirmi Altıncı Mektup'tan şu bahisler okunmakta idi:

“İşte, ey ehl-i Kur'an olan şu vatanın evlatları! Altı yüz sene değil, belki Abbasîler zamanından beri, bin senedir Kur'an-ı Hakim'in bayraktarı olarak bütün cihana karşı meydan okuyup Kur'an'ı ilân etmişsiniz. Milliyetinizi Kur'an'a ve İslamiyet'e kal'a yaptınız. Bütün dünyayı susturdunuz, müthiş tehâcümâtı def ettiniz. Ta [12] يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ”
ayetine güzel bir mâsadak oldunuz.”

O gün Arabistan'dan İstanbul'a gelen Arap âlimlerinden üç kişi de bir vesile ile sohbete geldiler. Daha sonra kendilerine has kıyafetlerle derslerimize birkaç gün devam ettiler. Sohbetleri çok dikkatlice dinliyorlardı.

Bir gün ders bittikten sonra yanıma geldiler ve sohbetten çok istifade ettiklerini ve çok feyiz aldıklarını, Risale-i Nur'un ve Üstad Bediüzzaman'ın kıymet ve değerini çok iyi anladıklarını, böyle mükemmel eserleri yazan bu zatın, asrın en büyük bir müceddidi olduğunu ifade ettiler. Ben de “Ne müceddidi! Bediüzzaman ahir zamanın Mehd-i Âzamı'dır” dedim. Onlar da “Hakikaten böyle eserleri yazmak ancak mehdiye hastır” dediler. İçlerinden biri de “Hocam eğer müsaade ederseniz bir hikaye ile size maksadımı anlatmak isterim” dedi. Buyurun dedim. Şöyle bir hikâye anlattı:

“Hocam bizim ilkokul ders kitaplarında şöyle bir hikâye anlatılmaktadır:”

“Annesi avcılar tarafından öldürülen bir aslan yavrusu, bir koyun sürüsüne katılmış, koyunların sütünden beslenerek büyümüş. Artık o

aslan, kendisinin koyun olduğuna inanmış. Bir gün ona annelik eden koyunlardan biri, aslanı yanına almış ve ona ‘Sen bizim cinsimizden değilsin; sen aslan cinsindensin ve bu ülkelerin kralısın. Eğer kükreyerek bir nra atsan, bizleri tilkilerin, akalların ve ayıların rahatsız edici seslerinden kurtarırsın’ demiş. Fakat aslan, kendisinin de koyun cinsinden olduğunda ısrar etmiş. Bunun zerine koyun, aslanı bir su kuyusunun kenarına götürmüş. ‘şimdi şu kuyuya iyi bak. İkimiz de orada görünüyoruz. Bizler birbirimize benziyor muyuz? Baksana sendeki pençe ve yeleler bizde var mı? Seslerimiz de birbirine hiç benzemiyor. İstersen ben ses çıkarayım, sen de kkre.’ Bunun zerine aslan kkrer ve gerçekten kendisinin koyun cinsinden olmadığına kanaat getirir.”

“İşte muhterem hocam, biz de hayırlısı ile sizlere koyun olmadığınızı bir anlatabilsek var ya işte o zaman iş bitecek, bütün âlem-i İşlam rahata ve huzura kavuşacak.”

Bu Devlete Ne Cesaretle Kâfir Dersiniz?

Yine bir gün aynı dershanede başka bir Nur sohbetinde, daha önce hiç görmediğim ve cemaatimizden olmadıkları her hallerinden anlaşılan, bağdaş kurmuş ve elleri dizlerinin üzerinde -dört kişi vardı. Onlar birkaç gün üst üste derslerimize devam ettiler. Bir gün ders bittikten sonra çay faslında onlardan biri parmak kaldırdı ve bana hitaben:

“Biz Risale-i Nur’un ismini duymuştuk, ama şimdiye kadar ne okumuş ne de dinlememiştik. Gerçekten çok harika, çok orijinal eserler. Sizin izahlarınız da ciddi tatmin edici. Fakat dikkatimi çeken şu ki; siz hiç odak noktaya yanaşmadınız” dedi. Ben de “Acaba odak nokta nedir, anlat ki, uzağında mıyım, yakınında mıyım anlayayım?” dedim ve ısrar ettim. Bunun zerine o da:

*Sadık Çalışkan, Adem Tatlı, Nusret Kocabay, Gültekin Sarıgül,
Ertuğrul Öztürk, İdris Görmez (07.07.2007 Erzurum).*

“Siz bu kâfir devlete hiçbir şey söylemiyorsunuz” dedi. Adamın bu sözünden çok rahatsız oldum ve “Bir insana bile kâfir demek hatalı iken şu Müslüman milletin şahs-ı manevisi olan devlete ne cesaretle kâfir dersiniz? Bu cesareti nereden alıyorsunuz?” deyince “Ben demiyorum ki, Allah buyuruyor” dedi. “Peki ne buyuruyor Allah?” dediğimde Maide suresinin 44. ayetini okudu: “Kim Allah’ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar kâfirlerin ta kendileridir.” Ben de kendisine “Her ilmin mütehasısları vardır. Siz hiç bu ayetin tefsirine baktınız mı, bu sahada söz sahibi olan müfessirler bu ayeti nasıl izah etmişler, baktınız mı?” dedim. “Yok bakmadım, hem neden onların tefsirine bakayım ki? Ayetin manası gayet açıktır” dedi. Bunun üzerine ben şu açıklamayı yaptım:

“Bu ayetteki ‘Men lem yehküm’ ifadesi ‘Men lem yusaddik’ manasındadır. Yani bir insan Allah’ın indirdiği hükmü inkâr ederse kâfir olur, anlamındadır. Aksi halde ayetlerin hükmüne inanıp da onların hükmüne göre amel etmezse sadece günahkâr ve fasık olur. Mesela bir insan namaz hakkında Allah’ın indirdiği bir hükme inanmazsa kâfir olur. İndirilen hükme inanıp da namazını kılmazsa günahkâr ve fasık olur. Zaten bütün tefsir âlimleri de bu ayeti böyle yorumluyorlar.”

Ancak kendisinin bu izahtan ikna olmadığını anlayınca; kendisine “Peki beyefendi, Allah Kur’an’da yalan söylemeyi indirmiş midir?” diye sordum. O da “Hayır, indirmemiştir” diye cevap verdi. “Peki, siz hayatınızda hiç yalan söylemediniz mi?” diye sordum. O da “Mutlaka söylemişimdir” dedi. “O halde siz kendi küfrünüze de hükmetmiş

oluyorsunuz” dedim. “Nasıl yani?” deyince ben de “Sizin bu ayeti anlayışınıza göre, Cenab-ı Hakk’ın emirlerine muhalif hareket eden, O’nun emirlerini yerine getirmeyen herkes kâfir olmuş oluyor. Allah korusun!” dedim. “Zira hatasız ve günahsız hiçbir kul yoktur ve olması da muhaldir. Çünkü her Müslüman Allah’ın hükümleriyle hakkıyla amel edemez” deyince özür diledi, ikna olduğunu ve büyük bir yanlıştan döndüğünü ifade etti. Ben de “Hatadan dönmek büyük bir fazilettir. Sizi tebrik ederim” dedim ve konuşmamı şöyle tamamladım:

“Efendiler, devlete isyan etmek başkadır, itaat etmemek başkadır. Devletin dinimize muhalif olan emirlerine itaat etmeyiz; ama isyan da edemeyiz. Çünkü dimimizde devlete isyan etmek de yasaktır.”

“Burada size devlete itaatin önemini anlatan ibretli bir tarihi hadiseyi anlatmak isterim. Sizler Sokrat’ı duymuşsunuzdur. Kendisi Miladi 399–469 yıllarında yaşamış ünlü Yunan filozofu ve fikir adamıdır.”

“Gençleri sefahatten kurtarmak, onlara Allah’ı ve ahireti anlatmak için onlarla sürekli sohbetler ederdi. Bundan dolayı devlet kendisini hapse attı ve suçlu bularak idamına karar verdi. Talebeleri de kendisini hapishaneden kaçırmak için, hapishane müdürünü de ikna ederek bir araba ayarlayıp yanına geldiler. O sabahleyin idam olacağı halde yatağında rahat uyuyordu.”

“Talebeleri Sokrat’ı uyandırırılar; karşısında talebelerini gören Sokrat şaşırır ve ne için geldiklerini, hapishaneye nasıl girdiklerini sorar. Onlarda kendisini hapishaneden kaçıracaklarını ve arabanın dışarıda hazır olduğunu söyler. Sokrat kesinlikle böyle bir şeyi kabul etmeyeceğini, aksi takdirde hapishaneden kaçmakla devlete isyan etmiş olacağını bildirir. Talebeleri ‘Efendim siz bir fikir adamısınız. Bir suçunuz yok. Sizi suçsuz yere idam edecekler. Buna nasıl göz yumalım?’ deyince, Sokrat ‘İyi ya ne güzel; bir suçum yok. Bir de suçlu mu olsaydım? Kesinlikle sizinle gelemem. Eğer beni seviyorsanız çocuklarımla faziletli olarak yetişmesine yardımcı olunuz. Bu bana yeter’ der ve onların teklifini reddeder. Sabahleyin saat 9’da müsaade alarak Allah’a duada ve ilticada bulunur. Sonra zehir dolu kupayı içerek inandığı mefkûre uğruna başını feda eder.”

“Akıl almaz zulüm ve işkencelere maruz kaldığı halde, daima müspet hareket metodunu uygulayıp, bedduayı bile menfi hareket

sayan, hatta kendisine hapishanelerde yer hazırlayıp, zulmedenlere bile hakkını helal eden ve talebelerine de sabrı ve müspet hareketi tavsiye eden Bediüzzaman Hazretleri de ‘Beni tevkif için gelen jandarmaya kemali emniyetle ellerimi uzatır, itaatle önlerine düşer giderim’ der.”

Devletten Maaş Alan İmamın Arkasında Namaz Kılmam!

Bir gün yanıma üç üniversite talebesi geldi. Yüz ifadelerinden bir sıkıntı içerisinde oldukları belliydi.

Kısa bir tanışma ve hasbihalden sonra, içlerinden biri “Hocam biz sizi gıyaben çok duymuştuk; ama tanışmak ve sohbetlerinize katılmak bir türlü nasip olmamıştı. Demek ki nasip bugüne imiş” dedi. Ben de “Elbette her şey nasip iledir” dedim. Bunun üzerine o genç “Hocam biz kendi aramızda bir meseleyi tartıştık, bir sonuca varamayınca da bu meseleyi size sormaya geldik.” Ben de “Hayırdır, nedir meseleniz, eğer bilirsek bir cevap veririz, bilemezsek bilenlerden sorup öğreniriz” dedim.

Tekrar o genç “Hocam, bizim bu arkadaşlarımız devletten maaş alan imamların peşine namaz kılınmaz diyerek, imamların arkasından namaz kılmıyorlar. Camiye gittiğimizde de cemaate uymayıp namazlarını yalnız kılıyorlar. Ben bu imamların arkasından namaz kılınır diyorum ama bu arkadaşlarımı bir türlü ikna edemiyorum. Bu konuda bizi aydınlatırsanız memnun oluruz” dedi. Bunun üzerine “Devletten maaş alan imamın arkasından namaz kılınmaz” diyen arkadaşın ismini sordum. “Ahmet” dedi. “Ahmet Bey, sizler bu imamların peşimden niçin namaz kılmıyorsunuz” diye sordum. O da “Hocam bu kâfir devletten maaş alan imamların arkasından nasıl namaz kılalım” deyince hayret ettim ve kendisine “Nerede okuyorsunuz” diye sordum. “Ziraat Fakültesinde okuyorum” dedi. “Peki nerede kalıyorsunuz?” “Yurtta kalıyorum” diye cevap verdi. “Peki yemeğinizi nerede yiyorsunuz?” “Üniversitenin Mediko Sosyal Tesisleri’nde yiyorum” dedi. Daha sonra maddî durumlarını sordum:

“Ahmet Bey, maddî durumunuz nasıl, ailenizin geçimi iyi mi?” O da “Hayır hocam, ailemin durumu pek iyi değil” dedi. “Ya öyle mi!” dedim

ve tekrar “Peki Ahmet Bey, ailen durumu iyi olmadığına göre diğer masraflarını nasıl karşılıyorsun?” diye sordum.

“Devletten burs alıyorum, yani devletin verdiği bursla okuyorum” diye cevap verdi. O zaman şöyle dedim:

“Ahmet Bey, sen devlet okulunda okuyorsun, devlet yurdunda kalıp onun yemeğini yiyorsun, sonra devletin verdiği bursla diğer ihtiyaçların temin edip eğitime devam ediyorsun. Bu halde iken sen kâfir olmuyorsun da devletten sadece maaş alan ve onun karşılığında vazifesini ifa eden bir biçare imamın peşinden namaz kılmıyorsun. Senin her türlü ihtiyacını deruhte eden ve milyonlarca insandan teşekkül etmiş bir şahs-ı manevî olan bu devlete hangi cüretle kafir diyebiliyorsun. Bu kadar insanın küfrüne ne cesaretle hükmediyorsun? Nasıl bir yanlışın içinde olduğunun farkında mısın? Bu büyük bir cehalet ve bir hata-yı azimdir. Bu nasıl bir mantık, nasıl bir insaf ve ne acip bir mukayese. Nasıl bir İslamî anlayış ve ne biçim bir devlet anlayışıdır hayret doğrusu!” deyince birden şaşırdı, bir şey söylemeden sadece tebessümle yüzüme baktı. Yüz ifadelerinden hata ettiklerinin farkına vardıklarını hissettim. Onları bu yanlış fikirlerinden tamamen kurtarmak için konuşmama şöyle devam ettim:

“Arkadaşlar, devlet bir şahs-ı manevîdir. Faraza devlet, bazı cihazlarla hatalı olsa bile, binlerce cihazdan faydalıdır. En kötü bir devlet, devletsizlikten binler defa iyidir. Bugün devleti olmayan ve başka devletlerin esareti altında inim inim inleyen milletlerin ne durumda olduklarının farkında değil misiniz? Allah hiçbir milleti devletsiz etmesin. Sizler, itham ettiğiniz ve suçladığınız bu devlet sayesinde okuyor, onun birçok nimetlerinden faydalaniyorsunuz. Malımızı ve namusumuzu muhafaza eden bu devlet sayesinde rahat uyuyabiliyoruz. Peki, o halde sizler neden beğenmediğiniz bu devletin üniversitelerinde okuyorsunuz? Sizin gibi düşünen insanların büyük bir yanlış için de olduğunu ve aldandıklarını iyi biliniz ve onları da bu yanlış fikirlerinden vazgeçirmeye çalışınız. Devlete ve millete faydalı insanlar olarak yetişip onun çeşitli kademelerinde görev alınız, maddî ve manevî kalkınmamız için gece gündüz demeden çalışınız, o zaman sizlerin sayesinde beğenmediğiniz bu devlet daha iyi olacaktır. Eğer devletin imamını, doktorunu, öğretmenini ve diğer kamu görevlilerini beğenmiyorsak, bunun çaresi onları itham etmek değil; devletini ve milletini seven, mesleğinde başarılı insanlar

yetiştirmektedir. Yoksa biz insanları ve devleti tekfir ederek hiçbir yere varamayız. Tam aksine ‘Niza etmeyiniz. Aksi halde dağılırsınız gücünüz ve kuvvetiniz kaybolup gider’ ayet-i kerimesine muhalif hareket etmiş oluruz.”

Bu ifadelerimden tam ikna olduklarını memnun bir şekilde ifade ettiler. “Hoca’m Allah sizden razı olsun, bizi aydınlattınız, büyük bir yanıştan döndük. İnşaallah bundan sonra bu imamların arkasından namaz kılacağız” diyerek memnun bir şekilde ayrıldılar. “Ben de bir insanın hatasından dönmesi en büyük bir fazilettir, bu yanıştan döndüğünüz için sizi tebrik ederim” diyerek kendilerini uğurladım.

“Bir Çukur Kaz ve Onun Cesedini İçine Koy”

1972 senesinde TÜRK-İş’in Erzurum’daki kongresinin organizasyonunu yapmak için bizzat Bülent Ecevit tarafından görevlendirilen ve onun yakın dostu olan Namık Saygı Bey Antalya’dan Erzurum’a gelmişti. Namık Bey’in Antalya’dan komşuları ve yakın dostları olan Nazif ve Hamza isminde iki üniversite talebesi de bizim dersanelerde kalıyorlardı.

Erzurum’a gelen Namık Bey, önce bu dostlarını ziyaret etmek üzere onların okudukları fakülteye gider. Onları ikinci namazını kılarken görünce çok şaşıır ve kendilerine “Nedir bu haliniz, bu asırda namaz kılmakla nereye varacaksınız? Hem de üniversitede okuyorsunuz. Hiç size yakışıyor mu bu?” diyerek onlara çıkışır. Bunun üzerine Nazif ve Hamza Bey’ler kendisine, “Namık Bey sen fikir adamısın ve çok kitap okuyan birisin. İstersen sizi Erzurum’da yaşayan bir mütefekkir ve din âlimiyle tanıştıralım ne dersin?” deyince Namık Bey “Neden olmasın. Ben her fikirden insanla görüşür fikir teatisinde bulunurum. Bu konuda hiç kimseden de çekinmem” der.

Böylece bizimle görüşmek üzere yanımıza geldiler. Biz de ikinci namazını kılmış, birkaç arkadaşla beraber sohbet ediyorduk. Nazif Bey ve isminin Namık olduğunu sonradan öğrendiğimiz birisi ile üst kata çıktılar. Hamza Bey ise bizim yanımıza geldi ve arkadaşının durumunu anlattı ve benim ile görüşmek istediğini söyledi. Ben de “Hay hay olur” dedim ve arkadaşlarla beraber üst kata çıktık. Kendisine hoş geldin dedikten sonra, ismini ve mesleğini sordum. O

da isminin Namık, mesleğinin de eczacılık olduğunu söyledi. Ben de “Ooo! Namık Bey ne hoş bir tevafuk, seni gökte ararken yerde buldum. Hele bak bu Allah’ın lütfuna” deyince hem Namık Bey hem de yanımızda bulunan diğer arkadaşlar mütehayyir kaldılar. Ben tekrar “Eğer neden dersiniz, benim büyük bir yaram var. Onu tedavi edecek bir eczacı arıyordum. Namık Bey, sen eczacı olduğun için belki sen yarama bir çare bulursun” dedim. Namık Bey hiçbir şey söylemedi ve şaşkınlığı daha da arttı. Ben tekrar “Beyefendi, bundan birkaç gün önce çok sevdiğim validem vefat etti. Onun ölümünden sonra kendi ölümümü düşündüm. Meftun olduğum bu dünyadan ayrılmanın acısı uykumu kaçırdı ve ruhumda büyük yaralar açtı. Ben de bu yarama merhem sürecek bir eczacı ararken Cenab-ı Hak seni lütfetti. Namık Bey sizde ölüme çare olacak bir ilaç vardır elbette” deyince Namık Bey hayretle ve şaşkınlıkla yüzüme baktı, hiçbir şey söyleyemedi.

O yıllarda devletin ve milletin maddî durumu iyi değildi. Bu yüzden Marksist zihniyette olanlar, yağ ve peynirin olmadığını ifade ederek yoksulluk edebiyatı yaparak insanların bu damarından faydalanmaya çalışıyorlardı. Bundan dolayı ben de konuşmama şöyle devam ettim: “Sizler yağın ve peynirin olmadığından bahsedip cemiyeti bunun ile tedavi etmeye çalışıyorsunuz. Faraza sizler öyle bir sistem geliştirseniz ki bir lokması bir altın pahasında olsa...” dedim ve kendisine “Bu zamanın insanları ne kadar yaşıyor?” diye sordum. O da “Ortalama altmış beş-yetmiş” dedi. Dedim “Olmaz Namık Bey! Bir lokma bir altın pahasına olacak da insanlar yetmiş sene yaşayacak! Hiç olmazsa yüz otuz yıl yaşamalarını sağlamalısınız” dedim. “Peki Namık Bey! İnsanlar ortalama kaç kilo geliyor” diye sordum. O da “Ortalama 60–70 kilo” diye cevap verdi. “Bu da olmadı Namık Bey! Her lokması bir altın kıymetinde olan besinlerle beslenen insanlar, hiç olmazsa yüz otuz kilo olmalı ve yüz otuz sene yaşamalı” dedim ve şöyle devam ettim:

“Namık Bey! Faraza bunu da başardınız, fakat daha ötesi yok. Ve bir gün hanımınız yanıma gelerek, ‘Hocam, bizim Namık altından yapılmış olan yatağında uyurken kalp krizi geçirerek vefat etti. Bunu ne yapalım’ diye sordu. Ben de ‘Ana babasına teslim edin’ dedim. O gitti ve tekrar gelerek ‘Onlar kabul etmediler’ dedi. Ben de ‘Madem onun en yakınları onu kabul etmiyorlar, öyle ise daha hiç kimse onu

kabul etmez. O zaman bir çukur kaz ve onun cesedini içine koy' dedim."

"Şimdi anladın mı Namık Bey peşinden gittiğiniz sistemin neticesini? Sadece boş ve karanlık bir çukur. Fakat Allah'a, Peygambere ve ahirete inanan ve O'nun emirlerine göre hareket eden ve namazlarını kılan bu iki mü'min gibi diğer bütün mü'minler ile sizin zihniyetinizdeki bir insanı nasıl mukayese edeceğiz. O mü'min imandan aldığı feyiz ile dünyada huzur ve saadet içinde yaşar, ebedi âleme göçmeye vesile olacak ölümü de gülerek karşılar, huzur-u rahmana kavuşmayı bin can ile arzu eder, yeraltında geçici olarak durur, sonra ebedî saadetlere nail olur. Bunu bu aklınız, bu tahsiliniz ve bu bilginiz ile neden düşünmüyorsunuz? Çok hayret ediyorum."

"Cenab-ı Hak, düşünme ve tefekkür hassası, hayrı ve şerri birbirinden ayıran, onu doğru yola sevk eden akıl nimetini insana bahşetmiştir. İnsan, bu akıl sayesinde göz ile görünen eserden, görünmeyen ve müessir-i hakiki olan Cenab-ı Hakk'ı bulur. Bu bakımdan akıl, Allah'ın insanlara ihsan ettiği nimetlerin en büyüğü ve en hayırlısıdır. O da sizde var elhamdülillah..."

"İşte insan bu akıl sayesinde, kâinatta Cenab-ı Hakk'ın sonsuz azamet ve kudretini, rahmet ve inayetini, lütuf ve keremini müşahade eder ve insan için bir saadet anahtarı olur. Mütefekkiri hiçbir insan bulunmaz ki Allah'ı bulmasın, O'nu sevmesin ve emirlerini yerine getirmesin. Bunu yapmamak için, ancak akılsız ve hissiz olmak gerekir."

"Evet, tefekkür ehli olan bir kişi, başta kendisi olmak üzere, kâinat sahifelerinde tecelli eden binler ayeti ve İlahî hikmetleri görür, okur, onu yazan Halık'ının mevcudiyetini bilir ve O'nun azamet ve kudretini tasdik eder. Bak Üstad Bediüzzaman Hazretleri ne buyuruyor: 'Ey kendini insan bilen insan! Kendini oku! Yoksa hayvan ve camid hükmünde insan olmak ihtimali var!'"

"Namık Bey! Bizler müminler olarak inanıyoruz ki cennet ve cehennem vardır. Siz de olmadığını iddia ediyorsunuz. Faraza öldükten sonra baktık ki cennet ve cehennem yoktur; bizim dünyada onların varlığına inanmamız bizlere bir şey kaybettirir mi? Fakat tam aksine, öldükten sonra onların varlığını gördüğümüzde inanmayanların neler kaybedeceği ve elim azaplara nasıl dâçar

olacakları anlaşılmaz mı? Hâlbuki öldükten sonra dirileceğimize o kadar şahitler var ki! Gündüzün güneşi gösterdiği gibi, onlar da bu hakikati göstermektedirler.”

“Mesela, gözümüzle görüyoruz ki, her bahar mevsiminde yeryüzünü bir anda diriltten ve toprağın altında çürüyen bir çekirdekten koca bir ağacı çıkaran ve basit tohumlardan binlerce sümbül verdiren bir Hafız-ı Zülcelal, bu kadar önem verdiği ve en çok sevdiği mahlukunun toprak altında çürüyüp yok olmasına müsaade eder mi? Hayır asla! Onu toprak altında kısa bir süre durdurur ve sonra huzuruna alır.”

“Namık Bey, siz okumuş ve akıllı bir insansınız. Soruyorum size, bağında veya bahçesinde her bir yaprağı bir trilyon lira değerinde güller yetiştiren bir kimyagerin, o bağ ve bahçenin kapısını açık bırakmak suretiyle, yetiştirdiği gülleri, hayvanlara yedirmesi akla ve hakikate uygun olur mu? İşte Cenab-ı Hakk’ın da bu dünyanın en mükemmel bir meyvesi olan ve her bir azası trilyonlarla mukayese edilmeyecek kadar kıymetli olan insanı toprağa atıp böceklerle yedirmesini senin aklın nasıl kabul eder? Hem bir şeker fabrikası sahibinin, ürettiği şekerleri denize dökerek onları oradaki hayvanlara yedirmek suretiyle zayi etmesi, o fabrikanın kuruluş gayesine hiç uygun olur mu? Cenab-ı Hakk’ın bütün kâinattan süzüp hassas mizanlarla yarattığı ve nihayetsiz nimetlerle beslediği en mükemmel meyveyi ve en sevgili mahlûku toprağa gömüp yokluğa atarak onu zayi etmesi mümkün mü?”

Böylece sohbetimiz epey uzadı ve akşam ezanı okundu. Namık Bey kalktı, abdest aldı ve bizimle beraber akşam namazını kıldı. Hayatında ilk defa namaz kıldığını söyledi. Daha sonra Namık Bey üç gün misafirimiz oldu ve sohbetlerimize katıldı. Arkadaşlarımızda kendilerine izzet ve ikramda bulundular ve çok misafirperverlik gösterdiler. Daha sonra kendisine tren istasyonuna kadar refakat edip onu yolcu ettiler. Namık Bey de çok mutlu ve huzurlu bir şekilde şehrimizden ayrıldı. Antalya’dan mektup gönderdi. Mektubunda şöyle diyordu:

“Hocam o anlattığınız hakikatler aklî ve kalbî çok yaramı tedavi etti, vicdanen büyük bir huzur buldum ve ruhumda büyük izler bıraktı, hâlâ o sohbet kulaklarımda yankılanıyor.”

İbretli Bir Hatıra: Üç Arap Talebe Bize Selam Bile Vermeyince

1964 senesinde Hacı Musa Güngör Efendi ile beraber hacca gitmiştik. Dönüşte Kudüs-ü Şerif'i ziyaret etmek için bir otobüse bindik. Medrese tahsili yaptıklarını sonradan öğrendiğim üç Arap talebe de gelip aynı otobüse bindiler ve selam vermeden karşımızdaki koltuklara oturdular. Onlara hal hatır sordum. Fakat onlar bize hiç iltifat etmedikleri gibi, yüzümüze dahi bakmıyorlardı. Bu tavırlarının sebebini sorduğumda içlerinden biri: “Siz Kur'an-ı Kerimi ve medreseleri kaldırmışsınız” dedi. Ben de Türkiye'nin her ilinde, her ilçesinde ve hatta birçok köyünde Kur'an kursları olduğunu, buralarda Kur'an'ı Kerim öğretildiğini, ayrıca Arabî ilimlerin de tahsil edildiğini söyledim ve “Eğer isterseniz arkadaşım size Kur'an'dan bir bölüm okusun?” dedim. Hacı Musa Efendi Kur'an'dan yarım sayfa kadar okuyunca, hayret edip mahcup oldular.

Arap talebe: “Siz senelerce bizi sömürmüşsünüz”

Bu defa, içlerinden biri “Siz senelerce bizi sömürmüşsünüz” dedi.

Ben “Bir adamın borcu varsa, evladı onu ödemeye mecburdur. Söyleyin bakalım! Bizim dedelerimiz sizin neyinizi sömürmüş, varsa bir borcumuz ödeyelim” deyince sustular. Israrla “Dedelerimiz sizin neyinizi gasp etmişler?” diye sordum; fakat soruma bir türlü cevap vermediler; suskun kalmayı tercih ettiler.

Konuşmama şöyle devam ettim:

“Yahu sizin neyiniz vardı da Osmanlılar sizi sömürdüler! O zamanlar bir deveniz, bir de hurmanız vardı. Osmanlılar senelerce sizi besleyip himaye ettiler. Malınıza, arazinize, lisanınıza ve örfünüze müdahale etmediler. Mekke-i Mükەرreme ve Medine-i Münevvere'ye yardım için ‘Sürre Alayları’^[13] gönderdiler; zengin ve hamiyetli birçok insan da bu devlet yardımına iştirak ettiler. Mescid-i Saadeti Osmanlılar yaptılar, fethettikleri yerlere bayraklarını diktikleri halde, Mekke ve Medine'ye dikmediler. Yine fethettikleri eyaletlerden vergi aldıkları halde Hicaz'dan almadılar. Sultan Abdülhamit Cidde'ye kadar demiryolu döşetti. Ayrıca Yahudiler, Osmanlının sıkıntılı döneminde, sizin topraklarınızı almak için tonlarca İngiliz altını teklif ettikleri halde, Abdülhamit bu teklifi reddetti. Fakat maalesef daha

sonra, Filistin'deki Müslümanlar, topraklarını Yahudilere satarak İsrail devletinin kurulmasına vesile oldular.”

Siz Bize Sırt Çevirdiniz. Biz Sizi Seviyoruz

“Ne zaman ki Cenab-ı Hak size yeraltından petrol gibi siyah bir altın hazinesi bahşedip sizi zengin etti ise o zaman bize sırt çevirip kapılarınızı İngiliz milletine açtınız. Bunları sizin bilmeniz lazım değil mi?” dedim ve şöyle devam ettim:

“Cenab-ı Hak ‘Mümin müminin kardeşidir’^[14] buyuruyor. Bu emre göre bizler sizlerle ebediyen kardeşiz. Hepimiz İslam’ın mukaddes kalasının nöbettekarlarıyız. Bu hal, inşaallah kıyamete kadar da devam edecektir. Bizler sizleri seviyoruz. Çünkü Kur’an’ı Kerim Arapçadır ve Peygamber Efendimiz de (a.s.m.) Arap’tır. Bu bakımdan Arapları sevmek, bizim için vicdanî bir vazifedir. Sizin de Abbasilerden sonra, İslamiyet’e büyük hizmetler eden Selçukluları ve Osmanlıları sevmeniz gerekir.”

“Selçuklular bir taraftan Haçlı seferleriyle 175 yıl mücadele ederken, bir yandan da çeşitli medrese, kervansaray ve mabetler yaptılar. Daha sonra, Allah’ın inayeti ile o vazifeyi Osmanlılar omuzlarına alıp 600 sene her yerde İslam’ın ve Kur’an’ın bayraktarlığını yaptılar. Milliyetlerini İslamiyet’e kala ve siper ettiler.”

Hacda Osmanlı hayranı bir Arap’la sohbetimizde bana şöyle demişti:

“İslamiyet her ne kadar Mekke ve Medine’de nazil oldu ise de onun dünyaya yayılmasını, layıkıyla, sizin ecdadınız yaptı.”

“Peygamber Efendimizin (a.s.m.) ‘Elbette İstanbul fethedilecektir. Onu fetheden kumandan ne güzel kumandandır ve onu fetheden asker ne güzel askerdir!’ müjdesine mazhar oldular. Bütün bunlar tarihçe sabittir.”

Bunun üzerine ben şöyle dedim:

“İman, İslamiyet ve insaniyet; güneş kadar parlak, dağ gibi kuvvetli zincirlerdir ve birbirimize muhabbet etmemizi gerektirir. Muhabbetin bu gibi ulvi sebepleri ortada iken, çakıl taşları hükmünde olan bazı kusurlara takılıp kalmak, bu manevî bağları hafife almaktır.”

Batılılar Osmanlıları Parçalamanın Yolunu İrkçilikta Buldular

Bu sözlerim hoşlarına gitti ve tebessüm ettiler. Sohbetimiz epeyce devam etti. Bu esnada onlara şu ibretli hadiseyi de anlattım:

“1620 yılında papazlar, Yahudiler ve birçok batılı fikir ve siyaset adamları bir araya gelerek şöyle bir karar almışlar: ‘Bizim Osmanlıları cepheden savaşıarak mağlup etmemiz mümkün değildir; onları içlerinden vurup parçalamamız gerekiyor. Bunun için ne gerekiyorsa yapmamız lazım.’”

“Bu konuda, birçok fikir ortaya atıldı. Uzun süren tartışmalar sonunda Osmanlıları parçalamak ve içlerinde tefrika çıkarmanın en mühim sebebi olarak ‘ırkçılığı’ tespit ettiler. Ayrıca, onların içinde çeşitli okullar açmanın ve orda yetişen gençleri kendi lehlerinde kullanmanın da etkili olacağı üzerinde ittifak ettiler. (Osmanlı döneminde açılan ruhban okulu ve Robert Koleji bu fikrin ürünüdür.)”

“Nitekim atılan bu tohumlar, 19. yüzyılın sonlarında menfi tesirini göstermiştir. Mesela, 1884 de Protestanların açtığı okul sayısı Elazığ’da 83, Diyarbakır’da 22, Erzurum’da 24, Bitlis’te 22’dir. 1904’te Ortadoğu’da 6000 misyoner okulu açılmıştır. Birinci Dünya Savaşı öncesi Osmanlı topraklarında 500 Katolik Fransız okulu, 675 Amerikan okulu, 178 de İngiliz okulu bulunuyordu.”

“Bunun üzerine Türk kavmiyetçiliğini körüklemeyi bir Yahudi deruhte etmiş ve bu alanda birçok çalışmalar yapmıştır. 1841–1900 yıllarında yaşamış olan bir Fransız Yahudi’si David-Leon Cahun, yazdığı birçok çocuk romanında sürekli Türk ırkını methedip, Arapları kötülemiştir.”

“Kürt kökenli ve dindar bir aileden olan Diyarbakırlı Ziya Gökalp da önceleri Kürtçe bir ‘Alfabe’ yazmış; fakat onun akıl hocası Durhkeim ‘Etki tepkiyi doğurur’ diyerek, Türkçülükle ilgili çalışmalar yapmasını telkin etmiştir. Ziya Gökalp’a Türkçülüğü ilk defa telkin eden, Yahudi dönmesi ve asıl adı Moiz Kohen olan Tekin Alp’tir. Bunlardan etkilenen Ziya Gökalp Türkçülükle ilgili çalışmalar yapmış ve ‘Türkçülüğün Esasları’ adlı bir kitap yazmıştır.”

“Türkçülüğü teşvik edip hararetle savunanların, Yahudi dönmesi Ahmet Vefik Paşa, Çerkez asıllı Ömer Seyfettin, Leh asıllı Mustafa Celaleddin Paşa ve Afgan asıllı Cemaleddin Afgani gibi kimselerin

Türk olmayıp mason ve başka milletlerden olmaları, bu çalışmaların Türklerin lehine değil, Müslümanları birbirine düşürmek için büyük bir oyun olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.”

“Bediüzzaman Hazretleri bu tehlikeye dikkat çekerek şöyle demiştir:”

“Fikr-i milliyet, şu asırda çok ileri gitmiş. Hususan derras Avrupa zalimleri, bunu İslamlar içinde menfî bir surette uyandırıyorlar; tâ ki, parçalayıp onları yutsunlar.”^[15]

İslam düşmanları Türk'ten fazla Türkçü, Arap'tan fazla Arapçı kesildiler

“Arap ırkçılığını da Güstave Le Bon adında bir Fransız deruhte etti. Daha sonra bu adam Arap Medeniyeti isimli bir kitap yazdı. Kitabında Arap milletinin çok zeki, misafirperver ve hamiyetperver olduğuna dair birçok güzel ifadelerle onları medih ve sena ediyor, İslam'ın getirdiği bütün faziletleri de Arap ırkına bağlıyor ve kitabın sonunda şöyle diyordu:”

“Fakat neden böyle zeki bir millet, dünyada layık oldukları seviyeye gelemeler, çünkü Osmanlılar onların ilerlemesine engel olmuşlardır.”

“Yazar, sırf bu cümleyi söylemek için bu kitabı telif etmiştir. Daha sonra bu kitap, Arapçaya çevrilmiş ve Araplarda Osmanlı düşmanlığının uyanmasında büyük rol oynamıştır.”

“Maalesef, bu İslam düşmanları Türk'ten fazla Türkçü, Arap'tan fazla Arapçı kesilerek ırkçılık propagandalarında başarıya ulaştılar. Böylece Arapları Osmanlı'dan ayırdıkları gibi, dinleri, dilleri ve ırkları bir olan Araplar arasında da bölgecilik ve kabilecilik tohumlarını ektiler, onları da parça parça edip bir araya gelmelerini engellediler.”

Gençlerle konuşmamı şu cümlelerle tamamladım:

Yegâne çare: Müslümanlar arasında muhabbeti tesis etmek

“Âlem-i İslam'ın düşmanı çoktur. Su uyur düşman uyumaz Onun için çok dikkatli ve uyanık olmamız lazımdır. Bugün dünyada 1,5 milyar Müslüman varken, uhuvvet-i İslamiye'nin ehemmiyetini yeterince anlamadığımızdan dolayı mahkûm ve mazlum durumundayız.”

“İslam âleminde birlik ve beraberliği sağlamanın yegâne çaresi: Müslümanlar arasında muhabbeti tesis etmek, maddî ve manevî terakki için azami gayret göstermektir. “İttifakta kuvvet, ittihadta

hayat, uhuvvette saadet vardır” diyen Bediüzzaman Hazretleri’nin, İslam âleminin birlik ve beraberliği hakkındaki şu tespiti kulak verelim:”

“Şimdi ise, en ziyade birbirine muhtaç ve birbirinden mazlum ve birbirinden fakir ve ecnebi tahakkümü altında ezilen anasır ve kabail-i İslamiye içinde, fikr-i milliyetle birbirine yabani bakmak ve birbirini düşman telakki etmek, öyle bir felâkettir ki, tarif edilmez.” ♦

“Dikkat Edin! Kuvvet Atmaktır, Kuvvet Atmaktır, Kuvvet Atmaktır.”

O Arap talebelerle konuşmamızın üzerinden nerede ise yarım asır geçti. Bugün Irak, Lübnan ve Filistin’de yaşanan zulümler karşısında dünyanın, İslam ülkelerinin ve özellikle Arap âleminin sessiz kalmaları o günkü konuşmalarımızı teyit etmektedir. Fakat ne hikmetse Arap âleminin bir kısmı ve özellikle onları idare edenler hâlâ uyanmadılar. Bugün birçok Arap ülkesinin milyarlarca doları Amerikan bankalarında ve bu bankaların yüzde ellisinin Musevilerin elinde olduğu bilinmektedir. Yahudiler Arapların parası ile silahlanıp onları vuruyorlar.

İsrail’in her fırsatta komşularına saldırması şu soruyu sıkça hatıra getiriyor:

Yanı başlarındaki Yahudiler yıllarca durmadan silahlanırken, Araplar neyi beklediler? Allah’ın kendilerine vermiş olduğu bu zenginliği nerelerde harcadılar? Neden, Yahudilerin bu silahları, Amerika, İngiltere veya Almanya’ya karşı kullanmayacaklarını düşünmediler ki? Bu silahlar komşu Arap ülkelerini vurmak için hazırlanıyordu.

Yahudiler yıllardan beri Filistinlilere zulmediyorlar. Kadın, çoluk-çocuk ve yaşlı demeden katledip, durmadan başlarına bomba yağdırıyorlar. Buna karşılık Filistinliler ancak taş ve sopalarla onlara karşılık verme durumunda kalıyorlar.

Cenab-ı Hak, bir ayet-i kerimesinde mealen şöyle buyurmaktadır: “Karşıtlarınızı caydırmak için olanca gücünüzle kuvvet hazırlayın!”^[16] Bu ayet bütün ehl-i imana hitap etmektedir. Düşmana karşı zamanın icabına göre kuvvet hazırlamak gerekir. Evet, onların şerrini def etmek ve saldırılarını önlemek için yeteri kadar kuvvet toplamak

bütün Müslümanlar üzerine vaciptir. Zamanın icabına göre silah icat etmek İslam'ın mühim bir emridir. Bu hal sadece belli bir zamana mahsus olmayıp, kıyamete kadar geçerlidir. Aksi halde namus ve izzetimizi, vatan ve milletimizi koruyup muhafaza edemez, perişan oluruz. Nitekim Peygamber Efendimiz (a.s.m.) minberde bu ayetin tefsirini yaparken şöyle buyurmuştur: “Ey Ashabım! Dikkat edin! Kuvvet atmaktır, kuvvet atmaktır, kuvvet atmaktır.”^[17]

Atmak, sadece ok atmak anlamında değil, zamanın gerektirdiği silahı atmak ve kullanmak demektir. Başka bir hadis-i şeriflerinde de şöyle buyurmaktadır: “Bir ok sebebiyle elbette üç kimse cennete girer. Kâfirleri mağlup etmek niyetiyle ok yapan, onu düşmana atan ve o okların atılmasına yardımcı olan kimse.”^[18]

Neden Kâfirler Müslümanlara Galiptir?

Bugün Filistinliler davalarında haklıdırlar ancak, güçleri olmadığından söz sahibi olamıyor ve haklarını da koruyamıyorlar. Bu zilletten kurtulmanın çaresi, iman ve aklın gereği olan birlik ve beraberliği esas alıp Cenab-ı Hakk'ın “kuvvet hazırlayın” emrini yerine getirmektir. Kur'an'ın bu emrine uymayan Müslümanlar, şefkat ve merhametten yoksun, canavarlaşmış bir avuç Yahudi'ye mağlup olmaktadır. Başka bir ifadeyle kâfirin attığı bomba, Müslüman'ın attığı taşa galip gelmektedir. Eğer bu durum böyle devam ederse, söz hep kuvvetlinin olmaya devam edecek ve Müslümanlar da buna boyun eğmeye mecbur kalacaklardır. Haklı oldukları halde, kuvvet hazırlamadıklarından söz sahibi olmayacaklar, hakları hep ellerinden alınacak ve mazlum durumuna düşüp feryat etmeye devam edeceklerdir.

Bediüzzaman Hazretleri “Madem el hakkı ya'lu haktır. Neden kâfir Müslime, kuvvet hakka galiptir?” sorusuna verdiği müstesna cevabın bir bölümünde şöyle buyurur: “Kuvvetin bir hakkı var, bir sırr-ı hilkati var.”^[19] Buna göre, düşmana galip gelmemiz için, kuvveti elimizde bulundurmamız lazımdır. Biz zayıf düşersek ve kuvvet düşmanın elinde olursa, düşmanın bu kuvvet ile bize galip gelmesi kaçınılmazdır.

Artık uyanmanın vakti geldi ve geçiyor. Müslümanların ve petrol ağalarının, zevk ve sefayı bir tarafa bırakıp, İslam âlemiyle birlik ve

beraberlik içinde hareket etmeleri gerekir. Aksi halde, bu yangın Filistin'e, Lübnan'a münhasır kalmaz, bütün İslam âlemini tehdit edecek boyutlara ulaşabilir.

Adaletli, Ahlaklı, Faziletli Yaşamak veya Yok Olup Gitmek

Tarihin şهادetiyle sabittir ki düşmana mağlup olmuş nice milletler daha sonra güçlenerek istiklallerini elde edebilmiş, düşmanlarına galip gelebilmişlerdir. Fakat ahlâksızlığa, sefahete, zulme ve adaletsizliğe mağlup olan bir milletin kendini toparlaması ve güçlenmesi mümkün olmamıştır, olamaz da! Sefahat, nice milletleri tarih sahnesinden silmiştir.

Bunun misalleri çoktur. Roma, Endülüs ve Pers imparatorluğu bunlardan sadece birkaçıdır. Mesela, Romalılarda faziletin bütün güzellikleri inkişaf etmiş; gerek idareciler arasında gerek ahalisi arasında muhabbet tesis edilmişti. Onlar sefahatten ve ahlaksızlıktan son derece sakınır ve faziletli yaşamayı bir şeref sayarlardı. Hanımları ve gençleri son derece iffetli idi. Ancak, İskender Yunanistan'ı fethedince, onlardaki ahlaksızlık ve sefahat Roma'yı istila etmeye başladı. O güzel ahlak ve faziletin yerine sefahat ve ahlaksızlık hâkim oldu. Aile hayatı bozuldu ve tefessüh etti. O olanca ihtişamlı Roma İmparatorluğu yıkıldı ve tarih sahnesinden silinip gitti. Ne kanunları ve ne de zenginlikleri onları yıkılmaktan kurtarabildi.

[6]. Ramuzu'l-Ehadis, s. 100.

[7]. Kastamonu Lâhikası, Söz Bas. Yay., s 141.

[8]. Bediüzzaman Said Nursî, Tarihçe-i Hayatı, Söz Bas. Yay., s 363.

[9]. "Peygamber göndermedikçe Biz kimseye azap edici değiliz." İsrâ Sûresi, 17:15.

[10]. "Peygamber göndermedikçe Biz kimseye azap edici değiliz." İsrâ Sûresi, 17:15.

[11]. Bediüzzaman Said Nursî, Mektubat, Söz Bas. Yay., s 548.

[12]. "Allah öyle bir topluluk getirecektir ki, Allah onları sever, onlar da Allah'ı sever. Onlar mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı izzet sahibidirler ve Allah yolunda cihad ederler." Mâide Sûresi, 5:54.

[13]. Sürre Alayı: Her yıl hac mevsiminde, Mekke ve Medine'deki fakir ve muhtaçlara dağıtılmak üzere, törenle yola çıkarılan ve padişahların armağanlarını taşıyan topluluktur.

[14]. Hucurât Suresi, 49:10.

[15]. Bediüzzaman Said Nursî, Mektubat, Söz Bas. Yay., s 451.

[16]. Enfâl Suresi, 60.

[17]. Müslim, İmâre, 167; Ebû Dâvûd, Cihad, 23.

[18]. Ebü Davud, Cihâd 24.

[19]. Bediüzzaman Said Nursî, Sözler, Söz Bas. Yay., s 983.

MEHMET METİN

1335 (1915) tarihinde, Konya'nın Beyşehir İlçesi'ne bağlı Eğirler Köyü'nde doğdu. 1943'de Bediüzzaman ve Risale-i Nur'la tanışma bahtıyarlığına kavuştu. 1954'e kadar Konya'da Risale-i Nur hizmetlerinde bulundu. 1954'ten itibaren İzmir'de ikâmet etmeye başlayan Mehmet Metin, çalıştığı Devlet Demir Yolları'ndan emekli olduktan sonra İzmir'in Basmane semtinde otel işletmeciliği yaptı.

O yıllarda işletmeciliğini yaptığı Gönen Palas Otel'i, keyfi baskıların olduğu dönemlerde, Risale-i Nur eserlerinin saklandığı ve muhtaç gönüllere dağıtıldığı bir yer olarak da tarihe geçmiştir. Bu sebepten dolayı Mehmet Metin, İzmir bölgesinde, "Otelci Mehmed Ağabey" olarak bilinir. Üstad Hazretleri'ni dört kez ziyaret eden Mehmet Metin Ağabey, İzmir'de Çantacı Necmi İlgen gibi birçok kahramanın Risale-i Nur'u tanımasına vesile oldu. 1986'de Hakk'ın rahmetine kavuşan Mehmet Metin Ağabey'in mezarı İzmir'de Yeşilyurt kabristanındadır.

Bir Komşumuz Vardı. O'na Karşı Güven ve Sıcaklık Hissediyorduk

Ben 1965 yılında, Alsancak Ortaokulu son sınıf öğrencisi iken, ağabeyim Abdülkadir Özcan da Namık Kemal Lisesi'nde okuyordu. İzmir Basmane-Altınparkta oturuyoruz. Değil Risale-i Nur'u tanımak, İslâmî değerlerden bile çok çok uzaktaydık.

Fakat benim ve ağabeyimin, ahlâk ve vakarına hayran kaldığımız bir komşumuz vardı. Ona karşı kalbimizde ayrı bir muhabbet, güven ve sıcaklık hissediyorduk. Ağabeyimle aramızda zaman zaman bu zatı konuşur, takdir ve muhabbetle anardık. Fakat gidip kendisiyle tanışmak hiç aklımıza gelmezdi. Peki ama muhabbet duyduğumuz

bu zat kimdi? Acaba içimizde kaynayan bu muhabbet nereden geliyordu?

Evet geç kalmıştık. Bu muhterem zatın, İzmir Risale-i Nur hizmetlerinde bulunan saff-ı evvel ağabeylerinden, Otelci Mehmed Metin olduğunu, senelerce sonra, vefatına yakın anlayabilmiştik. Geç de olsa o muhabbetimizin hikmeti sonradan ortaya çıkmıştı. Zira bizde hakkı vardı, İzmir'in ilklerindendi. Sefahatin ve uçurumun kenarından bizleri kapıp kurtaran ağabeylerin ağabeyi idi. Tıpkı, Abdurrahman Cerrahoğlu, Muzaffer Arslan, Mustafa Birlik, Hüseyin Çağdır, Necmi İlgen, Yusuf Öztanzan gibi. Allah onlardan razı olsun.

Aşağıdaki hatıra ve notlarını kendi eliyle daktilo ile yazmıştır. Vefatlarından on sekiz yıl sonra orijinali elime geçtiğinde, doğrusu sevincim anlatılmazdı.

Mehmet Metin'in Kaleminden: Risale-i Nur'u Nasıl Tanıdım?

1943'te vatani görevimden terhis olduktan sonra Konya'nın Ilgın İlçesi'nde Devlet Demiryolları'nda memur olarak çalışan babamın yanına geldim. Bir ay kadar dinlendikten sonra da Toprak Mahsülleri Ofisi'nde memur olarak vazife aldım. Bu arada Devlet Demiryolları'nda yol bekçisi olarak çalışan Nebi Uluçay ile tanıştım. Bana Hazreti Üstad'dan ve Risale-i Nur'dan bahsetti. Birkaç gün sonra da Konya'ya gidip beraberce Halıcı Sabri Ağabey'i ziyaret etmemizi teklif etti. Bunun üzerine beraberce Konya'ya gittik. O gece Sabri Ağabey'in evinde geç vakte kadar oturup sohbet ettik. Bana Üstad Hazretleri'ni ve Risale-i Nur'u anlattılar. Ben de anlatılanları dikkatle dinledim. Ayrılırken Sabri Ağabey bana Gençlik Rehberi'ni hediye etti. Geceyi otelde geçirip ertesi gün vazifemizin başına döndük. Ben birkaç gün içinde Gençlik Rehberi'ni okudum ve Nebi Ağabey'i aramaya başladım. Onunla her gün buluşuyor ondan istifade ediyordum. Bu arada Gençlik Rehberi hakkında bir şiir yazmayı Rabbim bana nasip etti. Bu şiiri Sabri Ağabey'e gönderdim. O da Üstad Hazretleri'ne göndermiş. Üstad'ımız da şiirin Lahikalar'a geçmesini emir buyurmuş. Sabri Ağabey bu hususu bana mektupla bildirerek benden daha çok şeyler yazmamı istedi. Ben de yazdım.

Nebi Ağabey

Risale-i Nur'u tanımama vesile olan Nebi Ağabey'imden de birkaç nebze bahsetmeden geçemeyeceğim. Kendi ifadesine göre Rus Harbi esnasında muhacir olarak Ilgın'ın bir köyünde aile efradı ile birlikte iskân edilmişler. Çok fakir ve günlük yiyecekleri bile olmayan bu ağabeyimiz, yerleştikleri köyün sakinleri tarafından bir müddet idare edilmişler. Nebi Ağabey köye gelir gelmez köyün hocasından Kur'an yazısını öğrenmeye başlamış. Fakat genç olduğu için Hoca Efendi başından savarmış. O ısrarla gidince bir gün Hoca Efendi'nin hanımı dayanamayıp, "yahu çocuk çok hevesli ve meraklı öğretilsen ne olur?" diye ricada bulunmuş. Hatta kalem alacak parası da olmadığından yanmış odun ve kömür parçalarından duvarlara yazı yazmaya çalışmış. Bunun bu gayreti ve hevesi karşısında Cenâb-ı Hak rüyasında beyaz sakallı nur yüzlü bir zat vasıtasıyla yazıp okumayı talim ettirmiş. Sabahleyin de tekrar hocaya koşup,

"Hocam ben harfleri ezberledim, söyle yazayım" deyip, çok işlek olmasa dahi yazmaya başlamış. Hoca Efendi hayret edip, "dersi alacağın yerden almışsın" demekten kendini alamamış. Zamanla yazı yazmayı o kadar ilerletmiş ki, bir matbaanın yazısı güzelliğinde yazı yazmaya başlamış. Yazdığı tesbihattan bir tane de bana hediye etti. Şu an bende mevcuttur.

Bu meyanda Üstad'ımızı görmeyi arzu etmiş. Ancak maddî durumu iyi olmadığından ayağında çarık olduğu halde yaya olarak Ilgın'dan Barla'ya gelip, Üstad Hazretleri'ni ziyaret etmiş. Üstad Hazretleri ona,

"Ben Kur'anın çırağıyım, siz de onun çırağı olun" demiş. Halbuki o saatlerce kendisine va'z-u nasihat edeceğini zannediormuş. Böylelikle Nebi Ağabey Üstad'a ilk ziyaretini yapmış. Daha sonra Devlet Demiryolları'na yol bekçisi olarak girip çalışmaya başlamış. Her iki hizmeti birlikte yürütmeye başlamış ve muvaffak da olmuş.

1948'de evi emniyetçe basılmış, bütün Risaleler ve Kur'an-ı Kerim dahil bütün kitapları alınmış, yerlere atılıp çiğnenmiş. Kendisi de Üstad Bediüzzaman'la irtibatlıdır düşüncesiyle Afyon hapishanesine gönderilir. Bir müddet Medrese-i Yusufiye'de kaldıktan sonra da tahliye edilir.

Risaleleri çoğaltmak için benim çalıştığım dairedaki daktilodan istifade etmek maksadıyla beni teşvik etti. Mesai saatleri dışında diğer memurlar gidince, o risaleleri okur ben de daktilo ile yazardım. Kendisi de çoğalttıklarımızı dağıtırdı. Dairemizin müdürü disiplinli, böyle şeylerden de kesinlikle hoşlanmayan muhalif bir kimseydi. Hatta verilen selamı dahi almazdı.

Kendisinden bundan dolayı çok çekinirdik. Daha sonra bu zatın tayini Diyarbakır'a çıktı. Orada Risale-i Nur'u tanımış. Kalbine giren iman nuru onu sultan yapmış ve bundan dolayı da bir müddet Medrese-i Yusufiye'de yatmış. Hapishane hayatından sonra tekrar vazife almış İzmir'e tayin edilmiş. Bir derste karşılaşp tekrar tanıştık. Şimdi emekli ve İzmir'de hayatını sürdürmektedir.

İzmir'in Basmane semtindeki "Gönen Palas" adındaki bu otel; o, keyfi baskı dönemlerinde, Risale-i Nur kitaplarının saklandığı ve dağıtıldığı bir yer olarak tarihe geçmiştir. Bu sebepten dolayı otelin sahibi Mehmet Metin, İzmir bölgesinde, "Otelci Mehmed Ağabey" olarak bilinir.

Ey Allah'ım! Ne Olur Üstad'ımın Elini Öpeyim

Tekrar Nebi Ağabey'imize ve mevzuumuza dönelim. Üstad'ı ziyaret etmek için Emirdağ'a gitmeye karar verdik. Bu arada Ilgın'ın Çavuşcu Köyü'nde oturan İsmail Efendi isminde bir tanıdığımız vardı. Kendisi tarikat ehli olan bu zata gidip, Üstad Hazretleri'ni ziyarete gideceğimizi söyledik. İsmail Efendi de, "ben de çok arzu ediyorum amma param yok" dedi. Ben de ödünç olarak masrafını çekebileceğimi söyledim. Böylece üçümüz beraberce yola çıktık. O

zaman vasıta çok az idi. Tren ile Çay İstasyonu'na, oradan da bir kamyonla yer bulup Emirdağ'a geldik. Günlerden Cuma olduğundan nasıl olsa Cuma namazı için Üstad camiye çıkar görürüz diye hesap etmiştik. Maalesef hesabımız çarşıya uymadığı için hesaplarımız altüst oldu. Bilâhare Üstad Hazretleri rahatsız olduğu için Cuma namazına çıkamadığını öğrendik. Evinde de ziyaretin çok güç olduğu ve devamlı jandarmanın gözetimi altında bulunduğu söylendi. Kendi kendimize niyetimizin halis olduğunu, inşaallah ziyaret sevabını aldığımızı düşünerek teselli olmaya çalıştık.

Çarşıda yol üstünde bulunan bir kahvehanede buluşup çok seyrek geçen araçlardan biri ile geri dönmeyi kararlaştırdık. Ben çarşığı dolaşmak üzere Nebi ve İsmail Ağabey'lerden ayrıldım. Biraz sonra kahvehanede buluştuk. Onlar benden ayrıldıktan sonra Üstad'ın ikamet ettiği evin kapısı önünden geçerlerken Üstad Hazretleri kapıyı açmış. Bunu fırsat bilen bu iki ağabeyimiz de hemen elini öpmüşler. Üstad Hazretleri de kapıyı kapatıp içeriye girmiş. Yanlarına geldiğimde bunu bana söylediler. Kıskançlık damarım o kadar kabardı ki, yerimde duramadım hemen kalktım ve Üstad'ın evinin ön tarafına doğru yürüdüm. "Bunların yol paralarını ben verdim, Onlar Üstad'ın elini öpsünler de bana niye nasip olmasın" diye düşünerek, Cenâb-ı Allah'a iltica ettim. Hayatımda bundan başka hâlis bir yalvarış yapabildiğimi hatırlamıyorum. Yabancı olduğum için halktan çekinmeme rağmen, Hz. Üstad'ın evinin pencere tarafına bakıp yürürken Üstad'ın baş kısmını gördüm. İçimde birden bir ürperme belirdi ve "Elhamdülillah gördüm" dedim. Bu esnada Üstad Hazretleri hemen ayağa kalktı ve iki eliyle selam verdi. Ben de başımı eğerek mukabele ettim. İleri doğru geçip tekrar geriye dönüşümde Hz. Üstad yine ayakta selam verdi. Ben de bu defa elimle mukabele ettim. İçim biraz ferahladı, fakat tatmin olmamış bir halde arkadaşlarımla yanına döndüm. Onlara Üstad'la selamlaştığımızı söyledim. Onlar sohbetlerine devam etmeye başladılar, ben de "Ey Allah'ım ne olur, Üstad'ımın elini öpeyim" diye düşünceye daldım. Bu esnada karşıma birden on altı-on yedi yaşlarında nur yüzlü bir genç geldi. Bana hitaben "Ağabey siz Üstad'ı ziyarete mi geldiniz?" dedi. Ben de "evet" dedim. "Öyleyse buyurun ben oraya gidiyorum, sizi de götürüyüm" dedi. Hemen ayağa kalktım. Beraber yürümeye başlayınca yanımdaki ağabeyler "nereye gidiyorsunuz vasıta şimdi

gelir” dediler. Ben de “Üstad’a gidiyorum” dedim. Onlar da bizi takip ettiler. Üstad’ın evine beş-altı adım kalmıştı ki, Hz. Üstad kapıyı açıp önünde durdu. Bizi getiren genç kenara çekildi. Ben derhal eline sarılarak öptüm. Diğer iki ağabeyimiz de aynı şeyi yaparak tek sıra halinde önünde durduk. İsimlerimizi sordu ve iki defa, “zaptiyeler var, zaptiyeler var” dedi. İki eliyle bizi selamlayarak içeri girdi. Bunun üzerine biz de oradan ayrıldık ve kahvehanenin önüne gelir gelmez de Çay istasyonuna kadar bizi götürecek olan vasıta sanki bizi bekliyormuş gibi kalkmak üzere imiş. Hemen binip vazifemizin başına döndük.

Bu durumu bazı kardeşlerimize naklederken iki ihtimali anlatmaktan kendimi alamıyorum. Birisi: “Ben Hızır’ı (a.s.) gördüm” diyorum. Çünkü, Emirdağ’a ilk defa gittiğim için beni almaya gelen gençle tanışmıyordum. Sıkıntılı anlarda bir anda binlerce Hızır’ı vazifelendiren Cenab-ı Hak bana da o genci gönderdi. O anda benim Hızır’ım o genç oldu. İkincisi: Üstad’ımızın Cenab-ı Hakk’ın açık bir kerametidir ki, o genci göndererek beni çağırttı. Her nasıl olursam olsun, Cenab-ı Hakk’a hadsiz şükürler olsun ki, elhamdülillah arzum gerçekleşmişti.

Hâkim: Ona Ceza Verecek Hâkimin Kalemi Kırılsın

Sene 1948... Ilgın’dan yine Konya’nın Kadınhan Kazası’na tayin edildim. Dairemiz Demiryolları istasyonunda olup, Kadınhan’a yaklaşık on km. uzaklıkta idi. Bulunduğumuz yerde güzergâh istasyon personeli ile bizim dairede çalışanlarından başka kimse yoktu. Günde sadece iki posta treni geçer, ondan sonra da kuş uçmaz kervan geçmez, hiçbir yabancı göremezdik. Trenden, kazaya gelen mektup ve kolileri almak için günde iki defa atlı araba gelir giderdi. Lütfi Bey isminde bir istasyon müdürü vardı. Muhterem bir şeyh efendiye bağlı idi. Ben sık sık onunla görüşür sohbet ederdim. Bir sohbet sırasında Lütfi Bey, Üstad’ımızın Afyon’daki tutukluluk halinden kurtulması için, şeyhinden ve o havalide keramet ehli olarak bilinen Lâdik Köyü’ndeki Ümmî Ahmed Ağa’dan dua ve yardım beklediğini söyledi. Ahmed Ağa’da şeyh efendi ile irtibatlı idi. Lâdik Köyü, Kadınhanı’na yakın olduğu için Ahmed Ağa’nın ziyaretine gittik. Onun misafirhanesinde bir gece başbaşa kaldık. İstasyon

müdürü Lutfi Bey'in sözlerini kendisine aynen naklettim. Ahmed Ağa konuşmaları arasında "Vallahi" ifadesini çok kullanırdı. Bana şöyle dedi: "Vallahi kardeşim, mânen Bediüzzaman Hazretleri'nin huzuruna gittik. O bizden değil... Biz ondan dua ve yardım talep ettik. Eğer hükümet müsaade etse, vallahi din-i mübini ayna gibi yere serecek (kendi tabiri)" dedi.

Müdür Lutfi Bey'e boş zamanlarında okuması için birkaç büyük eser verdim. Yukarıda da arz ettiğim gibi, istasyona da kimse uğramadığı için eserler masanın üzerinde durur, buluştuğumuz zaman da beraberce okurduk. İşimiz müsaide olduğu bir zamanda yine istasyona gitmiştim. Birlikte oturuyorduk. Hiç beklenmedik bir hadise ile karşı karşıya kaldık. Aniden kazanın hâkimi kapıdan içeri girdi. Posta trenlerinin gelme zamanı da değildi. Risaleleri masanın üzerinde görünce, "bunlar kimin?" diye sordu. Tabii çok korktuk. O günleri yaşayan kardeşlerimiz bilirler. Müdür Lutfi Bey yüzüme bakınca, ben korkarak "benim" diyebildim. Amma, terlemeye de başladım. Hâkim bey gençti. Yumruğunu masaya vurarak, "arkadaş bu eserler böyle okunmaz, abdest alıp diz çökerek okuyacaksınız" demez mi? "Ey Allah'ım! O anda da imdadıma yetiştin." Bir oh çektim, korkum izale oldu. Hâkim Bey Üstad'ın nerede olduğunu sordu. Ben "Afyon Hapishanesinde" dedim. "Ona ceza verecek hâkimin kalemi kırılsın. Kendisini ziyaret etmem mümkün olmadı, siz görürseniz selamımı söyleyin, bana da dua etsin" dedi. Trenle gelecek eşyaları varmış, onların gelip gelmediğini sordu, gitti. Cenâb-ı Hak hem beni sevindirdi, hem de Müdür Lutfi Bey'e, hâkim vasıtasıyla "bu eserler kıymetlidir, sahip çıkın ve okuyun" dedirtti.

Hız. Üstad'ı İkinci Ziyaretim

Pederim daha evvel Uşak'ta Devlet Demiryolları'nda bulunduğı için, Afyon Hapishanesi müdürü Mehmet Kayalar'ın da Uşaklı olması dolayısıyla ailecek tanışmamıza vesile olmuştu. Gayet de samimi idik. Bu samimiyete güvenerek, hem Üstad'ı ziyaret eder, hem de hâkim bey'in selamını söylerim iletirim düşüncesiyle Afyon'a gittim. Hapishane müdürünün evinde hal hatır sorduktan sonra, maksadımın Üstad'ı ziyaret etmek olduğunu ve müsaade etmesini istedim. Durumun çok ciddi olduğunu belirterek müsaade etmedi.

Ancak rahmetli Ceylan kardeş mektuplarını almak için hapishane kapısına gelmişti. Ben de müdürün odasında idim. Dışarı çıktığında karşıdan karşıya selamlaştık. Müdürle konuşmalarımızdan anladım ki, bu konuda nasipsiz imiş.

Üstad'ın tahliyesinden sonra gece rüyamda Üstad'ı evine ziyarete gitmişim. Evin de evde bulunan bir kedi de rengi ve şekliyle halen aklımda. Evin iç kapısı önünde duruyordum. Ertesi gün daireden izin alarak yola çıktım. Emirdağ'a indiğimde, Çalışkan Ağabey'lerin dükkanına gittim. Ziyaret etmeye geldiğimi söyledim. "Görüşmek çok zor" dediler. Kendilerinden haber vermelerini rica ettim. Üstad'a haber vermişler, gelmemi söylemiş. Daha önceden Konya'da iken tanıştığımız Zübeyir kardeşle birlikte eve gittik. Tam iç kapıya geldik ki, iki gece evvel rüyamda gördüğüm aynı renk ve eşkaldeki kedi karşımda duruyor. Durumu Zübeyir kardeşe söylediğimde, "sen ne diyorsun kardeşim, kalbindeki tereddütlerden sıyrılıyorsun" dedi. İzin almak için Üstad'ın odasına girdi ve sonradan kapıyı açarak bana içeri girmemi söyledi. Ziyaret heyecanı ile içeriye girdim. Hz. Üstad karyolasında ayaklarını sarkıtmış bir vaziyette oturuyordu. Beni görünce "Kardeşim seni (söylediği ismi şimdi hatırlayamıyorum) benzetiyorum ve dualarıma dahil ediyorum" dedi. Sonra karyolanın altına doğru eğilerek, oradaki kutu içinden bir lokum alıp kendi eliyle ağzıma koydu. Oturmamı işaret etti, ben de oturdum. Yanıma Ceylan Kardeş gelip oturdu. Ben yukarıda anlattığım hâkim hadisesini anlatmaya çalışırken Ceylan kardeş beni parmağı ile dürterek fazla konuşma demek istedi. Fakat Üstad bunu gördü ve Ceylan kardeşe işaret ederek "bırak kardeşimiz anlatsın" dedi. Anlatıp bitirdikten sonra selamı aldı ve hâkimi dualarına dahil edeceğini ve selam söylememi emir buyurdu. Benden bir gün evvel ziyarete gelen Nebi kardeşimiz aile efradından biraz şikayette bulunmuş, Onun için de "kardeşlerimiz dünya işleri için Sabri kardeşimizle konuşsun" dedi ve yanından ayrıldım.

Üstad'la Cuma Namazı

Aradan ne kadar geçti bilmiyorum, yalnız kiraz mevsimi idi, Isparta yolu ile tekrar Hz. Üstad'ı ziyarete gitmeye niyetlenerek hareket ettim. Isparta'da rahmetli Mustafa Ezener ve Rüşdü Çakın

Ağabey'lerle görüştüm. Emirdağ'a gideceğimi söyleyince, oraya gitmesi gereken mürekkep kalemi ucu olduğunu söyleyerek bir küçük kutu verdiler. Üstad'ımızın yanında evvelce bulunmuş ve kâtiplik yapmış olan Kâtip Osman Ağabey de bir-iki kilo kadar kiraz dolu bir sepet getirerek, Üstad'a götürmemi söyledi. Götürmek istemedim, "almazlar" dedim. O da "Nur bahçesinin mahsulüdür" dersin dedi. Bunun üzerine reddetmeyip götürdüm. Çalışkan Ağabey'lerin dükkanına gittim. Zübeyir kardeş oraya geldi. Kutuyu verdim, sepeti de kendisine gösterdim. "Sepeti niçin getirdin? Üstad'ın böyle bir şey almadığını bilmiyor musun kardeşim?" dedi. Ben durumu anlattım, fakat yine de "sepeti alamam" dedi. Sepet dükkanda kaldı, bilmiyorum sonra ne oldu? Orada Zübeyir Ağabey'e Üstad'ı ziyaret etmek istediğimi söyledim, "çok rahatsız" dedi. Karşıdan bari göreyim dedim. Günlerdir ziyaret için bekleyenler varmış, buna rağmen ısrar ettim, izin alındı ve gittim. Hakikaten Hz. Üstad çok ağırdı hasta idi. Bence vefatı sanki an meselesi gibi idi. Sesi gayet az çıkıyordu. Eğilerek dinlemeye çalıştım. Anlayabildiğim "hastayım dua edin" sözleriydi. Yanında fazla kalamayıp dışarı çıktım.

Dışarıda Zübeyir kardeşe, "Üstad Cuma namazına çıktığı zaman nerede namaz kılar? Bugün ben de onun kıldığı yerde Cuma namazını kılmak istiyorum" dedim. Bunun üzerine bana "camide yukarı mahfile çık, sağ taraftaki bölmenin yanında namaz kılar" dedi. Başkası oraya oturmasın diye, namazdan çok evvel camiye gidip tarif ettiği yere oturdum. Vakit geldi ezan okunmaya başladı, cemaatte bir hareket belirdi ve merdivene doğru bakmalar başladı. Ben de herkesin baktığı tarafa baktım ne göreyim? Sanki birkaç saat evvel ölüm döşeğinin de gördüğüm hasta Üstad değil de, sanki otuz-kırk yaşlarında gayet zinde ve sıhhatli olarak Hz. Üstad merdiven başında göründü. Bütün cemaat ayağa kalktı, yol açtılar. Zübeyir Ağabey yanında ve Üstad'ın seccadesi elinde olarak yanıma geldiler. Zübeyir Ağabey oturduğum yere Üstad'ın seccadesini serdi, Üstad seccadeye, Zübeyir Ağabey de yanına oturdu. Ben de Hz. Üstad'ın arkasında safa durdum. Ezan bitip Cuma namazı eda edildikten sonra, cemaat bekledi, Hz. Üstad çıkarken yine ayağa kalkıp yol verdiler. Üstad cami dışına çıkınca, cemaat etrafını sardı. Kendisi mübarek elleri ile herkesi selamlıyordu. Üstad'ın yanındaki kardeşler de "Üstad hastadır, sizlere dua ediyor" diyerek kalabalığı

uzaklaştırmak istiyorlardı. Bu şekilde Üstad'ın evinin önüne kadar geldik. Eve girmesi de mesele oldu. Cemaat ayrılmıyor, kimi eline, kimi giydiği cüppeye sarılıp öpüyordu. Zorla içeri girebildi. Ben de oradan ayrıldım.

Baban Vefat Ederken, Bediüzzaman ve Bütün Talebeleri Başında İdi

1952 senesiydi. Babam aniden hastalandı. Onu Iğın'dan alıp Konya Devlet Hastanesi'ne yatırdım ertesi gün sabahleyin ziyaretine gittiğimde yatağında bulamadım. Doktoruna sordum, “başınız sağ olsun” dedi. Aniden şaşırdım. Zira ağır hasta değildi. Neyse, lüzumlu cenaze malzemesini aldım, hastanede yıkandı, az bir cemaat ile cenaze namazı kılınarak hastane yakınındaki Musalla mezarlığına defnettik. Allah rahmet eylesin.

Babamın vefatı esnasında başında bulunamayışım bana ayrı bir üzüntü kaynağı oldu. Vazifemden, aile fertlerimden bir şikayetim yoktu. Buna rağmen üzüntüyü bir türlü üzerimden atamıyordum. Devamlı, acaba babam nasıl vefat etti diye düşünüyorum. Geceleri uykudan aynı düşüncelerle uyanıyorum. Aradan aylar geçti, bir gün rüyamda Peygamberimiz Efendimiz'i (a.s.m.) ziyaret için Ravza-i Mutahhara'nın kapısından içeri girdim. Nur yüzlü iki zat yanıma geldi. Birinin sakalında hafif beyazlık vardı. Diğer kolumdan tuttu ve şöyle dedi: “Sen Bediüzzaman Hazretleri'nin talebesi misin?” “evet” dedim. “sen baban için çok merak ediyorsun. Hiç merak etme baban vefat ederken, Bediüzzaman ve bütün talebeleri başında idi”. Heyecanla uyandım ve “elhamdülillah” dedim. Üzüntüm yerini sevince bıraktı.

Üstad'ımızda “Biz imanı kurtarmak için hizmet ediyoruz” demiyor mu? Onun için bu hususta zerre kadar şüphem kalmadı. Babam, namazını kılan muttakî bir insandı. Gerçi Nur'la ilgili değildi. Biz gibi aciz ve günahkâr bir oğlunun, az dahi olsa Hz. Üstad'a ve Risale-i Nur'a karşı muhabbetinin olması, inşaallah babamın da imanla göç etmiş olmasına vesile olmuştur diye düşünüyorum. Şu satırları yazarken yine aynı heyecanı yaşıyor ve davamızın kutsiyetini bir kat daha idrak ediyorum.

O İki Kişiden Biri Hz. Ebu Bekir Diğeri Hz. Ömer'dir

1953'te memleketim Beyşehir'e gittim. O sıralarda Ege bölgesinde kırk sene müftülük yapmış yüz on iki yaşında âlim bir zat vardı. Kendisini ziyaret etmek ve duasını almak için evine gittim. Sohbetimiz esnasında, yanımda bulunan Üstad'ın vesikalık bir fotoğrafını kendisine gösterdiğimde, aldı öptü ve ağlayarak, "bir ayağımı kaybettiğim için ziyaretine gidemedim, kalpten kalbe yol vardır, görürseniz selamımı söyleyin, bana dua etsin ve bu esnada belki, Beyşehir'de bir topal hocamız var derse kurtuluşuma vesile olur" demişti.

Yukarıda anlattığım rüyamı kendisine naklettiğimde, tabir etmesini istirham edince buyurdu ki, "Ravza-i Mutahhara'da gördüğün o iki kişiden birisi Hz. Ebû Bekir, diğeri ise Hz. Ömer'dir. Sen iki defa hacca gideceksin" dedi. Dediği gibi iki defa hacca gitmek nasip oldu. Elhamdülillah...

1954 yılında memuriyetimi İzmir'e naklettirdim. Burada da kardeşlerimizden Mustafa Birlik ile birlikte yine Hz. Üstad'ın ziyaretine gitmek nasip oldu.

MOLLA HAMİD EKİNCİ

Üstad'ımızın Eski Said döneminin ilk talebelerinden olan Molla Hamid Ekinci, Vanlıdır. Zamanında Van Emniyet Müfettişliği yapan Abdullah Ekinci'nin kardeşidir. Molla Hamid Ağabey 60'lı yılların sonları ile 70'li yılların başlarında, Ankara'ya Bayram Yüksel Ağabey'imizin misafiri olarak gelir ve Nur dershanelerinde kıymetli hatıralarını anlatırdı. Ankara'da dershanelerde kalan talebeler olarak bizler de bu hatıraları kendisinden müteaddit defalar dinlemek ve kaydetmek şansına sahip olmuştuk.

Çok tatlı bir şark şivesiyle konuşuyor, gittiği her yerde, kelimesi kelimesine hafızasına yazdığı bu kıymetli hatıralarını dile getiriyordu. Ankara'da kısa sürelerle misafir kaldığından, kendisine çok yakın olamadık. Fakat Üstad'ımızın Yeni Said döneminin ilk yıllarını ondan dinledikten sonra, dimağımızda yeni pencerelerin açıldığını gördük.

Molla Hamid Ağabey 1984 senesinde, Van'da vefat etmiştir.

Yeni Said Dönemi Ankara'da Başlamıştır

Çoğumuzun bildiğinin aksine, Yeni Said dönemi Burdur'da veya Isparta'da değil, Van'da, hatta Ankara'da Mustafa Kemal ile meclisteki görüşmesinden sonra başlamıştır. Tarihçe-i Hayat'ta bu mesele şöyle izah edilmektedir:

“O zamana yetiştiğiniz zaman, siyaset canibiyle onlara galebe edilmez; ancak manevî kılınç hükmünde i'caz-ı Kur'an'ın nurlarıyla mukabele edilebilir' tavsiyesine müraatla, Ankara'da teşrik-i mesai edemeyeceği için, kendisine tevdi edilmek istenen mebusluk, Darü'l-Hikmeti'l-İslamiye gibi Diyanetteki azalığı, hem Vilâyât-ı Şarkiye vaiz-i umumiliği tekliflerini kabul etmez. Kendisini fikrinden vazgeçirmek

Bu hatıraların kıymetini daha iyi kavrayabilmek için, “Eski Said” ve “Yeni Said” hakkında, yine Bediüzzaman’ın kendi ifadelerinden bir özet yapmakta fayda var.

Eski Said: “Daha çocukluk yaşlarından itibaren fırtınalı bir hayat geçirmeye başlayan; Otuz Bir Mart Hadisesi’nde bir nutuk ile isyan etmiş sekiz taburu itaate getiren; bir zaman gazetelerin yazdıkları gibi, İstiklâl Harbinde “Hutuvat-ı Sitte” namında bir makale ile İstanbul’daki efkâr-ı ulemayı İngiliz aleyhine çevirip harekât-ı milliye lehinde ehemmiyetli hizmet eden ve Ayasofya Camii’nde elli bin adama takdir ile nutkunu dinlettiren bir adam ve Birinci Dünya Savaşı’nda gönüllü Alay Kumandanı olarak çarpışan ve Ruslara esir düşen ve Ankara’daki Meclis-i Mebusan’ın şiddetli alkışlamasıyla karşılanan...” bir Bediüzzaman Said Nursî veya Eski Said...

Yeni Said: “Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase deyip siyasetten bütün kuvvetiyle kaçmış, hiçbir gazeteyi ve siyasi eserleri ne okumuş, ne sormuş, ne bahsetmiş; on senedir, hükümetin iki reisinden ve bir vali ve bir mebusundan başka hiç bir erkânı ve büyük memurlarını bilmiyor ve tanımıyor ve tanımaya merak etmemiştir. Ve üç senedir harb-i umumîyi ne sormuş, ne bilmiş, ne merak etmiş, ne radyo dinlemiş...” bir Bediüzzaman Said Nursî veya Yeni Said.

Bediüzzaman Said Nursî’nin Van hayatı 1925 senesine kadar devam eder. O tarihteki Şeyh Said Hâdisesi’ne karışmamış, hatta mâni olmaya çalışmıştır. Fakat o zamanki hükümet, güya ihtiyat için, onu yaşadığı mağaradan alıp Anadolu’nun batısına, önce Burdur’a, daha sonra Isparta’nın Barla beldesine sürgün etmiştir. Bediüzzaman bu konuyu 1934 Eskişehir Mahkemesine karşı şöyle izah etmektedir:

“Şark hadisesi münasebetiyle nefyedilmem, iddianamede iştiraki ihsas ettiği cihetle cevap veriyorum ki: Hükümetin dosyalarında, benim künyem altında hiçbir meşruhat (bilgi) yoktur; sırf ihtiyat yüzünden nefyedildiğim, hükümetçe sabit olmuştur. Ben, o zaman da şimdiki gibi münzevi yaşıyordum. Bir dağın mağarasında, bir hizmetçi ile yalnız otururken, beni tutup on sene bilâsebeb, müracaat etmediğim için, dokuz sene bir köyde, bir sene de Isparta’da ikamete mahkûm edip ahirinde bu musibete giriftar ettiler.”^[22]

Bediüzzaman çok şöhretli ve çok hareketli içtimai bir hayattan, kendi iradesiyle ayrılıp Önce Van şehrinin Nurşin Camii’nde, sonra

dağlarında, mağaralarında birkaç talebesiyle birlikte yarı münzevi olarak yaşamaya başlıyor. Buralardaki hayatını ve hatıralarını, Molla Hamid Ağabey'in lisanından okuduğumuzda, Yeni Said'in ilk senelerini biraz daha keşfetmiş olacağız inşaallah.

Üstad Bediüzzaman Hazretleri seneler sonra neşrettiği bir mektubunda, bu iki hayatının özetini şöyle ifade etmektedir.

“Şiddetli hastalık ve sair sebeplerin tesiriyle ben Nurcu kardeşlerimle konuşamadığımdan ve o musahabeden mahrum kaldığımdan, benim bedelime sizler ve Risale-i Nur'un Kur'an medresesinde, Yeni Said'e verdiği ders ve Eski Said'in de Hutbe-i Şamiye ve zeyilleri gibi, hayat-ı içtimaiye medresesinde aldığı dersleri ve konuşmaları, bu bîçare kardeşiniz bedeline, müştak olduğum kardeşlerimle, benim yerimde konuşmalarını tevkil ediyorum.”^[23]

Şimdi Molla Hamid Ağabey'in bazı hatıralarını buraya kaydediyoruz:

Üstad'ı İlk Görüşüm

Büyük kardeşim Abdullah Ekinci memurdu. Üstad'ı tanıyormuş. Üstad'ımızın Nurşin Camii'nde ikamet etmek için geldiğini görmüş. Bana bir gün akşama yakın dedi ki: “Buraya çok iyi bir âlim gelmiş, herhalde odunu yoktur. Ona biraz odun götür.”

Ben biraz odun alıp Nurşin Camii'ne gittim; içeri girdim. Baktım ki başında yazma bağlı, kim olduğu belli olmayan, üzerinde hocalık kisvesi bulunmayan birisi var. O zamanlar her hoca sarıklı idi. Sarık henüz kalkmamış idi, yasak değildi. Hoca olanlar sarık bağlarlardı. Üstad'ımızda ise hocalık kisvesi yoktu. Hatta bir arkadaşımдан işittim, Üstad'ımıza demiş ki:

“Herkes seni hoca biliyor. Sen de hocalık kisvesini giy ki bunu herkes kabul etsin. Sarık sarmayınca, bakıyorlar ki hoca yok, millet şaşırıyor.” Üstad'ımız demiş ki: “İmam-ı Âzam da giysin kisve-i ilmiyeyi, ben de giyeyim?” Yani kendisini ilmî kisveye lââyık görmüyordu, çok mütevazı idi. Onun için Nurşin Camii'nde onu ilk gördüğümde, ben de hoca olduğunu anlamadım. “Acaba hoca başka bir yere mi gitmiş?” dedim içimden. Orada durmuş hocayı bekliyordum.

Bana “Kardeşim ne arıyorsun?” dedi. “Hocaya odun getirdim” dedim. Biraderimi tarif ettim ve onun gönderdiğini söyledim. “Bu gecelik odunum kâfi idi niye zahmet ettin!” dedi. Neyse, odunu bıraktım.

Üstad’la Kıldığım İlk Namaz

“Kardeşim namaz kıldın mı?” diye sordu. Mağrip vakti idi. “Kılmadım” dedim. “Abdestin var mı?” “Var” dedim. “Bir ezan oku, cemaatle namaz kılalım” dedi. Ben ise cahilim ezan okumasını bilmiyorum. Neyse bilmediğimi anladı. Kendisi yavaş sesle bir ezan okudu. Namaza durdu. Müezzinliği de kendisi yapıyordu. Baktım “Allahü Ekber!” der demez boynu önüne düştü. Farklı bir hâle girdi. Ben içimden diyordum: “Bunda hoca kılığı yok. Bu ne haldir!” Neyse namazı kıldık, tesbihata başladık. Dedi ki:

“Namazın sonundaki tesbihat, namazın tohumu, çekirdekleri hükmündedir.”

Hazin bir sesle, bizlerden çok ağır tesbihat yapıyordu; “Sübhanallah... Sübhanallah...” diye çok içten ve yavaş bir tesbihat. Ben de öyle alışmışım, başkaları tez tez okuyorlar, ne dediklerini anlayamıyorum. Çok namaz kılanları gördüm, fakat böyle hazin, huşu içinde, heyecan veren bir tarzda kılanları görmedim. Onun “Lâ ilâhe illallah” demesinde ehl-i tarik birisi olsa heyecana gelirdi. Top güllesi gibi söylerdi.

Neyse ben eve döndüm. Kardeşim bana kızdı: “Nerede kaldın seni bekliyoruz?” “Namaz kıldık” dedim. “Bu kadar uzun namaz olur mu?” diye çıkıştı. “İşte, öyle kıldırıldı...” dedim.

Tesbihat Otuz Üç Defadan Fazla veya Eksik Olmaz

Bir gün tespihini yere uzattı ve tanelerini göstererek “Şu tanelerin her biri birer vartadır, birer engeldir. Ben baktım ki dünyanın ömrü kısa, benim ömrüm kısa, lüzumlu vazifeler çok. Cenab-ı Hakk’a rica ve niyazda bulundum. Manen emredildi: ‘Şuradan şuraya atla!’ Bir adımda maksadıma vasıl olmamı bana ihsan buyurdu. Hadsiz şükürler olsun.”

Yine bir başka gün namazdan sonra cemaatten bazılarının tesbihat yapması dikkatini çekmiş. Cemaate sordu: “Tespikleri nasıl çekiyorsunuz?” Cemaatten birisi “Fazla çekiyoruz, noksan çekmiyoruz” deyince, Üstad şöyle ikaz etti:

“Olmaz kardeşim! Hazinenin anahtarının bir dişi fazla veya eksik olursa o anahtar hazineyi açmaz. Tesbihat namazın çekirdekleri hükmündedir. Namaz tesbihat üstünde neşv-ü nema buluyor. Otuz üç defadan fazla veya eksik olmaz.”

Hizmetine girdim, artık eve gitmiyordum

Ertesi günü tekrar odun götürdüm. Canı sıkıldı.

“Dün getirmiştin, bu gün tekrar niye getirdin?” diye kızdı. “Madem getirmiştin, kalsın” diye sonradan kabul etti; ama “Bir daha böyle yapma” diye de tembih etti.

Sonra bir gün bana “Bir işçi getir, caminin bahçesindeki ağaçları budayalım. Hem odunundan istifade ederiz, hem ağaçlar temizlenmiş olur” dedi. Ben kimseyi getirmeyip kendim ağaca çıktım. Hava soğuktu. Üstad da battaniyeye sarılmış halde avluda beni seyrediyordu. Ben dedim:

“Üstad’ım ne için burada, soğukta zahmet çekiyorsun? İçeride istirahat edin...” “Keçeli, Molla Hamid’im düşer diye korkarım. Molla Hamid’e acıyorum” dedi. O kadar şefkatli idi ki ben ağaçtan ininceye kadar bekledi. O günden itibaren kendisine hizmete başladım, daha eve gitmiyordum.

“Mademki bana hizmet ediyorsun, ara sıra eve git, hayvanlarınıza bak” diye tembihatta bulunurdu.

Üstad’ı Duyanlar Derslerine Geliyorlardı

Gerek Van’ın içerisinde, gerekse köylerinde bulunan hocalar, şeyhler sohbetine geliyorlardı.

Van’ın içinden: Seyyid Hasan Efendi, Müftü Ömer Efendi, Seyyid Nizameddin Efendi, Şeyh Enver Efendi, kendi biraderi Abdülmecid Efendi, Seyyid Muhammed Salih Efendi, Şeyh Şükrullah Efendi gelirdi.

Köylerden: Molla Resul, Molla Yusuf ve başka hocalar sohbetine gelir ve ders alırlardı. O zaman telifat yoktu.

Bir gün Abdülmecid Efendi ile bir mesele üzerinde ders yapıyorlardı. Üstad birden Şeyh Enver Efendi'ye: "Abdülmecid kardeşimi sıkma!" diye hitap etti.

“Molla Hamid” İsmi

Üstad hiç boş durmazdı. Daima ilim ve ibadetle meşgul olurdu. Bir gün bana “Elif cüz’ü getir, sana Kur’an okutacağım” dedi. Benim kendimden ümidim olmadığı için ihmal ettim getirmedim. Birkaç gün sonra bir daha söyledi. O zaman ben Molla Resul’le konuştum: “Ben çalışan bir insanım, ara sıra buraya geliyorum, nasıl okuyayım?” Molla Resul bana kızdı ve şöyle dedi: “Ahmak olma! Onu bizim gibi bilme. Madem o söylüyor, okursun.” Onun üzerine bir cüz getirdim. Bizzat kendisi benimle meşgul oldu. Bir gün hocalara “Bu gün Molla Hamid’imin dersini siz söyleyin” dedi. İşte “Molla Hamid” ismi de o zamandan kaldı. Bazen mübarek eli ile kafama vururdu ve şöyle derdi: “Biraderimin kafası taştır. İçine bir şey girmez.”

Bizim İneklere Ne Oldu Ki?

Bazen yemek yerken fareler çıkardı. Onların çıktıkları deliklere ekmek kırıntısı, bulgur ve şeker koyardı Üstad. “Şekeri niçin koyuyorsun?” diye bir defa sormuştum. “O da onların çayı olsun, sen çaysız idare ediyor musun?” demişti. Ben de fareler gelmesin diye kedileri yanıma alıştırdım. Yemek esnasında her zaman çıkan fareler kedilerin kokusunu alınca çıkmaz oldular. Bunun üzerine Üstad’ımız:

“Bizim ineklere ne oldu ki?” dedi. Ben güldüm. “Sende bir iş var” dedi. O esnada bir kedi içeri girdi. Üstad’ımız, farelerin kedilerden dolayı çıkmadığını anladı. Bunun üzerine, kediler girip fareleri rahatsız etmesin diye pencerenin kâğıdını tekrar yaptırdı.

Molla Resul İtiraz Edince

Bir zamanlar Üstad’ımızın yanında mollalar ders okurlardı. Müşkül meseleleri öğreniyorlardı.

İçlerinde bir de Molla Resul vardı ki o, meşhur bir âlimdi. Hem o diğer mollalardan daha bilgili idi. Fakat Kur’an-ı Kerim’in zahîrî

manasını görüyordu.

Üstad ise Kur'an'ın manevî veçhesini görüp öyle ders veriyordu. Kur'an'ın manası tükenmez ya...

Bir gün Molla Resul, kendi bildiği mana ile Üstad'ın verdiği mananın farklı olduğunu gördü. Molla Resul riyakârlık filan bilmediğinden, bildiğini doğrudan söyleyen bir âlimdi. Üstad'ımıza dedi:

“Ben tefsirleri kontrol ediyorum, senin bu ayete verdiğin manayı vermemişler. Senin dediğin gibi değil.”

Üstad “Bu tarz okuyacağız” dedi.

Molla Resul “Öyle ise benim bildiğim o kitapları kaldıralım. Ne lüzumu var?” dedi. Üstad “Lazımdır, onu da okuyun” deyince, Molla Resul itiraz etti. Üstad'ımız hiddetlendiği zaman sağ elini, sol elinin tersine vurarak konuşurdu. Sağ elini sol elinin tersine çarptı ve şöyle konuştu:

“Siz hâla beni Eski Said biliyorsunuz, bütün kitapları tasnif edenlere kafamı vurdum, karşımda kimse durmadı. Yalnız bir tanesi, Şeyh Muhyiddin-i Arabî karşımda durdu. Bana “Biraz konuşalım” dedi. Onunla şimdi konuşuyoruz. Bu kitapları yazanların ilmi deniz olsa, daha Said'in topuğuna ulaşmamış. Mesuliyet bana ait, ben sana ders veriyorum, öyle oku. Beni konuşmaya mecbur ediyorsunuz!”
Sonra Üstad, “Neyse” diyerek konuşmasını bitirdi.

Molla Resul

Üstad'ın Yanındayken Tek Bir Kere Tok Oluncaya Kadar Yedim

Ders alan hocalar, iaşelerini temin etmek ve kimseye yük olmamak için, bulgur zamanı bir teneke bulgur ve biraz da yağ getirmişlerdi. Yetmiş-seksen yaşlarında ihtiyar bir annem vardı. Allah rahmet eylesin, yemeğimizi ona yaptırırdık. Üstad'ımız bana dedi ki: "Bu getirilen bulguru evinize götür. Sabahları çay ve peynirle; öğle ve akşamları da bu bulgurla çorba veya pilav yaptırır, idare ederiz. Annene yaptırıp getirirsin" dedi. Ben de anneme: "Bu bulgurdan çorba veya pilav yapacaksın" dedim ve ona bıraktım.

Üstad'ımız yemek yerken herkesin ekmeğini ayırtır, kendisine verirdi. Herkese az bir ekmek düşerdi. Bana da gayet az gelirdi. Sofrada beş talebe, iki de biz, yedi kişi olurduk. Çok zaman

misafirlerimiz gelir, onlarla beraber yedik. Üstad'ımız şefkatinden bana çok yüz veriyordu. Bir gün ona: "Ekmeği az veriyorsun. Ben rençper adamım, çalışıyorum. Bu kadarcık ekmekle nasıl idare edeyim? Bu bana az geliyor. Bizim evde, buğdayı ambar almıyor, çoktur. Bırak millet yesin. Biterse istediğin kadar getirebiliriz" diye itiraz ettim.

"Yok yok kardeşim; azlığı için değildir. Kardeşim siz midenizi neye benzetiyorsunuz? Midenin hakkı üçtür, üç hissesi olacak: Bir hisse zikrullah ve nefes için, bir hisse su için, bir hisse de gıda içindir. O mideyi üçe ayıracaksınız. Siz hepsini gıda için ayırıyorsunuz. Bu neye benziyor biliyor musunuz? Beş davarlık ahır var, siz oraya on beş davar dolduruyorsunuz. Orada başlıyorlar tepişmeye. Benim âdetim böyledir, benim düsturumu bozmayacaksınız."

Sizi yeminle temin ederim, bu şekilde ben Üstad'ımızın yanında iki sene kaldım; sadece bir kere tok oluncaya kadar yiyebildim. O da şöyle oldu: Bir gün, bir talebe pilav pişirmişti. Tencerede pilav artmış; sahan almamıştı. Bana dedi ki "Gel bunu ye, sonra sofrayı götür." Ben biraz yedim, sonra biraz da Üstad'ımızın yanında yedim. İşte o gece doyduğumu hatırlıyorum.

"Acaba Vali Bu Lezzeti Alabiliyor mu?"

Yine bir gün ekmeğimiz bitmişti. Daima yufka ekmekten yedik. Onun kırıkları ve toz şeklinde olan ekmekten kalmıştı. Onu toplayıp hayvanlar dokunmasın diye ağaca astık. Peynirden de artıklar duruyordu. Öğle vakti oldu. Yine Üstad'ımız, ekmeği bize taksim edecekti. Baktık ki ekmek yok ki bölünsün. Hepsi toz olmuştu. Bana dedi: "Herkesin önüne avuç avuç koy." Zernabat suyu da aldık. Onu azar azar yemeğe başladık. Öyle lezzetliydi ki, Üstad dedi:

"Molla Resul, şimdi acaba Vali bu lezzeti alabiliyor mu?" Molla Resul sözünü esirgemeyen biri idi. Şöyle dedi:

"Verdin bize toz şeklinde biraz ekmek, su olmasa boğazımızdan geçmiyor. Vali ise şimdi etli sütlü yemeklerle karnını doyuruyordur." Üstad dedi:

"Yok yok! Bu lezzeti alamaz!" Molla Resul itiraz eder gibi sordu:

"Nasıl almaz?" Bunun üzerine Üstad şöyle dedi:

“O Őimdi zaten toktur. Midesini doldurmuŐ, neyi yesem diye dűŐűnűr ve her yemeęi beęenmez. Bizim gibi lezzet alamaz. Bak biz ne kadar iyi lezzet alıyoruz.”

İktisatla hareket ediyordu

İŐte, biz iktisatla o bulguru bahara kadar yedik. Bir gűn Üstad bana dedi ki: “Bahar geldi, daęa gideceęiz, artık burada kalmayalım. Git annene söyle, kendi bulgurundan ne kadar sarf etmiŐse kűyden onun yerine bulgur getirelim, borcumuzu verelim.” Gittim anneme sordum, annem dedi: “Daha ben bizim bulgurdan harcamadım, kűpte daha bulgurunuz var, bitmemiŐ.” Bunun űzerine Üstad’ımız hocaları çağırdıktan sonra, bana dedi:

“Molla Resul, kaç nűfusun var?” “BeŐ nűfusum var.” “Bir sene bahara kadar kaç teneke bulgur sarf edersiniz?” “On beŐ tenekeden aŐaęı olmaz. (Bizde, teneke ap denen bir űlű birimidir.) “Bak Molla Hamid’in annesinin elinin bereketine! Bir teneke bulgurumuz vardı, o da henűz bitmemiŐ. Sizin evlerinizde beŐ-altı teneke bulgurlarınız bitmiŐ. Molla Hamid’in annesi olsaydı onlar da bitmeyecekti. Bu onun elinin bereketidir. Anası yapıyor, ben yapmıyorum...”

İŐte Üstad bu Őekilde berekete sebep olan bir iktisatla hareket ediyordu. Mesela, ay ierdik, ikiŐer tane Őeker verirdi. O iki Őekerle istedięin kadar çay iebilirdin. ay serbest, fakat Őekeri iki taneden fazla vermezdi. Bir yakın misafiri geldięinde o da içerdi, ona ű-dűrt adet Őeker verirdi. űnkű onlar bu iktisada alıŐkın deęillerd i. Mesela, odunu da iktisatla kullanırdı. Ben:

“Üstad’ım ne için soba yakmıyorsun? Burası kocaman mescit, ısınmıyor.” O ise “Yok yok, gűnde ű űęűn yeter!” derdi. Biz daęa gittięimiz mevsimde odunun yarısı damda artmıŐ kalmıŐtı.

Kűpeęe Hakınızı Helal Edin!

Kavurmaları kűpte saklardık. İcap ettikçe oradan alırdık. Bir gűn bir kűpek kapıyı açık bulmuŐ, içeri girmiŐ, kűpe baŐını sokmuŐ.

Benim gűrűltűmű duydu kaçmak istedi. BaŐını kűpe zorla soktuęundan çıkaramıyordu. BaŐını oraya buraya arpa arpa kűpű kırdı ve kaçtı.

Molla Resul, oldukça kızgın bir Őekilde, kűpeęi yakalayıp cezalandırmak istedięini sűyledi. Biz műnakaŐa yapıp dururken,

Üstad gürültüyü işitti. Kendisi o anda ibadetle meşguldü. Bizi çağırdı ve “Neler oluyor?” diye sordu. Ben de olanları aynen anlattım.

“Hepiniz buraya gelin. En büyüğünüz kimdir?” diye sordu. “Molla Resul, en büyüğümüzdür” diye cevap verdik. O’na döndü ve şöyle bir soru sordu:

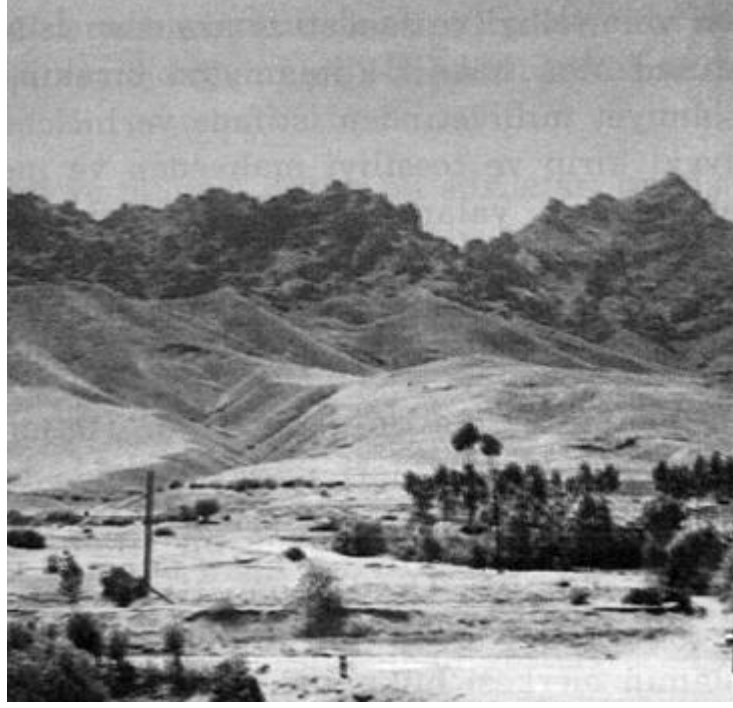
“Şimdi sana bir sual soracağım; ama bana doğru cevap vereceksin! Sen bir yere gidiyorsun. Paran, erzakın, hiçbir şeyin kalmamış. Açlıktan iflahın kesilmiş. Kapısı açık bir ev gördün ve içeri girdin. İçeride bir küp kavurma var. Sen insansın, aklın var, başkasının malının haram olduğunu biliyorsun ve bunun bir azabı da var... Bu halde o kavurmadan yer misin, yemez misin?” Molla Resul “Evet, yerim” diye cevap verdi. Bunun üzerine Üstad şöyle dedi: “Ya köpek! Akli yok, azabı bilmez ve karnı da aç bir vaziyettir. Onda kabahat var mı? Artık gıybetini yapmayın. İntikamını düşünmeyin. Hakkınızı helal edin.” Molla Resul:

“İçimden helal etmek gelmiyor ama ne yapalım, artık helal edelim” dedi.

Üstad’ımızın Boş Vaktini Görmüyordum

Yine bir sene Erek dağında Zernebat suyunun kenarına çekildik. Çok sık ağaçlık bir yerdeydik. Bir ağaç vardı. Budanmadığı için dalları birbirine geçiyordu. Orada Üstad’ımızın üzerine çıkacağı bir taht yaptık. Biz talebeler ise aşağıda yatıyorduk.

Ben Üstad’ımızın hiç boş vaktini görmüyordum. Daima meşguldü. Ya okur, ya dua eder veya namaz kılardı. Yalnız misafirler geldiği zaman onlarla biraz konuşurdu. Onlara köylerinde cami olup olmadığını sorardı, “hocanız kimdir, ne yapıyor, ne dersi okutuyor?” derdi.

Erek Dağı

Eğer misafir “Hocamız yok, camimiz yok” derse, “Camisiz, hocasız yerde nasıl duruyorsunuz!” diye hiddet ederdi.

Üstad Zernebat’da iken, her gece teheccüd namazına kalktığını görüyordum. Ben bazen onu görür uyuyamazdım. Uyumadığımı görürse: “Keçeli neden uyumuyorsun? Kalk, sen de gel, beraber dua edelim” derdi. Ben bir şey bilmezdim ki yanında okuyayım. Derdi ki “Ben dua edeceğim, sen de âmin dersin.” Çok mütevazı idi. “Büyük bir sarayın kapısını açtırmak için nasıl o saray sahibinin tanıdığı kimseye benzeyerek kapısı vurulursa, onun gibi bende Yunus (a.s.) ve Veysel Karâni Hazretleri’nin (r.a.) dua ve münacatlarıyla Rabbime niyaz ediyorum” derdi. “Onlar kapıyı açtırmışlar, bende o yüz yoktur ki açtırayım, senin âmin demen kapıyı açtırmak olsun; ben de seninle içeri gireyim” derdi. Benim dua esnasında bazen uykum gelir, pineklerdim. Bana bakar derdi ki:

“Ben de eskiden senin gibiydim. Sonra alışırsın.”

“Sen Bana Kaç Paraya Mal Oldun?”

Üstad’ımız, Eski Van Müftüsü Ömer Efendi’ye esaret hayatı ve oradan nasıl kurtulduğu hakkında bazı şeyler anlatmış. Müftü Efendi

de bize nakletmişti. Ben de aklımda kaldığı kadarıyla Ömer Efendi'den duyduklarımı size söyleyeyim:

“Ruslar fırınlara canlı domuzlar atarlar ve pişirirlerdi. Sonra o fırınlarda ekmek yapıyorlardı. Domuz yağı ekmeklere de karışırdı. Necis oluyordu. Onun için yemiyordum. Ayrıca un ve buğday alıp el değirmeni ile öğütür ve sacın üzerinde kendim ekmek yapardım. Yumurta ve patates alıp pişirirdim. Benim bu halimi gören Ruslar, “Bu delidir” diyorlardı.”

Bir gün teyzemlerin dükkânında oturmuştu; yine anlatıyordu Üstad. Külahını masanın üzerine koyup elini Üstüne vurarak:

“Sen bana kaç paraya mal oldun?” derdi.

Ben de “Senin her şeyin böyle pahalı mı olur? Bu külah on beş kuruşluk bir şeydir dedim” Bunun üzerine dedi:

“Ruslar benim kıyafetimi sevmezlerdi, bu külahımı isterlerdi. ‘Sen bunu çıkart at, sana elbise verelim onları giy, sana maaş bağlayalım’ dediler. Ben onlara ‘Sizin maaşınızla kıyafetimi değiştirmem’ derdim. Üç sene kadar esarete kaldım. Bağlayacakları banknot üzerinden hesap et. Kaç lira tutar? Ona göre kıyafetimin kıymetinin değerini anla!”

Rus Esaretinden Kurtuluş Nasıl Oldu?

“Rusya’da esarete iken bazen ıssız yerlerde dolaşırdım. Ve çoğu kez ‘Sen bu Rusların arasında ölsen, seni bir Müslüman bulur mu? Cenazeni nasıl kaldırır bu Ruslar... Ya Rabbi! Sen bilirsin, bana bir kapı aç!’ diye düşünürdüm.”

“Bir gün merkep üstünde, Arap kıyafetli, üç-dört kişi yanımdan geçiyordu. Birisi bana selam verdi. Selamını aldım. ‘Seni buradan çıkarsam Türkiye’ye gider misin?’ dedi. ‘Giderim, fakat nasıl buradan çıkacağız? Dört kapısı bulunan etrafı kapalı Diyarbakır kalesi gibi bir yerde bulunuyoruz. Kapılarda bizim resimlerimiz var. Nöbetçiler bizi tanırlar. Kapıdan nasıl geçeceğiz?’ dedim. O şahıs ‘Sen benim zübunumu giy, merkepleri sür ve önden git. Ben sana yetişirim’ dedi. ‘Bu adam boş adama benzemiyor’ dedim kendi kendime.

Molla Hamid Ekinci – Bayram Yüksel

“Onun elbiselerini giydim ve merkeplerini sürüp gittim. Kapıdan geçtim; nöbetçi bir şey demedi. Sonra o şahıs bana yetişti ve yirmi dört saat beraber gittik... Yürümekten benim ayaklarım şişmişti. Bir müddet sonra o şahıs ban ‘Hududa yaklaştık. Ben artık seninle gelemem. İleride Çerkezler, Kafkaslar vardır. Onlar Türkçe bilirler, seni huduttan geçirirler.’ Daha sonra ayrıldık. Doğruca o yoldan gidersem; Ermeniler, Ruslar –onların dillerini bilmediğimden– beni geri çevirirler. Başka, dar bir yol vardı; onu takip edeyim dedim.”

“O dar yoldan ilerledim. Akşam olmuştu ki yol bir dağa çıktı. Orada yol falan yoktu. Etrafıma bakındım; dağda bir inek gördüm. Onu sürersem bir yere rast gelirim, diye düşündüm. İneği sürmeye başladım. Bir müddet sonra, bir mağaranın önünde durdu ve devam etmedi. Neden durduğunu anlamaya çalışırken, mağaradan pir-i fâni, âbid birisi çıktı. Beni tanıyordu. Bana ‘Hoş geldin, ehlen ve sehlen’ dedi. ‘Sen yorulmuşsun, açsın’ dedi ve beni içeriye aldı. ‘Benim ekmeğim falan yok. Bu ineği yaz-kış sürerim ve sütünü içerim’ dedi ve bana süt sağıp getirdi. Şimdiye kadar böyle lezzetli bir süt içmemiştim. O gece orada kaldım, bana dedi ki:

“Sen Türkiye’ye gittiğinde, Türk kardaşlarıma selam edesin. Başlarında çok felaketler, musibetler var. Üç Şey’e riayet etsinler. Kur’an dersine önem versinler, Ezan-ı Muhammedî’yi daima yüksek sesle okusunlar ve cemaatten ayrılmasınlar.” (Onun için olsa gerek Üstad’ımız, yanına gelen ziyaretçilere, köylülere daima köylerinde cami, hoca olup olmadığını sorardı. Yok derlerse onlara kızardı.)

“Türk hududuna geldim. Türk askeri parolayı sordu. Ben ‘parolayı bilmiyorum’ dedim, ismimi söyledim. Bir subay beni tanıyormuş,

böylece huduttan geçtim.” (Hangi huduttan geçtiğini söylemedi.)

Rusya’da Üstad’ımızın ahvaline dair olan kısmı eski Van Müftüsü Ömer Efendi anlatmıştı. Yine bir gün Müftü Efendi Üstad’ımızdan soruyor:

“Böyle çok yerleri gördün, Şam’a gittin, neden Hicaz’a uğrayıp üzerindeki farzı kaldırmadın?” İlk seferde cevap vermedi, mevzuyu değiştirdi. Tekrar sordum:

“İnsan günde beş defa huzur-u Beyt’te durmazsa, senede bir defa veya ömründe birkaç defa oraya gitse ne feyiz alabilecek.”^[24]

Ya Köpekler Saldırırsa!

Bir gün hizmetinde iken birkaç misafir gelmişti. Etrafta, biraz uzakta köyler vardı. Oralarda sürüler ve kocaman yırtıcı çoban köpekleri bulunurdu. Yabancı kimseleri bırakmazlardı. Ben de köpekten çok korkardım.

Üstad bana “Git, şu karşı ki köyden yatak getir” dedi. Ama kimseyi bana yardımcı vermedi. Ben zaten evhamlı idim.

Dışarı çıkıp söğüt ağacından bir dal keseyim, hiç olmazsa köpeklerle karşı bununla müdafaa ederim diye düşündüm. Ben dalı keserken Üstad’ımız dışarı çıktı.

“Sen daha gitmedin mi?” dedi. Ben de köpeklerden korktuğumu onun için de hazırlık yaptığımı söyledim.

“Çok ayıp! Ellerine taş, ağaç almışsın... Köpeklerden bu kadar mı korkulur!” dedi. Ben ağacı da attım. Hiçbir şey almadım yanıma. Canım sıkılmış olarak köye doğru yürüdüm. Baktım ki sürüler ve onlarla beraber köpekleri köyün altındaki bir bayıra gelmişler. Akşamüzeriydi. Köpeklerle görünmeden geçmek imkânsız... Ben buradan nasıl geçeceğim diye düşünürken, tam da yolumun üzerinde uzanmış, canavar gibi bir köpek gördüm. Diğerleri de koyunların etrafında geziniyorlardı. Başka çarem yoktu, doğruca yürüdüm. Ona doğru yaklaşıncaya ayağa kalktı. Önce havaya baktı ve gerindi. Sonra yoldan aşağı inerek bana yol verdi. Çoban yukarıdan bize bakıyordu. Geçip gittim. Sonra köyün altında elleri sopalı birkaç genç ve bir ihtiyar gördüm.

“Sen nereden geldin, bayırda koyunlara rastlamadın mı?” dediler. Rastladığımı nasıl geçtiğimi anlattım. İhtiyar adam ağladı. Üstad’a

onlar “Seyda” derlerdi.

“Seyda’ya iman getirmeyenin imanı var mıdır?” deyip; köpek kendilerinin olduğu halde, üç beş kişi sopalı halde yaklaşıyoruz, sopalarla kendimizi müdafaa ediyoruz. Onlara koyun sütü içiriyoruz, çok kuvvetli oluyorlar. Sana nasıl yol verdiler?” diyorlardı. Yatakları toplayıp götürdük. Üstad bizi kapıda gülerek karşıladı.

“Geldin mi kardeşim?” dedi. “Geldim Üstad’ım” dedim. “Sana yolda köpekler saldırmadı mı?” “Saldırmadı” dedim. “İşte, şecaatli ol! Korkak olma!” dedi.

Ben o zaman Üstad’ı anlayamıyordum, diğer hocalar gibi zannederdim. Hâlbuki tam itikadım olsaydı, nereye git derse tereddütsüz giderdim.

Üstad, kendisinden keramet göstermesini isteyenlerden hoşlanmazdı. Dua ederken de “Ben de sizin gibiyim. Hepimiz kardeşiz. Beraber kapıyı çalıyoruz; kapı ne zaman açılırsa beraber gireriz” derdi.

Besmele Elbisesini Giyince Cinnîler İlişemez

Dağda kışın yatmak için bir yer yapmıştık. Harabe bir yerdi, kapısı penceresi açıktı. Üstad’ımızın yatağını uygun bir yere yaptık. Bizse misafir talebelerle iki sıra halinde yatıyorduk. Kapı ortada idi. Bir gün misafirler gelmişti. Testide su kalmadığı için, Üstad’ımız bana su getirmemi söyledi. Su, ileride, on-on beş dakika uzaklıktaki bir dereye idi. Orada kurtlar çoktu. Korktuğum için gitmek istememiştim. Onun için iştmemiş gibi yaptım. Tekrar sordu:

“Su yok mu getirmedin mi kardeş, niye gitmedin?” Ben de “Bu kadar milletin içinde yalnız ben mi varım?” dedim. “Sen ağa mısın, niye gitmiyorsun?” dedi. Ben de “Üstad’ım, bana ne iş verirsen ver yaparım; fakat oraya gidemem” deyince, “Gel otur. Neden korkuyorsun, anlat?” dedi. Ben de kurtlar ve yırtıcı hayvanlardan korktuğumu söyledim. Üstad’ımız:

“Birader ben geçen gece teheccüd namazına kalkmıştım. İçeriye bir kurt girdi. Sizlerin arasından geçerek doğru benim yanıma geldi, ben de elbisemi giyiyordum. Allah Allah yolunu mu şaşırdı yoksa başka bir maksatla mı geldi, ‘gel bakayım!’ dedim. Üç beş dakika birbirimize bakiştık. Durdu, durdu... Lisan-ı hâliyle bana dedi: ‘Bu

kadar karşında durdum, bana bir ihsan, bir ikram yapmadın, ben de Rezzak-ı Hakikî'ye giderim' dedi ve çıkıp gitti. O kurdun dizgini kendi elinde olsaydı, iki-üç tanemizi dağıtıp giderdi. Demek ki dizgini kendi elinde değildir. Onu yaratan onu çeviriyor. Hiçbir şeyin dizgini kendi elinde değildir. İnsana bir şey yapamaz.”

İstersen, cinnîlerin ortasına otur, sana bir şey yapamazlar. Nasıl ki dağdaki çoban asker olur, inzibat elbisesi giyer. O asker vazife icabı ‘Haydi dükkânları kapatın!’ dese, hiç kimse o inzibata karşı gelebilir mi? Herkes ‘Mutlaka o emir başka yerden geliyordur’ diye dükkânlarını hemen kapatır. İşte besmele elbisesini giyince de cinnîden hiç kimse sana ilişemez.”

Ben ne dedimse sözümü kesti, yanıma da kimse vermedi. Testiyi alıp yalnız başıma suya gittim, doldurup getirdim.

“Gülerek bir şey gördün mü?” dedi. “Görmedim” dedim. Yine, daha önce dediği gibi “Korkak olma, şecaatli ol!” dedi.

Kertenkele Öldürmek Sevap Sanırdım

Üstad'ımız hiç boş durmazdı. Her zaman meşguldü. Bir gün bana “Arkadaşını al, dağa çık, biraz dolaşın. ben biraz meşgul olacağım” dedi. Biz de söylendiği gibi dağa çıktık. Dağda gezerken bir kertenkeleye rast geldik. Bizde kertenkeleyi öldürmek sevap bilinirdi. Bunun için kertenkelenin kafasını bir taş ile ezdim. Döndüğümüzde Üstad'ımız sordu:

“Neler yaptınız?” Ben de iyi bir marifet işlemiş gibi, hemen atıldım. Sevinerek kedi kafası kadar kafası olan bir hayvanı bir taşla öldürdüğümü söyledim. Çok kızdı:

“Ne yaptın sen, evini harap ettin!” dedi. Beni yanına çağırdı ve üst üste sorular sormaya başladı:

“O kertenkele size hücum etti mi?”

“Yok.”

“Sizi ısırды mı?”

“Yok.”

“Elinizden bir şey aldı mı?”

“Yok.”

“Rızkını, yiyeceğini siz mi veriyorsunuz?”

“Yok.”

“Sizin mülkünüzde, toprağınızda mı geziyor?”

“Yok.”

“Siz mi halk etmişsiniz?”

“Yok.”

“Ne için ne hikmetle yaratıldığını biliyor musunuz?”

“Yok.”

“Bu kadar yok, yok, yok! Bunu yaratan Allah senin öldürmen için mi yarattı? Sen nasıl öldürürsün onu? Mahlûkatın ne için halk olduğunu Cenab-ı Hak bilir.”

Molla Hamid, Tahiri Mutlu, Mustafa Sungur

Bilsen, Gayret Ne Kadar Hayırlıdır.

Bir gün odun kırıyordum. Çok yorulmuştum. Birkaç köylü de orada idi; bana yardım etmiyorlardı. Namaz vakti idi. Üstad'ımız geldi.

Ben odun taşıyordum, kimse de yardım etmiyordu. Bunun üzerine Üstad gelip bana yardım etmeye başladı. Ancak azar azar ve çok yavaş götürüyordu. Ben de hiddetlendim:

“Üstad'ım niye boşuna gidip geliyorsun? Sen git yerinde otur, ben senin beş altı defada götürdüğünü bir defada götürürüm” dedim. Üstad'ımız;

“Kardaş! Ben sana gayretin ne kadar hayırlı olduğunu gösteriyorum. Sen çalışırken, benim oturmamı, gayretim kabul etmiyor. Onun için ben de çalışacağım” dedi. Bana biraz nasihat etti ve dedi:

“Eğer gayretin ne kadar hayırlı olduğunu bilseydin, ömrünün bir dakikasını boşa geçirmezdin! O mahşer gününde sana ne kadar menfaat vereceğini bilseydin, bir dakika boş durmak istemezdin.”

Hem Burada Rahat Oturayım, Hem de Cennet İsteyeyim! Olmaz!

Yine bir gün diz üstü oturmuş münacatta idi. Bir parmağı –hep aynı şekilde oturmaktan– yara olmuştu. Molla Resul’e dedi:

“Buna ne sürsem iyi olur?” Molla Resul o esnada ateş yakıyordu. “Merhem sür, belki iyi olur” dedi ve şu ifadeyle taaccübünü ifade etti: “Biz de Allah’tan korkuyoruz, ama senin ödün patlıyor. Sen de bizim gibi rahat otur biraz!” Üstad şöyle dedi:

“Kısa ömürde, kısa dünyada ebedi hayatı kazanmaya gelmişsiniz. Hem burada rahat oturayım hem de cenneti isteyeyim, bu olmaz. Onun için cesaret edemiyorum rahat oturmaya.”

Köpekleri Konuşarak Durdurdu

Dağda kalırken Üstad’ımız Cuma günleri, Cuma namazına giderdi. Bir gün beni de götürdü. Namazı kıldık geliyorduk. Dağda koyunlar yayılıyordu. Köpekleri de vardı. Bizi görünce köpekler hücum ettiler, bizi tutmaya geliyorlardı. Üstad’ımız önde başında şemsiye gidiyordu. Köpeklerin hücumunu görünce ben taş toplamaya başladım. Bunu gören Üstad’ımız “Sen ne yapıyorsun?” Dedi. Ben de “Dağdan gelenleri görüyorsun, kendimizi müdafaa etmeyelim mi?” dedim. “Ayıp ayıp! At o taşları” dedi. Ben de taşları attım. “Gelsinler bakalım ne olacak?” dedim.

Köpekler gelince Üstad’ımız, “Kâfi kâfi, siz vazifenizi yaptınız. Gerçi burası sizin ülkenizdir, fakat biz hain değiliz” deyince, köpekler oldukları yerde kaldılar. Bir adım bile ileri gelmediler. Biz yolumuza devam ettik.

Nazara Tenezzül Edenin Akibeti

Bir gün, Üstad’ımızdan sorup öğrenmek için bir kaç sual hazır etmiştim. Sohbet sırasında daha ben sualleri sormadan hepsini

cevaplandırdı. Yalnız nazar (bakma) mevzuunda bir sualım kalmıştı. Ben soruyu hiç açmadan hiddetle bir elini öteki eline vurdu ve “Ben eski Said’den memnun değildim, yalnız üç hâlinden razıyım” dedi. Sonra konuşmasına şöyle devam etti:

“İstanbul’da şaşaalı zamanda, haftada bir elbise değiştirdim. Pırlanta gibi bir elbise giyer, İstanbul’un en şaşaalı yerlerine giderdim. Benim fakih arkadaşlarım birisini gözcü tayin edip beni takip ettirmişler. ‘Bunun peşinden git, bakalım nerelere gidiyor, ne yapıyor?’ demişler. Üç gün sonra arkadaşlarla sohbet esnasında, bana şöyle dediler: ‘Said, sen ne yapsan haktır. Hakka gidiyorsun ve bunda da muvaffak olacaksın.’ ‘Niçin böyle söylüyorsunuz?’ diye sorduğumda şu cevabı verdiler: ‘Şeriata aykırı bir davranışın oluyor mu diye, seni üç gündür takip ettiriyorduk. Baktık ki senin kendi halinden başka şeyden haberin yok. Bunun için sen inşaallah gayende muvaffak olacaksın’ dediler.”

“Nazar meselesine gelince... Nasıl ki küçük bir ateş ormana atılınca yavaş yavaş o ormanı yakar, mahveder, bitirir. Nazara tenezzül eden bir mü’min de amelini gün be gün yer mahveder. Sonra korkarım ki o adamın akıbeti vahim ola!”

Kıyamete Kadar Boncuk Dizecek

Üstad’ımız, bir gıybet ve bir de yalandan hiç hoşlanmazdı, taciz olurdu.

Merhum Molla Resul bana anlattı:

“Biz Van’da iken Van Valisi (âlim bir zattı) ara sıra Üstad’ı misafir eder, sual sorardı. Bir gün bize ‘siz de gelin’ dedi. Çarşı kalabalık olduğu için mezarlıktan geçecektik. Bir mezarın başına gelince, Üstad orada dikildi kaldı. Bize ‘siz gidin’ dedi. Fakihler gittiler. Ben yaşlı olduğum için geride kaldım. Durdum, Üstad seyrettim. Belki yarım saat mezarın başında durduktan sonra, yürümeye başladı. Kendisine:

“Allah’a (c.c.) üç kere kasem ederim ki bana ne gördüğünü söyleyeceksin. Eğer söylemezsen arkadaşlarına bu hali söylerim. Allah rızası için bana söyle orada ne keşifte bulundun?” dedim. Hiddetlendi ve “Benden ne istiyorsun?” dedi. Tekrar iki-üç defa yalvardım. Sonunda açıkladı:

“Saliha bir kadının mezarının yanından geçiyordum. Çok saliha bir kadın; fakat ziynete ve boncuğa biraz meyyalmiş. Kırılan boncuğunu dizerken vefat etmiş. Hâlâ o boncuğu dizmekle meşgul. İhtimal ki kıyamete kadar onu dizmekle meşgul olacak. Ve kıyamet koptuğunda ‘Ne kadar çabuk koptu kıyamet! Daha boncuğu dizip bitiremedim’ diyecek. Ben de orada durmuş Cenab-ı Hakk’ın azametini seyrediyordum.”

Kasem Ederim O Evde Kız Olduğunu Bilmedim

Yine Molla Resul anlatıyor:

“On dört-on beş yaşlarında iken keşif ve keramet Üstad Hazretleri’nin yanında bir şey değildi. Sonra çıktık caddeye geliyorum. Bizim Van’da, yani şimdi olduğumuz yerde Ermeniler kalırdı, biz aşağıda kalıyorduk. Ermeniler sabah olunca çocukları mekteplerine, büyüklere dükkânlarına, işlerine giderlerdi. Kadınları, bizimkiler gibi çarşaf giyerdi. Kadınları da dışarıda olurdu.”

“Üstad Hazretleri ‘Horhor Medresesi’nden çıkınca yürürken ayağınızın ucuna bakacaksınız, sağa sola bakmayacaksınız. Sağa sola bakarsanız haddinizi bildiririm’ dedi. Yan yana yola devam ederken, Üstad daima bizi kontrol ediyordu. Anladım ki karşıdan ermeni kadınları geliyor. Başımı kaldırdım ermeni kadınlarını gördüm. Üstad beni dürttü ve ‘Bir daha başını kaldırma’ dedi. Başımı aşağı indirdim. Öylece Tahir Paşa’nın evine geldik.”

Molla Resul yeminle anlatıyordu:

“Tahir Paşa’nın kızları vardı. Kızlarından birisini Üstad’a nikâhlamak istedi; fakat Üstad kabul etmedi. Daha sonra Paşa’yı başka yere naklettiler, böylece mevzu kapanmış oldu.”

“Bir gün bir sohbet esnasında konu yine bu noktaya geldi. Üstad Hazretleri’ne ‘Paşa, kızlarından birisini size nikâhlamak istiyordu. Onun için gelip gidiyorlardı, siz görmediniz mi?’ diye sorduk. Üstad Hazretleri, ‘Kasem ederim, ben o evde kız olduğunu bilmedim!’ diye cevap verdi.”

Erek Dağı’nda Mağara

Cuma günleri kürsüde vaaz yapıyordu. Van eşrafından bazı evhamlı kimseler “Zaman tehlikelidir, biraz dikkatli ders yapın” diye tavsiye ettiler. Bu teklif Üstad’ın hiç hoşuna gitmedi. Zaten bahar da gelmişti. Zernebat’a gitmek istiyordu. Zernebat suyu, Erek Dağı’nın eteklerindeki bir dereden çıkan bol bir su idi.

Zernebat’a gitmeden önce bir gün evimize teşrif etmesini rica ettim. Kabul etti. Kendisine bir bardak süt ikram etmiştik. Küçük bir bahçemiz vardı. Sütü içerken bahçeye baktı, ayağını bahçeye attı ve geri döndü. O sene bahçenin meyvesine öyle bir bereket düştü ki, inanın hiç bitmez oldu.

Bir ineğimiz vardı. Yine aynı sene evimizde her zaman süt bulunur, isteyen gelir bol bol içerdi.

Daha sonra Erek Dağı’na gittik ve güze kadar orada kaldık. Güzün yavaş yavaş hava serinlemeye ve kar yağmaya başladı. Kaldığımız yer yamaç bir yerdeydi.

Üstad’ımız emir buyurdular: “Buradan küçük bir kapı açın; içini oyarak mağara yapın. Orası sıcak olur. Kışı burada geçiririz.” Biz “Üstad’ımız olur mu?” diye itiraz edince, “Elbette olur” dedi.

Benimle birlikte bir de fakih vardı (Fakih Hasan). Üstad’ımıza çok hizmeti olmuştu. İşte rahmetli Fakih Hasan’la bir yeri kazmaya başladık. Bir ara Üstad’ımız gelip baktı. Karınca yuvası görünce “Bırakın orayı” dedi. “Niçin?” diye sorduğumuzda “Bir ev yıkarak yeni bir ev yapmak olur mu? Bunları dağıtmayın, başka yer kazın” dedi. Bu şekilde iki üç yer değiştirdik. Sonunda o rahmetli dayanamadı ve “Vallahi böyle olmaz, o gelir gelmez sen karıncaları karıştır, görmesin. Yoksa bu işi biz bitiremeyiz. Karıncasız yer var mı ki?” dedi. Sonunda bir yeri kazdık. Hiç taş falan da çıkmadı. Güzel bir mağara yaptık. Beş-altı kişi orada kalmaya başladık.

Üstad’ımız karıncaların yanına geldiği vakit, bulgur, şeker vs. koyardı. Bir defasında “Şekeri niçin koyuyorsun?” diye sordum. Üstad’ımız “Bu da onların çayı olsun” dedi.

Bir defa Kardeşi Abdülmecit Efendi ve Müftü Efendi ricaya geldiler. “Üstad’ımız! Eğer kar yağarsa burasını kapatır. Bir köye veya Van’a gelip bir oda tutun. Orada yine hizmetinize devam edersiniz” dediler; ancak Üstad’ımız kabul etmedi.

Ayakkabılar Sözümü Tutmuyor

Bir gün ikimiz beraber şehirden geliyorduk. Yolda, üzerinde namaz kılınabilecek bir taş gördük. Üstad dedi ki “Bunu götürebilsek üzerinde namaz kılarız.” Ben arkama aldım. Yolda bir taşa daha rastladık. “Bunu da ben alayım” dedi ve arkasına aldı mübarek. Yol yok tabii... Dağ yoludur... Dağlık... Bir ayakkabı var ayağında, o da kurumuş. Mübarek ayaklarının altı yere temas ediyor. Arada bir ayağından çıkıyor, aşağı kayıyor.

Bunun üzerine “Hey Hey! Bir zamanlar Said, Tahir Paşa ile dolaşırdı, ayağında çizmeler vardı, faytonla gitmeye tenezzül etmezdi... Şimdi şu eski ayakkabılar sözümü tutmuyor.” Bunun üzerine ben de “Efendim keşke o eski günler uzun olsaydı” dedim. Üstad “Hayır! Bu günüm daha iyidir” dedi.

Kiliseyi Cinnîlerin Küffarları Karargâh Yapmıştı

Üstad Hazretleri bir gün bizi çağırdı. “Acayip bir şey gördüm. Size nakledeyim” dedi:

“Gözümü yummuş, tesbihatı okuyordum. Bir muazzam gürültü geldi. ‘Mutlaka dağın bir tarafı yıkıldı veya bir muazzam sel bu dereden geçti veyahut bir araba yuvarlandı’ dedim. Gözümü açtım, dağa baktım; fakat bir emare yok. Dereye baktım; su yok. Geldim oturdum. Kalbime ihtar oldu ki bu kiliseyi cinnîlerin küffarları karargâh yapmışlar. Burada peygamberlerin, evliyaların tesbihatını okuduğumdan, onlara bomba gibi dokundu. Malum, nur-zulmet bir arada olmaz. Bunlar beklediler; ben tesbihata devam ettim. Bunun üzerine cinnî kâfirler, biz bunun elinden kurtulamayacağız deyip göç edip gittiler. Cenab-ı Hakk’ın rahmetinden ab-ı kevser gibi, maneviyattan bir suyu kilisenin üzerine indirdi. O gürültü, onun gürültüsü idi. Beni uyandırdı. Manevî bir ses işittim.”

“Said, biz burayı tathir ettik, temizledik. Sana teslim.”

“Bugünden itibaren buraya kilise demeyeceksiniz; çilehane diyeceksiniz” dedi Üstad’ımız. Sonra da biz oranın kapısını penceresini tamir edip yerleştik. O kadar hoş ve müferrah oldu ki Van’dan ziyaretine gelenler, oradan çıkmak istemezdi.

Üstad oradan ayrıldıktan sonra, yerini bir köylü aldı. Oranın köylüleri onu uyardılar: “Burada Üstad kalmıştır. Sakın buraya ekleme yapmayasınız, orayı cami yapınız.” Fakat orayı alan yapancı

köylü, yerlilerin sözünü dinlemeyip tavla yapmış; hülâsa kirletmiş. Bunun üzerine iki köylü arasına ihtilaf çıkmış. Jandarmalar yetişinceye kadar, çıkan kavgada biri ölmüş. Orayı alan adamları hapsedmişler. O damları ve ağaçları tamamen yıkmışlar. Orası dağıldı gitti yani...

“Said Nasıl Bir Şeyhtir? Kerametleri Nicedir?”

O çilehanenin bahçesi çimenlikti. Üstad’ımız seccadesini çimenlerin üzerine serer, namaz kılar, tesbihat yapardı.

Bir akşamüzeri sofî-meşrep bir zat ziyaretine gelmişti. Üstad’ımız o gün zamanında tesbihatına başlayamadı. Onun için bir an önce o şahsı evine göndermek istedi. Ancak o zat gitmek istemedi. Bunun üzerine Üstad’ımız hiddetlendi:

“Sen ‘Bakalım Said nasıl bir şeyhtir, kerametleri nicedir?’ diye gelmişsin. Ben şeyh değilim, hocayım. Yalnız, sizden biraz fazla okumuşum, o kadar. Birlikte Cenab-ı Hakk’ın kapısını çalıyoruz. Ne zaman açılırsa birlikte gireriz. Haydi, artık kalk git” dedi. Adam gidince “İhtiyar buraya namaz kılmak, tespih etmek için gelmiş, niçin müsaade etmedin?” diye sordum. Üstad’ımız şöyle cevap verdi:

“Siz biliyorsunuz ki bazı insanlar yanımda bulundukları zaman, onları, boynuma binmiş, ayakları ile kalbimi sıkıyor ve nefesimi daraltıyor gibi zannediyorum. O zaman bir şey yapamıyorum. Bazı insanlar da sizin gibidir ki benimle yekvücut, kendi vücudum gibidir; burada başka insanlar yok gibi zannediyorum. Onun için itiraz etmeyin. O adamı göndermeye mecbur kaldım” dedi.

O Benim Kapıcımdır

Üstad’ımız, keramet beklemezdi; bilakis taciz olurdu. Kendisinden keramet bekleyen ve şahsına makam verenlerden de hoşlanmazdı.

Tesbihata başladığında iki üç saat sürerdi. Bir gün ben çalışırken Üstad’ımız bana, “Gel, seni bekliyoruz” dedi. Molla Resul merhum, Üstad’ımıza “Yahu senin işin de anlaşılmıyor! Şeyh istersen burada, âlim istersen burada, hoca istersen biz varız. Onu ne yapacaksın?” Üstad’ımız “Ne yapayım o benim kapıcımdır, o gelmeden bir şey

edemiyorum, yanıma gelsin” dedi. Molla Resul “Peki, gelsin otursun” dedi.

Ben şimdi itiraf ediyorum ki ben Üstad’ımızdan keramet, himmet gibi şeyler beklemiyordum. Yalnız bir gün bana dua etti; ama ben hiddetlendim ve “Benim istediğim duayı yapmıyorsun” dedim.

“Peki, sen ne istiyorsun?” dedi. Ben de “Okuyorum, fakat okuduklarımı iyice anlayıp hıfzedemiyorum. Zihnim biraz açılsın istiyorum” dedim. “Peki, oku oku ne olacak, âlim mi olacaksın?” deyince, “Evet” dedim. “Peki, senin hakkında ilmin hayırlı olduğunu biliyor musun?” dedi. Bunun üzerine şöyle dedim:

“Ben duymuşum. Peygamber Efendimizden (a.s.m) sormuşlar; farzlardan sonra en âlâ amelimdir buyurmuş.” Üstad’ımız “Ya hayırsız olursa?” dedi. “Efendim, ilim de hayırsız olur mu?” dedim. Üstad “Görölmüştür. Seferberlikten evvel, ilmine gururlanmış, dalaletle gitmiş, hatta mürtet olmuş, burada tutunamamış, İran’a adam gönderip vurdurmuşlar. Sen hakkında hayırlısını iste kardeşim. Sen âdetle kıtlıktan kurtulmuş, zengin bir sofraya bulunca çatlayıncaya yemek yemiş birisine benziyorsun. Sen de kendine göre oku!” “Peki Efendim” dedim.

Ben şimdi anlıyorum. Demek Üstad’ımız beni bu yüzden beraberinde götürüyordu. Zira ben kendisinden keramet beklemiyordum.

Bir Horoz, Bir Dünya!

Erek Dağı’nda her şeyi tamamladıktan sonra, Üstad’ımız dedi ki:

“Her şey tamam yalnız bir eksiğimiz var. Bize bir horoz lazım; vakti bilemiyoruz.” Ben:

“Üstad’ım, bizim beyaz nişansız bir horozumuz var, O’nu getirelim” dedim. Biraz durduktan sonra:

“Evet, horoz güzel; ama onu getirsen yalnız başına canı sıkılacak ve bana bir hanım lazım diyecek. Yalnız kalınmaz.”

“Efendim, tavuğumuz çoktur. Bir de tavuk getiririm.”

“Onların ikisine de erzak lazım, yiyeceklerini isteyecekler.”

“Efendim, buğdayımız çoktur, bir miktar buğday getiririm, yerler.” Sonunda bana döndü ve:

“Kardeşim, ben dünya gaillesinden, çamurundan çıkmak istiyorum. İstemez, getirme!” dedi.

Ömrümün boş geçmesini istemiyorum

Erek Dağı’nda kaldığımız sürece Cuma namazları için Van’a giderdik.

Bir defasında yine namaz için Van’a doğru ilerlerken, Üstad, Molla Resul ve arkadaşlara dedi ki:

“Ya siz önden gidin ben arkadan geleyim, ya da ben önden gideyim siz arkadan gelin.” Molla Resul:

“Üstad’ım, uzun yolda herkes yanına arkadaş ister ki eğlenerek gitsin! Sen ise bizi reddediyorsun. Hikmeti nedir?” Üstad “Siz beni meşgul ediyorsunuz. Van’a varana kadar birçok evradımı okur bitiririm. Siz benimle gelince, beni konuşturuyorsunuz, vazifemden geri kalıyorum” dedi ve ilave etti:

“Bazı insanlar vardır ki ekin biçen işçilerin yanına gittiği zaman onları gayrete getirmek için o da biçmeye başlar. Bazıları da çalışan işçileri çağırır, ‘Hele gelin bir sigara içelim’ der, onları tembelleştirir. Siz de onlar gibi beni işimden geri bırakırsınız. Onun için ömrümün boş geçmesini istemiyorum.”

“Hayvanların Gıybetini Yapmaya Hakkın Yok!”

Bir gün ekmeğimiz bitti. Ben Van’a, ekmek almaya gittim. Geri dönüyorduk ki birkaç köpek bana saldırdı. Çoban yetişti, beni müdafaa etti. Yerimize vardığımda Üstad “Çok yoruldu mu?” diye sordu. “Efendim hiç yorulmadım, fakat köpekler üzerime hücum ettiler, çoban yetişmese idi beni yutacaklardı” diye cevap verdim. Aradan biraz zaman geçti, tekrar söyledim:

“Bu hayvanlar süt içe içe ayı gibi olmuşlar. Beni de yiyecektiler.” Bunun üzerine Üstad hiddet etti ve şöyle dedi:

“Kardeşim yeter! Hayvanların gıybetini yapmaya hakkın yok! Onlar vazifelerini yapmaya mecburdurlar. Bir lokma ekmek için sahiplerine o kadar sadakat gösteriyorlar...”

Bana hayvanların bir daha gıybetini yaptırmadı. Ben de yapmadım.

Said çökmüş, ihtiyarlamış demesinler diye hep tıraş oluyorum

Üstad’ın iki usturası vardı. Haftada iki defa tıraş olurdu. Bu Molla Resul’un dikkatini çekmiş olacak ki bir defasında sordu:

“Üstad’ım, senin ne ilmini anlayabildik ne de amelini! Nedir bu halin? Kendine eziyet edip haftada iki defa tıraş oluyorsun?”

Üstad buyurdu ki:

“Ben esaretten evvel çok zındıkları titrettim. Yumruğum hep onların başında olsun! Şimdiki zındıklar, Said çökmüş, ihtiyarlamış demesinler diye, hep tıraş oluyorum.”

Üstad’dan Ayrılış

Bana, “Kardeşim ihtimaldir ki beni götürcekler. Sen evine git” dedi. “Nereye götürceklerse ben de seninle gelirim” dedim.

“Yok, sen ailenin yanına git.” Ben yola çıktım. Kendisi bir tepenin başında oturmuş bana bakıyordu. Ben epey uzaklaştıktan sonra dönüp baktığımda Üstad’ın hâlâ beni izlediğini gördüm. İki gün sonra geldiler ve Üstad’ı alıp götürdüler.

Şarktan sürgünler başladığında

Emin Bey, Molla Münevver, Molla Hamid

Şarkın şeyh ve ağalarını sürgün edeceklerdi. Bir gün şarkın âlim ve tarikat şeyhlerinden Şeyh Enver Efendi, yanında bir at ve giysilerle geldi. Üstad’a dedi ki:

“Bunları al; beraber hududu geçelim. Orada bir yer bulur, ibadetlerimizi daha rahat yapabiliriz.” Üstad:

“Şeyhim ben gelmeyeceğim. Sen serbestsin gidebilirsin; sen git. Elimden gelse ben daha içeriye gitmeye çalışacağım. Ta ki benim yumruğum bir takım zındıkların başlarından eksik olmasın.”

Şeyh Enver oradan ümidini keserek meyusane ayrılıyor. Yolda Ali Çavuş isminde bir talebesine rast geliyor. Şeyh, Ali Çavuş'a emrediyor ki:

“Ali Çavuş, ne yapıp edin, Üstad'ı buradan kurtarın! Yoksa onu götürecekler.” Ali Çavuş Şeyh'e diyor:

“Sen kendi başının çaresine bak. O kendini kurtarır.” Şeyh ağlayarak diyor ki:

“Ali Çavuş siz Üstad'ı tanımamışsınız ve daha tanımıyorsunuz. Sizi kasemle temin ederim ki seksen tane benim gibi Şeyh Enver'i eritseler daha Üstad'ın bir parmağını ikmal edemezler. Beni onunla kıyas etmeyin, O'nu kurtarmaya çalışın.”

28 Sene Sonra Üstad Hazretleri'ni Ziyaret

Üstad Van'dan ayrıldıktan 28 sene sonra Emirdağ'ında ziyaretine gittim. Beni içeri aldılar. Üstad'ın odasına girdik. Beni görünce:

“Dur bakalım, seni tanıyabilecek miyim? Benim Van'da bir Molla Hamid'im vardı. Sen o olmayasın?” Ben “Evet hizmetkârınızım” dedim. Beni öyle bir kucakladı, sıktı ki kuvvetli bir genç ancak öyle sıkabilirdi.

“O vakit zayıftın, şimdi gelişmişsin.” Zübeyir Ağabey'e dönerek “Zübeyir bak! Van'da tek başına benim hizmetimi görüyordu. Siz üç dört kişi ancak görüyorsunuz.”

“Otur, otur! Van'daki sinema perdelerini çevir bakalım. Kimler gitmiş, kimler kalmış?” Bazı kimselerin hayatta olduğunu, selamlarını söyledim. Muhammed Salih Efendi'nin ismi gelince, “O benim kardeşim de gitmiş, bizi bekliyor” dedi. Ben, “Efendim, o Hicaz maksadıyla Medine-i Münevvere'ye gitmiş.” “Fesuphanallah! O benim dualarımda gidenlerle beraber geliyor, sen hayattadır diyorsun.” Zaten ölmüş olanlara hiç vefat etti, ölmüş demezdi. “Filanca gitti, bizi bekliyor” derdi. Sonra “Zernebat'a gidiyor musun?” diye sordu. “Efendim, Zernebat suyu Van'a gelmiş, evlerimize almışız.” “Afiyetle için.”

Üstad'la görüşmemiz Ramazan ayının yirmi yedinci gecesine rast gelmişti. Akşam namazının vakti geldi. “Gidin odanızda kılın” buyurdular. Ben, “Sen kılmayacak mısın?” diye sordum. “Kılacağım” dedi. Bunun üzerine ben, “Ben de sizinle kılmak istiyorum” dedim.

Üstad, “Sungur, bu kardeşim ikinci Hulûsi’nin kafasındadır. Gelin bu gün beraber kılalım” dedi. Cüppesini giyerken bana döndü ve “Şimdi bu kardeşim, ‘ben de giyseymdim’ diyecek” dedi ve bana giydirdi. Çıkardım. Namazı kıldık. Tesbihattan sonra Yasin-i Şerif’i kendisi okudu ve duasını yaptı. “Artık odanıza gidin” dedi.

Merhum Zübeyir Ağabey bana döndü ve “Sen Üstad’la nasıl konuşuyorsun böyle? Biz hiç bir şey söyleyemeyiz. Kendisi emreder, biz yaparız. Neyse artık işimize bakalım” dedi. Ben kendisine “Ben oturamam, çok uykum geldi” dedim. Bunun üzerine Zübeyir Ağabey bana bir hap verdi. Onu yuttuktan sonra hiç uykum gelmedi. Sabahleyin yine bir ziyaretine gideyim istedim. Gittim ve “Efendim, yine emrederseniz hizmetinizde bir müddet kalmak istiyorum” dedim. Üstad, “Kardeşim bin aydır buradasın. Daha ne istiyorsun?” dedi.

O arada mübarek gözlerinden yaşlar aktığını fark ettim. “Gözleriniz sağlamdır, niye böyle yaş geliyor?” diye sordum. “Bana verilen zehri yere dökseler yeri yakardı” dedi. Ben, “Kendine niye dikkat etmiyorsun?” deyince Üstad, “Biraz yemeğimiz kalmıştı. Ekşimesin diye pencerenin önüne koyuyoruz. Gelip içine zehir koyuyorlar. Ben ne yapayım?” dedi ve ekledi:

“Eğer ben ölürsem, bana acımayın. Risale-i Nur ikmal edildi. Risale-i Nur size kâfi ve vafidir.” Ben de bu arada merak ettiğim bir hususu kendilerine sordum:

“Efendim! İhlâs Risalesi’nin on beş günde bir defa okunmasını emretmişsiniz. Bu ihlâs dua değil, salâvat değil... On beş günde bir defa okunmasının hikmeti nedir?” Üstad:

“Kardeşim mümkünse her gün okuyun. Bütün ibadetlerin başı, mâyesi ihlâstır.”

[20]. Bediüzzaman Said Nursî, Tarihçe-i Hayatı, Söz Bas. Yay., s 187.

[21]. Bediüzzaman Said Nursî, Barla Lâhikası, Söz Bas. Yay., s 188.

[22]. Bediüzzaman Said Nursî, Tarihçe-i Hayatı, Söz Bas. Yay., s 305.

[23]. Bediüzzaman Said Nursî, Emirdağ Lâhikası-2, Söz Bas. Yay., s 487.

[24]. Ben buna şahidim. Bize ‘Teveccehtü ilâ Beytike’ş-Şerif’ (Senin şerefli Beytine yöneldim) demeyince niyet getirmeyin derdi. Molla Hamid

MUSA YUKARI

1930 yılında Denizli'nin Tavas ilçesinin Ovacık Köyü'nde dünyaya gelen Musa Yukarı Ağabey, uzun bir zamandan beri İzmir Ayrancılar'da ikamet etmektedir. Üstad Hazretleri'ni 1960 tarihinde Emirdağ'ında ziyaret etmiştir. Nurculuk davasından da mahkeme ve hapis hatıraları vardır.

Musa Yukarı Ağabey, İzmir bölgesinde tatlı sohbetleri, ikna kabiliyeti ve hazır cevaplılığı ile tanınan ve sevilen bir kıymettir. O bilge bir kişidir. Üstad Hazretleri'ne yaptığı ziyaretinin yanında, yaşamış olduğu ibretli bazı hatıraları da vardır. Bunları bize anlatmıştır. Esasen kendisini keşfedenler onu pek boş bırakmazlar. Her yerde anlatacak bir şeyleri vardır. Gençler onu çok severler. Kendisini 40 senedir tanıyorum. Ben, hiç bir kimseyi incittiğini, kırdığını hatırlamıyorum; daima şefkatli davranır. Sesini yükseltmez, fakat ikna eder veya muhatabına göre, ilzam eder. Yaşadıkları ve şimdi hatıra olarak bize anlattıkları çok ibretli ve istifadelidir. Bir nefeste okunacağını tahmin ediyorum.

Musa Yukarı anlatıyor:

Halis Niyete İkrâm-ı İlahî

Ben ilkokulu pekiyi derece ile bitirdim; bu şekilde sınıfta üç-dört kişi vardık. Öğretmenler babalarımıza “Bu çocuklar zeki... Bunları öğretmen okuluna yazdırın” diye söyleyince, babam da “Olur” dedi.

Kayıt için Ovacık'tan Tavas'a babamla yayan gidiyoruz. Beş kilometresini gittik, bir kilometre gibi bir şey kaldı. Babam “Oğlum ben seni buraya yazdırmaya gidiyorum ama hiç memnun değilim” dedi. “Neden Baba?” dedim. “Şimdi sen burada okuyacaksın. İleride öğretmen olacaksın. Sonra başı açık asrî bir kızla evleneceksin. Biz

de annenle senin ziyaretine geleceğiz. Senin hanımın bize bakacak, eski püskü pantolonlarımızla bizi görecek... ‘Sen bunların çocuğu muydun?’ diyecek ve seni hor görecek. Biz de yavrumuzun yuvası bozulmasın diye ziyaretine gelmeyeceğiz. Haydi biz gelmeyelim... Fakat sen ileride namazı da bırakırsın. O zaman dünyada değil ahirette de buluşamayız. Yani şu okula yazılmamız son buluşmamız olabilir” dedi. “Madem bu kadar tehlikeli, okumuyorum ben. Geri dönelim” dedim, oradan geri döndük.

Tavas görünüyordu. Geri dönerken yolda susadık; ancak su yok. Bir de baktık ki yolun kenarında bir kavun dilimi var; daha evvel farkına varamamışız. Hemen aldık ve yedik. Tahminen iki yüz metre gittikten sonra üç kavun dilimi daha gördük. Yedikten sonra düşündük ki “Buradan arabalar, merkepler geçiyor, bunlar niye görmüyor bunları; hem niye toz olmadı bunlar?” Hem aynı zamanda kavun mevsimi de değildi!

Üstad’ı Görmeye Gidişimiz

Sene 1960... Ocak veya şubat ayı olacak. Bize Ankaralı kardeşlerden bir yazı geldi. Bu yazıda “Demokrat Parti Milletvekilleri ile konuşabilecek olanlar, Ankara Mahkemesi dolayısıyla Ankara’ya buyursun” diyordu. Yani, herkesin kendi vilayetinin milletvekillerini görmeleri ve Risale-i Nur’a sahip çıkmaları hususunda uyarmaları için... Üstad’ımızın da Ankara’ya geleceği söyleniyordu o yazıda. Biz buradan, Ayrancılar’dan, Kadir İnci ile beraber gittik. Doğrusu amacımız milletvekillerini uyarmak falan değildi; biz Üstad’ı görmek için gittik.

Şimdi hangi semtte idi hatırlamıyorum, Murat Lokantası’nın üst katındaki dershanede kardeşler toplanmaya başladılar. Epey kalabalık oldu; tahminime göre 80-100 kişi kadar oldu. Biz de bir kenara oturduk. Orada tanıdığımız, Ahmed Feyzi Kul, Avukat Bekir Berk, Selahaddin Çelebi gibi ağabeyler vardı. Sonra genç biri geldi. Kim olduğunu sordum; “Ceylan Ağabey” dediler.

Bir süre sonra Risale-i Nur’dan bazı bölümler okundu, dersler yapıldı. Ders sonrasında biz, o zamanın İçişleri Bakanı Namık Gedik’in, Üstad’ın Ankara’ya girmesine müsaade etmediğini öğrendik.

Ahmed Feyzi, Selahaddin Çelebi, eski Demokrat Parti Isparta milletvekili Tahsin Tola Ağabeyler İçişleri Bakanı Namık Gedik'le görüşmeye gittiler. Görüşme esnasında ona, "Bizi Üstad'ımız gönderdi. Risale-i Nur'u serbest bırakın, mekteplerde, her yerde serbest okunsun; yoksa siz gidiyorsunuz, yıkılacaksınız" diyorlar. O zaman Namık Gedik, "Yahu siz bir Kürt'ün arkasına düşmüş, nasıl böyle söylüyorsunuz? Beş haneli Yörük çadırının dört hanesi Demokrat Partilidir; bizi hiç bir güç yıkamaz!" şeklinde cevap veriyor. "Biz Üstad'ımızın sözünü söylüyoruz ister kabul edin, ister kabul etmeyin" diyorlar ve dönüyorlar.

Biz, Üstad'ı Ankara'da göremeyince Kadir İnci kardeşimizle istişare ettik ve "Emirdağ'ına Üstad'ı görmeye gidelim" şeklinde karar aldık.

Emirdağ Karakolunda Yaşadıklarımız

Ben o zaman 30 yaşındaydım, Kadir de 17 yaşında. Emirdağ'ına, tam öğlen vakti, cami cemaati dağılırken vardık. Ben yaşlı bir amcaya yaklaştım "Amca bu cemaatte Nur Cemaati'nden kimse var mı?" diye sordum. "Oğlum biz hep Nurcu'yuz ne istiyorsun?" dedi. "Bediüzzaman Hazretleri'ni ziyarete geldik, evini bilmiyoruz" dedim. On beş yaşlarında bir genç çağırdı yanında ve "Bak oğlum bu iki misafir İzmir'den gelmişler. Git Bediüzzaman Hoca'nın evini gösteriver" dedi. Çocuğun arkasına düştük, avlu duvarı ile çevrili bir evi gösterdi "İşte burası" dedi ve gitti.

Ben hemen kapıyı çalmaya başladım. Henüz kapı açılmamıştı ki birisi arkadan omzuma dokundu. Arkama baktım ki birisi "Ben polisim. Buyurun karakola" dedi. Karakolda bir tane polis vardı; diğerleri yemeğe gitmişlerdi. Polis "bunlar kim?" dedi, "Bunlar Bediüzzaman'a ziyarete gelmişler" diye cevap verdi. Diğer polis "Nerelisiniz?" diye sordu. Biz "İzmirliyiz" dedik. Sonra tekrar sordu:

"Niye geldiniz?"

"Hocaefendi'yi ziyarete geldik."

"Yahu ben de İzmirliyim, İzmir'den avanak adam çıkmaz, siz nasıl çıktınız böyle? İzmir'den Emirdağ'ına kadar her taraf hoca dolu... Hoca mı yok! Ta İzmir'den buraya kadar gelinir mi?"

"O bir takdir meselesidir. Ben mahallemdeki hocaya gitmem, karşıda bir hoca vardır ona giderim; bu gönül meselesidir."

“Neyse oturun bakalım komiser gelir sizin ifadenizi alır.”

Bizi getiren sivil polis ve resmî polisle dört kişi otururken kapı çalındı, iri yarı bir adam girdi içeriye. Bizi karakola getiren sivil polise “Sana bir müjdem var; ama bilmem artık kaçlık rakı söylersin” dedi. Polis “Ben ne içki içerim, ne de ısmarlarım; ama yemek, tatlı söylerim” dedi. “İçki söylemezsen, ben de müjdeyi söylemem” dedi. “Söylemezsen söyleme... Hem de rakı filan deyip durma, bu oturanlar Nurcudur” dedi. Adam kibirle kapıya yaslanıp bize “İçki içmek haram mıdır?” dedi. Ben “Haramdır” dedim. “Oku o zaman ayetini” diyerek güya bizi köşeye sıkıştırmak istedi. Kadir’e döndüm “Mâide Suresindeki ayeti okuyuver” dedim. Kadir Tire Kur’an kursunda okuyordu; ayeti okuyunca adam “İçki bana yarıyor, içki içince kilo alıyorum” dedi. Ben de o kibirli adama “İçki sana yarayabilir; ama Müslüman’a yaramaz, Müslüman’a haramdır” dedim. “Ben Müslüman değil miyim?” dedi. “Ben sana Müslüman değilsin demedim, içki Müslüman’a haramdır, sana yarıyormuş” deyince kızmaya başladı. “Ne kızılıyorsun, karakoldayız diye ‘Tamam Ağabey, senin dediğin gibi olsun’ dememizi mi bekliyorsun bizden? Bize inanmıyorsan çık sokağa bir Müslüman’a sor bakalım. İçki haramdır diyecektir sana.” Resmî polis araya girdi “Onlara nereli olduklarını sorsana... Onlar Karabıyık’ın memleketlisi, İzmirli” dedi. Az evvel “İzmir’den avanak çıkmaz” diyerek bize hakaret eden, şimdi bize sahip çıkmaya başlamıştı. “Sülalenize cevap verir İzmirli” dedi. Biz daha sonra öğrendik ki sonradan gelen o adam Akşam Gazetesi muhabiri imiş. Müjde dediği de o bizi getiren polisin komiserlik terfisi imiş...

Az sonra komiser geldi. Bizi odasına çağırdılar; etrafı polis dolu... “Bunların üzerini aradınız mı? Arayın!” dedi. Yolda okumak için Cevşen almıştım, üzerimden o çıktı, içinden de Ankara’dan gelen mektup. “Oğlum bu mektubu Ankara’dan size kim gönderdi?” dedi. “Bilmiyorum” dedim. “Olur mu canım! İnsana mektup gelir de nereden geldiği bilinmez mi?” dedi. “Efendim, benim adresime bir mektup geldi, Ankara’da bir tane, iki tane, 10 tane, 100 tane Nurcu yok ki! Kim bilir hangisinden geldi? Ne bileyim ben” dedim. “O kadar çok mu yahu Ankara’da Nurcu?” dedi. “Çok efendim” dedim. Baktı yumuşaklıkla olmayacak “Bak seni şöyle döverim, böyle döverim” diye sertleşti. Sonra etrafına dönüp “Bakın bu Nurcular hep böyledir.

Şimdi ben bunları mahkemeye versem, hâkime diyecek ki ‘Hâkim bey postacı bana mektup getirmiş, almayayım mı?’ Hâkim ‘Alırsın evladım’ diyecek.”

Neyse komiser bize “Sizi serbest bırakıyorum, haydi gidin!” dedi. Bizi ilk getiren polislerin odasına geldik bize “Biz sizi sevdik; mertçe dobra dobra söylediniz. Yalnız usul bilmiyorsunuz, o usulü öğreteyim” dedi. “Biz burada 35 polis görevlendirildik, Ankara’dan. Buranın polisleri hariç ha! Sadece Hoca’nın yanına gelenleri yakalamak için... Karşı kahvelerde oturuyor arkadaşlar. Fakat biz sizi sevdik, yardımcı olacağız, gelin peşimden” dedi ve o geceyi karakolda geçirmiş olduk.

Kadir İnci’nin Fedakârlığı

Bizi karakola getiren aynı polis bizi aldı doğru Mehmet Çalışkan Ağabey’in dükkânına götürdü. “Mehmet Ağabey bunlar sizden” dedi ve çekti gitti. Mehmet Çalışkan Ağabey “Ha siz miydiniz o gelenler, akşam derste Zübeyir Ağabey duymuş, ‘İzmir’den iki Nurcu gelmiş” diye aramış ama bulamamış sizi. Şimdi sizi ben götürsem, beni herkes tanıdığı için mahzurlu olur” dedi. Ben, “Biz Üstad’ın evini biliyoruz” deyince, “O zaman Üstad’ın evinin az ilerisinde bakırcı dükkânı olan bir kardeş var. Siz ona gidin size yardımcı olsun” dedi.

Giderken yanımdaki Kadir’e dedim “Kadir komiser bizi bir daha gelmeyin diye tehdit etti. Polisler bizi tekrar karakola götürmek isterse ne yapalım?” diye sordum. Kadir “Musa Ağabey şayet böyle bir şey olursa sen suçu benim üzerime at. ‘Ben dönecektim bu çocuk istemedi. Bu çocuğu babası bana emanet etti. Ben de bunu bırakıp İzmir’e dönemedim’ dersin. Bana sorarlarsa ben de ‘Öyle’ derim. Bana bir iki tokat atarlar ben ağlayıveririm, çok dövmezler; ama seni döverlerse çok döverler” dedi. Böyle anlaştık ve bakırcı dükkânına gittik.

Kardeş bize yer gösterdi, oturduk. Ocak-şubat ayları idi, hava çok soğuktu. Bize çay ve bisküvi söyledi. Oradan bir kardeş geçiyordu. Ona seslendi ve “Üstad’ımız şu anda ne yapıyor?” dedi. “Şu an kuşluk vakti, uyuyor. Zübeyir Ağabey de bir yere gitti. Ben de yoğurt filan alacağım, kapıyı kapattım çıktım” dedi. Bakırcı kardeş “Bu kardeşler İzmir’den gelmiş, Üstad’ı ziyaret etmek istiyorlar. Ne

yapalım?” dedi. “Üstad ziyaretçi kabul etmiyor; ama burada beklesinler, ben Zübeyir Ağabey’e söylerim, kabul ederse haber gönderirim” dedi. Artık biz dua ede ede beklemeye başladık; çünkü ilk defa görecektik Üstad’ı. Yarım saat kadar sonra aynı kardeş geldi ve “Ben Zübeyir Ağabey’e söyledim, o da Üstad’a söylemiş, Üstad kabul etmiş” dedi. Dünyalar bizim oldu. Avlu kapısını geçtik, kapı sürgülendi, içeri girdik.

Üstad Üç Şey Söyledi

Üstad’ımız yatıyordu, elini uzattı bana, elini öptüm “seni Zübeyir’in yerine kabül ediyorum, nerelisin?” dedi. “Üstad’ım Denizliliyim fakat şu anda İzmir Torbalı-Ayrancılarda oturuyorum” dedim. Kadir elini öptü “sen nerelisin?” dedi. “Ben de Konya Ermenek’tenim, fakat şu anda ben de Torbalı Ayrancılarda oturuyorum” dedi. Üstad: “Seni de Sungur’un yerine kabül ediyorum” dedi. Biz oturduk şöyle sîmasına bir baktık ondan sonra başka yere bakarak dinledik, Ahmed Feyzi Ağabey bize çok tembih ederdi “Şayet Üstad’ı ziyarete giderseniz yüzüne fazla bakıp durmayın, Üstad rahatsız olur.” Biz “Neden?” diye sorduğumuzda Ahmed Feyzi Ağabey: “Ekseri bizim gözler dışarıda nâmahreme baktığı için, nâmahremlerden gelen günahlar göze sirayet eder, Üstad’a bakınca o Üstad’ı rahatsız eder” derdi. Biz de öyle yaptık başka yerlere kenarlara, hatta başının üstünde “Dost istersen Allah yeter” levhasına baktık.

Üstad’ımızın birinci sözü şu oldu: “Küfür ejderhasının bel kemiği kırılmıştır, artık küfür bir daha belini doğrultamaz. Hiç müteessir olmayınız!” Daha sonra Atıf Hoca’ya (Egemen) “Üstad’ımız böyle dedi; ancak hâlâ kardeşleri hapse atıyorlar?” diye sormuştum. O da “Ejderhanın bel kemiği kırıldığı zaman hemen birden ölmez. Önce çırpırır... Böyle kıvrandığı zaman Nurcuları içeri alır; şöyle kıvrandığı zaman dışarı bırakır; canı kesildiği zaman kalır ve Nurculuğun hapis işi biter” dedi.

Üstad’ımızın ikinci sözü şu oldu: “Risale-i Nur’un hocası Risale-i Nurdur, yani Risale-i Nur’da her şey vardır, başka kitaplara müracaata lüzum yoktur.” Yoktur, ama bazı kardeşler bir satır okur, yarım saat konuşur. Buna lüzum yoktur. Mesela Sungur Ağabey ders

yaparken bir mevzuyu bir kaç kitaptan bulup okuyor. Biz bulamıyorsak kabahat Risale-i Nur'da değil bizdedir.

Üstad'ımızın üçüncü sözü de: "Zübeyir, bunlar buraya masraf edip gelmişler bunların yol paralarını ver" oldu. "Yok, Üstad'ım biz başka yere uğramak için gelmiştik, buraya da uğradık" dedik. Yarım saat kadar kaldık yanında. Hatta hiç yapmazmış. Konuşup dururken birden Üstad elini uzatıverdi bana. Zübeyir Ağabey "Üstad müsaade ediyor" dedi. Hemen kalktım tekrar elini öptüm, sonra Kadir öptü. "Zübeyir bunları arabaya bindir öyle gel" dedi. 1960 senelerinde öyle hemen otobüs bulmak büyük mesele; saatlerce hatta günlerce beklemek lazım. Biz tam avlu kapısından çıktık, otobüs geliverdi, ev anayol üstündeydi zaten. Demek Üstad manen otobüsü gördü, konuşurken birden elini uzattı ve bir dakika beklemeden biz otobüse yetiştik. Hemen Zübeyir Ağabey otobüsü durdurdu. Biz bindik ve yeniden karakola gitmeden İzmir'e döndük.

Para ile Bediüzzaman'ı Öldürtmek İstediler

Isparta'ya Üstad'ı görebilmek için Salim Acar ve Veli Başarır ile gittiğimiz, fakat göremediğimiz 1957 senesinde, yatılı kaldığımız bir handa bir genç bize şöyle bir hâdise anlattı:

"Ben kamyon şoförüym. Bir gün yanıma tanımadığım üç kişi geldi. Bana, 'Memleketimizde Bediüzzaman diye zararlı bir âlim var, taksiyle dolaşıyor. Sana 50 bin lira verelim, yed-i emine parayı teslim edelim. Sen kamyonun ile buna çarp, kaza süsü ile öldür. Bu paraya yed-i eminden al' dediler. Ben kabul ettim. Taksinin rengini ve plaka numarasını verdiler. Bana yardımcı olacaklarını söylediler."

"Nihayet yola çıktım. Taksinin karşımdan geleceğini söylediler. Gözüm taksinin renginde. Renk uyarsa, direksiyonun önüne koyduğum plaka numarasına bakıyordum. Bir baktım, aynı renkte bir taksi uzaktan geliyor. Yaklaştıkça plaka numarasına bakıyorum. Tam o anda taksi sağa yanaşıp durdu. İçinden bir genç indi. Sola geçti, yani benim önüme... El kaldırdı. Ben de durdum. 'Ne o?' dedim. 'Seni Hoca Efendi çağırıyor' dedi. İndim, taksinin yanına, o genç ile beraber vardım. Hoca Efendi, taksinin camından başını çıkarıp bana dedi ki: 'Oğlum, ben memlekete zararlı bir Hoca değilim. Sana yanlış bilgi verdiler. Bu teşebbüsünden vazgeç.' O anda hocaya o kadar

ııındım ki anlatamam, tarif edemem. Bana para teklif eden o üç kişi orada olsa idi üçünü de arabamla ezerdim. İster inanın, ister inanmayın ama ben bunu başka birinden duymadım, kendim yaşadım.”

Ben, o arkadaşın adresini almadığım için hâlâ üzgünüm ve pişmanım. Bu hâdiseyi bütün o handa olan insanlar bizim ile beraber dinlediler.

Musa Ağabey’den Hatıralar

Uzun senelerden beri, Risaleleri okuyan ve hizmet düsturlarını iyi bilen, birçok tecrübeler yaşamış Musa Ağabey’den, gençlere örnek olabilecek bazı hatıralarından anlatmasını istedik. İşte, keskin zekâsı ve hitabesiyle Mukteza-i hâle göre konuşabilen, insanları incitmeden ikna veya ilzam edebilen Musa Yukarı Ağabey’in bizimle paylaştığı bazı hatıraları:

Müderriş Efendi’nin İki Farklı Tavrı

Eskiden televizyonlar yokken, kahvelerde güzel dersler olurdu, herkes dinlerdi, bir-iki kişi oyun oynasa bile onlara da bırakır sohbele dâhil olurlardı.

Bir gün komşu bir köye gittik. Bir kahvede böyle dinî sohbet yapıyoruz. Biz konuşurken sakallı birisi geldi. Arkalara bir yere oturdu; yüksek sesle konuşmaya ve benim konuşmamın duyulmaması için gürültü etmeye başladı. Beni dinleyenler de ona dönüp bakıyorlar, fakat bir şey söyleyemiyorlardı. O zaman ben bu adamın bu köyde hatırı sayılır bir kişi olduğunu anladım. Yanımdaki birisine kim olduğunu sordum. “Ona Müderriş Hüseyin Efendi derler. Arapçası, Farsçası vardır” dediler. O zaman ben hiç duymamış gibi “O amca kim, o arkada konuşan?” diye sordum. “Müderriş Hüseyin Efendi” dediler. Bunun üzerine ben “Yahu böyle müderrişlerin yanında beni niye konuşturuyorsunuz? Bana Subhâneke’yi oku deseler bir kaç hatam çıkar... Hocam buyurun siz konuşun sizi dinleyelim” dedim.

Musa Yukarı (Sağdan birinci)

Böyle deyince “Oğlum ben her zaman bu köydeyim, her zaman konuşurum; sen devam et” dedi ve sustu. Hatta ben konuşurken yeni gelenler, ona “Bu kim?” diye soruyorlardı. O da eliyle ‘Çok güzel, dinleyin’ diye işaret ediyordu. Sonuna kadar da beni dinledi.

Burada anlatmak istediğim şu. Ben ona “Siz kimsiniz? Ben buraya üç beş dakika konuşmaya gelmişim... Sen sonra konuş!” desem, olmaz. Çünkü onu sevenler “Ya hu sen kim oluyorsun? Müderris Efendi, âlim bir zattır” der ve beni hiç konuşturmazlardı. Bizim yaptığımız, gıcırdayan kapıyı yağlayıp sesi kesmek. Yani kırıcı konuşmamak...

Kahvede Sohbate İtiraz

Yine bir köyde gece misafir olmuştuk. Sabah namazına camiye gittik. Baktım koskoca camide iki tane ihtiyar var. Camiden sonra köyün kahvesine gittik; gençler tamamen doldurmuş. Ben başladım sohbate... Herkes pür dikkat dinliyor. Birden iki tane jandarma ile bir sivil adam geldi. Bir yere oturup dinlemeye başladılar. Baktım jandarmalar memnun, tebessüm ediyorlar; fakat o sivil kapkara karardı, iyice bozuldu. Ben konuşmayı kesince “Hoca mısın, hafız mısın, nesin? Camide konuşsana... Burada niye konuşuyorsun?” dedi. Ben dedim ki: “Kardeşim İslamiyet her yerde konuşulur... Kahvede niye konuşulmasın?” Eğer ben “Camide konuşacağım ama

bunlar camiye gitmiyor ki camide konuşayım” deseysen, o zaman o kadar insanı ona yardımcı vermiş olurdu. Hem “Ben evde kıldım. Ne biliyorsun namaz kılmadığımızı?” filan diyenler çıkardı. İşte tamamen konuşma taktiğiyle alakalı bu.

O sivil adam “Yahu sen ayet mealleri söylüyorsun. İçerde abdestli vardır, abdestsiz vardır...” dedi. Ben “Kardeşim İslamiyet’i anlatırken karşındakinin abdesti sorulmaz. Hem Peygamber Efendimiz Mekke müşriklerine bile anlatıyordu. Ebu Cehil’in abdesti mi vardı yani?” dedim. Bunun üzerine “Belki içerde cenabet kimseler vardır” demesin mi? O sırada bana fırsat kalmadan gençlerden birisi “İçimizde cenabet varsa o da sensindir! Konuş Ağabey, dinliyoruz seni!” diye bağırıverdi birden. Böylece bütün kahve halkı benden yana oldu; o ise yalnız kalmıştı.

Sonra şöyle dedim: “İslamiyet hakikatleri güneşin şuaı gibidir. Mesela güneşin ışınları bir gül bahçesine değerse etraf gül gibi mis kokar; eğer bir gübreliğe değerse gübrelik güneşten aldığı ısı ile çirkin kokar. Ama bu kokunun güneşin zıyasına hiç bir zararı yoktur. Onun için İslam hakikatleri her yerde anlatılır. Dinleyen kimse eğer gül ise mis gibi kokar; eğer gübrelikse çirkin kokar, anlatana hiç bir zararı yoktur” dedim. Bunun üzerine o adam bıraktı gitti. Sonradan öğrendim ki o zat PTT memuru imiş. Bir tel kopmuş da jandarmalarla onun için gelmiş.

Ben Seni Hapsettirmem!

Ağabeyler bize “Kitapları sakladığınız zaman bir tanesini bırakın” derlerdi. Risale-i Nur’un bir kitabını evde bırakmak “Burada hizmete devam ediyorum” demektir. Polis basıp kitapları götürürse hepsi gitmesin diye sakladık; çünkü giden kitaplar geri gelmiyordu. O zaman matbaa da yoktu. Kitaplar elle yazılıyordu veya teksirle basılıyordu. Kitap bulmak çok zordu.

Beni şikâyet etmişler. Karşıdaki karakol komutanı eve geldi, aradı ve o kitabı buldu. “Haydi bakalım, yürü karakola” dedi. Kitap komiserin elinde, yayan olarak yola düştük. Yolda komutana “Yahu komutanım biz Müslümanlar sizin elinizden ne zaman kurtulacağız” dedim. “Biz sizi camiden mi götürüyoruz? Evde toplanıp Nurculuk yapıyorsunuz, onun için sizi götürüyoruz” dedi. “İnsaf komutanım!

Gidip kahveye bir bakın! Dört kişi kâğıt oynuyor, altı kişi başını uzatmış onlara bakıyor. Barlarda pavyonlarda toplananlar, taşkınlık yapanlar var. Onlardan niye götürmüyorsunuz? Yirmi bin kişi top için toplanıyor, top nerede yirmi bin kafa orada... O toplananlardan niye götürmüyorsunuz da yalnız Kur'an tefsiri okumak için toplananları götürüyorsunuz, İslam'a düşmanlık yapıyorsunuz, baskı yapıyorsunuz komutanım?" dedim. "Yok" dedi, kabul etmedi.

"Bak komutanım! Size ispat edeceğim" dedim ve şöyle bir örnek verdim:

"Görüyorsunuz şurada Pazaryeri var. Diyelim ki orada bir adam var; sakallı, başında sarık, sırtında cüppe, ayağında şalvar, oturmuş en kalabalık yere, elinde bir saz, çalıyor. Siz veya sizin gibi bir emniyet vazifelisi, önünden geçerken 'Sağ ol âşık' der geçersiniz. Şimdi adam aynı; adamı değiştirmiyoruz. Bak! Yalnız sazını sakladık, Kur'an verdik eline; Kur'an okumaya başladı. O anda bir emniyetçi olarak onu görseniz 'İrtica hortladı' diyerek hemen onu karakola götürürsünüz."

"Şimdi size soruyorum komutanım... Adam aynı, adamı değiştirmedik. Saz çalarken 'Var ol âşık' diyorsunuz, Kur'an okurken karakola götürüyorsunuz. Bunun manası hürmet saz'a, hücum Kur'an'a demek değil midir? Eğer böyle olmaz derseniz, bir adam bulalım eline önce bir saz verelim, sonra Kur'an... Oluyor mu olmuyor mu görelim" dedim. Komutan "Hakikaten böyle olur be!" dedi. Ona dedim:

"Komutanım, biz bir kaç sefer bu yüzden hapse girdik çıktık. Ve yine çıkacağız. Biz buna inanmışız ki sebep zahirîdir. Yani beni karakola götüren zahiren sizsiniz. Ama Rabbim benim karakola gitmemi istemese beni kimse karakola götüremez. Cenab-ı Hak'tan gelen her şeye biz razıyız. Onun için hiç üzüntü de çekmeyiz. Yalnız bizim üzüldüğümüz bir şey var" deyince, komutan "Nedir o?" dedi. Ben devam ettim:

"Diyelim ben evde otururken bir tokat geldi bana. Eğer hiç tanımadığım bir kimse ise fazla zoruma gitmez; ama baktığımda bana tokadı vuran küçük kardeşimse veya oğlumsa, çok zoruma gider. Ben onu yavrum diye kucağımda büyütmüşüm, ekmeğin yumuşak yerini ona yedirmişim... Öyle bir evlattan şefkat beklerken tokat yersem elbette zoruma gider. Sizin de zoruna gider, öyle değil

mi komutanım?” “Tabii” dedi. “Aynen bunun gibi beni karakola götüreren bir İngiliz, bir Yunan veya bir kâfir olsa, Kur’an okuyor diye beni karakola götürse fazla gücüme gitmez. Aç, nüfus kâğıdına bak, İslam yazıyor, benimki de İslam... İslam olan bir komutan, İslam olan birini İslamiyet’ten ötürü karakola götürüyor. İşte çocuğumuzun tokat vurması gibi bizim zorumuza bu gidiyor.” Bu konuşmalardan sonra Komutan “Ülen çocuk, benim de zoruma gitti bu! Ben seni hapsedtirmem!” dedi. Merkezi telefonla aradı, “Mühim bir şey yok, bir kitap bulduk” dedi. Merkezden “Kitabı getir, onu serbest bırak” dediler.

Ben İzmir’den Mustafa Birlik ve Halıcı Hüseyin Ağabeylerden tekrar kitaplar getirdim. Doğruca karakola gittim “Komutanım bak bu kitaplardan bir daha geldi. Okuyacak mıyız yoksa karakola mı getireceğiz, onu sormaya geldim size” dedim. “Dur bir merkeze telefon edelim” dedi. “Bir kaç gün önce bir kitap getirmiştin, arkadaşına yine kitap gelmiş, okuyacak mıyız, karakola mı getireceğiz diye soruyor” dedi. Karşıdan “Bırak okusun yahu, kitap Ankara’da basılıyor, bırak okusun” diye cevap geldi. Bunları biz geçirdik bir imtihandır, imtihan olmazsa not verilmez talebeye.

Bu Kitap Kimin?

Bir gün yine, evde Sözler kitabı bulunduğu için, bacanakla birlikte mahkemeye çıkarıldık. Allah rahmet etsin, bacanağa, hâkim sordu “Bu kitabı nereden aldın?” “Bilmiyorum.” “Okudun mu?” “Hiç okumadım.” “Hiç kapağını açmadın mı?” “Açmadım.” Bu konuşma benim canımı sıktı.

Arkadan beni çağırdı, sordu: “Bu kitap senin mi?” “Evet benim.” “Bu kitabı okuyor musun?” “Evet, okuyorum.” “Ne zamandan beri okuyorsun?” “Ben küçük yaştan beri dinî eserleri okurum. On beş seneden beri de devamlı Risaleleri okumaktayım. Vereceğiniz ceza idam da olsa; oturduğunuz sandalye, masa şahit olsun ki ben Nurcuyum savcı bey!” deyince adam kıpkırmızı oldu. Ben niye kızarayım ki! O kızarsın! İşte ikimiz de aynı gün girdik, aynı gün çıktık.

Önce İman, Sonra İbadet

Biz İzmir’de üç-dört kere Nurculuktan hapse girdik. Hâkim Ahmet Adaman vardı, bizi beraat ettiren bir hâkim. O burada Ayrancılar’da 18 dönüm bir şeftali bahçesi aldı. Benim de 25 dönümlük yerim vardır. Aldığı yerle benim bahçem arasında bir yol var, komşuyuz yani.

Bir gün bahçedeyken “Gel buraya” dedi bana. “Şu an ben hâkim değilim, sen de maznun değilsin; seninle burada konuşabiliriz. Bak kimse de yok” dedi. “Edelim” dedim. “Bediüzzaman Said Nursî’nin kitaplarından başka İslamiyet’i anlatan kitap yok mu?” dedi. “Niye olmasın Hâkim Bey? Var.” “Peki, niye sizin evlerinizde yalnız Risale-i Nur kitapları var da başka kitap yok?” “Hâkim Bey bizde başka kitaplar da var fakat emniyet geldiği zaman yalnız Risale-i Nur’u götürüyor, diğer kitapları bırakıyor. Onun için siz hep Risale-i Nur’u görüyorsunuz. Öteki kitaplar mahkemeye çıkmıyor. Yalnız şu bir gerçektir ki en çok Risale-i Nur’u okuruz. Neden biliyor musunuz?” dedim. “Bakın bu bahçeye zamanında arpa ektik, buğday ektik, tütün diktik... Ama şimdi şeftaliye çevirdik. Peki, neden şimdi arpa değil de şeftali yetiştiriyoruz? Çünkü şeftaliden daha çok para kazanıyoruz, ticaretimiz kârlı. Şimdi, şeftaliyi kökle, buraya arpa ek desek, kabul etmezsiniz değil mi Hâkim Bey? İşte aynı bunun gibi biz Risale-i Nur’dan daha çok istifade ediyoruz. Risale-i Nur’u sana biraz izah edeyim:

“Bir ağacın kökü zehirlenmiş ve kurumaya başlamışsa, sen dallarına ilaç sıksan bu ağaç yaşar mı? Bugün ‘inanç’ kökü zehirlenmiş, bu inançtan yayılan dallar olan fıkıh ilimlerinin telkini, bu insanları ıslah etmez. Bu asrın İslam düşmanları fıkha hücum etmiyorlar. Farzlar konusunda bir sıkıntı yok, hasar yok.”

“Risale-i Nur, yıkılan yeri tamir ediyor. ‘Bu kâinat kendi kendine olmuş, doğa, tabiat, sebepler yapmış’ diye insanlara doğrudan doğruya dinsizlik aşılanıyor. İşte Bediüzzaman da: ‘Ey insan! Bir iğne ustasız olmaz, bir harf kâtipsiz olmaz, nasıl bu kâinat sahipsiz olur?’ diye doğrudan doğruya ‘Allah’a iman’ esaslarını işliyor. Daha sonra haşri anlatıyor; zaten Kur’an’ın üçte biri haşirden bahsediyor. Bir insan öldükten sonra dirilmeye inanmazsa niye dürüst hareket etsin? Niye anasını babasını sevsin? ‘Bir an önce ölsünler mirasına konayım’ diye bekler; ama ahirete inanarak ben bütün bu hareketlerimden hesap vereceğim derse, o zaman iş değişir.”

“Altı buçuk sene Mekke-i Mükerrreme’de ibadet ayeti gelmemiş. Öncelikle ‘Bu şuursuz bulutlardan yağmuru size veren kimdir, bu şuursuz topraktan bitkileri veren kimdir?’ diyerek, örnekler vererek Allah tanıtıldı. Allah’ı tanıyan insanlar ‘Ben, bana bütün bu nimetleri veren Rabbimi nasıl memnun edebilirim’ endişesi duymaya başladılar ve ondan sonra ibadet ayetleri gelmeye başladı. İşte bizim de Risale-i Nur’a ehemmiyet vermemiz, işin kökünü, temelini ele aldığı içindir.”

“Mesela bazıları der ki ‘Camiler açık. Camiye gitme diyen mi var?’ Cami açık ama yolu kapalı, camiye götürecek sebepleri bilmeyen adam camiye niye gitsin? Risale-i Nur bunları öğretiyor, ondan sonra camiye gitmek kolay. Alır bir namaz hocası hemen öğrenir. İbadet kolaydır, mühim olan, evvela inançtır.”

Anlattıklarımı dikkatle dinleyim Hâkim “Sana bir şey sorayım” dedi. “Risale-i Nur mu üstün, Kur’an mı?”

Hâkim Bey aslında bu sorunun cevabını biliyor ama ardından başka bir şey söyleyecek, onun için bu soruyu soruyordu. Dedim ki: “Hâkim Bey! Risale-i Nur’un üstünlüğü bana Kur’an’ı tanıttığı içindir. Hiç tefsiri aslından üstün olur mu?” Hâkim “Sen bu Risaleleri bu köylere dağıtıyormuşsun. Madem Kur’an üstün diyorsun, o zaman Kur’an’ı dağıt” dedi. Ben gülerek “Hâkim Bey siz de Müslümansınız, değil mi?” dedi. “Elhamdülillah” dedi. “O zaman ikimiz beraber çıkalım; Kur’an’ı siz dağıtın, Risaleleri ben dağıtayım. Siz de sevap kazanın; sevapların hepsinde gözüm yok yani.” “Yahu size laf yetmez” dedi, meseleyi kapattı.

Bir Tertip Sonucunda Buca Cezaevine Alındık

Bizim bu Ayrancılar’da camimizin yanına bir Kur’an Kursu temeli atacaktık. Dernek başkanı da bendim. İzmir, Torbalı, Tire, Ödemiş vs. her yere davetiye gönderdik. O gece bir tuzak kuruyorlar. Şöyle ki: Bulduğumuz yerin karşısında bulunan Atatürk heykelinin yüzüne pislik sürüyorlar. Maksatları bize iftira atmak ve bu hizmetimize mani olmak...

Sabahleyin baktık jandarma ve polislerden oluşan bir kalabalık var. Millet de temel atmak için epey kalabalık gelmiş. “Bunu yapsa yapsa bu Kur’an kursunun açacak Nurcular yapar” diye bizden on kişiyi

topladılar. İçimizde Faruk isminde, sakallı bir kardeşimiz de vardı; diğer dokuzumuzda sakal yok. Onu en öne oturtular. Önce hepimizin başına namaz takkeleri taktılar, sonra resim aldılar. “İşte mürşit müritleriyle bu işi yapmış” diye gazetelerde bastırdılar bunu. Hâlbuki o on kişiden Risale-i Nur’u en az okuyan o Faruk kardeşti. Daha yeni gelmişti; ama sakallı olduğundan o şeyh, biz mürit olmuştuk. Öyle imaj verdiler yani.

Biz ortadaydık. Savcı bizi sorguya çekiyordu. Herkes de toplanmış bize bakıyordu. Faruk kardeşin Savcı Bey’e sordu: “Savcı Bey bizi buraya niye topladınız?” Savcı, “Baksana Ata’mızın heykeline insan pisliği sürülmüş. Bunun için sizden şüpheleniyorlar” dedi. Faruk “Savcı Bey! Artık teknik ilerlemiş. Bütün köylüden numune alın. Bu kimin pisliği ise çıksın ortaya!” dedi. Savcı kızardı bozardı, bir şey diyemedi.

*Ayrancılarda bir tertip sonucu cezaevine düşen Maznun’lar mahkemede.
Oturanlardan sağdan ikinci : Musa Yukarı*

Buca Cezaevi’nde Mahkûmlarla Beraber

Netice olarak evlerimiz taharri edildi; bazı Risaleler bulundu ve bizi Buca Cezaevi’ne gönderdiler. Hapishanede gardiyanlar üzerimizi ararken birisi geldi; diğerleri hazır ol vaziyeti aldılar. “Kim bunlar?” diye sordu. “Bunlar Nurcu” dediler.

“Niye arıyorsunuz üzerlerini?” “Esrar mesrar var mı diye arıyoruz” dediler. Bunun üzerine, “Para verseniz Nurcular hapishaneye esrar sokmaz. Bu onların inançlarına zıttır. Bırakın onları” dedi. Bize de “Oğlum merak etmeyin, birinci mahkemede çıkarsınız. Çok Nurcu gördü bu hapishane!” şeklinde teselli verdi. Başgardiyanmış bu adam.

Hapishanede bize alt katta bir yer verdiler. Faruk kardeş şakacı idi. Herkes ona “Hocam! Hocam!” diye yer gösteriyordu. Faruk, “Öğlen ile ikindi namazında ben imam olayım, fakat sesli okunan sabah, akşam, yatsı namazlarında sizden biriniz geçer imamlığa” dedi. Böyle idare ediyorduk. Bir gün üçüncü kattan birileri, elinde bir sual listesiyle ziyaretimize geldiler. “Hocam size suallerimiz var” dediler. “Olur, bir saat sonra geliriz” dedi Faruk kardeş. Bize de “Ben pek bir şey bilmiyorum; ben sizi gösterir çekilirim” dedi. Neyse biz çıktık yukarıya... Faruk’un yanına, şeyhin müritleri gibi diz çöküp oturduk.

“Niye Cemaatler Var?”

“Biz İslamiyet’i bir tane biliyoruz. Peki, kimi Nurcuyum, kimi Süleymancıyım, kimi tarikatçıyım vs. diyor. Bu nedir böyle?” Faruk “Siz beni bunun için mi çağırdınız? Yahu ben bu kadar mektep medrese gördüm böyle basit şeyler için beni meşgul etmeyin. Talebeler halleder onu. Anlat Musa” dedi bana. Ben konuştum:

“Kardeşim burada dikkat edeceğiniz bir husus var. O da gaye ile vasıtayı karıştırmamak... Gaye ile vasıtayı karıştırırsanız bu işin içinden çıkamazsınız. Biz şimdi burada kaç kişiyiz? Otuz kişi. Diyelim biz İzmir’e gideceğiz; ama vasıtalarımız değişik olabilir. Kimi otobüsle, kimi, motosikletle, kimi kamyonla, kimi trenle gider; yayan giden bile olabilir. Hem yol ayrı olabilir. Kimi Kemalpaşa yolundan, kimi de Urla yolundan gider İzmir’e. Mühim olan gayedir, İzmir’e varmaktır; vasıta değişebilir.”

“İşte bu saydığınız cemaatler de böyledir. Gayeleri İslamiyet’tir; ama vasıtaları, yolları farklı olabilir. İsterseniz bu cemaatlerin mensuplarını çağırın sorun. Hepsi ‘Gayem İslamiyet’tir, peygamberim Hz. Muhammed’dir (a.s.m.), kitabım Kur’an’dır...’ diyecektir” deyince, “Tamam birinci sualin cevabını aldık” dediler.

“Allah Şeytanı Niye Yarattı?”

İkinci sualleri şöyle oldu: “Şeytanı Allah niye yarattı? Bak şeytana uyduk hapse geldik, şeytan olmasaydı biz hapse girmeyecektik, o zaman şeytanı yaratmakla bizim hapse girmemize Allah istemiş olmuyor mu?”

“Evet, her şeyi ve şeytanı da yaratan Allah’tır. Ama şeytanı yaratmak kötü değil, şeytana uymak kötüdür. Bakın hayvanlarla meleklerin makamları sabittir; ama insan bunların ikisinin ortasındadır. İnsana şeytan musallat olur; şeytanla mücadelesi neticesinde insan derece kazanır. Eğer şeytanla mücadelede üstün gelirse melekleri geçebilir; ama şeytana mağlûp olan da hayvandan aşağı düşer. İşte şeytan bu vazifeyi yapar. Eğer şeytan olmasaydı, Ebubekir-i Sıddık’la Ebu Cehil-i Lâin bir seviyede olurdu. Birisi Peygambere, Kur’an’a tâbi oldu, en yüksek mertebeye çıktı; diğeri şeytana uydu lanetli oldu...” buna da tamam dediler.

“Ramazanda Şeytan Bağlanır”

Üçüncü sualleri de şeytanla alakalıydı: “Ninem ‘Ramazanda şeytan bağlanır’ derdi. Hâlbuki ben Ramazan’da günah işledim ve bakın buradayım. Ninem mi bilmiyor, yoksa nedir bu şeytanın bağlanması işi?”

Cevaben dedim ki: “Kardeşim sen ne suç işledin? Çekinme, hadi söyle!” “Hırsızlık yaptım” dedi. “Bizim bahçelerimiz vardır. Hırsızlık olaylarına karşılık köpek bağlarız. Onun da zincirinin, ipinin bir uzunluğu vardır. Eğer bir öteden dolaşırsan köpek seni ısırmaz; ama zincir seviyesine girersen köpek seni yakalar. Sen Ramazan’da böyle bir suç işlemekle onun alanına girmişsin, o da seni yakalamış. Şeytanın bağlanması ise şöyle bir örnek verebiliriz: Hani bir hayvan vardır, serbesttir, çok yerde gezer; bir de ayakları kuşaklanmış hayvan vardır, az bir yerde gezer, durur. Şeytanın da Ramazan’da ayakları kuşaklanır, az bir sahada gezer. Ama sen Ramazan’da şeytanın tesir sahasına girmişsin, seni yakalamış.” Gülererek kabul etti.

Sonra bir kişilik yer varmış koğuşlarında bana “Musa Ağabey sen burada kal” dediler. “Tamam” dedim, kabul ettim. Bir ara kulak misafiri oldum, aralarında konuşuyorlardı: “Valla talebelerinin hakkından gelemedik. Kim bilir hoca ağzını açarsa ne olacak!” diyorlardı.

Ben Aleviyim, Acaba Siz Alevi Misiniz?

Aynı hapishanede, Simav Kitköy'den emekli imam bir kardeşimiz de vardı. İsmi Emin Sarı olan bu kardeşimiz, Alevi olduklarını söyleyen iki üniversite talebesi ile devamlı tartışıyormuş. Hasan ve Hüseyin isimlerinde olan bu iki arkadaş esrardan yakalanmışlar. Onlar Emin Hoca'yı Aleviliğe davet ediyorlar, Emin Hoca da onları Sünniliğe davet ediyormuş.

Bir gün yine tartışırken içlerinden biri "Konuşalım, biz üstün gelirsek sen Alevi olacaksın; sen üstün gelersen biz Sünni olacağız" şeklinde teklif ediyor ve anlaşıyorlar. Emin Hoca "Siz iki kişisiniz, ben yalnızım. Bir arkadaş daha alıp geleyim, öyle konuşalım" diyor ve bana geliyor.

Neyse dört kişi olduk. Onlara "Eğer siz Aleviliğin üstün olduğunu ispat ederseniz ben Alevi olacağıma söz veriyorum; ancak ben Sünniliğin üstün olduğunu ispat edersem siz Sünniliği kabul edecek misiniz?" dedim, "Tamam" dediler. "Yalnız dört kişinin konuşması zor olur, birer kişi sözcü seçelim, bilemezse yanındakine danışsın" dedim. "Tamam, evvela sen konuş" dediler. Ben de "Şimdi sana soruyorum: Alevilik nedir?" şeklinde bir soruyla başladım. "Alevilik Aliciliktir; Hz. Ali'yi sevip onun yolunda bulunmaktır" şeklinde cevap verdi. "Eğer Alevilik Hz. Ali'nin yolunda bulunmaksa ben aleviyim, Aleviliği kabul ediyorum; Hazreti Ali'nin her şeyini de kabul ederim" dedim. "Sen Aleviliği kabul ediyorsan, o zaman mesele yok" dedi. "Mesele var! Ben Aleviyim de acaba sen alevi misin, Hazreti Ali'nin yolunda mısın?" dedim ve şöyle devam ettim:

"Evvelâ Hz. Ali'yi tanıyalım: Hz. Ali korkak mıydı, cesur mu?" "Cesurdu" "Tamam ben de kabul ediyorum cesurdu. Peki! İkiyüzlü müydü, yoksa görüldüğü gibi mert miydi?" "Görüldüğü gibiydi, mertti." "Ben de kabul ediyorum. Şimdi size tekrar soruyorum: Ebubekir, Ömer, Osman bu üç sahabeyi sever misiniz?" "Sevmeyiz" dediler. Dedim: "Ama Hazreti Ali yirmi seneye aşkın bu üç halifeye Şeyhülislamlık yaptı, siz Hz. Ali'nin yirmi sene hizmet ettiği bu üç mübarek şahsiyeti neden sevmiyorsunuz?" O zaman şöyle dedi:

"Ali onları sevmezdi, ama sever göründü."

"O zaman Hazreti Ali ikiyüzlü olur; sevmediği halde sever görünmek iki yüzlülüktür. Hani az önce Hz. Ali merttir demiştin?"

"Canım onların askerî tarafı çoktu."

“O zaman korktu demiş olursun. Hani cesurdu?” Cevap vermeyince devam ettim:

“Hz. Ali beş vakit namazı devamlı kılardı. Siz madem Hz. Ali yolundasınız siz niye kılmıyorsunuz?”

“Hz. Ali İbn-i Mülcem tarafından Kûfe Camii’nde şehit edildiğinde ‘Ben sizin namazınızı kılıverdim; sizin namazınız kılınmıştır’ dediğinden kılmıyoruz.”

“O camide oğulları Hasan ve Hüseyin de vardı ve onlar namazlarına hep devam ettiler. İnsan namaz kılıverecekse evvelâ çocuklarından başlar; ancak Hz. Hüseyin Kerbela’da şehit oluncaya kadar namazlarına devam etti. Hz. Hasan da öyle...”

Bunun üzerine öteki arkadaşı “Ağabey sizin dedikleriniz doğru. Ben kabul ediyorum. Bana sizin usulleri öğretin” dedi. Diğeri “Ben kabul etmem, Ali’mden ayrılmam” dedi. Arkadaşı “Yahu Hz. Ali’yi bırakan kim! Ben Ali’mle gidiyorum, Ali’yi sana bırakmadan gidiyorum” dedi. Sonra Emin Hoca o kardeşe namaz surelerini öğretti, beş vakit namaza başladı. Hatta biz tahliye olurken dış kapıya kadar bizi uğurladı.

MUSTAFA OSMAN

1328 (1911) yılında Safranbolu'da doğdu. Annesi Hayriye Hanım, babası ise Hafız Osman'dır. Safranbolu'da Akçasu Mahallesi İdadi Mektebini (lise) bitirdi. Askerlik görevini Afyon'da yaptıktan sonra hırdavat ve inşaat malzemeleri üzerine ticaret hayatına başlamıştır.

1938 yılında dayısının kızı Fatma Geredeli hanımefendi ile evlenen Mustafa Osman'ın, bu evlilikten dünyaya gelen Necati adında bir oğulları 1941 yılında vefat etmiştir. 1947 senesinde ise Nuriye Hayrunnisa isminde bir kız çocukları dünyaya gelmiş, o da 1980 yılında 33 yaşında iken vefat etmiştir. Zevcesi Fatma Hanım 2007 itibariyle halen hayattadır.

Resmiyette soyadı "Usman" olarak geçmektedir. Risale-i Nur'da ise Mustafa Osman olarak yer almaktadır. Mustafa Sungur ve Hıfzı Bayram gibi Ağabey'lere Risale-i Nur'u ilk okuyanlardandır. Risale-i Nur'da bulunan mektuplarda büyük hizmetlere vesile olduğu görülmektedir.

Yakın ailesinden aldığımız bilgilere göre Mustafa Osman Ağabey, 1 Mart 1948 yılında dönemin şartları içinde Risale-i Nur'u okuduğu için tutuklanmış ve 5 Mart 1948'de Afyon Cezaevine konulmuştur. Yaklaşık yedi ay Afyon Cezaevi'nde kalan Mustafa Osman Ağabey 6 Aralık 1948 yılında tahliye edilmiştir. 4 Haziran 1991 yılında Safranbolu'da vefat etti. Kabri Safranbolu kabristanındadır.

Bediüzzaman Hazretleri'ni bir çok defa ziyaret edip görüşme bahtıyarlığına erişmiştir. Bu ziyaretlerinden birinde, Üstad Hazretleri ayağa kalkmış: "Mustafa Osman! Bu zamanda beşikteki çocuk dahi

enaniyetini terk etmiyor, bir memlekette bir tek talebem olsa dahi yeter!” demiştir.

Karabük'te, fikren kendisine muhalif olanlar tarafından bile, güven ve hürmet duyulan Mustafa Osman; şahsiyetiyle örnek bir insan olarak gösterilirdi. Yanına gelen herkese maddi ve manevî hiçbir yardımın esirgemezdi. Dostlarını hem ikaz, hem de irşat ederdi. Kur'an ve İslam'a uygun her müspet harekete sahip çıkar, farklı grup ve düşünce sahipleri tarafından görüşlerine başvurulurdu.

Gösteriş ve riyadan nefret derecesinde çekinir, kendisine fazlaca hürmet gösterilmesinden çok sıkılırdı. Elini öptürmez, ısrar edenlere de kızardı. Kendi işini kendi görmeye çalışır, başkasına kesinlikle yük olmazdı. Çevresindekilere de: “Yar olacaksınız, bar olmayacaksınız!” diye nasihatlerde bulunurdu. “Ben kimsenin hacılığına, hocalığına, nurcülüğüne, pirciliğine bakmam, muamelesinin düzgünlüğüne bakarım” derdi. Allah rahmet etsin, şefaatlerine nail eylesin.

Karabük 13 Ağustos 1975

1975'in sıcak Ağustos'unda Zonguldak ve Karadeniz Ereğli'den bazı kardeşlerimizle yola çıktık. Sırasıyla: “Karabük'te Mustafa Osman, Eflani Mülâyim Köyü'nde Ahmed Fuad, Kastamonu'da Mehmed Feyzi Ağabeyleri ziyaret ettik.

Çok Güzel Hitabeti ve Celalli Bir Çehresi Vardı

İlk durağımız Karabük'tü. Geceyi Dershanede geçirdikten sonra, sabahleyin “Mustafa Osman” Ağabey'i inşaat malzemeleri satan dükkanında ziyaret ettik. Mustafa Osman Ağabey'i ilk defa görüyordum. Beyaz saçlı, beyaz sakallı, beyaz tenli nûrâni bir zattı. Çok güzel bir hitabeti ve celalli bir çehresi vardı. Ayaküstü hâl-hatır sormaktan ibaret kalan bu ziyaretten sonra, bir daha Mustafa Osman Ağabey'i görmek nasip olmadı. Mustafa Osman Ağabey'e, Eflani Mülâyim Köyü'nde, Ahmed Fuad Ağabey'i ziyarete gideceğimizi söyleyerek müsaadelerini istedik. Yanımıza pişdar olarak torununu verdi ve bir jip ile Mülâyim Köyü'ne doğru hareket ettik.

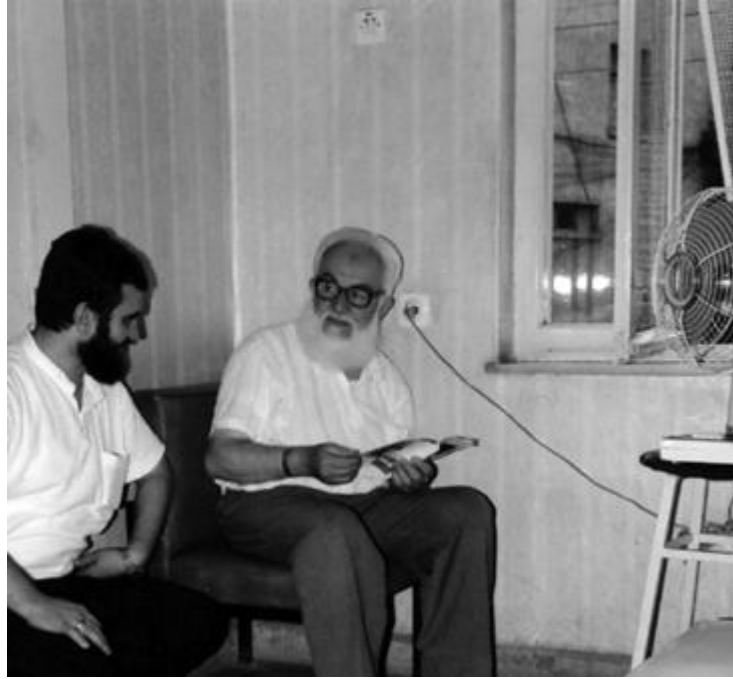
Mustafa Osman Ağabey aslında Safranbolu'ludur. Sadece Emirdağ Lâhikası'nda yirmiden fazla yerler ismi geçer. On Dördüncü Şua'da

da Afyon Müdafaası bulunan bu mübarek ağabeyimizle keşke daha uzunca görüşüp, hatıralarını not alabilseydim. Neyse ki bu ihmali, senelerce sonra ailesi ile temas kurarak, kısmen telafi etmeye çalıştım. Bu hususta yardımlarını esirgemeyen Dr. Osman Şahin ve Vedat Kale'ye teşekkür ederim. Bu iki zat Mustafa Osman Ağabey'imizin çok yakınında bulunma şansına ermiş bahtiyarlardır.

Mustafa Osman'ın Yangın Mektubu

Mustafa Osman ismi, sadece Emirdağ Lahikası'nın muhtelif yerlerinde yirmiden fazla geçmektedir. On Dördüncü Şua'da ise Afyon Müdafaası bulunmaktadır.

Emirdağ Lahikası'nda, nev-i beşer yangınından bahseden güzel bir mektubu vardır. Mektubunda Üstad Hazretleri, Emirdağ Lâhikası'nda, Çalışkanlar'ın dükkanlarına kadar dayanıp, orada duran şiddetli ve dehşetli bir yangından bahsetmektedir.

Mustafa Osman ve dış Tabibi Osman Şahin

Bu dehşetli yangın haberi Mustafa Osman'a ulaştığında asıl, insanlığın içinde bulunduğu manevî yangından bahsederek, güzel bir mektup kaleme almıştır. Bu güzel mektup hakkında, Üstad Hazretleri şöyle demektedir:

“Elhak, az bir zamanda Risale-i Nur’a pek çok faydası dokunan ve on seneden beri Risale-i Nur’a çalışmış gibi haslar dairesinde bulunan Mustafa Osman’ın, Emirdağ’daki kardeşlerine, yangın münasebetiyle geçmiş olsun makamında nev-i beşer yangını bahsedip, güzel bir mektup yazmış. Onun mektubunun bir kısmını hem Lâhikada, hem Sikke-i Gaybiye’de kaydediyoruz...” (Emirdağ Lâhikası)

Mustafa Osman’ın Emirdağ yangını ile ilgili yazdığı mektubundan bazı paragraflar:

“...Kızıl Rusya’dan çıkarak kızıl ateşler ve kızıl kıvılcımlar saçan ve birer birer dünya şehrinin mahallelerini saran ve ovaları yakıp kavuran, bazı yerlerde de nifak ve şikak ateşleri saçarak, kardeşine “Kardeşini öldür!” diye bağırان ve en nihayette âlem-i Hıristiyanıyeti yakıp kavurup harman gibi savurduktan sonra âlem-i İslâm mahallesini saran ve evimizin saçaklarına kıvılcımları sıçrayan ve çok büyük ve çok dehşetli bir belâ olan komünizm ve bu azîm yangında itfaiye vazifesini üzerine alan Risale-i Nur’a ve Risale-i Nur’un günün en büyük mutfîsi, en büyük tahassungâhı ve en büyük melcei ve penâhı ve onun şahs-ı mânevîsinin dualarının, bârigâh-ı Ehadiyette kabul olduğuna sarih bir işaret var....

... Bizlere de: “Ey Nurcular! Allah’ın sizlere ihsan ettiği ezelf lütfuna karşı secdeden başlarınızı kaldırmayınız. Gecenin soğuşuna aldırmayınız. Sizlere lütfunu hiçbir hususta esirgemeyen Rabb-i Rahime, gecenin bu mübarek saatlerinde kalkarak vazife-i şükrü eda ediniz. Ve bazılarının düştüğü, istikbali düşünmek derdiyle aklı, maaşı sarsan hadiseler karşısında titremeyiniz, korkmayınız; Nurun kudsf kerameti ve imdadını müşahede ediniz.

Ey Nurcular! Sizin hakikf vazifeniz dünyaya bakmak değildir. Farz-ı muhal olarak dünyaya da bakılsa, bakınız ve görünüz ve zuhuru muhtemel dehşetli yangınlar sebebiyle ve o yüzden karşılaşmanız ihtimali bulunan tehlikeler dolayısıyla kat’iyen sarsılmayınız, fütur getirmeyiniz. Çalışınız, çalışınız, çalışınız ve kat’iyen inanınız ki, Nurun şefaati, Nurun duası, Nurun himmeti sizleri kurtaracaktır.”

(Emirdağ Lâhikası’ndan)

Kardeşiniz Mustafa Osman

MUSTAFA ÖZTÜRK

Nazilli ilçesi Risale-i Nur'un erken dönemlerde parladığı yerlerden birisidir. Bu şirin ilçenin ilk Nur Talebesi de Hacı Mustafa Öztürk'tür. Mustafa Öztürk geçen asrın tam başında, 1900 tarihinde Nazilli'nin Yazırlı Köyü'nde doğmuştur. 1943'de Risale-i Nur'u tanımakla şereflenmiş olup, büyük hizmetlere vesile olmuştur. Uzun ve bereketli bir ömürden sonra 1989'da vefat etmiştir. Kabri Nazilli mezarlığındadır.

Hacı Mustafa Öztürk'ün torunu Ertuğrul Öztürk Bey iyi tanıdığımız bir simadır. Fedakar ve aktif bir nur talebesidir. Kendisi kimya mühendisidir. Dedesi Hacı Mustafa Öztürk ise; hakkında fazla bilgi sahibi olmadığımız, olan bilgilerimiz de sisli, perdeli ve adı zaman zaman uzaklardan kulaklarımızda yankılanan bir zat idi. Vakta ki 2007 yılında Muzaffer Arslan Ağabey'in hatıralarını alıncaya kadar.

Anadolu tarlasına "Nur" tohumlarını binbir fedakarlıklarla serpen rahmetli Muzaffer Arslan Ağabey'imize Mustafa Öztürk'ün: "Arkadaş! Sen kimseden bir kuruluş isteme, şarka çıkacağın zaman benim yanıma gelirsın, ben senin yol paralarını karşılarım, ama bunu kimseye de söyleme. Bir sen, bir de Allah bilsin" sözünü dinleyinceye kadar hakkındaki bu sis perdesi devam etti. Hacı Mustafa Öztürk'ün bu ihlâsı, hasbiliği içimdeki muhabbet ve takdir selini coşturmuştu. "...kimseye söyleme. Bir sen, bir de Allah bilsin" sözleri beni çok etkiledi. O zaman ki şartlar çok ağırdı. Zerresi bile bugünkü dağ gibi hizmetlere mukabil gelebilirdi. Zira o dönemde hizmetlere kol kanat gerenler pek azdı. Duygularım kabarmıştı... Ve içimden şöyle haykırmak geldi: "Mustafa Ağabey; siz kendinizi ihlas perdesi altında gizlediniz. Fakat bu milletin torunları sizleri kıyamete kadar

unutmayacaktır, unutmamalıdır, unutturulmamalıdır...” Şimdi bana düşen görev, ihlas kahramanı bu zatı olabildiği kadar araştırmalıydım. Düşündüm, bana kim yardımcı olabilirdi? Elbette ki Torunu Ertuğrul Öztürk ve Hacı Mustafa Ağabey'i çok yakından tanıyan, Nazilli'nin Kadim Ağabey'i (Teyy) Tahir Gürdere. Bana bu konuda gerekli yardımı yaptılar. Kendilerine teşekkür ediyorum. Neticede çok güzel bilgi ve hatıralara ulaşmak nasip oldu elhamdülillah.

Hacı Mustafa Öztürk, Bediüzzaman Hazretleri'ni üç defa ziyaret etmiştir. Ve Denizli Mahkemesi'nden sonra, yani 1943'den itibaren Nazilli'nin ilk nur talebesidir, saff-ı evveldir. Hem de Türkiye'de ilk dersane-i Nûriyeyi Nazilli'de açanlardandır. Yeni öğrendiğimiz başka şeyler de oldu: Üstad Hazretleri'nin son devirlerde Ankara'ya ziyaretleri sırasında kaldığı evin kirasını Hacı Mustafa'nın gönderdiğini. 1960 İhtilali'nde çok sıkı takip edilen Bayram Yüksel Ağabey'i himaye ettiğini ve diğer lâtif hatıraları...

Muzaffer Arslan Anlatıyor:

Hacı Mustafa'nın İhlâsı ve Fedakarlığı

1950'li yılların başlarında, "Ertuğrul Öztürk'ün dedesi, Hacı Mustafa bizi Nazilli'ye davet etmişti. Bir bayram günüydü. Oranın Müftüsü Tavaslı Hüseyin Hoca'yla önceden tanışıyorduk. Yanımızda Ahmed Feyzi Ağabey de vardı. Müftü Efendi dedi ki: "Muzaffer Efendi, sen Hacıethem'de konuş, Ahmed Feyzi de Koca Cami'de konuşsun. Nazilli'de Büyük Cami'ye "Koca Cami" diyorlardı. Ahmed Feyzi Ağabey o camide, ben de Hacıethem'de Bayram'da sohbet dersi verdik. Hacı Mustafa Öztürk: "Arkadaşlar Allah razı olsun, bizi cahillikten kurtardınız. Nurculara hep cahil diyorlardı..." diye pek memnun kaldı. Ahmed Feyzi Ağabey'de beylik laflar çoktur, biliyorsunuz çok büyük bir hatipti o.

O zaman Hacı Mustafa Ağabey bana: "Arkadaş! Sen kimseden bir kuruluş isteme, şarka çıkacağın zaman benim yanıma gelirsin, ben senin yol paralarını karşılarım, ama bunu kimseye de söyleme. Bir sen, bir de Allah bilsin" dedi. İşte 1960'a kadar kimseye arz-ı hâcet etmeden, bu şekilde her sene beş altı ay şark'a gidiyordum. Hacı Mustafa'nın hâkim bir oğlu vardı. Ertuğrul'un babasıdır, bir çırçır fabrikası kurdu, imkanları arttı. Ondan sonra, Denizli'li kardeşler, Atıcı'lar filan bize destek oldular, hiçbir zaman da yolda kalmadık..."

Teyy Tâhir (Gürdere) Anlatıyor

Teyy Tâhir Ağabey de Nazilli'nin ilk Risale-i Nur talebelerinden. 1955'ten beri iman ve Kur'an hizmetinin içindedir. Davudî sesiyle hiç durmadan gün boyu Risale-i Nur'dan ezbere okuyabilirdi. Bu özelliği itibariyle Tâhir Ağabey nur camiasının, iyi tanıdığı bir simadır. Çok kimse soyadının 'Gürdere' olduğunu dahi bilmez. Herkes onu 'Teyy Tahir Ağabey' olarak bilir ve tanır. Mustafa Öztürk'ü çok iyi tanıyan ve onun çok yakınında bulunmuş birisidir. Bu sebeple bizim için mühim bir kaynak teşkil etti.

Mustafa Öztürk Nazilli'nin İlk Nur Talebesi'dir

-Mustafa Öztürk Risale-i Nur'u ilk defa nasıl ve kimden tanımış?

-Hacı Mustafa Öztürk ile ilgili çok hatıralarım var. Kendisi ile iyi görüşürdük ve samimiydik. Risale-i Nur'u ilk defa tanınması şöyle oluyor:

Sene 1943... Denizli Mahkemesi'nden hemen sonra, Nazilli'ye Denizli'den bir ağabey geliyor. Nazilli Koca Cami'ye (Büyük Cami) iniyor. Adı Şevket Kahraman. Orada bazıları diyorlar ki: "Bu zat Bediüzzaman'ın talebesidir." Hakikaten Şevket Ağabey Üstad'la beraber hapishanede yatmış. Hapisten sonra da evini dersane yapmış birisidir. Ben de Şevket Ağabey'in evinde çok kalmışımıdır. Hacı Mustafa Öztürk, orada, Şevket Ağabey'e: "Ben de sizin tarikata girmek istiyorum" diyor. Şevket Ağabey: "Biz tarikatçı değiliz" diyor. "Nesiniz peki?" "Biz hakikatçıyız. Bizde el vermek, el etek öpmek yoktur. Ben sana bizim tesbihatı vereyim. Bu dua Peygamberimizin (a.s.m.) sünnetidir. Onu oku." diyor. Mustafa Öztürk alıyor ama: "Bu az!.." diyor.

Teyy Tâhir (Gürdere)

Şevket Kahraman: "Bu, sana hem dünyada, hem de ahirette yeter" diye cevap veriyor ve onunla ilgilenmeye başlıyor. İşte Hacı Mustafa Öztürk bu vesile ile ilk defa Risale-i Nur'u Nazilli'de tanımış oluyor.

-Ondan önce Nazilli'de Risale-i Nur'u tanıyan kimse var mıydı?

-Ondan önce tanıyan yok. Sonra Mehmet Büker, Mehmet Ali Özdin, Yusuf Özdin Ağabeyler tanıyor. Aynacı Mehmet falan 1955'de bizimle beraber sonradan tanıdı. Nazilli'de en eski Hacı Mustafa'dır.

Mustafa Öztürk'ün Üstad'a Üç Ziyareti

-Üstad Hazretleri'ne yaptığı ziyaretleri size anlatır mıydı? Bildiğiniz kadar anlatır mısınız?

-Hacı Mustafa üç defa Üstad'ı ziyarete gittiğini biliyorum. Bunlardan aklımda kalan kısımlardan anlatayım size:

İlk ziyaret: Hacı Mustafa'nın Köyü Yazırlı'da, Polis Mehmet Bey vardı. Demokrat Partili ve nur talebesidir bu zat. Köyün muhtarı ise Halk Parti'li. Muhtar, Halk Parti'sine rey verelim diyor. Polis Mehmet Bey ise, "Demokrat Parti'ye" diyor. Sonra, 'en iyisi Üstad'a soralım' diyorlar. Ve hep beraber Üstad'a gidiyorlar. Hacı Mustafa bu meseleyi bize şöyle anlatırdı: "Ben daha konuşmadan, bir şey sormadan Üstad kalbimizi okudu, hemen ağzımı kapattı. 'Demokrat Parti dost, Halk Parti'si düşmandır' diyerek, Demokrat Parti'ye işaret etti."

Hacı Mustafa ikinci ziyaretini ise şöyle anlatırdı: "Ankara'ya gitmiştim. Orada Üstad'ın çok eski dostlarından eski Alay Müftü'sü Osman Nuri Efendi vardır. İşte O Osman Nuri Efendi, dedi ki: 'Siz Üstad'ın makamını bilmezsiniz. Bediüzzaman'da dört makam vardır. Hem Gavs-ı Azam'dır, hem Kutb-u Azam, hem Ferd-i Azam, hem de Mehdi-i Azam'dır.' Ben Üstad'ın yanına gideceğim' deyince, 'ben sana bal vereyim Üstad'a götür. Kimseden almaz, ama benden alır' dedi. Üstad'a gittiğimde Osman Nuri'nin selamını söyledim. Hediye verdim. Üstad: 'Sana Külliyyat'ı veriyorum, para verme' dedi. 'Benim param var Üstad'ım' dediysem de Üstad katiyen almadı. Bir kuruş almadan, bir bohça kitap verdi Üstad bana. Otobüsle Nazilli'ye döneceğiz. Kitapları otobüsün rafına koyarken, kravatlı bir beyefendi Risaleleri gördü. 'Ne bunlar?' dedi. 'Risale-i Nur' dedim. 'Siz azsınız, onları pek okuyan yok' dedi. Ben dedim ki: 'Güneş kaç tane? Bir tane. Ama bak dünyayı aydınlatıyor.' Ben böyle deyince adam bir kitap aldı benden." İşte Üstad'ı ikinci ziyaretinde Hacı Mustafa Efendi bunları anlatırdı bize.

Üçüncü gidişini de şöyle anlatırdı: "Anam olmasa ben daha çok imana ve Kur'ana hizmet ederdim. Anam bana mani oluyor..." diye düşünüyordum. Bunu Üstad'a soracaktım. Gittim. Üstad dedi ki: 'Kardeşim herkes ruhunu feda eder ancak anasını, babasını feda edemez. Bu Sungur var ya hem anasını hem babasını feda etti. Ananı bahane etme' Bu şekilde Üstad'tan dersimizi aldık" diyordu Mustafa Öztürk Ağabey.

Sene 1955. Benim Risale-i Nur'u tanıdığım sene. Üstad'dan, "İlk defa dersane açmak size nasip oldu. Tebrik ediyorum..." şeklinde

Nazilli'ye bir mektup geldi. O zaman Camcı Ahmet Ağabey vardı. Onun camcı dükkanının üzerine dersane açıyorlar. Zannedersem Türkiye'de ilk dersane Nazilli'de açıldı.

Üstad'ın Ankara'da Kaldığı Evin Kirası

Üstad Hazretleri Ankara'da kısa aralıklarla kalırken dairenin kirasını Mustafa Öztürk Ağabey gönderiyordu. Hali vakti iyiydi.

-Tâhir Ağabey, biz bunu hiç duymamıştık. Bunu size kendisi mi söyledi?

-Hayır! Kendisi söylemez böyle şeyleri. Ben bunu Zübeyir ve Bekir Berk Ağabey'lerden duydum.

-Zübeyir Ağabey nasıl söylemişti size?

- Zübeyir Ağabey bana hep tembih ederdi; "Mustafa Efendiyi sık ziyaret edin. O gelemese bile, siz yanına gidin, mutlaka arayın onu" derdi. Bir gün ben: "Niye Ağabey bu kadar çok tembihliyorsunuz?" diye sordum. Zübeyir Ağabey o zaman: 'Kardeşim! Çünkü Mustafa Efendi böyle bir zamanda Üstad'a sahip çıkmıştır. Hatta Üstad Ankara'ya gittiğinde, kaldığı evin kirasını göndermişti o' demişti.

Bekir Berk Bey de Nazilli'ye mahkemeler için geldiğinde aynı şekilde söylemişti. Mahkemelerin masrafını da Mustafa Efendi karşılardı. Bir gün Muzaffer Arslan Ağabey'le Balıkesir'de bulunuyorlarmış. Mustafa Efendi hocalara para vermek istiyor. Muzaffer Ağabey de vermesini istememiş. Mustafa Efendi, "sen karışma ben vereceğim" diyor ve veriyor. Hayır hasenat işleme konusunda kimseyi dinlemezdi.

Bayram Ağabey'in Nazilli'de Kalması

-Bayram Yüksel Ağabey'in bir müddet Nazilli'de kaldığını biliyoruz. Bu nasıl ve neden olmuştu?

-1960 İhtilali olunca; Zübeyir Ağabey, Bayram Yüksel Ağabey'e: 'Kardeşim bizi takip ediyorlar. Bize zarar verecekler. Nazilli'de Mustafa Öztürk Ağabey var. Onun traktörü var, sen ona git. Traktörü kullanırsın pamuk tarlası var, sulayıversin. Ben de köylerde saat tamiri yaparım...' demiş.

Bayram Ağabey Zübeyir Ağabey'in teklifi ile Nazilli'ye Mustafa Efendi'nin yanına gider. Hacı Mustafa, üç ay müddetle orada Bayram Ağabey'i muhafaza edip kolluyor. Bayram Ağabey de ona işlerinde yardım ediyor. Onun için Bayram Ağabey Mustafa Efendiye, "benim patronum" diye latife ederdi.

Ben Bayram Ağabey'in bizzat kendisinden şöyle dinlemiştim: "O dönemde jandarma beni arıyordu. Bir gün tarlayı sularken beni arayan başçavuş geldi. Menderes kenarında traktörün başında duruyordum. Başçavuş bana yaklaştı ve sordu: 'Burada bir nurcu varmış, ben onu arıyorum ama bulamıyorum, sen buralarda böyle birini tanıyor musun?' Bayram Ağabey diyor ki: 'Ben ne bileyim? Nurcu falan ne demek ki?' Başçavuş: 'Ben de bilmiyorum ne demek!' Bayram Ağabey de: 'Senin bilmediğini ben nasıl bileyim Başefendi?' diyor. Bayram Ağabey gülererek derdi ki: 'Halbuki benim' desem, o zaman beni alıp götürecekti..."

Teyy Tâhir, Hacı Mustafa Öztürk'ten Muhtelif Hatıralar Anlatıyor

-Başka ne gibi hatıralar konuşurdunuz kendisiyle?

-Kendisinin bize anlattıklarından bahsedeyim:

Hacı Mustafa Öztürk şöyle anlatmıştı: "1952 senesinde Üstad'ın İstanbul Gençlik Rehberi Mahkemesi vardı. Oraya gittik. Mahkeme çok kalabalıktı. İçeriye kimseyi almıyorlardı. Biz zorla da olsa girebildik. Üstad orada müdafaasını yaptı. Mahkeme bittikten sonra dışarıda oturduk. Üstad'ın yanında Abdullah Yeğin, Abdülmuhsin, Sungur, Bayram ve Zübeyir Ağabey'ler vardı. Sonra ikinci ezanı okundu, fakat namaza giderken beni çağırmadılar. Kendi kendime 'Peygamberimiz olsa böyle yapmazdı' dedim. Üstad birden fark etti ve 'gel kardeşim Mustafa, sen de gel' dedi ve beni de çağırdı. Beraberce namaza gittik."

Teyy Tahir Ağabey Hacı Mustafa Efendi'den lâtif bir hatıra naklediyor:

Üniversite gençleriyle ilgili hatırasını anlattı Hacı Mustafa: "Bir gün Nazilli Büyük Park'ta oturuyordum. Orada bazı gençler vardı. 'Siz kimsiniz?' dedim. 'Biz üniversite talebeyiz hacı amca' dediler. 'Siz nasıl üniversite talebesisiniz? Hem buradasınız?' Dediler, 'biz burada ders çalışıyoruz. Ankara'da İstanbul'da imtihana giriyoruz'. Sonra:

‘Ben de talebeyim’ dedim. ‘Hacı amca sen nasıl talebesin? 75 yaşında talebe mi olur? Hem sen nerde okuyorsun? Nerede imtihan oluyorsun?..’ gibi sorular sormaya başladılar. Onlara dedim ki: ‘Biz şöyle imtihan oluruz: Biz de toplanır bir araya geliriz. Kur’an ve tefsirini okurken; Polisler gelir bize baskın yaparlar. Ertesi gün tekrar derse gelenler veya gelmeyenler olur. İşte bizim imtihanımız da böyle olur’ dedim.”

Bir keresinde de Hacı Mustafa Öztürk şu hatırasını dinlemiştim: “Türkiye’nin ve dünyanın muhtelif yerlerinden bana mektuplar gelirdi. Bulgaristan’dan... Yunanistan’dan... Beni Komünist olarak yakalamak istiyorlardı. Ben ise Risale-i Nur Talebesi olarak yakalanmak isterdim. Onun için gelen mektupları hiç okumadan yırtardım. Mektupları sorsalar, ‘bilmiyorum...’ demek için.

Hacı Mustafa’dan bir başka hatıra: “Bir bahane ile, neredeyse her gün bizi mahkemeye götürüyorlardı. Birisi bir gün sordu: ‘Hacı amca sizi her gün polis götürüyor, siz korkmuyor musunuz?’ Ben dedim: ‘Yok biz korkmuyoruz. Zaten polisler de bizim korkmayacağımızı bilirler.’ ‘Peki o zaman niye sizi götürüyorlar hep böyle?’ Dedim, maksatları sizin bize yaklaşmanıza mani olmak. Onlar aslında sizi korkutuyorlar.”

Hacı Mustafa Amca: “Bir gün beni savcılığa çağırdılar. Savcı dedi: ‘Bir Hasan Atıf Hoca var. Onu tanımıyor musun?’. Dedim, ‘tanıyorum savcı bey.’ Savcı hayretle: ‘Biz bu Atıf Hoca’ya, Nazilli’de Mustafa Öztürk var, tanıyor musun?’ dediğimizde, ‘tanımıyorum’ demişti bize?’ Dedim, ‘Efendim, o bakkaldır, bakkala; Ankara’dan, İstanbul’dan, Konya’dan müşteri gelir. Bakkal onları tanımaz. Ama müşteri bakkalı tanır.’”

Güzel bir hatırası daha: “Bir gün tren ile giderken Cevşen okuyordum. Bir yüzbaşı bunu gördü ve, sen bunun manasını anlıyor musun ki okuyorsun? dedi. Ben de, o sırada dışarıda traktörle çift süren bir çiftçiye göstererek, dedim ki; çifti süren, traktörün imalatından değil, neticesi olan tarlanın hazırlanmasından anlar. Sen bunu biliyor musun? Bu Cevşen’dir. Peygamberimizin (a.s.m.) duasıdır ve vahiyle gelmiştir. Harpte iken Peygamberimize, ‘zırhını çıkar bunu oku’ şeklinde Allah tarafından gönderilmiştir. İşte biz de bunun için okuyoruz” der. O yüzbaşı da bu güzel misale karşı: ‘Öyle ise bir Cevşen de bana ver’ dedi.

Mehmet Ertuğrul Öztürk Anlatıyor

Hacı Mustafa Öztürk'ün torunu Ertuğrul Öztürk Bey, ısrarlı sorularım üzerine aşağıdaki mektubu yazarak gönderme lütfunda bulundu. Kendilerine teşekkür ederim:

Muhterem Ömer Özcan Bey;

Sorularınıza aşağıdaki gibi kısaca cevap veriyorum. İnşallah size yardımcı olur.

1950 Aydın-Bozdoğan doğumluyum. Babamın hâkimliği dolayısıyla ilkokulu muhtelif şehirlerde, liseyi Nazilli'de, yüksek öğrenimimi ise İzmir'de tamamladım. 1973 yılında kimya mühendisi olarak mezun oldum. Risale-i Nur'u ilk kez ortaokulda dedem Mustafa Öztürk'ten işittim. 1971'de Üniversite ikinci sınıfta iken, Risale-i Nur'u daha yakından tanıdım. 1974'te Nazilli'de bulunan bazı ağabeylerden tahsil ettim. Cenab-ı Hak bizleri bu hizmette muhafaza ve istihdam eylesin. Amin.

Babam Fuat Öztürk: 1927 doğumludur. 1991'de vefat etti. Hakimlik ve avukatlık yaptı. Üstad'ı bir kere ziyaret etmiş. Üstad ona: 'Babana söyle, (Dedem Mustafa Öztürk için) çekinmesin, korkmasın. Küfrün belini kırdık' demiş. Babamdan böyle duymuştum.

Dedem Hacı Mustafa Öztürk ise, 1900'de Nazilli Yazırlı Köyü'nde doğmuş. 1989'da 89 yaşında iken vefat etti. 1943 yıllarında hizmeti Nazilli'de tanımış ve defalarca Üstad'ı ziyaret etmiş. Nazilli yöresinde Risale-i Nur'u ilk tanıyan ve Ege Bölgesi'nde de ilklerden olduğunu Muzaffer Arslan Ağabey'den işitmiştim. Dedem Hacı Mustafa Öztürk hakikaten cömert ve misafirperver bir insandı. Eskiden köye gelen misafirleri hemen dedem ağırlarmış. Bir gün köyün zengini dedeme soruyor: "Sen her geleni evine götürüyorsun. Senin evinde her zaman yemek oluyor mu?" Dedem de: "Ben, hocalardan, 'gelen misafire evde olanı vermek sünnettir' diye işitmiştim. Onun için, ben kendim ne yiyorsam misafirlere de aynısını ikram ediyorum" tarzında cevap vermiş.

Dedem 80 yaşında iken, Nazilli'de bizzat yaşadığım mühim bir hatıra: 12 Eylül 1980 İhtilali olmuştu. Nazilli cemaati olarak dedemin evinde toplandık. Ağabeyler o zaman ki idarenin yetkilerini ve tavrını anlatarak, tedbir alınması lazım geldiğini söyleyerek, 'hükümet, şüphelendiği şahısları üç ay içeriye atıyor, sonra da mahkemeye

çıkarıyor' şeklinde izahlarda bulundular. Dedem: 'Ya! öyle mi?. Ya! öyle mi?.' diyor, fakat bir türlü tasdik etmiyordu. Anlamaz gözüküyordu. Sonunda dayanamadım, torunu olarak, bir de ben anlattım. Dedem birden celalli bir şekilde bana dönerek: "Tuh! Size... Biz ölüme karşı durduk... Siz üç aya karşı duramıyor musunuz? Yazıklar olsun! Tedbir; hizmetimize her halükarda nasıl devam edebiliriz diye araştırıp gerekeni yapmaktır. Tedbir dağılmak değildir..." şeklinde sitem ve tavsiyelerde bulundu. Bu sözlerden sonra cemaat olarak hepimiz hiç bir fire vermeden hizmetlere devam ettik elhamdülillah.

Muhterem hocam Allah'tan hizmette muhafaza ve istihdam olmanızı niyaz eder, selam ve dualarımı arz ederim.

Mehmet Ertuğrul Öztürk

22.11.2007

Nazilli

Nazilli'nin İşaret Taşları

Nazilli Risale-i Nur hizmetinin önemli bir merkezi olmuştur. Nazilli adı bilhassa şu hadiselerle daima hatırlanır:

Türkiye'de ilk dersanelerden biri belki ilki Nazilli'de açılmıştır.

Dört Mehmetleri ve bu Mehmetlerden birinin; karakolda işkence ile şehit edilmesidir ki, Türkiye'nin ilk ve tek nur şehididir.

1958 Ankara Davasının ucunun Nazilli'ye dayanması.

1960 İhtilali'nde Bayram Yüksel Ağabey'in Nazilli'de muhafazası.

Ve bir gün süreyle hiç durmadan, ezberden Risale-i Nur okuyabilen Teyy Tâhir'i...

Bu kişiler ve hadiseler konuşulduğunda Nazilli'nin adı mutlaka geçer.

1958 Ankara Davası ve Nazilli

1958 Ankara Davasının ucu Nazilliye dayanır. Bu mahkeme aynı zamanda Av. Bekir Berk Ağabey'imizin aldığı ilk Risale-i Nur davasıdır. "Ağabeyler Anlatıyor"un 1. Cild'inde yayınladığımız bu hatırayı Merhum Mustafa Türkmenoğlu Ağabey'imiz bize şu şekilde aktarmıştı:

“1958’de Nazilli’de dersane basılmıştı. Gazeteler aleyhte yazdılar. Üstad’dan bize Risale-i Nur’un mahiyetini anlatan bir mektup geldi. Nazilli hadisesi münasebeti ile Isparta’dan gelen bu mektubu neşretmiştik. Onu matbaada biz bastırmıştık. Mektupta “Tâhirî, Sungur, Bayram, Zübeyir, Ceylan, Rüşdü” –Rüşdü ismi yoktu sonradan ben yazdım— altı kişinin ismi olduğu için onları tutukladılar, bizi de neşrettiğimiz için tutukladılar, bazıları da tevzi-dağıttığı- ettiği için. O zaman 65 gün kadar yattım Ankara’da.”

Dört Mehmed’ler ve Şehit Mehmed Oğuz

Nazilli’nin Dört Mehmed’leri meşhurdur. Bugün hiç birisi hayatta değildir. Ama hepsi de aynı dönemde yaşamışlardır. İsimleri ise şöyledir: Mehmed Büker, Mehmet Ali Özdin, Mehmet Tokyay ve Mehmed Oğuz.

En sonda ismi geçen Mehmed Oğuz şehittir. 1961’de karakolda dövülerek şehit edilmiştir. Bundan sonra Hacı Mustafa Ağabey’imiz devreye girer ve hadisenin peşini bırakmaz. Bu hüznü hadiseyi “Salih Okur Bey” araştırmış ve “cevaplar.org” sitesinde şu şekilde vermektedir:

1961’de Nazillide, Karakolda işkence ile şehit edilen Mehmet Oğuz’un cenazesi

“Merhum Mehmed Oğuz, Nazilli’li bir Risale-i Nur talebesiydi. Nazilli’de iman ve Kur’an hizmetine gönül verenlerin saff-ı evvellerinden olan bu mübarek insanın 1961’de zorla götürüldüğü karakoldan cesedi çıktı.

Kendisinin yakın arkadaşlarından Bedri Doğru Ağabey bu hadiseyi bize şöyle anlattı:

“Şehid Mehmed Oğuz Ağabey’e savcılıktan evrak gelmiş; “Kitaplarınız beraat etti, gel teslim al” diye. Ağabey kitapları teslim alıyor. Bir çuvala arkasına yükleyip götürüyor. Hükümet Konağı’nın merdivenlerinden inerken baş komiser Şükrü ile karşılaşılıyor. Şükrü soruyor; “Ne o Mehmed?” Mehmed Ağabey de sevinçle; “Kitaplarımız beraat etti, savcılık iade etti, götürüyorum” diyor. Şükrü de; “Getir o kitapları, onlar hakkında yeniden takibat var” diyor. Oğuz Ağabey de; “Ben götüreyim, sen gel al” cevabını veriyor. Onun da acele işi vardı herhalde, konağa çıkıp gidiyor.

Mehmed’in kalfası vardı. Mehmed Ağabey gitmiş, kitapları onun terzi dükkânına koymuş. Sonra eve gitmiş. Eve bir baskın. Polisler, bekçiler... Mehmed Ağabey’e “Çıkar kitapları” diyorlar. “Yok” diyor. Tutup karakola götürüyorlar. O gün de tevafuk olacak, iki çocuk dövüşmüş, birisi bıçak çekmiş. Bıçak çeken çocuk bekçiye görünce kaçmış, Öbür çocuğu yakalamış, tutmuş getirmişler karakola. Karakolda da o sırada Mehmed Ağabey’i dövüyorlarmış. O çocuk en kuvvetli delilimiz oldu. Tabi, Mehmed Ağabey’e ellerindeki coplarla vuruyorlar. Hâkim o çocuğa soruyor; “Neresine vuruyorlardı?” O da “Kafasına, koluna vuruyorlardı, tekme atıyorlar, yumruk atıyorlardı” diyor.

Bir aralık kafasına çok kuvvetli bir darbe gelmiş ki, beyin kanaması olmuş, düşmüş. Hemen bunu almış, götürmüşler hastaneye. Hastanede vefat etti.

Nazilli’nin ileri gelen nur talebelerinden Yazırlı Hacı Mustafa Öztürk Efendi; “Şehidimizin kanı yerde kalmasın” diye buradan bir avukat tutuyor. Bu avukata baskı yapıp, davadan vazgeçiriyorlar. Tekrar bir avukat tutuyor. O da baskılar sonucu davayı bırakıyor. En nihayet Aydın’dan bir avukat tutuyor. Hatta Hacı Mustafa Efendi; “Aydın’dan bir avukat tuttum. On bin lira teklif ettim. Bu davayı inşaallah o alacak” demişti. Ona da baskı yaptılar, o da davadan çekildi. O zaman Hacı amca çaresiz kaldı. Doğru Çamlık’a Ahmet Feyzi Ağabey’e gidip, durumu anlattı.

Ahmed Feyzi Ağabey cevaben; “Kardeşim, ben şimdi hemen İstanbul’a, Bekir Bey’in yanına gidiyorum. Bekir Bey’in talimatı üzerine ne gerekiyorsa onu yapın” demiş. Gidiyor, Bekir Bey’e

durumu anlatıyor. Bekir Berk; “Acele Nazilli’de bir vekâletname hazırlayın, ben geliyorum” diyor.” Bedri Doğru Ağabey’in ‘cevaplar.org’ sitesine verdiği bilgiler böyle.

Hadisenin devamını ise Av. Gültekin Sarıgül’den sorduk. Şu bilgileri verdi:

“Nazilli’de Terzi Mehmet Oğuz Ağabey’imiz: Kitapları iade ediliyor, akabinde polisler tekrar geliyor, kitaplarla beraber alınıyor, karakola götürülüyor ve işkence ile orada şehid ediliyor. Üstelik bunun vefatına sebep olan komiser, terfi ettirilerek Antalya’nın Elmalı Kazası’na tayin ediliyordu. Bu komiserin davası takip edildi, fakat ufak tefek cezalarla geçiştirildi. Terzi Mehmed işkence ile şehid olan tek Ağabey’imizdir, Allah rahmet eylesin. İnşallah şehittir.”

MUZAFFER ARSLAN

Muzaffer Arslan Ağabey'imiz, 1928 senesinde Erzurum'un İspir ilçesinin Gaziler Köyü'nde dünyaya geldi. 1950 de İzmir'e taşındı. Alsancak Devlet Demir Yolları'nda üç sene çalıştıktan sonra, 1954'de istifa edip ayrıldı. Manisa'da askerlik yapmakta olan Abdullah Yeğin Ağabey'in teklifiyle o yılın başlarında Manisa'ya yerleşti.

Artık bu andan itibaren kendi dünyasını, insanların ahiretleri için feda etmeye karar vermişti; tıpkı Üstad'ı Bediüzzaman gibi. Bundan sonra bütün mesaisi Kur'an ve iman hizmetlerine aitti.

Muzaffer Arslan, Risale-i Nur'u dağıtma işine başlayarak, bütün Türkiye'yi il il, kasaba kasaba, köy köy dolaşmaya başladı. Gittiği her yerde Risale-i Nur'un mahiyetini anlatıyor ve dağıtıyordu. Bütün bunları Hz. Üstad'la veya Üstad'ın yanındaki talebelerle sık sık görüşerek, istişareyle yapıyordu.

Dile kolay, iki elinde, iki ağır tahta bavul ile bütün Anadolu'yu dolaşmak... Hem de senelerce, bir ömür boyunca... Yaşlanınca herkesin midesi aşağı sarkarken, onunki göğüs kafesine çekilmiş. Cerrahpaşa'daki doktorlar hayret etmişler. "Herhalde o ağır valizlerden olacak" diyor kendisi. Muzaffer Ağabey gittiği birçok beldede ya soruşturma geçirdi, ya karakollarda sabahladı veya hapishanelerde yattı; ama o, yoluna, her seferinde, kaldığı yerden devam etti. Allah için geriye dönüş gemilerini yakmıştı. Bereketler saçarak hep ilerledi. Mübarek Anadolu insanının kalplerine nur tohumlarını ekti.

O zamanlar hizmet yolunda yürümek çok sıkıntılı ve zahmetli idi. Bazen yol parası bile bulamadı, yamalı gezdi, dükkânlarda yattı, hatta aç bile kaldı. Fakat o, şunu iyi anlamıştı: "... Hizmet-i Kur'aniye'de bulunana, ya dünya ona küsmeli veya o dünyaya

küsmeli—ta, ihlâsla, ciddiyetle hizmet-i Kur’aniye’de bulunsun.”^[25] O şimdi hem “Muzaffer”dir hem de “Arslan”dır. Yani ismiyle müsemmadır.

Elbette, o müşfik Üstad, böyle bir talebesinden razıydı. Rıza-i İlahî için yaptığı fedakârca hizmetlerini her seferinde tebessümle tebrik ediyor, dualarla teşvik ediyordu.

Muzaffer Arslan’ın burada bizimle paylaştığı hatıraları bir cihette kendi hayatı, bir cihette de Nur hizmetlerinin Anadolu’daki büyüme, yayılma serüvenidir. Anlattıkları sadece bir kesittir, birkaç örnektir. Şayet bir gün Nurculuğun Anadolu’da yayılma serüveni yazılacaksa, bence temel kaynaklardan birisi Muzaffer Arslan olmalıdır. Hatıralar okununca görülecek ki şaşırtıcı bir hafızası var. İfade kabiliyeti çok mükemmel... Ağır ağır, fevkalade fasih konuşur Muzaffer Ağabey.

Ortadaki Muzaffer Arslan, solunda Ömer Özcan, sağındaysa Yılmaz Sevinç ve Hüseyin Çağdır. (27.06.1993, Çamlık/İzmir)

“Kayda Değer Bir Şey Yok!”

1968 senesinde İzmir Patlıcancı yokuşunun sonunda bulunan, Mustafa Birlik Ağabey’in evinde yapılan mutat Salı derslerinden birine gitmiştim. Muzaffer Ağabey’i ilk defa orada görmüş, dinlemiş ve çok etkilenmiştim. O gün İhlâs risalesini açıklayarak okuduktan sonra, şöyle bir soru sormuştu: “Neden Kur’an’daki surenin birinin adı İhlâs?” Beklemeden kendisi cevap verdi: “Çünkü bu surede Allah (c.c.), sadece kendi sıfatlarını anlatıyor.”

Muzaffer Ağabey’le görüşmemiz kırk senedir devam ediyor. Zannedilmesin ki bu hatıraları kolayca aldım kendisinden. Defalarca teşebbüsümden sonra, ancak 21 Nisan 2006’da İzmir Şirinyer’deki

mütevazı evindeki ziyaretimizde nasip oldu. Bir müddet sonra da evimdeki bir derse katıldıklarında, ders sonrasında benimle paylaşmıştı. Fakat hep perde arkasında kalmayı tercih ettiğinden ve mütevazı kişiliğinden dolayı, her defasında “Kayda değer bir şey yok!” deyip beni hep atlatmıştı.

Bu kutsî hizmetin 1950 senesinden sonraki seyrini kısmen hülâsa eden veya perdeyi aralayan bu hatıraların merakla okunacağını tahmin ediyorum. Anlattıklarından çıkarılacak çok dersler var.

Velhasıl, Muzaffer Ağabey, Anadolu’nun sinesine Nur tohumlarını serpen çok kıymetli ağabeylerimizden biridir. Allah kendisine sağlıklı, uzun ömürler versin, âmin. [\[26\]](#)

Şimdi, Muzaffer Ağabey’in bizlerle paylaştığı hatıralarını kendi dilinden aktarıyoruz.

Risale-i Nur’u 1950’de İzmir’de Tanıdım

Risale-i Nur’u 1950’de İzmir’de tanıdım. İzmir’e geliş sebebim şuydu: Sene 1950. Küçük biraderimin kaçıp buraya geldiğini haber aldım. O, buralarda bozulmasın diye İzmir’e geldim, biraderi buldum. Maksadım onu alıp memlekete geri götürmekti.

Biraderim Halkapınar Meyan Fabrikası’nda çalışmaya başlamıştı. Onunla 15 gün beraber kaldıktan sonra o, asker oldu. Tam o sırada Devlet Demir Yollarında çalışan dayım İzmir’e tayin olmuştu. Çok ısrar etti:

“Memlekete gidip de ne yapacaksın? Gel, Alsancak’taki yol atölyesine gir, beraber çalışalım” dedi. Sonunda beni ikna etti. Basmane’de, Anafartalar caddesinde bir ev tuttuk. İşte bu şekilde İzmir’de kalmış olduk.

Bir hafta sonuydu. Basmane’deki Çorakkapı Camii’nde ikinci namazını kıldım. Oradaki koca çınar ağaçlarının altında –karakola varmadan– bir kahve vardı. Orada bir çay içeyim dedim ve içeri girdim. Selam verdim, oturdum.

“Merhaba genç, kimsin, necisin?” dedi birisi. Kimliğimizi, işimizi anlattık. “Bir tarikata mensup musun?” dediler. “Yok! Tarikat-ı Muhammediye’denim” dedim. “Nurcu filan mısın yoksa?” dedi. “Yok! Nurcu filan da değilim” dedim, soğukkanlılıkla. Fakat ilk defa duyduğum bir tabirdi. “Tarikatı biliyoruz da; nedir bu Nurculuk?”

dedim. “Şarktan sürgün olarak gelen, Emirdağ’ında bir İslam âlimi var. Meşrutiyetten beri İslam’ı savunmakla geçmiş ömrü. Mahkemelere verilmiş, sürgünlere gönderilmiş. İşte onun kitaplarını okuyanlara Nurcu diyorlar” dedi. “Yok, alakam yok” dedim. “Sen iyi bir gence benziyorsun. İzmir gibi bir yerde namazını kılabiliyorsun, hocalarla oturuyorsun... Tavsiye ederim, bu kitapları oku, çok istifade edersin” dedi.

Bu zat, Cumaovası’ndan (şimdiki Menderes İlçesi) İmam-Hatip Ferdi Hoca idi. Allah rahmet etsin.

“Bu kitapları nereden bulurum?” dedim. “Burada Abdurrahman Cerrahoğlu var, Basmâne’de, Anafartalar caddesinde, köşede kendisinin bir kitap dükkânı vardır. Benim selamımı söyle. O, el altından bu kitapları satıyor, al oku” dedi. “Olur hocam” dedim. Ferdi Hoca devam etti:

“Ben Emirdağ’ında Üstad’ı ziyaret ettim. Çok büyük bir âlim, çok lügat biliyor, çok ağdalı konuşuyor. Birçok müşküllerim vardı; ziyaret esnasında bunların hepsini cevaplandırdı” diyerek Üstad’ı çok övdü. Sonra dedi ki:

“Benim Üstad’ı ziyaret sebebim şuydu: Bir rüya gördüm. Asrın bütün imamları toplanmış, onların üzerinde birisi vardı. ‘Bu kimdir?’ diye sordum. ‘Bediüzzaman Said Nursî’ dediler. Ondan sonra ziyarete gittim ben.” İşte benim Ferdi Hoca vasıtasıyla Risale-i Nur’la ilk haberdar oluşum böyle olmuştu.

İzmir’de İlk Hizmetler

Oradan kalktım ve doğruca Abdurrahman Cerrahoğlu Ağabey’e gittim. Tanıştık. O zaman daha Latin harflerle Risale baskısı yoktu. Fakat ben Osmanlıca bilirdim; okur ve yazardım. Bana teksir bir kitap verdi, mürekkebi dağılmış bir kitap.

Abdurrahman Cerrahoğlu – Said Özdemir

“Ciltli kitap yok mu Abdurrahman Ağabey?” dedim. “Kalmadı yakında gelecek” dedi. Bir iki hafta sonra bütün külliyatı –ama ne varsa, müdafaalar dâhil hepsini– aldım. Müdafaalar da ciltliydi. Tek taraflı sayfa baskısı vardı o zaman. Hepsi Osmanlıca... Hutbe-i Şâmiye, Münazarat da var içinde. Eve geldim; nedense Mektubat’tan başladım okumaya. O zaman Mektubat iki ciltti. Üstad hocalara Zülfikar’ı tavsiye edermiş; ama daha biz oraları bilmiyoruz... Mektubat’ı gözden geçirirken, 15. Mektup dikkatimi çekti. “Sahabeler hakkında görüşü nedir acaba, Ehl-i Sünnet’e uygun mu değil mi?” diye baktım. Üstad orada Ehl-i Sünnet’i savunuyordu.

Bu arada ben, bir taraftan, Manisa’nın eski müftüsü Edipzade Ahmet Efendi’den sarf nahiv, yani Arapça çalışıyordum. Hafta sonları Kestanepazarı Camii’ne gidiyor, Arapça okutan hocaları dinliyordum. Her hafta sonu mutlaka Kestane Pazarı’na gidiyordum. Şaban Düz Hoca’yla da o zaman tanışmıştık. Yakınlarda daha yeni vefat etti, Allah rahmet etsin. Hem Salih Efendi’den hem Ali Efendi’den ders alıyor, hem de aşağıdakilere ders okutuyordu.

O sırada Eskişehir’den Ali Demirel tayin oldu İzmir’e. Derken arkasından Mehmet Akif Usanmaz tayin oldu. İkisi de astsubay... Mustafa Birlik o zaman askerde idi. Bu astsubaylar o zaman Eskişehir’de Üstad’ı ziyaret etmişler. Esnafımız yok, biz de yeniyiz.

Ali Demirel'in evinde toplanmaya başladık. Bu arada Hüseyin Çağdır'la, Saim Atlıhan'la tanışmıştık.

Muzaffer Arslan 34 yaşında

Manisa'ya Taşındım

Biz böyle İzmir'de toparlanırken, o sıralarda bize Urfa'dan bir telefon geldi: "Bir ağabey askere geliyor, karşılayın." 1953 sonlarıydı. Gelen Abdullah Yeğin Ağabey'di; Manisa'ya askere geliyormuş. Neyse Basmane'de karşıladık kendisini. Fakat düşünün misafir edebilecek bir yerimiz bile yok. Şaban Hoca'ya dedim: "Caminin (Fettah Camii) anahtarını ver." Artık camide misafir ettik Abdullah Ağabey'i. Sabahleyin Manisa'ya gitti. Aradan bir ay geçmişti, Astsubay Mehmet Akif dedi ki: "Muzaffer Kardeş, Abdullah Ağabey'i bir ziyaret edelim." Ve gittik Manisa'ya.

Abdullah Ağabey dedi ki:

“Muzaffer Kardeş! Manisa dindar bir yer; merkez, çevre hep öyle. Fakat bu Menemen Hâdisesi’nden dolayı halk sindirilmiş. Ben ise erken mesaiye gidiyorum, geç geliyorum, halkla münasebet kuramıyorum. Sen Manisa’ya gelsen çok iyi olur” dedi. Mehmet Akif de Manisalı ya: “Ooo, Çok iyi olur Abdullah Ağabey! Çok iyi olur!” dedi. “Ben gelsem nerede kalacağım” dedim. “Yahu! Sen gel” dedi. Onun da öğretmen olan, yedek subay bir arkadaşı vardı. Onunla bir ev tutmuş, orada kalıyordu. Abdullah Ağabey “Dil Tarih’i” bitirmemişti ama 1960 öncesi, liselilere de yedek subaylık veriyorlardı.

Böylece 1954 başlarında Manisa’ya taşındım. Abdullah Ağabeylerde bir iki gün misafir kaldım. Biz de o zamanlar her doğru bildiğimizi her yerde anlatıyoruz ya... Hocalarla münakaşalarımız da oluyordu. Dedim: “Abdullah Ağabey! Benim size zararım olmasın, ben başka bir yerde kalayım.”

İki tane ziraat memuru vardı, Bekir Amca ve Ahmet Binici. Onlar yeni yeni alışıyorlardı. Göktaşlı’da ev tutmuşlardı. Onlar dediler ki: “Bizim mahalle camisinin çok güzel odası var. Biz imamla konuşalım. Sen gel, hem müezzinlik yaparsın hem orada kalırsın hem de orada sohbet yaparız” dediler. Gittiler hocayla konuştular. Böylece kabul ettik ve taşındık caminin odasına. Nedense o zaman öğle ve ikindi kılınmıyordu o camide. Yani ben rahattım. Akhisar’a, Turgutlu’ya, İzmir’e gidiyor, akşama dönüyordum. Bazen de yazın Kur’an öğrettiğim gençlere bırakıyordum müezzinliği.

Caminin imamı Hamdi Hoca, varlıklı bir insandı, Allah rahmet etsin. O, o zaman 80 lira maaş alıyordu; 20 lirasını caminin masrafına ayırıyor, 60 lirasını da bana veriyordu. Ben onu yol parası yapıyordum. O zaman İzmir otobüsle 1 lira idi.

Mehmed Akif Usanmaz

Manisa’da Kısa Süren Vaizlik

Artık biz Manisa’da kalmıştık. Beni Erzurumlu değil de, ismimiz bu hizmette orada çıktığı için Manisalı bilirlerdi.

Bir ara, bizim sarf nahiv okuduğumuz, Manisalı eski müftü Edipzade Ahmet Efendi aylığını almak için Manisa’ya gelmişti. Bana haber salmıştı. Gittim. “Gel seninle müftülüğe gidelim” dedi. Gittik, müftüye bizi anlattı, “Her camide konuşabilir” dedi. Müftü de bizi imtihan etmeden hemen vazife verdi.

Ben, Cuma vaazlarında kitapları çıkartmadan, ayet-hadis okuyarak, hocaların tarzında, risalelerden nakiller yaparak konuşuyordum camide. Ramazan yaklaşmıştı; bir ikindiden sonra vaiz diye bizim ismimizi yazmışlar. Cuma günü cemaate dedim: “Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri’nin çok kıymetli kitapları var, onlardan okuyacağım.” Bir müddet öyle devam ettik. Sonra bir gün, bir arkadaş beni bir Cuma günü başka bir camiye davet etti. Orada Ahir zaman hâdisatı ile ilgili bazı şeyler söyleyince, beni mahkemeye verdiler...

Kitapların Temin Edilmesi

O zaman kitaplar bize İstanbul’dan geliyordu. Daha Latin harfine geçilmemişti, Osmanlıca, ciltli teksirler vardı. Isparta’dan da gelirdi. Mersin’de Mustafa Ezener Ağabey Gençlik Rehberi’ni bastırması, Antalya’da İleri matbaasında Hutbe-i Şâmiye basılmış, İstanbul’da Zübeyir Ağabey’in Konferansı teksir edilmiş, Samsun’da Büyük Cihad matbaasında da “Küçük Sözler” basılmıştı. İşte oralardan geliyordu kitaplar. Ağrı’da Mesuliyet Gazetesi vardı, o da tefrika ediyordu Nurları. İlk basılan teksir kitaplar, biraz mürekkebi filan taşmış, 3. hamur’a basılmış kitaplardı. Ama sonradan fevkalade düzene girdi bunlar.

Kitapları farklı yerlerde saklardım. Manisa’da iken, en evvel Mesut’un babası Hacı Ekber Ağabey’e veriyordum. Sonra, yurtdışında çalışmış Hamdi Kumbaracı vardı. O, Vakıflardan Muradiye Camii’ne yakın bir yer tutmuş, yorgancılık yapıyordu. Gelen kitapları kasalarla onların deposuna koyuyorduk. Orası garaja yakındı. Bu bana kolaylık sağlıyordu. İzmir’de de Gönen Palas’ta;

Mehmet Metin, otelinin alt katında bana bir oda vermişti, kitapları orada depoluyordum. Orası da o zamanki Basmene garajına yakındı zaten. İşte oralardan Tire, Bayındır vs. her tarafa gidiyordum. Allah kolaylık veriyordu.

Yanımda o kitaplardan hiç kalmadı. Manisalılar benim elimde eski hiçbir şey bırakmadılar. Mesela Üstad'ın bana verdiği altı tane 25 kuruş vardı. Manisa'ya gittiğim zaman "Sen nasıl olsa Üstad'dan yine alırsın" dediler ve benden aldılar. Kitaplar da öyle... Hep hatırını kıramadığım ahbablara verdim gitti.

Beşinci Şua

Üstad Hazretleri'nin şahsı üzerinde çok durmuşumdur Anadolu'da. Kitapları nazara verdiğimiz kadar; bilhassa Üstad'ın makamı üzerinde ve Ahir zamandaki eşhas-ı mühimme üzerinde duruyordum. Bu sebeple 5. Şua'yı çok okuyordum. Aslında 5. Şua en evvel okunacak mesele değildir; ama ben 1950–60 arasında o zaman her gittiğim yerde onu okuyordum. Zaten baş tarafında da: "Akide-i avam-ı mü'mininin imanlarını vikaye ve şübehattan muhafaza etsin diye..." yazılmış. Bu istikbal meseleleri hakkında avam-ı müminin ve bazı hocalarımız da dâhil, yanlış malumat sahibiydiler. Çünkü bu istikbale ait hadisleri okuyanlar muhkem gibi kabul edip yanlışlığa düşüyorlardı. Hâlbuki müteşabih hadisler tevil ister. Bunları da ancak ilimde vukufu bulunanlar tevil edebilirler. Yoksa Riyazü's-Sâlihın gibi kitaplara bakıyorum, olduğu gibi nakletmişler. Hâlbuki bunlar müteşabih hadislerdir.

Hadislerde geçen, "Alnında yazılı bir kişi" veya "Eli delik bir kişi"yi aramak değil de "Ondan murat nedir?" diye sormak ve tevillerine bakmak gerekiyor. İşte Üstad onları anlatıyor. Peygamberimizin huzurunda işitilen bir gürültü duyulduğunda, Resulullah ne diyor: "Yetmiş senedir yuvarlanan bir taş, cehennemin dibine yuvarlandı." Biraz sonra: "Yetmiş yaşındaki filan münafık öldü, cehenneme gitti" diye haber geliyor. İşte bunun gibi müteşabih, yani benzetmeli hadislerdir bunlar. Ben çocukluğumdan beri bu Mehdi-Deccal meselelerini, Muhammediye, Ahmediye kitaplarından okumuştum, bunları bekliyordum. Âl-i Beyt'ten birisini bekliyordum ben. Ama onları okuduğumda daha üçüncü sınıftaydım.

Öğretmenimiz bayandı. Bir gün bana bir şiir verdi, “Bunu okuyup ezberleyeceksin” dedi. Çocuklar içinde biraz görüntülüydüm ben. O şiiri okudum; fakat ezberleyemedim. Çünkü benim itikadıma, inancıma aykırı şeyler vardı içinde. Bu sebeple okula gitmedim ve o şiiri de okumadım. Daha üçüncü sınıftaydım, o yaşta bizim inancımız buydu. Bu halimle ve yaşımla ben hep bu meseleleri bilirdim. Ahir zamanda kim nedir anlardım, anlatırdım. Oysa ailemden böyle bir terbiye de almamıştım. Çünkü daha altı yaşında babam, on altı yaşında da anam vefat etti. 1948–1950 arası Davutpaşa’da askerliğini yaptım. O zaman bölüğün yarısına Kur’an ve ilmihal öğrettim. O zamanda bile ilgilenirdim bu meselelerle.

İşte ben, çok öncelerden beri bu meselelere önem verir ve çok okurdum. Hatta bir defa Zübeyir Ağabey anlatmıştı: Birileri Üstad’a gelerek, “En son okunacak mahrem eserleri en evvel okuyor...” tarzında Üstad’a anlatmışlar. Fakat Üstad da gülmüş, bir şey dememiş...

Üstad’ı İlk Ziyaretim

Ağabeyler “Üstad ziyaretçi kabul etmiyor, kitapları okuyun” dedikleri için benim ziyaretim biraz gecikti. Üstad 53’den sonra Isparta’ya geldi. Daha evvel malum Emirdağ’ında ve kısmen Eskişehir’de kaldı. Bir de 52’de İstanbul Gençlik Rehberi Mahkemesi vardı.

İzmir’de Mustafa Birlik’in kayınbiraderi Mehmet Uslu ve onun kardeşi Kadir vardı. “Üstad’ı bir ziyaret edelim” dediler. O zaman ben DDY’de çalışıyordum. Ramazan Bayramı yakındı. “Giderken Üstad’a bir kutu şeker, iki kilo da bal alalım, gelen ziyaretçilere bayramda ikram ederler” dedim. “Ama Üstad kabul etmiyor” dediler. “Siz alın da biz kabul ettiririz” dedim kendimden gayet emin olarak. (Muzaffer Ağabey bunun mümkün olmadığını sonradan gördüğü için gülerек anlattı bu kısmı.)

Isparta’ya vardık, gece Nuri Benli Ağabey’in otelinde kaldık. Sabahleyin Rüşdü Çakın Ağabey’in Kitapçı dükkanına gittik. Dedi ki: “Kardeşim, Üstad burada; ama bakalım ziyaretçi kabul edecek mi?” Ben, “Yahu sen yerini bir tarif et yeter” dedim. Yerini tarif etti; şimdi müze olan ev. Kapıyı çaldık, Tahiri Mutlu Ağabey bizi içeri aldı. “Kardeşim Üstad rahatsız. Ziyaretçi kabul eder mi bilmiyorum; ama

buyurun çıkalım” dedi. Fakat elimizdeki eşyaları bıraktırdılar, onları içeri almadılar. Tahiri Ağabey: “Kardeşim Üstad hediye almaz, şimdi bunları görürse bizi azarlar” deyince, mecburen hediyeleri öylece bıraktık. O zaman Üstad’ın evinin kapısının arkasında ziyaretçilere dair bir mektup vardı. Gelen gidenlere okuturlardı. “Benim eserlerimin her biri bir Said’dir. Bunları okumanız benimle görüşmek gibidir...” diye. Orada Tahiri Ağabey’den başka, Zübeyir Ağabey ve Ceylan Kardeş vardı. Bayram Yüksel kardeş o zaman Kore’de idi. Mahmut Çalışkan var mıydı hatırlamıyorum.

Meğer Üstad ziyaretçileri yatak kıyafetiyle karşılamıyor, evvela giyim kuşamını düzeltip ondan sonra kabul ediyormuş. Neyse, Zübeyir Ağabey haber verdi. Üstad’ın yanına girerken, ağabeyler bize üç talimat vermişlerdi:

1. Yanında fazla kalmayın
2. Sual sormayın
3. Yüzüne bakmayın.

Girdik içeriye. Üstad’ın elini öptüm, sağ tarafına diz çöktüm, oturdum. Üstad Hazretleri’ni ilk defa görüyordum. Hemen dikkatimi çekti: Üstad’ın belinde hiç bir eğilme yoktu. O yaşında dimdik ve dinçti. Ahir hayatına kadar da hep öyle kaldı Üstad. Şu Fatih Camii’nde dua ederken çekilen bir fotoğrafı var ya, aynen o tarzdaydı.

Zübeyir Ağabey bizi takdim etti. Üstad Erzurumlulara hemşehrîm diyordu. “Maşaallah, maşaallah...” diye iltifatlar ettiler. Üstad’ın konuşmalarını Zübeyir Ağabey bize tekrar ediyordu. İzmir’den hususan Abdurrahman Cerrahoğlu’nun selamlarını söyledim. Ege hizmetleri hakkında bilgi verdim. Üstad konuşmalarında zorlanarak da olsa mücadelelerini bize anlatmaya çalışıyordu. Risale-i Nur’u okumanın öneminden ve bugünkü gençliğin kurtuluşunun ancak Risale-i Nur’u okunmasıyla mümkün olacağından bahsediyor ve daima akla kapı açıyordu.

Üstad konuşmayı kestiği zaman kalkın demekti. Dedim: “Üstad’ım, sizin yanınızda uzun zaman kalmak isteriz; fakat sizi rahatsız etmek istemiyoruz. Hem meşguliyetiniz de olabilir, bize müsaade buyurun” dedim. Ayrılırken, “Üstad’ım! Bayramda ağabeyler ve ziyarete gelecekler için misafir şekeri getirmiştik, sizin için de iki kilo bal almıştık.” Dedi: “Kardeşim ben hediye kabul etmiyorum. Beni,

kaidemi bozmaya zorlamayın.” “Anlıyorum da bir sefer kabul etseniz Üstad’ım!” dedim. Üstad tekrar etti. Biz ısrar edince: “Peki madem bizim için getirmişsiniz, ben onların bedelini ödeyeyim” dedi. Ben, bedel deyince: “Üstad’ım önemi yok onun” dedim. “Söyle öyleyse kaçta aldınız?” dedi. “150 kuruşa aldık” dedim. Üzerinde buğday başağı resmi olan 25 kuruşluklar vardı o zamanlar. Üstad krem kutusundan altı tane çıkardı verdi bana. “Burada kalan talebeler için bunu kabul ediyorum. Sizi de talebeliğe kabul ediyorum; sizi otuz kırk senelik eski talebeler gibi kabul ediyorum” dedi. Üstad iltifat ediyordu tabii.

Tekrar elini öptük. O da bizim başımızı okşadı. “Buralara kadar masraf edip benim için gelmişsiniz, beni minnet altında bırakıyorsunuz. Sizin yol masraflarınızı karşılamam lazım” diye de Üstad bizi ikaz etti. İzmir’den Abdurrahman Cerrahoğlu’na, Ahmed Feyzi’ye “Bana vekâleten selam söyleyin” dedi.

Sonra “Denizliye de uğrayacak mısınız? Orada Yakalı Hafız Mustafa var, ona da selam söyleyin” deyince; “Uğrayacağım Üstad’ım” dedim. Hâlbuki biz direk trenle dönecektik, şimdi bu bizim için bir emir olmuştu. Denizli’ye daha önce hiç gitmemiştim.

Üstad ziyaretçileri orada tutmak istemiyordu. “Kardeşim şimdi araba var, binin gidin” dedi. Emniyet eziyet veriyordu o zaman. Ama ben uzun yıllar Üstad’a gidip geldiğim halde, hiç öyle bir sıkıntım olmamıştı. “Peki Üstad’ım” dedik ve çıktık. Trene bindik, ben Denizli’de indim, diğerleri İzmir’e devam ettiler. İşte ilk ziyaretimiz bu tarzda olmuştu. Daha sonraları birkaç defa Emirdağ’ında, fakat daha ziyade Isparta’da iken çok ziyaretlerim olmuştur.

Geçenlerde birisi “Ne zamandan beri hizmettesin?” diye sormuştu. “Seksen senedir” dedim. “Yahu Ağabey yaşın kaç ki?” dedi. “Yaşım o kadar yok, belirli bir fiili hizmetimiz var; ama otuz kırk sene de müktesep hakkımız var” dedim. Çünkü Üstad “Sizi otuz kırk senelik eski talebeler gibi kabul ediyorum” demişti!

Denizli’de Yakalı Hafız Mustafa

Üstad, “Denizli’de Yakalı Mustafa’ya selam söyle” deyince, bunu emir telakki edip Denizliye geldim. Ben Yakalı Mustafa Ağabey’i hiç tanıımıyordum. Fırincılık yapıyormuş, sora sora buldum. Bakınız

Üstad onu hiç unutmamıştı. Üstad dokuz ay Denizli hapsinde yattığı zaman, evinden hep yemek götürürmüş, çamaşırlarını yıkatırmış. Üstad'ın tahliyesi için hâkimlerle özel görüşmüş, çok gayretler sarf etmiş o zaman. Bu hizmetleri için Üstad onu unutmamıştı.

Misafiri oldum, çok sevindi. Orada bir hatıra anlattı bana:

“Ben Hicaz’a giderken, Üstad’ı ziyaret ettim. Bana bir takım Osmanlıca külliyat verip ‘Hacı Mustafa, bunları Mekke-i Mükerreme’ye bırak, okunsun’ dedi. Sınırdan geçerken valizleri açtılar, kitapları gördüler, ellemediler. Fakat bulunduğum yerin emniyetine haber vermişler. Dönüşte emniyete çağrıldım. Emniyet müdürü: ‘Hacı! Allah kabul etsin. İyi güzel de giderken bu Said-i Kürdî’nin eserlerini niye götürüyorsun. Bunların zararlı olduğunu bilmiyor musun?’ dedi. Ben de dedim ki:

‘Eğer bunlar size göre zararlı eserler ise, memleketin dışına götürerek memleketi bunlardan kurtardım. Yok, faydalı bir İslamî eserlerse, bir İslam memleketine götürdüm, okunsun. Artık bunları bırakın. Bu tür şeylerle bizi rahatsız etmeyin. Memlekette demokrasi var’ deyince serbest bıraktılar beni.” Yakalı Ağabey çok demokrat, kahraman, korkusuz bir insandı. Üstad, Emirdağ Lahikasında bir mektubunda merhum Mustafa Efendi’nin bu hizmetini şöyle anlatmaktadır:

“Aziz, sıddık kardeşlerim,

“Hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur’un, Haremeyn-i Şerifeyn’ce makbuliyetine bir alâmet şudur ki:”

“Denizli kahramanı Hafız Mustafa, İstanbul’dan aldığı Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ ve Siracü’n-Nur’u—ki Hindistan ulemasına gönderilecekti—onları alıp, yolda bazı hacılara okutup beraber Medine-i Münevvere’de Keşmirli gayet meşhur bir âlim ve Türkçe de güzel bilen zata teslim etmiş. O zatın da çok takdir edip kat’î teminatla Hindistan ulemasının merkezine göndereceğini ve Medine-i Münevvere’ye mahsus olan mecmualar da yetiştiğini ve sair yerlere de gönderilen mecmualar selâmetle yetiştiğini Denizlili Hafız Mustafa’ya beraber arkadaş olup ve yolda Nurları okuyarak giden hem genç, hem Nurcu iki Afyonlu hacı ve başka hacılar, bu müjdeli haberi bana getirdiler ve hariçte Risale-i Nur’un ehemmiyetli revacını ve makbuliyetini müjdelediler.”

Üstad'dan Kopuk Çalışmıyordum

Ben o zaman yazları Ege'de kalıyordum. Ağustos aylarında Erzurum'a gidiyordum. Giderken Üstad'ı ziyaret edip bilgi veriyordum. Gittiğim veya gideceğim yerler hakkında bilgi veriyordum. Dönüşte de uğradığım yerler hakkında tekrar Üstad'a bilgi veriyordum. Onun için Üstad'dan kopuk çalışmıyordum. Yani resmî bir mukavelemiz yoktu ama her şeyden Üstad'ın malumatı oluyordu. Yalnız daha ziyade Zübeyir Ağabey bizi Üstad'a anlatıyordu. Netice itibarı ile Üstad bizim faaliyetlerimizi biliyor, Zübeyir Ağabey de Üstad'a devamlı anlatıyordu.

Şark'a gittiğim zaman altı ayda bir Üstad'ı görebiliyordum. Bir giderken, bir de dönerken. Ama Ege'den bazı arkadaşlarla "Haydi" deyip ayda bir gittiğim de olmuştur. Fakat Üstad sık sık ziyareti iyi karşılamazdı. Hizmet olmalıydı. Mesela bir gün yeni harflerle Mektubat basılmış ve daha bize gelmemişti. Biz de "Üstad'ım Mektubat basılmış, biz daha onu almadık da onu almak için geldik" derdik, bunun gibi hizmet vesileleri olmalıydı.

Üstad'ın Teklifi ile Verilen Tayinat

Ben Ege'de iken tayin bedeli filan almıyordum. Kitaplar satıldı mı, hemen parasını yeni baskısı yapılsın diye İstanbul'a gönderiyordum. Onun için Üstad'ın naşirlere bıraktığı yüzde on iki buçuğu alıyorduk sadece. Zaten o da masraflar filan oluyordu... Öyle ticaret gayesi filan yoktu. Bir kitap, mesela kaç mal oluyorsa masraflar çıkarılır maliyet belirlenir, yüzde on iki buçuk üzerine konulurdu; o da diğer masrafları karşılasın diye. Onun için kitaplar hep maliyetine satılıyordu.

İkinci sefer Üstad'a gidişimde Üstad bana sordu: "Tayin bedeli alıyor musun?" "Almıyorum Üstad'ım" dedim. Üstad "Olmaz kardeşim, bu kadar masrafı nasıl karşılıyorsun?" dedi. "Kardeşim, eğer benim imkânım olsa sana birkaç tane tayin bedeli öderdim; fakat imkânımız bu kadar" dedi. Üstad'ın yanında kalanlara aylık veriliyordu. Ayda dokuz lira, bir ekmek parası. Bana da aynı, yıllık 108 lira veriyorlardı, çünkü ben Şark'ta beş altı ay kalıyor, çok yerleri

dolaşıyordum. İki buçuk ay Erzurum'da kalıyordum. Bir ay Erzincan'da, Sivas'ta, Kayseri'de, Van'da...

Abdülvahid Mutkan, Muzaffer Arslan

On iki ay içinde en sonunda Çukurova'da kalıyordum. Kışı orada geçiriyordum. Edirne'den Hakkâri'ye kadar her yere gittim.

O zaman şimdiki gibi dershaneler yoktu henüz. Otelde, dava arkadaşlarımızda kalıyorduk. Mesela hemşehrim Ayhanlar, o zaman Adana'da oturuyorlardı, onlarda kalıyordum. O sebeple Adana'da problemim yoktu. Hizmete sahip çıkan arkadaşların evlerinde misafir oluyordum. Netice itibariyle hani Üstad "fitrî nurcu" diyor ya. Bizim yapımız ona müsaitti...

İstiğna Düsturundan Ne Anlaşılmalı

Ben Erzurum doğumluyum, nüfusumu İzmir'e aldurdım. Daima izzetimle yaşadım. Şak'tan Garp'a hiç kimse bir şey diyemez... Bu meslek-i kudsiyeye, cemaatime zarar verici, itibarına leke verici bir davranışta bulunmadım bu zamana kadar. Buna da kararlıyız.

İstiğna şahıslarımız içindir. Ehl-i himmetin hizmete iştirakine mani olunmaz. Risalelerde bunlar vardır.

Fethullah Gülen ile Tanışmamız

Sene 1956. O zaman yazın Ege'de kalıyor, Eylül-Ekim'i Erzurum'da geçiriyordum. Erzurum'da Mehmet Şerçil vardı, terzilik yapıyordu.

Erzurum'un en yaşlılarından birisidir. Ben Risaleleri tanıdıktan sonra ilk defa onun adresini alıp gitmiştim. Kırkinci Hoca ile henüz daha tanışmıyordum. Mehmet Şerçil'i aradım. Muratpaşa Camii'nin bitişiğinde vakıflara ait bir dükkânı kiralamış, orada terzilik yapıyordu. İşte ben bu adrese gittim ilk defa. Ama henüz daha cemaat teşekkül etmemişti Erzurum'da. Kırkinci Hoca da o zamanın âlimlerinden ders okumuştı. Askerlik dönüşü kendi muhitindeki bir camide gençlere Arapça okutuyordu.

Mehmet Şerçil'e anlattım: "Ben Erzurum'a bu hizmet için geldim..." "Hoş geldiniz" dedi. Sonra bir arkadaş evinden bir halı getirdi. Akşamları o terzi dükkânına serip, akşam derslerine orada yapmaya başladık. Mehmet Şerçil de evden bana bir yatak getirdi; onun terzi dükkânında yatıyordum. Orasını çok faal bir şekilde kullanıyorduk; gündüzleri terzi dükkânı, akşamları derslane, geceleri de benim yattığım yer oluyordu. Namazlarımı bitişiğindeki camide kılıyordum. Orada ilk kalışım bir buçuk ayı buldu. Her gün orada dersler yapıyorduk.

Bu sırada, Kırkinci Hoca, Fethullah Hocaefendiye "Erzurum'a bir hemşehrimiz geldi. Bu akşam onunla oturacağız, sen de gel" demiş. Kırkinci Hoca'nın teklifi ile derse geldiler. İşte Fethullah Hoca'mızla ilk defa o zaman tanışmış oldum. Eski Müftü yardımcısı Osman Bektaş'tan ders okuyordu. Bir gün, Kırkinci Hoca beni beraber müzakereli Arapça ders okudukları yere, öğle yemeğine davet etti. Baktım Fethullah Hoca da orada. Hem Osman Bektaş'tan ders okuyor hem de Kırkinci Hoca ile müzakereli ders okuyorlardı. Bunları orada böyle görmüştüm. Bir de arkadaşı Hatem vardı; o İzmir'e gelmişti.

Böylece, Fethullah Hocaefendi ile Kırkinci Hoca'mın vesilesi ile tanışmış oldum. Ben Erzurum'da olduğum müddetçe derslere her gün gelirdi. Fethullah Hoca çok edepli bir insandı. Ben o zaman yirmi yedi yaşımda idim, o da on altı-on yedi yaşlarında idi. Çok edepli idi. Ders boyunca diz üstü oturarak dersi dinlerdi.

Hocaefendi ile Alakalı Mektubun Aslı

Fethullah Hoca ile alakalı, Üstad mektup yazmış diyorlar ya! Üstad ona özel bir mektup yazmadı. Erzurum'dan o mektubu yazan

bendim. Bu şöyle oldu:

Erzurum'da hizmet yeni başladığından, Üstad'a bir mektup yazdım. Evvela Kırkinci Hoca'yı başa yazdım, Mehmet Şerçil, Hatem, Fethullah Hoca ve oradaki nurlarla alakadar olanların da isimlerini yazdım. Doğrudan doğruya Üstad'a mektup yazılamaz. Rüşdü Çakın vasıtasıyla yazardık ekseriya. O zaman Üstad Ceylan'ın yazısıyla; "O kardeşlere birer birer selam, muvaffakiyetlerine dua ediyorum" diye bize mukabele etti. Meselenin aslı budur. Yoksa ayrı bir mektup yok.

Hocaefendi daha sonra Arapça okumayı kifayet derecede gördükten sonra, bir sene için Ramazan'da Tokat'a gitmiş, sonra Edirne'ye. Edirne'de bulunduğu müddetçe uzun bir süre Hoca efendi'yi göremedik. Sonradan Edirne'ye ziyarete gitmiştik. Orada Üç Şerefeli Camii vardır, kaldığı ve görev yaptığı yer. Görevlilere sordum: "Fethullah Hoca'nın kaldığı yer neresiydi?" Pencereyi gösterdiler. Caminin penceresinde kalıyormuş, orada yatıp kalkıyormuş.

Hocaefendi Sizin İçin "Sahabe Gibiydi" demiş

Tabii o ilk zamanlarda bizim yaşantımız öyleydi. Bakın! Elbiselik kumaşımı satıyordum, söz verdiğim için Bursa'ya gidiyordum. Pantolonumun dizleri yırtılmıştı, içten yama koydurdum; onunla Erzurum'a gidiyordum. O zamanki telakkim şuydu:

"Yahu sahabeler yamalı elbiseler giymiş." Ama sonradan düşündüm ki: "Bu yamalı elbiselerle bir daireye girsen, adam seni dinlemez. Dikkatini kılık kıyafetine verir, anlatacağınız şeyler de tesir etmez." İşte ilk zaman öyle düşünüyordum.

Bir keresinde camiden pabuçlarımı çaldılar, onlara çift kösele yaptırmıştım. Sonra gittim bit pazarından, üç liraya arkası basık bir pabuç aldım, artık onlarla dolaşıyordum. Şimdi basık pabuçla olur mu? Biz onu tevazu diye yapıyorduk, ama etrafa da tesiri iyi olmuyordu tabi. Fakat biz bunları sonra sonra değerlendirebiliyorduk.

Süleyman Emmi (Süleyman Arı): "Muzaffer Hoca sen Türkiye'yi dolaşıyorsun" diyerek, o zamanki parayla bana iki yüz lira getirmişti. Almadım. Hâlbuki adam meşru olarak kazanmış ve hizmeti de bilen birisi, hizmete veriyordu. Mesela "Elbise yaptırılım" dediler,

yaptırtmadım, o yamalı elbiselerle geziyordum. Ama bilhassa bugünkü sosyal hayatta pantolonun ütülü olacak, kravatın olacak, birisine bir şey anlatırken, onu giyim kuşamınla meşgul etmeyeceksin. “Yanlışlık tatbik-i nazariyattan ve mukteza-i hali bilmemekten geliyor” diyor Üstad, değil mi? Mukteza-i hal bugün değişmiş. Kumaş elbiseliğini satıyorsun yamalılarla geziyorsun. Ama o zaman şevклиyiz, gayretliyiz hiçbir şikâyetimiz de yok.

Fethullah Hoca o zamanki davranışlarımızdan, kılık kıyafetimizden, kimseden bir şey almayışımızdan etkilenmiş olsa gerek.

Bursa’da Bir Kapı Kapandı, Allah Başka Bir Kapı Açtı

1955 senesiydi, daha o zaman henüz yeni harflerle Risaleler basılmamıştı. Onlar 56’da basılmaya başladı.

Manisa’da hapis yattığım zaman, şimdi Nazilli’den tanıdığınız Ertuğrul Öztürk Bey’in dedesi elli lira harçlık bırakmıştı. Biz de Astsubay Muzaffer Erdem’le beraber “Ramazanda Bursa’ya gidelim” diye kararlaştırdık. O, oradan evliydi. Haberleştik. Muzaffer Kardeş bana “Resmî elbiseyle mi geleyim, yoksa sivil mi geleyim?” diye sordu. “Resmi elbiseyle gel” dedim. O İzmir’den, ben Manisa’dan Balıkesir’e geçtik.

Muzaffer Erdem: Emekli Astsubay

İki tahta valizim vardı; sapları kopmuştu. Çilingir Ramazan Usta vardı. O, vidalı, kopmayacak şekilde, kırk kilo kadar taşıyacak kulplar yapmıştı.

Neyse, Muzaffer Erdem'le Balıkesir'den çıktık, Bandırma'ya geçtik ve bir iki gün kaldık orada. Edincik, Gönen, Biga, Kemalpaşa... Oralara uğrayarak vardık Bursa'ya.

Afyon'da Üstad'la aynı hapiste kalan Ali Aktar isminde birisinin adresini almıştık. Orada yorgancılık yapıyormuş, Orhan Camii'ne yakın. Biz Orhan Camii'nde öğleni kıldık, fakat adam bize sahip çıkmadı. "Kardeşim, çok sıkı, hiç nurculuktan bahsetmeyin, Hocaefendi'yle (Üstad') ben de mektuplaşamıyorum..." Şöyle-böyle dedi, bizi bıraktı gitti. Caminin önünde Muzaffer Erdem bana dert yanıyordu: "Bu nasıl Nurculuk böyle" diye söyleniyordu. Orada seyyar kitapçı varmış, Darendeli Mustafa. "Yahu arkadaşlar nedir

derdiniz?” dedi. “Yok, bir şey yok” dedik. “Yok, yok söyleyin; kimsiniz, necisiniz siz?” dedi. Dedik: “Bu arkadaş Astsubay, ben Manisa’dan seyyar kitapçıyım.” “İyi, biz de seyyar kitapçıyız. Nedir meseleniz?” deyince, anlattık. “Yahu siz ne merak ediyorsunuz, verin o kitapları ben satarım.” Dedim ki: “Bizim kitaplar öyle cami önlerinde sergide satılmaz.” “Eee nasıl olacak?” “Evinin açarsın. Tanıdıklarını, yakınlarını davet edersin. Biz açarız okuruz, kendi elimizle...” “Tamam. Ben Yeşil’de oturuyorum, akşam iftara bana gelin. Teravihi beraber kılarız, tanıdıklarımı davet ederim” dedi. “Tamam, uygundur” dedik. Bir kapı kapandı, Allah başka bir kapı açmıştı bize.

O zaman da istiğna düsturuna öyle bir riayet ediyoruz ki! Düşünün, Mustafa Birlik kurban eti göndermiş, biz de onu geri göndermiştik. Müessiriyet bozulmasın diye, hiç kimsenin çayını çorbasını içmiyoruz. Muzaffer Erdem kayınvalidesine gitti. Ben de lokantada yemek yedim, oradan Yeşil semtine gittik. O arkadaş da bizi hesaba çekti: “Yahu ben sizi iftara bekledim, niye gelmediniz?” dedi. Beni on beş gün misafir etti. Ama hep onda kalmadım da, derse gelen arkadaşlardan da her birisi bizi götürdü. Emirsultan, Davutkadı, Yıldırım, orada meşhur bıçakçı Vehbi Usta vardı, Tatar Feridun vardı. Sonra Tapu Müdürü Ali Kulluklar vardı. Onlarda da hem misafir olduk, hem de dersler okuduk. Tabi götürdüğümüz kitapları dağıttık. Ama hayli bir muhit edinmiştik.

Kitaplar bitince Muzaffer Erdem’i İstanbul’a gönderdim, iki valiz daha kitap getirttim. Onları da dağıttık.

Bir gün tapu müdürü Ali Kulluklar, bizi iftara davet etti. Dedi ki: “Muzaffer Kardeş benim kayınbiraderim Emirdağ’ında savcıdır; onunla görüşmeye gitmiştim de; bana, Üstad’ı ziyaret ettiğini söyledi. Üstad, “Yakında ben Bursa’ya geleceğim” diye söylemiş. “Bekliyoruz ama daha gelmedi.” Ona dedim ki: “Ben pek tevillerden anlamam; ama Üstad’ın muradı, bu gelen kitaplar olacak herhalde. Üstad her yere gelişigüzel gelmez, gezmez” dedim. Ramazanda 15 günümüz böyle Bursa’da geçti.

Aydın’da Yine Ortada Kalmıştık

Bursa’dan dönüşte tekrar Bandırmaya geldik. Akhisar’a uğradık, orada Saatçi Ömer’e kitap bıraktık. Henüz Şahin Hocalar filan yok

Akhisar'da. Oradan Manisa'ya geldik ve cemaatle görüştükten sonra İzmir'e geçtik. İzmir'in çevresini dolaştık. Amacımız bayramı Üstad'ın yanında geçirmek. Aydın'a da yeni geliyoruz. Aydın için Aksekili birisinin adresini almıştık, ona uğradık. Baktık ki adamda Nur talebesi vasfı yok. Bunu Nurcu diye nasıl adres verdiler bize, hayret ettik. Bize "Beyhude uğraşıyorsunuz! Bediüzzaman da o kadar uğraştı, durdu. Baktı ki olmuyor o da vazgeçti. Bu millet hep münafık" demez mi? Ortada kalmıştık. (Muzaffer Ağabey gülerek anlatıyor.)

Muzaffer Erdem'e "Komutan, gel bakalım!" dedim. Valizleri bir otele bıraktık. Başka tanıdığımız da yok Aydın'da. "İkinci namazını camide kılalım ve imamla, müezzinle tanışalım; belki alakası olan birileri vardır" diye düşündük ve camiye gittik. Baktık camide mukabele var, sonuna kadar dinledik. Normalde kitapları sergi şeklinde çıkarmıyorduk; ama belki bir tanıyan çıkar diye beraberimizde götürmüştük. Fakat kitaplara pek sahip çıkan olmadı. Anlaşılıyordu ki Risale-i Nur'un önemini anlatmadıkça, kimse ona sahip çıkmayacaktı. Nitekim hiç kimse bakmadı, ilgilenmedi.

Camiden en son sakallı birisi çıktı. "Arkadaş, siz kimsiniz?" diye sertçe sordu. "Biz Risale-i Nur talebesiyiz. Risale-i Nur'un neşriyatı ile uğraşıyoruz" dedik. "Haa! Benim oğlan da sizlerden; Konya'da yatılı okuyor. Ben yukarı camide imamım. Gelin iftarı bizde yaparız, benim misafirim olursunuz" dedi. Biz "Hele şükür, bir kapı açıldı" dedik. O, Reispasha Camii imamı imiş. Tabii biz yine lokantada yemeğimizi yedik. Fakat Salih Hoca da "Benim yemeğim helal değil mi?" diye bizi hesaba çekti. Cemaatinden otuz kırk kişi davet etti, maşaallah. O kadar cemaat geleceğini tahmin etmiyorduk, çoğu da Osmanlıca biliyormuş. Salih Hoca kitapları kendi eliyle tavsiye etti, dağıttı. Hele Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nde çalışan Kilisli Mehmet Ağa vardı (Geçen sene vefat etti. Allah rahmet etsin), en sadık sahip çıkan da o oldu. Dedi ki: "Yarın burada kalın. Vakıfların yurdu var, orada talebeler kalıyor. Onlarla bir sohbet edin." Gittik, oranın başında bulunanlara kitaplar verdik, orada sohbetler ettik. Derken bu şekilde üç gün Aydın'da kaldık, ama hep otelde yattık.

Gittiğimiz Yerleri Anlatınca Üstad Çok Sevindi

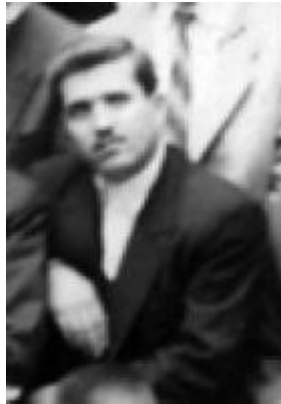
Aydın'dan geçtik Nazilli'ye, Denizli'ye, oralarda da kaldık birkaç gün. Nihayet arefe günü Isparta'ya vardık. Akşam yine Nuri Benli Ağabey'in otelinde yattık. Ulu Camii'nde Bayram namazını kıldıktan sonra Üstad'a gittik. Vardığımızda ders okuyorlardı. Üstad'ın yanında hizmetinde bulunanlardan, Mustafa Ezener Ağabey, Terzi Mehmet Efendi vardı. Biz de oturduk derse iştirak ettik. Üstad'ın elini öptük, bayramını tebrik ettik. Gittiğimiz yerler hakkında Üstad'a bilgi verdik. Nereden başlayıp nerelere gittiğimizi anlattık. Üstad çok sevindi, çok memnun kaldı, dualar etti ve bizleri tebrik etti.

Sonra tekrar Denizliye geldik. Komutanın (Muzaffer Erdem) memleketi Acıpayam olduğu için ağabeyi oradaydı; yanına gittik. Bir iki gün onun misafiri olduk. Muzaffer Erdem çok memnundu: "Ben her sene iznimi kullanıyordum ama bu seneki müstesna oldu" dedi. Üstad'la bayramlaşmamızı kast ediyordu.

Kumaşımı Sattım, İnegöl'e Yol Parası Yaptım

Anlattığım gibi Bursa'da on beş gün kalmıştık. Ayrılırken, ben yine gelirim diye de söz vermiştim. Gitmek istiyordum; fakat yol param yoktu. O zaman Hacı Mustafa'nın bana verdiği iyi bir kumaş vardı. Onu 50 liraya satarak yol parası yaptım ve Bursa'ya ikinci sefer gittim. Bursa'da bir müddet kaldım. Aynı cemaatle ilgilendim, semtlere sohbetler yapmaya gittim.

Sonra İnegöl'e geçtim. İnegöl'e daha evvel bir sefer gitmiştim. Bursa'nın kazaları içinde en dindar yerdı burası. Şimdi nasıl olduğunu bilemiyorum. İnegöl'de at arabası yapan birisi bize sahip çıktı. Bir hafta onun misafiri olduk. Her günde toplanıyorduk. Öğretmenler, halk, cemaat...

Mustafa Birlik

O zaman öyle ki siyasi görüş ayrılıkları falan da yok. Başka cemaatler, cereyanlar da yok. Milletin karşısında tek cereyan var: Nurculuk. Onlar da demokrat.

Demokratlara herkes taraftar... İşimiz kolaydı yani.

O zaman işinizi bırakıp gitmeden olmazdı bu iş. Bir yer var akşam kalırsınız, bir yer var ki bir gün kalabilirsiniz. Bursa'da bir gün 5. Şua'yı okursun, ikinci gün, Hücumat-ı Sikke'yi, diğer gün İhlas'ı, derken Üstad'ın şahsiyeti hakkında bilgiler veriyorsunuz. Diğer meslek meşreplerle Risale-i Nur arasındaki farkları anlatıyorsunuz. O zaman bunları mecburen tek başımıza yapıyorduk. Yanımızda kitap okutturacak başka kimseler de yok. Milletin kafasında o kadar istifhamlar var ki; bazen suallere cevap vermekle zamanımız geçiyordu. Hatta bazen sorularına cevap vermekten kitap okuyamıyorduk.

Üstad'ın görüşleri çok açıktır. Görüşleri cumhurla hiç çatışmaz. Cumhur-u ulema hangi mevzuda karar vermişse Üstad da onlara uyuyor, tasdik ediyor zaten. Onun için dinleyenlerde tesir uyandırıyor.

Manisa'da Ahmed Feyzi Ağabey'in Konuşmasına Herkes Hayran Kaldı

Manisa'da pasaporta bakan Hasan Bey vardı. Halkçı'ydı; ama insaflıydı. Üstad'ın mehdiliğini bilir; fakat İnönü'yü tutardı. Yanında getirdiği insanlar oluyordu. "Muzaffer Hoca, sen bunlara kitap okuma, konuş daha iyi, daha tesirli oluyor" derdi. O zaman Erzurum Türkçesiyle okuyoruz herhalde. Ama kitaplar Osmanlıca. Hasan Bey bir gün dedi ki: "Burada bir Nuri Bey var. Kendisine dehri diyorlar. Vahdet-i vücut meşrebindenmiş. Bütün buradaki ulemayı ilzam etmiş. Şöyledir, böyledir... Bunu getirsem, konuşur musun?" dedi. "Konuşuruz, Risale-i Nur'un Vahdet-i Vücut'la alakalı yerlerinden okuruz" dedim.

Tam ikindi sonrasıydı. Ahmed Feyzi Ağabeyler gelmesin mi? Kardeşi Mehmet Emin'le beraber Mustafa Birlik'in yanına uğramışlar. "Muzaffer kardeşin yanına gidelim" demişler ve çıkıp geldiler. O zaman da Mustafa Birlik'ten aldığım bir gazocağım ile sadece çorba yapacak bir kabım vardı. Misafir ağırlayacak durumum yok yani.

Fakat bir lokantacı vardı, mübarek bir hacı, orada günde bir öğün yemek yiyebiliyorduk. Ahmed Feyzi Ağabeyleri de o lokantaya götürdüm, akşamdan evvel yemeğimizi orada yedik. Ahmed Feyzi Ağabey'i Manisa halkı hiç bilmiyor, tanımıyordu.

Hasan Bey, Nuri bey'i getirdi. Yatsıyı kıldık. Ben Mektubat kitabındaki, Telvihat'taki Vahdetü'l-Vücut'la ilgili yerleri okudum. Sonra Ahmed Feyzi Ağabey'le onları karşı karşıya bıraktım. Ama... Hasan Bey, diğerleri, cemaat hayran kaldılar Ahmed Feyzi Ağabey'in konuşmalarına.

Ahmed Feyzi Ağabey eski muallim mektebi mezunudur. Görev yapmamış ama o zaman ki muallim mektebi mezunları vaiz, müftü kadar yeterli bilgiye sahip oluyorlardı.

Ahmed Feyzi Kul Ağabey Halk Parti zamanının mezunu değildir, eski Osmanlı zamanı mezunudur.

Nazilli'de Ahmed Feyzi Ağabey'le Bayram Vaazı Verdik

Ertuğrul Öztürk'ün dedesi, Hacı Mustafa, bizi Nazilli'ye davet etti. Bir bayram günüydü. Oranın müftüsü ile de tanışıyoruz, Tavaslı Hüseyin Hoca. Ahmed Feyzi Ağabey'le beraberiz. Müftü Efendi dedi ki:

Ahmed Feyzi Kul. Darülfünun talebesi iken

“Muzaffer Efendi, sen Hacıethem’de konuş, Ahmed Feyzi de Koca Camii’nde konuşsun. Nazilli’de Büyük camiye Koca Camii diyorlardı. Ahmed Feyzi Ağabey o camide, ben de Hacıethem’de Bayram’da konuştuk. Hacı Mustafa: “Arkadaşlar Allah razı olsun, bizi cahillikten kurtardınız. Nurculara hep cahil diyorlardı” diye pek memnun kaldı. Ahmed Feyzi Ağabey’de beylik laflar çoktur, biliyorsunuz çok büyük bir hatipti o.

O zaman Hacı Mustafa Ağabey bana: “Arkadaş! Sen kimseden bir kuruş isteme, Şark’a çıkacağın zaman benim yanıma gelirsin, ben senin yol paralarını karşılarım; ama bunu kimseye de söyleme. Bir sen, bir de Allah bilsin” dedi. İşte 1960’a kadar kimseye arz-ı hâcet etmeden, bu şekilde her sene 5–6 ay Şark’a gidiyordum. Hacı Mustafa’nın bir oğlu vardı, hâkimdi. Ertuğrul’un babasıdır. O, bir çıırçır

fabrikası kurdu, imkânları arttı. Ondan sonra, Denizlili kardeşler, Atıcılar filan bize destek oldular, hiçbir zaman da yolda kalmadık. Ben ne Manisa'dan, ne İzmir'den bir kuruş destek görmüş değildim.

Erzincan Cemaatinin Teşekkülü

Erzincan için de Re'fet Kavukçunun adresini vermişlerdi. Baktım onun evi müsait değil; otele gittim ve bir hafta orada kaldım. Otelin önünde bir kahve vardı, değişik camilerde namazlarımı kıldım, Kur'an kursuna gittim. Buralarda tanışabildiklerime meseleleri anlattım. Fakat birisi evini açıp da "Buyurun, bizim evde sohbet edelim" demedi. En sonunda Niğdeli bir astsubay arkadaş, ziraat memuru Necip isminde bir kardeşi getirmişti. O bizi kahvede görünce: "Muzaffer Ağabey! Bu sohbetler kahvede olmaz. Bizim ev müsait; buyurun, gidelim" dedi. Bizim de aradığımız buydu zaten. O gün Mehmet Küçükağa'yı birisi derse getirmiş. Bana: "Kardeş, nerde kalisen?" dedi, Şark şivesiyle. "Otelde kalıyorum" dedim. "Yahu olur mu öyle? Evlerimiz müsait." O, beni ve otelden eşyalarımı aldı, bizi evinde on beş gün misafir etti. İşte ondan sonra Erzincan cemaati teşekkül etmeye başladı.

Sivas'ta, Önce Sahip Çıkan Olmadı

Erzincan'dan sonra Sivas'a gidecektim. Eflânili, belediyede fen memuru Mustafa'nın adresini bana verdiler. Adresi aldım ve Sivas'a vardım. Onunla buluştum. Bana yemek ısmarladı. Yemek esnasında "Kardeş! Ben burada çok uğraştım; ama olmadı. Bir türlü Risale-i Nur'a sahip çıkan olmadı; onun için ben vazgeçtim. Senin de burada kalmana hiç gerek yok" dedi ve bizi bıraktı gitti. Ayrıldıktan sonra, Develi Oteli'ne gittim. Valizlerimi koyup oraya yerleştim.

Bir iki adres daha almıştım. Erzurumlu hemşehrim Ahmet Hoca, Merkez Vaizi imiş orada. Onu buldum. Bana "Hemşehrim ben sana nasıl yardımcı olurum?" diye sordu. Dedim ki: "Hocam kürsüde halka anlat demiyorum, ama cemaatine bu kitapları tavsiye edebilirsin. Sizden bu şekilde yardım bekliyorum." Fakat hocam da çekindi. Re'fet Kavukçu'nun amcasının da adresini almıştım. O da pek sahip

çıkmadı. Bir hafta biz Sivas'ta sohbet imkânı bulamadık. Camilere gidip imamlarla tanıştık; ama bir sohbet imkânı bulamadık.

Sonra, Ahmet Hoca'dan Arapça okuyan Hulusi isminde bir kardeş geldi ve "Muzaffer Ağabey! Burada postanenin veznesinde çalışan Ömer Bey var. Bunun cumartesi günü demiryolcularla, özel sohbeti var, ben seni oraya götüreyim" dedi. "Gidelim, belki bir şey olur" dedik ve gittik. Ömer Bey sohbet etti, biz de dinledik. Sonra bir tanışma oldu. "Erzurumluyum, Risale-i Nur neşriyatıyla ilgileniyorum" dedim. "Çok iyi. Bizde bunlardan edinelim. Yanınızda var mı?" dediler. Ben de taşınması kolay olduğu için yanıma Uhuvvat Risalesini almıştım. Birinci bölümü okudum. Çok beğendiler. "Biz de edinelim bu kitaptan" dediler. Kalkacağımız zaman birisi yanıma geldi: "Kardeş nerde kalisan" dedi. Molla Emir isminde imamlık yapan bir hocamızdı. Bizi evine götürdü. On beş gün onun evinde sohbet ettik. Şerafeddin Kartal'la da ilk defa orada tanıştık. O zaman veteriner astsubaydı.

Sivas cemaatinin ilk teşekkülü böyle oldu. Yetmiş seksen kişi olmuştu. Sivas'a geldiğimde ilk görüştüğüm Mustafa isimli kardeş de gelmeye başladı sonradan. Daha sonra imama siyasi şubeden bir sivil polis gelmiş ve "Hocam sizin evde sohbet ediliyormuş. Biz o adamı takip ediyoruz, sana acıyoruz" demişler. Hoca da "Bunu mescitte yapalım" dedi. Ben "Yok hocam, mescitte de yapmayalım" dedim. Sonra Mustafa kardeş bize sahip çıktı; onun evinde devam ettik. O da artık inanmıştı hizmetin olacağına.

Tokat ve Kayseri

Sivas'ta ilk başta bize bir yemek yedirip gönderen Mustafa Ağabey, sonradan hizmetin olacağına inanınca "Muzaffer kardeş bir de Tokat'a gidelim beraber" dedi. Tokat'a gittik. Tanıdığımız İmam Hatip Müdürü Hasan Bey vardı; onun misafiri olduk. Kitaplar götürmüştük, aynı şekilde.

Tokat'tan geldik Kayseri'ye. Daha o zamanlar Ali Mutlu falan yok. Başka bir bakkalın adresini almıştım, "Merkez Bakkaliye" diye. Fakat bize sahip çıkmadılar. Bir hafta otelde kaldım. İşte, bazı hocalarla, talebelerle, kitapçılarla görüştüm. Bir miktar küçük kitaplardan bıraktım. Sonradan 1962'de bir daha geldim. Tanıdığım Maraşlı bir

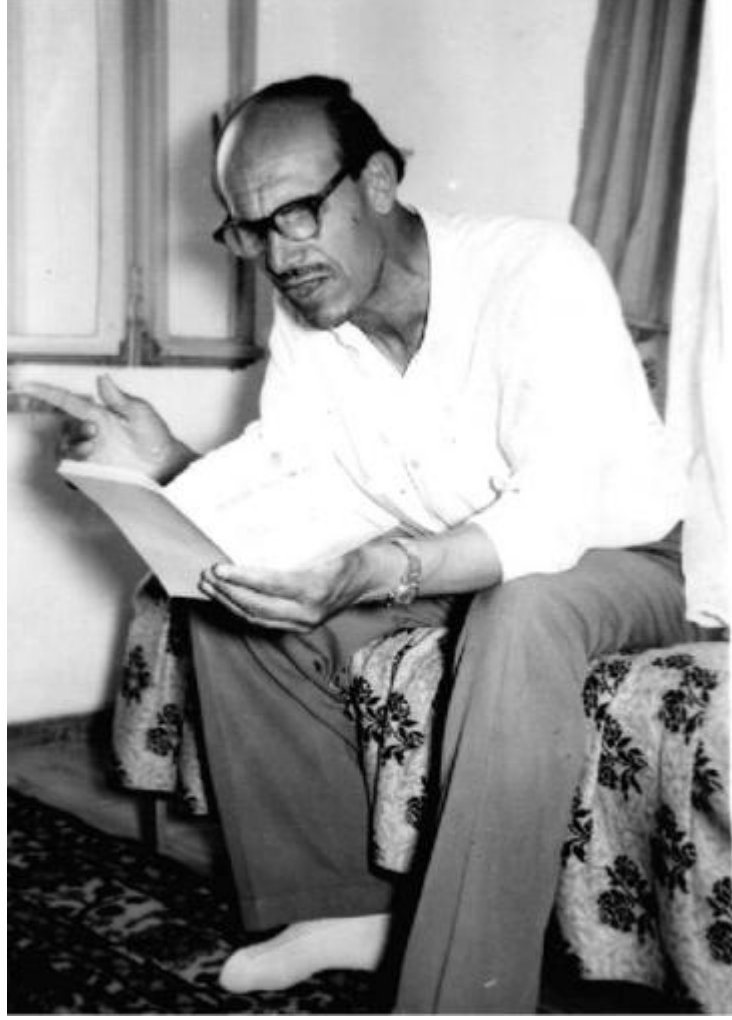
kardeş vardı. Onun adresine geldim. O da askere gitmiş, bulamadım. İbrahim Canan'la Elazığlı Fuat vardı, ilahiyatçı. Onların Kayseri İmam Hatip'e hoca olarak tayin olduklarını duymuştum. Maraşlı asker kardeşi buldum; ama diğerleri de askere gitmişler görüşemedik.

Zor Şartlar

“Meyl-ül rahat himmetin gözünü kör eder” diyor Üstad'ımız, ona inanmıştım. Haliyle rahatımı düşünmüyordum. Geceli gündüzlü hizmet için dolaşıyorduk, dersler yapıyorduk. Mesela bir gün İnegöl'de gece saat 12 ye kadar ders yapmıştık. Ev sahibine haber geldi ki: “Öğretmenler var, fakat halk içine gelmeye çekiniyorlar. Soracakları sualler var, hususi konuşmak istiyorlar” dediler. Sabah ezanı okunana kadar onların suallerine cevap vermek icap etti. Onun için öyle rahatımızı filan düşünecek vaktimiz yoktu.^[27]

Diyarbakır'da Karakolda Sorgulama

Sene 1958. Erzurum'dan gelip Diyarbakır'a indim. Elazığ'da Hulusi Ağabey'i ziyaret edip Çukurova'ya gidecektim. Diyarbakır'da polisler bizi valizlerle indirdiler. Belki valizlerimiz ağır olduğu için olacak. Silah veya belki başka bir şey arıyorlardı. Valizleri açtırınca istasyondaki polisler kitapları gördüler. “Demek Nurculuk tarikatına mensupsun! İyi...” dediler. “Kardeşim Nurculuk tarikat değildir...” dedimse de “Emniyette anlatırsın artık” deyip beni siyasi şubeye götürdüler. Akşama kadar orada ifademi aldılar. “Kimsin, neyin nesisin?” Dedim: “Ben Erzurumluyum, Erzurum'dan geliyorum, İzmir'de oturuyorum.” “Ne iş yaparsın?” “Yapıcıyım, inşaat işleriyle uğraşıyorum.” Dediler: “Hoca bizi aldatma, sen inşaatçı değilsin.” Allah Allah! Ben de hayret ettim. Üzerimden çok adresler, kartpostallar çıkmıştı. “Bunlar ne?” dediler. Dedim:

Mehmet Kayalar. (Emekli yüzbaşı)

“İzmir’de fuar olduğu için çok kimseler geliyordu, onlarla tanışmıştık, adreslerini almıştım.” Ama sonradan öğrendim ki oralara hep tel çekmişler, aratmışlar. Onlar da “Muzaffer Hoca seyyar kitapçı olduğu için, tefsir istemiştin, ilmihal istemiştin” diye söylemişler hep, yani bir yolunu bulmuşlar. Netice itibariyle beni karakola teslim ettiler, orada geceleyeceğim, sabahleyin ifademiz devam edecek.

Lakin bizimkiler haber almışlar, demokrat parti başkanı bir avukat bulmuşlar, beni çıkardılar dışarı. Çıkarken dediler: “Saat dokuzda siyasi şubede bulunacaksın, nerede kalacaksın?” “Molla Habip’te kalacağım” dedim. İkinci gün tekrar sordular: “Peki sen yapıcı isen bu kitapların sende işi ne?” Dedim: “Şimdi kış mevsimi olduğu için, işler çok yoğun değil, memleketimi ziyaret edeyim, bu kitapları da okuduğum ve faydalı olduğunu da inandığım için; akrabalarım

dağıtayım istedim.” “Niye dağıtmadın?” “Baktım çokları Osmanlıca’yı anlayamıyorlar, kültür seviyeleri düşük, onun için kitaplar zayi olmasın diye geri götürüyorum.” “Burada bu kadar hocalar şeyhler varken, Mehmet Kayalar’la niye konuştun?” Siyasi Şube Müdürü Mardinli Selahaddin Bey’di. Dedim: “Selahaddin Bey, bu kitapları Türkiye’de okuyan geniş bir kitle var. Her yerde var bunlardan. Bu Risaleleri emniyet, istihbarat biliyor. Yüzbaşı Mehmet Kayalar’ın da ismini duyuyordum. Bu kitapları da okuduğu için merak ettim, ziyaretine gittim.” dedim. Mehmet Kayalar çok tahrik edici olmuş orada, biraz da onun için sorguya çekildik. Kendisi yüzbaşı iken ordudan uzaklaştırılmıştı.

Beni MİT’e Sevk Etiler

Beni ikinci gün öğleden sonra MİT’e sevk ettiler. Yani verdiğim ifadelere kanaat getirmediler. MİT’te bir öğle namazı kıldım. Askerler yemek getirdi, yedik.

Sonra bir yüzbaşı ifademi aldı.

“Ne zamandan beri bu cereyandasın, ilk olarak nasıl oldu?” diye sordu.

“İlk olarak İstanbul’da Sebilü’r-Reşad dergisi sahibi Eşref Edip Bey’in Said Nursî ile alakalı küçük bir eserini okumuştum. Onu okuyunca merak ettim, nasıl bir zat diye...”

“Ziyaret ettin mi?”

“Ettim.”

“Ne anlattı?”

“İlk önce İslam’ın önemini anlattı ve bu asırda Risale-i Nur’un ehemmiyetini...”

“Mustafa Kemal hakkında ne dedi?”

“Mustafa Kemal hakkında benim duyduğum şudur: Said Nursî Milis alay Kumandanı olarak talebeleriyle ve gönüllülerle beraber savaşıp, Ruslara esir düşer. İngilizlerin İstanbul’u işgaline karşı, Hutuvat-ı sitte namında bir eser neşreder İstanbul’da. Kuva-i Milliye’nin teşekkülünü teşvik edip, daima taraftarı olur. Hatta o günkü Şeyhülislam Dürriyade Kuva-i Milliye’ye karşı çıkarken; hükümet mütareke imzalarken; Bediüzzaman, ‘İstiklalini kaybetmiş bir hükümetin fetvası

mualleldir, onunla amel edilmez' diye, Şeyhülislam'a karşı fetva veriyor.

Muzaffer Arslan, gençlik yılları

İşte bu yararlı hizmetlerinden dolayı Mustafa Kemal, Bediüzzaman'ı şifre ile Ankara'ya davet ediyor. Bu hizmetlerine karşılık milletvekili olmasını veya Şark'ta Şeyh Sinusi yerine umumi vaiz olmasını teklif ediyor. Bediüzzaman da yaptıklarını Allah için yaptığını, karşılığında herhangi bir mevki makam beklemediğini söylüyor ve kabul etmiyor.

İşte ben böyle biliyorum" dedim.

O yüzbaşıya dedim ki:

"Arkadaş bak, aynı milletin fertleriyiz. Ben bu kitapları okuyorum, ayet ve hadislerle müstenit, faydalı kitaplardır bunlar. Bu kitaplar bir Müslüman olarak herkesin inanıp kabul edeceği meseleleri anlatıyor. Ben idare aleyhinde bir şey görmüyorum."

"Doğru, ama Mehmet Kayalar gibi burada bir temsilciniz olursa daima takibata maruz kalırsınız. Ben Risale-i Nur'u üç ay okudum, onun derslerine de katıldım. Ama halkı teşvik ediyor."

“Üstad Bediüzzaman, hiçbir yerde, hiçbir kimseyi kendisine temsilci olarak seçmiş değildir. Bu kitapları gayr-ı resmi olarak herkes bulduğu yerde okur. Bediüzzaman’ı görmese bile okur. Mucibince amel eder.”

Beraat Ettik

Beni sorguya çeken yüzbaşı müspet kanaat edinince kaldık üçüncü güne. Tekrar getirdiler 2. şubeye. Selahaddin Bey “Yarın dokuzda gel, seni savcılığa sevk edeceğiz” dedi. Ben aynı şeyleri savcıya da anlattım. Savcı dedi ki “Seni serbest bırakıyoruz; ama eserleri ehl-i vukufa inceletmek üzere alıkoyuyoruz. Eğer suç görülürse sizi adresinizden çağırırız mahkemeye.” Dedim ki: “Savcı Bey! Bu eserler piyasaya yeni çıkmıyor. Bunlar uzun yıllar ehl-i vukufa incelettirilmiş, suç olmadığı tebeyyün etmiştir. Yeniden inceletmeye lüzum yoktur.” Savcı Bey:

“Seni serbest bırakıyorum. Teşekkür etmiyor musun?” dedi. Hâlbuki şahsımdan çok, eserlerin serbest kalması önemli idi. Hem ben bütün yol paralarımı hep o kitaplara bağlamıştım. “Ben bunlara para bağlamışım” dedimse de savcı sesimize kulak vermedi, eserleri alıkoydu. Öylece çıktım. Ondan sonra Avukat Bekir Bey’le konuşmuştuk. On üç tane Lem’alar vardı sadece. Hâdis 1958’de oldu. Risaleler bugünkü şeklinde, yeni harflerle idi.

Böyle karakollara, mahkemelere düşmek bizim şevkimizi hiç kırmıyordu.

Daha sonra hâdiseyi Üstad’a anlattım. Bir şey demedi, tebrik etti.

Daha sonra Manisa davama, Üstad, Mustafa Ezener Ağabey’i göndermişti. O zaman avukatımız falan da yok. Fakat beraat ettik.

Bir Sadık Rüya

Köyde bakkal dükkânının önünde sorular sormuşlardı, konuşmuştuk, hâdis bu.

Beni tanımayan bir kadın –kocasını beni tanır– görüyor rüyayı. Rüyasında iki kişi geliyor. Biri Eyyüp el Ensari, diğeri de Fatih Sultan Mehmet olduğunu söylüyor. Sonra üç kişi daha geliyor. Hz. Ali, Şeyh-i Geylani, bir de sakalsız biri ama ismini söylemiyor.

Muzaffer Arslan ve Ömer Özcan

“Muzaffer’in bugün mahkemesi var; biz onun için geldik. Merak etmesin, beraat edecek. Şu sureleri okusun” diyorlar. Manisa’dan Emin Hoca’nın oğlu İsmail Hakkı Zeyrek geldi. Bana hapishanede anlattı bu rüyayı. İsmail Hakkı’ya;

“Merak ettiğim yok benim. Hapishanede 50–60 kişi cemaatimiz oldu. Dışardan kitaplar getirttik millet okuyor” dedim. Rıfat Canever vardı Üsküplü; onu avukat olarak tutmuştuk. Bana demişti ki: “Muzaffer Hoca savcı senin cezalandırılmanı istiyor; ama merak etme temyiz ederiz.” Yani o mutlak ceza alacağımızı bekliyordu.

Bir ayda beş mahkeme oldu. Ehl-i vukuf tayin ettiler. Nahiye müdürü, karakol çavuşu da dâhil “Kasten halkı toparlayıp konuştu mu?” diye sordular. Ehl-i vukuf: “Yok, kasten halkı toplayıp konuşma yok. Bir münakaşa konusu olmuş” diye rapor verdi. Son olarak bir günde iki mahkeme oldu. Biri öğleden evvel, biri de öğleden sonra. Öğleden sonra beraat aldık. Avukat şaşkınlığını gizleyemedi: “Bu harikulade bir şey oldu. Savcı bunu temyiz eder” dedi. Savcı temyiz etti; ama yukarıdan tasdik geldi elhamdülillah. Üstad diyor ya “İhlâsı kırsanız onların tokadını yersiniz.” Demek, biz ihlâsı kırmadık ki onların himmeti gelmiş oldu.

Ondan sonra avukatım bana nasihat etti: “Sen Manisa’da durma artık, git.” Ben çıkar çıkmaz, valizleri doldurdum, Hüseyin Çağdır’a dedim ki: “Bunları da sen götür.” Kitapları, Hüseyin Çağdır’ın İzmir Mezarlıkbaşı’nda bir halıcı dükkânı vardı, oraya bıraktık. Tireli bir berber vardı, Tilkilik’te biraz da ona bıraktık. Bizim İsmail Güzel’e

de bıraktık. Muazzam, ağabeyinin dükkânında kalıyordu, ona da bırakıyorduk.

Velhasıl, bu gibi hâdiselerle çok karşılaşılırdık. Ama hizmetin gelişmesine, duyulmasına vesile oluyordu bunlar.

İzmir’de İlk Dershane ve Hapishane

1960 ihtilalinde 10 Temmuzda tevkif edildim. Şöyle oldu:

Basmane Altınpark’ın üstündeki Selvili Mescit’te, Tuzcu Cahid Erdoğan ve Tireli Kemal Hepşen ile beraber İzmir’in ilk dershanesini tutmuştuk. Üç talebe de Yüksel Ticaret Okulu’nda okuyordu; onlarla beraber kalıyorduk. Birisi Urfalı Abdurrahman, diğeri Antep’te Sümerbank müdürü olmuştu. İhtilal olunca onlar, “Muzaffer Ağabey! Yaz tatilinde biz nasıl hizmet edebiliriz?” diye sordular. Ben de 100 parça küçük eserlerden verdim. “Bunları arkadaşlarınıza okutursunuz, tavsiye edersiniz” dedim.

Nasıl olduysa, Basmane’de talebelerin çantaları aranınca, kitapları karakola almışlar. İfade verirken sormuşlar, “Kimden aldınız?” “Muzaffer Arslan’dan.” Tabii emniyet beni aramaya başlıyor. Ben de Selvili Mescit’te dershanede idim. Sonra, “Şirinyer’e bir çıkayım bakayım, ne var yok bir biradere uğrayayım” demiştim. Birader Şirinyer’de oturuyordu. Meğerse emniyet orayı, biraderin kaldığı yeri tespit etmiş. Bir Çingene Ahmet vardı Bandırmalı, bizleri takip eden siyasi şubeden bir polis, namaz da kılardı kendisi. O, orayı nasıl tespit etmişse... Gelmişler:

Nur'un yorulmaz ve tok olmaz yolcuları Muzaffer Arslan ve Tireli Kemal Hepşen, yine bir karakol sorgulamasında.

“Ben Muzaffer Hocanın arkadaşımı, onunla görüşmek istiyorum” demiş, girmişler eve. Evin her tarafını aramışlar; ne kadar kitap varsa taramışlar. Ben de o sırada eve varmış bulundum. Dediler: “Binin bakalım cip’e.”

Beni Alsancak’a, onları da başka karakola bıraktılar. İki gece orada kaldım, sabahleyin bir sivil geldi. Meğerse Nail Papatya Hoca’nın dayısıymış o, rahatladık. Dedim: “Ben akşamdan beri yemek yemedim, gel beraber yemek yiyelim.”

“Ben yemek yedim” dedi. “Peki” dedim, ben yemeğimi yedim. Getirdiler Kemeraltı’na, siyasi şubeye. Şevket Bey vardı, Kemeraltı’ndan tanıdığım biri, baktım orada. O halde iken, “Benim kefilim Şevket Bey’dir” dedim ve gidip Cuma namazını kılıp geldim.

Sonra bizi savcılığa sevk ettiler. Talebe Abdurrahman’ı bıraktılar. Diğerleri ile beni tevkif ettiler. Üç gün yattıktan sonra tevkife itiraz ettim: “Eğer nureculuk propagandası ise bunun suçlusu benim, bunlar kimseye kitap vermemişler, sadece çantalarında kitap bulunmuş.” O zaman mahkemeye kadar üç ay tutabiliyorlardı. “Bu kadar uzun süre bunların mağduriyetlerine sebep olacak” dedim. Böylece, onlar da bir gün sonra çıktılar. Ben Eylül 15’e kadar Buca Cezaevi’nde kaldım. Cezaevinde güzel hizmetler oldu. Bir jandarma başçavuşu ile

anlaştık. Mektubat, ilmihal falan istedik. Bizi en arkaya atmışlardı. Jandarma bir sepetle geldi, kitapları getirdi. Arkadan ip salıp arkadan aldık içeriye. Kapıdan sokmuyorlar, kontrol ediyorlardı.

Çıkınca geldim Şirinyer'e. Biraderler o zaman kirada oturuyordu. Valizlerimi aldım, Manisa'ya gittim. Yeniden kitap doldurdum ve getirdim İzmir'e.

Biz, bu davaya böyle inanmıştık, elhamdülillah.

Herkes Üstad'ın Cenazesine İştirak Etmişti

Ben Adana'da kalıyordum o zaman. İskenderun'a henüz pazartesi günü geçmişim. Üstad da Salı günü Adana'dan Urfa'ya geçmiş. Vefatını İskenderun'da mahalli gazeteden okudum, oradan gittim Urfa'ya. Çok izdiham, çok kalabalık vardı. Urfa halkı bütün kapatmıştı. Sonradan duydum, o gün devlet daireleri de kapanmış. Savcıdan başka, Vali de dâhil herkes Üstad'ın cenazesine iştirak etmişti.

Üstad'ın Kabri Nerede?

Üstad'ın kabrini araştırmaya lüzum yok. Ben bir kere rahmetli Hacı Bayram-ı Veli'ye (Bayram Yüksel) sordum. "Bir istisna ile bana söyleseniz" diye. "Ağabey kusura bakma, Sungur Ağabey'e bile söylemedim" dedi.

Muzaffer Arslan Ağabey'in Vefatı

Bu hatıralar hazırlanmış, bitmiş, yayına hazır hale getirilmişti. Hiç beklemiyorduk... Aklımıza bile gelmiyordu. 2 Ağustos 2007 Perşembe, gece yarısından sonra Gaziantep'ten bir telefon geldi. Abdülvahid Mutkan Ağabey arıyordu... Fakat Abdülvahid Ağabey'in sesi bu sefer değişikti... İçten içe ağlıyordu.

Necmi İlgen - Muzaffer Arslan

Muzaffer Ağabey vefat etmişti... Nur hizmetlerinin bir yıldızı kaymış, bir tarih daha ebediyete göçmüştü.

Hatıralarında anlattığı tarzda, o, hep Anadolu seyahatlerine devam ediyordu. Yine bu son yolculuğunda Kahramanmaraş'ta rahatsızlanmış, Gaziantep'e götürmüşlerdi. Biz birkaç gündür, Gaziantep Üniversite Hastanesi'nde, yoğun bakımda olduğunu biliyor, dualarla durumunu takip ediyorduk. Allah (c.c.) onu, hastalık meşakkatini çektirmeden, hem de Kur'an hizmetlerinin içinde iken yanına almıştı. Zaten on yıllardır dersler ve dershaneler dışında kendine ait bir keyfi, bir dünyevi lezzeti yoktu...

Cenaze için gittiğimiz Gaziantep'te, yanında bulunanlarla ve yeğenleri İrfan ve Ayhan Beyler ile görüştük. Üzerindeki elbiseleri ve eşyaları dışında hiçbir şeyi yokmuş... Hatta İzmir Şirinyer'deki bizim de bu hatıraları aldığımız evin, yeğeni Ayhan'a ait olduğunu öğrendik... Her şeyi küçük bir bohça içinde idi... Tek elle, hatta tek parmakla taşınabilecek kadar bir şey. Tıpkı Üstad'ı gibi... Ama o, manen öyle zengindi ki bu her kese nasip olmazdı. İşte, arkasından on binler, nemli gözlerle dualar mırıldanıyor... Onunla olan hatıralarını anlatıyorlardı. Bu cemaatin hüsn-ü şahadeti, onun hüsn-ü akıbetini gösteriyordu. Zira bir Hadis-i Şerif buna işaret ediyordu: "Cemaatin şahitliği neyse o vacip olur."

Cenaze namazı Gaziantep Ulu Cami'de Cuma namazını müteakip kılındı. Ali Akgündüz Hoca'mız kıldırıldı ve onu anlatan güzel bir konuşma yaptı. Mehmet Şaylan kardeşimiz tarafından da bu

hatıraların baş kısmındaki takriz kısmı okundu. Bu benim için de sürpriz olmuştu... Rabbime şükrettim. Gözyaşlarımızı tutamıyorduk...

*Muzaffer Arslan Ağabey'imizin cenaze namazını
Ali Akgündüz hocamız kıldırdı*

Cenazeye Üstad'ın yakınında bulunmuş talebeleri ile kadim ağabeylerimiz de iştirak ettiler. Sayıları on beş bin kadar tahmin edilen bir cemaat vardı. Memleketin her tarafından gelmişlerdi. Tabut parmaklar üzerinde kabristana taşındı. Onu bilen, tanıyan gazeteler, televizyonlar ve internet siteleri Muzaffer Ağabey'in hastalık ve vefatını birkaç gün müddetle yayınladılar.

Mezarı; çok sevdiği Nazım Gökçek Ağabey'imizin yanında, ayakucu-başucu şeklinde defnedildi. Daha evvelki bir rahatsızlığında vasiyet etmiş: "Ben Ege'de vefat edersem Çamlık'a; Denizli'de vefat edersem, Hafız Ali ve Hasan Feyzi Ağabey'in bulunduğu mezarlığa; Maraş'ta vefat edersem oraya defnedersiniz. Başka hangi vilayet olursa, beni taşımak için uğraşmayın. Hepsi benim memleketimdir" şeklinde vasiyeti olduğunu Mehmed Şaylan Hoca'mız tarafından nakledilmiştir. Allah rahmetler eylesin, âmin, âmin, âmin.

Fethullah Gülen Ne Diyor?

Fethullah Gülen Hocaefendi Küçük Dünyam ve Fasıldan Fasıla isimli eserinde Muzaffer Arslan Ağabey'i şöyle anlatıyor:

"...Bilhassa Muzaffer Arslan'ın bir sahabe hayatı yaşaması, sadeliği ve samimiyeti bana çok tesir etti. Ben zaten Sahabe aşığı bir insandım. Onu görünce, 'İşte aradığım insanları buldum' dedim ve bir daha da ayrılmayı düşünmedim."

"Muzaffer Arslan'ın pantolonunun iki dizi de yamalıydı. Ceket de işte ona göre idi. Tabii ki bu sadelik bana apayrı duygular ilham ediyordu..."

“... Caminin hünkâr mahfiline çıktım. Namazdan sonra, içime bir arzu, bir iştîyak ve ateş düştü ki tarifi mümkün değil. Yana yakıla yalvarıyorum: ‘Allah’ım bahtına düştüm, beni de bu arkadaşların arasına kat. Onlardan biri olayım. Bu hizmetle bütünleşeyim. Dıştan gelip giden insan olmayayım. Kendimi bu hizmete vakfedeyim!’ O gün sabaha kadar yalvardım. Hayatımda böyle bir hal içinde duaya ya bir ya da iki kere muvaffak olabilmişimdir. Çılgılık oldum inledim, sabaha kadar gözyaşı döktüm. O gün sadece Rabbimden bunu istedim.”^[28]

“Hiç unutmam, unutamam Hz. Pir-i Muğan, Isparta’da iken, Doğu’ya birisini göndermişti. O zat, halkın içinde otururken dizlerindeki yamaları göstermemek için, sırtına aldığı eski pardösünün etekleri ile onları kapamaya çalışıyordu. Onun pantolonu, ceketini böyle ise yediklerini tahmin edebilirsiniz.”^[29]

^[25]. Lem’alar, Söz Bas. Yay., s 92.

^[26]. Bu hatıraların son kısmını; 18 Nisan 2007 tarihinde, Muzaffer Arslan Ağabey’in, evimde iştirak ettiği bir ders arasında almıştım. O gün kayıt işleri tamamlandı. İşte bu tarihten 3,5 ay, yani tam 105 gün sonra, bu yıldız adam ebedi âleme kaydı, gitti... Yıldızlara veya Hafız Ali, Hafız Mehmet Gül gibi yıldızların yanına uçtu, gitti...

Senelerce hatıralarını kimseyle paylaşmamıştı. Bu kadar geniş ve teferruatlı bir şekilde hiç kimseye verdiğini duymadım. 105 gün kala izin vermişti. Bu çok manidar değil miydi? “Artık burada işim bitti; yakında gidiyorum. Artık neşredebilirsiniz” mi demek istemişti acaba? Allah bilir... (Ömer Özcan)

^[27]. Muzaffer Ağabey’e hangi şehir ve kasabayı –hatta köyleri– sorsak, oralarda mutlaka hizmetle alakalı bazı hatıraları vardı. Şimdi bunlar bizim sorularımızla ortaya çıkıyordu ve bu anlattıkları sadece bazı numunelerdi. Ö. Özcan

^[28]. Küçük Dünyam, s 47.

^[29]. Fasıldan Fasıla: 3.

NAZIM AKKURT

1924 senesinde Ağrı'da dünyaya geldi. Daha çocuk yaşlarında iken İslami ilimlere fitri bir meyli vardı. Bu sâikle ilm-i Kur'an'ı tahsil etmek ister. Fakat ne çare ki devir, yasaklar devridir. Kur'an eğitimi tamamlayamaz. O şartlarda kendisini muhafaza edebilmek için de bir tasavvufî tarikata girer. Bir zaman sonra da tarikat şeyhi olarak, tarikat dersi vermeye başlar. Zamanla yaklaşık elli altmış müridi de olur. Fakat huzursuzdur, aradığı bir şey vardır.

Ve bu samimi arzusu cevapsız kalmaz. Bediüzzaman ve Risale-i Nur'la tanışır. Aradığını bulmuştur. Zira bulduğu şey gönlünü doldurmuş huzuru bulmuştur. Sağlam bir gemidedir artık. 1952'den itibaren üç kere Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'ni ziyaret eder. Üstad'ı ona çok büyük alaka gösterir. Hatta yanında devamlı kalmasını bile teklif eder.

Nazım Akkurt Ağabey; öğretmenlikten maliye memurluğuna, manifaturacılıktan fırıncılık ve müteahhitliğe kadar çeşitli işler yapmıştır. Çok güzel daktilo kullanmaktadır. Şu an emekli olup 1974 yılından beri Antalya'da ikamet etmektedir. Üstad'ının bir temennisini emir telakki ederek, gittiği her yerde dersane-i nuriyeler açmıştır. Kendisinin, Ağrı'da bulunan Molla Nusret Hocaefendi ile akraba olduğunu bu hatıraları alırken öğrendik.

Nazım Akkurt, 2007 senesi itibariyle 83 yaşında yaşayan bir tarih. Günümüz neslinin belki de zor anlayabileceği garip hadiseleri yaşamış canlı tarih. Hatıraları; bir cihette, bir devirde yapılan hataların ve bu milletin fitratına uymayan zorlamaların hikayesi. Onun şahsında Risale-i Nur'un ilimde ve eğitimde yaptığı tesir ve

gelişmeleri görebiliyoruz. Asırlardır devam eden bir gelenekten tahkik mesleğine geçişin ip uçları ve boşluktaki bir adamın mânevî tatmini var bu hatıralarda...

Kendisi diyor ki: “Ben bu hatıraları on sene evvel, daktilo ile yirmi otuz sayfa halinde yazmıştım. Fakat bastıramadım. Çünkü Üstad’ımız: “Sizlerin içinde mühim ehl-i ilim sahipleri var. Ehl-i ilmin bir kısmında, bir enaniyet-i ilmiye bulunur. Kendi mütevazı da olsa, o cihette enaniyetlidir...” diyor. İşte onun için bastırmadım, öyle duruyordu.”

Bu hatıraları, kıymetli dostlarım, İdris Görmez ve Nazif Demir Bey’lerin yardımıyla görüntülü olarak kaydettik. Arzumuz üzerine de, Nazım Akkurt Ağabey, yirmi üç sayfalık daktilo yazısıyla, tarihi bir belge niteliğindeki hatıralarını adresimize gönderdi. Hatıraları, son şekliyle kendisine tekrar okutturulmuş ve tashihinden geçmiştir. Allah kendisine uzun ve hayırlı ömürler versin. Âmin...

Nazım Akkurt Anlatıyor

Ömer Özcan kardeşimin teşvikiyle, geçmişte Risale-i Nur’la alakalı yaşadığım bazı hatıralarımı daktilo etmek niyetiyle işe başladım. İnşallah istifadeli mesajlar çıkar ve rahmetle yâd edilmemize vesile olur.

Yoksulluk Zirvede. Nüfus Çok, Para Yok...

Ben 1924’de (1340) Ağrı’da dünyaya geldim. Aslımız Azerbaycan’ın Bakü şehrine dayanmaktadır. Dedelerimiz 1700 yıllarında Kars’ın Ani Köyü’ne hicret etmişler. Dedelerimden bir kısmı tekrar geri dönmüşler. Fakat bir kısmı Bakü’den Ani’ye ikinci kez gelmişler. Babamın dedesi ‘Kelte Mehmet Ağa’ Ani Köyü’nden Kıymet isminde bir hanımla evlenmiş. Çocuklarından bazıları Ağrı’nın Eleşkirt İlçesi’ne bağlı Cimikan Köyü’ne yerleşmişler.

İşleri ve huzurları yolunda iken Birinci Dünya Savaşı patlak vermiş. Bunun üzerine dedelerimin hepsini askere almışlar. Bazıları savaşta şehit olmuş. Ailemiz altı yedi tane şehit vermiş. Kalan çoluk çocukları da Rus işgalinden kaçarak Kangal ve Gürün’e gitmişler. Harp bitince dedelerimden sağ kalan bir tanesi 15 yetimle beraber tekrar Eleşkirt’in köylerine gelmişler. Anam, babamdan on beş yaş büyük olmasına rağmen yetimlerin hatırına evlenmişler. Evde, beş on

akrabamız beraber kalıyor. Fakr-ü hal içinde, ekmek yok, yiyecek yok... Öyle ki, otuz kişi iki yorganın altında yatıyor. Yoksulluk ve fakirlik had safhada. Nüfus çok, para yok. Ruslar her tarafı yakıp yıkmışlar.

Babam bu kıtlık içinde Ağrı'nın Bahçelievler Mahallesi'nde bir mutfak yapmış. Önüne bir de giriş koyarak orada ikamete başlamışlar. Aynı yerde 1924 Haziran aylarında ben dünyaya gelmişim. Sonra biz oranın yanına başka ilaveler koyduk. Güzel bir ev oldu. En sonunda dersane yaptık orayı.

Kur'an Öğrenmek İçin Mezarlığa Gittik, Beşinci Kere Basıldık

Onbir yaşlarında iken namaza başladım. Fıtraten İslamiyet'i çok seviyordum. Kur'an okumayı öğrenmek için bir hocaya gitmek istiyordum. Fakat o tarihlerde Kur'an öğretmek ve öğrenmek yasaktı. Kur'an'ı öğretenleri ve öğrenmeye gidenleri hapsediyorlardı. Düşünün! Adam mektup yazmış;

Nazım Akkurt

“İhvanlarıma selam...” diye. İhvan (kardeş) kelimesi için adamı hapsedtiler. Böyle garip şeyler oluyordu o zaman.

Yine de ben hocaya gittim. Adı Bilal'di. Dedim: “Hocam ben Kur'an'ı öğrenmek istiyorum.” Hocam da, “bana gel” dedi. Babama söyledim. Babam: “Oğlum sen deli misin? Hem Kur'an iki-üç ayda öğrenilmez..” dedi. “Baba ne öğrensem kafidir” dedim. Sonuçta öğrenmeye başladık. Üç kişiydik. İlk dört gün bizim evde okuduk. Beşinci gün baktık, polisler evin önünde dolaşüyor bizi takip ediyorlar, basılacağız. Yer değiştirelim dedik, gittik öteki arkadaşın evine. Üç gün de orada okuduk. Polisler orayı da buldular. Hocaefendi, “bizde okuyalım” dedi. Hocanın evine gittik. Orayı da takibe aldılar. Ama biz onlara baskın imkanı vermeden hep tedbirli davranıyorduk. Çünkü, yasak, evet Kur'an öğrenmek yasaktı. Kur'an okumayı bilen de yok

gibiydi. Bir adam ölse arkasından Yasin okuyacak kimse yoktu. Bizim pencereyi yavaşça tıklarlar, “Nazım gelsin de okuyuversin” derlerdi.

Neyse... En sonunda Bilal Hocamız dedi ki: “Ahir zamanda Deccal mezarlara gelmez. Biz gidelim mezarlıkta okuyalım.” Gittik mezarlığa, yine takibe aldılar bizi. Hocamız çok kızdı: “Bu ne haldir böyle? Ben bunu Rusya’da bile görmedim. Artık gidelim camide okuyalım” dedi. Bu sefer de camide okumaya başladık. O zaman ezan, “Tanrı uludur...” şeklinde idi. Hocaefendi kapıyı kilitliyor, önce içeride normal ezanı okuyor. Sonra biz çıkıp minarede yeni ezanı okuyorduk.

İşte o zaman tahsil hayatımız daha yirmi yedi gün olmuştu. Yirmi yedinci gün polisler yine geldiler, camideyiz. O hatıra hala mücessem olarak gözümün önündedir. Polislerin başlarında miğfer vardı. Girdiler içeriye. Ben hocayla yan yana oturmuştum. İleri gelen talebeyim ya. “Ne yapıyorsunuz?” dedi birisi. Bilal Hocaefendi dedi ki: “Kur’an okuyoruz!” “O ne yapıyor?” dedi. “O da Kur’an okuyor! Bu da Kur’an okuyor! Yahu siz gavur musunuz? Ben Rusya’da hocalık yaptım. Böyle bir şey görmedim! Allah’tan korkun be! Habisler! Mel’unlar!...” diye başladı hakaret ederek bağırmaya. Allah’ın hikmeti. Bir tek kelime konuşamadılar. Dönüp gittiler. Biz o zaman on altıncı cüz’e kadar gelmiştik. Ve tahsil hayatımız da bu kadarla kalmış oldu.

Fakat az da olsa bu Kur’an talimimiz bize dindar hoca vasfı vermişti. Başka bilen de çok azdı. Bir cenazesi olan gece pencereyi tıklar, “aman teyze Nazım’ı al da gel, biraz okuyuversin” derlerdi. Durum bu derece vahimdi. Yani cenazelere “Yasin” okuyacak kimse yoktu. İşte bu hizmetten dolayı Ağrı’da hemen herkes beni tanıdı. Ben de, herkes bana o nazarla bakınca, “Festakim kema umirte” sırrınca, bana bakış açısına göre hareket etmeyi kendime şiar edindim.

Vekil Öğretmenlik Yaptım

Ortaokula gittim. Fakat Müdürler ve muallimler din düşmanlığı yapıyordu. Oruç tutanlara kırık not veriyorlardı. Hatta bir ara zorla su içirerek oruçları bozdurmuşlardı. Herkes Kur’an’ları ve Kur’an yazısı ile yazılan kitapları saklıyordu. Çünkü yasaktı. Tekkeler, medreseler kapalı, camiler ambar olmuş, ezan değiştirilmişti. İşte böyle bir

dönemde Risale-i Nur ortaya çıkmış, medrese ve tekkelerin yerine Nur Dersaneleri açılıyordu. Camilere adam toplanmaya başlanmış, Kur'an hattı muhafaza edilmişti. Allah Üstad'ımızdan ebediyen razı olsun. Bahsettiğim manzara 1940'lı yıllara aittir.

Ortaokulu bitirdikten sonra sıra liseye geldi. Fakat Ağrı'da lise yoktu. Erzurum'da kadro dolu. Mecburen Sivas Lisesi'ne gittim. Çok başarılı olmama rağmen bazı sebeplerden dolayı bitiremedim. Fakat sevk-i İlahi ile bir dönem vekil öğretmenlik yaptım. Ağrı'nın Eleşkirt İlçesinde 4. ve 5. sınıfları okuttum. Bu arada namazım beni hiç bırakmadı...

Eleşkirt'te vekil öğretmenlik yaparken, bir kahvenin odasında aylık beş liraya kira ile kalıyordum. 1940'lı yılların başı. Alman Harbi (2. Dünya savaşı) devam ediyordu. Eleşkirt'te iki tane anot-katot kutuplu radyo vardı. Biri Kaymakamda diğeri benim kaldığım Saraç Ahmet denen adamın kahvesinde. Herkes harbi merak ediyor... saatlere bakılıyor... ajans saati bekleniyordu. Caminin imamı, müezzini, yaşlı başlı herkes ajans için toplanıyordu. Namaz vakti geliyor, geçiyor... cami ve cemaat terk ediliyordu... Çoğunun akşam namazları geçiyor, radyo yorumları dinleniyordu. Kahve sahibi ise saniyeleri hesap ediyordu, zira o anot-katot'u doldurmak ayrı bir meseleydi.

Ben ise çok gençtim. Bazı şeyleri, vakta ki Risale-i Nur'u okudum, ancak o zaman farkına varabildim. Aynı tarihlerde Üstad Bediüzzaman, sanki bizimle berabermiş gibi, harp boğuşmalarını takip etmek için, 'cami ve cemaati terk etmenin vartalarını yazıyordu. İnsanın asli vazifelerini nazara veriyordu. Kendisi de bu harp boğuşmalarını sormuyor ve dinlemiyordu.

Eleşkirt'te üçüncü senemde beni beş sınıflı Mollasüleyman Köyü'ne gönderdiler. Bir sene de orada muallimlik yaptım. Sonra askerliğim geldi. Sene 1944.

Şeyh Olmuştum. Müritlerim Vardı

1941'de başlayan kıtlık artarak devam etti, yoksulluk had safhaya geldi. Millet inliyordu. Bir inek sekiz lira, bir teneke buğday 15 lira idi. Tarlalar daha ekilmeden millet borçlandırılıyor... karın tokluğuna bir sene çalışanlar vardı.

Bu şartlarla askere gittim. Orada da müthiş kıtlık vardı. Koğuştta her sabah tayin çalınıyor, hırsızlık yapıyordu. Askerliğimi İslahiye’de yaptım. Acemilikten sonra beni Tümen yazıcısı olarak aldılar. İyi daktilo yazardım. Askerlik dört sene idi, ama ortaokulu bitirenler iki ay az yapıyordu.

Askerde namaz kılmak, oruç tutmak resmen yasaktı. Biz onbeş kişi cemaat olarak gizli namaz kılıyorduk. O sırada Halveti Tarikatı’na mensup bir sıhhiye onbaşı ile tanıştım. Ahmed Ahıskalı. Şahsiyeti çok kuvvetli bir insandı. Bana tarikatı anlattı, onun şahsına bakarak tarikata girdim ve talimat aldım. O birkaç ay sonra terhis olacaktı. Ben Tümen yazıcısı olarak mecbur olmadığım halde, gönüllü olarak nöbet tutuyordum. Gizlice zevkli zikirlerle devam ettik. Cemaatımız birden çoğaldı. Bana tarikatı veren hocamız terhis oldu. Bu sırada ben bir rüya gördüm. Bunu o hocaya da yazdım. O da şeyhine arz etmiş. “Artık şeyhlik ondadır” demiş. Talimatı vererek beni şeyh ilan ettiler, tarikat dersi vermeye yetkisi kıldılar. Artık rüyaları ben tabir ediyordum. Tarikatı ben veriyor, zevkli zikirler içinde ibadetimize devam ediyorduk. Yalnız bunlar gizli oluyordu. Cemaatim çoğalmıştı.

Bir gün Tümene giderken yol üstünde camiye benzer tek bir oda gördüm. O zaman ki karargâh komutanım inançlı birisiydi. Ona: “Komutanım biz pis yerlerde namazımızı kılıyoruz. Buranın anahtarı ile biraz battaniye verseniz...” dedim. Verdi. Artık haftada bir orada gizlice toplanıp namaz kılıyor, zikir yapıyorduk. Ama kırk-elli kişi olmuştuk. Şeyh bendim. Zikir anında yer gök inlemeye başladı. Allah sesleri yerleri titretiyordu. Benim bütün arzularım yerine gelmiş... bu tatlı hava içinde devam ediyorduk...

Fakat! Bir gün ikindi namazından sonra oradan çıkarken, Sıtkı Onan isimli bir Paşa beni ve arkadaşlarımı gördü. Adamın aklı başından gitmişti. “Kim bunlar? Bu nedir? Bu ne demek? Bir asır evvellinge mi gidiyoruz? Bunların elebaşı kim?..” diye bağırmaya başladı. Beni gösterdiler. Dedim: “Paşam elebaşı eşkıyada olur. Burada namaz kılıyoruz. Bana elebaşı değil de imam dersiniz ayağınızı öperim.” Hiddeti iyice artmıştı. O zaman askerde bıyık serbesti. Bıyıklarımın yarısını kesip beni maskara etti ve bana dayak attı. “Yedi gün katıksız hapis!..” diye bağırdı. Hapse gittim. Fakat inayet-i İlahiye... Levazım müdürü yazıcısız kalmış, beni hapisten

aldı bürosuna götürdü. Kahirden lutfu uğramıştım. Bir hafta ibadetlerimi yaptım, yeme-içme ise mükemmeldi.

İkinci gün aynı paşa camiye temelinden yıktı, sıfırladı. Cemaatimizde biraz dağılma oldu. Ama biz yine dar yerlerde gizlice namazlarımızı kıldık. İki ay sonra o paşayı başka yere verdiler. Yerine gelen ise mert bir adamdı. Bıyık konusunda: “Birinci veya ikinci Reisicumhur gibi olmak lazım” diyerek bıyık bırakmayı serbest bıraktı.

Ben her ne kadar zahiri halde şeyhliğimi sadakatle idare ediyorsam da, müritlerime karşı kendimi küçültmüyordum. İşin aslı şu idi: Ben acizin hiçbir meziyetim yoktu. İlmim yok.. irfanım yok.. Maneviyattan bîbehre halim devam ediyordu. Halbuki müritlerim bana tam bir veli nazarıyla bakıyor ve öyle de hareket ediyorlardı. Ben de: “Kardeşlerim, dağılın, bende bir şey yok. Ben bu vazifeye layık değilim...” diyemedim. Bu büyüklüğü gösteremedim. Korktum. Bu halimle devamı daha uygun buldum. Tezkere alıncaya kadar şahsi ibadetlerimden taviz vermeden böylece devam ettik.

Allah Aşkına Ahmed Ağa, Çok Sıkıntıdayım. Bana Yardım Et. Bana Bir Şeyh Lazım

Askerden geldikten sonra, Maliyeye müracaat ettim. Önce tebliğ sonra tahsil memuru oldum. Bu dört buçuk sene sürdü. 1951’de memuriyetten istifa ettim. Bir manifaturacı dükkanı açtım. Koyun ve inek sürülerim oldu. Maddi durumum iyiydi.

Bu arada tarikata devam ettim. Sene 1948. 24 yaşındayım. Şeyh Muhammed Küfrevi Hazretleri’nin Tarikatına mensup arkadaşlarım vardı. Sonra Eski Alay Reislerinden Ahmed Alpaslan ile tanıştım. Hakikaten büyük bir zattı. Ağrı’nın Milletvekillerinden Fecri Bey’in babasıdır. Onun evinde de zikirler yapmaya devam ettik.

Bir gün Ahmed Ağa’ya dedim ki: “Biliyorsun ben şeyhim. Fakat, ben ilmi olmayan, kerameti olmayan, zayıf, cahil bir kimseyim. Bir gün gelecek aczim bütün çıplaklığı ile ortaya çıkacak. Mesela, geçen gün yedi kişi beni ziyarete gelmişti. Hepsi sakallı. Yanımda böyle büzülerek oturuyorlar. Ben sordum: “Bizim Hasan ne yapıyor?” “Hasan nehirden geçerken öldü. Allah rahmet etsin şehit oldu” dediler.

“Mustafa ne yapıyor?” dedim.

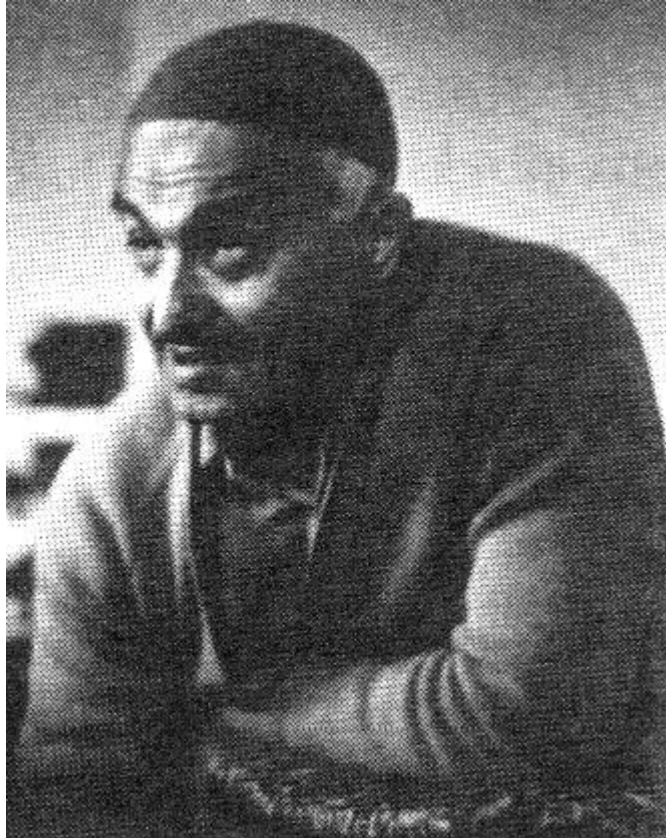
“O da çok acılı halde... Arazide uyurken bir hayvan taş yuvarlamış, başını ezmiş.” O gün hep böyle şeyler konuştuk. O zaman ben kendi kendime düşündüm:

“Başına taş gelenden haberin yok, boğulandan haberin yok, böyle şeyhlik mi olur! Ben de şeyhsem!.. Şeyh dediğin bütün müritlerinin halini bilecek...” Bunları söyledim Ahmed Alpaslan’a.

Sonra dedim:

“Allah aşkına Ahmed Ağa çok sıkıntıdayım. Ben tarikatımı değiştirmek istiyorum, bana yardım et. Bana bir şeyh lazım. Bana, “tevazu ediyorsun” dese de...”

“Senin aradığın birisi var. Ben ona Burdur’da altı ay hizmet ettim. Seni ancak o zat tatmin eder. Adı: Bediüzzaman Said Nursî’dir” dedi. “Onu nerde bulurum?” dedim. Dedi ki: “Valla ya Ankara’da, ya İstanbul’da, ya Isparta’da, ya Burdur’da, ya Afyon’da, ya Kütahya’da, ya Eskişehir’dedir.” “Desene Türkiye’dedir”

Emirdağlı Mustafa Acet

“Öyle. Şimdi ben yerini bilmiyorum. O sana hem şeyhlik eder, hem de tarikat verir. Başka seni tatmin edecek adam bulamazsın. Hatta ben ona Burdur’da altı ay hizmet ettim. Bana bu kitabını verdi, al buna bak” dedi.

Baktım, Ahmet Alpaslan bana Bediüzzaman’ın Gençlik Rehberi isimli kitabını vermiş. Ama Kur’an hattıyla yazılmış. Onu okuyabilen de yok. Kur’an okumayı bilenler bile el yazısı Osmanlıcayı okuyamıyorlar. Ben bir Ramazan günü bir sahifesini sahura kadar okudum. Bu sefer içime Üstad’ın aşkı girdi. “Nasıl bulurum bu zatı?” diye düşünmeye başladım. Elime bir de Mektubat geçti, onu okumaya çalışıyorum. Ama tam okuyamıyorum. Molla Ömer diye, Üstad’ı görmüş bir hoca vardı. Ona götürüyorum, o da okuyamıyor. Böyle bir zamanayız. Ama artık tarikattan soğumuştum.

Üstad’ın Çektiği Şu Sıkıntıya Bakın

Böylece 1948’den beri, Bediüzzaman aşkıyla aylar, seneler geçti. 1952’ye kadar geldik. ‘Biz en iyisi Bediüzzaman’ı bulalım’ dedim. Üstad’ı aramaya karar verdim. İsa Kaya isminde halen sağ olan bir arkadaşım vardı. Benden yaşlıdır. Ona söyledim. O, “Ben Said Nursî Hazretlerin’i gençliğimde, İstanbul’da iken elini öpmek için otelinin önünde beklemiştim. Fakat o zaman nasip olmadı. Şimdi beraber onu bulalım” dedi. Anlaşmıştık.

Önce Afyon’a geldik, orada yok. Ispartaya geçtik, yok. Soruyoruz, cevap veren de yok. Bolvadin’e, İstanbul’a sorduk, yok. Geldik Eskişehir’e. Orada Şükrü ve Muhiddin Yürüten isimli iki kardeş vardı. Onlara dedik: “Biz Üstad’ı arıyoruz?” Dediler, “biz de yerini bilmiyoruz.” Orada âmâ bir hâfız vardı. O, “kardeşim niye söylemiyorsunuz? Bırakın gitsinler! Belki hizmete vesile olurlar” dedi. Meğer Üstad Emirdağ’da imiş. Sonra da, “ama, yasaktır isterseniz gidin” dediler.

Biz Emirdağ’a geldik. Tabi o zamanlar gidiş geliş fazla olmadığı için, bir yabancı hemen tanınırdı. Birisi dikildi karşımıza: “Nerelisiniz?” dedi. “Ağrı’lıyız.” “Niye geldiniz?” Arkadaşım dedi ki: “Biz çoban keçesi alacağız.” Ona dedi: “Git de babanın çocuğunu kandır. Burada keçe ne arar, keçe Afyon’dadır. Siz Hocaefendiyle görüşmeye gelmişsiniz belli. Ama, Bediüzzaman kimseyle

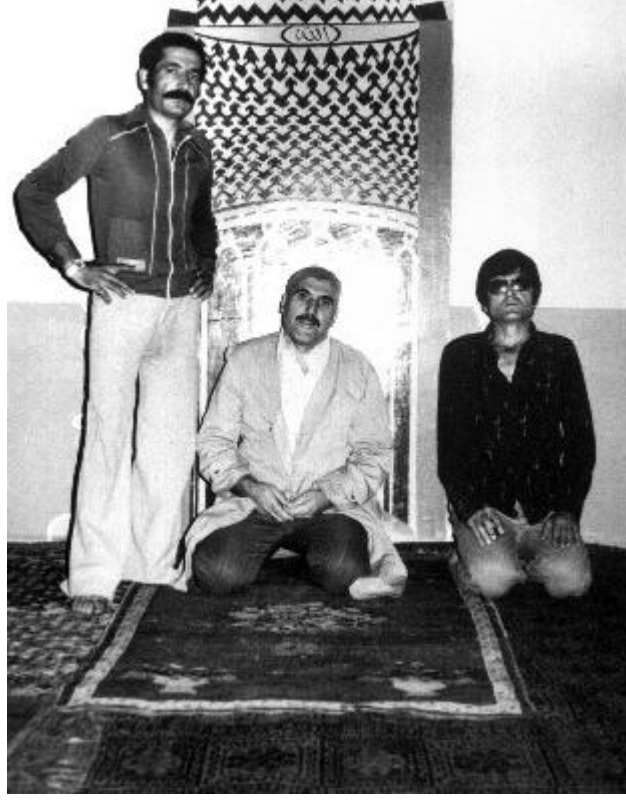
görüşmüyor. Beni sever ama. Ben gittim mi kabul eder... fakat ben de bugün gidemem. Bugün iyi değilim. Yalnız onun hizmetinde Mustafa (Acet) Hoca var” dedi ve camisini bize tarif etti.

Camiyi ve Mustafa Hocayı bulduk. Fakat Mustafa Hoca bize: “Üstad kimseyle görüşmüyor” dedi. Israr ettik. Dedi: “Kardeşim mümkün değil. Kapıda iki tane polis bekliyor.” Dedim ki: “Hocam senin vazifen bizim halimizi o zata iletmek. Sen söyle, kabul buyurursa elini öperiz, kabul buyurmazsa geçer gideriz.” “Peki, evini size göstereyim, fakat sakın evine doğru bakmayın, sonra polisler sizi götürür döverler” dedi.

Üstad’ın evine geldik. Baktık bahçe kapısı kilitli. Sağda da iki tane polis oturmuş bekliyorlar. Bizden evvel bir hacı gelmiş. Ben onu tanıyorum, Hacı Zahir. O eve, Üstad’ın kaldığı eve bakıyormuş. Polis, “sen ne yapıyorsun?” demiş. Türkçe de tam bilmiyor. “Hocaefendiye bakim” demiş. “Gel sana göstereyim!” deyip karakola götürmüşler. Dövmüşler, dövmüşler... hatta sakalını yolmuşlar, cımbızla kıl çekmişler. En sonunda komiser:

“Dövmeyin artık bunu günahtır” demiş. “Seni buraya kim gönderdi? Bunu söyle seni bırakalım” demişler. Tabi bu çok acaip bir sual, kimi söylese olmaz. Tam Türkçe de bilmiyor. Demiş ki: “Polos Aga! Heva güneş vardır? Güneş kim gösterecek? Güneş göstermek lüzum yok! Güneş kendi kendi gösterecek!” demiş. Aynen böyle demiş Zahir Hoca. “Bediüzzaman güneş gibidir. O kendi kendine gösteriyor.” Onu bırakmışlar.

Neyse... bizim Mustafa Hoca (Acet): “Ben dünyada gidemem. 24 saatte ancak bir kere gidebilirim.” dedi.

Nazım Akkurt Cezaevinde kendi yaptığı mescidde. (Ortada)

Üstad'ın çektiği şu sıkıntıya bakın siz. Hizmetinde bulunan kişi yirmi dört saatte bir kere gelebiliyor yanına. O da sabah namazından sonra, polislerin olmadığı zamanda. Geliyor Üstad'ın evini süpürüyor, temizliyor. Üstad'a ne lazımsa alıyor. Bir daha da yanına giremiyor. Üstad kapıyı içerden kilitliyor, o da dışarıdan kilitliyor.^[30]

Sormadan Her Soruya Cevap Verdi

O geceyi Emirdağ'da zor geçirdik. Sabahleyin, namaza camiye gittik. Mustafa Acet'in imam olduğu camiye. Namazı beraber kıldık. Üstad'ın evinin karşısında kahve vardı. "Siz burada oturun" dedi bize. Gitti Üstad'ın evini süpürdü geldi. Dedi: "Ben Üstad'a söyledim. Sizi içeri alacak, buradan ayrılmayın." Daha güneş doğmamıştı. Polisler de yok henüz. O gitti, süt aldı geldi.

O önden biz arkadan, girdik Üstad'ın evinin avlusuna. Benim o günkü o hali tarif etmem mümkün değil. Ben her şeyi lüks gördüm o gün. Bahçeye giriyorum, yerleri granit taşlı ayna gibi parlak görüyorum. Cam gibi çok parlak. Oradan içeriye girdim, baktım öyle

antika halılar, perdeler var ki gözlerim kamaşıyor. Lüks görüyorum her yeri. Her şey lüks görünüyordu bana.

İçeri girdik. Hemen Üstad'ın elini öptük. Üstad'ı ben şeyh biliyorum, hani ben de şeyhim ya. Üstad'ın yüzü kibleye karşı. Biz de arkamızı kibleye karşı verdik karşısına oturduk. Ondan evvel de ne soralım diye dışarıda anlaşıştık.

Arkadaşım Türkçe'yi benim kadar bilmediğinden ben üç şey diyecektim: "Efendim siz şarkta doğdunuz, niye şarka gelmiyorsunuz? Ben şeyhliğimi zayıf görüyorum, bana tarikat ver. Elimizde kitap yoktur, bize kitap ver." Bu üç şeyi diyeceğim ben. Arkadaşım da diyecekti ki: "Efendim bizi mürit kabul et." Biz böyle anlaşıştık dışarıda.

Biz oturduk. Üstad sağ elini sol dizine vurarak başladı konuşmaya: "Maşallah, siz hoş gelmişsiniz" dedi. "Çok iyi ettiniz gelmekle. Ben çok memnun oldum. Mustafa, ben sana demedim mi, 'on beş gündür iki kardeşe dua ediyorum' diye. Bak demek ki oradan bu Nazım gelecekmiş. Sen Nazım, sen İsa. Maşallah çok iyi ettiniz. Çünkü ben çok darlanmıştım. Ben niye darlandım? Çünkü şark'ı çok özledim. Ama biz tek kelime konuşmuyoruz. Şarkı çok özlemiştim. Şarka gelmek istiyorum. Orada benim hocam var. Fakat ben şark'a gelirim, hükümetin nazarı şark'a döner; benim yüzümden şark zarar görür. Nazım kardeşim ben seni vekil ettim. Sen bana vekaleten git oraya. Şeyh Masum'a selam söyle. Şeyh Muhammed Celali'nin mahdumları Nizameddin'e, Molla Sıddık'a selam söyle. Bana dua etsinler. Ben orayı çok arzu ettim. Fakat gelemiyorum. İyi maşaallah, çok iyi ettiniz geldiniz. Memnun oldum."

"Kardeşim biliyor musunuz? Risale-i Nur varken buraya kadar gelmeye de lüzum yoktu. Her sayfada bir Said vardır. Ben de zayıfım, okuyamıyorum. Ben hem şeyh değilim. Ben tarikat vermiyorum. Tarikatın zamanı değil. Şimdi iman kurtarmak zamanıdır. Risale-i Nur okuyun. Evlerinizin bir odasını dersane yapın. Yahut bir dersane açın. Maşallah hakikaten ta Karaköse'den (Ağrının eski adı) buraya geldiniz. İyi ettiniz geldiniz. Kardeşim bizde şeyhlik-müritlik yok. Fakat ikinizi de yirmi senelik talebe gibi Risale-i Nur'a kabul etmişim. Kardeşim ben de çok zayıfım, hastayım, hizmet geri kalmış bilmiyorum. Ben şeyh değilim. Bana Üstad diyorlar. Bunu da kabul etmiyorum. Ben talebeyim. Ben de Risale-i Nur'un bir

talebesiyim. Soranlara böyle söyleyin. Benden taraf çok selam söyle. Kimseyi de gönderme, sen benim vekilimsin. Bir iki saat burada oturmanız, yirmi senelik talebeliğe, inşaallah Risale-i Nur kabul etmiştir. Ben daha önce de dua ediyordum Karaköse'ye. Siz hemen şimdi kalkın gidin. İlk arabayla gidin, burada beklemeyin." 1952'deki ilk ziyaretimiz böyle geçmişti.

Üstad bu şekilde epey şeyler söyledi bize. Bütün suallerimizin de cevaplarını almıştık. Ben bir şeye dikkat ettim. Üstad, böyle bizim gibi şark şivesiyle konuşuyordu. Ama bu Risalelerdeki ifadeye, belagata bakıyorum, çok farklı.

Daha önce bir şey okumuştum: "Hakiki mürşidin yanına girince bir şey soramazsın. O sana kalk git demezse gidemezsin. Hakikaten öyle oldu. Bir şey sormadık. Ama o, her şeyi söyledi. Ben hemen otele geldim. Hamza Emek vardı orada. Otelciydi o. Dedi: "Senin nüfus cüzdanını polis götürdü. Git al." Gitsem beni de dövecekler, gitmedim. Fakat sonra MİT'le Ağrı'ya bildirmişler. Nüfus cüzdanımı da göndermişler. Müdür milliyetçi idi, bir şey demedi bana.

Zübeyir Ağabey Okuyor. Üstad Bize, "Sen Nasıl Anladın?" Diye Soruyordu

Bir sene sonra 1953'de ikinci defa Üstad'ı ziyaret etmek için Isparta'ya gitmeye karar verdim: Fakat ben bereyle geziyordum o zamanlar. Orası Üstad'ın memleketi ya. Bereyle gitsem, Üstad zarar görecekti. Manifaturacılık yapıyordum o tarihte. Bu sebeble İstanbul'a gitmiştim. Oradan bir şapka aldım kendime. Hem de Borsalina, meşhur ithal fötr şapka. Ama kumaşı da en iyisindendi. Rengi de yeşil. Cehalet işte. O fotörün yanlarını sonradan kestik, sarık sardık, senelerce dersanede kullandık.

Isparta'ya gelince bereyi çıkardım, onu giydim. Geldik Üstad'ın evine. Kapıyı Bayram Ağabey açtı. "Giremezsin, Üstad çok hasta" dedi. Dedim: "Kardeşim Üstad bizim memleketlimiz. Memleketlimizi aldınız yetmiyor mu ki, şimdi de bizi içeri koymuyorsun. Çekil, ben gireceğim!" dedim. Tabi latife yapıyordum. "Dur, ben sorayım geleyim" dedi. Biraz sonra "gel" dedi. Şapkayı çıkardım odunların üstüne koydum.

Baktım, hakikaten Üstad çok hasta. Dedi: “Kardeşim ben çok hastayım, kalkamıyorum, konuşamıyorum. Bana verdikleri zehirin nöbeti geldi. Hoş gelmişsin, nasılsın kardeşim?..” Baktım, Üstad çok zor konuşuyor. Elini öptüm, çıktım beklemedim artık.

Üstad’ın yanında kapıcı olmakta mesele. Her gelene soruyorlar ve akıllarında tutuyorlar: “Nerelisin? Nereden geldin? Burada nerde kalıyorsun? Ne zaman gideceksin? Hangi otobüsle geldin? Hangi arabayla geldin? Nerde bineceksin?..” Bunları tek tek soruyorlar ve akıllarında tutuyorlar.

Ben ayrıldıktan sonra Üstad açılmış, kalkmış: “O Nazım mıydı gelen? Gidin çağırın onu” demiş. Bayram Ağabey beni çarşıda buldu. Gittik. Öğlen namazı yeni kılınmış. Üstad: “Kardeşim ben hastaydım. Seninle ilgilenemedim...” dedi. Sonra Üstad, Tevafuklu Kur’an’ı on sekiz madde olarak bana anlattı, ama hiç aklımda kalmadı. Anlamadım daha doğrusu. O zamanlar bilmiyoruz daha. Üstad’ın tabancası vardı. İndirdi, onu gösterdi bana. Benim de belimde vesikalı tabancam vardı. Hem de aynısından. Ama utandım göstermedim.

Üstad çok şeyler izah etti o zaman. Biz onbir kişiydik. Üstad kibleye karşı yatağında oturuyordu yine. Biz de diz çökmüş etrafında oturuyoruz. Dedi ki: “Zübeyir ders yapacağız. Kardeşleri çağır.” Onbir kişiden aklımda kalanlar: Zübeyir, Bayram, Sungur, Ceylan, Rüşdü, Ezener...” idi. Zübeyir Ağabey dersi ayakta okudu. Ben baktım ki; Zübeyir Ağabey okuyor, Üstad izah ediyordu. Orada, “Risale-i Nuru izah etmeyin” diyenlere cevap buldum. O zaman Üstad soruyordu sırayla. “Sen nasıl anladın?” diye, tam onaltı kere sordu bize. Ama, baktı ben bir şey anlamıyorum ya, en çok bana sordu, Üstad izah etmese ben bir şey bilmiyorum ki... anlamıyorum ki. Saymıştım on altı kere sordu...

1959’da Üstad Arapça Mesnevi-i Nûriye’yi izah ederek anlattı. Ondan sonra serptiği o tohumlar her tarafa yayıldı. Risaleler 1960’dan sonra anlaşılmaya başlandı. O devirler zaten yazıp neşretme devri idi. Manaya çalışan pek fazla yoktu.

Risale-i Nur’u, Talebeler Düzelterek Yazıyor Zannederdim

Bu 1953'deki ikinci ziyaretimde gördüm ki: O gün Zübeyir Ağabey ders okuyup, Üstad izah ederken, Üstad'da tam bir hitabet tarzı vardı. Aynı Risale-i Nur'un belagatı tarzında... Aynı kelime, aynı tarz ile izah ediyordu.

Hatta inanın, bir ara, acaba Üstad'ın yanında birisi mi var diye şöyle bir baktım. Gördüm ki Üstad tek.

Ben ilk başlarda, Üstad'ın günlük konuşmalarına bakınca: "Bu Risale-i Nur'u Üstad söylemiş ama, herhalde talebeleri sonradan bunları düzelterek yazmıştır" diye düşünüyordum. Fakat utandığımdan da kimseye soramıyordum.

Bu düşünceye de şuradan kapılmıştım: Bizim bir Müftü Abdullah Efendi vardı. On üç-on dört yaşlarında iken babasıyla, köyden üç-beş kişiyle beraber İstanbul'a Üstad'ın yanına gitmişler. Eski Said devrinde oluyor. Orada bir odada oturmuşlar, Üstad'a soru soruyorlarmış. Birisi fıkıhtan bir soru sormuş. Üstad birden dönüp: "Bunu da sen söyle Karaköse Müftüsü" demiş. O zaman Karaköse'de müftü ne arasın. Köy kadar bir yer. (Karaköse Ağrının eski adı.) Üstad öyle deyince, Abdullah sağına soluna bakınmış, 'acaba kime diyor?' diye. Üstad, "Sen, sen Abdullah!" diye tekrar ona hitap etmiş. Hakikaten bundan sonra, 30-40 sene geçti. Bu adam Ağrı'da müftü oldu.

Ben iyi daktilo yazardım. İşte bu Müftü Abdullah Efendi, bazen bana dilekçe yazdırırdı. O bana dilekçenin sözünü söyler, ben onu rötuşlar, cümlelerini kurardım. İşte Üstad'ı da o güne kadar ben böyle zannedyordum. 'Kendisi söylüyor, yanındaki talebeler düzelterek yazıyorlar' diye düşünüyordum. Ama utandığımndan kimseye de soramıyordum. İşte o günkü Isparta ziyaretimde, her şeyi fark ettim. Üstad, o gün yanımda tam Risale-i Nur tarzında konuşuyordu. Belagat, fesahat, selaset... hepsi vardı. Buna ben şahit oldum. İnan, bir ara yanında yardımcı birisi var zannettim.

Üstad'ın yüzüne bakamıyoruz. Bir ara ellerine baktım: "Kardeşim biz dünyaya tenezzül etmiyoruz. Yoksa dünya elimizde top gibi..." dedi. Ben birden Üstad'ın elinde küre-i arzı gördüm. Çok korktum ve şöyle bir titredim. Başımı önüme eğdim.

Sonra ben Üstad'ın evine baktım ki; Emirdağ'da Üstad'a ilk ziyaretimde gördüğümü zannettiğim lüks halılar, aynalar filan yok. Hatta çuvalları yamamışlar örtü yapmışlar. Üstad'ın yaşadığı yer öyle bir durumdaydı.

Ben Şimdi Olsa Üstad'ın Yanına Gidemem

Neyse Üstad'ın Zübeyir Ağabeye okutup kendisinin izah ettiği ders bitti. Yan odaya istirahataya geçtik.

Baktım Zübeyir Ağabey iki tane çay getirdi. Dedi: "Bunun biri Nazım'ın, biri de Sungur'un." Ben de Sungur'u tam tanımıyorum. Daha yeni görüyoruz. Oradaki kardeşler bundan bir mana çıkardılar. "Biz on bir kişiyiz. Niye iki tane çay geldi. Biri Nazım'a, biri Sungur'a. Bunun özelliği nedir?" diye konuşmaya başladılar. Bayram Ağabey dedi ki: "Nazım, sen Üstad'ın yakını imişsin, onun için de seni içerde zorluyordu." Sungur Ağabey: "Bayram yanlışsın. Nazım kardeş Üstad'ın mahiyetini, makamını bilmiyor da ondan." Hakikaten ben şimdi olsa Üstad'ın yanına gidemem. O zamana kadar da Üstad'ın makamını, şahsiyetini tam bilmiyordum. Üstad da kendini bilmeyenleri severmiş.

Aynı anda Üstad da geldi yanıma. Biz hep beraber ayağa kalktık. "Oturun" dedi. "Biliyor musun Sungur? Bu Nazım senin gibidir. Ben bunu şarka göndermişim. Bu da şarkta Sungur'dur." Ben Sungur

necidir? Şark nicedir? Katiyen bir şey bilmiyorum. Orada kardeşler bize iltifat ettiler.

Ben Üstad'ımızın "Nazım, Sungur gibisin" demesini ben şöyle anladım: Sungur öğretmen, ben de öğretmenlik yaptım. O evli, ben de; onun bir çocuğu var, benim de; o kelimeleri boğarak konuşur, ben de; o her şeyi her yerde unuttur, ben de; o Karabüklü, ben Karaköse'li...

Bir ara; Ben, Said Özdemir, Salih Özcan... birkaç kişi daha vardı. Diyanet İşleri Reisi'ni görmeye gittik. Sıra bekliyoruz, Reisi görmek için. Oradaki müdür: "Sen Sungur'un neyisin? Nasılda benziyorsun ama" dedi. Ben önem vermedim ona. Bir gün de Kastamonu'ya gitmiştim. Bir evdeyiz. Münasebetsiz bir yere oturmuşum. Bir kitap aldım, ders okudum. Baktım cemaatte bir fısıltı başladı. Dedim: "Bir hata mı ettim?" "Yok Abi. Dün Sungur Ağabey vardı burada. O da oraya oturdu ve aynı yeri okudu. Sen de geldin aynı yere oturdun ve onun okuduğu yeri okudun" dediler. Ben yine bir şey demedim. Sonra Sungur'un memleketine gittim. Birisi bana: "Sungur Ağabey hoş gelmişsin" dedi. Benzerlik vardı demek ki. Üstad demişti ya, "Sungur senin gibi."

1960'da ihtilal oldu, beni arıyorlardı. Bir dükkanda oturmuş, Lem'aları okuyor, anlamaya çalışıyordum. "Adem-i kabul, kabul-ü adem..." diye geçiyor ya... Ben şöyle başımı öne eğmiş, "bu nedir? diye düşünüyordum. Birisi selam verdi, ve: "Kardeşim sen niye uyuyorsun, sen şarkın Sungur'usun! Şimdi uyuma zamanı mı?" diyor. Dedi: "Benim adım Mehmed Kırkıncı." Ben daha evvel Erzurum'a gitmiştim, ama o yoktu o zaman. Öylece tanışmış olduk.

Tabi Üstad Hazretleri'nin yanında pek bir şey konuşma imkanı yoktu. Üstad bazen insanın kalbine bakıyordu. Bana: "Sen burada kal" dedi. Ben de zannediyordum ki; "bir iki gün kal" diyor. Zübeyir Ağabey'e: "Şu odada devamlı kalsın" diye talimat vermiş, yatağı odaya serdirmiş. Ben daktiloyu iyi yazardım. Halbuki işlerim çoktu, manifaturam vardı. Bir iki gün bile kalamazdım. İçimden, "işlerim var, ben giderim" diye düşünüyordum. Üstad: "Peki peki öyleyse git" dedi. Halbuki tek kelime konuşmamıştım. Üstad içimi okudu. Maalesef bunları bilemedik. Bu fırsatları terk ettik, çıktık geldik maalesef. Ama o zaman tarikat da bitti artık. Cenab-ı Hak ihsan etti. Risale-i Nur'u okuduk.

Üstad o zaman dedi ki: “Kardeşim bir dersane, medrese açın orada. Olmazsa evinizin bir odasını dersane yapın. Benden çok selam söyleyin. Buraya gelmesinler. Risale-i Nur varken beni görmeye lüzum yoktur.” dedi. Allah’ın hikmeti, o günden itibaren ben nereye gitmişsem, mutlaka dersane açıldı. Mesela, fırın yaptık üstü dersane. Kayseri’ye gittik üstü dersane. Isparta’da yine öyle. Burdur’da otel yaptık, dersane açtık. Ağrı’da iki üç tane dersane açtık. Yani Üstad’ın o temennisi emir yerine geçti bizim için.

Üstad Bana Beş Altı Tane Zarf Verdi

1954’de bir ziyaretim daha oldu: Bu üçüncü ziyaretimdi.

Üstad o zaman neşeliydi. Çok memnun oldu. Bana beş altı tane zarf verdi. Bunları al: “Birini Başvekile, birini Dahiliye Vekiline, birini Adliye Vekiline, birini de Hariciye Vekiline ver” dedi. Ben de o zaman Başvekile falan gidemem kolay kolay. Üstad zarfları verirken: “Tamam mı kardeşim? Bunlar Risale-i Nur’a muhtaç. Risale-i Nur bunlara yol gösterecek. Sen bunları götür ver.” Böyle diyordu Üstad. Ama içimden, “ben bunları nasıl veririm” diye düşünüyordum. Fakat Üstad’a diyemiyorum. Üstad: “Tamam mı kardeşim? Eğer sen götüremezsen ver Atıf’a, Atıf götürsün. Bunların akılları başlarında değil, Tamam mı kardeşim? Sen hiç bekleme bunları götürüyorsun, bunları ver. Atıf Cebeci’de, Tuna apartmanının karşısındaki mescitte bulursun...” dedi. Üstad bunları o gün söylüyordu, ama ben ikinci gün oluyorum orada. Acaba Atıf camide olur muydu? Gittim. Baktım birisi oturuyor orda, selam verdim ve adın nedir? diye sordum. O da, Atıf Ural, dedi. Sonra zarfları ona verdim.

Hapishanede Yüzlerce İnsan Namaza Başladı

1954’de Üstad’ı ziyaretimden sonra Ağrıya döndüm. Artık hep Risale-i Nur’u okuyup anlatmakla hizmet ediyordum. Ağrı’da iki tane dersane açtık. Demokrat Parti listesinden beni belediye azası yaptılar. Sonra, Ağrı Belediye Reis Vekili oldum. Fakat hem Risale-i Nur, hem de siyaset olmaz diye, beni bazı kardeşler şiddetle tenkit ettiler. 1960 İhtilali’nde mahkemeye verildik. Erzurum’da yargılanıyorduk. Bu sebeple sık sık Erzurum’la irtibatımız oldu. Bir

kış günü Erzurum'dan Ağrıya giderken şiddetli bir fırtınaya tutulduk. Yolda Horasan'a sığındık. Bu tanışmamızla orada bir dersane açılmış oldu. Orası merkezi bir yerdi.

1966'da İstanbul'dan Erzurum'a gidiyorum. Yanımda altı yaşında oğlum var. Adı Dursun. O dönemde araba ancak Bayburt'a kadar bulunduğundan Bayburt'ta indik. Bize birisi yaklaştı. Çocuğu sevdi davet etti. Meğer rüyasında aynı bizi, manzarayı görmüş. Ehl-i tarık birisi. Adı Şerif'ti. Ona Risale-i Nur okuduğumuzu söyledim. Haber saldı, iyi bir cemaat toplandı. İçlerinde bir de avukat vardı. Orada üç gün kaldım. "İyi bir yerde dersane açalım dediler" ve nasip oldu.

Patnos'ta, terzilik yapan Memduh Haser kardeş vardı. Gidip geliyorduk. Orada Ağrı'dan daha mükemmel hizmetler ifa edildi, elhamdülillah. Tuzluca, Kağızman, Iğdır'a da hizmete gittik.

Amma beni bazen ayda üç defa hapse atıyorlardı. Fakat hemen çıkıyordum. Bir defasında tevkif kararını yeğenim getirdi. İstişare ettik. Bana, "fırar et" dediler. Çünkü suçsuz yere eziyet ediyorlardı. Ben de Hoca Nusrettinin (Nusret Kocabay) Köyü Karacehennem'e kızakla gittim. Beni arıyorlar bulamıyorlar. Ben hoca Nusreddinin misafiri olarak Karacehennemde kaldım. Orada Mesnevi-i Nûriye'yi ve Lemaat'ı ezberliyordum. Rahatım çok iyiydi. Bakırköy Müftüsü Ali Bey Ağrı'da askerdi. Bazen onun elbiselerini giyip Ağrı'da derslere iştirak ediyordum. Sonra yer değiştirdim başka bir dağ köyüne gittim.

Birkaç kere jandarma o köyde beni aramaya geldi. Fakat köylüler sakladılar... vermediler. Bu arada beni aramak için Ağrı'da dersaneyi basmışlar. Kardeşlere eziyet etmişler. Biz af kanununu bekliyorduk. Fakat gecikti. Sonra Av. Bekir Berk Efendi "teslim olsun" diye haber salmış. Ben hapse girince diğer kardeşleri bıraktılar.

Nazım Akkurt. Hapishaneden Adliyeye götürülürken.

Hapishanede iki ay kadar hizmet ettik. Yüzlerce insan namaza başladı. Doğrusu oradaki hizmet lezzetini dışarılarda bile bulamadım. Cemaatle namazlarımızı kılıyorduk.

Beni sık sık hapse attılar. Hatta yatağımı hapishaneden getirmemiştim. Ayda iki üç kere girip yatıyordum. Ama hep beraat ettim. Hiçbir sabıkam yoktur.

Kırkinci Hoca Mantık Deryası

Sene 1964. Kırkinci hoca ile Trabzon'a bir dersane açmıştık. Birkaç gün kalıp Trabzon'dan ayrıldık. Dersane kirası on beş lira idi. Dersaneyi orada matbaa dükkânı olan Müslim Selçuk'a bırakıp ayrıldık. Yirmi gün sonra Kırkinci Hocamla beraber tekrar Trabzon'a

gittik. Müslim Selçuk kardeş: “O para boşa gitti. Siz buradan ayrıldıktan sonra kimse gelmedi dersaneye. Boş duruyor.” dedi

Tabi Kırkinci Hoca mantık deryası.

Dedi: “Müslim, senin anan hiç tavukları yumurtanın üzerine yatırıyor muydu?” “Evet” “Kaç yumurta koyuyordu?” “Onbeş-yirmi” “Peki tavuk ne yapıyordu? Yumurtanın üzerinden hiç ayrılıyor muydu?” “Hayır. Tavuk ayrılrsa yumurtalar bozulur. Cıvcıv çıkmaz.” “Eh kardeşim senin aklın o tavuk kadar yok mu? Sen hiç dersanede yattın mı? Sen orada bir tavuk kadar yatsaydın, şimdi orada onbeş-yirmi tane nur talebesi olacaktı. Hiç olmazsa ananın yatırdığı tavuktan ders alaydın bari...” dedi Kırkinci Hoca. O da güldü. Biz de dersanede sebat edip kalmayı tavuktan ders almaya başlamıştık.

1960 İhtilali’nde Ağrı’da Sıkıyönetim Komutanımız Kimdi?

1960 İhtilali oldu. Bir ay içinde Ağrı’ya üçüncü sıkıyönetim komutanı geldi. Bizim dükkan da Tümen’e iki dakikalık bir mesafede. Her yeni gelen paşa bir miting yapıyor, ben de dinlemeye gidiyordum. Nedense buna gitmemiştim. Dükkanıma iki polis geldi: Nazım Akkurt kim?” dediler. “Seni paşa çağırıyor...” deyince, zaten her an bekliyorduk.

Beni Tümen Komutanının evine kadar yaya olarak götürdüler. Ama çok korkuyorum. Çağırın paşaydı... O sıkıntıyı tarif edemem. Sanki darağacına asılmaya gidiyorum. Dizlerim titriyordu. Paşanın evinin bahçesinde üç kere dizlerim katlandı, zor ayakta durdum. Şuursuz olarak ne yaptığımı bilmeden yürüdüm. İçeri girdim. Omuzu demir dolu sert bakışlı iriyarı bir paşa. Kendimi toparlamaya çalıştım. Paşa: “Otur!” dedi. “Beni tanıyor musun?” dedi. “Evet tanıyorum, Sıkıyönetim Komutanısınız” dedim. Yok, şahsen tanıyor musun?” “Yok. İçeride bulunmam sizi tanımama manidir” dedim. Kızına, “ağabeyine bir kahve yap” dedi. Ben de bunu idamlığın son isteği gibi düşünmeye başladım.

Komutan halet-i ruhiyemi anlayınca sordu: “Sen nerde askerlik yaptın? O mescidi ve battaniyeleri hatırladın mı?” dedi. Aklım başıma gelmişti. Ardan seneler geçmişti. “Beni nasıl unutmadınız?” dedim. “Nasıl unutturum seni!. Eğer sen o gün mescidi ve battaniyeleri benim

verdiğimi söyleseydin, ben bugün paşa değildim. Sen dayak yedin, hapis yattın, her şeye dayandın, beni söylemedin. Şimdi sana mükafat olarak; her gün beşte bana geleceksin. İhbarlara bakacağız, lüzumsuz olanları imha edeceğiz ” dedi. En çok ihbar da benim hakkımda gelirdi. Paşa inançlı bir insandı. Yıllarca önce bizim askerde ibadetlerimiz için kolaylıklar sağlamıştı. Artık bundan sonra rahat ettik.

Nazım Akkurt’a Sorulan Bazı Sorular:

Ömer Özcan: Bu kitabın birinci cildinde, Ağrı’lı Molla Nusret Hocamızın hatıralarını yayınlamıştım. Orada: “Üstad, ziyaretimde bana 4 şey tembih etti. Bunlardan birisi de; ‘Nazım Akkurt’la imtizaç et.’ demesiydi.” diyor hatıralarında. Sizce bu ne demektir? Molla Nusret Hocamla aranızda bir şey mi vardı ki, Üstad Hazretleri böyle ismen tembihatta bulunuyor?

Nazım Akkurt: Aramızda hiçbir şey yoktur. Olmaz da zaten. Akrabamdır aynı zamanda. Ağrı’da hep beraberdik. Sözler’i başından sonuna kadar, ikimiz beraber okuduk. Bana çok sevgisi vardır. Hürmeti de var tabi, yaş bakımından. Yaşça ben ondan büyüğüm. O, o zamanda daha Türkçe bilmiyordu. O âlimdir, ben âlim değilim. Burada Üstad’ımızın sözü şu manadadır: “Nazım’ın nizamıyla imtizaç ederek beraber çalışın.” demektir.

Size bir hatıramızı anlatayım: Nusret Hocaefendi Ağrı’nın Karacehennem Köyü’ndendir. Onların bu köyüne bir okul yaptım ben. Orada hizmetin bir kerametine şahit olduk. Şöyle ki: O köye araba filan çıkmıyordu. Bir ayda ancak beş altı pikap kum çekebildim. Bir gün bir sel geldi onu da aldı götürdü. Ben de okulu yapmaktan vazgeçtim. “Hocam ben bu okulu yapamayacağım” dedim. “Olmaz...” falan dedi, üzüldü tabi.

Allah’ın ikramı olarak bir müddet sonra bir başka sel geldi. Cenab-ı Hak bize 300 pikap birden kum gönderdi. Hem de, kum yukarıdan aşağıya gelmesi gerekirken, sanki aşağıdan yukarıya doğru çıkmış... Okulu da yaptık o zaman.

Nusret Kocabay

Ömer Özcan: Yine Nusret Hocamdan aldığım hatıralarda: Ahmed Nadir ile Nazım Akkurt, ‘Burdur’da sürgün iken Üstad’a hizmet etmiş’ diyor? Halbuki anlattığınız hatıralarda böyle bir şeyden bahsetmediniz? Siz Burdur’da sürgün olarak Üstad’la beraber bulundunuz mu?

Nazım Akkurt: Hayır, ben bulunmadım. Burdur’da sürgünde iken Üstad’a hizmet eden Ahmed Nadir’dir. Meşhur Kör Hüseyin Paşa’nın oğludur kendisi. Kör Hüseyin Paşa’nın adı, Üstad’ın Tarihçe-i Hayatı’nın, ‘ilk Hayatı’ bölümünde çok geçmektedir.

Ömer Özcan: Bir de aynı hatıralarda: “Ahmet Nadir, Kör Hüseyin Paşa’nın oğlu, CHP Ağrı Milletvekili Ahmet Alparslan’ın da babasıydı.” şeklinde geçiyor. Halbuki sizin anlattıklarınızda farklı geçti?

Nazım Akkurt: Kısmen yanlış o. Evet Ahmed Nadir Bey (Süphandağlı) Kör Hüseyin Paşa’nın oğludur. Fakat Ahmed Alpaslan (Fecri Alpaslan’ın babası) Ahmed Nadirin oğlu değil, arkadaşısıdır. Ahmed Alpaslan, Aladağ’dan İbrahim Ağa’nın oğludur.

Ömer Özcan: Nazım Ağabey çok teşekkür ederim. Çok güzel hatıralar aldık. İnşallah şimdiki ve gelecek nesillere güzel mesajlar vardır. Allah size uzun ve hayırlı ömürler versin.

[30]. Bediüzzaman Hazretlerinin Emirdağ’da çektiği sıkıntılara kendi ifadeleri ile iki numune: Afyon Emniyet Müdürü ile alakalı mektuptan: “...Kat’î emir verilmiş ki: “Said’i cebren hükûmete getiriniz.” Bekçiler ve bir onbaşı gelmişler. Kapımı kapamıştım, kilitlemiştim. Onlar demişler: “Biz istifa ederiz, onun kapısını kırmayacağız.” Dönmüşler, gitmişler. ...O bedbaht, hükûmette, vazife sandalyasında bana şetmedip hizmetçime der: “Git, ona söyle.”

Hükûmetin nüfuzunu serseri şahsına mâlederek meydan okumuş ve Eski Said'in bende irsiyet kalan damarıma çok ilişti. Fakat fevkalâde ehemmiyetli olan sükûn ve temkin ve itidal-i dem ve sabır ve tahammülün kat'î lüzumu beni teskin etti." (Emirdağ Lahikası) Erzurum eski mebusu Yeşil Salih'e yazdığı mektuptan: "...Buranın maddî ve manevî havasıyla imtizaç edemiyorum. Sıkıntıları pek fazla. İkametgâhımı hem dışarıdan, hem içeriden kilitliyorum. Her cihetle yalnızım. Ve bir cihette de komşusuz, sıkıntılı bir odada, hasta bir halde hayatımı geçiriyorum. Bazan bir günü, Denizli'de bir ay hapisten fazla beni sıkmış. Bu yirmi sene dehşetli zulüm ile hürriyetime ve serbestiyetime ilişmek artık yeter. Ben de herkes gibi hürriyetime sahip olsam, belki tebdil-i hava için mutedil havası bulunan bu kazanın bazı köylerine gitmeme müsaadekâr bir iş'ar burada olsa, münasip olur. Size ve oradaki Nur dostlarıma çok selâm ve dua ediyoruz. (Emirdağ Lahikası)

ORHAN AYSAL

Orhan Aysal Ağabey’imiz 1934 Uşak doğumludur. Devamlı olarak da Uşakta ikamet etmiştir. Halid Ziya ve Latife Hanımın da mensubu olduğu meşhur “Uşaklıgiller” ailesindendir.

Gençliğinde manifaturacılık ve kumaş ticareti yapmıştır.

On beş yaşlarında iken, Bediüzzaman Hazretleri’ni 1949 senesinde Emirdağ’ında ziyaret etmiştir. O günden bu güne kadar iman ve Kur’an hizmeti içinde sadakatle çalışmıştır.

Zaten Üstad’ı da onun için böyle dua ve temenni de bulunmuş. Kendi ifadesiyle iman ve Kur’an hizmetindeki muvaffakiyetleri için Uşaklı Risale-i Nur talebelerinin dua musluğu olmuştur.

Üstad’ı Nasıl Tahayyül Etmişsem Öyle Göründü Bana

Gençliğimde de namazlarımı kılardım. 1950 öncesi idi. 1949 olabilir. O sene Üstad’ım Bediüzzaman Hazretleri’ni Emirdağ’ında ziyaret etmek nasip olmuştu bana. Bu şöyle oldu:

Emirdağlı bir kardeşimiz vardı. Deri ticaretiyle uğraşan bu kardeşimiz sık sık Uşak’a gelip gidiyordu. Bir gün bana; Emirdağ’da büyük bir zattan bahsederek, Bediüzzaman Hazretleri’nin orada bulunduğunu söyledi. Ben zaten namazlı niyazlı idim. Kendi kendime dedim ki: “Ben bu zatı mutlaka ziyaret etmeliyim.”

O zaman ki yollar şimdiki gibi asfalt değil. Stabilize toprak yollar. Banaz tarafından gidiliyor Emirdağ’a. Yani bir hayli mesafe var. Bir gün sabah namazından sonra o derici arkadaşım ile beraber yola çıktık. Saat on sıralarında Emirdağ’a vardık. Arkadaşım beni Üstad’ın kaldığı eve getirdi, dışarıdan gösterdi, sonra o kendi işine gitti.

Emirdağ'da sordum soruşturdum. Bana: "Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri buraya menfi, yani sürgün olarak gönderildi. Bu sebeple öğleden sonra, saat beş gibi, ispat-ı vücud için karakola gider. O saatlerde beklersen görürsün" dediler. Artık ben orada bir kedinin deliği beklediği gibi gayet sadakatle tam beş altı saat bekledim. Sonra bir baktım ki, yolun iki tarafı birden doluverdi. O sırada beni Emirdağ'a getiren arkadaş da geldi yanıma.

Üstad Hazretleri yürüyerek yakınımızdan geçiyordu. Bir ara bize teveccüh etti, yanımıza geldiler. Bana bakarak, "hoş geldin kardaşım" dedi. Ben Üstad'ı o anda ne şekilde tahayyül etmişsem, tam o şekilde gördüm. Gözleri şems-i taban gibi, gayet heybetli ve kudretli göründü bana. Omzuma elini koydu; "maşaallah kardaşım, sen nur talebesi olmuşsun. Mevtine kadar da hizmet-i imaniyede devam edersin inşaallah" dedi ve yürüdü, yanımızdan ayrıldı. Biraz daha Emirdağ'da kaldıktan sonra Uşak'a geri döndüm. Hepsi bu kadar.

RASİN TEKELİ

1931’de Tire’de dünyaya geldi. İlk ve ortaokulu Tire’de bitirdi. 1948’de terzilik mesleğine başladı. 1980’de ise zeytinyağı ticaretiyle meşgul oldu. 1957 yılında Risale-i Nur’u tanıdı. Üstad Bediüzzaman Hazretleri’ni ziyaret ederek onunla tanışma bahtiyarlığına eren Rasin Tekeli Ağabey üç defa tutuklanmıştır. Tire’deki ilk Risale-i Nur dersleri de onun dükkânında yapılmaya başlanmıştır.

Tire’de Rasin Tekeli ve Saim Köseoğlu iki eski dost. Bugün ikisi de hayatta. İkisinin de hatıralarını bu kitaba aldık. Zira bu hatıralar birbirini tamamlar mahiyettedir. Anlatılanlar bir noktada Yeşil Tire’de yakın tarihte iman ve Kur’an hizmetinin de tarihidir. Aynı zamanda bu hatıralarda: Ahmed Feyzi Kul, Muzaffer Arslan, Kemal Hepşen gibi Ağabey’lerimizin de unutulmaz fedakârlıklarını görüyoruz.

Rasin Ağabey’in hatıralarını, hem görüntülü, hem sesli olarak kaydettik. Aynı zamanda kendi el yazısı ile yazarak bize verdiği hatıralarını bazı düzenlemelerden sonra bizzat kendisi tashih etmiştir.

Rasin Tekeli Anlatıyor:

Muzaffer Arslan ve Kemal Hepşen Vesile Oldu

Risale-i Nur’u 1957 senesinde bir lutf-u İlâhi olarak tanıdım. Rabbime şükürümde âcizim. Şahsımı nazara vermek için değil hizmet hesabına, Ömer Özcan Kardeşimizin talebi üzerine, Üstad Bediüzzaman Hazretleri’ni ziyaretimi ve yaşadığım bazı hapishane hatıralarını anlatmaya çalışacağım. İnşallah alınacak dersler ve mesajlar çıkar.

1957 senesinde, askerden yeni gelmiştim. Bir ara İzmir’de bulunan bir arkadaşımı ziyarete gittim. Bir yaz günüydü. Yatsı namazını Basmane Çorakkapı Camii’nde kıldım. Tam arkadaşımın evine giderken, hemşerim Tireli Kemal Hepşen Ağabey beni çağırđı. Kemal Hepşen Tirelidir, ama İzmir’de pamuk eksperisi olarak çalışıyordu. İzmir’de bir ev tutmuş bekar olarak kalıyordu. Bir kahveye oturduk, çay içtik, dini sohbetler yapıldı. Kemal Ağabey’in yanında birisi vardı. Sonradan öğrendim ki, O, Muzaffer Arslan Ağabey’miş. Bir müddet daha sohbetten sonra, Muzaffer Ağabey benim alakamı gördü ve, “Kemal senin evine gidelim” dedi ve gittik. O gece geç vakitlere kadar bana Risale-i Nur’u ve Üstad Bediüzzaman’ı anlattılar. Ben sordum, Muzaffer Arslan Ağabey cevap verdi. Çok etkilenmiştim. Bu yaşıma kadar ailemden aldığım dini bilgilerime ve okuduğum Kur’an meallerine ters düşen bir şey de görmemişim. O gün Muzaffer Ağabeyden; ‘Küçük Sözler, İhlas ve Uhuvvet Risaleleri’ni aldım.

O akşam, “insanların dünya ve Ahiret saadetini üç şey temin eder” mealindeki dersimi özetlemiştim. Bunlar:

Rasin Tekeli’nin terzi dükkânı.

Tire’de ilk toplu derslerin yapıldığı yer (22.03.1960)

- 1- Tahkiki imanı elde eden Allah’a ve Peygambere itaat eder.
- 2- Namaz sizi her kötülükten korur ve temizler.
- 3- Hizmetleri ve amelleri sadece Allah rızası için yapmak, başka gaye gütmemek. Çok hoşuma gitmişti. Onun için Risale-i Nur’u

okumaya karar verdim. Tabi içinde Arapça ve Farsça olduğu için başlangıçta anlamakta zorluk çekiyordum.

Yangını Muzaffer Arslan Söndürdü

Tire'ye döndüm. Kemal Hepşen hafta sonları Tire'ye annesinin yanına ziyarete geliyordu. Onu bir gün dükkânıma davet ettim. Dedim: "Ben bunları anlayamıyorum, beraber okuyalım." Sonra her cumartesi terzi dükkanında dersler yapmaya başladık. Kısa bir süre sonra Muzaffer Arslan Ağabey'i de getirdi. O akşam, işlerimi, çıraklarımı tatil ettim. Kahveden sandalyeler getirttim. Dükkanım iki katlı binanın ikinci katında olduğundan kötü niyetlilere karşı pek nazar-ı dikkati çekmiyordu. Mahmut Akalın, Zühtü Akyol, Saim Köseoğlu, Mehmet Zincirci, Ali İncekara, Mustafa Beyaz gibi gelecekte hizmetin çekirdeğini teşkil edecek olan dostlarımızı, arkadaşlarımızı davet ettik.

Rasin Tekeli'nin evinde. Tire

Muzaffer Arslan Ağabey 5. Şua'yı okudu. Üst üste üç gün boyunca okudu onu. Gündüzleri esnafı dolaşıyorlardı. Muzaffer Ağabey, bunları isteyenlere satarsın diyerek giderken de bir miktar kitap bıraktı dükkanıma. Böylece on beş-yirmi kişilik dersler yapılmaya başlandı. Terzi dükkanım Tire'nin ilk dersane-i nuriyesi olmuş oldu elhamdülillah. Gelecekte yeşerip ağaç olacak nur tohumları atılmaya başlamıştı. Daha sonraki günlerde daire genişledi. Evlerde de dersler yapılmaya başlandı.

Sene 1957.

Bir gün bir arkadaşım geldi yanıma. Ona kitaplardan tavsiye ettim. Bana: “Yahu bu Zat’a selam verenleri bile içeriye alıyorlar, sen korkmuyor musun?” diye bir evham verdi bana. Allah’ın hikmeti ertesi gün Muzaffer Ağabey geldi Tire’ye. Hem de elinde ‘kaziye-i muhkeme’ kararlarıyla, Diyanet İşleri’nin müspet raporlarıyla geldi. Sanki hadiseyi görmüştü. Bana: “Eğer sana bir şey diyen olursa bunları gösterirsin” dedi. Benim evhamımdan haberi yoktu. Yalnız ben bir gece evvel apaçık bir rüya görmüştüm: Dükkânımda bir yangın çıkmıştı. Birden Muzaffer Ağabey geldi. Bir kova su aldı döktü ve yangın söndü. İşte tam ertesi gün kararlarla çıkıp geldi. Bu hadise 1957’de oldu. 57 senesi bizim çok hareketli senemizdi. Hem ilk defa tanımışız, hem de genç, dinamik ve hareketliyiz. Bundan sonra artık bizim dükkan dar gelmeye başlamıştı. Saim Köseoğlu, Mehmet Zincirci ve Zühtü Akyol Ağabey’lerin evlerinde de dersler başladı. Haftada iki sefer ders yapıyorduk.

Ahmed Feyzi Ağabey Tire’ye İlk Kez 1948’de Gelmiş

Ahmed Feyzi ve Kardeşi Mehmed Emin Kul Ağabey’ler de sıkça gelmeye başladılar Tire’ye. Ahmed Feyzi Ağabey daha evvel 1948’de Tire’ye gelmeye başlamış. Kapaklı sepetlerle çok risaleler getirmiş o zamanki Ali Ülker, Çakır Hasan gibi gençlere. Kahvede Risaleleri tanıtmış. Ama korktuklarından dolayı bu işi devam ettirememişler. Onun için Ahmed Feyzi Ağabey: “Kemal, ben çok çalıştım ama, demek ki bu iş size nasip olacakmış...” demişti. Kemal Hepşen ise 1955-56’lı yıllarda tanımış Risale-i Nur’u. 1957’de bizim de tanımamızla hizmet, cemaati bir yapıya büründü. Bu arada İzmir’de Mustafa Birlik Ağabey’le de sürekli irtibat halinde idik.

Hizmetler böyle devam ederken 10 mart 1959’da Tire Kaymakamlığı’na bir dilekçe ile müracaat ettik. Dilekçede: “Paşa ve Gazozhane Camisinde; Ömer Nasuhi Bilmen’in Büyük İslam İlmihali ile Risale-i Nur’daki Sözler Mecmuasından, iman hakikatlerini izah eden dersler yapmak istediğimizi...” belirttik. Diyanet Reisliği’nin Müşavere Heyeti’nin 23.05.1956 ve 26.05.1958 tarihli rapor

suretlerini de ilişikte sunduk. Dilekçemiz kabul edildi. Müftülüğün de tensip ettiği bir hoca nezaretinde 19 mart 1959'da derslere başladık. Ramazan boyunca devam etti. Daha çok Kemal Hepşen okurdu. Bu dersler halka açıktı. Hatta 60 senesinde biz de mahkemede öğrendik ki, Bayındır Kaymakamı ile Karakol Kumandanı da gelmiş bizi dinlemeye.

Birkaç derste Ahmed Feyzi Ağabey de bulundu. Onun izah tarzı cemaate çok tesir ediyordu. O, malûm uyuklar gibi otururdu. Bir soru soruldu mu, birden şahlanır, hitabetine millet çok şaşırdı.

Üstad Hazretleri'ni Ziyaretim

1958'de Üstad'ı ziyaret etmeye karar verdik. Kemal Hepşen ve Saim Köseoğlu ile birlikte yola çıktık. Torbalı'ya kadar gittikten sonra, orada, Tireli bir arkadaş'a rast geldik. Burdur'a gidiyormuş. Saim Ağabey, "biz Üstad'a gidiyoruz" diye ona anlatınca, ben biraz evhamlandım. Kimsenin bu ziyareti bilmesini istemiyordum. O sebeple geri döndüm. Saim Ağabey'leri Isparta'da Salih Özcan Ağabey'ler bekleyecekti. Onlar gittiler.

Aradan bir sene geçti. Sene 1959. İzmir'de Mustafa Birlik'in dükkanındayız. Bana: "Üstad'a gideceğiz, gelir misin?" dediler. Mustafa Birlik, İzmir Basmane'de Gönen Palas Oteli'nin sahibi Mehmet Metin, Nazili'den İşportacı Mehmet isimli bir kardeş ve İzmir Ticaret Lisesi'nde okuyan şarklı iki talebe vardı. Onlar İzmir'de dersanede kalıyorlardı. Toplam altı kişiydik. 29 Ağustos'ta Emirdağ'a vardık. Çalışkanların dükkanından Üstad'ın evine haber gönderdik. Üstad'ın hasta olduğu, ziyaretçi kabul etmediği haberi geldi. Mustafa Birlik Ağabey: "Benim selamımı söyleyin, içimizde yeni kardeşlerimiz var, mutlaka ziyaret edelim..." diye haber gönderdi. "Madem öyle, onar adım ara ile gelinsin" diye haber geldi. O dönemde sıkıntılı günler yaşanıyordu. Gazeteler devamlı kışkırtıyor, Üstad takip ediliyordu. Tedbire ihtiyaç vardı.

Kapıda Bayram Yüksel Ağabey karşımıza çıkarak, "Üstad'ın elini öpmeyin, ve yüzüne de dikkatli bakmayın..." diye tembih etti. Üstad mütevazı bir odada karyolada yatıyordu. Elini öpmeden diz çöküp oturduk. Sesi çok az çıkıyordu. Başucunda Mustafa Sungur Ağabey vardı. O, Üstad'ın sözlerini bize açıklıyordu. Üstad; "Sefa geldiniz"

dedi. İsimlerimizi ve memleketlerimizi sordu. “Bu ziyaretleriniz bana hediye hükmüne geçiyor, bu da beni rahatsız ediyor. Risale-i Nur’u okursanız, beni ziyaret etmiş gibi olursunuz...” dedi. Biz: “Üstad’ım, biz ticaretle uğraşıyoruz. Geçerken Üstad’ımıza bir uğrayalım diye geldik” dedik.

Bir ruh iki ceset. İki ezeli dost: Saim Köseoğlu, Rasin Tekeli

Sonra Üstad, müstakil basılmış geniş boyutlu bir “Konferans Kitabı” getirtti. Oradan Reis-i Cumhur ve Başvekil’e gönderilen mektuptan “ikinci vesile”yi Sungur Ağabey’e okuttu. Bu mektupta Üstad, Şark Üniversitesi’nin ehemmiyetinden bahsetmektedir. Orada şark insanını kalkındıracak ve menfi milliyetçiliği bertaraf edecek olanın hiss-i dini olduğunu izah ediyor. Mektubun tamamı Emirdağ Lâhikası’nın ikinci kısmında yer alıyordu.

Sonra Üstad birden yattığı yerden doğrulup diz çöktü. Sungur Ağabey aradan çıkmıştı: “Küfr-ü mutlakın belden aşağısına felç gelmiştir. Bundan sonra bir şey yapamazlar. Ancak vaziyeti muhafazaya çalışırlar...” dedikten sonra, içimizde bulunan Ticaret Lisesi’nde okuyan iki talebeye doğru döndü ve onlara hitaben: “Sizler, yarın muallim olacaksınız, eğer talebelerinizin imanını kurtarırsanız, onların alâ-yı illiyyine çıkmalarına sebep olursunuz. Bunu yapmazsanız esfel-i safiline düşerler. Birincisinde mükafat. İkincisinde ise mücazat kazanırsınız. Eskiden bu vazifeyi hocalar yapıyordu. Şimdi sizlere kaldı. Bu şuurla çalışın...” dedi.

Sungur Ağabey'e: "Keçeli bu kardeşlerin isimlerini yaz, onları her sabah duama alıyorum" dedi. Baş ucunda asılı olan kitabına yazdırdı. "Size müsaade ediyorum. İnşallah İzmir'e gelip iade-i ziyarette bulunurum" dedi. Ayrıldık. Vakit geç olduğundan araba yoktu. Ceylan Çalışkan bizi Emirdağ'dan Afyon'a kadar getirdi. Bu şekilde Üstad'ımıza ziyaretimiz gerçekleşmiş oldu. Üstad'a doyamamıştık. İlk fırsatta tekrar gitmek istiyordum. Ramazandan sonra gitmeyi planlıyorduk. Fakat kısmet değilmiş. Üstad'ımız 23 mart 1960'da ebedi âleme göç etti. Malum Ramazan ayının 25. gecesi idi.

27 Mayıs 1960 İhtilalinden Sonra Tire

27 Mayıs 1960'da ihtilal oldu. Demokratlar hemen tevkif edilmeye başlandı. Bize ne zaman sıra gelecek diye bekliyorduk. Herkes dağılmış, derslere ara verilmişti. O sırada bir rüya gördüm: Beni Üstad'ın kabrine götürdüler, 'Üstad konuşacak, korkma' dediler. Üstad: 'Risaleleri okuduğunuz müddetçe beni anlarsınız" dedi. Bunu Camii İmamına sorduk: "Üstad sizin Risaleleri okumanızı emrediyor. Hemen başlayın" dedi. Biz de henüz tanınmayan Necati Buharalı, Sami Cezayirli gibi arkadaşların evlerinde derslere tekrar başladık.

Ben ihtilalden sonra menenjit hastalığına yakalanmış, evde yatıyordum. 17 Temmuz'da evimde arama yaptılar. Ağabeyim 'hapiste yatamaz' diye rapor almıştı. Onun için beni hastaneye aldılar ve başıma nöbetçi jandarma diktiler. Sekiz kişi tevkif edilmişti. Bunlar: Kemal Hepşen, Saim Köseoğlu, Dr. Sıtkı Güneş, Hâfız Rasih Güvenç, Mehmet Aksoy, Mustafa Beyaz, Zühtü Akyol, Rasin Tekeli. Cezaevi hınca hınç dolmuş olduğundan bizim kardeşlerimiz, tuvalete giden dar koridorda ayakları duvara kaldırılarak beton üzerine yatırılmıştı. Üç gün sonra tahliye olundu.

Tire'de Dr. Ziya Ersay isminde biri vardı. Bizleri şikayet etti. Kendisi masondu ve çok aleyhimizde idi. Mahkemede aleyhimizde şahit olarak dinleniyordu. Hatta bir ara bizim için: "Bu arkadaşların yeri burası değil, akıl hastanesidir" dedi. Av. Ömer Lütfi Bozcalı ayağa kalktı, yüksek sesle: "Hakim Bey, bu şahidin sözlerini kendisine iade ediyorum" dedi. Yirmi şahit dinlendi.

Nur Talebeleri Tire Hapishanesinde

Birkaç celseden sonra 23.11.1960'da af kapsamına dahil olduk. Fakat o günlerde, "bize de nurcu derler" diye, bizi görünce yollarını değiştirenler oluyordu. Selamlaşmayı kesenler de vardı.

Bu aralarda, bu, Kadın Doğum Doktoru Ziya Ersay, Altındağ Müftüsü Turan Dursun'u Tire'ye getirdi. Ben de orada bulunuyordum. (Bu hadise Tireli Saim Köseoğlu'nun hatıralarında aynı şekilde anlatıldığı için oraya havale ediyorum. Ömer Özcan)

Dr. Ziya Ersay bizimle çok uğraştı. 1964'te Tire Gazetesi'nde Üstad aleyhinde yazılar yazdı. Sonradan bunu kitap haline getirdi. Hatta bu kitabı bütün kütüphanelere de bizzat kendisi dağıtmış. Biz onun makalelerini nazara alarak savcılığa, "Risale-i Nur'u okuduğumuzu, onun dediği gibi olmadığını, elinde vesikası varsa bize göstermesini..." şeklinde bir dilekçe verdik. Bu hadiseler Risale-i Nur'un inkişafına sebep oluyordu. Cemaat gittikçe genişliyordu. Birçok kardeşin evinde dersler yapılmaya başlamıştı.

Dr. Ziya bir müddet sonra İzmir'e tayin edildi. Orada Risale-i Nur'un tokadını yemiş, çok sıkıntılı bir hayat geçirerek ölmüş.

Gardiyan: Keşke Bir Grup "Nurcu" Daha Gelse

25 Nisan 1965'de terzi dükkanımda ders yaparken polisler baskın yaptı. Bu olay şöyle gelişmişti: 1965'de daire genişlemişti. Birçok evde dersler yapılmaya başlanmıştı. Bu arada Kavakdibinde Ahmed Kabakoğlu'nun evinde dersler yapıyorduk. Bu böyle devam ederken

Raif (Abdünnur) Keseli askerde olan ağabeyine mektup yazmış. Buradaki hizmetleri, faaliyetleri anlatmış. Dersler yapıyoruz diye tafsilat vermiş. Asker mektupları açıldığı için mektup savcıya intikal ettirilmiş. Savcı Tire'ye telgrafla bildiriyor. Raif'i götürdüler. Bizim haberimiz oldu. Benim dükkanda toplandık. Ne yapalım diye düşündük. Dedim: "İzmir'e telefon edelim, Mustafa Birlik Ağabey'e haber verelim" ve çarşıya telefon etmek için indim. Baktım emniyet âmiri polislerle beraber benim dükkana çıkıyor. Arkalarından ben de çıktım. Arkadaşlar Risale-Nur dersi yapıyorlardı. Yani cürm-ü meşhut gerçekleşmişti! Ben kitapları kumaşların arasında saklıyordum. Onları bulamadılar. Tavan arasına çıkmak için geçit vardı. Emniyet amiri: "Tavan arasında var mı?" dedi. "Bilmiyorum var mı?" dedim. Oraya polis çıkardı. Eskimez yazı risaleler vardı. Onları aldılar.

Kitaplarla beraber emniyete gittik, ifadelerimiz alındı. O akşam evlerimizde yattık. Fakat ertesi gün bizi tevkif ettiler. Saim Köseoğlu, Abdünnur Keseli, Ahmet Kabakoğlu, Zühtü Akyol, Mustafa Öner, Nihat Kurtça, Rasin Tekeli ile birlikte yedi kişiydik. Yaklaşık iki hafta süre ile Tire Cezaevi'nde kaldık.

Av. Bekir Berk vekaletimizi almaya gelmişti: "Sizi mi müdafaa edeyim. Yoksa Risale-i Nur'u mu?" diye sordu. "Elbette ki Risale-i Nur" dedik. Aramızda biraz beşerî sıkıntı olmuştu. Sen yaptın, o yaptı gibi. Allah rahmet etsin, Bekir Bey: "Üstad'ımızın buyurduğu gibi; Nur Talebeleri'nin hatt-ı hareketi, bir dest-i inayet tarafından tanzim edilmektedir. Siz kendiliğinizden buraya gelmediniz. Burada hizmetiniz var" dedi. Hadisenin hizmetlere vesilelik yönünü anlatmaya çalıştı bizlere. İyi de oldu.

Bir gün savcı koğuşa geldi. "Siz Kur'an okumazsınız" dedi. Yanımda küçük bir Kur'an vardı. Gösterdim ve ona dedim: "Biz hem Kur'an-ı Kerim okuruz. Hem de onun manevî bir tefsiri olan Risale-i Nur'u okuruz."

İki hafta sonra, 10 Mayıs'ta, bizi Ödemiş'te bulunan Ağır Cezalıların yattığı cezaevine götürdüler. Tire'de cezaevi vardı. Ancak ağır cezalı mahkumlar Ödemiş'e gönderiliyordu. Orası ise çok ilkel şartları olan bir yerdi. Cenab-ı Hak bize sabır ve genişlik verdi ve kısa sürece alıştık elhamdülillah.

Bizi 5. koğuşa verdiler. Orada seksen beş kişilik mevcudumuz vardı. İdamlıklar, müebbetlikler vardı. Koğuşumuz büyükçe bir

salondu. Yataklarımızı ortaya yere serdik, diğer mahkumlar kenarlardaydı. Namazlarımızı cemaatle kılıyorduk. Diğer koğuşlarla da irtibatımız başladı. Cezaevi Kütüphanesi'nde 'Gençlik Rehberi' ve 'Meyve Risalesi' varmış. Onlarla hizmete başladık. Her gün cemaatimiz çoğalıyordu. Her birimiz bir grup mahkumun yanına gidiyor, onlarla ilgileniyorduk. Neticede namaz kılmayan sadece üç kişi kaldı. Onlar da öldürme suçundan yatıyorlardı. "Allah bizi affetmez" diye ümitsizliğe düşmüşlerdi. Biz gelmeden sık sık hadiseler olurmuş. Başgardıyan: "Keşke bir grup nurcu daha gelse de diğer koğuşlara versem" diyordu. Kardeşlerden birçok ziyaretçi geliyordu. Bize gelen hediyeleri biz mahkumlara dağıtıyorduk. Bu ikram da onlara tesir ediyordu. Arap bir mahkum vardı. Biz ona "Bilal-i Habeşî" derdik. Sesi de güzeldi. O bizim müezziniimiz olurdu.

10 Haziran'da duruşmamız vardı. Namaza yeni başlayanlardan bir arkadaş: "Siz bu gün tahliye olacaksınız. Çünkü, rüyamda Peygamber Efendimizi gördüm. Hakimlerin arkasında yeşil elbiselerle duruyordu" dedi.

Bizi diğer mahkumlarla kelepçelediler. Süngülü jandarmalar nezaretinde yaya olarak hapishaneden adliyeye getirildik. Mahkeme salonu doluydu. Dışarıdan çok kardeşler gelmişti. Biz de daha evvel mahkemelere hep gider, kardeşleri yalnız bırakmazdık. Bu alaka mahkum kardeşlere kuvvet veriyordu. Dükkanları kapatıp giderdik. O kadar kalabalık vardı ki, savcı gizli celse istedi. İfadelerimizde: "Risale-i Nur'un bizlerin imanını kuvvetlendirdiğini, Diyanet İşleri Müşavere Kurulu'nun Risale-i Nur hakkında müspet raporları bulunduğunu vs..." anlattık. Hakimin kararları yazdırırken lehimize düzenlemeler yaptığını görüyorduk. Neticede savcı da tahliyemizi istedi. Mahkeme kabul etti. Duruşmamız ileri bir tarihe ertelendi. Mahkumlarla vedalaşırken ağlıyorlardı: "Sizin çıktığınıza seviniyoruz. Fakat bizim de size ihtiyacımız vardı. Dinimizi öğretiyordunuz" diyerek ağlıyorlardı. Biz sonradan onları yine yalnız bırakmadık, ziyaretler yaparak irtibatı devam ettirdik. Bu mahkememiz affın şümülüne sokularak sona ermişti.

12 Eylül İhtilalinden Sonra Tekrar Hapishaneye

12 Eylül 1980'de ihtilal olmuştu. Biz ihtilalden sonra da derslere evlerde devam ediyorduk. Fakat 6 Mart 1982'de, Tören Kurt'un evinde ders arasında çay içerken basıldık. İçimize bir bekçi geliyordu derslere. Meğer onu emniyet görevlendirmiş. Biz de zaten ondan şüphelenmiştik. Baskın oldu. Polisler evi sarmışlar, pencerelerden kapılardan içeriye daldılar. Tam altmış kişiydik. O tarihlerde az bir cemaat değildi. Bizi karakola götürdüler. Evlerimizi de aradılar. Önce benim evimi aramaya gideceklerdi. Ben ağabeyime: "Ağabey misafir gelecek, git eve haber ver" dedim. Evde meseleyi anlamışlar ve hemen kitapları kaldırıp tedbir almışlar. Bu şekilde polis nezaretinde her yeri aradılar. Sabaha kadar sorgularımız sürdü. Ertesi gün üç çocuğu bıraktılar. Bizleri de, elli yedi kişiyle birlikte tevkif edip, İzmir Gaziemir'deki Ulaştırma Askeri Birliği'ne gönderdiler. İkinci askerlik başlamıştı. Sabahları askerlerle birlikte kalkıp mıntıka temizliği yapıyor, karavanadan yiyorduk.

Gaziemir'de kaldığımız ilk gece kardeşlerimizden birisi rüyasında gökyüzünden yıldızlarla yazılı on yedi rakamını okuyor. Onlar kayboluyorlar. Sonra on dört olarak görüyor. Rüya çok manalıydı.

*Ödemiş Hapishanesi. Ön sırada soldan ikinci Rasin Tekeli
(23.05.1982)*

18 Mart 1982'de Tire savcısı gelip ifadelerimizi aldı. İçimizde derse yeni gelenler vardı. Onları kurtarmak için, ilk ifademiz gibi mevlit için toplandığımızı söyledik. Tabi Risale-i Nur'u okuduğumuzu da söyledik. O gün kırk kişi tahliye oldu. On yedi kişi kalmıştık.

22 Mart 1982 günü askeri bir otobüsle Tire'ye gönderildik. Yüzbaşı bize kelepçe vurdurmadı. "Ben bunların masum olduklarını biliyorum" dedi. Aynı gün sorgu hakimliğine çıkarıldık. Yine ilk ifadelerimiz gibi konuştuk. Neticede Risale-i Nur'a sahip çıkanların tevkifleri devam etti. Üç kişi daha tahliye oldu. On dört kişi kalmıştık. Görülen rüya kader programını teyit ediyordu.

Biz on dört kişi kelepçeli olarak, 30 Nisan 1982'de Ödemiş kapalı cezaevine gönderildik. Bizi 11. koğuşa verdiler. Koğuştaki Akif Dağ, Ersan Temiz, Ali Düzdemir, Rasin Tekeli olmak üzere bizden dört kişi bulunuyordu. Yeni cezaevinde yataklar demir ranzalıydı. Ayrıca yemekhane ve bahçesi de vardı. Namazları cemaatle kılmaya başladık. Kısa zamanda on yedi kişi olduk. İslamiyet'i anlatıyor, sorulara cevaplar veriyorduk. 14 Mayıs 1982'de kelepçeli olarak mahkemeye gittik. 18 Haziran'a gün verdiler. Günlerimiz arkadaşlarla uyum içinde Kur'an ve Cevşen okuyarak geçiyordu.

Mahkeme gününün nasıl geldiğini bilemedik. Yine bizi altın bileziklerle (kelepçelerle) götürdüler. Hüviyet tespitinden sonra ifadelerimiz alındı. Mahkeme Reisi yazdırırken lehimize düzenliyordu. Avukatlar 1981 sıkıyönetim mahkemelerinin vermiş olduğu beraat kararlarını verdiler. Neticede hepimiz tahliye olduk. Birkaç mahkemeden sonra da af şümulüne girdik. Toplam üç buçuk ay hapiste kalmış olduk. Bu hadise de civar ilçelerde birçok hizmete vesile olmuştu...

Tâhirî Mutlu ve Re'fet Barutçu Ağabeyler Tebessüm Etiler?

1959'da Üstad'ımızı ziyaretten sonra arkadaşlardan ayrılıp İstanbul'a gittim. Ali İhsan Yurt Ağabey ile bir akşam Emirgan'da derse gittik. - Ali İhsan Yurt İstanbul'un ilklerindendir- Bir pastanenin üst katı dersaneydi, oraya çıktık. Tâhirî Mutlu ve Re'fet Barutçu Ağabeyler de orada bulunuyordu. Ders arası çay sohbetinde, Tâhirî Ağabey, Re'fet Ağabey'in kulağına eğildi bir şey söyledi. Tebessüm ettiler. Re'fet Ağabey merakımızı giderdi: "Tâhirî diyor ki: Denizli Medrese-i Yusufiyesi'nde, 'siz İstanbul'da üniversiteli talebe ve asistanlarla ders yapacaksınız' deseler, inanabilir miydik."

Şimdi ben de o hapis günlerimizi düşünüyorum, bir de bugünlere bakıyorum. Cenab-ı Hak muvaffak etti elhamdülillah. Hizmetler Allah'ın lütuf ve inayeti ile ilerliyor. Nereden nerelere gelindi. İnşallah bu iman hakikatleri insanlığın kurtuluşuna vesile olup, kıyamete kadar devam edecektir.

Son olarak şunu ifade edeyim. Burada bizim bir hocamız vardı. Fehmi Hoca. Âlim bir zattır kendisi. Yıllarca Tire'nin en büyük ve en eski Necip Paşa Kütüphanesi'nde vazife yaptı. Sonra Tire Alaybey Camisi imamlığından emekli oldu. Ben ona eski yazı risaleleri okuttum. Bana dedi ki: "Oğlum, ben bu kadar, kütüphaneler dolusu kitaplar okudum. Risale-i Nur gibi insanın nefsine gelen sualleri soran ve cevap veren bir kitap daha görmedim. Bunları bütün gençliğin okuması lazım ve zaruridir" dedi.

Merhum Hasan Basri Çantay'ın ilk baskısından itibaren Meâl-i Kerimlerini okurdum. Bir mektupla kendisine Risale-i Nur hakkındaki kanaatini sorduk. Cevaben bir mektup yazdı: "Risale-i Nur, Kur'an-ı Kerimin imani ayetlerinin tefsiridir. Nur talebeleri Sûre-i Ve'l-Asr'ın manasını yaşıyorlar. Onlar benim göz bebeğimdir. Cenab-ı Hak iki cihanda hândan etsin" şeklinde bir cevap yazdı.

RECEP UNAZ

1926'da Antalya'da dünyaya geldi. Hayatında terzilik, gömlekçilik, tavukçuluk başta olmak üzere birçok işle uğraştı. Bugün iman ve Kur'an hizmetinde geçen bereketli bir ömrün hazzıyla Antalya'da ikamet etmektedir. Zamanında yaptığı hizmetlerin feyizleri Nur talebelerinin dua musluğudur. Hazreti Üstad'ı defalarca ziyaret şerefine nail olmuştur Kendi ifadesiyle Üstad'ı on beş defadan fazla ziyaret etmiştir. Hizmet aşk ve şevkinden hiçbir şey zaman kaybetmeyen Recep Unaz Ağabey, "Yağmur-yaş, kar-kış her zaman, her yerde hizmete hazırım." diyor.

Recep Unaz ismi kıyamete kadar unutulmayacak bir hizmete vesile olmuştur. Çünkü o, Nur hizmetlerinin tarihî akışı içinde beklenmedik bir hadisenin yaşanmasına; Risale-i Nur'un bir gazetede tefrika edilmesine ve tab edilmesine vesile olmuştur. Hem de Üstad'ın müsaadesiyle yaşanan bu hadise bir ilktir. Hadise 1956'da Recep Unaz'ın arkadaşı olan Suphi Türel vasıtasıyla olmuştur.

Suphi Türel, Antalya İleri Gazetesi'nin sahibi bir Demokrat Partilidir. Yaptığı büyük bir yiğitlik ve kahramanlığıyla Bediüzzaman'ın ona teveccüh etmesine sebep olmuştur. Ayrıca Avukat Gültekin Sarıgül, Suphi Bey'in kendisinden şunları naklediyor: "Ben bu Risale-i Nur'u başta İhsan Sabri Çağlayangil olmak üzere, bir çok devlet erkanına gönderdim..." Suphi Bey, şimdiki Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel'in babasıdır. 1926 Antalya doğumludur, Liseyi ve Hukuk Fakültesi'ni dışardan bitirmiştir.

Recep Ağabey, Suphi Bey ile alakalı hatıralarını anlatırken araya şöyle bir cümle sıkıştırdı: "Suphi Bey'in yaşantısı tam İslamî olmadığı halde; Üstad Hazretleri hizmet edenlerin hatalarını hiç deşelemezdi.

O, insanların hatalarını değil, hizmetlerini gören, takdir eden bir zat-ı muhteremdi.”

Recep Unaz Anlatıyor

1926 Antalya doğumluyum, atalarım Antalya’nın yerlisindendirler. Antalya’da terzi dükkanım vardı, takım elbise terzisiydim. Daha sonra gömlekçilik yaptım. Üstad’ın vefatından sonra da tavukçuluk yaptım. Şimdi emekliyim.

Askerliğimi 1947-48 senesinde Kastamonu Tosya’da yaptım. Askerde bazı arkadaşlarım Mehdi-Deccal hadiselerinden bahsederler, ben de merakla onları dinlerdim. ‘Eğer böyle bir Mehdî zuhur ederse, ben ona tâbi olur ve en ön safta da kılıç çekip yürürüm’ derdim. Askerden dönünce 1949’da bir tarikata girdim, fakat aradığımı bulamadım ve ayrıldım.

Bediüzzaman Said Nursî ismini daha evvel büyük bir zat olarak duymuştum. Kendisine tâbi olmak istiyordum. Fakat, ‘Bu büyük zat acaba beni talebeliğe kabul eder mi?’ diye de tereddüt içindeydim.

Sonra, Antalya’da nur hizmetlerini bilen Yağcı İbrahim Amca isminde bir zatla tanıştım. O da beni Süleyman Kaya Ağabey ile tanıştırdı. Süleyman Ağabey bana tesbihatı yazdırdı. Sonra Risale-i Nur’u temin edebilmem için Eğridir’den bir adres verdi. O zaman postanede Eğridirli bir arkadaş vardı. Bana yardımcı oldu ve birkaç parça eser temin ettim. Tabî, bu arada hemen polis takibi de başlamış oldu. Fakat Allah’ın izniyle biz devam ettik elhamdülillah.

Üstad Hizmet Maksadı ile Kabul Ediyordu

Ben o zamanlar terzi olduğum için malzeme almak için İstanbul’a sık sık gidip gelirdim. İstanbul’da, Süleymaniye’deki Kirazlı Mescid’de kalırdım. O zaman orada; Fırıncı, Birinci, Ahmed Aytimur ve bazen de Ceylân Çalışkan Ağabeyler bulunurdu.

1952’de yine İstanbul’a gitmiştim. Gençlik Rehberi Mahkemesi dolayısıyla Üstad’ın İstanbul’da olduğunu işittim. Akşehir Palas Otelinde kalıyormuş. Birkaç arkadaşla beraber otele gittim, içeri girdim. Yukarıdan incek birisi var mı diye, sağıma soluma baktım. Sonra çıktım yukarıya. Baktım, “beni ziyaret etmek isteyenler bunu okusun...” şeklinde Üstad’ın bir mektubunu koymuşlar oraya. Tam Üstad’ın yanına çıkacaktım. İki üç arkadaş geldiler; ‘Üstad saat ikide

gelecek' dediler. Peki deyip anlaştık ve saat ikide gelmek üzere kalktık. Ben ikide tekrar gittim otele. Baktım, o arkadaşlar benden önce gelmişler ve Üstad'ı ziyaret etmişler. Merdivenlerden iniyorlardı. Bana: "Sen yetişemedin, ama biz Üstad'a Antalya'dan bir kardeşimiz gelecek..." diye söyledik. Üstad da bize; 'Ben onun ziyaretini kabul ettim.. gitsin' dedi" dediler. İlk ziyaret meselesi böyle olmuştu. Üstad'ı görememiştim. Ama bu, o zaman bana yetmişti.

1953'te Isparta'da Hüsrev Ağabey, Mustafa Ezener Ağabeyler vs. vardı. Ben Hüsrev Ağabey'in ziyaretine gitmiştim. Doğrudan kapısını çaldım ve yanına girdim. Onunla konuştuktan sonra: "Sen Üstad'ı gördün mü?" dedi. Ben de İstanbul'daki hali anlattım. Tebessüm ederek: "Git, kapıyı açana; 'Antalya'da bir vazife var mı?' diye sor" dedi. Ben de öyle dedim. Beni hemen kapıdan içeri aldılar. Demek ki hizmet maksadı olunca Üstad kabul ediyordu. Böylece Üstad'ı ilk defa ziyaret etmiş oldum.

Böyle çok defa daha gittim Üstad'a. Belki onüç, belki de onbeş kere ziyaret etmişimdir. Ben sekize kadar net saydım. Mesela: Antalya'da bir sel felaketi olsa, hemen bu vesile ile Üstad'a gider dua isterdim. Üstad da: "Yâ Rabbi! Antalya... Elmalı duama dahildir..." diye dualar ederdi. Ben Üstad'ın yanına girdiğim zaman her şeyi unuturdum, feyiz alırdım. Çok ağlardım. Antalya'dan daha evvel gidenler de olmuş Üstad'a; Müftü Ahmet Hamdi Okur, Hafız Mehmet Tongal Ağabey'lerimdi bunlar. Üstad'ımızın bir mektubunda onlara selam göndermesiyle 1935'te ellerinde kelepçe ile Eskişehir hapsine götürülmüşler.

Antalya'da Risale-i Nur Neşriyatı Başladı

Kayınpederimin arkadaşı Ömer Ağabey, "Recep sen Üstad'ı ziyaret ediyorsun, bir de beraber gitsek?" dedi. "Tamam" dedim. Hazırlanıp gittik. Onlar hemen kapıya dayandılar. Ben biraz geride durdum. Zile basınca kapıyı Zübeyir Ağabey açtı. "Üstad'ımız ziyaretçi kabul etmiyor" dedi. Onlar hemen dönüverdiler. Ben ise daha evvel sık sık ziyarete gittiğimden ona güvenerek yavaşça baktım. Zübeyir Ağabey: "Recep Efendi kardeşim seni de kabul etmiyor" dedi. Kapıdan kovulmuştuk, ama pencereden girmek lazımdı.

Aklıma Mustafa Ezener Ağabey geldi. Rüştü Çakın Ağabey'in yanındadır düşüncesiyle oraya gittim. Düşündüğüm gibi oradaymış. Ona "Üstad beni kovdu, ne hizmet var" dedim. Bana dedi ki: "Hani sen Antalya'da gazeteci bir arkadaşım var diyordun ya. Sen ona git, Afyon Mahkemesi'nin beraat kararını gazeteden neşrettir..." dedi. "Tamam" deyip hemen geldim Antalya'ya.

Antalya İleri Gazetesi'nin sahibi Suphi Türel arkadaşımdı. Ona yazıyı hazırlayıp verdim. O da kabul etti.

"Adnan Menderes'e açık teşekkür. Afyon Mahkemesi'nin beraat kararı vermesinde..." diye başlayan bir yazı hazırladım. Sanki beraat kararını Menderes vermiş gibi. Sonuna da; "Antalya Risale-i Nur talebeleri namına Recep Unaz" şeklinde yazdırdım.

Suphi Türel

Haber gazetede aynen çıktı. Suphi Bey, beş-altı gazete de bana gönderdi. Gazeteleri Süleyman'a verdim, doğru Ispartaya gönderdim. -Süleyman benim yanımda, dükkanda daimi bulunan bir arkadaşımdı. Zamanında Mekke'ye gitti. Orada bir lokanta açtı, fevkaledde bir insandır.

Ezener Ağabey sonradan bana dedi ki: "Zil çaldı, baktım Süleyman'ı gazetelerle görünce hemen içeri alıp yer gösterdim. Gazetedeki tebriği ve beraat kararını Üstad'a okumak için içeri girdim ve okudum. Ama nasıl sevindi Üstad, hem nasıl sevindi. Tıpkı masum küçük çocuklar gibi sevindi. Bir ara ayağa kalktı, parmağını şöyle havaya kaldırdı: 'Maşallah.. barekallah.. Risale-i Nur'un neşrini hiçbir yere müsaade etmiyorum. Antalya'nın neşrine müsaade ediyorum' dedi."

İşte ilk neşriyat Antalya'da bu şekilde olmuştu elhamdülillah. Önce Gençlik Rehberi, sonra Lem'alar tefrika edildi Antalya İleri Gazetesi'nde. Hutbe-i Şâmiye ve Gençlik Rehberi ise 1957'de matbaada kitap olarak tab edildi. Mahalli bir gazetede neşriyat bile

o günkü Şartlar içinde Ŧstad'ı çok memnun ediyordu. Çünkü, gazeteler nurlardan dolayı hapis cezasından bahsediyor, tahliye ve beraat haberlerini vermiyorlardı.

O zaman neŐrolunan eserler: Hutbe-i Şâmiye ve Gençlik Rehberi idi. Bu ikisi basıldı orada. Aslında daha yapılacaktı. Fakat matbaa düzgün değildi. Basılan eserlerde çok noksanlar yapıldı. Ne kadar uęraŐsak hakkından gelinecek gibi değildi. Onun için sonradan vazgeçtik.

Ŧstad Şu elimdeki Hutbe-i Şâmiye kitabının sonuna kendi el yazısıyla Şu duayı yazmıştı: “Bismillahirrahmanirrahim. Allahümme Yâ Erhamrrahimin. İsm-i Âzam'ın hürmetine... bu Hutbe-i Şâmiye'yi altı bin nüsha bastıran; Tevfik ve Suphi ve Recep ve Mustafa'dan ahsen-i kabul ile kabul eyle. Ve onları ve mübarek yardımcılarını Cennet-l Firdevs'te mes'ud eyle. Ve hizmet-i Kur'aniyede ve imâniyede dâima muvaffak eyle. Âmin... âmin.. âmin.. Said Nursî.”

Ben de sizin hepinizi yardımcılar olarak kabul ediyorum. Burada Ŧstad'ımızın isimlerini yazdığı Şahıslar Şunlardır: Tevfik (Türel): Suphi Türel'in babasıdır. Gazetede ekseri beraber olurlardı. Suphi (Türel): İleri Gazetesini ıkaran, Şimdiki Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel'in babasıdır. Mustafa (Ezener): Isparta'da kitapçı dükkanı olan, Şehre gelenlerin ilk uğradığı ağabeylerden birisidir. Recep (Unaz)

Suphi Türel'in Bir Hatırası

Antalya İleri Gazetesi'nin sahibi Suphi Türel Bey ile Şöyle tanışmıştık: O, kendi ifadesiyle; Nurcuların başı diye beni araŐtırıyor. Maksudı da beni Demokrat Partiye celp etmek... Tabi onun yanına; bürokratlar, partililer, savcılar falan gelirdi... Ben kendisine rica ettim; “Ben ilk mektep mezunuyum, beni böyle toplantılara ağırma. Yakında askerden gelecek avukat bir arkadaşım var –Av. Gültekin o zaman askerdeydi- O gelince ben sizi tanıştıtırırım” dedim. Bu vesile ile tanışmış olduk.

İleri Gazetesindeki neŐriyattan sonra Ŧstad Suphi Bey'i tebrik için yanına davet ediyor. O sıralarda da Antalya'da Tophane denilen yerde bir heykel meselesi çıkmıştı. Suphi Bey, İleri Gazetesinde devamlı bunun reklamını ve kampanyasını yapıyordu. Bugün Şu

kadar para toplandı, diye her gün yazıyordu. Hem Suphi Bey, İslami bir kimlikle de yaşayamıyordu. Tabi Üstad bunlara muttali oluyordu. Bir taraftan da İleri Gazetesi'nde Lem'alar tefrika ediliyordu. Gerisini Suphi Bey bana şöyle anlatmıştı:

“Sene 1957 veya 1958. Üstad beni yanına davet etti. Ben de gittim. Bana: ‘Seni talebeliğe kabul ettim’ dedi. Sonra bazı ihtarlarda bulundu. Bir ara: ‘Sen hem Risale-i Nur’u tefrika ediyorsun, hem de bu işlere giriyorsun’ diye şöyle elini kaldırırverdi. Ben hemen önüneydim. Bu yumuşak, zayıf ellerden bir şey olmaz diye boynumu şöyle önüne uzatıverdim. Üstad elini kaldırdı; bir tane bu taraftan, bir tane de diğer taraftan iki şamar vurdu ki; Allah seni inandırсын Recep Efendi gözlerimden ateş çıktı adeta. Sanki yıldızlar çıktı gözlerimden...” demişti. Suphi bunu anlattıkça ben hüngür hüngür ağlardım. Her zaman da anlatmasını isterdim. Üstad’ın dayağını yemeği ben de isterdim doğrusu. Demek ki kovulmakta da bir hikmet varmış. Bu neşriyata vesile oldu. Hatta Suphi, Üstad’ın dayağını yemeseydi bu kadar sağlam kalamazdı.

Suphi Beyin İleri Gazetesi'nde çıkan, Üstad’ımızla alakalı bir haber, Risale-i Nur’un içine, Emirdağ Lâhikasına girmiştir. Şöyle ki:

“[İleri Gazetesi’nin 13 Nisan 1957 tarihli nüshasından alınmıştır:]

Üstad Bediüzzaman’ın uğurlu elleriyle yeni bir câmiin temeli atıldı.

Üstad Bediüzzaman Said Nursî “3. Eğitim Tümeni” câmiine harç koydu. (Isparta hususî muhabirimiz bildiriyor.)

Isparta’nın geçen yıllarda teşekkül etmiş bulunan Üçüncü Eğitim Tümeni için yaptırılmasına karar verilen câmiin temeli, tertip edilen muazzam bir merasimle atılmış ve bu törene Isparta’da bulunan Risale-i Nur Müellifi Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri de davet olunmuşlardır. Büyük bir alâka ile karşılanan Üstad, törenden sonra uğurlu elleriyle temele ilk harcı koymuşlar ve dualarda bulunmuşlardır.” (Emirdağ Lâhikası)

*Sağda: Üstad'ın Recep Unaz'a hediye ettiği Cevşen.
Solda: Antalya'da tab edilen Hutbe-i Şâmiye.*

Üstad'a Turfanda Domates Gönderdim

O zamanlarda şimdiki gibi büyük seralar yoktu ama, fide dikilen kayındırmalarda turfanda domatesler yetiştirilirdi. Şöyle küçük bir sepet domates gördüm. Antalya'nın turfandası. Hemen Üstad aklıma geldi. Pazarlık ettim aldım. O zaman kaç para verdim bilmiyorum. "Süleyman vazife var" dedim. "Ne var?" dedi. "Bu domatesleri Üstad'a götüreceksin" dedim. Gidiş ve geliş parasını verdim. Süleyman varıyor Isparta'ya zile basıyor.

Gerisini Ceylan bana aynen şöyle anlatmıştı: "Zil çalınca hemen kalktım, indim aşağıya. Bir baktım Süleyman'ın elinde bir sepet var. Zaten düşünüyordum. Acaba çorbamı yapsam, yoksa şunu mu yapsam, diye düşünüyordum. İşte tam o sırada zil çaldı. Domatesleri gördüm, hemen içeri aldım. Üstad ne yiyecek ki bir domatesin yarısını ya yer, ya yemez. Hemen hazırladım. Üstad dedi ki; 'ne var keçeli?' 'Üstad'ım domates var...' O da, 'getir yiyelim' dedi." Ceylan böyle anlatmıştı bana.

Şunu da izah edeyim size. Bu keçeli lafı şöyle oluyor: Hüsrev Ağabey Üstad'la bir yerde iken rahatsızlık vermeyeyim diye ayakkabılarının, terliğinin altına keçe çakmış. Keçeli lafı da oradan kalmış.

Üstad'ın Kalması İçin Antalya'da Ev Tuttum

“Antalya’ya yeni yol yapılırsa da Üstad’ı Antalya’ya davet etsek” diye düşünürdüm. Onun için Kışla Mahallesinde bir ev tuttum ben. Orayı hazırlattım. Badanasını yaptık... -Eğer o ev hala ayakta ise onu görmek, bir fotoğrafını almak, benim için bir ömür olur doğrusu- Küçücük iki katlı bir ev... Gittim Üstad’a: “Üstad’ım ben Antalya’da bir ev tuttum. Seni Antalya’ya davet ediyorum” dedim. “Üstad; “maşaallah!” dedi beni okşadı.. “Misafirliğini kabul ediyorum. Beni Antalya’ya gelmiş kabul et. Çünkü, benim burada 20 bin talebem var. Onlarla daimi meşgul olmam lazım” dedi ve gelemedi.

Üstad Hazretleri gelemedi ama, Risale-i Nur’un kahraman bir talebesini Antalya’da misafir etmiştik:

1960 İhtilali’nden sonra daha temkinli ve tedbirli davranılıyordu. Allah rahmet etsin Bayram da (Bayram Yüksel Ağabey) bir müddet bir kardeşimizin çiftliğindeki evinde kalıyor. Sonra Bayram Antalya’ya bize geldi, durumu anlattı. Ben de “istediğin kadar kalabilirsin” dedim. 20 gün kadar bir misafirlik yaptı bizde.

Bir de Ahmet Feyzi Kul Ağabey Antalya’da vefatı var: Antalya’ya gelmiş ve beni evde bulamayınca Gültekin’in (Av. Gültekin Sarıgül) babasına misafir olmuş. O gece rahatsızlanmış ve alem-i bekaya irtihal etmiş. Hastaneye kaldırılıp morga konulmuş. Daha sonra benim haberim oldu, morga gittim. En azından burada görelim dedim. Baktım ki gözleri açık bir şekilde bana bakıyordu. O bakışından sanki bana, “Geldim seni bulamadım, görüşemedik, beni, unutma” diyor gibi gelmişti. Allah rahmet etsin. Amin.

*Aydın Yaşar, Nazif Demir, Recep Unaz, İdris Görmez
(Antalya Nur Talebeleri)*

İnayetlerle Dolu Bir Seyahat

Bir gün yine ziyaret ettim. Ayrılacağım vakit: “Elmalı’da benim bir talebem var. Hacı Zeynep Hanım. Selam söyle, merak etmesin duama dahildir” dedi. Üstad’ın odasından çıkınca Mustafa Ezener Ağabey, “Üstad ne dedi?” dedi. Ben de “Hacı Zeynep hanıma selam gönderdi” dedim. O ise, “birisiyle gönderiverirsin” dedi. Ben ise “Üstad’ım emretti, kendim götüreceğim” dedim. Ama beni sevdiğinden dolayı biraz daha kalmam için ısrar etti. “Bak yarın Cuma. Üstad yarın çarşıda namaz kılacak, biz de arkasında namaz kılarız” deyince hoşuma gitti ve o gece kaldık. Ertesi gün camiye gittik. Namazda selam verdikten sonra Mustafa Ağabey “Üstad geliyor” dedi. Üstad hizamıza kadar geldi durdu.” Sen daha gitmedin mi?” dedi bana. Çıktık dışarı. Ezener Ağabey: “Tamam! Sana bir şey söyletmiyorum artık. Buradan seni uğurlayalım” dedi.

Antalya’ya döndüm. Elmalı’ya o gün gidememiştim. Ertesi gün Cumartesi, müşterilerin gömleklerini teslim edeyim, para alayım işçilerin paralarını vereyim derken yine gidemedim. Kaldık Pazar gününe. Gittim garaja, bir minibüs var ama, yapma bir minibüs. “Ben Elmalı’ya gideceğim” dedim. “Çabuk ol bu Elmalı’ya gidiyor” dediler. “Ama ben aileme söyleyeceğim” dedim. “Hadi git gel” dediler. “Benim biletimi ver, yerimi ayırın” dedim. “Tamam senin yerin hazır” dendi. Adam sanki beni emniyetçi gibi görüyordu. Bilet vermedi para da almadı. Neyse eve gittim geldim. Hakikaten minibüs beklemişti, biletimi aldım. Kış günüydü... hiç adres de yoktu elimde. “Tevekkeltüalallah, sora sora Bağdat bulunur” dedim.

Elmalı’ya geldik. Minibüsten ineceğim, karşıda ince zayıf uzun boylu bir adam yaklaştı: “Recep Efendi, ben seni Antalya’dan tanıyorum” dedi. Benim ruhumu rahat ettirecek şekilde söylüyordu. Ben ise onu tanıımıyordum. Dedim, “Ben Zeynep hanımı göreceğim...” minibüse girdim oturdum. “Ama onlar Finike’dedirler, cenazeleri varmış” dedi. Ben Finike’ye bir bilet aldım. O zat şöyle bir kolaçan edip yine geldi yanıma. Hemen, “Zeynep Hanımın kızı vefat etmiş, belki buradadırlar” dedi. Kızı öldüyse buradadır deyip bileti satana, “Ben gitmeyeceğim” dedim. Fakat bileti geri almadı. Ben: “Evvelallah Üstad’ım beni zarara sokmaz” diye düşündüm. Tam giderken arkadan bağırıldılar; “kimdi biletini vermek isteyen?” diye.

Neyse bileti iade ettik. O zat kimdi bilmiyorum. Hızır mıydı yoksa Üstad'ın şahs-ı manevi miydi bilmiyorum. Neyse gittik eve. Bir kadın çıktı geldi. "Ne istiyorsun?" dedi."Hiçbir şey istemiyorum, sadece hacı Zeynep Hanımı göreceğim" deyince içeri gidip tekrar geldi ve beni içeri aldı.

Zeynep Hanım ihtiyar şişmanca bir kadındı. Kadınların arasında oturmuş, durmadan "kâtibim gitti!" diye ağlıyordu. Meğer vefat eden kızı, mektuplarını yazar okurmuş. Elini öpmek istedim. Çarşafa sararak verdi elini. Sonra kulağına: "Ağlama! Sana ne mutlu, Üstad Bediüzzaman'dan sana selâm getirdim. 'Zeynep Hanıma selâm söyle, merak etmesin, duamda dahildir' diyor." dedim. Anlaşıldı ki Üstad'ım beni taziye için göndermişti. O anda taziye için ne söylenilmesi gerekiyorsa söyledim. O da, "ağlamam" dedi. Elini öpüp ayrılmak isterken bileğimden tuttu illa bir şey vermek istedi. Hizmeti karşılıklı yapmayız desem de "Beni memnun etmek istiyorsan kabul edeceksin" deyip cebime bir şey koydu. Ayrıldım. Vakit akşam ile yatsı arası. Acaba vasıta var mıdır diye düşünerek garaja geldim. Sanki beni bekliyormuş gibi orada duran bir taksi buldum. Antalya'ya gideceğini öğrenince hemen bindim. Rahatça Antalya'ya geliverdim.

Üstad'ımızın Himmetine Şahidim

Üstad'ımızın himmeti ile alakalı birkaç hatıra anlatayım size: Babam, anama bağışlamış evi. Benim, baba bir, ana ayrı bir kız kardeşim var. Oysa anam hiç demedi bize. Eniştemin hissesini alıvermiş onlara. Bana ikide bir, "ben onların hissesini verdim" derdi.

Ne olursa olsun ben, 'Üstad'a sorayım bunu' derdim. Yine bir gün Üstad'a gittim. Üstad dersini bitirdi ayağa kalktık. Şöyle yüzüme baktı, zahiren hiç bir sebep yokken: "Senin babanın adı nedir?" dedi bana. "Ali" Üstad'ım" dedim. Hemen aklıma geldi. "Üstad'ım size bir şey sorabilir miyim?" dedim. "İstediğini sorarsın" dedi. "Böyle.. böyle.. anneme bağışlamış babam..." dedim. "Kime isterse bağışlar" dedi. Burada Üstad babamın adını sormakla, benim unuttuğum şeyi bana hatırlatmış oldu. Zira ben Üstad'ın yanına girince her şeyi unutturdum. Bunu onun için anlattım size.

Yine soğuk bir günde, yine kendime has bir vazifeye Isparta'ya, Üstad'ı ziyarete gitmiştim. Zübeyir Ağabey'le yukarı çıkıyorduk. Bir

de baktık ki, Üstad merdivenlerden bize doğru geliyor. Vaziyetimi anlattım... yavaşça “üşüdüm” dedim. Bu dediğimi Zübeyir Ağabey dahi duymadı. Üstad “gel” dedi. Odaya girdik. Baktım ki ne halı var ne soba. Sadece pencereden gelen nurani güneş vardı. Güneşin geldiği yere arkamı verdirdi. Diz çöktüm oturdum. Bir-iki dakika ancak oturdum. “Kalk” dedi ve beni uğurladı. Şu bir gerçek ki; Üstad’ın yanına, vefatına kadar hep pantolon ve gömlekle gitmiştim. O pencereden aldığım sıcaklık hep devam etti. Hatta Bayram (Yüksel) bir gün, “sen hep sarı gömlekle geliyorsun” yani başka gömleğin yok mu demek istemişti.

Bir gün de kayın validem Üstad Hazretleri’ni ziyaret etmek istediğini söyledi. Ben de Üstad’a bir mektup yazdım. Mektubun en altına da; “en küçük taleben” diye yazdım, gönderdim. Yedi-sekiz hanım gitmişlerdi. Üstad’ım onları aşağıda karşıladığında; “Lütfiye hanginiz?” deyince, kayınvalidem kendisi olduğunu söylüyor ve mektubu veriyor... ve çok heyecanlanarak sevincinden ağlamaya başlıyor. Bu olaydan epey sonra yine ziyaretine gitmiştim. Karyolasında oturup bana ders verirken Ceylan içeri girdi. Üstad bana doğru dönüp Ceylan’ı göstererek, “Bu benim Ceylan’ım” dedi. Ben de bakınca benden küçük olduğunu bildim. Üstad, mektubun sonuna yazdığım o ifadeyi hatırlatırcasına, “senden daha küçük bir talebem var” demek istemişti.

Millet Mahkemeden Falan Korkmuyordu

Bir keresinde Suphi Bey’i Mahkemeye verdiler. Şahid diye de beni kullandılar. Halbuki mesul olan bendim. Kitabı veren bendim çünkü. Suphi’ye kitabı veren bendim. İnadına beni mahkemeye aldılar. Demek ki öyle lazımmış hizmette.

Bazı hararetli kardeşler ziyarete geliyorlar... Hemen soramıyorlar, ama, bazıları yaklaşıp kulağıma yavaşça: “Abi ne kadar içerde yattın?” diyorlar. Ben, “hiç!” diyordum. Bu sefer kafasını tekrar eğiyorlar. İlla ki tam halis olmak için, hapse girmek lazım diye düşünenler vardır ya...

O zamanlarda millet mahkemeden falan korkmuyordu. Hatta Ezener Ağabey anlatmıştı bana. Denizli Mahkemesinden beraat sonrası halk dışarıda kalabalık bir şekilde iki yana diziliyor. Üstad’ı

bekliyorlar. Savcı dışarıya çıkmış, bakıyor ki müthiş bir kalabalık var. Birine bir tekme vuruyor. O tekme vurulan kişi, Ezener Ağabey'e anlatmış: "Valla o anda sıkıverecektim boynunu. Cenab-ı Hak sabır veriyor insana..." diyor. Üstad bir elini böyle, diğer elini de böyle uzatıp öptürürken bu gürültü olmuş arkada. Üstad dönüvermiş arkasına: "Bu adamlar, işte bunun için bekliyorlar. İşte elimi öpüp kalkıp gidecekler. Ne var ki bunda?.." diye hiddetlenmiş.

Hoparlörler ile Ezan

Benden müezzin olmamı istediler, çok da ısrar ettiler. Ben de bu teklifi vazife addederek Üstad'a sorayım diye gittim. Buyurdular ki: "Hoparlörle şimdi arş-ı azama işittirecek derecede yüksek sesle ezan-ı Muhammediye okunuyor." dedi. "Müezzin ol, ya da olma" diye bir şey söylemedi. Burada hoparlörler ile ezan okumanın fetvası vardı galiba. Kaderde, müezzin olup iki sene vazife yapmam varmış. Benim müezzin olmamı isteyen müftü ağabeyimiz Ahmet Hamdi Okur'du. Antalya'nın ilklerinden... Bu zat Üstad'ımızın bir selamıyla Eskişehir hapsine gidiyor. Gece rüyasında, gökyüzünde, "Said" yazdığını görüyor. Ve bunu haykırarak hapisteki diğer mahpuslara ilan ediyor. Tabi ben bunları o zatın vefatından sonra öğrendim. Her ne kadar hapiste böyle davransa da; onu tanıdığım süre zarfında bu halini bizden çok saklamıştı. Vefatından sonra arkadaşı olan kayınpederim bana bu olanları anlatmıştı.

Müftü Efendi hayatının son döneminde felç olmuştu. Ziyaretine gittiğimde bana; "İyi olacağım, kürsüde vaaz vereceğim, sen de minarede ezan okuyacaksın" demişti. Bir ara Elmalı'dan dönüşümüzde, öğle ezanı vakti Paşa Camii'nde kalabalık vardı. O sırada müezzin beni görünce arkadaşın diyerek musallayı gösterdi. Baktım, kıymetli Hamdi Okur Ağabey'im. Bana dediği, "sen minarede, ben kürsüde..." lafını hatırladım. Hemen minareye çıkarak öğle ezanını okudum. Demek o zat bunu, hiss-i kablelvuku olarak daha evvelden hissetmiş. O, kürsüde yani musalla da lisan-ı haliyle vaaz veriyor. Biz ise minarede.

Yanından Ayrılmak İstemezdim

Üstad Hazretleri'ni belki 13, belki de 15 kere ziyaret etmişimdir. Ben sekize kadar net saydım... Son ziyaretim Ramazan ayında idi. Tarihçe-i Hayat okunuyordu. Ben kendimi tutamıyordum... başladım hüngür hüngür ağlamaya... mütemadiyen ağlıyordum... Meğer bu son görüşüm imiş Üstad'ı. Belki de ondan dolayı çok ağlamıştım. Bu son ziyaretimde sadece şunu hatırlıyorum: Meyve taksimatı için sayı tutulacaktı, Üstad Ceylan'a, "sen sayı söyleme" dedi. Malum o hep kendine düşürüyordu.

Üstad'ın yanında ne hissediyordunuz?

Hani güzel bir havada, ılık bir denizde, şöyle güzelce kol atarak, ayak vurarak içinden çıkasınız gelmez ya... Üstad'ın yanında da böyle ruhuma bir şeyler gelirdi benim. Üstad'ımızın sözleri tam anlaşılmasa da Zübeyir Ağabey mütemadiyen bana anlatırdı. Ben illa feyiz için giderdim. Hapse atsalar da, idam etseler de... o feyizler için her şeye değerdi. Hiçbir tehdit kulağıma girmezdi. Yanından ayrılmak istemezdim.

Benim hayatım çileli geçti. Risale-i Nur'dan yedi sadık ağabeyim vardı. Bazen bizim evde ders yapıp çıktığımızda bana: "Bak Recep Efendi, biz gelirken bir şey yoktu, şimdi bulutlar rahmetle karşılamışlar" deyip, yerin ıslaklığını gösterirlerdi. Bana kuvve-i maneviye olan bu ağabeylerin vefatlarından sonra kimsesiz kalmıştım. Bu ruh ve düşünceyle Üstad'ıma ziyarete gittiğimde bana dönüp: "Arkadaşlarına selam söyle" dedi. Ben de mahzun halde "Üstad'ım arkadaşım yok" deyince; "maşaallah, maşaallah, maşaallah... her biriniz bir belde de bir kutup gibisiniz" diye iltifatta bulundu. Ben bunu Üstad'ımın ağzından çıktığı için söyledim. Haddini bilenlerdenim. Çünkü ilkokulu zorla bitirenlerdenim. Dikkat edin, ifadenizin başında "Bendeniz acizane.." deseniz bile nefis oradan da kendine hisse alır.

Bir vazife için yine bir gün Üstad'ın yanına gitmiştim. Ders bitip kalktığımda ortada hiç bir şey yokken Üstad bana dönerek: "Bana 10 sene hizmet etmiş gibi kabul ediyorum" demişti. Bunu böyle söylemesini, o kimsesiz kalıp, bunaldığım için demiş olabilir diyorum. Hem burada bir sevap varsa şirket-i maneviye içinde olduğumuzdan hepimizindir. Üstad "Ben sizin karşınıza ene ile çıkmadım" diyor. Üstad'ımız okumamızı, ama gazete gibi okumamamızı buyurduğunu hepimiz biliyoruz. Ezener Ağabey şöyle bir hatıra anlatmıştı. Bir gün

hocalar Üstad'ı ziyarete gelmişler. Sohbet sırasında hocanın biri: "Çok güzel yazmışsın ama bir şey anlamıyoruz" demiş. Üstad'ımız da onlara: "Oku, oku, oku, bir kâğıt bulsan da oku" buyurmuş.

Size bir mesaj vereyim: Sakın benden bir şey beklemeyin. Dua ederim, ama Allah kabul eder.. etmez.. o başka... Yok, abidir falan diye bir şey beklemeyin. Hatta ben daha iyi hizmet edenlerin elini öperim. Ben hepinize dua ediyorum. Bilhassa hizmet edenlere dua ediyorum. Onlara Risale-i Nur'un verdiği aşk ve şevki tavsiye ediyorum. Eğer benim duamın makbul bir hali varsa Allah'tan bunu isterim. Şöyle deyin: "Yâ Rabbi! Recep Ağabey bize ne dua ettiyse kabul et" diyebilirsiniz. Benim duamla sizin duanız ittifak ederek, inşaallah bir yerlere varacaktır...

Soyadım bazı yerlerde 'Onaz' diye yazılmış. Doğrusu 'Unaz'dır.

Üstad bana aynen şöyle söylemişti: "Sen benim vekilim ol. Antalya'daki kardeşlere selamımı söyle" dedi. "Üstad'ımızın selamı var."

REŞİD ÖVET

1337 (1921) Bitlis'te doğdu. Mesleği terzilik olan Hacı Reşid Övet, uzun yıllar Van'da ikamet etti. 1983'te Bursa'ya yerleşti. Risale-i Nur'u 1950'li yılların başında Van'da tanıdı. İlki 1953'de olmak üzere Bediüzzaman Hazretleri'ni üç kere ziyaret ederek onunla tanışma bahtıyarlığına erdi. İlk iki ziyaretini Isparta'da, sonuncusunu ise Emirdağ'da yapmıştır. Henüz çok az insanın ortalıklarda bulunduğu tarihlerde, büyük bir arzu, şevk ve cesaretle Kur'an ve iman hizmetine talip olmuş bir kahramandır. Van'da ikamet ettiği ev, Van şehrinin ilk dersane-i nûriyesi olmuş ve bugün halen devam etmektedir. Oğlu İshak Övet ile beraber Bursa'da da büyük hizmetlere vesile olmuştur.

Vanlı Yaşar Altay ve İzmir'den Mehmet Turan ve Ahmed Cevad Ağabey'lerle beraber hatıralarını almak için Reşit Ağabey'in ziyaretine gittik. Bizi Bursa'daki evinde kabul ettiler. Orada hepimizi hayretler içinde bırakan şöyle bir hadise yaşadık. Abdullah Yeğin Ağabey'in hazırladığı lügatle ilgili bir soru sormuştum. Reşid Ağabey cevap verdi, cevabını bitirdi ve tam o anda Reşid Ağabey'in cep telefonu çaldı. Üç beş dakika kadar konuştular. "Arayan Abdullah Yeğin Ağabey'di" dedi. Hepimiz şaşırmiştık. Dedim: "Abdullah Ağabey sizi böyle sık sık arar mı? Mesela haftada, ayda bir gibi?" Reşit Ağabey: "Yok! Abdullah Ağabey iki üç sene oldu, hiç böyle aramamıştır" dedi. Biz birbirimize bakıp kalmıştık, yoruma lüzum yoktu, her şey açıktı. İnşallah bizim için de ziyaretimizin makbuliyetine bir delildir.

Reşit Övet Anlatıyor:

Başındakini At, Üstad'ımız Ondan Hoşlanmaz

1953 yılının son günleriydi. Üstad Hazretleri Isparta'da kalıyordu.

Van'da bazı yaşlı kimseler sohbetleri esnasında Üstad Bediüzzaman'dan söz ederlerdi. Bu isim benim de dikkatimi çekmişti. O günlerde Eşref Edip Bey'in bastırıldığı O yıllarda Üstad'ın küçük tarihçesi elime geçmişti, hemen okuyup bitirdim. Kitap çok hoşuma gitmişti. Üstad Hazretleri'ni ziyaret etmeyi düşündüm, fakat endişeliydim. Zira Molla Hamid Ağabey daha evvel gitmiş görüşmeye muvaffak olamamıştı. Yine de hazırlığımı yaparak trene atlayıp yola çıktım. Trende Van'ın İskele Köyü'nden Molla Muhyiddin isminde bir kimseyle tanıştım. Yanında iki de arkadaşı vardı. Onlar da Üstad'ı ziyarete gidiyorlarmış. Artık onlardan ayrılmak imkânım olmadı.

Isparta'da beraberce merhum Süleyman Rüştü Çakın Ağabey'in dükkânına gittik. Üstad'ı ziyarete geldiğimizi söyledik. "Şimdi gelen olur, sizi gönderirim" dedi. Nitekim az sonra birisi geldi. Merhum Ceylan Çalışkan'mış. "Bu kardeşler Üstad'ı ziyarete gelmişler, onları Üstad'a götür" dedi. Merhum Ceylan, "Beni yirmi metre geriden takip edin" dedi. Bizler de öyle yaptık.

Reşit Övet Ağabey'imiz Bursa'daki evinde bizleri kabul etti.

Üstad'ın evinin önüne geldik, "Burada bekleyin" dedi, bekledik. Kendisi içeri girdi. Biraz sonra bir zat geldi, kapıyı anahtarla açtı, içeriye girdik. Sonra bu zatın merhum Zübeyir Ağabey olduğunu öğrendik. Daha sonra dışarıdan bir kişi daha geldi, pencerenin altından iki defa "Sungur, Sungur!" diye gür bir sesle seslendi. Kapı açıldı ve içeriye girdi. Meğer O zat da Tahiri Mutlu Ağabey'miş.

Az sonra Ceylan Ağabey kapıyı açtı ve bizi çağırdı, içeri girdik. Benim başımda şapka vardı. “Başındakini at, Üstad’ımız ondan hoşlanmaz” dedi. Merdivenlerden yukarıya çıkıp eve girdik. Girişte sağ taraftaki odaya aldılar bizi. Bir müddet bekledikten sonra, merhum Ceylan bizi Üstad Hazretleri’nin odasına aldı.

Üstad Hazretleri Kürtçe Konuşmuyordu

Üstad somyada yatağın içinde oturuyordu. Mübarek ellerini öptük. Eliyle oturmamızı istedi. Ceylan bize dönüp önce beraber geldiğimiz hocaya sordu. Hoca Kürtçe konuşmak istiyordu. Ceylan: “Kürtçe konuşmayın, Üstad Kürtçe konuşmaz” dedi. Yanımdaki bu adam kendini tanıtmak için dedi: “Seyda Birinci Cihan Harbinde beraberdik, seni tıraş etmişim.” Üstad hiç seslenmiyordu. Adam çok sızlandı, fakat Üstad yine hiç konuşmadı. Adam Kürtçe konuşmak istiyordu. Bu durumda Ceylan mani oluyor ve “Üstad Hazretleri Kürtçe konuşmaz” diye adamı susturuyordu.

Üstad birden: “Bu kimdir?” diye beni sordu. “Efendim ben, Bitlisliyim, Van’da kalıyorum” dedim. Üstad konuşmaya başlamıştı. “Bitlis benim hakiki vatanımdır. Bitlis’te Risale-i Nur’a sahip çıkıp çıkmadıklarını merak ederdim. Şimdi Muş Mebusu Gıyaseddin Emre Mecliste Risale-i Nur’u müdafaa etti. Bitlis’in nam-ı hesabına kabul ediyorum” dedi.

Üstad, benim hangi kabile ve hangi şeyhlere bağlı olduğumu sordular.

Dedim: “Hangi Kabileden olduğumu bilmiyorum. Bize “Küfündürlüoğluzade” derler. Şeyh Alaaddin Efendiye mensubiyetimiz var” deyince, Üstad: “O da benim talebem sayılır. Fethullah’ın oğludur. Hazreti Seyda’nın halifesidir. Onlarla münasebetlerimiz olmuştur.” Seyda kelimesi söylendiği vakit, Ceylan’a hitaben Üstad: “Seyda irşad edici mânâsına da gelir” dedi. Ceylan: “Evet Üstad’ım” diye cevap verdi.

Van’daki Molla Hamid Ağabey’i sordular. “Hacı Nuh nasıl? Molla Nizam nasıldır?” dediler. “Molla Nizam hastadır” dedim. “Ceylan, sabah namazında hatırlat ona da dua edelim, Seyyid Fehim’in oğludur” diye buyurdular. Molla Nizam Van müftüsüydü. Ben geçen sene, yani 1952’de hacca gitmişim. Bu zatın Ağabey’i Hasan Efendi

Medine-i Münevvere'deydi. Daha önce Van müftüsü olarak görev yapmıştı. O zat Üstad'a selâm söylemişti. "Ne olur buralara gelse de bizler de onunla müşerref olsak. Çünkü, bizler bir daha Türkiye'ye gelemiyoruz" demişti. Bunu Üstad Hazretleri'ne arz ettim. Üstad: "Bana orada yer mi hazır etmiş?" şeklinde soruyla cevap verdi.

"Van'dan Molla Hamid Ağabey, "Van'da bir medrese açalım mı?" diye bana Üstad'dan sormamı istemişti. Bunu da Üstad Hazretleri'ne arzettim ve elleriyle işaret ederek, "Hemen açsın" dedi. Ceylan'a hitaben, "Risale-i Nur zındıkanın belini kırdı, değil mi Ceylan?" deyince, Ceylan da "Evet, Üstad'ım" dedi.

Üstad: "Vanlılara müjde et, Risalelerimiz beraat etti. İki sandık ve bir çuval geri alıyoruz. Risale-i Nur Van'a çok lazım, çok okusunlar. Çünkü Van, Ruslara karşı Sedd-i Zülkarneyn'dir. Halk Partisinden iki kişi vardı, onlar geberdi. Demokrat Parti Risale-i Nuru tutuyor" dedi.

O zaman lâhika mektupları yazılmıştı. Tomar halinde bana verdi. Reisicumhura ve Başvekile yazılanlar vardı. Bunlardan Van'a götürmem için emrettiler. Bana yirmi beş kuruş ekmek parası verdi. Sonra, 'Eskiden beri on altın ve 250 banknotum var, bitmiyor' dedi. Artık bize kalkın gidin demiyor da, "Şimendifere yetişin sizi taciz ederler" dedi. Böylece ellerini öptük ve veda edip ayrıldık. Bu ilk ziyaretimdi.

Hastalar Risalesini Çok Oku

Üstad'dan ayrılıp Van'a döndüğümde, bir arkadaş: "Sen Üstad'a 'Beni talebeliğe kabul et' dedin mi?" demişti. "Yok!" dedim. Ama bu söz benim dikkatimi çekmişti. Yine bir müsait vaktini bulup, Üstad Hazretleri'ni ziyaret etmek lazımdı.

Bir sene sonra 1954 de Molla Hamid Ağabey'in Üstad'ın ziyaretine gideceğini öğrenince hemen arkasına takıldım ve gittik. Yine Isparta'da idi. Ben o sırada biraz rahatsızdım. Molla Hamid Ağabey Üstad'dan benim rahatsızlığım için "parası kalmadı doktorlara gidemiyor" diyerek Üstad Hazretleri'nden duada bulunmasını istemişti. Üstad: "Ben de hastayım doktorlara gitmiyorum. Bırakın doktor evhamını" dedi.

Üstad Hazretleri benim ismimi sordu. "Reşid" dedim. "Benim Reşid isminde bir talebem daha var, sizi kardeş ilan ediyorum. Seni yirmi

senelik talebeliğe kabul ediyorum” diye buyurdu. Bana, Hastalar Risalesi’ni okuyup okumadığımı sordu. “Evet” dedim. “Çok oku” buyurdular.

Abdullah Öyle Bir Lügat Yapsın Ki..

Sene 1956’da bu sefer Kamil Acar kardeşimizle birlikte Üstad Hazretleri’ne üçüncü ziyaretimi yaptım.

O tarihlerde Üstad Hazretleri Emirdağ’daydı. Önce Urfa’ya gittik, orada Abdullah Yeğin Ağabey bulunuyordu. Giderken Diyarbakır’dan Abdullah Ağabey için iki su testisi aldık. Abdullah Yeğin Ağabey, “Testinin birisini Üstad Hazretleri’ne götürün” dedi. O zaman Büyük Lügat’i hazırlıyordu. Bizden “Lûgatı nasıl hazırlayalım” diye Üstad’dan sormamızı istemişti.

Emirdağ’da önce Çalışkan Ağabey’lere uğradık. Daha sonra bizi Üstad’a götürdüler. Bizleri Zübeyir Ağabey karşılamıştı. Üstad’ın ziyaretine nail olduk. Üstad Hazretleri’ne, şarktan ve Abdullah Yeğin Ağabey’den selâmlar söyledik. Bu arada Diyarbakır’dan aldığımız iki tane testinin birisini Abdullah Ağabey’in gönderdiğini söyleyince. “Nerededir?” dedi. “Çalışkan Ağabey’lerin dükkânına koyduk” deyince; “Hüsnü koş getir” dedi. Daha sonra, “Niye ikisini de getirmediniz? Bunlar bana çok lâzımdır, kaçta aldınız?” diye sordu. “Yetmiş kuruşa” dedik. Hemen yetmişbeş kuruş çıkarıp verdi.

Kamil Acar kardeşimiz Abdullah Yeğin Ağabey’in lûgatinden bahsetti. “Lûgat için ne emrederler?” dedi. Üstad Hazretleri: “Öyle bir lûgat yapsın ki, ilk mektepten üniversiteliye kadar ondan istifade etsinler.” buyurdu.

Sonra bir ara “Hüsnü sen gel” diye çağırdı. Ancak Zübeyir Ağabey kalktı, Hüsnü Ağabey gelince, “Bu benim manevî evladımdır, bunu askere göndereceğim” dedi. Arkasından da “Hüsnü, misafirlere birşey getir” emretti. Üstad Hazretleri bize bisküvi ikram etti.

Üstad Dua Edince

Sonra da, “Hüsnü gözlüğümü ver, vasiyetnamemi okuyacağım” dedi: “Emirdağ’da vefat edersem orta mezarlığa, Isparta’da vefat edersem yukarı mezarlığa defnedin. Risale-i Nur neşriyatı kıyamete kadar

devam edecek, döner sermayesinden zekatım verilsin” diye vasiyet etmişler.

Üstad, Biraz geçince de bir kutunun içinden bir miktar resimsiz para çıkardı. ‘Bunları Abdülmecid ve Mehmed Kayalar’a götürün. Fakat “Kardeşim Abdülmecid’e çarşıda yanaşmayın, o korkar, evine gidin” diye tembih etti. Biz de öyle yaptık. Üstad bir ara iki eliyle bir selam aldı. “Birisi bana selam verdi, onun selamını aldım” dedi. Demek ki oturduğu yerden dışarısını görüyordu.

Üstad beraber geldiğimiz Kamil Acar’dan bazı şeyler sordu. O sırada bende veremin üçüncü devresi seyrediyordu. Kâmil benim hastalığım için Üstad’dan dua istedi. Üstad seslenmedi. Daha sonra Kamil biraz daha Üstad’a yaklaştı. Bir daha söyledi. Üstad tebessüm ederek: “Hüsnü, ismini yaz sabah namazında ona dua edelim” dediler. Üstad’ımın duasıyla o hastalıktan hiçbir eser kalmadı, elhamdülillah.

Üstad Hazretleri’nin mübarek huzurlarında bir buçuk saat kadar kalmıştık.

SAFFET SOLAK

1926 tarihinde Konya'nın Sarayönü ilçesinde doğdu. İlkokulu Sarayönü'nde, Ortaokul ve Liseyi Konya'da bitirdikten sonra, 1952 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. İhtisasını aynı fakültedeki Patolojik Anatomi Kürsüsünde ihtisasını tamamlamıştır. 1959'da Ege Üniversitesi'nde Patoloji kürsüsünü kurmakla görevlendirilmiştir. Daha sonra buradaki kuruculuk görevini tamamladıktan sonra İstanbul'da girdiği doçentlik sınavında başarılı olarak yine İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ndeki doçent olarak çalıştı. Daha sonra Ege Üniversitesi'ne geçerek Dermatoloji Kürsüsü'nde ikinci ihtisasına başlayarak kariyerini tamamlamıştır.

Prof. Dr. Saffet Solak akademik ve bilimsel çalışmalarını yaparken aynı zamanda sosyal konularla da uğraşmıştır.

Kendisi, her zaman haktan yana olabilmiş bu memleketin yetiştirdiği mümtaz şahsiyetlerden birisidir.

Türkiye Komünizmle Mücadele Derneğinin Genel Başkanlığını yapmıştır. Türkiye'nin birçok yerinde, toplumun sosyal ve ahlaki tehlikelerden korunması konularında konferanslar vermiştir. Zamanın müspet gazetelerinde uyarıcı ve müessir yazıları ve demeçleri çıkmıştır. Bu hizmetleri yaparken hiç bir siyasi emel peşinde gezmemiş ve yalnızca insanları uyarmaya gayret etmiştir. Her zaman milli, mânevî ve tarihî kültürümüzün ve değerlerimizin üzerinde durmuştur. İnsanlarımıza hak ve hak neş'esini aşlamaya azmetmiştir. İşte böyle inançlı bir ilim adamının varlığı ve mücadelesi, o tarihlerde bizim de içinde bulunduğumuz gençlik kesiminde büyük şevk verir hale gelmiştir. Bütün bunlara sadece biz değil, tarih-i hayatı da şahittir...

Kendisi, kültürel olarak yetişmesinde Risale-i Nur Külliyyatı'nın yerini ayrıca işaret etmiştir. Risale-i Nur'a hayrandır. Tecrübelerinden çıkardığı neticeye dayanarak, gençlerin bunlardan faydalanmasına önemle işaret etmektedir. Gayet samimi bir şekilde: "Bu zamanda gençler için Risale-i Nur'dan başka çare yok..." diyor. Hele gözleriyle şahit olduğu; Bediüzzaman Hazretlerinin namazı var ki, tarif ederken heyecanını göstermek için bize kollarındaki ürpertiği gösteriyordu.

Prof. Dr. Saffet Solak, halen hekimlik yaptığı İzmir Şifa Hastanesinde, Alaaddin Aydın ve Yavuz Yılmaz beyler ile beraber bizi kabul ederek, saatlerce süren sohbetimizi kaydetmemize müsaade etmiştir. Çocukluk hatıralarından başlayarak, tahsil ve ilim hayatını da katarak, hemen bütün hayatını, gördüklerini, değerlendirmelerini, adeta bir film seyrettirir gibi bizlere anlatmıştır. Bu sohbetimiz sırasında geçen asrın tanmış simalarının neredeyse tamamıyla dostlukları veya münasebetleri olduğunu öğrendik. Çok cesur ve vukufiyetle tevazuyu birleştiren üslubundan, zevk alarak memnuniyet dinledik. Mesleğinde ve inançlarında, samimiyet örneği teşkil eden Prof. Dr. Saffet Solak bir ekol, adeta bir marka rahatlığı içinde neşemizi tezyin etti.

Kaydettiğim bu sohbet ve hatıralar Saffet Solak Hocamız tarafından tashih edilmiştir. Okuyucularımıza arz olunur.

Prof. Dr. Saffet Solak Anlatıyor:

Cumhuriyetin İlk Yıllarında Toplumdaki Görüntü... Ve Neticesi

-Kendinizi tanıtır mısınız?

-Evvela şunu arz etmek isterim ki, bu güzel teşebbüsünüzle çok zor bir işe girişmiş bulunuyorsunuz. Bu teşebbüsünüzden dolayı, sizi can-ı gönülden tebrik ediyorum. Bendenizi de bu arada hatırlamışsınız. Teşekkür ediyorum. Bendenizden dinleyecekleriniz, bu zor işinize bir bedel olabilir mi, bilmiyorum! Sizin kazmanız, hazine arar, hazine yoksa kazma neye yarar. Bu itibarla sizden dua, Allah'tan yardım istiyorum, inşaallah... Size elimde ne varsa firesiz olarak arz etmeye çalışacağım:

Bendeniz Konya'nın o zaman nahiye olan, Sarayönü ilçesinde 1926 tarihinde doğdum ve oranın yerlisiyim. Babam, dedem, ecdadım orada yatarlar... Kök olarak Orta Asyalıyız... Babaannem Şefika Nine iki şehit annesidir. İsmim İstiklal harbi şehidi amcamdan yadigardır. Bu sebeple kırık kalpli babaannem beni çok sever, yanından hiç ayırmazdı. İlkokulu orada okudum. İlkokulda okurken, inançlarımıza aykırı yanlış telkinatlarda bulunan muallimlerime karşı, bazı müdahalelerde bulunurdum. Verdikleri cevaplardan da hiç tatmin olmazdım.

Doğum tarihim, Türkiye Cumhuriyetinin ilk yılları sayılır. Halk, üst üste gelen harplerden kalma yorgun insanlardan müteşekkil... Dağılmış düzenler yeni yeni toparlanma safhasında... Bu şartlarda insanların birbirleriyle çok muhabbetli ve sıcak yaşamaları gerekir diye düşünülür. Ama o çocuk halimle, o küçücük nahiyede, halk bünyesinde adeta bir farklılaşma, sınıflaşma meyli belirdiğini fark edebiliyordum. Aydın kimselerle avamdan olanlar arasında; birbirini hor görmeler, üstünlük taslayanlar karşısında kültürsüzlüğü kabul edenler gibi izlenimler... Vaktiniz varsa bir iki müşahhas örnekler de verebilirim bu konularda.

-Buyrun hocam lütfedersiniz.

-Talebe olduğum için derslerimle ilgili bir konu vardı. Şefika Ninem beni yanına aldı, Hoca Hanımla görüşmeye gittik. Ninem, konuyu anlatmak için, sanki, 'bir dakika' der gibi, Hoca Hanımın eline, eli ile temas etti. Hoca Hanım bu temasa reaksiyon gösterdi ve; 'dokunma kirli elinle bana!' dedi. Ninem hemen cevap verdi: 'Niçin kirli olsun, daha yeni abdest aldım!' dedi. Ama Hoca Hanım bu cevabı hiç gaileye almadan ekşiliğini devam ettirdi.

Toplumda ruhsal bölünmelere benzer görüntünün diğer bir örneğini daha vermek istiyorum.

İlkokul dördüncü sınıf talebesiyim. Sarayönü çarşısında yürüyorum. Dükkan sahiplerinden yaşlıca birisi, kaldırımın üzerinde, ibriği ile abdest alıyor... Tam o sırada Nahiye Müdürü olan zat, oradan geçiyordu. Abdest alanın yanında durdu ve ona hitaben, "ne yapıyorsun?" diye sordu. O da, "işte görüyorsun, abdest alıyorum" dedi. Müdür Bey sözü uzattı ve ikinci sorusunu imtihan eder gibi yöneltti: "Sen İslam'ın kaç şartı olduğunu biliyor musun?" İhtiyar cevap verdi: "Neden bilmeyim müdür bey, İslam'ın şartı birdir." Müdür

cesaretlendi ve, "bak işte bilmiyorsun!" Ben de durumu dikkatle ve merakla seyrediyorum, bakalım bu maçın sonu nereye varacaktı?.. Nihayet ihtiyar kafası ile son şutunu çekti. "Müdür Bey bilmiyor değilim. Bilirim ama, hac ile zekat bende yok; savm-u salat sende yok! Geriye ne kaldı, yalnızca kelime-i şehadet!.." dedi ve müdür kalesi kafa golünü yedi. Müdür bey bu açıklamayı hazmedemedi, sessiz de kalmadı, "ukala!" dedi ve oradan uzaklaştı.

İşte çocukluğumdaki bu müşahede, daha sonraları "Tevhid-i Tedrisat" kanununun çıkarılmasındaki hikmet-i vücudu dahi izah eder. Daha sonra bu zıddiyet devlet gücüne dayanan yasakları doğurdu. Mesela, âmâ bir Kur'an hocamız vardı... Fakat jandarmalar devamlı basıyordu. Hocayı alıp götürüyor ve dövüyorlardı. Onun için yolda, kavşakta sırayla nöbet tutuyorduk. Jandarmaları görünce hemen koşup haber veriyorduk ve hemen dağılıyorduk. Bu baskınlardan dolayı da, Kur'an'ı tam olarak tamamlayamadık maalesef.

Lisede Okurken Risale-i Nur'u Konya'da Tanıdım

-Ortaokulu ve liseyi nerde okudunuz?

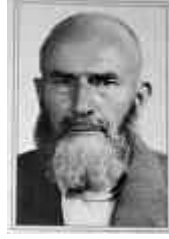
-Konya'da okudum. Babam, "yurtlarda pek rahat edemezsin" diye beni dindar bir ailenin yanına verdi. Bu ailenin bey'i işsiz güçsüz biri olmakla beraber, hanımı mütedeyyindi. Bana, "evladım imtihanların olduğu zaman, bana haber ver. Ben sana dua ederim. Allah isterse muvaffak olursun" diyordu.

-O yaşlarda sizde İslami bir motif var mıydı? Saffet Solak deyince benim aklıma bu kimliğiniz geliyor.

-İslami motif şöyle başladı: 1930'lu yıllardı. Ben daha ilkokuldayım. Seyyar kitap satıcıları vardı. Onlar bizim Sarayönü'ndeki evin önüne de gelirlerdi. Ben o kitapları karıştırırken aralarında bir mevlit kitabı gördüm. Onda; acıklı, merhamet telkin eden hikâyeler vardı. Ondandır istedim. Babam: "Daha erken, ne yapacaksın sen onu?.." deyince ben gücendim. Gücendiğimi gören babaannem onu bana aldı. İlk defa oradan başladı, bende ki İslamî motif...

Asıl Konya'da; ortaokulu okumak için Konya'ya gidince, Hacı Veyiszade Mustafa Efendi^[31] vardı. Onun ders verdiği Pir-i Paşa camisine giderdim. O, pazar günleri sabah namazından sonra

mihrapta ayakta konuşma yapardı. Onları kaçırmazdım. O zaman her evde çeşme yoktu. Sokak çeşmeleri vardı. O şiddetli kış günleri - ki Konya'nın kışı serttir- o çeşmelerden sabah erkenden buz gibi suyla abdest almak çok hoşuma giderdi. Çok zevk alırdım.

Hacı Veyiszade Mustafa Efendi

Bekçi düdüklerinin seslerini dinleyerek camiye varırdım. Evin Hanımı da; “evladım nereye gidiyorsun sabah sabah?” derdi. Ben liseden mezun oluncaya kadar Pazar günleri o zata devam ettim. Ama şimdi bana sorsanız; “ne anladın o zaman?” hiç anlatamam. Yalnız çocuk halimle huzur bulur, hiç derdim kalmaz, mânen rahatlardım. Bu arada Konya’da Lisede okurken Risale-i Nur’u tanıdım. Bunu ayrıca arz edeceğim...

İzmir’e, Ege Üniversitesine kurucu olarak görevlendirildim.

-Üniversite maceranız nasıl başladı?
-1946’da Konya’da liseyi bitirerek, İstanbul Üniversitesi’ne gittim.
-Tıp Fakültesine mi?
-O zaman serbest imtihanlar vardı. Klasik yazılı usulüyle, hepsine sırayla giriliyordu. En erken Teknik Üniversite’nin sınavı olduğundan önce ona girmek istedim. Sonra sırasıyla diğer imtihanlara girer, birini seçerim diye düşünüyordum. Fakat şehrin yabancısı olduğumuzdan, Teknik Üniversite’nin imtihanına yetişemedim, geç kalmıştım. Ertesi gün de Tıp Fakültesi’nin imtihanı varmış. Beyazıt’taki şimdiki Eczacılık Fakültesi’nin binasında Tıp Fakültesi’nin imtihanına girdim. İmtihandan sonra, Beyazıt Camisinin yanındaki çınar ağacının altında otururken, sonuçları hemen ilan ettiler. Ben kazanmışım. “Kazanmışken burada kalayım, diploma koleksiyonu mu yapacağım?..” dedim kendi kendime. Tıp

Fakóltesi'ne kaydımı yaptırdım ve okula başladım. Kalmak için Fatih Medresesi'ne yerleştim, sonra orası öğrenci yurdu haline geldi.

-Tıp Fakóltesi bittikten sonra da üniversitede kaldınız herhalde?

-Tıp Fakóltesini bitirdikten sonra kariyer yapma işi şöyle başladı: Ben cami olarak, Cuma namazlarımı Etyemez'de kılardım. Etyemez'de Şemsettin Yeşil vardı. Onun vaazları ve hutbeleri çok coşkulu idi. Camiye hiç girmemiş ve girme tenezzülünde bulunmamış olanlar bile, yaz döneminde açık pencerelere yamanır, pencerelerden Şemsettin Hocayı dinlerlerdi. Papaz bile gelir, namaz kılmaz ama, hutbeyi dinlerdi. Şemseddin Yeşil Hoca Risale-i Nur'u ve Bediüzzaman Hazretleri'ni bana anlatanlardandır. Biraz sonra bunu da anlatacağım size.

Bir gün Şemseddin Hoca; memleketin halinden, insanların bozukluğundan ve birçok meselelerden dert yandı. Ve sonunda dedi ki: "Çare bulunmaz mı? Çare var aslında... Anadolu'nun tertemiz evladı geliyor İstanbul'a, tahsilini ikmal ediyor.. ama sonra memleketine dönüp, para kazanma sevdasına düşüyor. Halbuki... o Rum çocukları falan, kariyerini tamamlıyor, oranın hocası, doçenti oluyorlar ve sonra da ahkam kesiyorlar. O halde üniversiteyi bitirip memleketine dönenler vebal altındadırlar!.." dedi.

Ben bunu unutmadım. Ve ondan sonra üniversitede kalmaya karar verdim. Fakat bir mecburi hizmet kanunu çıktı. Mecburi hizmet yapılmadan ihtisasa girilemiyordu. Baktım, kürsüler de asistan sıkıntısı çekiyorlar. En çok sıkıntı çeken de patoloji kürsüsü. Patoloji Kürsüsü'ne bir dilekçe verdim: "Eğer mecburi hizmetimi ihtisastan sonraya bıraktırırsanız, ben kürsünüze asistan olmak istiyorum." dedim. Onlar da gerekli izni almışlar. Patoloji ihtisasımı üç senede yaptım ve bitirdim.

Sonra askere gitmem lazımdı. Ama Patoloji Kürsüsü'ndeki hocalardan kimisi Amerika'da, kimisi rahatsızlanmıştı. Ders verecek kimse yok, yalnız büyük hoca vardı. Bana dedi ki: "Evladım, ben sana ders verecektim ama, sen de askere gidiyorsun, adama ihtiyacımız vardı..." dedi. Ben dedim ki: "Efendim, Savunma Bakanlığı'na yazın, benim askerliğimi İstanbul'a versinler. Ben hem askerliğimi yaparım, hem de gelir ders veririm" dedim. Hocam: "Hiç aklıma gelmemişti. Olur mu acaba?" dedi ve öyle de oldu. Asker olarak hocalık yaptım. Öğleye kadar İstanbul Gümüşsuyu Askerî

Hastanesi'nde hastaları muayene eder, öğleden sonra üniversiteye gelir patoloji dersi verirdim. Ama sadece başlangıçta bir ay Diyarbakır'da askerlik yaptım. Sene 1955-56 idi.

İstanbul'a 1946'da gelmiştim. 1959'a kadar tam on üç sene bu şehirde kaldım ve 1959'da İstanbul'dan ayrıldım. İzmir'e, Ege Üniversitesi'ne kurucu olarak görevlendirildim.

İsmail Hâmi Danişmend'in^[32] Evindeki Sohbetler

-İstanbul'da unutamadığınız hatıralarınız vardır mutlaka?

-Çok var. Konuştukça geçecektir zaten. Bir tanesini anlatayım:

İstanbul kültür bakımından çok zengin bir şehirdir. Her an kültürel faaliyetler olurdu. Bu on üç senelik süre zarfında hiç sinemaya gitmedim. Bir defa bile olsa gitmedim. Ama her hafta sonu Cumartesi-Pazar muhtelif seminerlere ve toplantılara devam ettim.

Mesela; İsmail Hami Danişmend'in evinde, Cumartesi günleri toplantı olurdu. Saat 16'da ev açılır... pek çok gelenler olurdu. Zihniyeti ne olursa olsun, elit tabaka gelir, serbestçe konuşurdu orada. Konular serbestti. Biz de bir köşede genç bir talebe olarak oturup, dinleyip bir şeyler kapmaya çalışırdık.

Bekleyenler akşam yemeğini İsmail Hami Danişmend'in evinde yer, isteyen giderdi.

Bir gün bu evde akşam yemeği yiyoruz. İsmail Hâmi Danişmend akşamları içki alırdı. Ama, bu bana çok dokunurdu. Sonra "Efendimiz..." diye başlardı konuşmaya. Çocuk halimle buna bir hatırlatmak, ikaz etmek istedim. Dedim ki:

"Üstad"! Ben maç meraklısı değilim. Ama bir maç olduğu zaman tramvayda falan kim galip geldi, kim gol attı mecburen duyuyorum. Siz de bu işlerin bedava olduğu bir zamanda, İslamî bilgileri almışsınız. Peygamberimize hürmet etmeyi bilmişsiniz. Peki ama bu ne oluyor yani?.." dedim. Bana "molla..." diye bir isim taktı o zaman... Fakat ben yine de onları dinlerdim.

Babaannemin Abdestli Ellerini Kirli Kabul Eden Zihniyetle Mücadelem

-Ege Üniversitesi'ndeki hizmetleriniz?

-1959'da Ege Üniversitesi'ne Patoloji Kürsüsü'nü kurmak için İzmir'e geldim. Patolojiyi kurdum. Ege Üniversitesi'nde dersler verdim. Tedrisatı başlattım. Benden önce gelen bir hoca vardı, o ölünce İstanbul beni gönderdi. Her şeyi yapılandırdım, imtihanlar yapıyordum.. her şey mükemmeldi.

Sonra Ankara'dan solcu bir hoca geldi. Şu şarkıcı Sezen Aksu var ya, onun kayınpederi Yavuz Aksu geldi. O, ateist acaip bir adamdı.

-Bunu Yazayım mı Hocam?

-Yaz!.. Yaz tabi!.. Onun yanına bir de, 1960 İhtilali'nde Süreyya isminde bir hoca daha geldi patolojiye. Bu ikisi birleştiler, beni çağırdılar dediler: "Sen ne zaman gideceksin?" "Nereye? Ben gidecek falan değilim!" dedim. Birkaç gün geçti yine çağırdılar, tekrar aynı baskı... "Siz niye soruyorsunuz?" dedim.

Saffet Solak Hocamız ricamız üzerine bizim için poz verdi

“Sen doçent olmak istiyorsun!” “Siz yapacak değilsiniz ya! Bunun usulü var, jürisi var. Hattizatında; bu zatın doçent, senin de profesör olduğun bir yerde, benim için doçentlik de az, profesörlük de az, bir daha beni çağırmayın, elinizden geleni yapın.” dedim. İki gün sonra bilimsel yetersizlik bahanesiyle hakkımda tard –kovup uzaklaştırmakararı aldılar.

Karar bana tebliğ edilmeden evvel sabahleyin erkenden kalktım, Vehbi Göksel isminde bir dekan vardı, ona gittim: “Müsaade eder misiniz, ben bir İstanbul’a gideceğim” dedim. Bir hafta resmi izin aldım. Ta ki devamsızlıktan bırakmasınlar diye. Doğru İstanbul’daki patoloji hocasına gittim. Ona dedim ki: “Ben doçentlik tezi yapmak istiyorum, fakat benim için tard kararı aldılar...” “Allah Allah! Kimmiş bunlar yahu?” dedi. Bir masanın üzerinde akşama kadar patoloji tezime çalışıp, akşam da aynı masanın üzerinde yattım. Fakat bir hafta bitiverdi. Fakülte Sağlık Kurulu’na müracaat ettim. Kurul toplandı. Kurul başkanı hoca dedi ki: “Evet delikanlı neyin var? Anlat bakalım” dedi. “Özür dilerim sizlerden... size karşı edebim müsaade etmiyor ama, mecburum söylemeye. Ben hasta falan değilim. Doçent olmak istiyordum. Fakat beni iki kişi tard kararı ile uzaklaştırdılar.” “Allah! Allah! Nasıl olur yahu? Peki niçin seninle uğraşıyorlar?” dedi bana. Anlattım: “Efendim, Ege Üniversitesi İstanbul’un değil de, Ankara’nın uzantısı olsun istiyorlarmış.” dedim. Tabi “asıl sebep, benim inançlı ve namazlı olmam” diyemezdik ki. Fakat bu çok tuttu ha. “Bak şunlara, bunlar ne biçim adamlar be?” dedi. Sekreterine döndü: “Yaz kızım! Üç buçuk ay, tekrar muayene kaydıyla bronşit...” bu şekilde tekrar tekrar raporumu aldım, tezime çalışmaya devam ettim.

Tezimi yaptım sınava girdim. En sonraki safha ders verme safhasıydı. Jürinin önünde ders veriyorsunuz. 45 dakikalık bir ders. 44 dakikada bitirirsen bırakırlar, 46 dakikada bitirsen yine bırakırlar. Ben bir cesaret ve celadetle cep saatimi çıkardım, masaya koydum: “Dersanenin saati dördü sekiz geçiyor. Ben bu küsuratlı saatle hareket edemem, onun için saatimi dörde alıyorum, jüri de istiyorsa lütfen saatini ayar etsin” dedim. Jüri oturuyor karşımda. Ateş gibiydim, dersimi verdim bitirdim. Jüri çok beğendi. O gün akşam, patoloji üzerine doçent oldum.

Sabah otobüse bindim ve İzmir'e geldim. Yeni bir dekan gelmiş. Patolojiden telefon ettim. "Raporum bitti, vazifemin başındayım..." dedim. "Saffet Bey beş dakika buraya gelir misin?" dedi. Tabi dedim ve dekana gittim. "Senin için bir karar almışlar, sen raporlu olduğundan tebliğ edememişler. Ben tebliğ edeyim sana" dedi. Artık perdeyi yırttık ya: "Ne kararıymış bakayım o?" dedim. Karara baktım; "Asistan Saffet Solak bilimsel yetersizlikten dolayı atılmıştır..." Dekana dedim ki: "Burada Asistan Saffet Solak diyor. Ben doçentim." "Ne zaman oldun?" dedi. "Akşam oldum!" dedim. Adam kıpkırmızı oldu... berbat olmuştu ama. "Peki ben bunu ne yapayım şimdi?.." demeye başladı. Orada öyle bir şey söyledim ki, onu şimdi edeben tekrar edemem!.. Bütün bunların asıl sebebi hissiyat-ı diniye sahibi oluşumdur. Babaannemin abdestli ellerini kirli kabul eden zihniyet! Elit tabaka ve avam meselesi, asıl mücadele budur.

Burada, Ege Üniversitesinde Prof. Dr. Cemal Gezen adında bir cildiyeci vardı. Ama çok mazbut bir adamdı. Cemal Gezen bana dedi ki: "Seni tebrik ederim. Ama bunlar artık sana kadro vermezler. Gel sen cildiyede çalış" dedi. Ben patoloji doçenti olduğum halde, tekrar asistan olarak cildiyeye başladım. Profesörlüğüm de oradandır. Cildiyeci olmuştuk artık.

Bu Cemal Gezen Hoca gayet hakperest, ciddi ve son derece cesur idi. Allah rahmet etsin, sonra benden ibadet kurallarını öğrendi orucuna ve namazına devam etmeye başladı. Bu saygıdeğer hoca benim sosyal faaliyetlerimi de çok beğenirdi. Benden Risale-i Nur talep eder ve okurdu. Risale-i Nur'daki ifadelerin şümülüne hayran kaldığını ifade ederdi. Üstad Bediüzzaman Hazretleri hakkında malumat edinmek için sorular sorardı. Bildiğim kadar, şahid olduğum nispette anlatırdım.

Neyse, işte kariyer yapma çalışmalarım, belli zihniyet sebebiyle böyle zorluklarla geçmişti. 1980 İhtilali'nden sonra Ankara'ya gitmiştim. Hacı Bayram Camisinin bulunduğu yerde kahveler vardır ya, orada oturuyorum. Fethi Gemuhluoğlu, geldi. Konuşurken, "hayrola niye geldin?" dedi. "Profesör oldum da, onu tasdik ettirmek için geldim" dedim. "Oldun mu?" dedi hayretle. "Oldum" dedim. Yanımızda caminin hocalarından Eyüp Hoca vardı. Ona dedi ki: "Sen yarın saat 10'da şu minareye çık. 'Ey Ahali! Saffet Solak profesör

oldu. Bu ne demek biliyor musunuz? Sağırın hükmü kalmadı artık demektir' diye ilan et" dedi.

Risale-i Nur'u Lisede Tanıdım.bediüzzaman'ı İstanbul'da Gördüm

-Risale-i Nur'u ilk defa nerede ve nasıl duydunuz?

-Risale-i Nur'u Konya'da lisede okurken duydum ve okumaya başladım. Bu şöyle oldu: Lisede bir okul arkadaşım vardı. O, Risale-i Nur'dan okuyordu. Ondan kitap alır, ben de okurdum. Bunlar 1946'dan evvel Konya'da oluyor.

Saffet Solak, Ömer Özcan ile birlikte...

Fakat ilk defa tanıyanlarda olduğu gibi, Osmanlıca kelimelerin anlamı konusunda sıkıntı çekiyordum. O, bana Risale veren arkadaşın babası, Doğanbey'li Mustafa Öten, mahkeme başkâtip olarak çalışan bir memurdu. Sonradan Hacı Veyiszade'den ders aldı, imtihana girdi ve müftü oldu. İşte o arkadaş, babasına kelimeleri sorar, sonra bana söyler, beraber okurduk Risale-i Nur'u.

-İstanbul'a gittiğinizde devam ettiniz mi?

-Evet. 1946'da İstanbul'a Tıp Fakültesi'ne gidince, orada da devam ettim. Ama daha tam anlayamıyordum. Anlamak için bakın ne yapıyordum: Kelimelerin altını çiziyor, listesini yapıyordum. Kaldığım yurttta İhsan adında yaşlı bir üniversite talebesi vardı. Kendisi doğu dillerinde okuyor; Arapça, Urduca biliyordu. Yurtta beraber yemek yerken onun karşısına oturdum: "İhsan Abi, şu kelimelerin manasını söyler misin?.." derdim. Kulağı da ağır duyardı. Hem yemeğimi yer, hem de kelimelerin manasını yazardım. Ondan çok istifade ettim. Sonra ben o risaleyi tekrar okurdum. İşte o zaman çok lezzet alırdım, çok tatlı oluyordu o zaman.

Bir de kaldığım yurttta benim odada nurcu bir arkadaş vardı. Adı Mustafa Oruç.

-Evet tanıyorum. Şimdi Karabük'te yaşıyor. Emekli doktor. Kendisiyle görüştüm ve 1. ciltte hatıraları yayınlandı. Yalnız soyadı sonradan 'Oruç' yerine 'Ramazanoğlu' oldu.

-Yurttaki oda arkadaşım Mustafa Oruç'tan çok istifade ettim. Sene 1952. Mustafa Oruç bir gün bana: "Bugün Üstad'ın mahkemesi var, haydi gidelim" dedi. Ben İstanbul'da Üstad'ın birkaç mahkemesine gittim. Hatırlayabildiğim kadarı ile; Üstad otururken bazen ayak ayak üstüne atıyordu. Hakim diyordu ki: "İfadeni alacağım. Ayağa kalkar mısın?" Bediüzzaman: "Ben rahatsızım, ayağa kalkamam, alacaksan böyle al, yoksa giderim..." diye cevap veriyordu. Bu bir yiğitlikti... Bu bir baş eğmemektir... bu bir hürriyettir... Bunlar beni, çok, ama çok etkilemişti. Bunlar bir gencin... bizlerin çok hoşuna gidiyordu. Hakim bir şey sormuştu... Üstad: "Size, kötü bir adamın, iyi bir sözle cevap vermek istiyorum: "Zulmün topu var, güllesi var, kal'ası varsa; Hakkın da bükülmez kolu, dönmez yüzü vardır." dedi. İşte o yiğitlik benim hafızamda kazınmıştı.

Bediüzzaman'ın "Allahu Ekber!" Deyişini Ben Hala Yaşıyorum.

-Bediüzzaman Hazretleri'ni başka yerlerde de gördünüz mü?

-Evet... Size çok enteresan bir hatıramı arz edeceğim:

-İstanbul Çukurbostan'da bir cami vardır. Babamla beraber oraya ikinci namazı kılmaya gitmiştik. Caminin avlusuna girdik. Birden,

avlundun doğu tarafından en dip kőşesinden, Bediüzzaman Hazretleri çıktı... geliyor. Yanında talebeleri var... Heyecanla Babama: "Baba! Bediüzzaman Hazretleri geliyor!" dedim. Hemen tazime geçtik... Üstad yanımdan geçerken selam verdik, elini öpmeye çalıştık. Tebessüm etti, selamımızı aldı, fakat elini vermedi...

Camiye girdik. Sünneti kılacağız ya... ben sünnete durmadım... Tam Bediüzzaman'ın arkasına geçtim. Bakalım nasıl namaz kılıyor diye, merakımdan kendisini takip etmeye başladım. Mahsus sünnete durmadım.

Aman Azizim! Bediüzzaman "Allah-ü Ekber!" diye öyle bir tekbir aldı ki, inanın zangır zangır titredi... Mübarek vücudunun her zerresiyle öyle bir titreyişi vardı ki! Anlatmak kabil değil. Bakın bunu anlatırken hala tüylerim ürperiyor. Bunu gözümle ben müşahade ettim.

"Allahu Ekber!" deyişini şimdi bile hala yaşıyorum. Bu benim için çok önemli bir hatıradır. Bizim iftitah tekbirlerimizin ne kadar boş olduğunu da o gün gördüm ben... Neyse namazlarımızı kıldık çıktık... (Prof Dr. Saffet solak Hocamız; hakikaten bu hatırayı, ayrı bir heyecan ve ses tonuyla anlattı bize. Anlatırken de kollarındaki diken diken olmuş tüyleri gözüküyordu. Biz de buna gözümüzle şahit olduk. Ömer Özcan)

Şemseddin Yeşil

Yine Üstad İstanbul'da. 1952 veya 1953 olabilir. Fatih Reşadiye Otelinde kalıyordu. Biz de Fatih Medresesi'nde kalıyoruz. Bize çok yakındı. Mustafa Oruç'a dedim ki:

"Sen ayarlasan da bir elini öpsek" dedim.

Mustafa bana dedi ki:

“Ziyaretçi kabul etmiyor. Yalnızca bir kişi müstesna. O da Şemsettin Yeşil. Akşam geliyor, sabaha kadar konuşuyorlar. Sabahleyin o işine gidiyor” dedi.

Sonradan Şemseddin Hoca kendisi anlatmıştı: Otele Üstad'ı ziyarete gittiğinde, Otelin personeli değişiyor, bazıları otel hizmetçisi kılığına giriyorlarmış. “Hoş geldiniz. Çay, kahve ne arzu edersiniz?” diye içeri giriyorlarmış. Şemseddin Hoca da: “Siz de hoş geldiniz...” dermiş. Yani “Yutmuyorum...” demek istiyor.

Şemseddin Yeşil^[33]: “Bu Zat, Eğer Avrupa’da Doğmuş Olsa İdi...”

-Şemseddin Yeşil Hoca'nın Risale-i Nur'da adı^[34] geçiyor. Üstad Bediüzzaman'a ve Risale-i Nur'a bakışı nasıldı?

-Şemseddin Yeşil ile çok görüşürdüm. Bediüzzaman hakkında çok sorular sordum kendisine. Çok şeyler anlattı bana. Bir gün dedi ki: “Bu zat, eğer Avrupa camiasında doğmuş olsa idi, dünyanın şekli bambaşka olurdu. Ve bütün yeryüzündeki insanlar, bu zatın değil elini, ayağını öpmek için adeta seferber olurlardı. İşte bu zat böyle birisidir” dedi. Bize Bediüzzaman'ı çok anlatırdı. Ondan naklen çok şeyleri biliyorum ben.

Şemsettin Yeşil'e bir gün dedim ki: “Siz Risale-i Nur'u okudunuz mu Efendim?” “Ben Risale-i Nur'u okudum. Evime de aldım. Fakat baskın yaptılar evime. O zaman hımbıl bir görüntü vermemek için, ben giyimime dikkat ederdim. Onun için halk, modern bir hoca olarak tanırdı beni. Evimi bastılar. Risale-i Nur'u buldular. Beni derdest İstanbul Emniyetine götürdüler. Son katta Emniyet Amirinin karşısına çıkardılar beni. Adamın her tarafında, masasında silahlar doluydu. ‘Bana bak! Burası neresi sen biliyor musun? Buranın yeryüzüyle alakası yoktur!..’ dedi. Ben de: ‘Benim de cihan ile alakam yoktur!..’ dedim. Bu cevaptan sonra yan odaya aldılar beni, sonra da Konyalı'dan^[35] yemek getirttiler.”

Şemseddin Yeşil 1943 Denizli Mahkemesi'ne sevk ediliyor. Bunları ben Şemsettin Hoca'nın bizzat kendisinden dinledim. Hâkim diyor ki: “Sen münevver bir din adamısın. Böyle saçma sapan eserler senin evinde ne arıyor?” O da: “Evvela şunu arz edeyim: İnşaat mevzuunda bir amelenin fikri, bir doktorun bir hakimin fikrinden çok

daha üstündür. O itibarla siz, bunların kıymetini bilemezsiniz. Bunların kıymetini ben bilebilirim.” Sonra hakim tekrar soruyor: “Peki nedir bu Risaleler?..” “Ben tarif edeyim: Bu eserler bir hazinedir. Kur’anı tarif eden.. yedi yaşından, yetmiş yaşına kadar, bir pir-i faninin hafızasında saklanabilen, elfazı; ulemayı, manası urefayı hayrette bırakan; kafirin şah damarına neşter vuran; kitab-ı kâinatın hülasası olan; beşerin hüsrana uğramaması için elde yegane kitap olan... Kur’an-ı Kerim’in tefsirinden ibarettir bu Risale-i Nur...”

Ben Şemsettin Yeşil Hoca’dan, Bediüzzaman ve Risale-i Nur hakkında böyle çok şeyler dinledim. O zaman risalelere eğilimim ve hürmetim ve okuma aşkım fazlalaşmıştı. Nerden bileyim ki, bir gün böyle bir röportaja geleceğinizi bilseydim hepsini yazardım.

Vazife Yaptığım Her Yerde Araştırıp Nur Talebeleri’ni Buluyordum

Diyarbakır’da sadece bir ay askerlik yaptım. Sonra İstanbul Gümüşsuyu Askerî Hastanesi’nde tamamladım. Asker elbisesiyle camiye giderdim. Yaşlı başlı insanlar bana hoş geldin derlerdi. Anladım ki, cami cemaati, resmi elbiseyi camide görmeye alışkın değildi. Yine bir Cuma günü namazdan çıktıktan sonra, yakındaki bir petrol istasyonunda, Arapça radyo konuşması duydum.

Yaşlı kimseler toplanmış dinliyorlardı. Radyodaki konuşmanın mahiyetini sorduğumda, Arap radyosunda Cuma hutbesinin irad edildiğini söylediler. Ve bana nereden geldiğimi sordular. “İstanbul” deyince. “Sen orada Said Nursî Hazretleri’ni gördün mü?” diye sual tevcih ettiler. “Evet” cevabını alınca; hasretgüdaz bir heyecan ile, “şimdi senin, onu gören gözlerinden öpmek lazım!” diyerek teşekkür ettiler.

Giderken İzmir’de Mustafa Birlik’e, “ben Diyarbakır’a, askere gidiyorum” diye söyledim. “Orada Yüzbaşı Mehmet Bey var, onunla tanış” dedi. Bir gün birisi beni evine akşam yemeğine götürdü. Sonra “seninle bir yere gidelim” dedi.

Yüzbaşı Mehmet Kayalar Bey’in evine gittik. Orada Mehmet Bey okuyor, sakallı falan yaşlı başlı insanlar dinliyorlardı. Ama anlamadan, sanki bir ibadet diye dinliyorlardı sadece. Hatta uyuyorlardı. Çok üzüldüm. Bu kıymetli cümlelerin karşısında

uyuyorlardı. Diyarbakır'da bir ay kaldım. Mehmet Beyin derslerine hep devam ettim.

Daha sonraları da, gittiğim, vazife yaptığım her yerde araştırıp, oradaki nur talebelerini buluyordum. Mesela; Marmaris'e gittim. Orada bir yaz boyunca hekimlik yaptım. Ve derslere de hep devam ettim. Mühendis bir arkadaş vardı, okuması da güzeldi. Bir gün odanın içerisinde on beş kişi kadar vardı. Ders bittikten sonra cemaate: "Bu dersten ne anladınız?" dedim. Bir şey demediler.

Ben onları onore etmek için: "Bir şey dinlenirken, ondan çok zevk alanlar, o zevkten dolayı ne olduğunu pek anlayamaz. Siz o zevke girmişsiniz demek ki... ama müsaade ederseniz aynı yeri bir de ben okuyayım" dedim. Aldım kelime manalarını vererek tekrar okudum. Baktım ki, hepsi bir şeyler anlamıştı.

Bu Zamanda Risale-i Nur'dan Başka Çare de Yok Zaten

-Hocam siz önemli bir şahsiyetsiniz. Gelecek nesillere bir mesaj göndermek ister misiniz?

-Benim, Allah ömür versin hali hazırda dört tane torunum var. Onlara devamlı diyorum ki: "Bakın, ortalık karpuz kabuğu ile dolu... Bu nur camiasının dışında bir yere gitmeyin..." Onların ellerinde Risale-i Nur var zaten: "Anlamadığınız yerleri bana getirin, ben her gün size yardım edeceğim" diyorum. Bana geliyorlar. Beraber okuyup mütalaa ediyoruz... "siz de bunları arkadaşlarınıza öğretin..." diyorum onlara. Nitekim torunlarım harıl harıl risalelere çalışıyorlar. Hele birisi çok ilerletti...

Onlara: "Bediüzzaman Hazretlerini iyi tanıyın. Hayatını, gayesini, mertliğini, dürüstlüğünü ve aşkını iyi anlayın. Devamlı bunları telkin ediyorum torunlarıma... Allah şükür bu sayede tertemiz kaldı çocuklar... hiçbir kötü alışkanlıkları olmadı, sigara bile içmezler. Bunlar nurcular sahip çıktığı için oldu. Bu zamanda gençler için en büyük çare de Risale-i Nur zaten. Torunlarıma verdiğim bu mesajı bütün insanlara ve nesillere de söylüyorum.

-Hocam bir soru daha sorayım size. Bu Risale-i Nur hizmeti bütün dünyayı kuşattı. Haberiniz var herhalde. 40 küsur dile çevrildi. Güney Afrika'dan, Avrupa'ya; Filipinlerden, Amerika'ya kadar her yerde Nur

Dersaneleri var. Müthiş bir çileli dönemin sonunda, bir gün bu eserlerin bütün dünyada okunacağını, siz tahmin edebiliyor muydunuz?

-Tahmin etmek mümkün değildi! Ama ben temenni ederdim. Hatta şöyle düşünürdüm: “Bu insanlar, bu dünya insanları, böyle bir nimetten istifade edemiyorsa, bu onların cezasıdır. Keşke bu eserler bütün insanlara yayılsa da, insanlık kurtulsa...” derdim.

Komünizmle Mücadele Derneği

-Sizin isminiz bir zamanlar; “Kominizmle Mücadele Derneği” ile bütünleşmişti. Biraz da bundan bahsedermisiniz?.

-Komünizmle Mücadele Derneği’ni Ülkücüler kurdu. Ondan sonra onlar kendi hizmetlerinin reklamlarını yapmak için uğraşmaya başladılar. Ve Amerika da onlara yardım yaptı.

-Bunları yazalım mı hocam?

-Yaz tabi. İlhan Darendelioğlu: “Ben bir üniversiteliye bu vazifeyi vermek isterim. Dernek faaliyeti daha parlak olur” dedi. O zaman beni gösterenler oldu. “Yapar mısın?” dediler. “Yaparım” dedim. Aldım işi elime. Bütün şubeleri gezdim ben. Fakat baktım ki; Marks’ın eserlerini okuyorlar, önce onları öğreniyorlar. “Bunlar ne yahu? Siz İslamiyet’i öğrensenize. İslamiyet’in kıymetini, derecesini, insanı insan yaptığını öğretin burada... O zaman bunlar erir gider zaten...” dedim.

-Hocam biz bunları o zamanlarda bilmiyorduk. Şimdi siz bunları anlatınca doğrusu benim âlemim değişti. Biz lise çağlarında iken; İttihat, Bugün, Sabah gibi gazetelerde sık sık sizin demeçleriniz çıkıyordu. Onları okuyunca heyecan duyuyorduk. Siz İzmir Şubesi’nin başkanı mıydınız?

-Yok, Genel Başkanı idim. Bir gün bir faaliyet raporunu okudum. Yapılan işler anlatılıyordu. Ben de, “Necip Fazıl da bizim toplantılarımızda bulundu” diyecektim. Birisi kalktı dedi ki: “Hocam siz bugün ki gazeteleri okudunuz mu?” “Yok henüz okuyamadım” dedim. “Sen onu methediyorsun ama, o senin aleyhinde konuşuyor” dedi. Ona dedim ki: “Evlatla baba arasına girilmez.”

Komünizmle Mücadele Derneği’nde iken nur cemaati beni hep takdir ettiler. Fakat bizzat içine girmediler. Fikren destek oldular ama

eylem olarak katılmadılar.

-Necip Fazıl'la aranız nasıldı? Risale-i Nur'a nasıl bakardı?

-Çok iyi görüşürdük. Fakat onun da bazı tuhaflıkları vardı. Bir gün: "Said Nursî evliya değildir.." dedi. Ben de, "Yapma be Üstad. Allah sana evliyaların listesi mi gönderdi yani?.." diye cevap vermiştim.

-Niye öyle diyor peki? Enaniyetinden mi öyle konuştu...

-Ne bileyim ben... herhalde.

-Necip Fazıl'la fotoğraflarınız var mı?

-Vardı. Kültür Bakanı iken Erkan Mumcu istedi, sergi açacaklarmış, ona gönderdim. Geri de gelmedi.

-Bu dernek faaliyeti nasıl bitti?

-Benim sekreterim Süleyman Karagülle idi. Fehmi Kuru'nun Kayınpederi. Kendi içimizden bitti bu iş... Neyse bir şeyler oldu işte...

1960 Yılıının Mart'ında Üstad, Mayıs'ında Hükümet Gitti

-Hocam sizi çok yorduk ve kıymetli vaktinizi aldık. Şahsen ben çok istifade ettim. İnaniyorum ki mesajlarla dolu bu hatıralarınız, herkes tarafından heyecanla okunacak ve istifade edilecektir. Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

-Evet var. Az önce anlatmam gerekirdi, şimdi aklıma geldi. Şemseddin Yeşil Efendi'den nakledeceğim son bir haberim var: Vukuundan evvel ve zamanı gelince aynıyle vaki olan bir sözü de arz etmek istiyorum.

İstanbul'dayım. 23 Mart 1960 günü, Şemseddin Yeşil Efendi'nin Sahaflar Çarşısı'ndaki dükkanına uğradım. Selam verdim ve başsağlığı diledim. Meğer haberi yokmuş. Duyunca adeta şok geçirdi. Derin bir düşünceye daldı. Kendine gelince ilk cümlesi şu oldu: "Bu hükümet gider!.." deyiverdi. Ve ekledi: "Zira, mânen, onun mânevî desteği ve duası altında idiler!" Ve hakikaten 1960 yılının Mart'ında Üstad, Mayıs'ında da hükümet gitti. Allah hepsinden razı olsun... Âmin!..

- Hocam gerçekten muazzam bir tespit... Çok teşekkür ederim.

-Asıl ben teşekkür ederim.

[31]. Hacı Veyiszade Mustafa Efendi: (1888-1960) Konya topraklarında yetişen âlim, fâzıl, ve kâmil bir ilim adamıdır.

[32]. İsmail Hâmi Danişmend: 1889 yılında Merzifon'da doğdu. Siyasal Bilgiler Okulu'nu bitirdi. Ayrıca 'Kollej de France'da okudu. Sivas Kongresi'ne İstanbul delegesi olarak katıldı. Sivas Kongresi sıralarında yayınlanan "İrade-i Milliye" gazetesine Mustafa Kemal Paşa'nın kendisine dikte ettirdiği makaleleri, imzası ile yayınladı. Temsil Heyeti ile birlikte Ankara'ya gelmeyen Danişmend, İstanbul'a gitmiş ve Padişah Hükümeti tarafından Barselona'ya şebender (konsolos) olarak atanmıştır. Cumhuriyet'ten sonra yurda dönmüş ve İstiklal Mahkemesi'nde yargılanmışsa da beraat etmiştir. 1967'de vefat etmiştir. Çok sayıda tarih ile ilgili araştırmaları ve kitapları vardır.

[33]. Şemseddin Yeşil (1906-1968): Din bilgini, müfessir. İmam-Hatip. Ağahamamı Hatuniye Camii imamı olan babası ölünce 13 yaşında aynı camide imamlığa başladı. Kocamustafapaşa ve Davutpaşa'da ilk ve orta tahsilini tamamladıktan sonra Darülfünun İlâhiyat Fakültesini bitirdi. Kabri Silivrikapı Kabristanında Seyyid Nizam Camii ve türbesine giden yolun sonundadır. 1947 Şubat'ında Hakikat Yolu adlı dergiyi, 1948 Mart'ında ise İslâmiyet Gazetesini yayınladı. Başta 'Tefsir: Füyûzât' olmak üzere çok sayıda kitabı vardır. 1943 senesinde Bediüzzaman Hazretleri ile beraber Denizli Mahkemesi'nde Nurculuk davasından muhakeme edilmiş ve hapis yatmıştır.

[34]. Yeşil Şemseddin ismi Emirdağ Lâhikasında iki yerde şu şekilde geçmektedir: "Kardeşimiz Re'fet bana yazıyor ki: "İstanbul'da Nurlara çok ihtiyaç var ve ekmek gibi herkes muhtaçtır. Ve kardeşlerimizden ve Nurlarla çok alâkadar ve çok okumuş ve Nurcu olan Yeşil Şemseddin, Nur'un hakikatlerinden ders verdiği için; vaazında binlerle adam bulunur. Said Nursi" (Emirdağ Lâhikası)

"Mesmuatıma nazaran, Şemsi ve isimlerini söylemeyi münasip bulmadığımız müellifler, Zülfikar'dan ve sair Risale-i Nur'dan bazı kısımları kendi namlarına neşretmelerine razıyım ve helâl ediyorum ve memnun olurum. Onlar da Nur'un şakirdleridirler. Said Nursi" (Emirdağ Lâhikası)

[35]. Konyalı: İstanbul Sirkeci'de bulunan meşhur bir lokanta.

SAİD GÜL

1948 yılında Isparta'nın Sav Kasabasında dünyaya geldi. Kasabanın büyük ailelerinden Gül'ler Ailesi'ne mensuptur. 1988'de Medine'ye yerleşmiştir. Said Gül ile Medine-i Münevvere'de karşılaştık. Türkiye bulunduğu dönemde büyük hizmetleri olan Said Gül, şimdide Medine'de iman ve Kur'an hizmetine devam ediyor. 1955 senesinde Üstad Bediüzzaman Hazretleri'nin mübarek ellerini öperek onunla tanışma bahtiyarlığına eren Said Gül, henüz on sekiz yaşlarında iken yedi ay hapis yattı.

Said Gül'ün Sav'da ikamet eden akrabası Hâfız Mehmed Gül'ün Torunu Abdülkadir Zeybek, Said Gül için şu bilgileri verdi: "Said Gül benim akrabam ve talebemdir. Yalnız annesi Çoban İsa Köyü'ndendir. Babası İsmail Gül ise, büyük amcalarım; Hâfız Mehmed Gül, Mustafa Gül, Ali Gül ve Ahmed Gül ile amcaoğullarıdır. Osmanlıca'yı çok güzel okuyup yazan Said Gül, Sav'daki hizmetlerimizde benim sağ kolumdu. Sav'daki dersane basılıp ben hapse girince, yerime Hafız Osman Dikcar ile Said Gül devam ettiler. 1966'da aynı dersanede babasıyla yakalanınca, benim de bulunduğum hapishaneye gönderildiler. Medine'ye yerleştikten sonra buralara gelip gitmiyor."

Said Gül'den hatıralarını yazıp göndermesini rica ettim. Kabul ettiler, sağ olsun kısa da olsa hatıralarını yazıp gönderdi.

Said Gül Anlatıyor:

Risale-i Nur'u Yazdı, Teksir Ederek Çoğalttı

Ben Said Gül. 1948'de Isparta'nın Sav Köyü'nde dünyaya gözlerimi açmışım. Gül'ler Ailesinden İsmail Gül'ün oğluyum. Hacı Külâhlar, Hacı Süleymanlar, Hacı Vaazlar diye de anılan ve Sav Köyü'nün hemen yarısını teşkil eden Hacı Külâhlardanım. 1955 senesinde Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin ziyaretine gittim. Mübarek ellerini öptüm ve hayır dualarını aldım. On bir yaşımda iken Risale-i Nur'u yazmaya başladım.

1966'da Sav'da jandarma dersaneyi bastı. Babam İsmail Gül ile beraber yedi ay cezaevinde yattım. O zaman on sekiz yaşında idim.

1969-1970 senelerinde Binbaşı Hayri Bey'le birlikte, Hüsrev Ağabey'in yazdığı; Lem'alar, Mesnevi-i Nûriye, Sikke-i Tasdik-i Gaybi ve Şualar mecmualarını, teksir makinesi ile çoğalttık. 1970'de askere gittim. Daha sonra İslamköylü Saatçı Hasan (Ergüenal) Ağabey'in yazmış olduğu Kastamonu Lâhikasını yakın akrabam Abdülkadir Zeybek'le beraber teksir ettik. 1980'de Emirdağ Lâhikasını yazmaya başladım ve 1993'de Medine-i Münevvere'de tamamladım. Bu kitabı Sözler Yayınevi yayınladı.

Mikad Mescidi'nin inşaatı sebebiyle duvar ustası olarak 1988'de Medine-i Münevvere'ye geldim. Sonra buraya yerleşmek nasip oldu. Ve elhamdülillah yaklaşık yirmi senedir Medine'deyim. Türkiye'de Risale-i Nur'a hizmet ettiğimiz yıllarda, bu kutsal topraklara; Mekke-i Mekerreme ve Medine-i Münevvere'ye tatlı rüya âlemimizde uçarak gelir giderdik. Demek Cenab-ı Hak bizleri müjdeledi, teşvik için o rüyaları gösterdi ve bu gün rüyalarımız hakikat oldu elhamdülillah.

Isparta ve Sav Köyü'ne gelince: Merhum ve sevgili Üstad'ımız Risale-i Nur'un çok yerinde, Isparta ve Sav Köyü'nde bulunan Nur talebelerini "Medrese-i Nuriye, Medreset-üz Zehra, Nur ve Gül Fabrikası ve Erkanlar" gibi unvanlarla medh ü sena ediyor. Ve öyle olmuş. Öyle olmaya da devam ediyor elhamdülillah.

7 Ramazan 2007

Bâki Selamlar

Said Gül

SAİM KÖSEOĞLU

Saim Köseoğlu Ağabey’imiz, 1925 yılında, İzmir’in Tire ilçesinde dünyaya gözlerini açmış. 1957 senesinde Risale-i Nur’u tanımış, 1959’da Üstad Bediüzzaman Hazretleri’ni Salih Özcan ile beraber ziyaret etmiştir. Saim Ağabey’in en önemli özelliği, Halk Parti döneminden, Demokrat Parti devrine geçiş yıllarını başından sonuna kadar yaşamış bir şahsiyet olmasıdır. Gençlik yıllarında Demokrat Parti’nin faal bir üyesidir. Partinin 1946’da kuruluşundan, 1960’da kapatılmasına kadar; Parti Ocak Başkanlığı ve Belediye Meclis Üyeliğinde bulunmuş, aktif bir siyasetçidir.

Tire’nin en merkezi yeri Tahtakale’de açtığı kitapevinde, hem Risale-i Nur’u neşretmiş, hem de Parti toplantıları yapılmıştır. “O zaman Üstad’ımı anlayamadım; hatalar yaptım” diyor kendisi. 1960 İhtilali’nden hemen sonra kitapçı dükkânını kazma-küreklerle resmen kendisine yıktırmışlar. Kendisi “Şefkat tokadı yedim. Şimdi olsa öyle hareket etmezdim” diyerek hatalarını itiraf ediyor.

Saim Köseoğlu, ihtilalden sonra siyaseti bırakıp Tire’de önemli Nur hizmetlerine vesile olmuş bir ağabeyimizdir. 1971 senesinde Manisa’ya gelerek, temelli olarak yerleşmiştir. O şimdi 83 yaşında canlı bir tarihtir. Bir Nur talebesi olarak, Demokrat Parti’nin başından sonuna kadar her anını bildiği ve yaşadığı için yapılan hataları çok iyi tahlil edebiliyor.

Benim onun hatıralarından aldığım mesaj, tek cümle ile şudur: “Hizmet, hizmet, hizmet; saf, katıksız iman hizmeti! İnancı fertler ve nesiller yetiştiren, müspet tarifeli nur hizmetidir. Fertler manen yetiştirilip, ıslah edilmeyince geniş daire hizmetleri asla mümkün değildir.”

Saim Ağabey, Manisa’da mühim Nur hizmetlerine imzalar atmış Ali Katiöz Hocaefendi’nin kayınpederleridir aynı zamanda. Bizi Manisa’daki kendi evinde kabul ederek hatıralarını anlattı. Yaşına rağmen zekâsı, hafızası, hitabeti fevkalade yerindeydi. Bu metin kendisinin tashihinden geçmiştir.

Hatıraların video kayıtlarını can dostum Yavuz Yılmaz Bey ile beraber yaptık. İşte kendi ağzından aktardığımız hatıraları:

Çocukluğumda Unutamadığım Bir Hatıra

Önce kısaca kendimi tanıtarak başlayayım: İzmir’in Tire ilçesinin Paşa mahallesinde, 1341 (1925) tarihinde dünyaya gelmişim. Annem ve babam ben çocukken vefat etmişler; onları görmedim. Beni anneannem ve babaannem büyüttüler. Onun için yalnız ilkokul tahsili yapabildim. Askerliğimi yaptıktan sonra; helvacılık, deri tabakçılığı dâhil olmak üzere çok çeşitli alanlarda çalıştım. On altı sanatım var elimde. O sıralarda Kur’an kursları yasak ve kapalı idi. Onun için oraya da gidemedim.

Önce size unutamadığım kısa bir hatıramı anlatayım:

Daha henüz ilkokula gitmiyordum. Amcam beni Yeni Cami’ye, bayram namazına götürmüştü. İki jandarma caminin kapısında nöbet bekliyordu. Bunlar hocaya namazdan önce Kur’an okutmadılar. Ezan Türkçe okundu. Ben yedi yaşlarındaydım; demek ki 1932 senelerinde oluyordu bu hâdise.

Sonra mahallemizdeki İstiklal İlkokulu’na yazıldım. Oranın başöğretmeni F. Hoca^[36] idi. Bu adam Milli Mücadele’de sarık sarmış, tabur imamlığı yapmış; Cumhuriyet devrinde ise muallim olmuş birisiydi. Bir gün bizi Topkale denilen mevkîye götürdü. “Çocuklar, Allah’tan kalem isteyin... Yok! Benden isteyin, vereyim. Olmayan bir şeye nasıl inanıyorsunuz” şeklinde konuşmuştu. Bu hocadan dinsizlik telkini alan talebelerden biriydim ben.

Ben ilkokuldan mezun olduktan sonra Demokrat Parti iktidar olmuştu. Maalesef bu F. Hoca göreve devam ediyordu. Hâlâ haksız olarak okula tasarruf ediyor, çocukları bütün tarlasında kullanıyor, çeşitli solculuk faaliyetleri yapıyordu. Bir süre sonra ben o mahallenin Demokrat Parti Ocak Başkanı oldum. Biz bunu on altı kişiyle beraber şikâyet ettik. Fakat bir şey çıkmadı; hatta terfi etti. İstidamızı işlemedi

yani. Sonra Parti Genel Merkezi'ne şikâyet ettik. Orhan Ergun isminde bir ilköğretim müfettişi gönderildi. Müfettişin geleceğini duyan bu öğretmen, bir gece evvel okulu terk etti. Ancak, gelen müfettişin, öğretmenin arkadaşı olduğu ortaya çıktı. O da her şeyi hasırlı etmişti.

Biz bu olan biteni tekrar Parti Genel Merkezi'ne anlattık, şikâyetle bulunduk. Müfettiş ceza olarak Ödemiş'e maarif memuru olarak gönderildi; F. Hoca ise emekli oldu. Fakat bu sefer Demokrat Parti'ye geçti ve Kur'an kursu hocalığı yapmaya başladı. Maalesef.

Üstad'ın Seyyid Salih'i Risale-i Nur'un dış işlerinin tedbirine memur ettim dediği, Salih Özcan Arap Basınında

Ödemiş'te maarif memuru olarak sürülen müfettiş Orhan Ergun da 27 Mayıs İhtilali'nden sonra hem haklarını aldı hem de tekrar ilköğretim müfettişi oldu.

Üstad'ı İlk Duyuşum

İlkokulu bitirdikten sonra, Helvacı Ali Usta'nın yanına verdiler beni. Orada Şoför Yörük Süleyman vardı. Gayet mütedeyyin bir adamdı. İlk defa ondan duydum Risale-i Nur'u. O zaman 12 yaşındaydım. "Bediüzzaman'ı zehirlediler... Ona şöyle eziyet ediyorlar, böyle eziyet ediyorlar..." diye anlatırdı. Üstad'a karşı bir muhabbetim doğmuştu; ama davasının ne olduğunu, nasıl olduğunu da bilmiyordum.

1950 seçimlerinden sonra, Tire Demokrat Parti İlçe Teşkilatı azası genç bir arkadaşımız vardı. O bize İzmir Karşıyaka'da toplantılar yapıldığını, ancak hattı Kur'an öğrenirsek oraya gidebileceğimizi söylerdi. İzmir Karşıyaka'da bir kardeşin evinde oluyormuş dersler. Ben gidemedim oraya.

İzmir'de ilk hizmetleri başlatan Abdurrahman Cerrahoğlu'dur. İlk derslane ise Agora'da açılmıştı. Tuzcu Cahid Erdoğan, Mustafa Birlik ve Kemal Hepşen açmıştı dershaneyi. O günlerde bu dershanede daimi kalanlar ise; Osman Kara, Melik, Cahit ve Abdurrahman adında birkaç kardeşimiz idi. Ben o dershaneye çok giderdim. İzmir'de hizmet bunlardan ibaret değildi elbette. Mustafa Birlik'in Hatuniye Camii'nin yanındaki dükkânı da bizim bir araya geldiğimiz yerd. Hatta çok kitapları ben oradan temin ederdim. İzmir avukatlarından Necdet Doğanata vardı. Çok ehl-i hizmet bir insandı. Onu unutamıyorum.

Tire'ye hizmeti getiren Kemal Hepşen'dir. Kendisi pamuk eksper i idi. Allah ondan bin kere razı olsun. Tire, Ödemiş, Bayındır, Torbalı, Koçarlı, Aydın, Alaşehir... Buralara hizmeti götüren arkadaş tır o. Allah rahmet etsin, çok muhlis bir kardeşimizdi. Buradaki meşhur Emin Hoca'nın da damadı idi.

Tire'de ilk toplu dersler Rasin Tekeli'nin terzi dükkânında başladı. Kitapları Muzaffer Arslan getirirdi. 1957'de bir gün beni de oraya götürdüler. İlk defa derse gitmiş ve eserleri tanımış oldum. Birkaç küçük kitap aldım ve okumaya başladım. Derslerde diğer arkadaşlarla tanıştım. Ahmed Feyzi Kul Ağabey 1944 senesinde Tire'ye Risaleleri getirmiş ve gençleri toparlamış; fakat hizmeti tanıyan bu gençler sonradan başka cemaatlere gitmişler.

1957'de hizmeti tanıdıktan sonra, aynı sene içinde dersler bizim evde yapılmaya başlandı. Dr. Salih Özcan geldiğinde iki oda dolardı. Sonra merhum Nihat Kurtça evini derslane yapmıştı. Onun evi yatılı derslane olarak senelerce hizmet verdi. Diğer kardeşlerin evlerinde de gece dersleri muntazaman devam etti. Hatta 60 İhtilali'nde bile dersler devam etti Tire'de.

1957'den 1971'e kadar bütün neşriyat Tire'de benim vasıtamla temin ediliyordu. Yeni İstiklal, Türk Düşüncesi, Yeşil Nur, Serdengeçti, Düşünen Adam, Bedi-ül Beyan, Seher Vakti mecmuaları ile Büyük Cihad, Büyük Doğu, İhlâs, Uhuvvet, İttihat,

Fetih gazeteleriydi bunlar. Bunları âcizane ben deruhte ettim. Hatta hiçbir eseri iade etmedim. Mali cihetini ise dayı dediğimiz Mehmet Zencirci deruhte ederdi.

Ege Bölgesinde En Büyük Hizmeti Yapan Salih Özcan'dır

Yalnız Ege Bölgesinde en büyük hizmet eden Salih Özcan'dır. Seyyid Salih, İzmir Ege Üniversitesi'nin açılmasıyla^[37] beraber, Üstad'ın yanından gelip Tıp Fakültesi beşinci sınıf talebesi olarak kaydoluyor buraya. Bütün buralarda, Tire ve Ege bölgesinde, çok yerlerde hizmet onun zamanında faaliyete geçti.

Doktor unvanı ile dolaşıyordu. Tireden yetişmiş, sonradan bu üniversitenin rektörlüğünü yapmış S.^[38] vardır. O zamanlarda doçentti. Tire'de Salih Özcan'ın aleyhinde: "Bu zat doktor değildir" diye neşriyat yapıyordu. Biz de ispat için Kemal Hepşen ile beraber bir gün İzmir'e gittik. "Doktor mu, değil mi?" diye. Rafet Saygılı Bey vardır ki daha sonra o da rektör oldu. Onun Eşrefpaşa'da kliniği vardı, oraya gittik. O, orada Salih Özcan'a: "Doktor Salih" diye hitap ediyordu. Bunun üzerine Tire'ye geldim, Tahtakale meydanında bağırdım: "Ben Doktor Salih'in doktor olduğunu ispat edeceğim, S.'de mason olmadığını ispat etsin" diye ilan ettim. Ondan sonra sesini kesti. Meğerse Tıp Fakültesi beşinci sınıf talebesi doktor unvanını alıyormuş, bu anlaşılmış oldu. Ama Salih Özcan'ı, Risale-i Nur faaliyetlerinden dolayı mezun etmediler, gadre uğradı.

Salih Özcan çok faaldır. Tire'ye de gelir, bize Risale okurdu. Hatta Üstad'ı ziyarete o bizi götürmüştü.

Üstad'ı Ziyaretimiz

24 Nisan 1959'da ziyaret ettik. Bir Cuma günü idi, Salih Özcan Ankara'dan geldi, yanında Kazım isminde muhlis bir kardeşimiz vardı. Kemal Hepşen de vardı ziyarette. Üstad Isparta'da, şimdi müze olan evde kalıyordu. Cuma namazından sonra bu eve gittik. Üstad Hazretleri'nin huzuruna çıktık. Üstad'ı karşıdan görünce benim içimden "Bu ihtiyar insanı rahatsız etmek doğru değil..." gibisinden bir his geçti. Bizi önce talebelerin yanına aldılar. Tahiri Ağabey siyah

sakallı, heybetli idi. “Gel kardeşim, sen benim yanıma otur” dedi. Orada muhabbet ederken Üstad çağırdı bizi. Yedi kişi girdik Üstad’ın huzuruna. Birer tane minder verdiler bize. Ben iki dizimin üstüne oturamıyordum. Üstad Hazretleri: “Sen rahat otur kardeşim!” dedi. Dinlemedim. Bir daha: “Sen rahat otur kardeşim!” Üçüncüsünde: “Sen rahat oturmazsan, benim konuşmamdan hiçbir şey anlayamazsın” dedi. Ben de bağdaş kurup oturdum.

Takdim merasiminde şöyle bir şey oldu: Daha evvelden Tire’den Üstad’a hizmetten dört isim gitmişti. Ben o zaman Demokrat Parti Ocak Başkanı idim. “Risale-i Nur’da siyaset yok” diye partiden istifa etmek istemiştim. Salih Özcan da soruvermişti Üstad’a. İşte takdim ederken sıra bana gelince: “Üstad’ım, işte bu kardeşimiz sormuştu” dedi. Üstad o zaman demişti ki: “Kardeşim, ben senin şimdi partiden ayrılmana müsaade etmiyorum. Yalnız müspet hareket edeceksin.” Üstad daha evvel de aynı şekilde söylemiş. “Şimdiye kadar parti namına, bundan sonra iman hizmeti namına kalıp iman hakikatlerini onlara tebliğ edeceksin” demişti.

Üstad o zaman Seyyid Salih için de şöyle demişti: “Seyyitler cemaati namına Seyyid Salih’i bedelime kabul ettim. Beni ziyaret etmek isteyenler, benim bedelime Seyyid Salih’i ziyaret etsinler. Seyyid Salih’i Risale-i Nur’un dış işlerinin tedbirine memur ettim. Hizmetinizde Seyyid Salih’le istişare edin, ona göre hareket edin.”

Biz bütün faaliyetlerimizde –ben Tire’de bulunduğum 1971’e kadar– Seyyid Salih’le istişare ederdik.

Üstad, Risale-i Nur’a Ufacık Bir Eğilimi Olana Çok Ehemmiyet Veriyordu

Ben Üstad’a giderken bazı sualler hazırlamıştım. Ama orada Üstad’ı görünce unuttum hepsini. Suallerimden birisi şuydu:

Tarihi bir fotoğraf: Menderes 17 Şubat 1959 Londra uçak kazasından sağ kurtuluyor. Tireliler bir dana kesip dua ediyorlar. Elinde kağıt olan Tire Müftüsü, dua ediyor. Arkasındaki şapkalı Saim Köseoğlu.

“Mısır Diktatörü Abdünnasır, Hutbe-i Şâmiye, Uhuvvet ve İhlâs Risalelerini Arapça olarak bastırıp, Müslüman ülkelere, Afrika’ya dağıtmıştı. Hatta Hutbe-i Şâmiye’den, Kemal kardeş vasıtası ile bir tane de bana gelmişti. Ben de Arapça bilmediğim için, Merkez Vaizi Osman Bülbül’e hediye etmiştim. İşte onun için, “Acaba Abdünnasır İslamiyet’e hizmet edecek mi?” diye içimden bir sual hazırlamıştım. Ama Üstad’ı görünce bunu unuttum.

Üstad konuşurken birden arkaya doğru dönüp, iki dizi üstüne kalkıp: “Abdünnasır da Nur talebesidir, o da hizmete alındı” dedi. Ben kendimden geçmiştim. Abdünnasır, Mısır’daki Asuan Barajı’nın yapımı için, Türk semalarından Rusya’ya giderken, bir beyanat vermiş. Bunu o zamanki gazeteler yazmış. Üstad’a o gazetelerden bir tane gelmiş. Üstad O kısmın kupürünü kestirmiş, radyonun altında saklatmış. Zübeyir’e orada onu okuttu. Orada Abdünnasır “Türkler İslamiyet’in mücahididir, anlaşalım İslamiyet’e hizmet edelim” diye yazıyordu.

Ama sonradan Salih Özcan vasıtasıyla sordurdum. Üstad “Onu vazifeden azlettim” demiş. Daha sonra Seyyid Kutub’u astırmıştı.

Benim kanaatim: Üstad, Risale-i Nur’a ufacık bir eğilimi olana çok ehemmiyet veriyordu. Ufacık ihanet edene de...

Maalesef Ben Üstad'ın Dediklerini Anlayamamıştım

“İdareye ilişmenize müsaade etmiyorum, İslamiyet hadd-i vasattır, ifrat-tefrit yapmayın, müspet hareket edin. Ben küfrün bel kemiğini, Onuncu Söz'le kırdım. Bugün bunların şahlanması, bir yaralı yılanın şahlanması gibidir. Risale-i Nur şefkat kılıncını bıraktı, şiddet kılıncını eline aldı. Bunun önünde duramazlar artık” dedi.

Şiddet kılıcı; elmas kılıçtır, iman hizmeti kılıcıdır, manevî kılıçtır... “Bunun önünde duramazlar, son şahlanışlarıdır. Bu, yaralı bir yılanın son şahlanışdır” dedi. Sonra zil çaldı. Üstad bize “İki ziyaretçi gelecek. Siz talebelerin odasına gidin, onlar gittikten sonra siz yine gelirsiniz” dedi. Biz talebelerin odasına geçtik, hakikaten iki kişi ufak pencereden içeriye bakıyordu. Girdiler; ama Üstad onları kabul etmemişti. Sonradan öğrendim ki meğer hizmet için gelmeyenleri Üstad kabul etmiyormuş.

Sonra memleketimize geldik. Ama maalesef ben Üstad'ın dediklerini anlayamamıştım. Hep siyasete daldık.

Başkumandan Gibi Heybetliydi

Üstad Hazretleri'ni ilk ziyaret ettiğimde tahminen 36 yaşlarındaydım. İlk içeriye girdiğimde, içim cız etti. Ama sonra Kur'an hizmetini takınmış bir başkumandan gibi, bir heybet peyda olmuştu kendinde.

Zübeyir kardeşimiz Üstad'ın konuşmalarını tekrar ediyordu. Üstad o esnada Zübeyir'e bastı tokadı. Çünkü o arada Kemal Hepşen Üstad'ın yüzüne bakmaya çalışmıştı. Üstad ise yüzüne bakılmasından rahatsız olurdu. “Sen niye tembih etmedin! Benim yüzüme bakılması bana sıkıntı veriyor...” diye tokat atmış olacak.

Görüşmemiz sona erdikten sonra tam biz çıkarken Üstad, “Aldım, kabul ettim. Seni vekil tayin ettim” dedi bana. Ben o zaman unuttuğum şeyi hatırladım. Bazı ehl-i tarik arkadaşlar selam yollamışlardı benimle. “Sen içinden geçir yeter” demişlerdi. Ama unutmuştum ben. Üstad “Aldım, kabul ettim” deyince hatırlamıştım.

Küçük Ali Ağabey'i Ziyaretim

Küçük Ali Ağabey'i Kuleönü'nde ziyaretine gittiğimde o harmandaydı. Harmandan geldiğinde orada bir ders yaptı. Ben particilikten geldiğim için ve zarar da gördüğüm için, "İntikam alacağız!" diye yanıyordum. Hissiyat vardı içimde. Küçük Ali Ağabey, Allah razı olsun kendisinden, "Şimdi siz 'Menderes'in başına bu felaket niye geldi' diye düşünüyorsunuzdur?" dedi. "Maddeye ehemmiyet verildi. Manaya pek ehemmiyet verilmedi. Cenab-ı Allah da o esbabı aldı" dedi.

Hakikaten tespiti çok doğrudu. İşte ondan sonra ben siyasetten ayrıldım. Elhamdülillah manevî bir ameliyat geçirdim. Siyasetle alakamı ondan sonra kestim.

Nurculuk Aleyhine Tertiplenen Konferans

İhtilalden sonra Turan Dursun'a^[39] Tire'de, "Dinde Nurculuk yoktur!" konulu bir konferans verilmek istendi. Turan Dursun Sivas Müftüsüydü o zaman. Bizim bazı kardeşler Sivas'ta askerlik yaparken tanımışlar onu. Bunlardan Necdet Alpaslan Tirelidir. Orada Pastaneci Zekeriya'da toplanılıyor. Bu Zekeriya kardeş çok faalmiş. "Yirminci Asırda Kur'an Şakirtleri" diye bir beyanname bastırmış. Necdet bana tomarla getirdi. Ben de dağıtmıştım. Turan Dursun da derslere geliyormuş; o zaman müspetmiş. Sonra Ankara Altındağ Müftülüğü'ne tayin edilmiş.

Bu konferans olayı şöyle olmuştu:

Tire'de Doğum Doktoru Ziya Ersoy vardı; masondu kendisi. Bunun karşısında da Operatör Doktor Sıtkı Güneş var. O da, Ehl-i Tarik bir zattı. Bazen bizim derslere de gelirdi. Bunlar bazen birbiri ile münakaşa ediyorlardı. Doğum doktoru, "Tire Posta Gazetesi"nde aleyhimizde neşriyat yapıyordu. Biz bunu üç defa münazaraya davet ettik, üçüne de gelmedi. Üçüncüsünde Sönmez Neşriyat'ın Müdürü Ali İhsan Yurt denk gelmişti; ama o yine gelmedi. Ali İhsan Ödemişlidir; ama İstanbul'un ilklerindendir. Üniversitenin yanında kitapçılık yaparak hizmet etmiştir. O, bir gün Tire'ye gelirken lise talebeleriyle karşılaşılıyor. Onlar diyorlar ki: "Ağabey biz senden istifade etmek istiyoruz. Akşamları Sakız Pastanesi'nde toplanıyoruz. Oraya gelin, sizinle konuşalım." Ali İhsan bize bunları söyledi. Biz

gitmedik ama Ali İhsan eserleri çantaya doldurup pastaneye gitti. Sakız Pastanesi o tarihlerde Tire'nin lüks bir yeri idi. Her ne ise...

Dr. Ziya Ersoy, "Tire Yüksek Tahsil Cemiyeti" diye bir dernek kurmuştu. Çocukları o pastanede topluyor, onları bizim aleyhimize kışkırtıyordu. Yalnız onların içinde Rıza Devrim isminde bir talebe vardı. Onlar her ne karar alırlarsa, gelip hepsini bana bildiriyordu. Müspet bir ağabeyimizin çocuğu idi Rıza...

İşte bunlar "İslamiyet'te Risale-i Nur yoktur!" diye konferans verdirmek için Turan Dursun'u getirmeye karar veriyorlar. Biz bunu duyunca, Bekir Berk, Ahmed Feyzi ve Mustafa Birlik'le istişare ettik ve ne şekilde hareket edeceğimizi belirledik. Bizim haricimizde beş kişi sual soracaktı. Suallerden biri de "Dinde kürtaj var mıdır?" idi. Çünkü bu mason Doktor Ziya Ersoy, kürtaj yapıyordu. Hem de yaparken "Kızım kürtaj haramdır; ama senin hayatın tehlikede..." diye kandırıyordu. Yani tehlikeli gösterip korkutuyor ve kürtaja zorluyordu.

Sene 1961 veya 62; yani ihtilal sonrası... O sırada Tire Müftüsü izinliydi. Yerine müftü vekilliği yapan Merkez Vaizi Tahsin Üçer vardı. Onu konferansı idare etmesi için başkan yaptılar. O konuşmaya başladı. Bizimkiler de sual soruyor... O anda içeriye Mehmet Kutlular ile Ali Gürbüz geldiler. Mehmet Kutlular'ın yanında Bekir Bey'in hazırladığı *Kararlar Mecmuası*, Ali Gürbüz'ün yanında da Diyanet'in verdiği raporlar vardı. Onlar birer konuşma yaptılar.

Sonra iş kürtaj meselesine döküldü. Müftü Turan Dursun "Kürtaj caizdir!" diye fetva verince; Tire Müftü Vekili Tahsin Üçer, "Sen Ömer Nasuhi Bilmen'in fıkıh kitabını oku!" diye cevap verdi. Birden bir alkış koptu dinleyicilerden. Alkış kopunca bunlar mağlup olacağını anladılar ve hemen toplandılar.

Sonra polisler Mehmet Kutlular'la Ali Gürbüz'ü içeri aldı. Millet karakolun önünde toplandı. Allah rahmet etsin Vilayet Encümen Azası Selahaddin Bey de vardı. Adalet Partisi İlçe Başkanı Turgut Aslan arkadaşım idi; hemen onu kaldırdık. Turgut Aslan karakola geldi "Hem toplantı yapıyorsunuz hem bu adamları ne diye tevkif ediyorsunuz" diye çıkıştı. Komiser Mehmet Çelik bizi seven biriydi aslında. Turgut ona "Mehmet Bey çık dışarı bir bak, karakol basılacak" dedi. Komiser çıktı baktı, halkı gördü. "Al bunları götür" dedi. Ben Mehmet Kutlular'ı ve Ali Gürbüz'ü İzmir'e gönderdim.

Sonradan öğrendik ki Mehmet Kutlular ve Ali Gürbüz kendileri duymuşlar, o şekilde gelmişler bu konferansa, biz haber vermemiştik. Kutlular ismini de o gün duymuş olduk.

Doktor Ziya Ersoy, bir de Tire Posta Gazetesi'nde "Sahte Peygamber Said Nursî" diye bir neşriyat yapmıştı. Sonradan doktorun bu neşriyatı kitap haline getirildi ve üç bin adet Türkiye'nin belli başlı kütüphanelerine gönderildi. Ama iki bin yedi yüz tanesi geri iade edildi. Bunu nerden biliyorsun dersin? Allah rahmet etsin, Yusuf Sındı diye postanede çalışan bir kardeşimiz vardı; onun vasıtasıyla öğrendik. Üç yüz tanesi kaldı yalnız.

İzmir'de bir "Tıp Balosu" oluyor. Bu Doktor Ziya, masaya Necla İz diye bir dansözünü çıkartıp oynatıyor. Yeni Asır Gazetesi bunu yayınlayınca, ben de kestim kupürlerini Sebilürreşad ve Bugün gazetelerine gönderdim. Bu Gazeteler bunu teşhir edip üzerine gitmişlerdi.

Tire'nin En Güzel Yerinde Kitapevi Açmıştım

Ben hem Belediye Meclis Üyesi hem de Ocak Başkanı idim. Aktif bir faaliyetim vardı. 46'dan 60'a yani ihtilale kadar, 14 sene hizmetim var partide. İhtilalden sonra ayrıldım. Yalnız ben Üstad'ımın bu dediği şeyleri yanlış değerlendirdim. Menfi hareketler ettik. O zaman Salih Özcan vasıtasıyla, Tire'nin en mevki bir yerinde Tarihi Tahtakale Meydanında bir yayınevi açmıştım. İhtilalde, bu menfi hareketlerimden dolayı şefkat tokadı yedim. İhtilal idaresi tarafından mallarım, kitaplarım müsadere edildiği gibi, dükkânımı da yıktılar. Dükkânda Risale-i Nur neşriyatı yapıyordum. Başka dini kitaplardan da vardı.

Üstad, "Siyaset zamanı değil, imana hizmet namına..." dedi. Biz o tavsiyeye uyamadık, işi siyasete döktük. Dükkânım merkezi bir yerde olduğu için, Demokrat Partililerin ileri gelenleri geliyor, toplanıyordu. İhtilalin beşinci gününde, salı günü dükkânım müsadere edildi. İçinde bir tek Risale yoktu. Hepsini kaldırmıştım. Daha evvelden tedbir almıştım. Ancak diğer eserler alındı.

Kazma ve Çekiçe Dükkânımı Yıktılar

Dükkânımı ihtilalden sonra yıktırdılar. Önce içini talan ettiler, sonra yıktılar. Aynı şekilde, Maraş'ta Mustafa Ramazanoğlu'nun dükkânını da yıktırmışlar.

İhtilalin beşinci günü bir salı günü, dükkânıma askerler amelelerle beraber geldiler. Kitaplar müsadere edildi. Kazma ile çekiçe dükkânımı yıkmaya başladılar. İçeride Kaymakam ve Emniyet Amiri de vardı; izliyorlardı. Ben onlara “Bakın! Eğer müessif bir hâdise olursa karışmam!” dedim. O zaman Kaymakam, garnizon komutanına telefon etti. Garnizon komutanı da “Askerler çekilsin, kendisi yıksın” demiş. Biz de kendimiz yıktık, kaldırdık. Olay bu şekilde olmuştu.

Dükkânım baraka halinde idi. beş buçuk metre cepheli çok güzel bir dükkândı. Tahtakale semtinde meydana Tire'nin en merkezinde idi. Ama o hareketlerimi ben şimdi beğenmiyorum. Şefkat tokadı yemiştik. Üstad'ı yanlış anlamıştım.

İhtilalden evvel üç defa benim kitaplarımı müsadere etmişlerdi. Ama üçünde de gittim kitaplarımı geri aldım ben. İhtilalde Savcı Ziya Bey bana “Sen bu suçu niye işledin?” deyince, ben cevaben “Bu suçu ben işlemedim, sen işledin. Sen üç defa bu kitapları bana iade ettin mi? Ettin! Madem suçtu, o zaman niye üç defa bana iade ettin?” deyince bu sefer savcı üç buçuk atmaya başladı.

İhtilalde particileri ve Nurcuları içeri aldılar. Ben üç gün yattım. Fakat Elhamdülillah Tire'de hizmetler hiçbir zaman aksamadı.

Ali Katıöz, Öz Evladımdan Bin Kere Fazladır

1971'de Tire'den Manisa'ya geldim. Tireli Nihat Kurtça'yı bilirsiniz. Âcizane, onu hizmetle tanıştıran bendim.

İhtilalden sonraydı. Bir Ramazan günü aldım, ben bunu derse götürdüm. O gün de Muzaffer Arslan vardı. Muzaffer sayesinde hizmete girdi o. Nihat benim hem mahallede çocukluk arkadaşımı, hem de partide beraberdik. Aramızda bazı ihtilaflarımız oldu. Çok menfi hareketleri oldu. Ağabeyler beni kıskanıyor zannettiler. Hâlbuki menfi hareketler iyi netice vermiyordu. O yüzden, “Bu iş, Nihat-Saim meselesi haline geldi” dedim. Manisa'da bulunan Ali Katıöz benim damadımdır. Allah ondan bin kere razı olsun; damadım değil, evladımdan bin kere fazladır. Onlar beni aldılar, buraya, Manisa'ya

getirdiler. Manisa'ya gelmemin kısmen sebebi budur. 1971 Senesinde buraya gelmiş olduk. Tire ile irtibatım kesildi.

Şunu da tebarüz ettirmek istiyorum. Ben ihtilalden çıktım, kızım daha 16 yaşına yeni girmişti. Nur talebesi, hem de hoca diye kızımı verdim ona. Bir hadis okumuştum o zaman. "Bir Müslüman kızınızı isterse, eğer vermezseniz..." şeklinde bir hadisti. Ben şimdi o hadisin emrine uyduğum için meyvelerini topluyorum. Damadımın dünya çapında hizmetleri var. Kendisini çok iyi yetiştirmiştir.

Tire Hapishanesi, 1960. Mehmet Aksoy, Saim Köseoğlu, Rasih Güvenç, Kemal Hepşen, Dr. Sıtkı Güneş, Mustafa Beyaz, Zühtü Akyol

İki Kere Hapis Yattım

İki defa hapse girdim, mahkemeye verildim.

İlki Tire'de... Tevkif tarihi 18.07.1960, yani ihtilalden sonra. Üç gün yattık, sonra tahliye edildik. Ancak son duruşma 23.11.1960 da yapıldı. Sonra af kanunu çıktı ve dava düştü.

Maznunlar: Mehmet Aksoy, Saim Köseoğlu, Rasih Güvenç, Kemal Hepşen, Dr. Sıtkı Güneş, Mustafa Beyaz, Zühtü Akyol, Rasin Tekeli.

İkincisi de şöyle oldu: Tire'de evlerimiz ve işyerlerimiz arandı. 27.04.1965'te tevkif edildik. 10.06.1965'de Ödemiş'ten tahliye olduk. Duruşma yedi celse sürdü. Sekizincide yine af kapsamına girdik ve dava düştü.

Maznunlar: Raif Keseli, Rasin Tekeli, Zühdü Akyol, Mustafa Önel, Ahmet Kabak, Nihat Kurtça, Saim Köseoğlu.

Yaşamak...

Son olarak şunu söylemek istiyorum:

Dünyayı kazanmak istiyorsanız Risale-i Nur okuyunuz. Ahireti kazanmak istiyorsanız Risale-i Nur okuyunuz. Ömrünüze bereket kazanmak istiyorsanız Risale-i Nur okuyunuz. Kazancınıza bereket kazanmak istiyorsanız Risale-i Nur okuyunuz. İyi evlat kazanmak istiyorsanız Risale-i Nur okuyunuz...

Bizim gayemiz: Yalnız Müslümanlar değil, insaniyetin kurtulmasıdır. Şahs-ı maneviye bağlanmaktır, şahıslara bağlanmak değildir. Risale-i Nur'u okumak ve yaşamaktır.

Vasiyetim^[40]

“Ben miras olarak evlatlarıma bu iki fotoğrafı bırakıyorum. Çünkü: Elhamdülillah Tire’imizde o kadar ulema ve âlim varken, bu asırda (Cenab-ı Mevla’ya şükürler olsun) benim gibi bir müptediye Kur’an hizmetinde istihdam etti. Mevtimden sonra bana hayır yapmak isterseniz, doğrudan doğruya Kur’an hizmetine sarf ediniz. Ve niyetinizde ödemesine muktedir olamadığım borçlarımın yerine niyet ediniz. Terekem yok, vasiyetim bundan ibaret. Yalnız cenazemi Tire’ye istiyorum. Tireliler de öyle istiyorlar. Bu arzumu yerine getirirseniz memnun olurum. Evlatlarıma ve cümle kardeşlerime ve tanıdık, tanımadık bütün insanlara, hakkımı helal ettim. Beni tanıyanlar da haklarını helal etsinler.”

EL BAKİ HÜVEL BAKİ

Saim Köseoğlu

^[36]. Bahsi geçen bu öğretmenin adını Saim Ağabey sonradan, yazmamamı rica etti. Şöyle ki: Hatıraları tashih için kendisine gönderdiğimde, Saim Ağabey beni aradı ve “Ömer Kardeş, bu F. Hoca’nın oğlunun biri şimdi Risale-i Nur talebesidir. Belki rencide olabilir. Onun için adını çıkaralım” dedi. Birden çok duygulanmıştım, gözlerim yaşardı. Aklıma Ebu Cehil’in oğlu İkrime (r.a.) geldi... Resûlullah da İkrime’nin yanında babasından bahsedilmesini yasaklamıştı. Tarih tekerrür ediyordu...

^[37]. Ege Üniversitesi 1955’te açılmıştır.

[38]. Bu zatın da ismi bizde mahfuzdur. Saim Ağabey bunun da kardeşinin Nur talebesi olduğunu bildirerek “Belki üzülrler, adını zikretmeyelim” dedi. Bu nedenle ismini koymamayı uygun gördük.

[39]. Turan Dursun’un ateistliğe kadar uzanan maceralı bir hayatı vardır. Takvimler 4 Eylül 1990’ı gösterirken uğradığı silahlı saldırı sonucu hayatını kaybetti.

[40]. Saim Köseoğlu Ağabey’imiz, her iki hapishanede çekilmiş iki ayrı fotoğrafını bize verdi (yukarıda birini yayınladık). Fotoğrafların arkasına daktilo ile vasiyetini yazmıştı. Sizlerle paylaşıyoruz.

SELAHADDİN DURDU

1933 yılında Divriği’de doğdu. İlk ve Orta tahsilini Divriği’de, Lise tahsilini Sivas’ta yaptı. Askerliğini müteakip 1958’de Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitirdi. Daha sonra Maraş İmam-Hatip Lisesi’ne meslek dersleri öğretmenliğine tayin edildi. Sekiz yıl bu görevi yaptıktan sonra ayrılarak Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde çalışmaya başladı. 1964-1967’de Adana Vaizliği, 1967-1970’de Sakarya İl Müftülüğü, 1970-1974’te Mersin İl Müftülüğü, 1974-1977’de Sivas İl Müftülüğü görevlerinde bulundu 1977-1980’de Manisa İl Müftü vekilli, 1980-1982’de ise ikinci kez Adana vaizliğinde bulundu. 1982’de kendi isteği ile emekli olarak İstanbul’a yerleşti.

Yakın dostlarının isteği üzere tekrar görevine dönerek 1989’da Divriği Vaizliği, 1991’de ise İstanbul Merkez Vaizliğine atandı. 1996’da tekrar ayrılarak 2006 yılına kadar İstanbul’da

ikamet etti. 2006’da ise Sivas’a taşınarak orada ikamet etmeye başlamıştır.

1956 yılında Emirdağ’a giderek Bediüzzaman Hazretleri’ni ziyaret etmiştir. Gerek öğretmenlik yaptığı yıllarda ve gerekse uzun seneler İl Müftüsü ve vaiz olarak çalıştığı dönemde, insafsızca iftira ve suçlamalara uğrayan Bediüzzaman’ı kahramanca savunmuştur.

Selahaddin Durdu Anlatıyor:

Ankara İlâhiyat Fakültesi’nin İlk Hali

1954-1958 yıllarında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi talebesiydim. Fakülte hocalarının birçoğu adeta belli bir merkezden emir almışçasına, işledikleri derslerde, İslam âleminin övünç kaynağı olan İslam âlimlerine, müçtehidlere ve hatta sahabelere yersiz ve haksız isnadlarda bulunuyorlardı. Onların şahsında İslam'ın aleyhinde konuşuyorlardı. İlim tahsili için gelmiş olan bizim gibi talebelere, İslam'ın öğretilmesi gerekirken, daha ziyade Batı ve Avrupa felsefesi derslerine ağırlık veriyorlardı. Ancak Diyanet İşleri Başkanlığı'ndan gelen hocalarımız bunlardan farklıydı.

Ben bu hallerden bîzar olmuştum. Halbuki oraya ilim talebiyle gelmiştim. Fakat bizlere açıkça din düşmanlığı telkin ediliyordu. Oradan kurtulmak istiyordum. Bazı itimat ettiğim kimseler tarafından da, yurt dışındaki İslamî ilimlerin eğitiminin yapıldığı Şam, Kahire, Medine ve Bağdat'ta bulunan bazı üniversiteler tavsiye ediliyordu. Ben de bu üniversitelerden birinde okumayı düşünüyordum. Fakat nasıl ve ne zaman olacaktı? Buna karar veremiyordum.

İşte tam o sıralarda Said Özdemir ve Atıf Ural'la müşerref oldum. Risale-i Nur'u tanıdım. Henüz 22 yaşındaydım ve Ankara İlahiyat Fakültesi İkinci sınıfta okuyordum. Onlar Hukuk Fakültesi Öğrenci Yurdu ve mescidinde ve bizim kaldığımız İlahiyat Öğrenci Yurdu'nda bize Risale-i Nur'dan dersler okuyorlardı.

O zaman aklıma şu gelmişti: “Üstad Bediüzzaman Hazretleri'yle görüşmek ve bu konuda kendilerine fikir danışmak. Bu suretle hem Bediüzaman'nın ziyaretinde bulunmuş olacak, hem de doğru bir karar verebilmek için istişarede bulacaktım. O zaman Risale-i Nur'la daha yeni müşerref olmuştum. Henüz Risale-i Nur'a vukufiyetim yoktu. Yani bir noktada Külliyyat'a yabancı sayılırdım. Bu arada Said Özdemir ve rahmetli Atıf Ural ile devamlı görüşüyordum. Bu sebeple Atıf Ural'ın delaletiyle Üstad Hazretleri'nin ziyaretine gitmeye karar verdim.

“Muallimler İçin, Ya Alâ-yı İlliyyin veya Esfel-i Safilin Vardır, Ortası Yoktur”

Sene 1956. Üstad Emirdağ'da bulunuyordu. Ben Ankara İlahiyat Fakültesi 3. sınıf talebesiydim. Yaz aylarıydı. Emirdağ'a gittim. Kısa bir seyahate çıkmış olan Üstad'ı Emirdağ'da kardeşlerin dükkanında

bekledik. Üstad döndükten sonra bizleri çağırmaya gelen ağabeyin refakatinde Üstad Hazretleri'nin yanına vardık. Şarktan gelmiş olan bir kardeşimizle berberdik.

Üstad Hazretleri'nin huzuruna girdik. Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri karyolada yastıklara yaslanarak oturuyordu. Ayaklarını örten bir örtü vardı. Ellerini öptükten sonra, yere oturduk. Altımıza minder verdiler. Üstad bizimle konuşmak veya bize bakmak için hafifçe başını sağa döndürüyordu. Gözleri parlaktı. Bir ağabey yakınındaki bir yere oturarak Üstad'ın sözlerini yüksek sesle bize tekrar ediyordu. Tanışma faslından sonra, Üstad, bana doğru bakarak, bizim de duyduğumuz bir sesle: "Bu Muhsin, muhlis, mü'min kardeşimizi kim buralara yollamış? Risale-i Nur'u okumak benimle on kere görüşmek gibidir. Kendisini kardeşliğe kabul ettim..." buyurdu.

Ben ziyaretimin ikinci sebebi olan, bid'acı hocaları Üstad'a şikayet ettim. "Sürekli felsefeyi ders veren, ulûm-u diniyeye ehemmiyet verip okutmayan ve dinimizin mübarek rükünleri olan şahsiyetlere dil uzatıp hücum eden, bid'atçı hocaları..." Üstad'a anlattım. Ve "Yurt dışındaki bir üniversitede tahsil için müsaadelerinin olup olmadığını meşveret etmek istediğimi..." söyledim. Üstad bana hitap ederek: "Fakülteadaki bid'atçı fasıklar zayıf ve bekasızdır. Bu kardeşimiz doğru söylüyor. Sen onları mağlup edeceksin. Ancak perde arkasında Risale-i Nur'a çalış..." buyurdu. Üstad bunları söylerken, aynı zamanda açık bir keşif ve keramet izharı vardı. Bu cevabı ile sanki üniversitede vazifeli bir profesör gibi işin iç yüzünü açıklıyordu. Böylece meselemize de cevap verilmiş oluyordu. Hakikaten münkirane, zalimane olarak dinimiz hakkında konuşanlar zamanla hep def olup ayrıldılar. Yerlerine daha iyi ve ehliyetli hocalarımız geldiler.

Sonra Üstad Hazretleri bizim mekteplere muallim olacağımızı anlamış olmalı ki: "Muallimler için ya alây-ı illiyyin veya esfeli sâfilin vardır, ortası yoktur. Şimdi ailede ana-baba evladına lüzumlu ulûm-u diniyeyi öğretmiyor. Mektepler de öyle. Onun için vazife muallimlere düşüyor..." buyurdu.

Daha sonra Üstad Hazretleri, "Rusya'da esarete iken, esir kampında, Rus'un Başkumandanı Nikola Nikolaviç'in kamp ziyareti sırasında, ayağa kalkmadığı..." hadisesini bizzat anlattı. Kendi

ağzından dinledim. Onu Tarihçe-i Hayatta okumuş ve dinlemiştim. Yine zevkle ve heyecanla dinledim.

Üstad'ın konuşmalarından sonsuz bir haz almıştık. Sonra arkadaşla veda işareti yaptım. Kalkalım dedim. Üstad ise, hizmet eden ağabeylere: “Yemek getirin, üzüm getirin...” buyurdu. Biz tam o zaman “karnımız tok Üstad'ım...” gibi bir şeyler söyleyip ayrılmak istiyorduk. Aslında rahatsız etmemek için ve utandığımızdan ayrılmak istiyorduk. Yine de Üstad bize ders vermeye devam etti. “Sizin buralara kadar gelmeniz bana hediye demektir. Benim hediyeye mukabele etmem lazımdır” buyurdular. Ve o zaman iki öğün yemek yenebilecek kadar olan 50 kuruş ile, bir miktar bisküvi verdiler. Ellerini öpüp veda ettik. Arkamızdan bizi: “Evden tek tek çıkınız” diye ikaz ediyordu.

Maraş'ta Valinin Huzurunda Bediüzzaman'ı Anlatma Fırsatı Doğdu

Sene 1964. Maraş'ta öğretmenlik yapıyorum.

Selahaddin Durdu gençlik yıllarında

Nisan ayının onuncu günüydü. Maraş Valisi Ahmet Gümüş'ün daveti üzerine büyük bir salonda toplandık. Vilayetin bütün lise muadili olan okullarının idareci ve muallimleri gelmiş bulunuyordu. Maraş Valisi Ahmet Gümüş, iki yanında dört adet subay olduğu halde geldi. Toplantıyı açtı: "Sizinle nurculuk, ırkçılık ve komünizm mevzularında görüşeceğiz. Fikir alışverişinde bulunacağız" dedi. Fakat yalnızca nurculuk hakkında konuşuldu.

İlk sözü Maraş Lisesi Müdürü aldı. Ezcümle: "Nurculuk faaliyetleri arttı, bazı talebelerin ellerinde Risale-i Nur eserleri dolaşıyor. Hatta bazı talebeler bunlardan bana da getirdiler. Bunlar laikliğe aykırıdır. Toplatılması ve okutulmaması gerekir..." diye isteğini ifade etti.

Ben o zaman Maraş İmam Hatip Okulu Müdür Başyardımcısı idim. Lise Müdüründen sonra söz aldım: "Türkiye Cumhuriyeti demokrasi

ile idare edilen bir devlettir. Binaenaleyh; söz, fikir, neşir ve vicdan hürriyeti vardır. Veya olması gerekir. İnsan hak ve hürriyetleri ancak böyle korunabilir. Laiklik ise, devletin bütün dinlere eşit muamele etmesidir. Bu hürriyetlerin neticesi olarak, dinimizi terk eden ve İslam aleyhinde iftiralarda bulunan neşriyatı görüyoruz. Kütüphanelerimizde bunlar okunmaktadır:

Mesela: İngiliz Müsteşrik Dr. Duzi'nin^[41] İslam Tarihi hakkındaki kitabında dinimiz ve onun getirdiği esaslar hakkında gerçeklere uymayan iftiralar vardır. Sahabelere, âlim ve müçtehitlere dil uzatmaktadır. Diğer bir misal ise İtalyan Yahudi'si Leona Kayto'nun İslam Tarihi'dir. Onun kitabında da ilmî esaslara dayanmayan isnadlar, iftiralar vardır. Bu eserler İslam aleyhtarlığı ile meşhur olduğu halde, kütüphanelerimizde bulunduğunu gözlerimle müşahade ettim. Bunun gibi eserlerin okunmasına zaman ve mekân bakımından imkân tanındığı halde, bizlere dinimizin hakikatlerini, esaslarını, muamelat, ahlak ve ibadet mevzularını aydınlatacak, doğru olan istikamet ve irfan yoluna irşat edecek eserlerin de okunması, neşredilmesi demokrasi ve vicdan hürriyetinin muktezasıdır. Yoksa demokrasi ve insan hakları nerede kalır? Bizim dinimizin esaslarını ilmî delil ve vesikalar ile açıklayacak eserlerin neşrine set çekilirse vicdan hürriyetinden, insan haklarından bahsedilmesi boş ve batıldır.” diye başlayarak şöyle devam ettim:

Risale-i Nur eserlerine gelince: Bu eserler emniyet mensupları tarafından mahkemelere intikal ettirilmişdir. Mahkemeler muhtelif ehl-i vukuf raporlarına istinaden üç yüz altmış yerde beraat kararı vermiş olup, bu kararlar kaziye-i muhkeme (kesin karar) halini almıştır. Şimdi üç yüz altmış adet mahkeme heyetini düşünelim. Birbirinden mekan ve fikir ve siyaset bakımından ayrı olan Hâkimler Kurulu'nun Risale-i Nur hakkında oybirliğiyle beraat kararı vermesi, Risale-i Nur'un hukuk sahasında masum olduğunu ispat eder.

Hem bu eserlerin neşriyatının yasak olup olmaması heyetimize ait bir vazife değildir. Yetkili ve mesul makamlar bu mevzuda gereken işleri yapmış bulunuyorlar.

Benim bu konuşmamı müteakiben Lise Müdürü tekrar söz aldı. Ve: “Konuşan arkadaşımız bu sahada bilgi ve ihtisas sahibidir. Bizleri de aydınlattı. Onun için kendisine teşekkür ederim.” dedi ve oturdu.

Bundan sonra kendisinin tarih hocası olduğunu bildiren başka bir muallim söz aldı: “Benim evimde dini kitaplar, tercüme ve tefsirler vardır. Bunlar bana yeter. Bir kürdün peşinden gitmeye mecbur değilim. Şarkta isyan çıkarttı...” dedi.

Tekrar söz aldım: “Tarh hocası çok açık bir tarihî olayı yanlış biliyor. Şarkta ayaklanmış olan Şeyh Said adındaki bir zattır. Mevzubahis olunan ise, Risale-i Nur Külliyyatı’nın Müellifi Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri’dir. Mezkur Şark İsyanı’nı çıkarmış olan kimse ise Şeyh Said’dir. Bu zat isyandan evvel daha kuvvetli olabilmek için Bediüzzaman Said Nursî’ye mektup yollayarak ondan yardım istemiştir. Bediüzzaman Said Nursî ise, vermiş olduğu cevabında: Türk Milletinin bin seneden beri, cihanın cihat-ı sitesinde; şanla, şerefle, zaferle gezdiklerini, bu uğurda milyonlarca şehid verdiklerini hatırlatarak; milyonlarca evliya yetiştirmiş bir milletin torunlarına kılıç çekilemeyeceğini ikaz ederek, ‘sen de bu sakîm yoldan vazgeç. Millet irşad ve tenvir edilmelidir.’ diye hakikati nasihat etmiştir. Bu görüşünü bildirdiği mektupları, Şark İsyanı’ndan sonra Diyarbakır’da vazife yapan Şark İstiklâl Mahkemesi’nin arşivlerinde mevcuttur.

Bediüzzaman Said Nursî, kudsi milliyet olarak İslam’ı seçmiş ve o yola milletimizi teşvik etmiştir. Bu cümleden olarak: “Ben felillahilhamd müslümanım. Her zaman da” (Selahaddin Durdu Hocamızın o toplantıda irticalen ve mealen söylediği ifadeler, Mektubat Kitabında şu şekilde geçmektedir:

“Ey bedbaht mülhid! Ben felillâhilhamd Müslümanım. Her zamanda kudsî milletimin üç yüz elli milyon efradı vardır. Böyle ebedî bir uhuvveti tesis eden ve dualarıyla bana yardım eden ve içinde Kürtlerin ekseriyet-i mutlakası bulunan üç yüz elli milyon kardeşi, unsuriyet ve menfi milliyet fikrine feda etmek ve o mübarek hadsiz kardeşlere bedel, Kürt namını taşıyan ve Kürt unsurundan addedilen mahdut birkaç dinsiz veya mezhepsiz bir mesleğe girenleri kazanmaktan yüz bin defa istiâze ediyorum. Ey mülhid! Senin gibi ahmaklar lâzım ki, Macar kâfirleri veyahut dinsiz olmuş ve frenkleşmiş birkaç Türkleri muvakkaten, dünyaca dahi faydasız uhuvvetini kazanmak için, üç yüz elli milyon hakikî, nuranî menfaattar bir cemaatin bâki uhuvvetlerini terk etsin. Yirmi Altıncı Mektubun Üçüncü Meselesinde, delilleriyle menfi milliyetin mahiyetini ve zararlarını gösterdiğimizden, ona havale edip, yalnız o Üçüncü

Meselenin âhirinde icmal edilen bir hakikati burada bir derece izah edeceğiz. Şöyle ki:

O Türkçülük perdesi altına giren ve hakikaten Türk düşmanı olan hamiyetfuruş mülhidlere derim ki:

Din-i İslâmiyet milliyetiyle ebedî ve hakikî bir uhuvvet ile, Türk denilen bu vatan ehl-i imanıyla şiddetli ve pek hakikî alâkadarım. Ve bin seneye yakın, Kur'an'ın bayrağını cihanın cihât-ı sittesinin etrafında galibâne gezdiren bu vatan evlâtlarına, İslâmiyet hesabına müftehirâne ve taraftarâne muhabbettarım.

Sen ise, ey hamiyetfuruş sahtekâr! Türkün mefâhir-i hakikiye-i milliyesini unutturacak bir surette mecazî ve unsurî ve muvakkat ve garazkârâne bir uhuvvetin var. Senden soruyorum: Türk milleti, yalnız yirmi ile kırk yaşı ortasındaki gafil ve heveskâr gençlerden ibaret midir? Hem onların menfaati ve onların hakkında hamiyet-i milliye'nin iktiza ettiği hizmet, yalnız onların gafletini ziyadeleştiren ve ahlâksızlıklara alıştıran ve menhiyâta teşcî eden frenkmeşrebâne terbiyede midir? Ve ihtiyarlıkta onları ağılattıracak olan muvakkat bir güldürmekte midir?

Eğer hamiyet-i milliye bunlardan ibaretse ve terakki ve saadet-i hayatiye bu ise, evet, sen böyle Türkçü isen ve böyle milliyetperver isen, ben o Türkçülükten kaçıyorum; sen de benden kaçabilirsin..." (Mektubat) Mealen bunları söyledikten sonra devam ettim...

Bediüzzaman Bu Ayette Türk Milletine İşaret Buluyor

Anlattığım bu hususları teyid ve tevsik etmek üzere Bediüzzaman Said Nursî'nin hayatından bazı kesitleri bilgilerinize arz ederim:

Çanakkale'de vatan topraklarını işgal için girişilen büyük muharebeyi kaybeden İtilaf Devletleri hileli diplomasi yolları ve masa başı görüşmeleriyle, sonuç olarak İstanbul'a girmiş, şehri işgal etmişlerdi. İşgalci ve sömürgeci İngilizler Meşihat Dairesini de işgal ederek zamanın şeyhülislamından bir fetva almışlardır. Bu fetvaya göre Anadolu'daki Ankara Hükümeti'ne bağlı Kuvay-ı Milliye'nin Halifeliğe ve Padişahlığa isyan etmiş olduğunu iddia ediyorlardı. Bu fetvayı köylere kadar göndermek suretiyle Anadolu'daki Kuva-i Milliye'yi güçsüz, kuvvetsiz ve yardımsız bırakmak istiyorlardı.

O esnada Darü'l-Hikmeti'l-İslamiye'de aza olan Bediüzzaman Said Nursî duruma el koyarak itiraz etmiştir. Şeyhülislam Dürriyadeyi de şu manada ikaz etmiştir: İngilizlerin işgali altındaki bir idarenin vermiş olduğu fetva mualleldir. (sakattır) Mesmû olamaz. (dinlenilmez) Dini, milleti, vatani muhafaza için harp edenler padişahlığa isyan etmiş sayılmazlar. Bilakis fisebilillah, yani Allah yolunda cihad etmiş sayılırlar. Fetvanı geri al. Yoksa mukabil fetva yazacağım" demiştir. Bu müdahaleden sonra ihtiyar Şeyhülislam Dürriyade uyanmış. Eski fetvayı gitmiş olduğu birkaç yerden geri getirmiştir. Yeni fetva yazılmak suretiyle Ankara Hükümeti'ne bağlı Kuvay-ı Milliye'nin vatan ve kudsi değerleri müdafaa gayretlerinde onlara yardım edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Böylece millet yolunda büyük bir hizmet başarılmıştır.

İşgal altında bulunan şehirlerimizi de parçalayıp bölmek gayesi ile ecnebi eliyle kurulmuş olan bazı cemiyetler vardı. Bediüzzaman'ın İstanbul Kürt Teali Cemiyeti Reisi'ne gönderdiği mektubun muhtevası alaka çekicidir. Bu mektup hakkındaki bilgim Ankara Davası adlı Risale-i Nur'la alakalı davada avukatlarca mevzubahis edildiğidir. Orada Üstad Hazretleri Mâide Sûresi'nin bir ayetini ve muhtevasını ileri sürüyordu: Bu âyetin manası şöyledir:

"Ey îmân edenler! Sizden her kim dininden dönerse (bilsin ki) Allah onların yerine öyle bir topluluk getirecek ki, Allah onları sever, onlar Allah'ı severler. Onlar mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı onurlu ve zorludurlar. Allah yolunda mücahede eder ve bu hususta dil uzatan hiçbir kimsenin ayıplamasından korkmazlar. İşte bu Allah'ın öyle bir lütfudur ki dilediğine verir. Allah'ın lütfu ve ilmi geniştir." (Mâide Sûresi, 5: 54)

İşte Said Nursî bu âyet için der ki: "Bu ayeti tefekkür ederdim. Bu ayete masadak olan kavim Araplardan sonra cihad farızasını götüren Türk Milleti olduğunu izhar ediyor. Muhteva itibariyle İslam Milliyetini de ifade ediyor."

Bundan sonra konuşmamı şöyle devam ettim: İşte Bediüzzaman bu ayette Türk milletine işaret edildiğini ifade ediyor. İlmin gereği belge ve ispattır. Vesikaların aydınlattığı hakikate mi inanalım? Yoksa bir takım garazkarların iftiralarına mı ilim diye inanalım.

Bu sözüm üzerine Vali sözümü keserek: "Sen çok konuştun! Yeter!" diyerek müdahale etti ve sözü başkasına verdi.

1964'de yaşadığım bu olay üzerine vekâlet emrine alındım. Ve Maraş Ağır

Ceza Mahkemesinde hakkımda dava başladı. Beş avukat fahri olarak savunmamı ifa ettiler. Savcının talebi ve heyet-i hâkimenin ittifakla kararı ile davanın açılmasından on ay sonra beraatımla sonuçlandı.

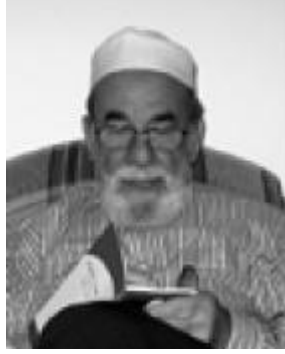
Maraş'ta beni Avukat Bekir BERK, Gültekin SARIGÜL, Selahaddin AYDIN, Necdet DOĞANATA ve Ali Haydar AKSAY savunmuşlardır.

1964'den itibaren Diyanet camiasındaki hizmetlerim başladı. Müftülük ve vaizlik yaptığım dönemlerde de Risale-i Nur'la alaka ve irtibatım olduğu için birtakım suçlamalara maruz kaldım. Bu hususta da çokça müdafaalarım olmuştur.

Vaazlarımda yerine göre kitaplardan, yerine göre de aklımda kaldığı kadarıyla yine Risale-i Nur'dan bahsederdim. Emekli olduktan sonra ise tamamen Risale-i Nur'u okumak suretiyle dersler yapardım. Halen Sivas'ta, ilçelerinde ve hatta köylerine kadar giderek Risale-i Nur dersleri okumaya devam ediyoruz. Elhamdülillah, Allah bu hizmeti bize nasip ediyor...

[41]. Doktor Dozy Hollandalı Şarkiyatçıdır. İslamiyet'i tezyif eden 'Tarih-i İslam' adlı kitabı, yine bir doktor olan Abdullah Cevdet tarafından tercüme edilmiştir. Risalelerde adı birkaç yerde geçmektedir. Mesela: Bediüzzaman Hazretleri'nin 1943'de Denizli Mahkemesinde yaptığı müdafaada: "Kur'an aleyhinde yazılan Doktor Duzi'nin ve sair zındıkların o muzır eserlerini okuyanlara, "hürriyet-i fikir ve hürriyet-i ilmiye" düsturuyula, bir suç sayılmadığı halde; hakikat-i Kur'aniyeyi ve îmaniyeyi öğrenmeye gayet muhtaç ve müştak olanlara, güneş gibi bildiren Risale-i Nur'u okumak ve yazmak bir suç sayılmış..." (Tarihçe-i Hayat 406) diyerek uygulanan tezada dikkat çekmiştir.

VAHYEDDİN KÜFREVİ

1943'de Patnos'a bağlı Demirören Köyü'nde dünyaya geldi. Üstad'ımızın, "en son dersimi aldığım" dediği Mehmet Küfrevî Hazretleri'nin torununun oğludur. Aslı Bitlis ve Siirt'e dayanır. 1976 senesinden bu tarafa Antalya'da ikamet etmektedir.

Mehdilik konusunda sahih hadis-i şerifleri şerh ederek, uzun çalışmalar sonunda bir eser hazırlamıştır.

Ancak Mehdilikle alakalı, Risale-i Nur'un ince ölçüleri ve belli bir üslubu vardır. Yanlış anlaşılması için biz, Üstad Hazretleri'nin, Osmanlıca el yazması Emirdağ Lâhikası'nda bulunan, mühim bir mektubu hatıraların sonuna ilave ettik. Bu mektubun satır aralarında isteyen aradığını bulabilir. Mehdilikle alakalı ölçüler ve ipuçları orada ve daha başka mektuplarda vardır. Hatıralar kendisine tashih ettirilmiştir.

Şey Mehmed Küfrevî'nin türbesi: 1898 tarihinde, Bitlis mimari yapısından tamamen farklı bir tarzda yapılan türbe, Küfrevi Konağı'nın bahçesinde kurulmuş bir ziyaretgaktır. Türbe İstanbul'daki türbelerin mimari tarzında olup plânı Sultan 2. Abdülhamid'in isteği ile İtalyan Mimar Anberto tarafından çizilmiştir.

Onu ve hatıralarını sağlıklı bir şekilde anlayıp değerlendirmek için öncelikle dedeleri olan Muhammed Küfrevî Hazretleri hakkında kısa bilgi sahibi olmak gerekir.

Şeyh Mehmed Küfrevî Hazretleri

Vahyeddin Küfrevî'nin büyük dedesi, Şeyh Mehmed Küfrevî Hazretleri 1775 yılında Siirt'e bağlı Küfre Köyü'nde dünyaya geldi. Daha sonra Küfre'den Bitlis'e gelerek Kızılmescit Mahallesi'ne yerleşti. Şeyh Mehmed Küfrevî çevresinde; kemâlat, fazilet ve ilme olan derin vukufiyeti ile tanınmıştır. Zamanla şöhreti bütün Osmanlı topraklarında yayılır. Öyle ki, 1898'te yüz yirmi üç yaşlarında iken vefat ettiği zaman, türbesinin yapım işleriyle bizzat Sultan Abdülhamit Han ilgilenmiştir. Kızıl Mescit Mahallesi'nde bulunan türbesinin planı Sultanın emriyle İtalyan Mimar Anberto'ya çizdirilmiştir.

Küfrevî Hazretleri'nin ismi Risale-i Nur'da da geçer. Buradan anlaşılacağı gibi Bediüzzaman Hazretleri'nin Muhammed Küfrevî Hazretleri'yle mânevî rabıtası hep devam etmiştir. Zira Üstad Hazretleri Barla Lâhikası'nda yer alan Hulûsi Bey'e yazdığı bir mektubunda: "Silsile-i ilmiyede bana en son ve en mübarek dersi veren ve haddimden çok ziyade şefkatini gösteren, Hazret-i Şeyh Muhammedü'l-Küfrevî'nin (k.s.) hulefâsından Alvarlı Hoca Muhammed Efendiye ve ihvanlarına çok selâm ve arz-ı hürmet ederim..." şeklinde gençlik ve talebelik yıllarında son dersini Muhammed Küfrevî Hazretlerinden aldığını ifade etmektedir.

Üstad'ımızın son hocası Küfrevî Hazretlerinin ismi, Tarihçe-i Hayat'ta da şu şekilde geçmektedir:

"Birgün Bitlis meşâyihinden Şeyh Mehmed Küfrevî Hazretlerinin kendilerine beddua ettiğini birisi yalandan söyler. Bunun üzerine müşarün ileyi ziyaret eder. Şeyh Hazretleri, Molla Said'e iltifat eder, teberrüken bir ders verir. İşte Molla Said'in en son aldığı ders bu olmuştur.

Bir gece Molla Said, rüyasında Şeyh Mehmed Küfrevî Hazretlerini görür. Kendisine hitaben,

"Molla Said, gel beni ziyaret et, gideceğim" demesi üzerine hemen gider, ziyaret eder. Ve Şeyhin uçup gittiğini görünce uyanır. Saate bakar, saat gecenin yedisidir. Tekrar yatar. Sabahleyin Şeyhin hanesinden matem seslerinin yükseldiğini işitir, oraya gider ve Şeyh Hazretlerinin gece saat yedide vefat ettiğini haber alır. (İnna lillahi ve inna ileyi raciun. Rahmetullahi aleyhi. Âmin.) Mahzun olarak geriye döner.

Molla Said Şark'ın büyük ulema ve meşâyihinden olan Seyyid Nur Mehmed, Şeyh Abdurrahman-ı Tâğî, Şeyh Fehim ve Şeyh Mehmed Küfrevî gibi zevat-ı âliyenin herbirisinden ilim ve irfan hususunda ayrı ayrı derslere nail olduğundan, onları fevkalâde severdi.” (Tarihçe-i Hayat)

Vahyeddin Küfrevî Anlatıyor:

İlmî İcazetimi, Amcam Kasım Küfrevî Hazretleri'nden Aldım

Sekiz-dokuz yaşlarında iken merhum pederim Şeyh Abdullah beni Kızılkaya Köyü'nün imamına götürüp teslim etti. O zamanlarda mektep olmadığı için, hocaların yanında Arapça ve Kur'an eğitimi alınıyordu. Ben de ilk Arapça ve Kur'an derslerimi orada aldım. Kızılkaya'da üç sene eğitim gördükten sonra, başka köy ve hocalara da gittim. Daha çok ilim ve irfan sahibi olan Molla Zahir gibi meşhur âlimlerden de bir iki sene daha okudum. Daha sonra Molla Abdülbaki Hoca'mın yanında okudum. Halen hayattadır ve doksan yaşlarındadır. En son, amcam Kasım Küfrevî Hazretleri'nin yanında icazet-i ilmiyemi aldım. Allah Rahmet etsin 1992'de vefat etti. On iki ilim denilen; Hadis, Akaid, Mantık, Münazara... gibi Bedi' İlimleri onun yanında okudum.

Sonra dört beş sene kadar köylerde imamlık yaptım. Kırk Elli talebem oldu. Ders veriyordum. Fakat bizim memlekette köylerde hocalara zekat, fitre ve sadaka veriyorlardı. Bu durum benim hoşuma gitmedi. Zira bunu ilmin izzetine uygun görmedim. Bir âlimin, başkasının sadakasına, fitresine, zekatına elini uzatıp yemesi hoşuma gitmiyordu. Bunun için ben de ticarete başladım. Sekiz-on sene içerisinde de iyi bir yere geldim. Sonra Patnos'tan Antalya'ya taşındım. Yaklaşık Otuz senedir Antalya'dayız. Çocuklarla beraber kuyumculukla, fırıncılık gibi bazı ticari işler yanında kendi kitaplarım, Risale-i Nur ve Risale-i Nur hizmetleriyle meşgul oluyorum. Allah bizi iman ve Kur'an hizmetinden ayırmasın.

Bediüzzaman'ı Bir Maksatla Görmek İstedik

1960'ın kış aylarıydı. Ocak, Şubat gibi. Bir gün Hocam Molla Abdülbaki'nin yanında bulunduğum sıralarda, Patnos'a geldim. Memduh (Haser) isminde bir terzi vardı. Allah rahmet etsin, İzmir'de vefat etti. Onun terzi dükkanında toplanıyorduk. Kamil Beyin oğlu Sabri Ağa da vardı. İri yarı yaklaşık iki metre boyunda birisiydi. Risale-i Nur'da adı geçen Kör Hüseyin Paşa'nın akrabalarındandı. Sürgüne gönderilip af çıktıktan sonra da geri dönmüş Patnos'un bir köyünde ikamet ediyordu. Sabri Ağa sürgünde iken Bediüzzaman Hazretleri'ni görmüş, ona talebe olmuş ve kitaplarını okumuş. Elinde el yazması Asa-yı Musa, Zülfikar, Sirac-ün Nur gibi eserler vardı. Gelip gittikçe her zaman Bediüzzaman Hazretleri'nin Asrın Mehdisi ve İmamı olduğunu anlatıyordu.

Bir gün geldi oturdu yanımıza. Hocalarla hiç barışık değildi. Sürekli tartışır ve kavgacı bir üslûp kullanırdı. Fakat Küfrevî Hazretleri'nin müritlerinden olduğu için bana dokunamazdı. "Hayırdır Sabri Ağa, ne olmuş sana?" dedim. "Vallahi Senin hizmetçin olayım. Ben sana karışmıyorum. Ben Küfrevî Hazretleri'ne bir şey diyemem. Ama benim elimde Bediüzzaman Hazretleri'nin Beşinci Şua isimli kitabı var. Kim ona Mehdi demezse, ben onun kâmil imanından şüphe ederim" dedi. "Sen öyle diyorsun ama, bizim de elimizde hocalarımızın kitapları var. Hazret-i Mehdi hakkında ikiyüz kadar Resulullah'tan rivayet edilmiş hadisler var. Fakat senin dediğin gibi hiçbir tane hadis, onu öyle izah etmiyor. Bu hadislerle baktığın zaman, Bediüzzaman mehdidir diye bir şey yok" dedim.

Dedi ki: "Yok efendim! Öyle değil. Bak mesela, siz hocalar bu hadisleri söylüyorsunuz: "Deccal'ın bir eşiği olacak, ayaklarını kaldırdı mı gözünün gördüğü yere kadar adımını atacak... Bir tarafında Cehennem, diğer tarafında Cennet olacak... Bir eşek bu kadar süratli gidebilir mi? Ve o kadar büyük olabilir mi? Ama bak burada Bediüzzaman nasıl yazmış: "Bu trendir. Başında lokanta var, yeme var içme var. Başka tarafında ateş var, cehennem var. Şu kadar süratle gidiyor..."^[42] "Allah Allah. Bu adam makul konuşuyor..." dedim. Bir şeyler daha söyledi. Deccalın kuzeyden çıkıp kalkacağını... Birinci gününün bir sene, ikinci gününün bir ay olacağını, Üstad Bediüzzaman'ın Rusya'nın kuzeyine esir gittiğini, orada, kuzeyde, bir günün bir sene kadar uzayıp gittiğini. Daha aşağıya geldikçe ikinci günün bir ay kadar uzadığını... Troçki, Lenin

gibilerin varlığını, Deccalın bir tek şahıs olmayacağını, büyük bir zulüm olacağını ve her tarafa kaplayacağını...”^[43] uzunca anlattı.

Neyse akşama doğru köye, hocama gittim. “Hocam, ben bugün bir deli adam gördüm. Mehdi Hazretleri Bediüzzaman Hazretleri’ymiş. Mehdi Van’dan kalkmış haberimiz yok” dedim. “Nasıl?” dedi. “Valla Bediüzzaman’ın kitapları var elinde. Deccalın büyük bir eşiği olacak, büyük zulmü olacak, kuzeyden kalkacak. Sen bunlara ne diyorsun?” dedim. “Olmaz böyle şey. Elimizdeki hadis kitaplarında bir tek böyle şey var mı? Mehdi Mekke’den kalkacak, Seyyid olacak, Bediüzzaman ise Kürt’tür” dedi. Dedim: “Sen de haklısın. Hadis kitaplarında Resulullah, Mehdi benim Ehl-i Beyt’imden olacak diyor. Ama Bediüzzaman Ehl-i Beyt’ten değil. Bu nasıl olabilir?” Biz kendi aramızda böylece konuştuk.

Sabri Ağa bir hafta sonra tekrar geldi. Yanıma oturdu. “Ne yapıyorsunuz?” dedi. “Ne yapalım, sen öyle bir şey ortaya attın ki, bir haftadır, senin münakaşanı yapıyoruz” dedim. “Vallahi kesinlikle ben sana karşı konuşmuyorum, hürmetim sonsuzdur. Fakat gidin görün bana hak verirsiniz. Bediüzzaman mehdidir” tarzında epey bir şeyler daha söyledi.

Akşam yine hocama geldim. Dedim: “Hocam Bediüzzaman Hazretleri kitaplarında diyormuş ki: ‘Ben son dersimi Küfrevî Hazretleri’nden aldım.’ Ben şimdi onu ziyaret edeyim. Bakayım kendisine mehdi alametleri var mıdır? Bir ziyaretle ne olur, bir gidelim.” Dedi: “Valla paramız yoktur. Neyle gideceğiz?” Yanımızda Abdülbaki adında ticaretle meşgul bir komşumuz vardı: “Valla beni de götürürseniz, sizin paranızı veririm” dedi. “Ne kadar verirsin?” dedik. “Her birinize 200’er lira veririm” dedi. O zamanın şartlarında büyük bir paraydı. Neticede anlaştık ve ziyaret için hazırlıklarımızı yaptık. Çünkü Bediüzzaman’ı bir maksatla ziyaret edip görmek istiyorduk.

Isparta, Afyon, Emirdağ... Üstad’ı Arıyoruz

Hocam ve Abdülbaki beyle birlikte Ispartaya gitmek için, Babya (yeni adı Andaç) Köyü’nden Patnos’a hareket ettik. Bir Austin araba bulduk. Onu Karadenizliler kullanıyordu. Doğrudan Bitlis’e, oradan da Diyarbakır’a geçtik.

Diyarbakır'da Yüzbaşı Mehmet Kayalar'ın ismini verdiler. Emekli olmuş veya ordudan çıkarılmış. Üstad'ın eserlerini okuyor dediler. Gidelim bir ziyaret edelim dedik. Gittik. Üç dört katlı bir bina. Kendisi en üst katta kalıyordu. Diğer katlar ise dersane. Gelen gidenler oluyordu. O gün de Allah'ın hikmeti babası vefat etmiş. İki üç saat önce defnetmişler. Taziye gelenler vardı. Biz de taziye ettik. Kendisine: "Biz Üstad'a ziyarete gidiyoruz" dedik. O da, "Üstad'a selamlarımı söyleyin, ellerinden öpüyorum. Ben de ziyaret etmek istiyordum, fakat peder hasta idi, vefat etti. Zamanım olursa ben de ziyaret etmek istiyorum" dedi. Bize bir iki tane küçük kitaplardan verdi.

Biz kalktık. Diyarbakır'dan Adana'ya, oradan Konya'ya, sonra da Ispartaya geldik. Üstad'ı ilk defa görecektik. Üstad'ın vefatından iki üç ay öncesiydi. Ben 17 yaşlarındayım. Akşam vakti idi. Bir otele yerleştik. O kadar soğuk vardı ki, inanın bizim memlekette o kadar soğuk yoktu. Sabahleyin kalktık, hani yasak ya, korka korka gidiyoruz. Üstad'ı birisine sormamız lazımdı. Çünkü yerini bilmiyoruz. Sakallı bir hocaya sorduk. "Bunu, çorapçı Mehmed Ağa vardır, ona sorun" dedi. Yerini tarif etti. Ona gittik, nurlu bir kardeşti.

Görünüşümüz bir acaip: Benim başımda bir fotör, bir de kırıvat. Hocanın başında da bir kasket vardı. Öteki adamın başı açık, bıyıklan var. Benim de siyah bıyıklarım vardı. Kendime güzel bakıyordum. Ama görüşümüz bir acaip. Adam bize baktı şaşırdı: "Ne istiyorsunuz?" dedi. Dedim, "Biz Ağrı'dan geliyoruz. Allah için Bediüzzaman Hazretleri'ni ziyaret etmek istiyoruz. Bak işte nüfuslarımız (kimlik) inanmazsan bak..." Adamı ikna ettik. "Üstad'ı ancak Afyonda görebilirsiniz" dedi. İnanmadık baştan, ama başka çaremiz de yoktu. "Orada kime gideceğiz?" dedik. "Orada manifaturacı Hüseyin Selekler var. O biliyor, size yardım eder" dedi.

Bir arabaya bindik, doğru Afyon'a gittik. Akşam üstü, Hüseyin Selekler'in dükkanına vardık. Kısa boylu nur yüzlü genç bir insandı. "Buyurun kardeşlerim" dedi. "Valla Üstad'ı ziyarete geldik" dedik. Bize şöyle baktı baktı ve "valla Üstad burada yok" dedi. Bu bizi beğenmedi herhalde diye bir daha ısrar ettik. Yemin etti. "Üstad Emirdağ'dadır" dedi. İşin içinden çıkamıyorduk. Parayı da bitireceğiz diye korkuyoruz.

Neyse sabahleyin Emirdağ'a gittik. Sorduk birisine. "Üstad, şehrin merkezindedir. Orada dükkanların üzerinde evi vardır. Ona bir oda vermişler. Karakolun nezaretinde daima rasat ediyorlar" dedi. Biz gittik kapıyı çaldık. Birisi çıktı, "buyrun" dedi. "Biz Ağrı'dan geliyoruz, Üstad'ı ziyarete geldik" dedik. Dedi: "Üstad şu anda yok." Kendi kendimize acaipleştik birden. "Nerdedir?" dedik. "Üstad şu yoldan dağa doğru gitti arabayla. Bir iki sat sonra gelebilir" dedi. Biz de dönüp gittik. karnımızı doyurduk, namazlarımızı kılıp biraz istirahat ettik.

Vahyeddin Küfrevi sevenleriyle

Bir Noktaya Doğru Bakıyor ve Söylüyordu. Talebeler De Yazıyorlardı

Öğleden sonra saat iki gibiydi. Bir baktık ki bir kalabalık var. Millet bir taraflara koşuyor. Biz de koştuk, nedir diye. "Bediüzzaman geliyordu. Onun için koşuyorlardı. Başka zaman ziyaretine kimseyi kabul edip, içeriye almıyordu. O an kim ne kadar ziyaret edebilirse. Neyse biz de koştuk. Baktım, talebeleri Üstad'ı kollarında zoraki kalabalığın ortasından alıp içeri götürdüler. Sonra Hocam ve Abdülbaki kardeş kalabalığın içinden çıkageldiler, Hocam elini sakalına attı ve sıvazlayarak: "Allah'a şükür Üstad'ın elini öptük ziyaret ettik" dediler. Bu kelimeyi onlardan işitince birden benim gözlerimden yaşlar akmaya başladı. Onlara bağırdım dedim ki: "Yahu biz, Ağrı'dan,

Diyarbakır'dan, Adana'dan, iki üç günlük yoldan geldik. Eğer Üstad bizi çağırmasa, yanına oturtmazsa, elini öptürtmezse, dua etmezse. Eğer ziyaret bu şekilde ise, ben bu ziyareti kabul etmiyorum ve gidiyorum” dedim. Ve sırtımı çevirdim onlara. İnanın ki on dakika geçmemişti. Ancak kalabalık biraz dağılmıştı.

Bir baktım Üstad'ın evinden birisi çıktı geldi, seslendi: “Ağrı'dan gelenler kimlerdir, gelsinler. Üstad onları çağırıyor” dedi. Biz döndük onunla beraber bahçe duvarından içeri girdik. Evin uzun bir dehlizi vardı. Bizi içeriye aldılar. Bir anda o talebe döndü, bize baktı. “Valla, yalnız Üstad'ın, bu şapka işleri hoşuna gitmiyor” dedi. “Ne yapalım?” dedik. Orada kesilmiş odunlar vardı. Üstüne koydum, yere düştü. Yuvarlak, sert bir fotördü. Yuvarlandı, gitti gitti, orada biraz su birikintisi vardı, girdi suyun içine. Dedim: “Söz veriyorum, bir daha seni üzerime almayacağım.”

İçeriye girdik. Baktık Üstad bir karyolanın üstünde duruyor. Altta bir Van kilimi gibi bir şey serilmiş. Başka da bir şey yoktu. Karyolanın etrafında dört-beş talebesi vardı. Ellerinde kâğıt kalem; Üstad bir şeyler söylüyor, onlar yazıyordu. Biz girdik, selam verdik. Başladık ellerini öpmeye. Ama eli bir geçti mi elimize... mesela elli sefer; “cup, cup, cup” bırakmıyoruz, yüzümüze sürüyoruz. Üstad bize: “Çok zahmet ettiniz, kitapları okusaydınız. Allah sizden razı olsun. Sizi dünya ve ahiret kardeşi kabul ettim” diyordu.

Üstad'ın etrafındaki talebeler -bilmiyorum şu anda hangileri idimüdafaaaları yazıyorlardı. Üstad'ın tam karşısında Kur'an-ı Kerim asılıydı. Sağına soluna baktım, başka hiç bir kitap yok. Elinde de bir şey yoktu. Üstad, sanki karşısında bir sinema var gibi, tam bir noktaya, Kur'ana doğru bakıyor ve söylüyordu. Söylüyor, söylüyor, söylüyor. Bir an gözleri kapanıyor, duruyordu. Yirmi otuz saniye, bazen bir dakika kadar sonra bir daha gözlerini açıyor, bir daha söylüyordu. Yarım saat kadar Üstad'ı böyle seyrettik. Fakat bir şey konuşamıyorduk.

Müdafaaayı bitirdikten sonra dönüp bize baktı. Bize: “Çok zahmet ettiniz, kitapları okusaydınız. Ne varsa Risale-i Nur'da vardır. Bende bir şey yoktur, işte gördünüz. Acizane bende bir şey yok. Yalnız gelmek isteyenlere de söyleyin, zahmet edip gelmesinler. Kitapları okusunlar, onları kardeş olarak, talebe kabul edeceğim” dedi tekrar. Bizde; “Söyleriz kurban” dedik. Elini tekrar aldık. Öptük.. öptük..

öptük.. Üstad yanındaki talebelere: “Kalkın, kardeşlerimizi yolcu edin, gönderin” dedi.

Sivil Polisler ve Karakol

Üstad'ın yanından çıktık. Talebelerden birisi de bizimle geldi. Konya'ya araba bulacak, bizi gönderecek. Yirmi otuz metre uzaklaştık. Baktım iki tane sivil polis, bize doğru geldiler. Kimliklerini gösterdikten sonra, “karakola kadar teşrif edeceksiniz” dediler. “Biz ne yapmışız?” dedik. “Kime geldiniz? Nereden geldiniz? Niye geldiniz? ifade vereceksiniz” dediler. Bizi aldılar götürdüler karakola. Talebe orada kaldı. Hocamda bir defter vardı. Memlekette hocalık yapanlara zekat, fitre veriyorlardı ya. İşte onların yazıldığı bir defter. Diyelim bir köyde kırk elli hane vardır. “Ali oğlu veli şu kadar zekat...” gibi yazılıdır. “Bu nedir?” dedi polis. “Efendim bizim köyümüzün cami derneği vardır. Bu, camilerimize verilen yardımlardır. Ben köy imamıyım. “Yok efendim, böyle değil. Sen bu paraları toplamışsın, getirmişsin, Bediüzzaman'a vermişsin. Daha başka bir izahı var mı bunun? Seni mahkemeye göndereceğiz” dedi polis. Baktım hocam böyle titriyor. Onu orada epeyce rahatsız ettiler. Defteri aldılar.

Sonra sıra bana geldi. Benim de üzerimi araştırdılar. Talebeliğime ait bir defter buldular. İçinde gençliğe ait Arapça şiir ve hikayelerle birlikte bazı notlarım vardı. Defterde yazılı olan Diyarbakırlı Şeyh Ahmed-i Hasi'ye ait mühim bir şiir vardı. Rütbece büyük, manen küçük o şahsa ait idi!. Ve o şahsı tamamiyle izah ediyordu. Karakolun Baş Komiseri çok yaşlı ve eskimez yazıyı bilen bir şahıstı. Defterimizde gördüğü her notu ya bizzat kendisi okuyup kendisi mana veriyor. Veyahut kendisi okuyor, bize mana verdiriyordu. Defteri baştan sonuna kadar yaprak yaprak, çevirip okumaya devam etti. Allah'ın bir inayeti idi ki, sıra o şiire gelince, iki yaprağı birden çeviriverdi, sanki manen o iki yaprak bir elle birbirlerine yapıştırılıp, bir yaprak olmuştu. Bu şekilde araştırmalar bitti, defterimi bana verdiler. Baktım hocam arkada, çok üzüntülü ve mahzundu. İşte o anda Vanlı bir polis geldi. Bize:

Genç Vahyeddin Küfrevi

“Yahu ne var bunda? Hocayı ziyarete geldik. Borcum, alacağım vardı defter tuttum deyin...” dedi. O şekilde bizi serbest bıraktılar. Neyse karakolda yaklaşık üç, üçbuçuk saat kalmıştık.

Karakoldan çıkıp aşağı doğru gelirken, baktık bir tane talebe orada bekliyor. Ceylan olabilir, tam hatırlayamıyorum. Bizi görür görmez: “Gelin, Üstad sizi çağırıyor” dedi. Bize böyle deyince, koşar adımlarla tekrar Üstad’ımızın yanına ziyarete gittik. Sanki hiçbir şey olmamıştı.

Kardeşim! Bana Çok Bakma, Hasta Olurum

Geldik Üstad’ımızın yanına. Oturduk, elini öptüdü bize, kaç sefer hem de. Üstad o zaman: “Kardeşlerim sizi çok mu rahatsız ettiler? Üzülmeyin. Siz buraya Allah ve İslamiyet için gelmişsiniz. Her şey Risale-i Nur’da var. En gür sada İslam’ın sadası olacaktır inşaallah. Ben otuz senedir böyle çekiyorum. Hakkımı helal ettim. Siz de üzülmeyin. Allah sizi cennette mükafatlandırıcak” dedi.

Ben de o anda Üstad’ın mehdi olup olmadığını anlamaya çalışıyor, her tarafını tedkik ediyordum. Baktım öyle de güzel gözleri var ki,

ben Şimdi kendi gözlerimle o gözlerle bakıyorum: Beyaz kısmı çok büyüktü. Ancak beyaz içindeki siyah nokta küçüktü. Hazreti Peygamberin bir hadisinde mehdinin evsafından bir tanesi de odur. “ebdlecül ayneyn” diyor. “Siyahı küçük, beyazı büyük, çok muhavvif, yani korkutucu bir gözü olacak. (Adavetle bakanlara.)” Yani insan böyle bir dehşet alacak. Tabi biz bazı şeyleri tam bakamıyoruz. Fotoğraflarında bile bellidir. Ben bir gözlerine baktım. Bir de bir hadis-i şerifte: (Vahyeddin Ağabey hadisleri önce Arapça okuyor. Sonra açıklıyordu.) “Rengi esmerdir, eli uzundur. Yani uzun boyludur ve eli uzundur..” diyor. Ona da bakıyorum. Bir hadiste de: “Üzerinde bir kuruş kadar siyah bir ben olacak” diyor. Ona da bakıyorum. “Var mı, yok mu?” diye. Ben, o anda üstadın mehdi olup olmadığını bakıp, her tarafını tedkik ederken bir ara sağa döndü, bana baktı: “Kardeşim! Bana çok bakma, hasta olurum!” deyince gözlerim şöyle düştü. Bir daha da Üstad’a bakamadım.

Ziyaret bitişinde kalktığımız zaman Üstad kafalarımızı şöyle bir alıyor, eliyle sıkıyordu. Sonra da “Sizi dünya ve âhiret kardeşi olarak kabul ettim.” dedi. Ben hala o manzarayı hissediyorum. O zaman Şualar ve Lem’alar yeni ciltlenmişti. Kırmızı değil, siyah kaplı idi. Bize yirmi tane Lem’alar, yirmi tane de Şualar verdi. “Bunları götürün, Diyarbakır’da Mehmed Kayalar’a, Urfa’da da Abdullah Yeğine, her birisinden onar tane verin” dedi. Kitapları bir bavula koydular, bize teslim ettiler.

Bizi bir arabaya bindirdiler. Konya’ya kadar geldik. Konya’da trene bindikten yaklaşık bir saat kadar sonra sırt üstü düşmüşüm. Üstad demişti ya: “Bana bakma rahatsız olurum.” Demek ki aslında bana işaret etmişti. Diyarbakır’a kadar bir şey hatırlamıyorum. Ara sıra ağızıma su vermişler. Bir şey yememiştim. Aklım var, fakat konuşamıyorum, bir şeyler yapamıyorum, kalkamıyorum, oturamıyorum. Diyarbakır’da tren durdu. Polisler geldi, “bavulda ne var?” diye sordular. O bizimle gelen genç Abdülbaki: “Çocuklarım var. Onlara kitaplar almışım.” dedi. Allah’ın inayetiyle hiç açmadılar. Diyarbakır’da geceyi Abdülbaki’nin teyzesinin evinde geçirdik. Ancak sabahleyin aklım başıma geldi. Oradan memleketimize döndük. Hastalığımın sebebini öğrenmek için kitaplardan araştırma yaptım. Abdülvahab-i Şa’rani’nin Tabakat isimli kitabında, “Evliyaullah, amilerin nazarlarından etkilenirler, hasta olurlar, aynı zamanda amiler

de onların nazarlarından hasta olurlar” şeklinde bir ifadeye rastladım. O zaman anladım ki daha fazla rahatsız olmamam için Üstad beni ikaz etmişti.

* * *

الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Yine tekrar hem bayramınızı, hem Feyzi'lerin ve Nazif ve Halil İbrahim gibi etraftaki kardeşlerimin bayramlarını tebrik ediyoruz. Cenab-ı Hak Risale-i Nur'un tab' ve intişarıyla bizlere manevî bir bayram daha ihsan eylesin, âmîn.

Saniyen: Meyve ve Hücetullahi'l-Bâliğa'nın tab'ına dair ne lâzım ise yaparsınız. Yanımdaki Meyve ile Hücetullahi'l Bâliğa Risalesi'ni Aziz'e göndermek istiyorum. Fakat adresini bilmiyorum. Kardeşimiz Tahirî eğer buraya uğrasa münasiptir. Tâ ki yanımdaki nüshayı beraber alsın, fakat Meyve Risalesi'ni burada yazdırmışım, belki iyi okunmaz. Sizin yazılarınızdan birisi beraber gitsin münasib olur. Onuncu ve Onbirinci Hücetleri ilâve ettim. Hüsrev'in mektubunda yalnız bir kaç kelimeyi çizdim.

Sâlisen: Hafız Ali'nin gitmesindeki acısını iki pehlivan Feyzi'lerin Risale-i Nur'un hizmetine girmeleri o acıyı izale ediyor. Ahmed Feyzi'nin Hafız Ali hakkındaki mersiyesi Hasan Feyzi'nin parlak mektubuna denk olarak ikisini birkaç ehemmiyetli parçalarla beraber bir cilt içinde dercetmişler

Ahmed Feyzi ve Halil İbrahim'in mektuplarını okudum. Bu iki metin ve kıymettar ve tam sadık kardeşlerim mektuplarında benim şahsıma ziyade ehemmiyet veriyorlar. Bu ehemmiyet, Risale-i Nur'un küllî kıymetine ve serbestiyetine belki ilişir ve o ehemmiyetli kardeşlerimin de benim adi şahsiyetimi bazı hâdiselerle bilmekle ve verdikleri makama hiçbir cihetle lâyük olmadığını anlamalarıyla inkisar-ı hayale uğramamak ve Risale-i Nur'daki iştiaklarına fütur gelmemek için şahsıma ait olan fevkalâde hüsn-ü zanlarını Risale-i Nur'a çevirseler daha iyidir.

Ben de Halil İbrahim'in parlak sadakatından tezahür eden mektubunu ta'dil edip bana karşı hitabını Risale-i Nur'a çevireceğim,

sonra size gönderip Lâhika'ya yazılsın.

Ve çok dikkatli ve Risale-i Nur'un avukatı kardeşimiz Ahmed Feyzi'nin Mehdi hâdisesini Risale-i Nur dairesi içinde çokça medar-ı bahsetmesi ehli dünyanın evhamını tahrike sebep olabilir. Çünkü Mehdi mânasında, bir siyaset dahi bulunuyor diye eskiden beri fikirlerde yerleşmiş. Risale-i Nur bu mes'eleyi halletmiştir.

Ahırzamandaki büyük Mehdi'den evvel çok Mehdiler gelmiş geçmiş diye Risale-i Nur ispat etmiş. Rivayetlerin muhtelif olması bu noktadan ileri geliyor. Bu zaman şahıs zamanı olmadığından, o ehemmiyetli unvanlar şahıslara verilmez. Hem Risale-i Nur'a da siyaset mânası da taşıyan o unvanı vermemek münasıptır. Müceddidiyet kâfidir.

Gerçi hakikat noktasında Ahırzamandaki gelecek büyük Mehdi siyaseti tam dindar İsevîlere bırakıp yalnız İslâmiyet hakikatlarını isbata, izhara, icraya çalışır. Ve bu nokta-i nazardan Risale-i Nur o zât-ı mübarekin veyahut onun cemaat-ı nuraniyesinin şahs-ı maneviyesinin çok vazifelerinden en ehemmiyetli vazifesi olan hakaik-ı imaniyenin isbat ve neşrini tam yapıyor. Fakat bu evhamlı ve bahaneleri arayan ve herşeyi siyaset noktasında düşünen adamlara karşı bu Mehdi unvanını Risale-i Nur'a vermek, Risale-i Nur'un ihlâs sırrına ve dünyaya tenezzül etmemesine muvafık olmaz.

Evet Risale-i Nur'daki sırr-ı ihlâs, yüzde doksan ihtimaliyle de olsa o makama tâlib olmamaklıgımı iktiza ediyor. Çünkü küçük bir memuriyet veyahut zabıt olmak gibi bir makamı düşünen, harekâtını o makama tevcih ediyor. Onu maksad yapıp ona çalışıyor, ihlâsını kaybeder. Uhrevî amellerini ona basamak yapsa, bütün bütün yanlış olur.

İşte böyle kudsî ve parlak bir makamı ve memuriyeti dünyada dahi kendine düşünmek ve gaye-i hayal yapmak, bütün harekâtını hattâ uhrevî amellerini o makama yakıştırmak suretini verdiğiinden hakikati ihlâsı bozar.

Eğer öyle bir makam verilse de ihsan-ı İlâhî olur. İnsanın kesb ve ameli ona vesile olamaz ve ekseriyetle bilinmez. Bilinmese daha iyidir.

Ve bilhassa efkâr-ı âmmede siyasetçilik ve hâkimiyet mânası bu Mehdi unvanında bulunduğu ve geçmiş bazı Mehdi-misal Halifeler o gibi hâdiselerin bir mâsadaki ve medarı olmuşlar. Elbette bu

zamanda siyasete her şeyi feda eden insanlar nazarına karşı Risale-i Nur mesleğindeki ihlâs, böyle şeyleri aramaz.

Yalnız bu kadar var ki: Şakirdleri tam itimad ve kat'î yakînlerini takviye için harikulade bir surette hem Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsini, hem bazı şakirdlerini, hattâ Tercümanını pek büyük makamlarda bulunduklarını itikad edebilirler. Çünkü eskiden beri Üstad'larına karşı ziyade hüsnü zan kabul edilmiş, hattâ "Kur'an'dan ve Hadisten sonra en mühim hüccet-i imaniye, Risale-i Nur'dur" diyebilirler.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua, dualarını rica ediyoruz.

الْباقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz Said Nursî

(El yazması Emirdağ Lahikası)

[42]. Bu mesele Şualar'da şu şekilde geçmektedir: Rivayette var ki: "Deccal çıktığı gün bütün dünya işitir ve kırk günde dünyayı gezer ve harikulâde bir eşeği vardır."

Allahu a'lem, bu rivayetler tamamen sahih olmak şartıyla tevilleri şudur: Bu rivayetler mucizâne haber verir ki, "Deccal zamanında vasıta-i muhabere ve seyahat o derece terakki edecek ki, bir hadise bir günde umum dünyada işitilecek. Radyo ile bağırır, şark-garp işitir ve umum ceridelerinde okunacak. Ve bir adam kırk günde dünyayı devredecek ve yedi kıt'asını ve yetmiş hükûmetini görecektir ve gezecek" diye, zuhurundan on asır evvel telgraf, telefon, radyo, şimendifer, tayyareden mucizâne haber verir.

Hem Deccal, deccallık haysiyetiyle değil, belki gayet müstebit bir kral sıfatıyla işitilir. Ve gezmesi de her yeri istilâ etmek için değil, belki fitneyi uyandırmak ve insanları baştan çıkarmak içindir. Ve bindiği merkebi ve himarı ise, ya şimendiferdir ki bir kulağı ve bir başı cehennem gibi ateş ocağı, diğer kulağı yalancı cennet gibi güzelce tezyin ve tefriş edilmiş. Düşmanlarını ateşli başına, dostlarını ziyafetli başına gönderir. Veyahut onun eşeği, merkebi, dehşetli bir otomobildir veya tayyaredir veyahut-sükût lâzım! (Şualar)

[43]. Rivayetlerde var ki: "Deccal'ın birinci günü bir senedir, ikinci günü bir ay, üçüncü günü bir hafta, dördüncü günü bir gündür." Lâ ya'lemul gaybe illallah. Bunun iki tevili vardır:

Birisi: Büyük Deccal'ın kutb-u şimalî dairesinde ve şimal tarafında zuhur edeceğine kinaye ve işarettir. Çünkü kutb-u şimalînin mevkiinde bütün sene, bir gece bir gündüzdür. Bir gün şimendifer ile bu tarafa gelse, yaz mevsiminde bir ay mütemadiyen güneş gurub etmez. Daha bir gün otomobil ile gelse, bir haftada daima güneş görünür. Ben Rusya'daki esaretimde bu mevkiye yakın bulunuyordum. Demek büyük Deccal, şimalden bu tarafa tecavüz edeceğini mu'cizane bir ihbardır.

İkinci tevili ise: Hem büyük Deccal'ın, hem İslâm Deccalı'nın üç devre-i istibdadları manasında üç eyyam var. "Bir günü; bir devre-i hükûmetinde öyle büyük icraat yapar ki, üçyüz sene yapılmaz. İkinci günü, yani ikinci devresi, bir senede otuz senede yapılmayan işleri yaptırır. Üçüncü günü ve devresi, bir senede yaptığı tebdiller on senede yapılmaz. Dördüncü günü ve devresi âdileşir, bir şey yapmaz, yalnız vaziyeti muhafazaya çalışır." diye, gayet yüksek bir belâgatla ümmetine haber vermiş. (Şualar)

YUSUF DEMİR

1937’de Konya’nın Çumra İlçesine bağlı Süleymaniye Köyü’nde dünyaya geldi. 1952 de Konya’ya gelerek on altı ayda içinde Hâfız-ı Kur’an oldu. Bu arada muhtelif hocalardan Arapça sarf ve nahiv dersleri aldı. Daha sonra ilkokul ve İmam-Hatip Lisesini dışarıdan tamamlayarak İmam-Hatip olarak çeşitli camilerde görev yaptı ve çok sayıda hafız yetiştirdi.

O dönemde Konya, İmam Hatip Okulunda kelim ve akaid hocası olan Bediüzzaman Hazretleri’nin kardeşi Abülmecid Efendi’yi uzaktan da olsa tanıma fırsatı buldu. Ayrıca Bediüzzaman Hazretleri’nin yakın talebelerinden Dr. Sadullah Nutku ile yakın dostlukları vardı. Üstad Hazretleri 1960’ta vefatından önce kardeşi Abdülmecid’i ziyaret için Konya’ya teşrif ettiklerinde Yusuf Demir, Dr. Sadullah Nutku ile beraber Üstad Hazretleri’nin elini öpmek ister. Fakat...

Yusuf Demir Anlatıyor:

Risale-i Nur’la ve Dr. Sadullah Ağabey’le Tanışmam

Risale-i Nur’la ve Dr. Sadullah Ağabey’imle tanışmam, Konya İmam Hatip Okulunu dışardan bitirme yıllarında oldu. Ben yabancı dil olarak Almanca’yı seçmiştim. Fakat hiç bilmediğim için bir hocaya ihtiyacım vardı. Dr. Sadullah Ağabey’e yardımcı olması için ricada bulundum. O da kabul etti. Biz iki arkadaşlık. Sadullah Ağabey bize

yarım saat Risale-i Nur'dan okuyor, on beş dakika Almanca dersi veriyordu. Çift taraflı istifade ediyorduk. Bu sıralarda bir gece evde babamın müthiş bir karın ağrısı tuttu. Sabaha kadar kıvrandı. O zaman ki şartlar malum. Sabah ezanları okumaya başlayınca, Sadullah Ağabey'in evine gittim, ziline bastım. Evi bize beş yüz metre kadar mesafedeydi. Hanımı camiye gittiğini söyledi. Genellikle Hacı Fettah Camii'ne giderdi. Gittim kendilerini buldum, namazdan sonra durumu anlattım. Hemen bisikletine atladı geldi. Babama şifa için gerekenleri yaptı. Bunu unutamam.

Üstad Hazretleri Konya'da

Sene 1960. Üstad Hazretleri'nin Konya'ya geleceği haberini alan Muhterem Hocamız Abdurrahman Öksüz; "Çocuklar şehrimize büyük âlim, muhterem Üstad Saîd Nursî Hazretleri gelecek. Dersleri biraz kısa tutalım da Mevlâna civarında yapılacak karşılamaya biz de katılalım" dedi. Biz bütün talebe arkadaşlarla beraber gittik, öğle ezanına kadar dışarıda bekledik. Ezan okundu, namazlarımızı Sultan Selim Câmii'nde beraberce eda ettik. Cemaat misafirini karşılamak üzere tekrar dışarı çıktı. Biz câmide üç kişi kaldık. Ben ve rahmetli Dr. Sadullah Nutku Ağabey ile namaza sonradan gelen ve muhtemelen karşılama ile alakası olmayan biri. Doktor Ağabey'le kısa bir istişareden sonra "Üstad zaten namazını burada kılacak, burada kalmamız daha uygun olur" dedik, dışarısı da çok kalabalıktı. Cemaat camiden çıkınca, camiye giriş-çıkışları kapattılar. Biz de kuzey pencereden dışarıya bakıyorduk.

Kardeşi Abdülmecid Efendi ile Vedalaşması

Üstad Hazretleri kalabalığın arasından kırmızı bir taksi ile geldiler. Uzunca bir zamandır görüşemedikleri kardeşi Abdülmecid Efendi (O da çok iyi bir âlimdir) ile görüşüp vedalaşma sahnesini uzaktan gördük. Yakınında bulunanların anlattıklarına göre Abdülmecid Efendi, Üstad Bediüzzaman'ı elinde ufacık bir kase çorba ile karşılar. Hazreti Üstad ikramını kabul eder. Çorbadan iki üç kaşık alır, tepsiye de bir lira bırakır ve vedalaşır.

Polis Tekme ve Yumruk Atınca Elini Öpemedim

Baktık Üstad camiye geliyor, hem de çok sayıda polis nezaretinde. Caminin batı kapısından içeri girdiler. Ayakkabılarını çıkardı. Hizmetindeki yaşı tahminen 60 civarında olan bir kardeşimizin yardımı ile bir iki adım sonra çoraplarını da çıkardılar. Biz de hemen harekete geçtik.

Başta Doktor Sadullah Nutku Ağabey, uzunca sarığının ucunu avucuna alarak hürmetle Üstad'ın elini öpmeye koştı, ben de arkasından. Tam eline yaklaşıırken, sonradan şube müdürü olduğunu öğrendiğimiz bir bey çok kuvvetli bir yumruk çıkarttı. Dr. Sadullah Nutku, çevik bir hareketle darbeden kendini savdı. Bana da bir tekme ile mukabelede bulundu. Ben de geri çekilerek savuşturdum. Fakat mübarek elini öpmek nasip olmadı. Üstad minberin yanına geldi, namazını eda etti. Ve aynı kapıdan dışarı çıkarak Mevlana Hazretleri'nin türbesini ziyaret etti. Ve zannederim Mevlana Hazretleri'nin şahsında bütün Anadolu'ya veda ediyordu. Çünkü kısa bir müddet sonra Urfa'dan dünyaya da veda ettiğinin haberi geldi. Allah gani gani rahmetler etsin ve bizleri de şefaatlerinden mahrum etmesin. Âmin...

Yusuf Demir

Çok İlginç Bir Hâtıra

Bir gün bir Hocaefendi vaazında: “Kerametin 30 mertebesi vardır. En alt mertebesi kabir hâline vukufiyettir” demiş. Bunu duyan Konya’nın sanayici esnafından ve benim de cemaatimden olan Mustafa Karnıbüyük kendi kendine: “Ben de çoktandır dervişim, zikirle meşgulüm. Acaba o mertebeye erişebildim mi? Gece Üçler Mezarlığı’na gideyim de bir kabri dinleyeyim” demiş.

Karlı bir kış günü, kuzeybatı yönünden Üçler Mezarlığı’na gelir ve bir kabre yaklaşır. “Esselâmü Aleyküm yâ ehlel kubur!” der. Her yer kefen misali bembeyaz karla örtülüdür. Birden kabrin yanından: “Ve Aleyküm selam!” diye bir ses gelir. Bembeyaz sarık ve önlüğü ile kabrin yanından birisi ayağa kalkar. Artık bizim Karnıbüyük amca, büyük küçük ne varsa altına koyuverir ve oracıkta kaskatı kesilir. Meğer bizim Dr. Sadullah Nutku Ağabey’de bisikletiyle kabir

ziyaretine gelmiştir. Biraz sonra Doktor Abi: “Fatihani gönder de çıkalım” der. Ama göğe mi çıkacak, yoksa kabre mi indirecek belli değil. Derken Doktor Abi yürümüş ve kenardaki bisikletini almış, bu da arkasından dışarıya çıkmışlar. Karnıbüyük: “Bisikleti görünce rahatladım. Melek olsa gökten bisikletle inemez, kabirden çıksa yine bisikletle olmaz” diye düşünürken; Dr. Sadullah Ağabey: “Muhterem tanışalım, kimsin ne tarafa gideceksin?” der.

Dr. Sadullah Nutku

“Ben Doktorun ismini çok duymuştum, ama o vakte kadar tanışmamıştım. Böylece tanışmış olduk, ama olan olmuştu işte” diyor Karnıbüyük amca. Bu hadiseyi bana Mustafa Karnıbüyük teferruatıyla böyle anlattı. Allah her ikisine de rahmet etsin. Kabirlerini nur eylesin.

Abdülmecid Efendi ile özel bir hatıram yok. İmam Hatibi dışarıdan bitirdiğim için yakından tanışma fırsatım olmadı. Ama ben onu tanır ve sürekli görüyordum. O zaman İmam Hatip okulunda “Akaid ve Kelam” hocası idi. Dersini kitaptan değil, bizzat kendisi öğrencilerine not yazdırarak anlatırmış. Biz de okul talebelerinden bu notları defterimize alıp, ders çalışırdık.

Bu kısa hâtıralarımı sizlerle paylaşmayı uygun buldum. Selam ve dualarımla.

ZİYA DİLEK

1902 İnebolu'da dünyaya geldi. 1935-1943 yıllarında Kastamonu'nun aziz misafiri Üstad Bediüzzaman'ın cazibesine tutulanlardandı. O dönemde, elbette bunun bir bedeli vardı. Baskınlara uğrayıp hapse girecekti. Zaten olacakları biliyordu. Nitekim 1943 Denizli Hapishanesine gönderilmek üzere İnebolu cezaevinde toplanan oniki kişiden biri de Ziya Dilek'ti. Ahmed Nazif Çelebi, Selahaddin Çelebi, İbrahim Fakazlı (Küçük İbrahim), İbrahim Mırmır (Büyük İbrahim), Gülcü Hüseyin, İzzet Turgut, Ahmed Köroğlu, Zühtü İşeri, Ömer Gedikoğlu, Halil Enercan, Ahmed Şaşmaz ve Ziya Dilek.

1978 Şubat'ının son haftası. Zonguldak'tan bir grup kardeşimizle beraber, "Kastamonu-İnebolu" yollarına düştük. Niyetimiz önce Kastamonu'nun Kutup Yıldızı Mehmed Feyzi Efendi'yi, daha sonra da İnebolu'daki diğer ağabeyleri ziyaret edip, hayır dualarını almaktı. Öyle de yaptık. Kastamonu ziyaretimizi bitirdikten sonra, ertesi gün akşama doğru, Karadeniz sahilindeki yemyeşil İnebolu'ya ulaştık. Üstad'ımız İnebolu'ya Küçük Isparta derdi. Bu Küçük Isparta'da Denizli mahkemesine sevk edilmiş çok sayıda Nur talebesi ağabeyler vardı. Bunların bazıları Afyon Hapishanesinde de yatmıştır.

O tarihlerinde İnebolu'da henüz bir dersane yoktu. Geceyi, başkanlığını İbrahim Fakazlı Ağabey'in yaptığı, Kur'an Kursu'nun misafirhanesinde geçirdik. Sabah, ilk ziyaretimiz Denizli Hapishanesinde Hazreti Üstad'la beraber yatmış, Ziya Dilek Ağabey'in evine oldu. Ziya Ağabey 76 yaşındaydı. Çok tatlı, hoş sohbet ve sempatik bir insandı. Daha önce, gülerken ağlayan, ağlarken gülebilen bir insan görmemiştim. Bazı hatıralar anlattı, heyecanla dinledik. Yaşlı, mübarek, nurlu hanımı ise: "Evimize yapılan baskında benim sandığımı bile karıştırdılar" diye o zamanki üzüntülerini dile getiriyordu.

Denizli Hapishanesinde Garip Bir Hadise

Ziya Dilek Ağabey, İnebolu kahramanlarından İbrahim Mırmır, yani Üstad'ın tabiriyle Büyük İbrahim ile alakalı bir hadiseyi şöyle anlatıyor:

“İbrahim Efendi geçen sene (1977) Mekke’de vefat etti. Allah rahmet etsin. Duası makbul bir kimse idi. Bir gün, Denizli Hapishanesinde bir bakkaldan alış-veriş yapmaya gitmişti. Bakka kendisine: “Şayet sizler dürüst insanlar olsaydınız buraya düşmezsiniz” gibi hoş olmayan, hakaret içeren ifadeler söylemiş. İbrahim Mırmır bu duruma çok içlerlemişti. Koğuşa üzgün ve mahzun bir şekilde geldi, başından geçenleri anlattı. Sonra: “Kardeşlerim! Şimdi ben bir dua yapacağım, siz de âmin deyin” diyerek bizim de duaya iştirak etmemizi istedi. Ve ellerini açtı, kalbinin derinliklerinden gelen samimiyetle yalvarmaya başladı: “Ya Rabbi! Sen bu adamı bizim yanımıza gönder! Yâ Rabbi! Yâ Rabbi! Sen her şeyi bilensin Yâ Rabbi!” Biz de, “Âmin! Âmin!..” diyorduk.

Bir gün sonra bir de ne görelim. Sarf ettiği sözlerle İbrahim Efendi’yi üzen bakka bir olaya karışmış, tutuklanarak hapishaneye, hem de bizim yanımıza gönderilmemiş mi! Biz henüz bir şey demeye, bize atfen yaptığı hakaretlerden dolayı buraya düştüğünü söylemeye bile fırsat kalmadan, Üstad’dan bir haber geldi: “Sakın, o adama bir şey demeyin, karışmayın!”

Yirmi Yıl Sonra

24 Şubat 1978 yılındaki ziyaretimizden yaklaşık yirmi sene sonra 24 Haziran 1998 de tekrar İnebolu’dayız. Üstad Hazretleri’ni görüp hizmetinde bulunan, sadece İbrahim Fakazlı Ağabey hayattaydı. Onu dünya gözüyle son defa görebildik. Diğer ağabeylerimiz Ahmed Nazif Çelebi, Selahaddin Çelebi, Gülcü Hüseyin, Sâlih Uğurtan’ı ancak kabirlerinde ziyaret edebildik. Allah bu kahraman ağabeylerimizden razı olsun, bizleri de onların uğrunda hayatlarını feda ettikleri davaya hizmetkâr eylesin. Âmin...